

Diasporlarımızın fəaliyyəti

2020-ci il

- **Muradov, Fuad.** Azərbaycan diaspor hərəkatında yeni dövr başlayır // Respublika. - 2020.- 31 dekabr. - № 277. - S. 9.
- **Məlikli, Günel.** 31 dekabr tarixi dünya azərbaycanlılarının birliyinin carçısıdır! // İki sahil. - 2020. - 30 dekabr. - № 235. - S. 19.
- **Musayev, Osman.** Azərbaycandan dünyaya açılan qardaşlıq və həmrəylik qapısı // Xalq qəzeti. - 2020. - 30 dekabr. - № 276. - S. 9.
- **Bədəlov, Əliqismət.** Soydaşlarımızın ürəyi Vətənlə – Azərbaycanla döyünür // Xalq qəzeti. - 2020. – 29 dekabr. - № 275. - S. 11.
- **Hüseynli, Alim.** Diaspor təşkilatlarımız ölkəmizin maraqlarını layiqincə müdafiə edirlər // Olaylar. - 2020. – 25-31 dekabr. - № 80. - S. 11.
- **Nyu-Yorkdakı Azərbaycan və Türkiyə diasporları arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub** // AZƏRTAC.- 2020 .- 26 dekabr.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** 10 noyabr Zəfəri, Azərbaycanın dünyada yeni mövqeyi və diasporumuzun yeni vəzifələri... // Bakı Xəbər. - 2020. - 19-21 dekabr. - № 223. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** Azərbaycan diasporunun cənublu soydaşlarla birgə fəaliyyətinin koordinasiya məsələləri - ortaq mənafe məqamları var... // Bakı Xəbər. - 2020. - 17 dekabr. - № 221. - S. 10.
- **Əhmədov, Elçin.** Ulu öndər və Azərbaycan diasporu // Xalq qəzeti. - 2020. - 13 dekabr. - № 262. - S. 8.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** Azərbaycan və qardaş Türkiyə diasporlarının daha sıx bütövləşmə perspektivi açıldı... // Bakı Xəbər. - 2020. - 12-14 dekabr. - № 218. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** Diaspor quruculuğu sahəsində Azərbaycanın yeni dövlət siyasəti prinsipi - YAŞAT sistemində diaspor fəalları... // Bakı Xəbər. - 2020. - 10 dekabr. - № 216. - S. 6.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** Diasporumuzun qarşısında postmüharibə dövrünün yeni vəzifələri - güclü lobbici qüvvəyə çevrilmək zərurəti... // Bakı Xəbər. - 2020. - 5-7 dekabr. - № 213. - S. 11.
- **Qəribli, Məhəmmədəli.** 44 günlük uğurlu müharibə və Azərbaycan diaspor quruculuğuna yeni baxış – nələri, harda, necə etdik və etməli idik... // Bakı Xəbər. - 2020. - 3 dekabr. - № 211. - S. 10.
- **Orucova, Nigar.** Diasporumuz daim doğma Azərbaycanın yanındadır // İki sahil.-2020.-26 noyabr.- №210.-S.26.
- **Hüseynli, Alim.** Diaspora təşkilatlarımız yeni mübarizəyə hazır olmalıdırlar: Yeni mübarizəyə yeni strategiya və taktika ilə qatılmalı // Olaylar. - 2020. - 27 noyabr-3 dekabr. - № 76. - S. 11.

- **Qəribli, Məhəmmədli.** Postmüharibə dövrü Azərbaycanın həqiqətləri dünya miqyasında diasporumuzun fəaliyyət müstəvisində -Türkiyə nümunəsi... // Bakı Xəbər. - 2020. - 26 noyabr. - № 206. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Atəşkəsin ardınca Qərbin Azərbaycana başlatdığı təzyiqlər diasporumuzun qarşısında yeni vəzifələr qoyur... // Bakı Xəbər. - 2020. - 21-23 noyabr. - № 203. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Qarabağ müharibəsi səngərdən diplomatiya və informasiyaya keçdi - Prezidentin çağırışlarına uyğun diasporumuzun yeni vəzifələri... // Bakı Xəbər. - 2020. - 19 noyabr. - № 201. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Azərbaycanın hərbi qələbələrinə diasporumuzun dəstək aksiyaları daha mütəşəkkil xarakter alır - Ordumuz erməni ordusunu, diasporumuz erməni diasporunu əzir... // Bakı Xəbər. - 2020. - 14-16 noyabr. - № 198. - S. 11.
- **Hüseynli, Alim.** Diaspora təşkilatlarımız səfərbər olunublar: Xaricdəki soydaşlarımız Vətənin müdafiəsinə qalxıblar // Olaylar. - 2020. - 13-19 noyabr. - № 74. - S. 11.
- **Diasporumuzdan Milli Ordumuza humanitar yardım kampaniyası** // Hürriyyət. - 2020.- 12-13 noyabr. - № 107. - S. 10.
- **Azərbaycanın haqq işi uğrunda mübarizəsində diasporumuz da fəaldır** // Olaylar. - 2020. - 6-12 noyabr. - № 73. - S. 11.
-
- **Qarabağdakı qələbələr milli diasporumuzun qürur mənbəyinə çevrilir:** Diasporumuz gecə-gündüz bilmədən Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırır // Hürriyyət. - 2020. - 5-6 noyabr. - № 104. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Azərbaycan diasporunun fəallaşması terrorbaşı ASALA-nı hərəkətə gətirdi – diaspor fəallarımız təhlükədə... // Bakı Xəbər. - 2020. - 5 noyabr. - № 192. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Uğurlu müharibə Azərbaycan diasporunun Prezidentlə həmrəylik hərəkətinə yeni təkan verdi // Bakı Xəbər. - 2020. - 31 oktyabr-2 noyabr. - № 189. - S. 10.
- **Orucova, Nigar.** Diasporumuz haqq səsimizi dünyaya çatdırır // İki sahil.-2020.-28 oktyabr.-№191.- S.20.
- **Sarıyeva, İradə.** Azərbaycançılıq ideologiyasının diasporumuza toparlayıcı təsiri ağır Vətən müharibəsi günlərində özünü bir daha göstərdi...: II yazı // Bakı Xəbər. - 2020. - 24-26 oktyabr. - № 184. - S. 12.
- **Sarıyeva, İradə.** Azərbaycançılıq ideologiyasının diasporumuza toparlayıcı təsiri ağır Vətən müharibəsi günlərində özünü bir daha göstərdi...: I yazı // Bakı Xəbər.- 2020.- 21 oktyabr.- № 181.- S. 14.
- **Azərbaycan diasporunun fəallığı erməniləri məğlub etdi** // Hürriyyət. - 2020.- 24-26 oktyabr. - № 99. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Ermənistanın müharibə cinayətlərinə qarşı Azərbaycan diaspor quruculuğunda yeni fəallaşma dalğası... // Bakı Xəbər. - 2020. - 20 oktyabr. - № 180. - S. 12.
- **Diaspor fəallarımız milli birlik haqda: Azərbaycanda milli birlik heç zaman bu səviyyədə olmamışdı”** // Hürriyyət. - 2020. - 17-19 oktyabr. - № 96. - S. 10.

- **Qəribli, Məhəmmədali.** Böyük Qarabağ müharibəsində diaspor fəallarımızın Prezident İlham Əliyevə münasibətində yeni fəallaşma motivləri... // Bakı Xəbər. - 2020.- 14 oktyabr. - № 176. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Azərbaycan diasporunun erməni təcavüzünə qarşı vətən müharibəmizə ideoloji, informativ və təşkilati dəstəyi... // Bakı Xəbər. - 2020. - 10-12 oktyabr. - № 174. - S. 13.
- **Hüseynli, Alim.** Diaspor təşkilatlarımızdan Azərbaycana dəstək // Olaylar. - 2020. - 9-15 oktyabr. - № 69. - S. 11.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Azərbaycan diasporu Ermənistan təcavüzünə qarşı ideoloji-siyasi mübarizədə güc göstərir... // Bakı Xəbər. - 2020. - 7 oktyabr. - № 171. - S. 13.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Azərbaycanın ən yeni Vətən müharibəsinə diasporumuzun fəal və mütəşəkkil dəstək hərəkəti... // Bakı Xəbər. - 2020. - 30 sentyabr. - № 166. - S. 13.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan diaspor nümayəndələrinə müraciət edib // AZƏRTAC.**- 2020.- 27 sentyabr.
- **Hüseynli, Alim.** “Diasporamızın uğuru soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrin cəmiyyətlərinə sıx inteqrasiyasından keçir” // Olaylar. - 2020. - 25 sentyabr-1 oktyabr. - № 67. - S. 11.
- **Azərbaycan və Türk diaspora təşkilatlarının ortaq hədəfləri:** Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları Baş İdarəsinin rəhbəri Abdullah Erenlə videogörüşü keçirilib // Hüriyyət. - 2020. - 24-25 sentyabr. - № 86. - S. 10.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Dünyada ən böyük Rusiya diasporumuzun təşkilatlanma və mütəşəkkillik problemlərinin kökü... // Bakı Xəbər. - 2020. - 19-21 sentyabr. - № 159. - S. 6.
- **İsmayılbəyli, Süleyman.** Niderlandda yaşayan azərbaycanlılar arasında birlik, həmrəylik var: Mayisə Ağamirzəyeva: "Bizim birlik və həmrəylik nümayiş etdirməyimizdə Koordinasiya Şurasının da rolu az deyil" // Olaylar. - 2020. - 18-24 sentyabr. - № 66. - S. 11.
- **Hüseynli, Alim.** Lobbicilik işi fədakarlıq tələb edir: Vüqar Əhmədov: "Diaspor təşkilatlarımız yerləşdiyi ölkələrin dövlət qurumları ilə fəal iş aparsalar daha çox nailiyyətlər əldə olunar" // Olaylar. - 2020. - 11-17 sentyabr. - № 65. - S. 11.
- **Soydaşlarımızın mənəvi birliyi, Azərbaycançılıq ideyaları öz parlaq təcəssümünü tapmışdır:** Müsahibimiz Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresinin sədri, “Tərəqqi” medallı Rövşən Tağıyevdir // Respublika.-2020.-9 sentyabr.-№181.-S.4.
- **İsmayılbəyli, Süleyman.** Diaspora fəaliyyəti ilə daha intensiv və geniş şəkildə məşğuluq: Mikayıl Oyta: "Bizim birliyimiz, milli varlığımıza xırda-para problemlər mane ola bilməz" // Olaylar. - 2020.- 4-10 sentyabr. - № 64. - S. 11.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Radikal mühacir azərbaycanlılar idarə olunan missiya altında - Azərbaycan diasporunun bütövləşməsinə əngəlləmək... // Bakı Xəbər. - 2020.- 3 sentyabr. - № 147. - S. 6.
- **Qəribli, Məhəmmədali.** Kriminal imicli şəxslərin siyasiləşmək cəhdləri və Azərbaycan diasporunun sıx toparlanmaq problemləri... // Bakı Xəbər. - 2020.- 29-31 avqust. - № 144. - S. 6.

- **Sarıyeva, İradə.** Prezident Əliyevin diaspor quruculuğu ilə xaricdə azərbaycançılıq ideyasının təbliğini birləşdirən tezi... // Bakı xəbər.-2020.-21 avqust.-№138.-S.6.
- **Vahidqızı, Vəsilə.** Xaricdəki “Azərbaycan evləri” // Mədəniyyət.-2020.-№2.-S.58-59.
- **Pirişev, Qüdrət.** Hücum diplomatiyası Azərbaycan diasporunun fəallığını artırır: (davamı) // Xalq qəzeti. - 2020.- 16 avqust. - № 161. - S. 5.
- **Pirişev, Qüdrət.** Hücum diplomatiyası Azərbaycan diasporunun fəallığını artırır // Xalq qəzeti. - 2020.- 14 avqust. - № 159. - S. 4.
- **Qəripli, Məhəmmədli.** Azərbaycan diasporunun güc göstəriciləri və Mehriban Əliyevanın çağırışı... // Bakı Xəbər. - 2020.- 6 avqust. - № 127. - S. 5.
- **Azərbaycan və Türkiyə diasporlarının birgə fəaliyyəti müzakirə olunub** // AZƏRTAC.- 2020.- 28 iyul.
- **Mehdiyev, Allahverdi.** Diaspor Ana Vətənlə həmrəydir!: Xaricdə yaşayan soydaşlarımız dövlətimizin və Ordumuzun yanındadırlar // Azərbaycan.- 2020.- 26 iyul.- № 146.- S. 1, 3.
- **İsmayılov, Sədrəddin.** Azərbaycan diasporu terrorçu ASALA ilə üz-üzə // İki sahil.-2020.-25 iyul.- №126.-S.29.
- **Azərbaycanın İsveçdəki diasporunun nümayəndələri yerli ictimaiyyəti Ermənistanın hərbi təxribatları barədə məlumatlandırılıblar / Rauf Əliyev** // AZƏRTAC.- 2020.- 22 iyul.
- **İsmayılbəyli, Süleyman.** Azərbaycan diasporu bu gün həm də kifayət qədər birdir, həmrəydir: Sərdar Ünsal: "Türkiyə, türk milləti olaraq Azərbaycanımın yanındaıq" // Olaylar. - 2020.- 22-30 iyul. - № 58. - S. 11.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib** // AZƏRTAC.- 2020.- 20 iyul
- **Qəripli, Məhəmmədli.** Azərbaycan diaspor quruculuğunda məlum problemlərin həlli də XİN-də kadr islahatlarından sonra başlanı bilər // Bakı Xəbər. - 2020.- 18-20 iyul. - № 117. - S. 10.
- **Azərbaycanın Özbəkistandakı diaspor təşkilatı Ermənistanın son təxribatı ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlayıb / Qulu Kəngərli** // AZƏRTAC.- 2020.- 15 iyul.
- **Qəripli, Məhəmmədli.** Azərbaycan diaspor quruculuğunun problem və reallıqları... // Bakı Xəbər. - 2020.- 14 iyul. - № 113. - S. 10.
- **Hacıyev, Valeh.** Azərbaycanın diaspor siyasəti 18 ildə // Respublika.- 2020.- 5 iyul.- № 128.- S. 6.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasının 18-ci ildönümünə həsr olunan videokonfrans keçirilib** // AZƏRTAC.- 2020.- 6 iyul.

- **İsmayılbəyli, Süleyman.** Diaspor təşkilatları DİDK-in 18 illik fəaliyyətini xarakterizə edirlər: Səmərəli və effektiv fəaliyyət, soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyinin gücləndirilməsi Komitənin əsas prioriteti olub // Olaylar. - 2020.- 4-6 iyul. - № 55. - S. 12.
- **Hüseynli, Alim.** Azərbaycan diasporası dövlətimizin xarici siyasətinin ana qolunu təşkil edir: Mayıs Səfərli: "Yeni diaspor təşkilatlarının yaradılması və mövcud olanların fəaliyyətinin gücləndirilməsinə diqqət yetirilməlidir" // Olaylar. - 2020.- 17-21 iyun. - № 56/2. - S. 11.
- **Bayramov, Oqtay.** Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyi tələbələrə bayram sovgatı paylayıb // AZƏRTAC. - 2020.- 25 may.
- **Qədimov, Cavanşir.** Dünyanın hər yerində diasporumuzun birliyinə böyük ehtiyac var // Azad Azərbaycan. - 2020. - 23 may. - № 49. - S. 5.
- **Hüseynzadə, Fuad.** "Krasnoyarskda Azərbaycan gənclərinin birləşməsinə şərait yaradırıq". Tehranə İbrahimova: "Bir böyük komanda olaraq işləyirik və layihələr həyata keçiririk" // Palitra. - 2020. - 20 may. - № 39. - S. 7.
- **Səlimov, Bəxtiyar.** Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir? // Türkünstan qəzeti. - 2020.- 19 may - 1 iyun. - № 13. - S. 10.
- **İsmayılbəyli, Süleyman.** Macarıstandakı diaspora fəaliyyətimizə hər zaman maddiyat yox, vətənə, dövlətə qulluq baxımından yanaşmışıq. Ramiz Əmirli: "Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və eləcə də Azərbaycan dövlətinin pandemiya dövründə vətəndaşlarımızın yanında olmasının canlı şahidi olduq" // Olaylar. - 2020. - 14-15 may. - № 38. - S. 14.
- **Estoniyada Azərbaycan Evi fəaliyyətə başlayıb** // AZƏRTAC.- 2020.- 25 aprel.
- **Azərbaycan diasporu Moskvadakı aztəminatlı ailələrə yardım göstərib** // AZƏRTAC.- 2020.- 8 aprel.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib** // AZƏRTAC.- 2020.- 12 mart.
- **Musayeva, Yasəmən.** Bu çətin günləri həm də dünya azərbaycanlılarının möhtəşəm həmrəyliyi kimi xatırlayacağıq: Həmvətənlərimiz bütün qitələrdə darda qalan soydaşlarımızın harayına yetişirlər // Azərbaycan.-2020.-18 mart.-№60.-S.1,5.
- **Allahverdiyev, Bilman.** Milli birlik diasporumuzun nail olmaq istədiyi əsas vəzifədir: İspaniyada azərbaycanlıların təşkilatlanma işini qənaətbəxş saymaq olar // Azad Azərbaycan.-2020.-12 mart.-№26.-S.5.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib** // AZƏRTAC.- 2020.- 12 mart.
- **Allahverdiyev, Bilman.** Diaspora işi xarici siyasətin bir parçasıdır: Müasir şəraitdə Azərbaycan dövləti və hökuməti diaspora işinin daha da genişlənməsinə xüsusi önəm verir/ / Azad Azərbaycan.-2020.-5 mart.-№24.-S.5.

- **Ahıskalı, Mövlud.** Uzaq Fransada Vətən sədasi - Strasburqda “Azərbaycan evi” // Türküstan.-2020.-3-9 mart.-№8.-S.10.
- **Piriyev, Qüdrət.** Ümumavropa Qarabağ mitinqi uğurlu alındı // Xalq qəzeti.-2020.-27 fevral.-№44.-S.5.
- **Abdullayeva, Nigar.** Krasnoyarskda İbad Hüseynli ilə görüş: erməni işğalı və Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlər çatdırılıb // Palitra. - 2020. - 26 fevral. - № 21. - S. 8.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Özbəkistanda yeni hakimiyyət dönəmində Azərbaycan diasporunun durumu // Türküstan.-2020.-25 fevral-2 mart.-№7.-S.15.
- **Ahıskalı, Mövlud.** “Diaspor institutunun qurulmasına böyük ehtiyac var” // Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.10.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Ukraynadakı diaspora təşkilatlarımız: “Soyuq müharibə”dən anlaşmaya doğru // Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.8.
- **Hüseynli, Emil.** Moldovada yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib // AZƏRTAC.-2020.- 17 fevral.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Dörd bir yana səpələnsək də ürəyimizdə vətən sevgisi var...” // Türküstan.-2020.-11-17 fevral.-№5.-S.10.
- **Qətərdə yaşayan soydaşlarımızla görüş keçirilib** // AZƏRTAC.-2020.-11 fevral.
- **Hüseynzadə, Fuad.** “İspaniya mediasında tez-tez Azərbaycan haqqında məlumat verilməsi bizə qürur verir” Mübariz İbrahim: “Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ölkələri ilə müqayisə olunan bir dövlətdir” // Palitra. - 2020. - 11 fevral. - № 14. - S. 7.
- **İsveçdə diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb** // Kaspi. - 2020.- 8-10 fevral. - № 23. - S. 7.
- **Ahıskalı, Mövlud.** Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir? // Türküstan.-2020.-6-10 fevral.-№4.-S.15.
- **Qədimov, Cavanşir.** Diaspora işi milli maraqlar üzərində qurulmalıdır: Xaricdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın əleyhinə olan qüvvələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıdır // Azad Azərbaycan.-2020.-6 fevral.-№12.-S.5.
- **Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb** // AZƏRTAC.- 2020.-23 yanvar.
- **Niderlandda keçirilən turizm sərgisində erməni təxribatının qarşısı alınıb** // AZƏRTAC.- 2020.-17 yanvar.
- **Hüseynzadə, Fuad.** “Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik”: Aydın Karaca: “Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir” // Palitra. - 2020. - 14 yanvar. - № 3. - S. 7.

- **Prezident Kitabxanasında diasporla bağlı elektron kitabxana layihəsinin təqdimatı olub** // Respublika.- 2020.- 11 yanvar.- № 4.- S. 5.
- **Aydınəğlu, Tahir.** Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi sarsılmaz mənəvi birliyimizdir // Xalq qəzeti.- 2020.-8 yanvar.-№1.-S.8.
- **Qoşalı, Əkbər.** Mübarək gün // Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.9.
- **Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəlik Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı təbrik edib** // Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.1.
- **Ahıskalı, Mövlud.** “Diaspor fəaliyyətində qadınların az olması mentalitetimizlə bağlıdır” // Türküstan.- 2020.- 7-13 yanvar.- № 1.- S. 10.

Azərbaycan diaspor hərəkətində yeni dövr başlayır

Fuad Muradov,

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

“Əminəm ki, 2020-ci il də ölkəmiz üçün uğurlu olacaqdır, Azərbaycan uğurla inkişaf edəcək və daha güclü dövlətə çevriləcək”... Möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyevin hələ yanvar ayında, 2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə söylədiyi bu sözlər öz təsdiqini tapdı. Yeni növ koronavirus pandemiyası ilə bütün dünyanı böyük bir imtahan qarşısında qoyan 2020-ci il Azərbaycan tarixinə Böyük Zəfər ili kimi qızıl hərflərlə yazılaraq dövlətimizin siyasi və hərbi gücünü ortaya qoydu.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuzun Vətən müharibəsində tarixi qələbəsi Azərbaycan dövlətinin, xalqımızın, o cümlədən də dünya azərbaycanlılarının birlik, həmrəylik və qürur rəmzinə çevrildi. Böyük Zəfər ölkəmizin, dövlətimizin və xalqımızın tarixində yeni bir səhifə açdığı kimi, xaricdə yaşayan həmvətənlərimizin birləşdiyi diasporumuzun da fəaliyyəti üçün yeni bir başlanğıc yaratdı. Pandemiyanın yaratdığı global təhlükə ilə başlayan birliyimiz və torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda apardığımız Vətən müharibəsi xalqımızı, diasporumuzu daha da mətinləşdirdi, birlik, həmrəylik anlayışlarını praktik olaraq reallaşdırdı və koordinasiya imkanlarımızın, fəaliyyət potensialımızın nümayişinə şərait yaratdı...

İlin başlanğıcından sonraki fəaliyyətə doğru

2020-ci ilin əvvəlindən xarici ölkələrdə haqq səsimizin yenidən eşidilməsi üçün diasporumuzun planlı fəaliyyəti yeni bir başlanğıca keçidi stimullaşdırdı, deyə bilərik. Fevralda Almaniyanın paytaxtı Berlində 30 ölkədən 1300 nəfərdən çox soydaşımızın iştirakı ilə baş tutan Ümumavropa Qarabağ mitinqi ilin ilk uğuru idi. Bu mitinqdə 17 dildə çıxışlar oldu, şüarlar səsləndirildi, yerli və beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycan həqiqətləri barədə bir daha məlumatlandırıldı. Bu arada qardaş Türkiyədə uzun illər sənədsiz yaşayan soydaşlarımızın problemlərinin həlli istiqamətində konkret addımlar atıldı və soydaşlarımızın sayının dəqiqləşdirilməsi, şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərlə təmin edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradıldı, elektron qeydiyyat üçün müvafiq qurumlarla birlikdə, xüsusi sistem hazırlandı.

Bu il Azərbaycan diasporu kifayət qədər mütəşəkkillik göstərdi. Bu mütəşəkkilliyin əsasında dövlətimizin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza diqqəti, qayğısı dayanır. Möhtərəm cənab Prezidentin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq, çalışırıq ki, harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı dövlətimizin, cənab Prezidentin qayğısını hiss etsin.

“Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə” Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi, “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara sosial yardımın göstərilməsi Qaydası”nın təsdiqi və s. dövlətimizin Azərbaycan diasporuna diqqətinin daha bir bariz nümunəsi oldu.

Ümumiyyətlə, müasir Azərbaycan diasporunun formalaşması və çevikliyində Heydər Əliyev Fondunun, Fondun prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın diqqəti xüsusi qeyd edilməlidir. Məhz, Mehriban xanımın təşəbbüsü və dəstəyi ilə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən “Qarabağ” adlı Azərbaycan məktəbləri, Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində həyata keçirilən layihə və tədbirlər soydaşlarımızın təşkilatlanması, ümummilli məsələlərdə birliyinin təmin olunması baxımından olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Yeri gəlmişkən, istər cənab Prezident, istərsə də çox hörmətli Mehriban xanım ordumuzun Vətən müharibəsində əldə etdiyi davamlı qələbələrlə bağlı çıxışlarında, müraciətlərində dəfələrlə Azərbaycan diasporunun, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın da fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib, onları təbrik edib. Bütün bunlar diasporumuza xüsusi stimül verir, soydaşlarımız bunu çox böyük sevinc və fərəh hissi ilə qarşılayırlar. Soydaşlarımızdan qələbə münasibətilə möhtərəm Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan 100-dən çox təbrik və təşəkkür məktublarından da bunu aydın şəkildə görmək olur.

Möhtərəm cənab Prezident və çox hörmətli Birinci vitse-prezident tərəfindən soydaşlarımıza göstərilən diqqət və qayğı, verilmiş tövsiyələr birliyi, birgə fəaliyyəti tövsif edir. Dövlət Komitəsi də bu tövsiyələrə əsaslanaraq ilk gündən belə bir tezis üzrə fəaliyyət göstərərək ki, hamı birlikdə olmalı, “məndən bizə keçməli”, layihələr birgə icra edilməlidir, koordinasiyalı fəaliyyət olmalıdır. Bunun əsasında da 2018-ci ilin aprel ayından başlanan işlər əsasında artıq 25 ölkəni, 121 diaspor təşkilatını əhatə edən 11 Koordinasiya Şurası fəaliyyət göstərir. Artıq, 10 ölkədə 12 Azərbaycan evi var və bu işlər davam etdirilir.

2020-ci il üçün nəzərdə tutulan fəaliyyət planı pandemiyanın başlanması ilə yeni bir müstəviyə keçdi. Bu dövrdə Azərbaycan diasporu kifayət qədər çevik və həssas proseslər yaşadı. İstər müxtəlif yerlərdə çətinliyə düşmüş soydaşlarımıza edilən yardımlar, istərsə də diasporun yerli qaydalara riayət etməklə öz aktiv fəaliyyətini qurması bunun bariz nümunəsidir.

Pandemiya dövründə Azərbaycan diasporunun birlik və həmrəyliyi

Dövlət Komitəsi pandemiyanın başladığı gündən - 2020-ci il martın 3-dən etibarən Koordinasiya Şuraları, Azərbaycan Evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edib tövsiyələr verdi və mümkün dəstək göstərdi. Komitənin tövsiyələri əsasında Azərbaycan evləri, Koordinasiya Şuraları, diaspor təşkilatları və fəalları, qərargah, qaynar xətt yaradaraq soydaşlarımıza bütün mümkün köməyi etdi. Soydaşlarımız mütəşəkkilliklə sosial şəbəkələr üzərindən çətin vəziyyətdə qalmış həmvətənlərimizə öz yardımlarını təklif edir, hətta mənzillərində neçə nəfəri yerləşdirə biləcəkləri ilə bağlı çağırışlar edirdilər.

Bu cür həmrəylik və birlik pandemiya dövründə Azərbaycan diasporuna yeni adlar, yeni şəxslər qazandırdı. Bu zamanadək diaspor işində fəallıq göstərməyən, tanınmayan həmvətənlərimiz, iş adamları, ayrı-ayrı şəxslər soydaşlarımıza təmənnasız olaraq dəstək göstərdi. 4 aydan çox davam edən bu müddət ərzində təkcə Dövlət Komitəsinə 18 minə yaxın zəng, xaricdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının, Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuralarının, diaspor üzvlərinin, həmçinin Komitənin ünvanlarına ümumilikdə 51 ölkədən 6 minə yaxın müraciət daxil oldu. Türkiyə, Ukrayna, Rusiya, İtaliya, Gürcüstan və digər ölkələrdən edilmiş müraciətlərə əsasən 33 ölkə üzrə 6853 nəfərə maddi yardım göstərildi. Dünyanın 50-yə yaxın ölkəsindən 500-dən çox soydaşımızın qatıldığı 45 videokonfrans təşkil olundu.

Pandemiya təhlükəsi ilə yaranan sıx birliyimiz Tovuz təxribatına qarşı

Pandemiyanın ardınca Azərbaycan Respublikasının Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdiyi təxribatlar zamanı da diasporumuz kifayət qədər çeviklik, mütəşəkkillik və milli birlik göstərdi. Dövlət Komitəsinin çağırışlarına əsasən, soydaşlarımız yerli qanunlara uyğun olaraq yürüş, aksiya və digər istiqamətdə fəaliyyətə keçdi. Komitə tərəfindən aksiyaların şüar, baner, bayraq, poster və s. əyani vəsaitlərlə təminatına müvafiq dəstək göstərildi, sosial şəbəkə üzərindən canlı yayımı, yerli və xarici KİV-lərdə işıqlandırılması təmin edildi. Həmin günlərdə çıxışlarının birində möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev də soydaşlarımızın fəallığını qeyd edərək bildirmişdir ki: "Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm ki, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır".

Məhz möhtərəm Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən soydaşlarımızın pozulmuş hüquqlarının yaşadıkları ölkələrin qanunları çərçivəsində və beynəlxalq hüquq normaları əsasında bərpası, eləcə də dəymiş maddi və digər zərərin aradan qaldırılması üçün bütün mümkün addımlar atıldı.

İlk dəfə milli birlik və həmrəylik nümayiş etdirərək Azərbaycan dövlətinin, ordusunun yanında olduğunu bəyan edən soydaşlarımız, diaspor təşkilatları dünyanın 30-dan çox ölkəsində 70-dən artıq etiraz aksiyası keçirdi. Bu aksiyalarda ümumilikdə 25 mindən çox soydaşımız, eləcə də dost xalqların - Türkiyə, İsrail, Pakistan, Ukrayna və digər xalqların nümayəndələri iştirak etdi. Soydaşlarımızın dünyanın müxtəlif yerlərində təşkil etdiyi dinc aksiyalarla bağlı fikirlərini bölüşən Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva da öz çıxışlarında həmvətənlərimizə minnətdarlığını ifadə etdi: "Bu günlərdə bütün dünya şəhərlərində öz səsini ucaltmış və Azərbaycan bayrağını qaldırmış hər kəsə təşəkkür edirəm. Qoy, heç kim şübhə etməsin ki, heç bir provokasiya bizi haqq yolundan dönməyə məcbur edə bilməz. Biz milyonlarlayıq, bizim bir məqsədimiz var - Vətəni müdafiə etmək, onun ərazi bütövlüyünü və tarixi həqiqəti bərpa etmək. Ona görə ki, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi!"

İlin sonları, şanlı Zəfərə aparan həmrəylik və birlik mücadiləsi

Diasporumuz Ermənistanın Tovuz təxribatı zamanı daha da möhkəmləndi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan Vətən müharibəsi dövründə özünün indiyəqədərki ən yüksək zirvəsinə çatdı, deyə bilərik.

44 günlük hərbi əməliyyatlar dövründə xaricdəki soydaşlarımız siyasi görüşündən, düşüncəsindən, yaşadığı ölkədən, çalışdığı yerdən asılı olmayaraq, milli birlik nümayiş etdirərək bütün imkanları ilə dövlətimizə və ordumuza dəstək göstərdi. Onlar orduya, yaralı əsgərlərə, şəhid ailələrinə, cəbhəboyu ərazilərdə yaralanan, həlak olan, evləri dağılan dinc sakinlərə maddi, humanitar yardımlar göndərməklə yanaşı, haqq səsimizin dünyaya çatdırılmasında da böyük mütəşəkillik və fədakarlıq ortaya qoydu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xalqımıza 2020-ci il 27 sentyabr tarixli müraciətindən dərhal sonra noyabrın 10-dək diaspor təşkilatlarımız və xaricdə yaşayan soydaşlarımıza Dövlət Komitəsi tərəfindən beş dəfə müraciət ünvanlandı. Müharibənin başlanmasından bir neçə gün sonra - sentyabrın 30-da Dövlət Komitəsində Azərbaycanda yaşayan Hind, Gürcü, Ukrayn, Rus, Polyak, Pakistan, Axıska türkləri və digər icmaların təmsilçiləri ilə görüş keçirildi. Tədbirdə icma rəhbərləri və nümayəndələri BMT-yə, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlara, beynəlxalq hüquq və normalara hörmətlə yanaşan bütün dövlətlərə ünvanlanmış birgə bəyanat imzalandı. Oktyabrın 2-də Azərbaycan elmini xarici ölkələrdə təmsil edən ictimai xadimlərlə görüş keçirildi, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin təbliği istiqamətində müzakirələr aparıldı. Azərbaycan həqiqətlərini əks etdirən 55-dən çox qısa video hazırlanaraq sosial şəbəkələr üzərindən yayımlandı. ABŞ, Kanada, Almaniya, Fransa, Niderland, Polşa və digər ölkələrin bir sıra şəhərlərində Azərbaycan həqiqətlərini əks etdirən 100-ə yaxın afişa və posterlər yerləşdirildi. Komitənin əməkdaşlıq etdiyi jurnalist və ziyalılar qrupu Azərbaycana dost xalqların diaspor nümayəndələri vasitəsilə Fransa, İtaliya, İngiltərə, Belçika, Moldova, Ukrayna daxil olmaqla 14 ölkənin mediasında 45 məqalə yayımlanıb, ümumilikdə isə Tovuz təxribatlarından sonra diaspor təşkilatları 60 ölkədə 32 dildə 535 məqalə dərc etdirib. Eyni zamanda, Tovuz təxribatları, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, ordumuzun torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda apardığı hərbi əməliyyatlarla bağlı həqiqətləri əks etdirən müxtəlif dillərdə minlərlə məktub Azərbaycan Diaspor Könüllüləri, xaricdə və Azərbaycanda yaşayan gənclər vasitəsilə dünyanın aparıcı siyasətçilərinə və ABŞ kongresmenlərinə göndərildi.

Komitənin koordinasiyası ilə 50-dən çox ölkədə fəaliyyət göstərən 300-ə yaxın diaspor təşkilatı, beynəlxalq təşkilatlar və Azərbaycandakı icmalar müxtəlif ölkələrin dövlət və hökumət rəhbərlərinə, parlament üzvlərinə, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası və digər beynəlxalq qurumlara 23 dildə 500-dən artıq bəyanat göndərdi. Avropa Parlamentinin üzvlərinə 775 bəyanat çatdırıldı, müxtəlif ölkələrin 641 nəfər parlament üzvünə isə bəyanat və müraciətlər birbaşa təqdim olundu. Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən Koordinasiya Şuraları tərəfindən dünyanın aparıcı şəxsləri, beynəlxalq media nümayəndələri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları, ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinə Ermənistanın təxribatları, işğalçılıq siyasəti, terrorçuluq fəaliyyəti haqqında müxtəlif dillərdə ətraflı məlumatları özündə əks etdirən 4700 məktub elektron poçt vasitəsi ilə göndərildi.

Nəticədə bir sıra ölkələrin sakinləri erməni təcavüzündən daha çox xəbərdar oldu, erməni diasporunun fəaliyyət effektivliyi azaldı və Azərbaycan haqqında saxta xəbərlərin yayılmasının qarşısı alındı. O cümlədən, 8895 yerli mənbədə 505 xəbər yayımlamaqla Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti barədə ictimaiyyətə davamlı məlumatlar verildi.

Ermənistanla mübarizədə yeni bir cəbhə - Azərbaycan diasporu cəbhəsi açıldı

Xaricdəki soydaşlarımız tərəfindən Azərbaycan dövlətinə, ordusuna və şəhid ailələrinə dəstəklə bağlı çoxsaylı müraciətlər, yardımlar edildi və edilməkdədir. Xaricdə yaşayan azərbaycanlı həkimlərdən ibarət qrupun cəbhə bölgəsinə yollanaraq göstərdiyi xidmətlər də xüsusi vurğulanmalıdır. Prezident İlham Əliyevin şəhid ailələri və qazilərə dəstəyin davamlı olması, eləcə də bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın bu proseslərdə aktiv iştirak arzusu nəzərə alınaraq “YAŞAT” Fondunun yaradılması da önəmli hadisədir. Fondun Himayəçilik Şurasında diasporumuzun üzvləri olan Məsud Aşina və Cahangir Novruzovun təmsil olunması qürurverici olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycan diasporuna ən ali səviyyədə göstərilən bir etimaddır, inamdır.

Bir sözlə, diasporumuz Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü ilə mübarizədə hər zamankından daha fərqli və fəal şəkildə milli birlik, həmrəylik nümayiş etdirməklə mübarizənin ön cərgəsində böyük şücaətlə mübarizə apardı. Artıq erməni siyasətçilər də Azərbaycanın Ermənistanla mübarizəsində yeni bir cəbhə - Azərbaycan diasporu cəbhəsini açdığını təşvişlə etiraf etməkdədir. Bu cəbhənin aparıcı qüvvəsi Azərbaycan diasporunun ziyalıları, sayılıb-seçilən məşhur şəxsiyyətləri, ictimai xadimləri və ən əsası isə qəlbi daim vətənlə döyünən soydaşlarımızdır.

Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında dünya azərbaycalılarına dair səsləndirdiyi fikirlərə istinad edərək, tam əminliklə söyləyə bilərik ki, informasiya mübarizəsində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbənin əhəmiyyətli hissəsi, məhz Azərbaycan diasporunun peşəkar və əzmlı fəaliyyəti sayəsində əldə edilmişdir. Apardığımız haqq mübarizəsində hər bir həmvətənimiz əlindən gələni əsirgəmədən yaşadığı ölkədə Azərbaycanın haqq səsinin duyulması istiqamətində yorulmadan fəaliyyət göstərmişdir.

Xalqımız üçün belə bir həssas dövəmdə Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və xaricdə yaşayan soydaşlarımız üzərlərinə düşən ihiqat məsuliyyəti dərk edərək, vəzifə borclarını böyük fəxarət və qürurla yerinə yetirib. Bundan sonra da Komitə və hər bir həmvətənimiz qətiyyətli addımlarla, məqsədyönlü fəaliyyətlə Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılması istiqamətində böyük inamla irəliləyəcək, şanlı qələbəmizi sonsuz fəxrlə bütün dünyaya bəyan edəcəkdir.

Komitə və Azərbaycan diasporunun hər bir nümayəndəsi daima dövlətimizin, müzəffər Ali Baş Komandanımızın və rəşadətli Azərbaycan ordusunun yanındadır. Azərbaycan ordusunun vətənimizin ərazi bütövlüyünü tam bərpa etmək istiqamətində apardığı mücadilə əsnasında qazandığı davamlı nailiyyətlər, qətiyyətli qalibiyyətlər, nəhayət, uzun illər ərzində haqqı olan şanlı, parlaq və əbədi qələbəsi bizim qürur mənbəyimiz, fəxarət yerimizdir!

Daha əzmlə, qürurla və var gücümüzlə yolumuza davam edəcəyik

Yeni bir mərhələyə qədəm qoyan Azərbaycan diasporu artıq yeni fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməli, daha əzmlə, qürurla və var gücü ilə yoluna davam etməlidir. Bu istiqamətdə ilk növbədə biz pəndemiya və Vətən müharibəsi dövründə nümayiş etdirdiyimiz birlik və həmrəyliyi qoruyub saxlamağa çalışmalı, döyüş meydanında qazandığımız qələbəni diplomatiya və diaspor, lobbiçilik sahəsindəki uğurlu fəaliyyətimizlə daha da möhkəmləndirməliyik. Mənfur erməni diasporu yalan məşinını işə salaraq Azərbaycanın imicinə xələl gətirməsinə imkan verməməli, dünyaya haqlı olduğumuzu qəbul etməmək üçün işimizi davam etdirməliyik. Eyni zamanda, dünyada azərbaycanlı imicini tanımaq üçün söylərimizi artırmaq, millətimizin sülhpərvər, multikultural, zəhmətkeş, tolerant olduğunu isbatlamalıyıq.

Milli maraqlarımızın müdafiəsi üçün bütün dünyada diaspor təşkilatlarımızın daha da güclənməsinə ehtiyac vardır. Bunun üçün hazırlanan yeni fəaliyyət proqramlarının icrasında vətəndaşı olduğu dövlətlərin dilini, elmini, mədəniyyətini, siyasətini, cəmiyyətini mükəmməl bilən, eyni zamanda yüksək hörmətə və nüfuza malik soydaşlarımızın yaxından iştirakı nəzərdə tutulur. Vətən müharibəsi müddətində xaricdə fəallığı ilə önə çıxan diaspor üzvləri ilə əlaqələri gücləndirməyi düşünürük. Lobbi quruculuğu istiqamətində fəaliyyətimizin artırılması, azərbaycanlı gənclərin yaşadığı ölkələrdə uğur qazanmasına dəstək göstərilməsi, liderlərin yetişdirilməsi, akademik fəaliyyətin genişləndirilməsi, xarici media ilə əlaqələrin gücləndirilməsi və s. kimi planlarımız var.

Və ən başlıcası ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu azərbaycançılıq ideyalarının təbliği əsas prioritetlərimizdəndir. 1991-ci ilin dekabrından bəri tək Azərbaycanda deyil, dünyanın dörd bir yanında hər bir azərbaycanlı tərəfindən qeyd edilən Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü tariximizin ən şərəfli günlərindən biridir. Ümummillə liderimizin təşəbbüsü ilə tarixə düşən bu gün Azərbaycan xalqının birlik və bütövlüyünü simvolizə edir, harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir soydaşımıza azərbaycanlı olduğunu xatırladır.

Həmrəylik Günü ərəfəsində möhtərəm cənab Prezidentin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən bir qrup soydaşımız ilk dəfə “Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə” medalı ilə təltif edildi, bir qrup soydaşımıza Dövlət Komitəsi tərəfindən təşəkkürnamələr verildi. Təbii ki, bu da dövlətimizin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza diqqətinin bir nümunəsidir.

Torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə qazanılan şanlı qələbəmiz və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə həmvətənlərimizi ürəkdən təbrik edirik. Hər zamankından daha məğrur, daha qürurlu olduğumuz bu günlərdə bayram sevinclərinə şərik olur, bundan sonra da harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq birlik və həmrəylik nümayiş etdirməyimizi arzu edirik!

2021-ci ildə hər birinizə cənsağlığı, fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayırıq!

31 dekabr tarixi dünya azərbaycanlılarının birliyinin carçısıdır!

Günel Məlikli,

Silahlı Qüvvələr Hərbi Akademiyasının professoru

Milli günlər və bayramlar xalqın yaşadığı mühüm hadisələrdən uğurla çıxdıqları günün şərəfinə qəbul edilir. Bu günlərdə qaranlıqdan aydınlığa çıxışın verdiyi mənəvi zövq və özünəinam hissələrinin bəxş etdiyi xoşbəxtlik hakim olur.

31 dekabrda millətimizin varlığının, qüdrətinin mühüm günü olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi gününü keçiririk, həm də yeni 2021-ci ili qarşılayırıq.

Dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü ayrı-ayrı ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələr qurmaq, onlar arasında birlik və həmrəylik yaratmaq işində mühüm rol oynayaraq, bütün dünya azərbaycanlıları üçün zərurətə və mənəvi ehtiyaca çevrilib.

Bu gün Azərbaycan türklərinin öz birliyinə doğru birinci uğurlu addımı atdığı gündür!

Azərbaycan türkünün öz doğma yurdu Azərbaycanın birliyi uğrunda ilk açıq həmrəylik günüdür!

Bu gün gələcək Azərbaycan birliyinin ilk carçısıdır!

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi gününün əsası 1989-cu il dekabrın sonlarında Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin təşkilatçılığı ilə Naxçıvanda SSRİ-İran sərhədlərinin dağıdılması zamanı qoyuldu. 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının birliyini yaratmağın əhəmiyyətini nəzərə alaraq dekabrın 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü elan etdi.

Beləliklə, 1992-ci ilin 31 dekabrından Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü bayram olaraq qeyd edilir.

Ümummillə Liderimiz 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımıza müraciətlərindən birində deyirdi: "Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü dövlət bayramı kimi qeyd edilməsi xalqımızın milli azadlıq mübarizəsinin məntiqi nəticəsi olaraq artıq çox əənəyə çevrilmişdir. Qədim və zəngin tarixə malik olan Azərbaycan xalqının dirçəlişini, tərəqqisini və milli birliyini əks etdirən, onu müstəqil dövlətçilik uğrunda müqəddəs və məsuliyyətli mübarizəyə səfərbər edən həmrəylik günü hər bir azərbaycanlı üçün inam və ümid anıdır. Hal-hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində milyonlarla soydaşımız yaşayır, işləyir, fəaliyyət göstərir. Buna baxmayaraq, onların milli-mənəvi varlığını yaşadan yeganə bir dövlət var. Bu, müstəqil, suveren Azərbaycan Respublikasıdır. Dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyasının əsasını da məhz Azərbaycan dövlətçiliyinə, xalqımızın dilinə, dininə, milli-mənəvi varlığına və ümumbəşəri dəyərlərə hörmət, onların daim qorunmasına, yaşamasına qayğı təşkil edir"

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onların birliyinin və həmrəyliyinin təmin olunması məqsədilə 2001-ci il mayın 23-də Heydər Əliyevin imzaladığı sərəncamla 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayı keçirildi.

"Hər bir insan üçün onun milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyidir. Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!" - müdrik rəhbərin bu kəlamları hər bir həmvətənimiz üçün milli qürur rəmzinə çevrilmişdir.

Dövlət başçısının imzaladığı sərəncamlarla Bakı şəhərində 2006-cı il martın 16-da Dünya Azərbaycanlılarının II, 2011-ci il iyulun 5-6-da III, 2016-cı il iyunun 3-4-də isə IV qurultayının keçirilməsi diaspor quruculuğu işinə əsaslı töhfə vermişdir.

Dünya azərbaycanlıları üçün vidalaşdığımız 2020-ci il ümumilikdə uğurlu il olmuşdur.

Mən də hər bir gənc kimi çox sevinir, yeni ilə hazırlaşır, özümü ilk öncə azərbaycanlı olduğum üçün çox xoşbəxt sayıram. Biz əldə etdiyimiz bu uğurlarımızı ümummillə lider Heydər Əliyev və onun layiqli davamçısı, xilaskar qəhrəman lider, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə borcluyuq.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan tarixinə yeni missiya ilə qədəm qoymuşdur. Bu missiyanın fəlsəfəsi daha əvvəl "Əsl siyasət konkret, real iş görməkdən ibarətdir" – deyərək, ictimai fəaliyyətə başlayan dövlət başçımızın hələ 2003-cü ildə söylədiyi "Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağam, hər bir Azərbaycan vətəndaşının qayğı və problemlərinin həlli yolunda bütün bacarıq və qabiliyyətimi əsirgəməyəcəyəm" fikirləri ilə real məzmun kəsb etməyə başladı.

Prezident İlham Əliyevin dəyərlər sistemində dövlət birinci yerdədir və bu, şəxsiyyət dəyərlərini istisna etmir. Bizim şəraitimizdə bu, götür-qoy edilmiş yoldur.

Prezident İlham Əliyev hakimiyyətə gəldiyi gündən Heydər Əliyevin strateji xəttini yaradıcı şəkildə davam etdirərək, Azərbaycanın qloballaşan dünyada layiq olduğu yerini möhkəmləndirmək üçün ölkənin iqtisadi potensialını intellektual kapitala çevirmək istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirməkdədir. İlham Əliyevin Prezident kimi fəaliyyətinin 17-ci ilində Azərbaycanın keyfiyyətə tam yeni bir mərhələyə qədəm qoyduğu heç kimdə şübhə doğurmur.

Onun dövlətçilik təfəkkürünü, idarəçilik sərəştəsini səciyyələndirən əsas amillər inkişaf, tərəqqi, siyasi sabitlik, sosial rifah, firavan həyat və güclü, müasir Azərbaycandır.

Prezident İlham Əliyevin inkişaf strategiyasının, onun idarə etdiyi dövlətin yeni siyasətinin və prioritet təşkil edən milli layihələrin əsas mahiyyəti bundan ibarətdir.

Qüdrətli Azərbaycan Ordusu Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə möhtəşəm zəfər tarixi yazdı.

Öz torpaqlarında Vətən müharibəsinə qalxan Azərbaycanın gücünü tək-cə məğlub işğalçı Ermənistan deyil, bütün dünya gördü. Rəşadətli Ordumuz Vətən torpaqlarından işğalçı vətənsizləri qovaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, toxunulmazlığını təmin etdi.

Cənab İlham Əliyev xalqımızın alternativsiz lideri, yeganə inam ünvanıdır, xilaskardır, qəhrəmandır.

Prezident İlham Əliyevin adı xalqımız, dövlətimiz var olduqca, əsrlər boyu tarixdə ən böyük Xilaskar, Qəhrəman kimi anılacaqdır!

Qarabağ hamımızdır! Qarabağ bizimdir!

Cənab Prezident, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev çıxışında qeyd etdi: "Mən bu gün, eyni zamanda, ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şaddır bu gün! Gözün aydın olsun Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları!"

Bu yerdə ümummilli lider Heydər Əliyevin 2003-cü il oktyabrın 1-də Azərbaycan xalqına müraciətindəki "ona özüm qədər inanıram" inamını ifadə edən Ulu Öndərin ruhu qarşısında müzəffər Ali Baş Komandan hesabatını verdi: "Xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim... Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!".

"Mən deyirdim ki, bizim ərazi bütövlüyümüz bərpa edilməlidir. Deyirdim ki, müharibə variantı heç vaxt istisna olunmur. Nəinki deyirdim, bütün bu illər ərzində bütün gücümüzü səfərbər edib ölkəmizi gücləndirirdik, güc toplayırdıq - həm beynəlxalq müstəvidə, həm ölkə daxilində, həm iqtisadi məsələlərin həllində, ölkəmizdə həmrəyliyin və birliyin möhkəmlənməsində, ordu quruculuğunda güc toplayırdıq. Bu gücü dəmir yumruq formasına gətirdik, düşmənin belini qırdıq və bu gün biz yeni reallıq yaratdıq. Əgər hətta bir il bundan əvvəl bəziləri bizə deyirdilərsə ki, siz mövcud olan reallıqla barışın, bu gün mən deyirəm, hər kəs mövcud reallıqla barışmalıdır".

Azərbaycan 2021-ci ilə iqtisadi inkişaf hədəflərini açıqlayıb və qarşıda ölkə iqtisadiyyatını yenidən qaldırmaq, inkişaf etdirmək, 30 il ərzində məhv edilmiş Qarabağ torpaqlarını yenidən dirçəltmək kimi şanlı missiya dayanır.

2021-ci ildə də qarşıya qoyulan məqsədlərə cənab Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyi nəticəsində uğurla nail olunacaq.

Azərbaycandan dünyaya açılan qardaşlıq və həmrəylik qapısı

Osman Musayev,
Azərbaycanda Atatürk Mərkəzi müdirinin müavini

Azərbaycan xalqının müstəqillik əldə etdiyi vaxtdan 31 dekabr bütün dünyada yaşayan soydaşlarımız tərəfindən hər il qeyd edilən ümummilli bayramdır. Onun əsas qayəsini Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli- mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, Vətənə bağlılıq hissi və ideyaları təşkil edir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Keçmiş SSRİ-nin süqutunun əsasını qoymuş və bu prosesi sürətləndirmiş Qarabağ münaqişəsi ilə 1988-ci ildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və dövlət müstəqilliyi uğrunda ümumxalq mübarizəsi başlamışdır. Bu mübarizənin ilkin mərhələsində gələcək birlik və ortaqlaşmanın qaranquşu olmuş Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü milli təqvimimizə ən yeni tariximizin ilk xalq bayramı kimi yazılmışdır.

Dünyaya meydan oxuyan so-vet imperiyasını tarix səhnəsindən silməyə start vermiş dünya imperialist dairələri gizli hazırlanmış erməni millətçi-separatçıları Dağlıq Qarabağ iddiası ilə Azərbaycanın üzərinə qaldı-randa xalqımız ilk vaxtlar SSRİ dövlətinin və onun rəhbər siyasi qüvvəsi olan Kommunist Partiya-sının bu təcavüzün qarşısını ala-cağına sadələvhcəsinə inanmışdı. Lakin xalqımız çox keçmədən ölümə məhkum edilmiş ittifaq dövlətinin və onun ermənipərəst siyasi rəhbərliyinin Azərbaycanın müttəfiq respublika kimi ərazi bütövlüyünü qorumaq əvəzinə, təcavüzkarı şirnikləndirdiyinə və dəstəklədiyinə əmin olmuş, təbii olaraq, çıxış yolları axtarmağa başlamışdı.

Bu axtarışın ilkin nəticəsi olaraq, 1989-cu il dekabrın 31-də sovet rəhbərliyinə ilin son etira-zı və ciddi xəbərdarlığı olaraq, eləcə də tək, gücsüz olmadığımızı düşmən qüvvələrə göstərmək üçün Arazboyu sərhədlərimiz sökülmüş, Vətəndən dünyaya qar-daşlıq qapısı açılmış, dünyadakı soydaşlarımıza və dostlarımıza ilk həmrəylik mesajı göndərilmişdi.

Təssüf ki, sonra ermənipəst Qorbaçov rejimi Azərbaycanı cəzalandırmağa cürət etmiş və qanlı 20 Yanvar qırğını törətmişdi. Bu müdhiş dövlət qətliamı Azərbaycanı ittifaq dövlətinə bağlayan son telləri də qırmaqla xalqımızı dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizənin astanasına gətirmişdi. Azərbaycan xalqının iradəsi ilə dağıdılmış sərhədlərdən xarici aləmə yayıl-mış harayımız, respublikamıza qarşı törədilmiş hərbi təzavüz və misilsiz qanlı cinayət, ilk növbədə, dünyada yaşayan on milyonlarla soydaşlarımızı sarsıtmış, onların üzünü və qəlbini Vətənə tərəf döndərmişdi.

Qonşu ölkələrin, eləcə də dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan azərbaycanlıların bu prosesi müdafiə etməsi, ölkədə və dünyada gedən demok-ratik proseslər mövqeyindən qiymətləndirməsi xalqımıza qarşı yönəldilmiş mürtəce təbliğatın qarşısını qismən almışdı. 1990-cı ilin noyabr ayının 3-də Türkiyədə keçirilən Birinci Millətlər arası Azərbaycan dərəcələri qurultayı isə Naxçıvan Muxtar Respub-likasından başlanmış sərhəd hərəkətinin real davamı kimi milli birlik və həmrəylik yolunda atılan daha bir mühüm addım olmuşu. Noyabr ayının 5-də qurultayın qəbul etdiyi qərarla 31 dekabr gü-nünün hər il geniş qeyd edilməsi zərurəti irəli sürülmüşdü.

O zaman bu hadisələrin səbəblərini, mahiyyətini və nəticələrini doğru-düzgün an-layan ümummilli lider, dün-ya siyasəti nəhəngi Heydər Əliyev Moskvada Azərbaycan Nümayəndəliyinə gələrək 20 Yanvar qırğını törədənləri kəskin ittiham etmiş və az sonra kom-munist partiyası ilə bağlılığına xitam verib doğma xalqının yeni başlayan suverenlik hərəkətinə qoşulmuşdu. Sonrakı aylarda Moskvada ciddi nəzarətdən qurtulub vətəninə qayıdan, yerli rəhbərlərin üzüdünlüyündən baş götürüb Naxçıvana doğma-larının yanına gedən ulu öndər Heydər Əliyev blokada şəraitində yaşayan muxtar respublikaya rəhbərliyi üzərinə götürəndən sonra 31 dekabr hadisəsinin tarixi önəmini xalqın istəyini və dünya azərbaycanlılarının birliyini yaratmağın əhəmiyyətini nəzərə alaraq, 1991-ci ilin 16 dekabrında Naxçıvan

Muxtar Respublikası Ali Məclisinin iclasında dekabrın 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etmişdi.

Ötən 29 ildə illərin qovuşu-ğundakı bu son gün-- Yeni ilin astanasında dünyada yaşayan soydaşlarımızın təntənə ilə qeyd etdiyi ən əziz bayramlardan birinə çevrilmişdir. 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü bayramı dünyanın 70-dən çox ölkəsində azərbaycanlılar tərəfindən öyünc və sevinclə qeyd olunur. Həmrəylik günü Azərbaycan diasporu üçün ən mühüm bayrama çevrilir. Həmrəylik gününü hətta milliyətcə azərbaycanlı olmayıb, lakin Azərbaycanda doğulub bö-yümüş, Azərbaycan əsilli diaspor nümayəndələri də qeyd edirlər.

Azərbaycanlılar minilliklər boyu özlərinin doğma torpağı olan tarixi ərazisində yaşayaraq dünya sivilizasiyasına böyük töhfələr vermişlər. Mühəribələr, inqilab-lar, hərbi münaqişələr, dünyada gedən müxtəlif ictimai-siyasi proseslər nəticəsində Azərbaycan parçalanmış, azərbaycanlıların bir qismi öz yurd-yuvalarından didərgin salınmış, deportasiya-lara məruz qalmış, bir-birindən ayrı düşmüşdür. İş tapmaq, təhsil almaq məqsədilə doğma yurdu tərk edərək başqa ölkələrdə qərar tutub yaşayan azərbaycanlılar tarixi torpaqlarından bütün dün-yaya yayılmışlar. Hazırda onlar dünyanın bir çox ölkələrində yaşayırlar. Rusiyada, Ukraynada, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin digər ölkələrində, Baltıyanı ölkələrdə, Avropada, Amerikada, Şər q ölkələrində iri Azərbaycan icmaları yaranmışdır.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində məskunlaşmış azərbaycanlıların təşkilatlanması prosesi isə ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə ölkəyə rəhbərliyi dövründə başlayıb və 2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi, 2002-ci ildə isə Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təsis olunması ilə davam edib. Azərbaycan diasporunun əsası və milli həmrəyliyin təşəkkül tapması ulu öndər Heydər Əliyevin, diaspor qurucu-luğunun inkişafı, təşkilatlanması işinin təkmilləşdirilməsi isə Prezident İlham Əliyevin adları ilə bağlıdır.

Azərbaycan dövlətinin diaspor siyasətinin reallaşması prosesləri cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla irəliləyib, soydaşlarımızın təşkilatlanması, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çat-dırılması, ölkəmizin təbliği istiqamətində bir sıra mühüm işlər görülmüşdür. Lakin müasir dövrün çağırışlarına uyğun olaraq diaspor siyasətində də müasir tələblərə cavab verən yeni bir strategiyanın hazırlanması zərurəti yaranmışdı. Prezident İlham Əliyev diaspor quruculuğu qarşısında həlli vacib olan vəzifələr qoyub ki, onlardan da ən mühümü xaricdə yaşayan soydaşlarımızın daha sıx birliyinə və koordinasiya fəaliyyətinə nail olmaqdır.

“Diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daim diqqət mərkəzindədir. İlk növbədə, əlbəttə, biz istəyirik ki, dünya-da yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda, Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək”. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2016-cı ildə Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında söylədiyi bu fikirlər xaricdə yaşayan milyonlarla azərbaycanlının, diaspor fəalının fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsində bir ma-yak rolunu oynayır.

Ölkəmizin maraqlarına xidmət edən lobbi qurucu-luğu istiqamətindəki bugün-kü fəaliyyətin uğurlarında, Azərbaycan mədəniyyətinin, milli-mənəvi dəyərlərinin, tarixi-nin təbliği sahəsində qazanılmış nailiyyətlərdə Birinci vitse-prezi-dent Mehriban xanım Əliyevanın əvəzədiməz xidmətləri vardır. Heydər Əliyev Fondunun pre-zidenti kimi Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən humanitar layihələr müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda, ayrı-ay-rı dövlətlərdə və dini icmalarda ölkəmiz haqqında müsbət imi-cin yaradılmasına böyük təsir göstərmişdir.

Azərbaycan barədə həqiqətlər daha geniş yayılıb və nəticədə həmyerlilərimizin, diaspor üzvlərinin yaşadıkları ölkələrin ictimai-siyasi həyatına inteqra-siyası intensivləşib, lobbi quru-culuğuna münbit zəmin yaranıb. Biz bu gün inamla deyə bilərik ki, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın, təşkilatların koordinasiya işi dövrün tələblərinə cavab verir, həmrəylik, birlik ideologiyası ətrafında formalaşması prosesi yüksək səviyyədədir və lobbi quruculuğuna doğru qətiyyətli addımlar atılmaqdadır.

Bu zərurətə əsaslanaraq, qısa müddət ərzində Avro-panın soydaşlarımızın daha çox məskunlaşdığı Almaniya, Fransa, Belçika, Niderland kimi ölkələrinə, eləcə də Amerika Birləşmiş Ştatlarına və Ukraynaya davamlı səfərlər təşkil olunub, həmvətənlərimizlə görüşlər keçirilib, onların problemləri öyrənilib, milli mənəvi dəyərlərimiz, dövlətimiz və dövlətçiliyimiz üçün həmrəylik çağırışları edilmişdir. Beləliklə, soydaşlarımızın təşəbbüsü ilə 7-si 2019-cu ildə olmaqla 11 Koordinasiya Şu-rası yaradılmışdır ki, bunlar da ümumilikdə 29 ölkəni əhatə edir

Diaspor üzrə Dövlət Komitəsinin məlumatına görə, bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində, ümumilikdə, 500-ə yaxın diaspor təşkilatımız var və onların da xeyli hissəsinin fəaliyyəti çox aktivdir. Bu da onu deməyə əsas verir ki, bu qurumlarda təmsil olunan diaspor fəalları Azərbaycanın, azərbaycançılığın təbliğində xüsusi rol oynamağı əsas hədəf olaraq qəbul etməlidirlər. Çünki Azərbaycan 29 ildir müstəqil dövlətdir, məqsədyönlü daxili və xarici siyasət yürüdür, bununla yanaşı, dünya azərbaycanlıları dövlətin diqqət mərkəzindədir. Bu gün azərbaycançılıq ideolo-giyasının Azərbaycan dövlətinin və xalqının vahid ideologiyası kimi nəinki ölkəmizdə, eləcə də xarici ölkələrdə təbliğ edilməsi çox vacibdir. Əlbəttə, bu mühüm pro-sesin daha da inkişaf etməsində diaspor qurumlarımız, diaspor fəallarımız mühüm rol oynamalıdır.

Xatırladaq ki, azərbaycançılıq ideologiyası 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın yeni Konstitusiyasının qəbulu ilə inkişaf yoluna qədəm qoydu. Yəni 1988-ci ildə başlayan milli azadlıq hərəkatı türkçülük məfkurəsini seçmişdi. Lakin 1995-ci ildən Azərbaycan etnik millətçilikdən dövlət millətçiliyinə azərbaycançılığa keçdi. Azərbaycançılıq ideolo-giyası bu gün inkişaf edir. Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir, burada müxtəlif xalqların, dirlərin nümayəndələri yaşayırlar. Biz elə etməliyik ki, yalnız ölkədə və dünyada yaşayan azərbaycanlılar deyil, qeyri-millətlər də azərbaycançılıq ideologiyası ilə fəxr etsin, onu həmişə hər yerdə müqəddəs bilsinlər.

Ölkə başçısı İlham Əliyev çıxışlarında həmişə xaricdə ya-şayan azərbaycanlıların dövlətin diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayıb, onların Azərbaycanla daha sıx əlaqələr saxlamalı olduğunu deyib. Azərbaycan dövlətindən aldıkları dəstək, onların Azərbaycanla mütəmadi xarakter alan əlaqələri imkan verir ki, diaspor qurumlarımız daha da güclənsin. Azərbaycançılıq yalnız sözdə “Azərbaycanı sevirəm, Azərbaycan üçün bu tədbiri keçir-dim” demək deyil.

Prezident İlham Əliyev konk-ret olaraq diaspor qurumlarına hansı istiqamətlərdə hansı işlərin görülməli olduğunu, Azərbaycanı hansı şəkildə təmsil etmələrini, ölkəmizin maraqlarını, Dağlıq Qarabağ məsələsini necə təbliğ etmələrini, ümummillə məsələlərdə necə hərəkat etməli olduqlarını göstərib. Əlbəttə, bütün bunlar da azərbaycançılığın təbliğ edilməsi məsələsi ilə bağlıdır.

Azərbaycan Respublikası-nın Birinci vitse-prezidenti və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə bir sıra ölkələrdə açılan “Qarabağ” Azərbaycan məktəblərinin də bu baxımdan faydası danılmazdır. Artıq Fransa, İsveçrə, İsveç və Polşada fəaliyyətə başla-yan bu məktəblərin məqsədi həmin ölkələrdə böyüməkdə olan azərbaycanlı uşaqlara ana dilini, ədəbiyyatını, tarixini, mədəniyyətini tədris etməklə yanaşı, ölkəmizlə bağlı həqiqətləri də onlara indidən aşılamaqdır ki, gələcəkdə milli kimliyini qoruyub saxlasın, onu təbliğ edə, xalqı-mızın və dövlətimizin maraqlarını müdafiə edə bilsinlər.

Azərbaycan dövləti gücləndikcə, diaspor fəaliyyətimiz lobbiciliklə möhkəmləndikcə erməni yalanları üzə çıxır, ermənilərin Azərbaycana qarşı haqsız və heç bir hüquqa söykənməyən ittiham və iddiaları mütərəqqi dünya ictimaiyyəti tərəfindən qəbul edilmir. Vaxtilə xəyal kimi görünən məsələlər bu gün tamamilə bizim xeyrimizə dəyişir. Bu gün dünya-da 900-ə yaxın erməni diaspor təşkilatı fəaliyyət göstərsə də, onlar dünyanın hər hansı ölkəsində Azərbaycana qarşı təxribatlara əl atarsa, qarşısında güclü və mütəşəkkil Azərbaycan diaspo-runu görəcəkdir, cavabını alacaq. Azərbaycan diasporunun birliyi və indiki aktivliyi belə deməyə əsas verir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin “Yol xəritəsi”nə uyğun şəkildə bu gün dünyanın 10 ölkəsində “Azərbaycan evləri” açılıb. Macarıstan, Polşa, ABŞ, Gürcüstan, Almaniya, İtaliya, Belçika, İspaniya, Ukrayna, Esto-niya kimi ölkələrdə açılan “ev”lər Azərbaycan hökuməti hesabına fəaliyyət göstərir. “Azərbaycan evləri” hələ ki azərbaycanlıların daha sıx yaşadığı şəhərlərdə açılıb və bu məkanlar xalqımızı sevən, milli maraqlarımızı üs-tün tutan hər kəsin, eləcə də bizə dost olan xaricilərin üzünə hər zaman açıqdır. Həmin evlərin hansına daxil olsan, orada tariximiz, mədəniyyətimiz, Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyəti, milli adət-ənənəmiz, tarixi şəxsiyyətlərimizlə bağlı kitab və jurnallara, ensiklopedik məlumatlara, əşya və aksesuarla-ra rast gələcəksən, ürəyin üçrəngli bayrağımızın dalğalanması ilə dağa dönəcəkdir.

Bu ilin yayında Tovuz hadisələri zamanı Azərbaycan di-aspununun, diaspor fəallarının ak-tivliyini gördük, onların keçirdikləri Azərbaycan dövlətinə dəstək mitinqləri təqdirəlayiq idi. Bu, diaspor fəallarının Azərbaycana və azərbaycançılığa bağlılığının göstəricisidir. II Qarabağ Savaşına da biganə qalmayan diasporu-muz ənənəsinə sadıq qalaraq, əsl vətənpərvərlik və doğma vətənə dəstək nümunəsi göstərdi. Xaricdəki soydaşlarımız 30 ildir ki, işğal altında qalan torpaqla-rımızın tamamilə düşməndən azad edilməsi

uğrunda gedən mücadiləyə səmimi qəlbdən inandırdılar. Diasporumuzun humanitar yardımla yanaşı, informasiya gücü hələ bu ilin yayında, iyul ayında öz gücünü və əzəmətini göstərmişdi.

Müzəffər ordumuzun maddi-texniki və digər təchizatının yüksək səviyyədə təmin olunmasına baxmayaraq, xaricdə yaşayan soydaşlarımız, diaspor təşkilatları orduya və əhaliyə dəstəyi özlərinə mənəvi borc hesab edərək bu yöndə davamlı yardımlar edirdilər. Bununla yanaşı, müxtəlif ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız Qarabağ uğrunda canlarını vermiş şəhid ailələrinə yardım və digər məqsədlər üçün Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fonduna yüz minlərlə dollar ianə köçürüblər. Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna vəsait köçürməklə bu tarixi günlərdə Vətənin, Azərbaycan hərbiçilərinin yanında olduqlarını göstərirlər.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız, həmin ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımızın fəallığı, mövcud olduqları ölkələrin rəsmi dairələri, qanunverici və icraedici orqanları ilə qurduqları səmərəli əməkdaşlıq, müntəzəm olaraq keçirdikləri görüşlər, həmçinin apardıqları müzakirələrin nəticəsidir ki, əksər ölkələrin rəsmi qurumları səviyyəsində Azərbaycanın apardığı mübarizə, torpaqlarının işaldan azad edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar təqdir edildi, bəyənilədi.

Azərbaycanın haqq işi uğruna başladığı müqəddəs savaşa qardaş Türkiyədən həmişə davamlı olaraq dəstək gəlib və bu ölkədə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız, cəmiyyət və birliklərimiz son proseslərdə xüsusi fəallıq nümayiş etdiriblər. Azərbaycanda Atatürk Mərkəzi də qardaş ölkədəki diasporumuzla yaxından əlaqə saxlayır, onlara bacardığı köməyi göstərir.

Yeri gəlmişkən deyək ki, azərbaycanlıların sıx yaşadığı ölkələrdən biri də Türkiyədir. Qardaş ölkədə diasporumuz əsasən tələbə-gənclərlə, müxtəlif elm-təhsil müəssisələrində çalışan alimlərlə, iş adamları, yaşadıqları cəmiyyətin mədəniyyətinə, incəsənətinə töhfə vermiş soydaşlarımızla əməkdaşlığın qurulmasına və genişləndirilməsinə üstünlük verir. Türkiyədə yaşayan Cümhuriyyət varisləri də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dövlətçilik ənənələrinə diqqətinin təzahürü kimi “Cümhuriyyətin 100 illiyi” medalı ilə təltif ediliblər. Soydaşlarımızın müraciəti əsasında ADFD vasitəsilə Türkiyədə Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənətini təbliğ edən layihəyə dəstək göstərilib.

Türk dünyasında baş verən aktual və əhəmiyyətli xəbərləri, Türkiyə və Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti haqqında məlumatları özündə əks etdirən “Türkiyə--Azərbaycan” jurnalının nəşrinə başlanılıb. Jurnal türk dilində rübdə bir dəfə 1000 nüsxə tirajla çap edilir. Türkiyədə, Azərbaycanda və dünyanın müxtəlif ölkələrində dövlət və ictimai qurumlara, diaspor təşkilatlarına pulsuz şəkildə paylanılır.

2018-ci il noyabrın 8-də Türkiyədə keçirilən iclasda Türkiyə və Azərbaycanın diaspor sahəsində malik olduqları təcrübənin Türk Şurasının digər üzv ölkələri ilə bölüşməsi, 2018-2019-cu illərdə Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan və Qırğızıstanın müvafiq qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə təcrübə-mübadilə proqramı çərçivəsində seminarların təşkili, beynəlxalq gənclər düşərgəsinin Qazaxıstanda təşkil olunması təşəbbüsü yekdilliklə qəbul olunub.

Bununla yanaşı, 2019-cu ildə Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan və Qırğızıstanın diaspor təşkilatları arasında birlik və həmrəylik hissənin artırılması üçün diaspor və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri üçün birgə təlimlərin Türkiyə tərəfinin təşkilatçılığı ilə Almaniyada, Azərbaycan Respublikasının təşkilatçılığı ilə Amerika Birləşmiş Ştatlarında təşkil edilməsi istiqamətində razılıq əldə edilib.

Türkdilli Diasporların Potensial artırma təlim proqramının növbəti tədbiri 2019-cu il martın 27-də Almaniyada təşkil edilib. Təlim proqramının təşkilində əsas məqsəd türkdilli ölkələrin diasporlarının qarşılıqlı əlaqələrinin gücləndirilməsi və birgə fəaliyyətinə nail olmaqdır. 28 sentyabr 2019-cu ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına üzv ölkələrin diasporlarının növbəti toplantısı – potensialın təkmilləşdirilməsi üzrə proqram təşkil edilib.

Bu gün Azərbaycan diasporu ilə bağlı xəbərlər 7318 email vasitəsilə, yaşadığı yerdən asılı olmayaraq, şəxslərin e-mail ünvanına, əl telefonuna göndərilir. Soydaşlarımızın müsahibələri, xaricdəki yaşayışları, fəaliyyətləri ictimaiyyətə təqdim edilir, biblioqrafiya bankı formalaşdırılır. Onların dövlətimiz və dövlətçiliyimiz ətrafında fəaliyyətləri təşviq olunur. Azərbaycan diasporu ilə bağlı xəbərlər komitənin rəsmi saytı vasitəsilə və sosial şəbəkə üzərindən operativ şəkildə işıqlandırılır. Təbii ki, bu işlər davamlı xarakter daşıyır və mütəmadi olaraq təkmilləşdirilir.

1990-cı il 20 Yanvar hadisələri Azərbaycan xalqının milli bütövlüyünü təsdiqləyən ən böyük hadisələrdən biri kimi tarixin yaddaşına əbədi həkk edilmişdir. Bu faciə xalqı yumruq kimi birləşdirdi və bütün dünya azərbaycanlılarının gücünü ifadə edirdi. Belə bir mürəkkəb və çətin vəziyyətdə 20 Yanvar

qırğını ilə bağlı Moskvada vətəndaş qeyrəti və həqiqi vətənpərvərlikdən do-ğan cəsarətli bəyanatı ilə Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarını ayağa qaldırdı, xalqın siyasi iradəsini ifadə və bəyan etdi. Dünya azərbaycanlılarının bir millət kimi mütəşəkilliyinə təkan verən bu bəyanat həmvətənlərimizi xalqın taleyi üçün tarixi məsuliyyəti daşımaq qüdrətində olan yeganə siyasi xadim və milli lider ətrafında birləşdirdi.

Hazırda Avropada, Şimali və Cənubi Amerikada, MDB məkanında və bir çox ölkələrdə, o cümlədən Özbəkistan, Qırğızıstan, Norveç, Niderland, Alma-niya, İspaniya, İtaliya, Belçika, Bolqarıstan, Çexiya, Finlandiya, Estoniya, Polşa, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Misir Ərəb Respublikası, Türkiyə və ABŞ-da 460-dan çox Azərbaycan icmaları yaradılmışdır. Yeni Azərbaycan icma və birliklərinin təsis edilməsi Azərbaycanın çağdaş diaspor quruculuğu işinin uğurları kimi qiymətləndirilməyə layiqdir.

Dünyanın müxtəlif dövlətlərinə səpələnmiş həmvətənlərimizin bir diaspor kimi formalaşması, təşkilatlanması və Vətənimizin inkişafı naminə yaşadıkları ölkələrdə doğma xalqımızın, dövlətimizin milli maraqlarının müdafiəsi sahəsində məqsədyönlü şəkildə öz fəaliyyətlərini qurması məhz bu ulu öndərin adı ilə bağlıdır. Heydər Əliyevin həm zəngin ideya irsi və təcrübəsi, həm də di-aspior nümayəndələri ilə apardığı söhbətlər, verdiyi tövsiyələr XXI əsrdə Azərbaycan diasporunun inkişaf edərək təşkilatlanmasında çox böyük rol oynamışdır.

Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Azərbaycan xalqının müstəqillik əldə etdiyi vaxtdan 31 dekabr bütün dünyada yaşayan soydaşlarımız tərəfindən hər il qeyd edilən ümummilli bayramdır. Onun əsas qayəsini Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli - mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, Vətənə bağlılıq hissi və ideyaları təşkil edir".

Ümummilli lider Heydər Əliyevin diaspor quruculuğu xəttini uğurla davam etdirən və onun ideyalarını qətiyyətlə həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu sahədəki fəaliyyəti diasporumuzun gələcək inkişafına, təşkilatlanma mexanizminin təkmilləşməsinə böyük təkan vermişdir. Bu gün dünyada 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Onların əksəriyyəti Vətənlə nəfəs alır, onun qayğıları ilə yaşayır.

Xalq qəzeti. - 2020. - 30 dekabr. - № 276. - S. 9.

Soydaşlarımızın ürəyi Vətənlə – Azərbaycanla döyünür

Əliqismət BƏDƏLOV

Biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman ordumuz sentyabrın 27-dən Ermənistanın hərbi təcavüzünə cavab olaraq, 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirməklə tarixi qələbə qazandı. Xalqımız, eləcə də dünya azərbaycanlıları bu şanlı qələbənin xoş ovqatını hələ də yaşamaqdadır. Azərbaycan torpaqlarının hər qarışının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlər, qüdrətli ordumuzun şanlı tarix yazaraq düşmən üzərindəki sarsıdıcı zərbələri, eləcə də işğal altında olan yaşayış məntəqələrimizin, həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə strateji yüksəkliklərin işğalçılardan azad edilməsi xalqımızda böyük inam və ruh yüksəkliyi yaratdı. Xalqımız, habelə dünya azərbaycanlıları bütünlüklə dövlətimizin başçısının ətrafında sıx birləşib.

Xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları, nüfuzlu alimlərimiz bəyanatlar yayaraq bu çətin günlərdə Azərbaycana, dövlətimizin başçısına öz dəstəyini ifadə etdi, ölkəmizin haqq işinin qalib gələcəyinə əminliklərini bildirdilər və dünya ictimaiyyətini Azərbaycanın ədalətli mövqeyini müdafiə etməyə çağırdılar. Eyni zamanda, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən minlərlə gənc soydaşımız, həkimlərimiz Azərbaycan Prezidentinə müraciət edərək ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi uğrunda vuruşmağa və xidmət etməyə hazır olduqlarını vurğulayırdılar. Ancaq bunlara ehtiyac yox idi. Çünki düşmənin öhdəsindən gəlməyə, onlara layiq olduqları yeri göstərməyə qadir olan güclü ordumuz var idi. Bu rəşadətli ordu 44 gün ərzində təcavüzkarı diz çökdürdü. Noyabrın 10-da Ermənistanın siyasi- hərbi rəhbərliyi təslim olduqlarını rəsmən etiraf etdi.

Ürəyi Vətənlə döyünən soydaşlarımızın sevincinin həddi-hüdudu yoxdur. Onlar yaşadıkları və fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə azərbaycanlı olmaqları ilə fəxr edir, qürur duyurlar. Ermənistanın 30 il davam edən işğalçılıq siyasətinə son qoyuldu. Dünya azərbaycanlarının qürur duyduqları bir məsələ də odur ki, 30 il ərzində ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların nizamlaya bilmədikləri münaqişəni Azərbaycan öz gücü ilə 44 gün ərzində həll etdi. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızdan dövlətimizin başçısına ünvanlanan təbrik məktublarında da doğma Azərbaycanla, onun lideri, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevlə fəxr etdiklərini bildirirlər.

Azərbaycanın bu möhtəşəm qələbəsi dünyanın hər yerində yüksək qiymətləndirilir. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması və 30 ilə yaxın davam edən Ermənistan –Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın tarixi qələbəsi münasibətilə silsilə tədbirlər keçiriblər.

Dubay və Abu-Dabi şəhər-lərində yaşayan soydaşlarımız Şuşanın erməni işğalından azad olunmasını, tarixi qələbəmizi yüksək coşğunluqla qeyd edib, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda rəşadətlə mübarizə aparan ordumuza dərin minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Skandinaviya Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının Finlandiya üzrə əlaqələndiricisi, Azər-Türk Gənclər Təşkilatının sədri Ülviyyə Cabbarovanın təşəbbüsü ilə Helsinki şəhərində Azərbaycanın şanlı qələbəsinə həsr olunmuş “Qarabağ Azərbaycandır!” adlı tədbir də böyük maraqla qarşılıb. Tədbir iştirakçıları Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərin və erməni terrorunun qurbanı olan mülki şəxslərin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Sonra çıxış edənlər bildiriblər ki, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı ordumuzun qazandığı tarixi qələbə bütün dünya azərbaycanlılarını, o cümlədən, Finlandiyada yaşayan soydaşlarımızı çox sevindirir. Belə fakrlat onlardır. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, xarici ölkələrdə

fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız hər zaman erməni yalanlarını ifşa etmək və Azərbaycan həqiqətlərini bütün dünyaya çatdırmaq üçün əllərindən gələni əsirgəməyib, bundan sonra da Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinin, Qarabağın turizm potensialının, tarixi-mədəni sərvətlərinin təbliği istiqamətində davamlı işlər aparılması qərara alınıb.

Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev başda olmaqla, rəşadətli ordumuzun parlaq qələbəsi bütün dünyada böyük əks-səda doğurub. Təsədüfi deyidir ki, Rusiyanın nüfuzlu “Vedomosti” nəşri altı nominasiya üzrə ilin personası ilə bağlı illik xüsusi layihəsinin nəticələrinə görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev nəşrin oxucuları arasındakı səsvermədə “İlin siyasətçisi” seçilib. Nəşr yazır: “İlham Əliyevi haqlı olaraq ordusu 2020-ci ildə inamlı hərbi qələbə qazanan, region miqyasına görə isə əsl triumf əldə edən yeganə lider adlandırmaq olar”.

Qeyd edək ki, “İlin siyasətçiləri” nominasiyasının namizədləri siyahısında Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko da olub. Bəli, belə bir şad xəbərlə təkcə ölkə əhalisinin yox, dünya azərbaycanlılarının da qürur hissi keçirmək haqları var.

Baş vurmaqda olduğumuz 2020-ci ildə dünyanı bürüyən koronavirus pandemiyası, işğalçı Ermənistanın Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətindəki dövlət sərhədində törətdiyi təxribat və xalqımızın möhtəşəm zəfəri ilə başa çatan 44 günlük Qarabağ müharibəsi Azərbaycan diasporu üçün də sınaq dövrü oldu. Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və ölkəmizə hər zaman dəstək nümayiş etdirən, əsl həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə olduğu kimi çatdırılmasında, işğalçı Ermənistanın yalanlarının ifşa olunmasında böyük səylər göstərən Azərbaycan diasporu bu sınaqdan uğurla çıxdı.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində məskunlaşmış azərbaycanlıların bir bayraq altında fəaliyyət göstərməsi də qazılan tarixi qələbədə öz müsbət təsirini göstərdi. Soydaşlarımızın yaşadıkları və fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, törətdikləri terror aktları, soyqırımaları, barbarlığı, tarixi-mədəni abidələrimizin yerlə yeksan edilməsi, mülki əhalinin ağır artilleriya silahlarından atəşə tutulması və qətlə yetirilməsi barədə verdikləri məlumatlar ermənilərin amansız və qəddar omaları barədə inamı daha da möhkəmləndirmişdi. Məhz bu amillərə görə diaspor təşkilatlarının möhkəmləndirilməsi, onların fəaliyyətlərinin keyfiyyətə yeni mərhələyə keçməsi prioritet vəzifə kimi qarşıya qoyulub.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlan-dırılmasının əsası ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə ölkəyə rəhbərliyi dövründə qoyulub. Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi və birliyi ulu öndərin qarşıya qoyduğu prioritet vəzifələrdən biri olmuşdur. Hələ 1991-ci ildə Naxçıvanda ümummillilərin liderin təşəbbüsü ilə 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi elan edilmişdi. Müdrik şəxsiyyət xalqın təkidli xahişi ilə Azərbaycana siyasi hakimiyyətə qayıdırdan sonra – 2001-ci il may ayının 23-də imzaladığı sərəncamla bu möhtəşəm məqsədin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində qətiyyətli addım atdı. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan həmvətənlərimizin doğma vətənləri ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onların arasında həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlərin birgə müzakirəsi zərurətini nəzərə alaraq Dünya azərbaycanlılarının I qurultayının keçirilməsini reallaşdırdı.

2001-ci il noyabr ayının 9-10-da Bakıda keçirilən tədbirdə 36 ölkədən 200-dən çox təşkilatı təmsil edən 406 nümayəndə və 63 qonaq iştirak etmişdir. Qurultayda Azərbaycan Respublikası 130-dan çox dövlət və ictimai qurumlardan, müxtəlif təşkilatlardan, 25 siyasi partiyadan 702 nümayəndə və 844 qonaq ilə təmsil olunmuşdur. Dünya azərbaycanlılarının I qurultayı xaricdə soydaşlarımızın ümumi məqsəd, vahid ideya ətrafında birləşməsi yolunda böyük addım, gələcəyə istiqamətlənmiş önəmli tədbirlərdən biri kimi yadda qaldı. Xaricdəki həmvətənlərimizlə sistemli iş aparılmasını təşkil etmək, soydaşlarımız arasında milli birliyi möhkəmləndirmək məqsədilə xüsusi dövlət qurumunun yaradılması ideyasının irəli sürülməsi qurultayın əsas qayəsini təşkil edirdi.

2002-ci il iyulun 5-də ulu öndər Heydər Əliyev “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” Fərman imzaladı. Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi və Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təsis olunması ilə diaspor quruculuğunun gücləndirilməsi, xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın bir bayraq altında fəaliyyət göstərməsi yolunda qətiyyətli addım oldu.

Bu, bir həqiqətdir ki, Azərbaycana rəhbərlik edənlərin heç biri xaricdə yaşayan soydaşlarımızın problemlərinin həlli məsələsinə ümummillilərin lider Heydər Əliyev qədər önəm verməmişdi. Məhz dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən sonra bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər və qəbul

edilən qanunvericilik aktları istər daxildə, istərsə də qürbətdə yaşayan soydaşlarımız arasında müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsinə və gələcəyinə inam yaradı, onların Vətənlə əlaqələrinin genişləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaradıldı.

Ölkəmizin diaspor siyasəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni mərhələyə qədəm qoyub, soydaşlarımızın təşkilatlanması, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, ölkəmizin təbliği istiqamətində mühüm əhəmiyyətli işlər görülüb. Dövlət başçımızın “Biz həmişə xaricdə yaşayan azərbaycanlıların həyatı, taleyi, işləri ilə maraqlanıyıq. Çalışırıq ki, onlara öz dəstəyimizi verək. İstəyirik ki, onlar olduqları ölkələrdə rahat yaşasınlar, yaxşı mövqe tutsunlar, onların yaxşı imkanları olsun və eyni zamanda, öz doğma Vətəninə də xidmət etsinlər” – fikri bu istiqamətdə qətiyyətli addımların atılmasına rəvac verib.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan diasporunun əldə etdiyi nailiyyətlərin sırasında 2004-cü ilin oktyabrında Moskvada Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin II qurultayını, 2006-cı il martın 16-da Bakıda keçirilən Dünya azərbaycanlılarının II qurultayını, 2007-ci il noyabrın 17-19-da Bakıda baş tutan Türk dövlət və cəmiyyətlərinin XI dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayını, 2008-ci il dekabrın 18-19-da Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının Əlaqələndirmə Şurasının iclasını və 2011-ci ilin 5-6 iyul tarixində Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayını, 2016-cı ilin 3-4 iyununda keçirilən IV qurultayı və digər tədbirləri qeyd etmək olar. Bu tədbirlərdə əsas məqsəd diaspor qarşısında duran vəzifələri müəyyən etmək, Azərbaycan lobbichiliyini keyfiyyətə yeni mərhələyə keçirmək, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların sosial, mənəvi, iqtisadi fəaliyyətinə və diasporun mütəşəkkil qüvvə kimi təşkilatlanmasına dəstək vermək, ölkəmiz haqqında əsl həqiqətlərin olduğu kimi çatdırılmasına maddi və mənəvi dəstək vermək olub.

Bu gün ölkəmizin maraqlarına xidmət edən lobbichiliyin istiqamətindəki fəaliyyətin uğurlarında, mədəniyyətimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin təbliği işində Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın əvəzedilməz xidmətləri xüsusi qeyd edilməlidir. Mehriban xanımın rəhbərliyi və təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi humanitar layihələr müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda, ayrı-ayrı dövlətlərdə və dini icmalarda ölkəmiz haqqında müsbət imicin formalaşdırılmasına böyük təsir göstərmişdir. Məhz bu layihələrin köməyi ilə ölkəmiz barədə həqiqətlər daha geniş yayılıb, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində xalqımızın üzləşdiyi problemlər barəsində ətraflı məlumatlar yayılıb və nəticədə soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrdə lobbichiliyinə münbit zəmin yaranıb.

Dövlət başçımızın həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyasət sayəsində bu gün xaricdə yaşayan soydaşlarımızın fəaliyyəti, diaspor təşkilatlarının koordinasiyası dövrün tələblərinə uyğun qurulur.

Xalq qəzeti. - 2020. – 29 dekabr. - № 275. - S. 11.

Diaspor təşkilatlarımız ölkəmizin maraqlarını layiqincə müdafiə edirlər

Alim Hüseynli

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra dövlətin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, onların ölkəmizin ümumi maraqlarının müdafiəsi işinə cəlb edilməsi olub. 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gəlişi digər sahələrdə olduğu kimi, diaspor quruculuğu işində də əsaslı dönüş yaradıb. Ümummilli liderimiz bütün xarici səfərlərində Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşür, onların problem və qayğıları ilə maraqlanır, həmvətənlərimizi yenidən müstəqillik qazanmış respublikamızın tarixi mənafeələrinin reallaşdırılması prosesində fəal iştirak etməyə çağırırdı. Zaman keçdikcə diaspor quruculuğu Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu siyasətin məqsədi dünya azərbaycanlılarının tarixi Vətənlə əlaqələrini inkişaf etdirmək, soydaşlarımızın milli özünəməxsusluğunu qoruyub saxlamaq, diasporun potensialından milli maraqlarımızın daha etibarlı şəkildə qorunması istiqamətində faydalanmaq, diasporlararası əlaqələri genişləndirmək, onların mədəni-siyasi hüquqlarını müdafiə etməkdən ibarətdir. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlərin birgə müzakirəsi zərurətini nəzərə alaraq Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 2001-ci ilin may ayının 23-də ümummilli lider Heydər Əliyevin məlum Sərəncamı bu möhtəşəm ideologiyanın gerçəkləşməsinə istiqamətləndi. Elə həmin vaxtdan bu günə qədər xaricdə yaşayan soydaşlarımızdan formalaşan diaspor təşkilatlarımız Azərbaycanın maraqlarının müdafiəçisi kimi çıxış edir. Cari ilin sentyabr ayının 27-dən başlanan Vətən Müharibəsi və ondan sonrakı dövrdə bu fəaliyyət özünü daha da qabarıq büruzə verir. Azərbaycanın haqq işini qəbul etməyən, Ermənistan üzərində qələbəni həzm edə bilməyən ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız isə ölkəmiz barədə həqiqətlərin beynəlxalq aləmə çatdırılmasında istiqamətində fəallıq nümayiş etdirilər.

Məlumat üçün qeyd edək ki, Niderland Krallığında fəaliyyət göstərən Ana Vətən Avropa Azərbaycanlı Qadınlar Birliyi bu ölkənin parlamentinin Azərbaycanla bağlı qəbul etdiyi qətnaməyə etirazını bildirib. Ana Vətən Avropa Azərbaycanlı Qadınlar Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri və Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının üzvü Nərgiz Cəfərova bildirib ki, "Niderland parlamentinin Azərbaycanla bağlı qəbul etdiyi qətnaməyə Azərbaycan diasporu olaraq etirazımızı bildirmişik. Bütün qurumlara məktublara yazıb, bəyanatlar vermişik. Burada olan bir çox diaspor təşkilatları, gənclər, ayrı-ayrı fərdlər deputatlarla görüşdülər, öz etirazlarını bildirdilər. O qeyd edib ki, diaspor olaraq etiraz etsələr də, parlamentarilər öz ermənipərəsət mövqelərini saxlamaqda davam edirlər: "Həmçinin Hollandiya mətbuatı da eyni vəziyyətdədir. Hadisələri birtərəfli işıqlandırılar. Qarabağ savaşını həmişə dinə və Türkiyəyə bağlayıblar. Burada Azərbaycan-Ermənistan davasından qətiyyətlə söhbət getmir. Buradakı atmosfer budur. Hər zaman onlarla görüşlər keçiririk, anlatmağa çalışırıq ki, bu dini müharibə deyil. Bizim ordumuz var və 30 ildir ki, torpaqlarımızı zəbt olunub və biz öz torpağımızın azadlığı üçün mücadilə aparırıq. Bizim savaşımız vətən savaşındır, din savaş deyil. Azərbaycanda minlərlə müxtəlif din nümayəndələri yaşayır. Azərbaycan tolerant ölkədir, hətta kilsələr, buddizm məbədləri, sinaqoqlar var. Durmadan bunları izah etməyə çalışırıq, amma hələ ki, bir nəticəsinə görməmişik". Diaspor nümayəndəsi Niderland parlamentində Azərbaycanın sözünü deyəcək deputatdan da söz açıb: "Xristian olaraq əlbəttə ki, heç kim yoxdur. Yalandan qulaq asıb baş sallayanlar var, amma sözümüzü deyən yoxdur. Burada türk əsilli bir deputat var. Adı Tunahan Kuzudur. "Denq" Partiyasının təmsilçisi, yəni deputatdır. O, Niderland parlamentində bizim sözümüzü dedi və çox gözəl bir çıxış etdi. Onlara Azərbaycanın haqq səsini anladı. Onun çıxışından sonra qətnamədə olan bəndlərin çoxu çıxarıldı. Biz diaspor olaraq onunla da çox görüşlər keçirmişik, ona da lazımı informasiyalar vermişik. Videolar, sənədlər təqdim etmişik ki, parlamentdə bizim səsimizə çevrilsin. Hazırda isə iclas formasında heç nə edə bilmirik. Çünki Niderlandda koronavirusun yeni növü tapıldığına görə sərt qaydalar tətbiq olundu. Ancaq marketlər, apteklər işləyir. Mitinglərə də icazə verilmir. Biz etirazlarımızı ancaq bəyanatlarla, etiraz məktubları ilə, deputatlarla özəl görüşlərlə keçiririk. Amma iyul ayından etibarən parlamentin bu qərarlarına çox sərt reaksiyalar vermişik. Fransa səfirliyinin qarşısında mitinq keçirdik, Ədalət Məhkəməsinin qarşısında mitinq elədik, yəni səsimizi çatdırmağa

çalışırıq. İndi isə hər şeyi onlayn etməyə çalışırıq". Qeyd edək ki, bir neçə gün bundan qabaq Niderland parlamenti Azərbaycan əleyhinə qətnamə qəbul edib. Rəsmi Bakı bu qətnaməyə etirazını bildirib.

Eyni zamanda, Avropada Gənc Azərbaycanlı Peşəkarlar Assosiasiyasında (AYAPE) təmsil olunan soydaşlarımız Avropa Parlamenti və Avropa Xalq Partiyasının təşəbbüsünə etiraz ifadə ediblər. Belə ki, Avropada Gənc Azərbaycanlı Peşəkarlar Assosiasiyası (AYAPE) tərəfindən Avropa Parlamentinin Cənubi Qafqaz üzrə nümayəndə heyəti, Xarici Əlaqələr Komitəsi və Avronest Parlament Assambleyasının deputatlarının da daxil olduğu 250-dən çox deputata məktub ünvanlayıb. Məktubda Avropa Parlamentində üç deputatdan ibarət Dağlıq Qarabağla dostluq parlament qrupunun yaradılması təşəbbüsünə etiraz edilib. Məsələnin bölgədə uzunmüddətli sülhün təmin olunması baxımından məyusedici hal olduğu qeyd edilməklə yanaşı, sözügedən təşəbbüsün beynəlxalq hüquq, eləcə də BMT və Avropa İttifaqının (Aİ) Ermənistan və Azərbaycan arasındakı münaqişəyə dair sərgilədikləri mövqe ilə birbaşa ziddiyyət təşkil etdiyi diqqətə çatdırılır. Bu təşəbbüsün Dağlıq Qarabağın erməni və azərbaycanlı icmaları arasında barışıq və dinc yanaşı yaşama perspektivlərinə, habelə Aİ-nin qonşuluğunda yerləşən bu vacib bölgənin iqtisadi inkişafına maneə olduğu göstərilib. Məktubda Avropa Parlamenti və Avropa Xalq Partiyasının bölgədə düşmənçilik və qisasçılığa qarşı çıxaraq sülh və barışığa dəstək verəcəyinə ümid ifadə olunub.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız təkcə diaspor təşkilatları adından deyil, həm də fərdi qaydada ölkəmizin maraqlarının müdafiəçisi kimi çıxış edirlər. Polşa Azərbaycanlıları Şurasının Aşağı Sileziya üzrə koordinatoru, Vrotslav Universitetinin müəllimi, humanitar elmlər doktoru İlahə Kərimova Yagellon Fondunun Debat Mərkəzinin təşkil etdiyi onlayn formatlı müəhazirədə məruzəçi qismində çıxış edib. "Azərbaycan beynəlxalq arenada" mövzusunda həsr olunan müəhazirədən sonra azərbaycanlı alim bir saatlıq müsahibənin qonağı da olub. Müsahibə zamanı İlahə Kərimova Azərbaycan dövlətinin multikulturalizm siyasəti və modeli, ölkəmizdə yaşayan milli azlıqlar və etnik qruplardan danışdı. Çar Rusiyası dönəmində ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına köçürüldüyünə diqqətli cəlb edən soydaşımız Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaranma səbəbləri, Qarabağ həqiqətləri, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsində, Avropa Birliyinin və Avropa Parlamentinin müvafiq sənədlərində təsbit olunması, Qarabağ məsələsində Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyə malik olması barədə ətraflı məlumat verib. Sülhpərvər, multikultural, tolerant Azərbaycanın Ermənistan istisna olmaqla bütün ölkələrlə dostluq və qardaşlıq münasibətləri qurduğu bildirilib. Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində parlaq qələbə qazandığı qeyd edilib. Xocalı soyqırımını kimi insanlığa zidd dəhşətli cinayət törədən ermənilərin Azərbaycanın işğal edilmiş Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarını tərk edərkən ekoloji terror və vandallıq aktlarına yol verdikləri nəzərə çatdırılıb.

Fransada fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evinin sədri, Azərbaycanın Dostları Assosiasiyasının baş katibi Mirvari Fətəliyevanın məqaləsi Fransanın www.atlantico.fr xəbər portalında "Fransanın rolu. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və ya Fransa humanizminin iflasi" başlığı altında dərc olunub. Onun qələmə aldığı məqalədə rəsmi Parisin beynəlxalq birlik tərəfindən təsbit olunmuş işğal amilinə yanaşma tərzinin məntiqsiz və anlaşılmaz olduğuna diqqət cəlb edilib. Məqalədə 1990-cı illərdə bir milyona yaxın azərbaycanlının ermənilər tərəfindən vəhşicəsinə həyata keçirilmiş etnik təmizləməyə məruz qaldığı, doğma torpaqlarından qovulduğu, Xocalı soyqırımını zamanı 613 dinc azərbaycanlının amansızcasına qətlə yetirildiyi yada salınıb. Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin geri qaytarılmasını tələb edən beynəlxalq sənədlərin mövcud olduğunu, 44 günlük müharibə zamanı Ermənistanın ölkəmizin dinc əhalisinə qarşı yol verdiyi müharibə cinayətlərinin "Amnesty International" və "Human Rights Watch" kimi QHT-lər tərəfindən də təsbit edildiyini, Fransadakı erməni icmasının tərəfsiz, prinsipial fransız jurnalistlərinə qarşı nifrət kampaniyaları təşkil etdikləri və ölümlə hədələdiklərini vurğulayan müəllif sual edir: "Bu, fransız humanizminin dəyişkən məntiqi ilə necə izah ediləcək? ...işğal olunmuş ərazilərdən geri çəkilmə zamanı ermənilər tərəfindən qəbiristanlıqların, məscidlərin alçaldılması və dağıdılmasına, meşələrin kəsilməsi və yandırılmasına, mədəni irsin, təbiətin məhv edilməsinə nə ad vermək olar? Fransa humanizminin məhvinə gətirən bu məntiqi necə izah etmək olar?". Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinin dərhal və qeyd-şərtsiz azad edilməsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinin Fransa tərəfindən də dəstəkləndiyini xatırladan müəllif bildirir ki, rəsmi Paris öhdəliyinə əməl etməlidir. Milli Assambleyanın və senatın mövqeyi ilə razılaşmayan Fransa Xarici İşlər naziri Jan İv Le Drianın "bu, vasitəçi rolumuzdan imtina etmək deməkdir" açıqlamasını xatırladan müəllif bildirir: "Ümid edək ki, nazirin sözləri Fransa humanizminin ölmədiyini göstərir".

Sadələn faktlar deməyə əsas verir ki, diaspora təşkilatlarımız dövlətimizin diasporla iş sahəsində dövlət siyasətini uğurla həyata keçirməklə xaricdə yaşayan azərbaycanlılar, eləcə də onların təsis etdiyi

diaspor təşkilatları, habelə Azərbaycana dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələrin genişləndirilməsini və inkişaf etdirilməsini, dövlət orqanlarının və qeyri-hökumət təşkilatlarının bu sahə ilə bağlı fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini təmin etməklə ölkəmizin maraqlarını layiqli şəkildə müdafiə edəcəklər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında KİV-in İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyilə çap edilmişdir.

Olaylar. - 2020. – 25-31 dekabr. - № 80. - S. 11.

Nyu-Yorkdakı Azərbaycan və Türkiyə diasporları arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub

ABŞ-ın Nyu-York şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan icmasının bir qrup üzvünün Türkiyənin bu şəhərdəki baş konsulu Reyhan Özgürlə görüşü keçirilib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, görüş zamanı icma üzvləri Mehriban Nəşib, Esmira Əsgərova və Elnur Səfərov baş konsula soydaşlarımızın fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat veriblər. Bildirilib ki, Azərbaycan həqiqətləri ilə bağlı keçirilən müxtəlif tədbirlərdə və aksiyalarda hər zaman Türkiyə diasporunun dəstəyini hiss ediblər. Ermənistanın 12 iyul tarixli Tovuz təxribatları və sentyabrın 27-dən başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində “Bir millət, iki dövlət”in diaspor təşkilatları bir araya gələrək Azərbaycan dövlətinə dəstək aksiyaları keçiriblər. Soydaşlarımız göstərdiyi fədakarlığa görə Türkiyə diasporuna təşəkkür ediblər.

Baş konsul Reyhan Özgür qazandığı parlaq Zəfərə görə qardaş Azərbaycanı təbrik edib. Bildirib ki, Qarabağın işğaldan azad olunması və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi xəbəri bütün Türkiyədə sevinclə qarşılanıb.

Azərbaycan və Türkiyə həqiqətlərini ABŞ ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün diaspor təşkilatlarımızın birgə fəaliyyətindən məmnunluq ifadə edilib.

Görüş zamanı 2021-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan layihələr və Türkiyə diasporu ilə əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC
2020, 26 dekabr

10 noyabr Zəfəri, Azərbaycanın dünyada yeni mövqeyi və diasporumuzun yeni vəzifələri...

Məhəmmədəli Qəribli

Sentyabrın 27-dən başlayan, 44 gün davam edən və Dağlıq Qarabağ da daxil olmaqla işğal altındakı ərazilərimizin qaytarılması ilə nəticələnən Vətən müharibəsi tariximizin ən parlaq səhifəsinə, Azərbaycan xalqının iftixar və qürur mənbəyinə çevrildi. Azərbaycan xalqı öz liderinin - müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək bütün dünyaya öz gücünü, mətinliyini, mübarizliyini nümayiş etdirdi.

Müzəffər Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında cəmi 44 günə mümkünsüzü mümkün etdi! Ermənistanın hərbi kaputilyasiyasına nail olduq! Bəşəriyyətə haqqın, ədalətin, böyük dövlətlərin tapdağından qurtara biləcək bir dövlətin - Azərbaycanın var olduğunu sübut etdik. Bu ədaləti 44 gün ərzində yazan Azərbaycan xalqı, bütün dünya azərbaycanlıları bir yumruq kimi birləşərək, tək-cə Ermənistanın yox, bütövlükdə haqsız güclərin üstünə getdi və sübut etdi ki, haqq yolunda, ədalətin, ərazi bütövlüyümüzün bərpası uğrunda vuruşuruq.

Üçtərəfli bəyanata əsasən, Dağlıq Qarabağın heç bir xüsusi statusu olmayacaq

Bəli, Azərbaycan əsgəri əsl qəhrəmanlıq, mərdlik, şücaət, rəşadət nümunəsi göstərdi. Düşmənin 30 il ərzində qurduğu, milyonlarla vəsait sərf etdiyi nəhəng istehkamlar qısa müddətdə darmadağın edildi, müzəffər ordumuzun tətbiq etdiyi savaq strategiyası müasir herb tarixinə yeni örnək oldu. Belə vəziyyətdə Ermənistanın qarşısında yalnız iki yoldan birini seçmək qalırdı: ya Ermənistan ordusunun son tör-töküntüləri də döyüş meydanında son nəfərinə qədər məhv ediləcəkdi, ya da “ağ bayraq” qaldırıb, biabırçı hərbi məğlubiyyətini etiraf edəcəkdi. Paşinyan hakimiyyəti reallığı, nəhayət ki, qəbul etdi və noyabrın 10-da Ermənistan “ağ bayraq” qaldırdı, kapitulyasiya bəyannaməsini imzaladı.

30 il gözlədiyimiz o möhtəşəm tarixə şahidlik etmək zamanı yetişdi!

Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistan baş naziri tərəfindən noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli bəyanat Azərbaycan tarixinin ən böyük diplomatik qələbəsini təsdiq edən sənəddir. Üçtərəfli bəyanata əsasən, Dağlıq Qarabağın heç bir xüsusi statusu olmayacaq. Döyüş meydanında darmadağın edilən Ermənistanın Azərbaycan Prezidentinin münafiqşənin ilk günlərindən bəyan etdiyi şərtləri qəbul etməkdən başqa çıxış yolu qalmadı.

Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin bütün gözləntilərini 17 illik hakimiyyəti dövründə gerçəkləşdirməyi bacardı

Azərbaycan illərdir həsrətində olduğu, səbrsizliklə gözlədiyi tarixi və qürurverici günlər yaşayır. İndi azadlığına qovuşmuş və hər qarışı müqəddəs olan torpaqlarımızda Azərbaycan bayrağının dalğalanmasından keçirdiyimiz qürur hissini sözlə ifadə etmək heç də asan deyil. Azərbaycan Ordusunun uğurlarının kökündə Prezident İlham Əliyevin son 17 ildə davam etdirdiyi, yeni çalarlarla zənginləşdirdiyi, çağdaş dövrümüzün tələblərinə uyğun çevik formada gerçəkləşdirdiyi ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti dayanır. Ümummilli lider Heydər Əliyev vurğulayırdı: “Mənim axıra çatdıra bilmədiyim tələpklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdıra biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümid bəsləyirəm”. Azərbaycan xalqı bu tarixi bəyanatın gerçəkliyinin bir daha əyani şahidi oldu. Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin bütün gözləntilərini 17 illik hakimiyyəti dövründə gerçəkləşdirməyi bacardı.

Ötən 17 ildə Azərbaycanın ən ağır problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bir an belə diqqətdən kənar qalmadı

Prezident İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü və uğurlu siyasət nəticəsində peşəkar ordu quruculuğu, yüksək diplomatiya, qabaqcıl informasiya təminatı və iqtisadi sahədə saysız-hesabsız nailiyyətlər qazanıldı. Cəmi 44 günə təmin olunan böyük Qələbənin qazanılması üçün illərdir düşünülmüş planlı siyasət həyata keçirildi. Ötən illərdə Azərbaycan çeşidli təzyiqlərlə, siyasi çəkişmələrlə üzləşdi. Dövlət başçımız İlham Əliyev, bütün bunlara rəğmən, bir addım da olsun geri durmadı, müstəqil siyasət apararaq dövləti, xalqı daha da güclü şəkildə gələcəyə daşdı, canından artıq sevdiyi ölkəsini davamlı olaraq inkişaf etdirdi. Ötən 17 ildə Azərbaycanın ən ağır problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bir an belə diqqətdən kənar qalmadı. Ölkəmizin bu istiqamətdə mövqeləri gücləndi, ərazi bütövlüyümüz nüfuzlu qurumların rəsmi qərarlarında bir daha əks olundu. Bu qərarlar haqq işimizin uğurla yekunlaşmasında

mühüm amil oldu. Azərbaycan Prezidenti həmin sənədlərin verdiyi üstünlüklərə, beynəlxalq hüquqa söykənərək hərbi əməliyyatlar zamanı ölkəmizə edilən təzyiqləri böyük ustalqla dəf etdi. Məhz bu fəaliyyət sayəsində müharibənin gedişatında ölkəmizi dəstəkləyən dövlətlərin sayı artdı.

Ermənistan lobbisinin və xarici havadarlarının dəstəyi ilə münafişə haqqında dünyada informasiya vakuumu yaratmaq istəyirdi

Qırx dörd günlük Vətən müharibəsi dövründə Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti, prinsipiallığı, dəqiq və məqsədyönlü siyasəti nəticəsində Azərbaycan tarixi qələbə qazandı. Dövlət başçısının prosesi yüksək peşəkarlıqla, çevikliklə idarə etməsi, zəruri müdaxilələri diplomatik masada da bizi düzgün hədəflənmiş uğura doğru aparırdı. Ölkənin potensialı bütün platformalarda Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin ifşa edilməsinə yönəldilmişdi. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında hər zaman qeyd edirdi ki, məhz işğal siyasətinə görə Ermənistanı bütün regional layihələrdən təcrid edib. Dövlət başçısı tərəfindən yürüdülmüş düşünülmüş siyasətin nəticəsidir ki, Ermənistan heç bir perspektivi olmayan dalan dövlətə çevrildi. Bu baxımdan da əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycanın qazandığı bu Qələbə sadəcə 44 günlük müharibənin nəticəsi deyil. Belə ki, 17 illik fəaliyyəti dövründə Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş şəkildə yürütdüyü uzaqgörən siyasət nəticəsində münafişənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli ilə bağlı hüquqi baza yaradıldı, dünyada Azərbaycan haqqında obyektiv fikir formalaşdırıldı.

Müharibə dövründə döyüşlər sadəcə səngərdə və diplomatik masada deyil, informasiya məkanında da qızgın xarakter almışdı. Ermənistan, əvvəlki dövrdə olduğu kimi, istər erməni lobbisinin, istərsə də xarici havadarlarının dəstəyi və köməyi ilə münafişə haqqında dünyada informasiya vakuumu yaratmaq istəyirdi. Lakin buna nail ola bilmədi.

İndi bütün dünya Azərbaycanın artan gücü ilə hesablaşmaq zorundadır

Beləliklə, ötən dövrdə səbrlə, təmkinlə yürüdülmüş siyasət nəticəsində qüdrətlənmiş Azərbaycan təkbaşına haqqı, ədaləti, beynəlxalq hüququ bərpa etməyə nail oldu. İndi bütün dünya haqqa söykənən Azərbaycanın artan gücü ilə də hesablaşmaq zorundadır.

Azərbaycan müharibədən uğurla və güclü formada çıxdı, vətəndaşlarımızın 30 ilə yaxın davam edən torpaq həsrətinə son qoyuldu, əldə olunan qələbə xalqın inamını özünə qaytardı. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda canını, qanını fəda etmiş qəhrəman oğullarımızın, şəhidlərimizin, həmçinin həlak olan mülki vətəndaşlarımızın qisası alındı. Azərbaycan dövlətinin hərtərəfli qayğısı ilə əhatə olunan şəhidlərimizin xatirəsi bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq və gələcək nəsillər onları hər zaman fəxrlə, qürurla yad edəcəklər.

Artıq Azərbaycan daha qüdrətli bir ölkəyə çevrilib. Təbiidir ki, müharibə və ondan sonrakı proseslərdə biz diasporumuzun aktiv fəaliyyətini müşahidə etdik. Onlar hər gün dövlətimizin yanında oldular. Hazırda onlara daha qüdrətli, qalib gəlmiş ölkənin diasporunu təmsil etmək şansı yaranır. Bu istiqamətdə diasporumuz hansı yenilikləri etməlidir və qələbə amilinin diasporumuzun daha da təşkilatlanmasına nə kimi təsiri olacaq?

“Sübut olundu ki, biz xaricdə birlik nümayiş etdirəndə, hətta güclü erməni diasporu da qabağımızdan qaçır”

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının Beynəlxalq məsələlər üzrə sədr müavini Elşən Mustafayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, qalib ölkənin vətəndaşı, məmuru, diaspor təmsilçisi olmaq fəxarət hissi yaradır: “Pandemiya ilə əlaqədar mənim xarici səfərlərim bir qədər az olur. Əvvəllər isə, demək olar ki, ilin üçdəbir hissəsini xarici səfərlərdə olurdum. Təbiidir ki, bütün tədbirlərdə mən Azərbaycanı təmsil edirdim. Daima diasporumuzla əlaqə saxlayırdım. Hiss edirdim ki, onlarda vətənpərvərlik, Azərbaycana bağlılıq lazımı səviyyədədir, ancaq ərazilərimizin işğalı onları bərk sıxır. Çünki onlar ermənilərlə hansısa tədbirdə üz-üzə gələndə bu məqamı xatırladırdılar. Buna baxmayaraq, bizim diaspor təmsilçilərimiz hər zaman fədakar oldular. Müharibə dövründə bunun bir daha şahidi olduq. Bu qələbə Azərbaycan diasporunu daha da konsolidasiya edə bilər. Bunun ilkin əlamətlərini biz 44 gün ərzində gördük. Bilirsiniz ki, diaspor təmsilçiləri arasında Azərbaycan hakimiyyətinə münasibətdə radikal mövqedə olan mühacirlər var. Müharibə zamanı biz onların da eyni mövqedən çıxış etdiyini gördük. Hamının amalı bir idi. Kimin gücü nəyə çatırdısa, Vətənə dəstək ifadə edirdi. Sübut olundu ki, biz xaricdə birlik nümayiş etdirəndə, hətta güclü olan erməni diasporu da qabağımızdan qaçır. Mənə elə gəlir ki, bizim diasporumuz müharibənin bizə qazandırdığı təcrübəni gələcək fəaliyyətlərində də tətbiq edəcək”.

“Erməni lobbisi və diasporunun uzun illər ərzində Qarabağ mövzusu ətrafında formalaşdırıldığı mif dağıdılıb”

Ekspertin sözlərinə görə, yaxşı təşkilatlanma həm də Azərbaycan diasporunun gücünü artırma bilər: “Bu da bizim layiqli diaspor nümayəndələrimizin yerli hakimiyyət qurumlarında, parlamentlərində , bələdiyyələrdə təmsilçiliyini artırır. Bir sözlə, biz diasporumuzu gücləndirməklə lobbichilyə keçid edə bilərik. Hazırda Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində öz yerini möhkəmləndirməyə nail olub. Eyni zamanda, erməni lobbisi və diasporunun uzun illər ərzində Qarabağ mövzusu ətrafında formalaşdırdığı mif dağıdılıb. Azərbaycan həm informasiya müharibəsində, həm beynəlxalq ictimai rəyin formalaşdırılmasında, həm də qlobal güclərin regionda maraqlarının uzlaşdırılmasında, daha dəqiq ifadə etsək, bu maraqların Azərbaycanın milli mənafelərinə mümkün mənfi təsirlərinin neytrallaşdırılmasında çox ciddi uğurlar qazandı. Bu mənada, hesab edirəm ki, uğurlu siyasətimiz nəticəsində əldə etdiyimiz yeni irəliləyişlərimiz diasporumuzun da fəaliyyətinə müsbət təsirini göstərməlidir. Əminəm ki, biz diasporumuzun bu amildən müsbət mənada faydalandığının şahidi olacağıq. Bu qələbə, bütün sahələrdə olduğu kimi, bizə diaspor quruculuğu işində də yeni uğurlar gətirəcək”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 19-21 dekabr. - № 223. - S. 10.

Azərbaycan diasporunun cənublu soydaşlarla birgə fəaliyyətinin koordinasiya məsələləri - ortaq mənafe məqamları var...

Məhəmmədali Qəribli

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra dövlətin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, onların ölkəmizin ümumi maraqlarının müdafiəsi işinə cəlb edilməsi olub.

1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gəlişi, digər sahələrdə olduğu kimi, diaspor quruculuğu işində də əsaslı dönüş yaratdı.

Ümummilli liderimiz bütün xarici səfərlərində Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşür, onların problem və qaygıları ilə maraqlanır, həmvətənlərimizi yenidən müstəqillik qazanmış respublikamızın tarixi mənafeələrinin reallaşdırılması prosesində fəal iştirak etməyə çağırırdı. Zaman keçdikcə diaspor quruculuğu Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrildi. Əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu siyasətin məqsədi dünya azərbaycanlılarının tarixi Vətənlə əlaqələrini inkişaf etdirmək, soydaşlarımızın milli özünəməxsusluğunu qoruyub saxlamaq, diasporun potensialından milli maraqlarımızın daha etibarlı şəkildə qorunması istiqamətində faydalanmaq, diasporlararası əlaqələri genişləndirmək, onların mədəni-siyasi hüquqlarını müdafiə etməkdən ibarətdir. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlərin birgə müzakirəsi zərurətini nəzərə alaraq, Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 2001-ci ilin may ayının 23-də Heydər Əliyevin məlum Sərəncamı bu möhtəşəm ideologiyanın gerçəkləşməsinə istiqamətlənib.

Qurultay milli ideologiyamız olan Azərbaycançılıq ideyası ətrafında soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyi nümayiş etdirdi

Həmin ilin noyabr ayının 9-u və 10-da Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı Azərbaycan tarixinə böyük bir prosesin başlanğıcı kimi daxil olub. I qurultayda 36 ölkədən 200-dən çox müxtəlif təşkilatı təmsil edən 406 nümayəndə və 63 qonaq iştirak etdi. Bu qurultayda Azərbaycan Respublikası 130-dan çox dövlət və ictimai qurumlardan, elm, təhsil, mədəniyyət və digər yaradıcı təşkilatlardan, 25 siyasi partiyadan 702 nümayəndə və 844 qonaqla təmsil olundu.

Dünya azərbaycanlılarının I qurultayı xaricdəki soydaşlarımızın ümumi məqsəd, vahid ideya ətrafında birləşməsi yolunda böyük addım, gələcəyə istiqamətlənmiş önəmli tədbirlərdən idi. Qurultay milli ideologiyamız olan Azərbaycançılıq ideyası ətrafında soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyi nümayiş etdirdi. Qurultayda xaricdəki həmvətənlərimizlə sistemli iş aparılmasını təşkil etmək, soydaşlarımız arasında milli birliyin möhkəmləndirilməsini təmin etmək məqsədilə xüsusi dövlət qurumunun yaradılması ideyası irəli sürüldü. Ümummilli lider Heydər Əliyevə məxsus olan bu ideya Azərbaycan diasporunun formalaşdırılması prosesini sürətləndirməyə xidmət edirdi.

Ötən dövrün ən mühüm hadisələrindən biri Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması oldu

2002-ci ilin 5 iyulunda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev "Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında" Fərman imzaladı. Fərman Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin mütəşəkkil qaydada əlaqələndirilməsi, dünya azərbaycanlılarının siyasi və ideoloji birliyinin təminatı baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd oldu. Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması bu sahədə olan problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atmağa və Azərbaycan diasporunun fəaliyyətini milli maraqlarımızın gerçəkləşdirilməsi istiqamətində mərkəzləşdirməyə imkan verdi. Ötən dövrün ən mühüm hadisələrindən biri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 19 noyabr tarixli 54 sayılı Sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması oldu.

Müasir dövrümüzdə diaspor anlayışı beynəlxalq münasibətlərin vacib elementinə çevrilir. Qloballaşan dünyamızın reallıqları diaspor quruculuğu sahəsində Azərbaycanın qarşısında yeni vəzifələr qoymaqladır. Xalqlar arasında gedən sürətli inteqrasiya prosesləri, diaspor və lobbı təşkilatlarının

beynəlxalq siyasətdə artan rolu bu sahədə daha genişmiqyaslı fəaliyyət göstərilməsini tarixi zərurətə çevirib. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması məhz bu zərurətdən irəli gəlib. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması digər xalqların diaspor qurumları və müxtəlif ölkələrin bilavasitə bu sahəyə məsul olan dövlət orqanları ilə birbaşa əməkdaşlığın qurulması imkanlarını genişləndirir. Bu mənada Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” Sərəncamı Azərbaycan Respublikasının diaspor quruculuğu işinə verdiyi önəmin daha bir parlaq təzahürü kimi qiymətləndirilməyə layiqdir.

Azərbaycan diasporunun dönüş ili...

2020-ci il müasir Azərbaycan diasporunun dönüş ili kimi xarakterizə olunur. Belə ki, ilin əvvəlində qəflətən dünyanı bürüyən koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar çətin vəziyyətdə qalmış soydaşlarımıza dəstək göstərmək üçün diasporumuz çox böyük birlik, həmrəylik və humanizm nümayiş etdirdi. Pandemiya ilə başlayan bu birlik sonradan Ermənistanın Tovuz təxribatı zamanı daha da möhkəmləndi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan Vətən müharibəsində özünün ən yüksək zirvəsinə çatdı. 44 günlük hərbi əməliyyatlar dövründə xaricdəki soydaşlarımız siyasi baxışından, düşüncəsindən, yaşadığı ölkədən, çalışdığı yerdən asılı olmayaraq milli birlik nümayiş etdirərək, bütün imkanları ilə dövlətimizə və ordumuza dəstək göstərdi. Onlar orduya, yaralı əsgərlərə, şəhid ailələrinə, cəbhəboyu ərazilərdə yaşayan, müharibədən zərər çəkən dinc sakinlərə, şəhid ailələrinə maddi, humanitar yardımlar göndərməklə yanaşı, haqq səsimizin dünyaya çatdırılmasında da böyük mütəşəkkillik və fədakarlıq ortaya qoydu. Milli birliyimiz cəbhədə Azərbaycanın böyük qələbəsi ilə nəticələndi və beləliklə Azərbaycan xalqı və dövləti ilə bərabər diasporumuz da yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Xaricdəki ziyalılarımızın fikrincə, döyüş meydanında müharibə bitsə də, informasiya və diaspor cəbhəsində əsl savaş indi başlayır.

Xaricdəki güneyli soydaşlarımızla koordinasiya güclənməlidir...

Bununla yanaşı, əksər diaspor fəalları və mütəxəssisləri hesab edirlər ki, dünyada güclü təşkilatlanmış erməni diasporuna qarşı daha effektiv mübarizə üçün, Azərbaycan diasporu bir sıra vacib addımlar atmalıdır. Bunların sırasında türk və Cənubi Azərbaycandan olan soydaşlarımızın təmsil olunduğu diaspor təşkilatları ilə daha sıx əlaqələrin qurulmasının vacibliyi vurğulanır. Etiraf edək ki, bu istiqamətdə diasporlararası koordinasiya heç də bizim istədiyimiz səviyyədə deyil. Xüsusilə də dünyanın bir çox ölkələrində sayca daha çox olan Cənubi Azərbaycandan olan soydaşlarımızla diaspor münasibətlərinin daha da təkmilləşdirilməsi üçün hansı addımların atılmasına ehtiyac var?

“Güneylilər Qarabağ məsələsinə öz vətənlərinin problemi kimi yanaşırlar”

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının dünya azərbaycanlıları və türk dünyası ilə əlaqələr üzrə katibi Bünyamin Qəmbərli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, diasporun daha da fəallaşması bizim yürüdəcəyimiz siyasətdən dah çox asılıdır: “Bildiyiniz kimi, diasporumuzda güneylilərin sayı həddən artıq çoxdur. Bu da təbiidir. Çünki Güneydə 40 milyon azəri türkü var, bizdə isə say 10 milyondur. Bundan əlavə, soydaşlarımızın İrandan xaricə axını uzun illəri əhatə edir. Bizdə isə bu proses SSRİ dağılından sonra başlayıb. Bu çoxluqdan biz yetərincə yararlına bilirikmi? Məlum mövzu ilə bağlı kifayət qədər araşdırmalar aparan biri kimi deyə bilərəm ki, yox! Son hadisələr zamanı biz gördük ki, Güneylilər Qarabağ məsələsinə birbaşa öz vətənlərinin problemi kimi yanaşırlar. “Zəfər paradı” zamanı Ərdəğanın söylədiyi şeirlə bağlı İranın ifadə etdiyi narazılığa güneyli diaspor nümayəndələrimiz daha sərt reaksiya verdi. Bununla bağlı sosial şəbəkələrdə kifayət qədər videomateriallar yayılıb. Biz analoji münasibəti rus sülhməramlılarının Qarabağda xəritələr cızmasına reaksiyada da gördük. Bütün bunlar Güneylilərdən ibarət diasporumuzun fəallığını şərtləndirir. Mən istərdim ki, bizim KİV-lər Güneyli soydaşlarımızın keçirdiyi tədbirlərə də geniş yer versin. Təəssüf ki, bunu çox nadir hallarda görürük. Pandemiya olmasına baxmayaraq, biz Cənubdan olan diaspor nümayəndələrimizin mümkün qədər Azərbaycana səfərlərini təşkil etməliyik. Mən bu xüsusda sənətçiləri daha çox nəzərdə tuturam. Çünki həmin soydaşlarımızın sırasında kifayət qədər tanınmış sənətçilər var”.

“Ortaya konkret hədəflərə hesablanan layihələr qoymaq lazımdır”

Ekspertin sözlərinə görə, bu addımlar güneyli soydaşlarımızda bizə bağlılığı daha da artırma bilər: “Güneydən olan diaspor nümayəndələrimizin nəzarətində olan teleqram sosial şəbəkəsindəki kanalların hamısının mövzusu Qarabağ, 44 günlük müharibə olub. Yəni bu koordinasiyanı qurmaq üçün bizə elə də böyük zəhmət tələb olunmur. Yetər ki, ortaya şey qoyulsun. Bir daha təkrar etmək istəyirəm ki, bu istiqamətdə dövlət qurumlarımızın böyük dəstəyi də lazımdır. Bizim əlaqədar qurumlar əsasən buradan köçənlərlə iş qurur, əlaqə saxlayır. Güney Azərbaycandan, Kərkükdən, Türkiyədən olub özünü Azərbaycan türkü sayan insanlar var. Onlarla iş çox zəifdir. Bu işin ciddi təşkili diasporumuzun gücünə əlavə güc qatar.

Hesab edirəm ki, bu işdə əsas məsuliyyət səfirlərimizin də üzərinə düşür. Bütün bunların diasporla işin koordinasiya olunmasına da ciddi təsiri olur. Ortaya konkret hədəflərə hesablanan layihələr qoymaq lazımdır. Bu layihələrdə vətən sevgisi, adət-ənənələrimiz, insanlarımızı bir yerə toplaya bilən bütün təbliğat vasitələrindən istifadə olunmalıdır.

“Bu heç də o demək deyil ki, onların bizim dəstəyimizə ehtiyacı var”

Qoy o insanlar da hiss etsinlər ki, Azərbaycan dövləti onları düşünür. Belə olanda fərdlərin mövqeyi də bizim istədiyimiz formada olacaq. Bizim elə cənublu diaspor nümayəndələrimiz var ki, kifayət qədər imkanlıdır. Öz vəsaitləri ilə bütün prosesi aparmağa hazırdırlar. Zamanında hansısa məmurun, səfirin diqqətsizliyi üzündən prosesdən kənarlaşıblar. Belə vətənpərvər insanları yenidən tapıb onlara diqqət göstərmək lazımdır. Güneydən olan Sevil Süleymani müsahibəsində deyir ki, ABŞ-da Azərbaycanı ingilis dilində təbliğ edən yetərincə ədəbiyyat yoxdur. Bir daha qeyd edirəm ki, xüsusilə Güneylə bağlı olan təşkilatlara diqqəti artırmalıyıq. Bu heç də o demək deyil ki, onların bizim dəstəyimizə ehtiyacı var. Onların özlərinin də gücləri kifayət qədərdir. Sadəcə, bu gücləri balanslaşdırıb bir məqsədə xidmət etdirmək lazımdır”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 17 dekabr. - № 221. - S. 10.

Ulu öndər və Azərbaycan diasporu

Elçin Əhmədov,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru,
siyasi elmlər doktoru

Azərbaycanın dinamik inkişaf strategiyasının əsasını qoymuş dahi şəxsiyyət, görkəmli dövlət xadimi, ümummilliy lider Heydər Əliyevin zəngin irsi müstəqil dövlətçiliyimizin inkişafı və tərəqqisi yolunda, indiki və gələcək nəsillər üçün əvəzsiz sərvət, böyük qürur və iftixar mənbəyidir. Bu irsi öyrənmək və təbliğ etmək bizim hər birimizin məsul və şərəfli borcumuzdur. İlk növbədə, qeyd etmək lazımdır ki, ümummilliy lider Heydər Əliyev respublikamıza rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə (1969-1982; 1993-2003) Azərbaycanın milli maraqlarını hər zaman uca tutmuşdur.

Azərbaycan Respublikası 1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, dövlətçiliyini inkişaf etdirərək möhkəmləndirmək üçün tarixi fürsət qazandı. Lakin XX əsrin sonlarından başlamış Ermənistanın ölkəmizə qarşı əsassız ərazi iddiaları, eləcə də hərbi təcavüzü ilə qarşılaşdı və nəticədə torpaqlarımız işğal altına düşdü. Həmin dövrdə ölkə çətin vəziyyətdə idi, ordu formalaşmamışdı, hansı istiqamətdə addımlar atılacağı bilinmirdi. Ölkədə sabitlik yox idi, xaos, hakimiyyətsizlik hökm sürürdü. Bu baxımdan, Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzünün qarşısını almaq, onun ağır nəticələrini aradan qaldırmaq, dövlətimizin ərazi bütövlüyünü və təhlükəsizliyini təmin etmək, dünyaya siyasi və iqtisadi inteqrasiya olmaq zərurəti düşünülmüş, ardıcıl və milli maraqların qorunmasına əsaslanan xarici siyasət tələb edirdi.

Yalnız 1993-cü ilin ikinci yarısında ümummilliy lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda müstəqil dövlətçilik ideyalarının bərqərar olmasına şərait yaratdı. O, məhz xalqımızın milli dəyərlərinə, adət-ənənələrinə, tarixi soykökünə, xüsusilə dövlətçilik prinsiplərinə sadıq qalaraq, Azərbaycanın ideoloji fəaliyyət strategiyasını da məhz bu amillər üzərində qurdu.

Ümummilliy lider təcrübəli dövlət başçısı və görkəmli siyasi xadim kimi bu çətin və mürəkkəb vəzifələrin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəlmək bacarığı nümayiş etdirdi. Ölkəmizin sistemli şəkildə dünya birliyinə inteqrasiya edilməsində, ikitərəfli və çoxtərəfli siyasi münasibətlərin genişlənməsi istiqamətində atılan addımların mühüm əhəmiyyəti oldu. Bununla yanaşı, həmin dövrdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin ilk səsləndirdiyi “Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir!”, yaxud “Vətən birdir və hamı bu Vətən üçün çalışmalıdır!” çağırışı bu sahədəki fəaliyyətin əsas göstəricisi hesab oluna bilər.

Ümummilliy lider Heydər Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasını tarixi keçmişimizlə, xalqımızın adət-ənənələri, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ilə bağlı olduğunu vurğulayırdı. Sovet ideologiyasının təsiri ilə dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımızın yaşadığı təşkilatlar – Azərbaycan diasporu yalnız ölkəmiz yenidən müstəqillik qazanandan sonra formalaşmağa və inkişaf yolunu tutmağa başladı. Bu baxımdan, XX əsrin 80-ci illərinin sonlarından etibarən SSRİ-də aparılan yenidənqurma siyasəti və sosializm rejiminin süqutu xaricdə yaşayan azərbaycanlıların Vətənlə əlaqələr qurması üçün geniş imkanlar yaratdı.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri Azərbaycan xalqının milli həmrəyliyi nümayiş etdirən mühüm hadisələrdən biri kimi müasir tariximizə şərəf və qəhrəmanlıq səhifəsi kimi yazıldı. Sovet qoşunlarının 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıya hərbi müdaxiləsi zamanı yalnız ulu öndər Heydər Əliyev bütün çətinliklərə baxmayaraq, yanvarın 21-də siyasi iradə nümayiş etdirərək, respublikamızın Moskvadakı nümayəndəliyinə gəlmiş və SSRİ rəhbərliyinin törətdiyi bu cinayəti qətiyyətlə ittiham edərək bəyanatla çıxış etmiş, sovet rəhbərliyinin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi kütləvi qırğın əməliyyatını qətiyyətlə pislədi. Bu tarixi bəyanat dünyada yaşayan azərbaycanlıları səfərbər edərək ayağa qaldırdı.

Ümummilliy lider Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideyası milli həmrəyliyi, bütövlüyü təmin edən, milli təəssübkeşlik və vətənpərvərlik hissini gücləndirən məfkurədir. Hələ SSRİ-nin mövcudluğu, həmin dövrün siyasi reallıqları və sovet ideologiyasının hakim olduğu dövrdə diaspor problemi ilə milli-ideoloji zəmində açıq və sistemli şəkildə məşğul olmağa imkan verilməsə də, mədəniyyət, incəsənət, elm sahəsində

ciddi iş aparılır, respublikamızın nailiyyətləri təbliğ edilir, dünya azərbaycanlılarının tarixi Vətənlə əlaqəsinə xidmət edəcək hər bir imkandan səmərəli şəkildə istifadə olunurdu. Müxtəlif ölkələrlə mədəni əlaqələrin güclənməsi, xaricdə yaşayan həmvətənlərlə Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Cəmiyyətinin ("Vətən" cəmiyyəti) yaradılması həmvətənlərimizin birliyinə və Vətənlə əlaqəsinə xidmət edən mühüm addımlardan idi.

Qeyd etmək lazımdır ki, hər bir dövlətin milli-mənəvi sərvəti, əsas təsir qüvvəsi və təbliğatçılıq fəaliyyətində mühüm amil kimi güvənə biləcəyi strateji silahlardan sayılan diaspor məsələsi bu gün də beynəlxalq münasibətlər sistemində əsas amillərdən sayılır. Məhz, bu baxımdan, diaspor siyasəti hər bir dövlətin öz mədəniyyətini, dilini, tarixini, adət-ənənəsini təbliğ etmək yolunda əhəmiyyət verdiyi əsas amillərdəndir.

Bu baxımdan, ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə azərbaycançılıq ideologiyası məzmunca tamamlanaraq və zənginləşdirilərək, yeni konfigurasiyada rəsmi dövlət siyasəti səviyyəsində ölkə vətəndaşlarının və bütün dünya azərbaycanlılarının birləşdirici, eləcə də səfərbəredici milli ideyası statusuna qaldırılmışdır. Onu da qeyd etmək vacibdir ki, 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qeyd edilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Məhz 1991-ci il dekabrın 16-da ümummilli liderin təşəbbüsü əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi "Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü haqqında" qərar qəbul etmişdi.

Heydər Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasını müəyyən edərkən həm də beynəlxalq aləmdə cərəyan edən hadisələri, müasir dünya siyasətinin, qloballaşan və transmilliləşən dünyanın inkişaf meyillərini nəzərə alırdı. Onun sistemləşdirdiyi azərbaycançılıq ideologiyası təkcə ölkəmizin ərazisində yaşayan insanları yox, eyni zamanda, bütün dünyada məskunlaşan soydaşlarımızı səfərbər edərək, dünyaya səpələnmiş azərbaycanlılarının milli istinad mənbəyinə çevrildi. Azərbaycançılıq ideologiyası da məhz buradan qaynaqlanır və bu ideologiya bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızı bir amal uğrunda birləşdirir.

Dahi şəxsiyyət ilk dəfə olaraq, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla dövlət səviyyəsində sistemli iş aparmağa başladı. Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsi, o cümlədən, beynəlxalq əlaqələrin qurulmasında və genişləndirilməsində diasporun əhəmiyyətini dəyərləndirən zəngin təcrübəyə malik, dövlət xadimi Heydər Əliyevin ABŞ, Almaniya, Fransa, Türkiyə, Böyük Britaniya, Rusiya, Çin və digər ölkələrə işgüzar səfərlərində, oradakı həmvətənlərimizlə görüşlərdə səsləndirdiyi fikirlər həm ölkə vətəndaşları, həm də Azərbaycan diasporu üçün səmərəli fəaliyyət proqramı kimi bu gün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlər, milli həmrəylik və azərbaycançılıq ideyası prinsipləri kontekstində formalaşmasına çalışan ümummilli lider Heydər Əliyevin diaspor məsələlərinə xüsusi diqqət yetirməsi və bu sahədə vahid dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesini sürətləndirmişdir. Bu baxımdan, azərbaycançılıq ideyasının, milli birliyin və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün dünyaya səpələnmiş soydaşlarımızın Vətənlə əlaqələrinin, xüsusilə ölkəmizin bütün məsələlərdə milli maraqlarının və tarixən formalaşmış mənəvi dəyərlərinin qorunması məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Bu baxımdan, ümummilli liderin 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 23 may 2001-ci il tarixli sərəncamı diaspor quruculuğu sahəsində həlledici mərhələ oldu. Bu fəaliyyətin nə qədər ciddi və genişmiqyaslı olduğunu "Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla Bağlı Dövlət Siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi bir daha təsdiqlədi. Ulu öndərin 2002-ci il dekabrın 27-də imzaladığı fərman diaspor siyasətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar dövlət orqanlarının fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən etdi.

Heydər Əliyevin "Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında" 2002-ci il iyulun 5-də imzaladığı fərman Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin mütəşəkkil qaydada əlaqələndirilməsi, dünya azərbaycanlılarının siyasi və ideoloji birliyinin təminatı baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd oldu. 2008-ci il noyabrın 19-da isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın sərhədlərindən, eləcə də tarixi torpaqlarından kənarında yaşayan soydaşlarımızın Vətəndən uzaqda milli həmrəylik ətrafında birləşdirilməsi, eləcə də diaspor quruculuğu sahəsində dövlət siyasətinə xidmət edəcək belə bir komitənin yaradılması məhz ümummilli liderin uzaqgörən şəxsiyyət olması ilə yanaşı, dünya ölkələri üçün də bir nümunəyə çevrildi.

Bu gün ideoloji dəyərlər, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycançılıq ideyasının əsas prinsipləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qorunur və uğurla inkişaf etdirilir. 2016-cı il iyunun 3-də Bakıda dövlət başçısının təşəbbüsü ilə keçirilən Dünya azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edirdi. Bu qurultay dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş 50 milyon nəfərdən artıq azərbaycanlının bir araya gəlməsində mühüm rol oynayaraq azərbaycançılığın böyük tarixi imkanlara, birləşdirmə, səfərbər etmə gücünə malik olduğunu bir daha sübut etmiş oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məsələyə diqqəti bir daha cəlb edərək həmin qurultaydakı çıxışında demişdir: “Diaspor təşkilatları ilə səfirliklər arasında möhkəm əlaqələr olmalı və bu əlaqələr güclənməli, o cümlədən, xarici ölkələrdə dövlət, hökumət, qanunvericilik orqanlarında Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin sayı daha da çox olmalıdır”. Dövlət başçısı diqqətə çatdırmışdır ki, Azərbaycan həqiqətlərini müxtəlif ölkələrə çatdırmaq üçün lazımi tədbirlərin görülməsi haqqında müzakirələr aparılmalı, proqram tərtib edilməlidir: “Əgər Azərbaycan dövləti bu işdə hər hansı bir formada öz dəstəyini verə bilərsə, biz buna hazırıq. Əsas odur ki, biz bunu planlı şəkildə icra edək. Bu, Azərbaycanın diaspor təşkilatları olan bütün ölkələrdə bəlkə də birinci məsələ olmalıdır. Azərbaycan həqiqətləri haqqında əlbəttə ki, dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməlidir. Biz dövlət olaraq bunu etməyə çalışırıq. Ancaq diaspor təşkilatlarından da çox şey asılıdır. Xüsusilə, biz bunu Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli ilə bağlı informasiya təminatında görürük”.

Hazırda xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması prosesində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələri, dövlət siyasətinin prinsipləri, Azərbaycanın milli maraqları rəhbər tutulmuş, bu prosesi keyfiyyətə yeni müstəviyə çıxarmaq məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış digər xalqların təcrübəsindən faydalanmaqla, tarixi və regional faktorlarla yanaşı, mövcud siyasi reallıqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almaqla Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi daha geniş fəaliyyət göstərir. Komitənin təşkilatlandırma, təbliğat və maarifçilik meyarlarına söykənən ümumi strategiyası dünya azərbaycanlılarının yeni platformalarda birləşdirir.

Bu baxımdan, hər bir diaspor təşkilatının qarşısına qoyduğu əsas məqsəd ölkəmizin milli maraqlarını beynəlxalq münasibətlər sistemində uca tutmaq, ictimai, siyasi və mədəni sahələrdə təbliğ etmək, geniş əlaqələr yaratmaqla düşünülmüş ideoloji fəaliyyət strategiyasını reallaşdırmaq və konkret nəticələr qazanmaqdır. Dövlət Komitəsinin nəzdində yaradılmış Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun məqsədi dünyadakı diaspora təşkilatlarımıza maliyyə dəstəyi göstərməkdir. Bununla yanaşı, xarici ölkələrdə diasporun təşkilatlanmasına xidmət edən 12 Koordinasiya Şurası yaradılmışdır ki, bu da ümumilikdə 26 ölkəni əhatə edir.

Qeyd etmək vacibdir ki, mühüm əhəmiyyət verilən məsələlərdən biri də digər xalqların diaspor təşkilatları ilə əlaqələrin gücləndirilməsi, habelə lobbi quruculuğu məsələləridir. Son illərdə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində həm dövlət, həm də qeyri-hökumət təşkilatları səviyyəsində bir sıra mühüm tədbirlər görülmüş, Azərbaycan icmalarına türk diasporunun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirlər-də fəal iştirak etmək tövsiyə olunmuşdur. Keçirilən tədbirlərin daha da uğurlu alınmasında və diasporlar arasında münasibətlərin uzunmüddətli qurulmasında Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarının da bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi diqqəti cəlb edir. “Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyət strategiyası”nda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi istiqamətində söylərin gücləndirilməsi, diasporlarımız arasında əlaqələrin get-gedə möhkəmlənməsi, xüsusilə vahid platformadan çıxış etməsi hər iki dövlətin hər zaman bir-birinin yanında olmasının bariz nümunəsidir. Bundan əlavə, Azərbaycanın milli maraqları rəhbər tutulmaqla, diaspor quruculuğu prosesini keyfiyyətə yeni müstəviyə çıxarmaq məqsədilə ötən illərin təcrübəsindən, habelə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış başqa xalqların (yəhudi, yunan və s.) təcrübəsindən faydalanmağa, tarixi və regional faktorlarla yanaşı, mövcud siyasi reallıqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almağa səy göstərilir.

Nəticədə, dövlətimizin Azərbaycan diasporunun daha sıx təşkilatlanması istiqamətindəki fəaliyyəti, ilk növbədə, 2001-ci ildən indiyə kimi Bakıda dünya azərbaycanlılarının dörd qurultayının keçirilməsi, 2002-ci ildə isə xaricdə yaşayan həmvətənlilərimizlə iş üzrə ayrıca dövlət qurumunun təsis olunması ilə soydaşlarımızın tarixi Vətənlə əlaqələrinin güclənməsinə mühüm zəmin yaratmış,

azərbaycançılıq məfkurəsi, milli həmrəylik, milli maraqlarımızın və mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına nail olmaqla dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Bu gün Azərbaycan diasporu müdafiədən hücum taktikasına keçmiş, soydaşlarımız dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində müxtəlif səviyyəli tədbirlər, təbliğat xarakterli görüşlər keçirməklə müstəqil Azərbaycan Respublikasının mövqeyini, əsas dövlətçilik prinsiplərini ortaya qoyurlar. Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasının dünya ölkələri arasında nüfuzunun artması, beynəlxalq münasibətlər sistemində əldə etdiyi uğurlar, heç şübhəsiz ki, Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinə də kifayət qədər təsir göstəmiş və daha uğurlu nəticələrin əldə olunmasına geniş zəmin yaratmışdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər də olduqca təqdirəlayiqdir. Belə ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu bəşəriyyətin ən böyük faciələrindən olan Xocalı soyqırımını haqqında faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində sistemli və ardıcıl fəaliyyət həyata keçirir. Xocalı soyqırımının tanınması və soyqırımına siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verir və bu proses genişlənməkdə davam edir. Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə artıq bir sıra ölkələrdə Azərbaycan evləri və “Qarabağ” adlı Azərbaycan məktəbləri fəaliyyətə başlamışdır.

Bununla yanaşı, Dövlət Komitəsi azərbaycanlıların yaşadığı ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğat sahəsində istifadə edilərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırım aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərgilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi, bu barədə filmlərin xarici televiziyalarda nümayişinə nail olunması dövlətimizin bu istiqamətdə apardığı siyasətə mühüm töhfədir. Bu baxımdan, ümumavropa Qarabağ mitinqlərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqlarının qorunması, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində birləşdirməsi mühüm addımlardır.

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu sentyabrın 27-dən Ermənistanın hərbi təcavüzünə cavab olaraq, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirməklə yanaşı, xalqımız bütünlüklə müzəffər Ali Baş Komandanın ətrafında səfərbər oldu. Azərbaycan torpaqlarının hər qarışının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlər, qüdrətli ordumuzun şanlı tarix yazaraq, düşmən üzərindəki sarsıdıcı zərbələri, eləcə də bir sıra mühüm əhəmiyyətli şəhərlərimizin, yaşayış məntəqələrimizin, həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə strateji yüksəkliklərin işğalçılardan azad edilməsi xalqımızda, o cümlədən dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılarda böyük inam və ruh yüksəkliyi yaratdı.

Qeyd etmək vacibdir ki, rəşadətli Azərbaycan Ordusu sentyabrın 27-dən Ermənistanın hərbi təcavüzünə cavab olaraq, 30 ildən artıq işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirilməklə yanaşı, düşmənin bu illər ərzində yaratdığı “yenilməzlik” mifologiyasını darmadağın etdi. Bununla yanaşı, Prezident İlham Əliyevin xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, davam edən hərbi əməliyyatlarla bağlı tarixə, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanaraq, tutarlı arqumentlər üzərində qurulan aydın, məntiqli fikirləri, ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadı. Həmçinin, bu müsahibələr informasiya məkanında da düşmənin yalan üzərində qurulmuş təbliğat maşınına ağır zərbə vurdu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri və xalqa müraciətləri dünyada yaşayan azərbaycanlıları da ölkəmizin milli maraqları, birlik və həmrəyliyi istiqamətində birləşdirici amilə çevrildi. Bu baxımdan, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan minlərlə soydaşımız 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusunun qələbələri və işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi münasibəti ilə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə ünvanladıkları məktublarda dövlətimizə, xalqımıza və Prezidentimizə dəstək ifadə olunmuşdur. Dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı işğalçı Ermənistan ordusuna qarşı bu haqq mübarizəmizdə ölkəmizin yanında olduğunu və ordumuzun qazandığı qələbələrdən qürur hissi keçirdiyini, ehtiyac yaranarsa, həm ön cəbhədə, həm də arxa cəbhədə Vətənin müdafiəsinə hazır olduqlarını bildirmişlər.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin prinsipial mövqeyi, səsləndirdiyi tutarlı dəlillər və əsaslı fikirlər döyüş meydanında Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi qələbələr diplomatiya

meydanında da uğurlara çevrildi və ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsindəki hərbi-diplomatik qələbəsini şərtləndirdi. Bu gün xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü ilə mübarizədə daha fərqli və fəal şəkildə milli birlik, həmrəylik nümayiş etdirməklə mübarizənin ön cərgəsində böyük şücaətlə mübarizə aparır. Artıq erməni siyasətçilər də Azərbaycanın Ermənistanla mübarizəsində yeni bir cəbhə – Azərbaycan diasporu cəbhəsini açdığını təşvişlə etiraf etməkdədirlər.

Azərbaycan Prezidentinin Vətən müharibəsinin gedişində xarici kütləvi informasiya vasitələrinə çoxsaylı müsahibələri Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, davam edən hərbi əməliyyatlarla bağlı tarixə, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanaraq tutarlı arqumentlər üzərində qurulan aydın, məntiqli fikirləri, ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadı. Prezident İlham Əliyevin erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində fəaliyyəti informasiya müharibəsində də Azərbaycanın haqlı mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi. Bu, Azərbaycan diasporunun ziyalıları və ən əsası isə qəlbi daima Vətənlə döyünən soydaşlarımızı informasiya müharibəsi istiqamətində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbənin qazanılmasında daha da ruhlandırdı və azərbaycançılıq ideyası ətrafında milli həmrəyliyin daha da güclənməsində müstəsna rol oynadı.

Ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsindəki tarixi ədalətin zəfər çalmasında hər bir soydaşımız əlindən gələni əsirgəmədən yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycanın haqq səsinin çatdırılması istiqamətində yorulmadan fəaliyyət göstərdi. Xalqımız üçün belə bir həssas dövəmdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üzrlərinə düşən iqiqat məsuliyyəti dərk edərək, vəzifə borclarını böyük fəxarət və qürurla yerinə yetirmiş, məqsədyönlü fəaliyyətlə Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılması istiqamətində şanlı qələbəmizi fəxrlə yaşadıkları ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində müxtəlif dillərdə bütün dünyaya yaymağa çalışmışlar.

Eyni zamanda, xaricdə fəaliyyət göstərən koordinasiya şuraları tərəfindən müxtəlif ölkələrin prezidentləri, parlament üzvləri, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlara, dünyada tanınmış siyasətçilər, beynəlxalq media nümayəndələri, ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinə Ermənistanın tərribatları, işğalçılıq siyasəti, terrorçuluq fəaliyyəti haqqında müxtəlif dillərdə ətraflı məlumatları özündə əks etdirən beş minə yaxın məktub elektron poçt vasitəsilə göndərilmişdir. Bununla yanaşı, xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən Azərbaycan Ordusuna və şəhid ailələrinə dəstəklə bağlı çoxsaylı müraciətləri nəzərə alaraq, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müvafiq maarifləndirmə, təşkilati və təbliğat işləri görülmüşdür.

Bununla yanaşı, azərbaycanlıların yaşadıkları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğat sahəsində istifadə edilərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırımı aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərgilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi, bu barədə filmlərin xarici televiziyalarda nümayişinə nail olunması, xüsusilə ümumavropa Qarabağ mitinglərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlıların azərbaycançılıq ideyası və ölkəmizin milli maraqlarının qorunması ideyalarını birləşdirməsi istiqamətində mühüm addımlardır.

Nəticədə, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli ordumuzun hərbi meydanındakı uğurları, həm diplomatiya, həm də informasiya məkanında Azərbaycanın haqlı mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi, uzun illər Ermənistanın yürütdüyü faşist ideologiyası, xalqımıza qarşı etnik təmizləmə, soyqırımı, dövlət terrorizmi və işğalçılıq siyasətinin, eləcə də erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində əhəmiyyətli rol oynadı, tarixi ədalətin zəfər çaldığını şərtləndirdi.

Bu gün ideoloji dəyərləri, Azərbaycanın milli maraqlarını hər zaman uca tutan dahi şəxsiyyət, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş azərbaycançılıq, milli birlik və həmrəylik ideyası möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən qorunur və uğurla inkişaf etdirilir. Bununla yanaşı, Azərbaycanın global miqyasda qazandığı uğurlar və tarixi nailiyyətlər ölkə daxilində milli birliyin təmin olunmasına, dünya azərbaycanlıları arasında həmrəyliyin güclənməsinə təkan vermiş, habelə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızı daha da ruhlandıraraq, onların ölkəmizin milli maraqları ətrafında sıx birləşməsinə zəmin yaratmışdır.

Bu baxımdan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirmişdir: “Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm ki, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır”.

Xalq qəzeti. - 2020. - 13 dekabr. - № 262. - S. 8.

Azərbaycan və qardaş Türkiyə diasporlarının daha sıx bütövləşmə perspektivi açıldı...

Məhəmmədli Qəribli

Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsinə keçirdiyi möhtəşəm hərbi paradı ilə son nidanı qoydu. İndiyə qədər Bakının Azadlıq meydanında bir neçə belə hərbi parad keçirilib, ancaq “Zəfər paradı”nı biz ilk dəfə idi ki, qeyd edirdik. Bu anları yaşamaqdan böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Ən qürurverici amillərdən biri isə paradı qəbul edənlərin sırasında qardaş Türkiyənin prezidentinin olması idi.

İki qardaş ölkənin başçısının birlikdə Zəfər bayramını qeyd etməsi həm də bütün dünyaya vacib bir mesaj oldu ki, bizim birliyimiz sarsılmaz və əbədidir. Bunu ölkə başçılarının paradla bağlı etdikləri çıxışlardan da görmək mümkündür.

Türkiyə və onun Cümhurbaşkanı müharibənin ilk saatlarından Azərbaycana, Azərbaycan xalqına öz dəstəyini göstərib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paradı çıxışında deyib ki, bu gün Türkiyə-Azərbaycan tarixində çox əlamətdar, önəmli bir gündür: “Bu gün biz birlikdə Zəfər paradını seyr edərkən bir-birimizi təbrik etdik. Bu Zəfər münasibətilə xalqlarımızı təbrik etdik. Bu tarixi Zəfər bizim birliyimizin təcəssümüdür”. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Türkiyə və onun Cümhurbaşkanı müharibənin ilk saatlarından Azərbaycana, Azərbaycan xalqına öz dəstəyini göstərib: “Onun bəyanatları həm Azərbaycan xalqı üçün çox dəyərli idi, qiymətli idi, eyni zamanda, bütün dünyaya bir mesaj idi ki, Azərbaycan tək deyil, Azərbaycana heç kimsə maneə olmasın. Azərbaycan haqq davasına çıxıb, Vətən savaşına çıxıb. Türkiyə Azərbaycanın yanındadır. Bu mesaj, əslində, həmrəyliyin bir təcəssümü idi. Onu göstərdi ki, Azərbaycan öz haqlı davasında haqlıdır. Biz tarixi ədaləti bərpa etdik. Biz uzun illər sürən işğala son qoyduq. Türkiyə kimi qardaşımızın yanımızda olması bizi daha da ruhlandırır. Bizə əlavə güc verirdi. Biz gücdən istifadə edərək öz tarixi torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik”.

“Şuşanın dağlarının başındakı duman artıq dərdli deyil...”

Eyni dəstək fikirlərini Türkiyənin dövlət başçısı da ifadə edib: “Beləliklə qardaşım İlham Əliyev mərhum Heydər Əliyevin ona vəsiyyəti olaraq qoyduğu arzusunu da yerinə yetirdi. Qarabağı Ana Vətənə qovuşduran Azərbaycan Ordusunun hərbiçilərini təbrik edirəm. Bu Zəfər gününüzdə sizlərlə birlikdə olmaqdan böyük bəxtiyarlıq duyuruq”.

“Zəfər paradı”ndakı çıxışında Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib ki, şəhid olan igidlərə Allahdan rəhmət, qazilərimize şəfalar diləyir: “Azərbaycanın həm hərbi, həm diplomatiya meydanında əldə etdiyi bu uğurda ən böyük pay sahiblərindən biri əziz qardaşım İlham Əliyevə məxsusdur. İnşallah, Azərbaycan dastan yazmağa davam edəcək. Türkiyə Azərbaycanın apardığı mübarizəyə əvvəlcədən bütün qurum və təşkilatları ilə dəstək verib, bütün imkanları ilə azərbaycanlı qardaşlarının yanında olub. Biz özümüz hər zaman mərhum Heydər Əliyevin “Bir millət, iki dövlət” şüarını əldə rəhbər tutduq. Qarabağı 30 il boyunca sinəmizə yara etdik. Bu yaranın sağalmasının sevincini bölüşmək, bu şanlı Zəfəri birlikdə qeyd etmək üçün sizlərləyik.

Şəhidlərimizin fədakarlığı nəticəsində Azərbaycan ərazi bütövlüyünü yenidən təmin edə bilmişdir. Artıq Azərbaycan torpaqları illərdir həsrət qaldığı Tərtər çayının sularına qovuşub. Şuşanın dağlarının başındakı duman artıq dərdli deyil. Əsir Xarıbülbul artıq azaddır və daha parlaq açacaq”.

Prezidenti bildirib ki, Köndələn çay artıq daha gur axacaq, Qarabağ şikəstəsini oxuyan nəfəslər artıq daha güclü çıxacaq:

“Bu gün Azərbaycanın böyük şairi Əhməd Cavadın, Nuru Paşanın, Ənvər Paşanın, Qafqaz İslam Ordusunun igid ərlərinin ruhunun şad olduğu gündür. Bu gün Azərbaycan şəhidlərinin sərdarı Mübariz İbrahimovun ruhunun şad olduğu gündür. Bu gün bütün Türk dünyası üçün zəfər və qürur günüdür. Qarabağ Azərbaycandır. Qarabağ artıq ana vətəni ilə qovuşub, 30 illik həsrət sona çatıb. Bundan sonra Türkiyə və Azərbaycan olaraq hədəfimiz bu torpaqları daha yaşana biləcək hala gətirmək üçün mübarizə aparmaqdır”.

Azərbaycan bütünlükdə türkdilli dövlətlərin əməkdaşlıq mərkəzinə çevrilib

Bu birliyin dərin əsasları var. Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayını keçirməklə soydaşlarımızın həmrəyliyini təmin edən ulu öndər Heydər Əliyev bu təşəbbüsü ilə Türk dünyası birliyinin də təməlini

qoydu. Sonrakı illərdə keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının qurultayları, Türkdilli dövlətlərin və topluluqların X dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayı (Ankara), Bakıda təşkil olunan Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının I Forumu, Türkdilli dövlət və cəmiyyətlərinin XI dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayı türkdilli dövlətlər arasındakı münasibətləri gücləndirdi, soy-kökü eyni mənəbdən qaynaqlanan, oxşar mədəniyyətə, tarixə malik ölkələri bir məqsəd naminə birləşdirdi.

Müxtəlif vaxtlarda keçirilməsinə baxmayaraq ölkəmizdə təşkil olunan tədbirlər sübut etdi ki, Azərbaycan bütünlükdə türkdilli dövlətlərin əməkdaşlıq mərkəzinə çevrilib. Ölkəmizin türk dünyası birliyindəki həlledici rolu artır, vahid məqsəd, amal uğrunda görülən işlər yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyur. Türkdilli Dövlətlər Birliyinin yaradılmasının zəruri, elmi, ideoloji, hüquqi əsaslarının əks olunduğu konsepsiya da bu tədbirlərdə irəli sürülən təkliflər əsasında formalaşdı. Türkdilli dövlətlər arasında münasibətlərin yüksələn xətlə inkişafı, KİV-lər arasında əlaqələrin qurulması, ümumi maraq və mənafələr naminə fəaliyyətin zərurətə çevrilməsi kimi amillər zamanın tələbi kimi aktuallaşdı.

Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının Naxçıvanda keçirilən IX Zirvə görüşündə daha mühüm məsələlər müzakirə olundu

2008-ci ildə Bakıda təşkil olunan Türkdilli Ölkələrin Xəbər Agentlikləri Birliyi Baş Məclisinin VII iclası bir sıra mühüm nəticələri ilə yadda qaldı. Respublikamızda təşkil olunan Türkdilli Ölkələrin Parlament Assambleyasının I Sammiti isə ümumtürk birliyinin məqsədyönlü strategiya əsasında inkişafının istiqamətləri baxımından səmərəli oldu. Sammitin Bakı Bəyannaməsində qeyd olunduğu kimi, dost və qardaş türk xalqlarının parlament məclisi ölkələr arasında siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar münasibətlərin genişlənməsi baxımından önəmlidir. Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının Naxçıvanda keçirilən IX Zirvə görüşündə daha mühüm məsələlər müzakirə olundu. Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan dövlət başçılarının, Türkmənistanın Nazirlər Kabineti Sədrinin müavininin iştirak etdiyi həmin Zirvə görüşündə imzalanmış Naxçıvan Bəyannaməsində Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması təklif olundu. Zirvə toplantısında əlaqələrin daha geniş coğrafiyada genişlənməsinə çalışan lider kimi çıxış edərək, türkdilli dövlətlərin birliyini zəruri edən amilləri diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyevin “Biz birlikdə olsaq, müəyyən məsələlərdə vahid mövqedən çıxış etsək və bu birliyi mütəmadi işlərlə möhkəmləndirsək, bizim beynəlxalq mövqelərimiz daha güclü olacaqdır” proqram xarakterli sözləri bütün iştirakçılar tərəfindən dəstəkləndi.

İllərlə davam edən əzmkarlıq, milli-mənəvi yaxınlıq, beynəlxalq münasibətlərə təsir imkanlarının genişlənməsi bu birliyi möhkəmləndirdi, dünya siyasətinə təsir imkanlarını artırdı. Xalqlar arasındakı fikir birliyi qlobal siyasi, iqtisadi məsələlərin həllində təsdiqi tapdı. Təbii ki, bu birlikdə Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığı özünəməxsus əhəmiyyəti ilə seçilir.

Türkiyədə Azərbaycan prospektinin və Qarabağ məhəlləsinin açılışı olub

Təbii ki, bunu vacib edən amillərdən biri də diasporlarımızın birgə fəaliyyətidir. Bütün dünyada biz bu vəhdəti görürük. Bunun daha da dərinləşməsi üçün hansı addımlar atılmalıdır?

Hazırda Türkiyədə məhz diaspor fəaliyyətini əhatə edən layihə icra edən Beynəlxalq Diaspor Mərkəzinin sədri İsmayıl Ağayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, bu birliyin vacibliyini biz daim vurğulamışıq: “Hətta bu istiqamətdə əməli fəaliyyət də ortaya qoymuşuq. Çoxları elə bilir ki, bizim dövlətlərimiz yaxındırsa, diasporların yaxınlaşmasına elə də zərurət yoxdur. Belə deyil. Biz bütün tədbirlərimizi demək olar ki, türk qardaşlarımızla birlikdə keçiririk. Hazırda biz Azərbaycan dövlətinin Qarabağ cəbhəsində qazandığı zəfərin ardınca ölkəmizdə olduğu kimi, qardaş Türkiyədə də bir sıra yaddaqalan layihələr həyata keçiririk. Məhz bu layihəni Türkiyədə və dünyada Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdıran Əsilsiz erməni soyqırımını iddialarına qarşı Mücadilə Dərnəyi ilə birlikdə keçiririk. Həmin təşkilatın təşəbbüsü və bizim də dəstəyimizlə Çaldıran Bələdiyyəsinin qərarı ilə Çaldıranda Azərbaycan prospektinin və Qarabağ məhəlləsinin açılışı olub.

“Laçından gətirilən torpağı onun məzarına tökdük”

Çaldıranın bələdiyyə başqanı, icra nümayəndəsi, AK partiya başqanı, eləcə də bütövlükdə Van əyalətinin Çaldıran rayonunun rəsmi şəxsləri bu tədbirdə iştirak edirdilər. Azərbaycan prospekti Çaldıranın əsas ana küçəsində yerləşir və oradan İpək yolu keçir. Bura Vanın qapısı adlandırılır. Bu layihənin gerçəkləşdirilməsi Beynəlxalq Diaspor Mərkəzinin və Əsilsiz Erməni İddialarına qarşı Mücadilə Dərnəyinin təşəbbüsü ilə keçən il Çaldıran Bələdiyyəsi ilə qərara alınıb. Keçən il kürdlərin PKK-ya yaxın HDP partiyasının həmin prospektin “Ararat prospekti” adlandırılması ilə bağlı layihəsi vardı, ancaq biz HDP-nin bu planını pozduq, Van prospekti adlandırılan həmin prospekt Azərbaycan prospekti adlandırıldı.

Bununla yanaşı biz İqdırda çox yaxşı görüşlər keçirdik. Kərbəlayi İsmayıl Çimənin məzarını ziyarət etdik, işğaldan azad olunmuş torpaqlardan Qarabağdan, (Şuşadan, Laçından, Kəlbəcərdən) gətirdiyimiz torpağı onun məzarına səpdik. Orada Soltan bəy Paşabəyoğlunun məzarını ziyarət etdik, Laçından gətirilən torpağı onun məzarına səpdik”.

“Cənubi Azərbaycandan olan soydaşlarımızdan ibarət diaspor təşkilatlarımızla da yaxın münasibətlər qurulsun”

İsmayıl Ağayevin sözlərinə görə, belə işlər Avropada da görülüb və bundan sonra da görmək niyyətindədilər: “Bizə qarşı xarici ölkələrdə ən fəal mübarizə aparan ermənilərdir. Əvvəl türk diasporu ilə koordinasiyalı fəaliyyət yox idi. Hazırda buna bir çox ölkələrdə nail olunub. Mən istədim ki, Cənubi Azərbaycandan olan soydaşlarımızdan ibarət diaspor təşkilatlarımızla da yaxın münasibətlər qurulsun, gələcək birgə fəaliyyətimizlə bağlı addımlar atılsın”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 12-14 dekabr. - № 218. - S. 10.

Diaspor quruculuğu sahəsində Azərbaycanın yeni dövlət siyasəti prinsipi - YAŞAT sistemində diaspor fəalları...

Məhəmmədali Qəribli

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun ("YAŞAT" Fondu) yaradılması haqqında" fərman imzalayıb.

Fond aşağıdakı şəxslərin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə əlavə dəstək verilməsi (maliyyə yardımlarının göstərilməsi və digər dəstək tədbirlərinin həyata keçirilməsi) üçün şəffaf, effektiv və əlçatan platformanın formalaşdırılması məqsədilə yaradılır:

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən olunmuş hərbi qulluqçulara və şəhid olmuş şəxslərin ailə üzvlərinə;

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən, habelə hərbi əməliyyatlar bitdikdən sonra onun nəticələrinin aradan qaldırılmasında iştirak etməsi nəticəsində əlilliyi müəyyən olunmuş dövlət orqanlarının (qurumlarının) əməkdaşlarına və ya həlak olmuş əməkdaşların ailə üzvlərinə.

Fondun vəsaiti Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının, xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın, digər fiziki və hüquqi şəxslərin könüllü olaraq maliyyə vəsaiti şəklində verdiyi yardımlar (ianələr), habelə qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına formalaşdırılır.

Fondun fəaliyyətinə vacib dövlət qurumları nəzarət edəcək

Fondun vəsaitinin sərəncamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyidir. Fondun vəsaitinin formalaşdırılmasına və idarə olunmasına ümumi nəzarəti Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yaratdığı Himayəçilik Şurası həyata keçirir. Fərmana əsasən, Fondun vəsaitinin formalaşdırılması, idarə olunması və ondan istifadə Qaydası təsdiq edilir. Nazirlər Kabinetinə bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etmək tapşırılır. Dövlət başçısının imzaladığı Sərəncama əsasən isə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun Himayəçilik Şurasının tərkibi təsdiq edilir.

Himayəçilik Şurasının tərkibində tanınmış diaspor nümayəndələri...

Bunun ardınca Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun ("YAŞAT" Fondu) Himayəçilik Şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. "YAŞAT" Fondunun Himayəçilik Şurasında Türkiyədə yaşayan Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, Adana Çukurova Universiteti Dövlət Konservatoriyasının professoru Cahangir Novruzov və Danimarkada yaşayan Avropanın tanınmış nevroloqu Məsud Aşına da yer alır. Göründüyü kimi, bu cür vacib missiyanı əhatə edəcək qurumda diaspor nümayəndələrimizə də etimad göstərilir.

5,3 milyon avro məbləğində mükafata layiq görülən yeganə azərbaycanlı...

Qeyd edək ki, Məsud Aşına Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinin məzunudur. Hazırda Kopenhagen Universitetinin nevrologiya üzrə professoru və baş məsləhətçisi, Beynəlxalq Baş ağrıları Cəmiyyətinin rəhbəri və İnsan Miqrəni Araşdırma Birliyinin direktorudur. Avropa həkimləri arasında böyük nüfuza malik olan Məsud Aşına elmi fəaliyyətinə görə Lundbeck Fondunun 5,3 milyon avro məbləğində mükafatına layiq görülən yeganə azərbaycanlı həkimdir.

"Əməkdar incəsənət xadimi" fəxri adını daşıyan diaspor fəalımıza göstərilən etimad...

Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetinin məzunu Cahangir Novruzov da zəngin yaradıcılıq fəaliyyətinə malikdir. O, Azərbaycanda və Rusiyada peşəkar təhsil alıb, bir çox ölkələrdə Azərbaycan teatrını layiqincə təmsil edib, Şəki Dövlət Dram Teatrının quruluşçu rejissoru, Azərbaycan Musiqili Komediya teatrının baş rejissoru, Gənc Tamaşaçılar Teatrının rus bölməsinin baş rejissoru kimi teatr sənətinə böyük töhfələr verib.

C.Novruzov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə mədəniyyət və incəsənət sahəsindəki fəaliyyətlərinə görə "Əməkdar incəsənət xadimi" fəxri adına layiq görülüb.

Cəmiyyətimizdə yardımlaşma ruhunun möhkəmlənməsinə töhfə verəcək...

Bir sıra ekspertlər hesab edirlər ki, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda yaralananların və şəhid ailələrinin sosial təminatına dəstək məqsədilə "YAŞAT" fondunun

yaradılması sadəcə belə ailələrin sosial problemlərinin həll edilməsi deyil, həm də cəmiyyətimizdə yardımlaşma və dayanışma ruhunun möhkəmlənməsinə verilən töhfə deməkdir.

Bəllidir ki, Azərbaycanda şəhid və qazi ailələrinə dövlət tərəfindən hər cür yardım edilir, dövlətimizin sosial siyasətinin mərkəzində duran ən əsas məsələlərdən biri də məhz bu istiqamətdə fəaliyyətin yüksək səviyyədə təşkil olunmasıdır. Ancaq bütün bunlarla yanaşı, ayrı-ayrı vətəndaşlarımızın da şəhid və qazilərimizin ailələrinə bu və ya digər formada yardım etmək istəyinin kütləvi olması həmin sahədə bir koordinasiya fəaliyyətini zəruri edirdi ki, yeni yaradılan “YAŞAT” fondu da məhz bu funksiyayı yerinə yetirəcək. Bizim ən yaxşı milli xüsusiyyətlərimizdən biri qarşılıqlı yardımlaşma və bunun üçün cəmiyyətin səfərbər olma əzmi göstərə bilməsidir. Bu gün əldə etdiyimiz tarixi zəfərdən sonra bütün vətəndaşlarımız bu prosesə müəyyən töhfə verməklə iştirakçı olmağa çalışır. Belə əhval-ruhiyyə ictimai həmrəyliyi artırmaqla, həm də milli birliyimizi gücləndirir.

Qazilərə qayğı dövlətin sosial siyasətinin əsas qayəsini təşkil edir

Müzəffər Azərbaycan Ordusu cəmi 44 gün ərzində işğalçı erməni ordusunu darmadağın etməklə dünya hərbi tarixinə bir çox yeniliklər gətirdi. Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonların çətin, mürəkkəb coğrafi relyefə malik olmasına baxmayaraq, döyüş əməliyyatları dəqiqliklə hazırlanaraq, ən müasir texnika ilə aparıldı. Məhz Ordumuzun döyüş qabiliyyətinin yüksək səviyyədə olması və Ali Baş Komandanın peşəkar rəhbərliyi, hücum edən tərəf olmağımıza baxmayaraq, itkilərimizi minimuma endirdi. Ancaq hər bir müharibədə olduğu kimi, ikinci Qarabağ müharibəsi də itkisiz olmadı – bu müharibədə 2783 şəhid verdik. Allah onlara rəhmət eləsin. 1300-ə qədər qazimiz müxtəlif dərəcəli xəsarətlər aldı. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş və əlillik dərəcəsi almış qazilərə qayğı dövlətin sosial siyasətinin əsas qayəsini təşkil edir. Birdəfəlik sığorta ödənişləri ilə yanaşı, onların mənzil şəraiti yaxşılaşdırılır, minik avtomobilləri ilə təmin olunur, övladları dövlət hesabına ödənişsiz təhsil alır, səhiyyə müəssisələrində pulsuz müalicə alırlar. Yeri gəlmişkən, indiyə qədər bu kateqoriyadan olan 9000 insan evlə, 7000-ə yaxını isə fərdi minik avtomobili ilə təmin olunub.

“Mən gördüm ki, Azərbaycan xalqı bu prosesdə ürəklə, yaxından iştirak edir”

Bu vacib məsələdə diaspor fəallarına da göstərilən etimad diaspor quruculuğu sahəsində Azərbaycanın yeni dövlət siyasəti prinsipini ifadə edirmi?

Dünya Azərbaycanlıları Konqresi İcra Aparatının rəhbəri Samir Adıgözəlli “Bakı-Xəbər”ə bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin “YAŞAT” Fondunun yaradılması barədə imzaladığı fərman dövlətin öz şəhidinə, qazisinə göstərdiyi qayğının ən yüksək təcəssümüdür: "Müharibə başlayan andan xalqımızın Ali Baş Komandanın ətrafında yumruq kimi birləşməsini, milli birlik nümayiş etdirməsini bütün dünya gördü. Həmin milli birliyi “YAŞAT” Fondunun formalaşmasında da göstərməliyik. Hər bir azərbaycanlı özünü şəhidlərimizin, qazilərimizin qarşısında bir növ borclu hesab edir. Onlara yardım etməkdən şərəf duyur. Düşünürəm ki, ilk növbədə imkanlı vətəndaşlarımız dövlət başçısından, Heydər Əliyev Fondundan nümunə götürərək, “YAŞAT” Fondunun fəaliyyətinə də öz töhfələrini əsirgəməyəcək. İnanıram ki, “YAŞAT” Fondu torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin ailə üzvlərinin, sağlamlığını itirmiş qazilərimizin problemlərinin həlli baxımından çox əhəmiyyətli işlər görəcək. Fərsətdən istifadə edərək, bütün imkanlı şəxsləri bu nəcib işdə yaxından iştirak etməyə çağırıram. 44 günlük müharibə dönəmində mənim özüm arxa cəbhədən ön cəbhəyə yardımların aparılmasında fəal iştirak etdim. Mən gördüm ki, Azərbaycan xalqı ürəklə bu prosesdə yaxından iştirak edir. Hətta imkanı zəif olan ailələr belə imkanları çatan xırda sovqatı əsgərlərimizə çatdırmağı tərcih edirdi. “YAŞAT” Fondunun yaradılmasını çox təqdir edirəm. Xüsusilə də Fondun idarəçiliyində diaspor nümayəndələrinə etimadın göstərilməsi ürəyimizcə oldu. Etiraf edirəm ki, müharibə dönəmində cəbhəyə etdiyimiz yardımların böyük hissəsini xaricdə yaşayan diaspor fəallarımız təşkil edirdi. Hətta adlarının açıqlanmasını belə istəmirdilər. Biz gördük ki, bu yardımlaşma işində bütün dünyadakı diaspor fəallarımız olduqca fəaldılar. Lakin bəzən gördük ki, onların göndərdiyi vəsaitlər müəyyən şəxslər tərəfindən lazımı istiqamətə xərclənmir. Bu baxımdan da belə bir Fondum yaradılmasına ciddi ehtiyac vardı”.

“Əminəm ki, məhz bu istiqamətdə də diasporumuz ona göstərilən etimadı tam doğruldaraq, daha koordinasiyalı fəaliyyət ortaya qoyacaq”

Müsaibimizin sözlərinə görə, Prezidentin fərmanı ilə yaradılan Fonda ciddi ictimai nəzarət olacaq: “Bu baxımdan da xeyriyyəçilik, dəstək məqsədilə yığılan vəsaitin şəffaf xərclənməsinə dair ciddi məsuliyyət yaranacaq. Diasporumuza bu işdə göstərilən böyük etimad onu daha da həvəsləndirəcək. Bu addımı dövlətimizin diasporumuza böyük etimadının göstəricisi sayıram. Əminəm ki, məhz bu istiqamətdə də diasporumuz ona göstərilən etimadı tam doğruldaraq daha koordinasiyalı fəaliyyət ortaya qoyacaq.

Dövlət deyilən kateqoriya vətəndaşlarımıza lazımi dəstəyi göstərir. Ancaq xeyriyyəçilik etmək istəyənlərin də niyyətlərinin şəffaf vasitələrlə təminatına zərurət vardı. Çünki bu Fond həm də mütəmadi hesabat verəcək. Hətta xeyriyyəçilik məqsədilə adının çəkilməsini istəməyən soydaşlarımız belə yardımlarının necə şəffaf şəkildə xərcləndiyinə şahid olacaqlar”.

Müsaibimiz diaspor fəllarına bu sahədə də göstərilən diqqətə görə ölkə başçısına öz minnətdarlığını çatdırdı.

Bakı Xəbər. - 2020. - 10 dekabr. - № 216. - S. 6.

Diasporumuzun qarşısında postmüharibə dövrünün yeni vəzifələri - güclü lobbici qüvvəyə çevrilmək zərurəti...

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatan 44 günlük müharibədən sonrakı proseslərin gərgin olacağı proqnozlaşdırılırdı. Görünən budur ki, müharibənin döyüş meydanında bitməsilə bizim ermənilərlə mübarizəmizi tam qurtarmış saymaq olmaz. Artıq bu mübarizənin var gücü ilə diplomatiya və informasiya sahəsində davam etdiyinin şahidiyik. Döyüşdə uduzan Ermənistan özünün dünyadakı diaspor və lobbici təşkilatlarının dəstəyilə olmayan saxta bir qurumun tanıdılması istiqamətində fəaliyyətə keçib. Təəssüflə qeyd etməliyik ki, artıq bu istiqamətdə onlara dəstək verən ölkələr də tapılır. Bizə qarşı ilk belə xəyanəti Fransa etdi. Fransa Milli Assambleyasının 188 üzvü cəmi 3 nəfərin əleyhinə olması ilə qondarma "Arsaxı" tanımağa çağıran daha bir bədnam sənəd qəbul etdi. Bir həftə əvvəl isə Fransa Senatı 305 səsə belə bir sənəd qəbul etmişdi.

Fransanın Azərbaycandakı səfiri Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılacaq

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) Fransa Milli Assambleyası tərəfindən qəbul edilən qətnaməyə münasibət bildirib. "Erməni xalqının və Avropa və Şərqi xristian icmalarının qorunması" adlı qətnaməni qəbul etməsi Fransa Parlamentinin növbəti tamamilə əsassız, qeyri-dost və təxribatçı fəaliyyəti adlandırılan sənəddə bildirilib ki, Senatın ardınca Aşağı Palatanın qərəzli qətnamə qəbul etməsi Azərbaycana qarşı aparılan davamlı kampaniyadan xəbər verir: "Qətnamənin adından da göründüyü kimi, reallıqla heç bir əlaqəsi olmayan, məsələyə dini çalarlar qatmaq istəyən Milli Assambleya üzvləri ermənipərəst mövqelərini süni əsaslandırma ilə təqdim etməyə çalışır. Azərbaycan müxtəlif dini etiqad və etnik mənsubiyyətə malik insanların harmoniya və sülh şəraitində bir ailə kimi yaşadığı çoxmillətli və çoxkonfessiyalı dövlətdir. Biz Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini dinlərarası və sivilizasiyalarası toqquşma kimi qələmə vermək cəhdlərini rədd edir, sülh və təhlükəsizlik üçün ciddi təhdid olan bu cür yanaşmanı qətiyyətlə pisləyirik. Bu qətnamənin hüquqi qüvvəsi yoxdur. Lakin Senatın halında olduğu kimi, Milli Assambleyanın sənədinin siyasi mənasını nəzərə alaraq, bu kökündən yalnız qətnamələrin beynəlxalq hüququnun norma və prinsipləri, BMT Nizamnaməsi və Helsinki Yekun Aktı, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü il tarixli qətnamələri, eləcə də Azərbaycan ilə Fransa arasında mövcud olan ikitərəfli sənədlər ilə ziddiyyət təşkil etdiyini vurğulamaq istərdik. Fransa qanunverici orqanının bu addımı ölkənin vasitəçi mandatına ciddi zərbə vurur, eləcə də ikitərəfli münasibətlərə kölgə salır. Onu da vurğulamaq lazımdır ki, Fransa Milli Assambleyası bu günədək etnik təmizləməyə məruz qalan və fundamental insan hüquqları pozulan bir milyon azərbaycanlı haqqında bir dəfə də olsun dinləmə keçirməyib və hər hansı qətnamə qəbul etməyib. Bu isə Fransa qanunverici orqanının tam qərəzli mövqə tutduğunu açıq şəkildə nümayiş etdirir. Milli Assambleya tərəfindən Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderlərinin 10 noyabr 2020-ci il tarixli bəyanatının müddəaları ilə tam ziddiyyət təşkil edən yanaşmanın sərgilənməsi həm bölgədə həm də global səviyyədə sülh və təhlükəsizliyin təmin edilməsi söylərinə ciddi xələl gətirir. Qeyd etmək istərdik ki, Milli Assambleyanın əsassız və qərəzli qətnamə qəbul etməsi ilə bağlı Fransanın Azərbaycandakı səfiri Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılacaq və Azərbaycan tərəfinin qəti etirazı qarşı tərəfin diqqətinə çatdırılacaq".

Belçika parlamentindəki erməni cəhdi iflasda...

Fransanın ardınca Belçika parlamentində də belə bir cəhd edilib. Belçika Federal Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsinin 2 dekabrda keçirilən iclasında erməni diasporu və ermənipərəst qüvvələrin anti-Azərbaycan söyləri puç olub. Bu barədə Azərbaycanın Belçikadakı səfirliyindən bildirilib. Qeyd olunub ki, ermənipərəst deputatların gündəmə gətirdiyi sabiq işğalçı rejimin tanınması, onunla "diplomatik əlaqələrin" qurulması və Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiqi, Türkiyənin Aİ üzvlüyünə dair danışıqların dərhal dayandırılması və digər cəfəng çağırışları əks etdirən bütün təkliflər səsvermədə qəti şəkildə rədd edilib: "Belçika Federal Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsi parlament çoxluğunun əsasən regionda gələcək barışıq və sülhə yönəlik ismarıqları olan qətnamə layihəsini təsdiq edib. Qətnamə layihəsinin yekun mətninin gələcək plenar iclasların birində səsverməyə qoyulması gözlənilir".

Diaspordan lobbiciliyə keçidin əhəmiyyəti

Azərbaycanın rayonlarının işğaldan azad edilməsindən sonra Senatın, ardınca isə Milli Assambleyanın məlum sənədləri qəbul etməsinin təsir gücünün olmayacağı hamıya bəllidir. Ancaq görünən

budur ki, ermənilər bu istiqamətdə fəaliyyətə start veriblər. Türkiyəni şərhləyən qondarma “soyqırım” iddialarının parlamentlərə təqdim olunması, onların müzakirəsi və qərarların qəbul edilməsi ilə bağlı kifayət qədər təcrübə toplayan erməni diasporu həmin təcrübədən bu istiqamətdə yararlanmağa çalışır. Hiss olunur ki, erməni diasporunun güclü olduğu ölkələrdə belə addımları onlar daha asanlıqla ata bilirlər. Çünki uzun illərdə ki, onların parlamentlərə təsir etmək gücündə olan lobbilər qrupları formalaşmışdır. Bəllidir ki, Azərbaycan diasporu 44 günlük müharibə və ondan sonrakı dövərdə daima dövlətimizin yanında oldu, öz dəstəyini əsirgəmədi. Ancaq bununla kifayətlənmək olmaz. Ermənilərin Fransada əldə etdikləri “nəticələri” presedentə çevirmək cəhdləri olacaq. Təbii ki, bunu öz lobbilərinin əli ilə edəcəklər. Məhz buna görə də, Azərbaycan diasporunun lobbiciliyə keçidi, təmsil olunduqları ölkələrin parlamentlərinə təsiretmə gücü halına gəlməsinə ciddi ehtiyac var. Diaspordan güclü lobbiciliyə keçidi biz hansı əsaslarla təmin edə bilərik?

Lobbicilik nədir və necə qurulmalıdır...

Lobbicilik ifadəsi İngiltərə parlamentində palataların iclaslarından əvvəl və sonra parlament üzvlərinin parlament binasının lobisində (foyesində) ənənəvi olaraq toplanması və burada bəzi məsələlər barədə müzakirələr aparılmasından ortaya çıxıb. İngilis dilinin izahlı lüğətində lobbiciliyin lüğəti mənası hökumət qərarlarına təsir etmək məqsədi ilə planlanan və həyata keçirilən fəaliyyət kimi izah edilir. Yəni lobbicilik bir qrupun hökumətin qərarlarına təsir etmək məqsədi ilə planlanan və bu məqsədlə vətəndaş ilə qərarverici arasında ünsiyyət vasitəsidir. Bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə lobbicilik qanunla müəyyənləşdirilmiş ölçülər çərçivəsində fəaliyyət göstərir. Lobbicilik növlərinə görə iki yerə bölünür. 1) Birbaşa lobbicilik; 2) İctimaiyyət arasında təşviqat aparılaraq qurulan lobbicilik. Ölkələrdə lobbiciliklə daha çox xüsusi maraqlı qruplar və etnik diaspora təşkilatları məşğul olur. Etnik diaspora təşkilatları ya özləri birbaşa olaraq bu işlə məşğul olur, ya da ixtisaslaşdırılmış lobbilər şirkətləri vasitəsilə öz fəaliyyətlərini həyata keçirirlər. Özəl lobbilər şirkətləri çox bahalı olduğu üçün, adətən etnik biznes təşkilatları bu işi özləri həyata keçirməyə üstünlük verirlər. Lobbilər öz məqsədlərinə çatmaq üçün bir çox üsuldən istifadə edirlər. Bu üsullardan üz-üzə görüşmə, parlament komitələrinin iclaslarında iştirak etmə, məktub göndərmə, ictimaiyyətlə əlaqələr (PR) kompaniyalarının keçirilməsi, lobbilərarası əməkdaşlıq və koalisiyalann qurulması, namizədin seçki kompaniyasına pul yardımı göstərilməsi və.s. daxildir. Təcrübə göstərir ki, maraqlar üst-üstə düşdüğü zaman zəif lobbilər güclü lobbilərin imkanlarından geniş istifadə edir. Erməni lobbisinin bir çox hallarda yunan lobbisinin imkanlarından istifadə etdiyi məlumdur. Son dövrlərdə Azərbaycan diasporu da dirçəliş dövrünü yaşamaqdadır. Bir çox ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspora təşkilatları artıq lobbicilik fəaliyyətləri ilə də məşğul olurlar. Hazırda Birləşmiş Ştatlar Konqresində fəaliyyət göstərən Azərbaycan dostluq qrupuna artıq 50-yə konqresmen daxildir. Adıçəkilən fəaliyyətlər ölkə xaricində Azərbaycanın dövlət və milli maraqlarına xidmət edən qərarların qəbul edilməsində Azərbaycan diaspora təşkilatlarının daha müvəffəq olacağına ümid yaradır.

“Biz ölkələrin parlamentləri ilə işimizi daha da təkmilləşdirməliyik”

Azərbaycan - Kipr Dostluq Cəmiyyətinin sədri Orxan Həsənoğlu “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, diasporla lobbicilik bir-birindən fərqli olan anlayışlardır: “Xroniki olaraq bir-birinə yaxın olsalar da, diaspor fəaliyyəti daha çox bizim xaricdəki soydaşlarımıza yönəlik fəaliyyətdir. Biz bunun daxilinə lobbiciliyi də əlavə edə bilərik. Artıq 30 ildir ki, Azərbaycanın diaspor təşkilatları hər iki istiqamət üzrə fəaliyyət göstərir. Lobbiciliyə doğrudan da ciddi ehtiyac var. Bizimlə düşmənçilik aparan erməni diasporu uzun illərdə ki, lobbicilik fəaliyyətinə keçib. Onlar bütün dünyadakı beynəlxalq təşkilatlar, diplomatik korpuslar və parlamentarilərlə birbaşa əlaqəyə keçirlər. Erməni diasporası isə ermənilərin xaricdə vahid platforma ətrafında birləşməsi ilə məşğul olur. Sizin dediyiniz işlərlə daha çox lobbilər təşkilatları məşğul olur və ermənilərin maraqlarının təmin olunması istiqamətində kifayət qədər maliyyə xərcləyirlər. Biz diaspor fəaliyyətində ciddi uğurlar əldə etsək də, lobbicilikdə etməli olduğumuz işlər çoxdur. Biz lobbiciliyi sırf diaspor təşkilatlarımızın üzərinə də yükləməməliyik. Çünki lobbicilik konkret bir ixtisasdır. Bununla yalnız bizim kimi müharibə şəraitində olan ölkələr deyil, belə problemi olmayan dövlətlər də məşğul olur. Bu işdə diplomatik missiyalarımız ciddi fəaliyyət göstərməlidir. Yəni onların dəstəyi və koordinasiyası mütləq mənada olmalıdır. Bu sahəyə ciddi maliyyə və təşkilati dəstək olmalıdır. Hazırda ermənilər Avropa ölkələrində “DQR”-in tanınması istiqamətində ciddi fəaliyyətə girişiblər. Nə qədər üzücü olsa da, artıq müəyyən nəticənin əldə olunmasına da nail olurlar. Bizim diplomatik korpuslarımız, parlamentimizi təmsil edən dostluq qruplarının bu istiqamətdə fəaliyyəti daha məhsuldar olmalıdır. Lobbiciliyin əsasını onlar qoymalıdır. Bu işə yenidən baxılmalıdır. Parlamentlərdə qəbul edilən qərarlar həmin ölkələrin ermənipərəst mahiyyətindən xəbər versə də, səsvermənin nəticəsində biz lobbilər işimizin zəif olduğunu görə bilərik.

Fransada qəbul edilən qərarlar bizi ayıtmalıdır. Onun təsir gücü olmasa da, biz ölkələrin parlamentləri ilə işimizi daha da təkmilləşdirməliyik. Çünki bu məsələ Fransa ilə bitənə oxşamır. Gələcəkdə ermənilər “DQR”in tanınması istiqamətində başqa parlamentlərlə də işləyəcəklər”.

“İstər parmetlərarası dostluq qruplarımız, istərsə də səfirlikimiz...”

Diaspor fəalının sözlərinə görə, istər parlamentlərarası dostluq qruplarımız, istərsə də səfirliklərimiz ölkələrin parlamentləri ilə ciddi işləməlidirlər ki, biz ermənilərin mənfur cəhdlərinin qarşısını ala bilək: “Dövlətimiz bu sahəyə kifayət qədər maliyyə ayırır. Lobbicilik sahəsinə ciddi diqqət ayırmalıyıq ki, ciddi nəticələr əldə edə bilək. Prezident bizə buna çatmağın hədəflərini dəqiq göstərib. Hərə öz üzərinə düşən vəzifəni icra etsə, problem yaşamırıq”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 5-7 dekabr. - № 213. - S. 11.

44 günlük uğurlu müharibə və Azərbaycan diaspor quruculuğuna yeni baxış – nələri, harda, necə etdik və etməli idik...

Məhəmmədəli Qəribli

Ermənistanın hərbi təcavüzünə qarşı Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-dən əks-hücum əməliyyatı ilə başlanan Vətən müharibəsi və ya İkinci Qarabağ müharibəsi noyabrın 10-da qələbə ilə başa çatdı. Azərbaycanın bu qələbəsi ölkədə həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir.

Bu siyasət nəticəsində ölkədə hər bir dövlətin həsəd apara biləcəyi birlik təmin edildi. Azərbaycan dövləti, xalqı və ordusunun birliyi müharibə sınağı qarşısında sarsılmaz bünövrəyə çevrildi. Azərbaycanın bütün maddi və mənəvi resursları qələbəyə hədəfləndi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin illərin təcrübəsindən irəli gələn diplomatik istedadı, yenilməz ordu yaratması qələbədə həlledici rol oynadı.

Ermənilərin üzərimizə informasiya və təbliğat sahəsində hücumu keçəcəyi gözləniləndir

Bu müharibədə biz uğurlu hərbi əməliyyatlarla yanaşı, diplomatik, siyasi və informasiya cəbhəsində də nailiyyətlər qazana bildik. Ancaq bu heç də o anlama gəlmir ki, müharibə bütün sahələrdə bitib. Müasir mərhələdə müharibələr hibrid müharibələr kimi xarakterizə edilir. Azərbaycan Ordusu ön cəbhədə savaşa qələbələr qazandısa, diplomatiyamız da diplomatik cəbhədə uğurlarını artırdı. Biz bu gün informasiya cəbhəsində də uğurlu müharibə aparmalıyıq. İlk baxışda hibrid müharibələr fərqli platforma, müstəvi və seqmentlərdə aparılsa da, bütün bunların hamısının bir qəhrəmanı var ki, o da milli gücün beyni hesab edilən milli diplomatiyamızı formalaşdıran, xarici siyasət strategiyamızın müəllifi olan Prezident İlham Əliyevdir. Təbiidir ki, biz azgın bir düşmənlə üz-üzəyik. Bu baxımdan da, üzümüzə gələn dönəmlərdə biz güclü diaspora malik olan ermənilərin üzərimizə informasiya və təbliğat sahəsində hücumu keçəcəyi gözləniləndir. Təbiidir ki, bu yöndə bizim diasporun da daha fəal olması zəruridir.

Döyüş meydanında müharibə bitsə də, informasiya və diaspor cəbhəsində əsl savaş indi başlayır

2020-ci il müasir Azərbaycan diasporunun dönüş ili kimi xarakterizə olunur. Belə ki, ilin əvvəlində qəflətən dünyanı bürüyən koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar çətin vəziyyətdə qalmış soydaşlarımıza dəstək göstərmək üçün diasporumuz çox böyük birlik, həmrəylik və humanizm nümayiş etdirdi. Pandemiya ilə başlayan bu birlik sonradan Ermənistanın Tovuz təxribatı zamanı daha da möhkəmləndi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan Vətən müharibəsində özünün ən yüksək zirvəsinə çatdı. 44 günlük hərbi əməliyyatlar dövründə xaricdəki soydaşlarımız, siyasi baxışından, düşüncəsindən, yaşadığı ölkədən, çalışdığı yerdən asılı olmayaraq, milli birlik nümayiş etdirərək bütün imkanları ilə dövlətimizə və ordumuza dəstək göstərdi. Onlar orduya, yaralı əsgərlərə, şəhid ailələrinə, cəbhəboyu ərazilərdə yaşayan, müharibədən zərər çəkən dinc sakinlərə, şəhid ailələrinə maddi, humanitar yardımlar göndərməklə yanaşı, haqq səsimizin dünyaya çatdırılmasında da böyük mütəşəkkillik və fədakarlıq ortaya qoydu. Milli birliyimiz cəbhədə Azərbaycanın böyük qələbəsi ilə nəticələndi və beləliklə Azərbaycan xalqı və dövləti ilə bərabər diasporumuz da yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Xaricdəki ziyalılarımızın fikrincə, döyüş meydanında müharibə bitsə də, informasiya və diaspor cəbhəsində əsl savaş indi başlayır.

Bu baxımdan da maraqlıdır, 44 günlük müharibə dönəmində diaspor sahəsində əldə etdiyimiz təcrübədə biz nələri sezdik? Bu sahədə hansı istiqamətlərin daha da gücləndirilməsinə, effektiv nəticəni əldə etmək üçün daha hansı addımların atılmasına ehtiyac var?

Əsl mübarizə hələ qabaqdadır

Böyük Britaniyanın Kembric Universitetinin professoru Qərib Mürşüdoğ hesab edir ki, müharibənin Azərbaycanın üstünlüyü ilə başa çatmasına baxmayaraq, əsas mübarizə qabaqdadır və istər Azərbaycanda, istərsə də xaricdə görülməli işlər həddindən çoxdur. Hər zaman bütün zəfərlərin gənclərimizin yüksək təhsili və uğurlarına bağlı olduğunu vurğulayan alim düşünür ki, hazırda Azərbaycanda mövcud olan yüksək səviyyədə müsbət enerjini gənclərdə uğur qazana bilmək inamına yönləndirmək mümkün olarsa, bu, ölkəmizin sürətli inkişafına böyük təkan verə bilər. Diaspor sahəsində uğurlar isə, Qərib Mürşüdoğun fikrincə, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sayı və bir sıra məqamlarla bağlıdır: “Diasporu birləşdirən bir əsas məqam var – məxsus olduqları etnik qrup və ölkə. Siyasi, dini baxışların bu fəaliyyətə təsiri olmamalıdır. Bu mənada düşünürəm ki, milli məsələlərdə birlik nümayiş etdirməyi bacaran və əlindən gələni edən xaricdəki soydaşlarımızın, xüsusilə istedadlı və uğurlu

mütəxəssislərimizin siyasi baxışına görə fərqli qruplarda birləşməsinin səbəbləri aradan qaldırılmalıdır. Onların potensialından diaspor fəaliyyətində yararlanmaq üçün bu qrupların birliyinə nail olmaq vacibdir”.

Diasporun qarşısındakı problemləri isə Qərib Mürşüdoğ qısamüddətli və uzunmüddətli olmaqla iki yerə bölmür:

“Qısamüddətli problemlərə davamlı informasiya müharibəsi daxildir. Bu müharibədə üstünlük qazanmaq üçün düşmənin hansı silahlardan istifadə etdiyini müəyyən etmək və onları zərərsizləşdirmək lazımdır. Mənim müşahidəmə görə, əsas üç silahdan istifadə edilir: islam və xristianlıq; türk-erməni və Qərbdə olan antitürk sentiment; nəhayət, demokratiya və antidemokratiya.

Uzunmüddətli problemlər isə çoxdur:

- türk diasporunun imkanlarından istifadə etməklə kifayət qədər kritik kütləyə çevirilərək seçkilərə təsiretmə qabiliyyəti formalaşdırmaq;

- hər bir gənc azərbaycanlıya və Azərbaycandan olanlara onların müxtəlif sahələrdə fərdi uğur qazanması yönündə dəstək göstərmək;

- fərdlərin müxtəlif istiqamətlərdə uğurları həm də güclü lobbı qruplarının yaradılmasına kömək edə bilər ki, bu da siyasətə təsir etmək üçün əsas alətlərdən biridir;

- Azərbaycan və ümumiyyətlə Qafqaz tarixinin, dillərinin öyrənilməsinə ölkədaxili, eləcə də xarici mütəxəssisləri və maliyyələri cəlb etmək;

- Azərbaycanda təhsil, elm və texnologiyanın inkişafına kömək etmək. Bunun həyata keçirilməsi üçün Azərbaycanın vergi, gömrük və vətəndaşlığın verilməsi ilə bağlı qanunlarında müəyyən dəyişikliklər tələb olunur”.

Diasporumuzun birliyini qoruyub saxlamalıyıq

Türkiyənin Kahramanmaraş Sütçü İmam Universitetinin siyasi elmlər və beynəlxalq əlaqələr fakültəsinin dekanı, professor Toğrul İsmayıl isə hesab edir ki, İkinci Qarabağ müharibəsi bizim birləşmək, bərabər olmaq gücümüzü üzə çıxardı: “Siyasi düşüncəsindən, baxışından, harada yaşamasından asılı olmayaraq, Qarabağ məsələsində hamı vahid mövqedən çıxış etdi. Bu milli birlik eyni zamanda cəbhədə də zəfərlə nəticələndi və uğurumuzu ortaya qoydu. Əldə etdiyimiz zəfərlə bərabər, diasporumuzun bu birliyini qoruyub saxlamaq və daha ciddi çalışmaq lazımdır. Bu gün Azərbaycan ən çətin mərhələyə gəlib: döyüşdə qazandığı zəfəri diplomatiyada, beynəlxalq aləmdə tanıtmalı və qəbul etdirməlidir. Bu səbəbdən Azərbaycan diasporunun da üzərinə ciddi məsuliyyət düşür, harada yaşamasından, hansı vəzifədə işləməsindən asılı olmayaraq, hər bir soydaşımız Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya tanıtmalı və çatdırılmalıdır. Əslində bu müddət ərzində birlikdə hərəkət etmək, təşkilatlanmış şəkildə fəaliyyət göstərmək kimi təcrübələr də qazandıq, fəallığı ilə önə çıxan diaspor üzvlərini tanıdıq. Həmin soydaşlarımızın fəaliyyətini doğru dəyərləndirərək bu sahədə əməkdaşlığı artırmaq lazımdır. Düşünürəm ki, qalib Azərbaycanın diasporunun fəaliyyətindəki yeni mərhələdə əsas məsələlər həm Azərbaycanın inkişafı üçün, həm də beynəlxalq aləmdə müsbət imicinin möhkəmlənməsi üçün qarşıda duran vəzifələrdir. Diasporumuzun bu istiqamətdə fəaliyyətinin paralel olaraq Azərbaycandakı uğurlar və islahatlarla müşayiət olunacağına ümid edirik”.

İşğal dönməsində ermənilərin ərazilərimizdə hansı vəhşilikləri və vandallığı törətdikləri diasporumuz tərəfindən faktlarla dünyaya yayılmalıdır

Görünən budur ki, son illərdə Azərbaycan diasporunda müşahidə edilən canlanma Vətən müharibəsi zamanı özünün ən aktiv fazasına keçdi. Nəticədə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan hərbi əməliyyatlarda diasporumuz da öz gücünü ortaya qoydu. Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının dünya azərbaycanlıları və Türk dünyası ilə əlaqələr üzrə katibi Bünyamin Qəmbərli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, milli birliyimiz sayəsində qazandığımız böyük qələbənin qorunması da, məhz bundan sonrakı addımlarımızdan çox asılıdır: “Biz bu dövərdə dostumuzu və düşmənimizi bir daha yaxşı tanıdıq. Artıq görürük ki, bizim əldə etdiyimiz uğuru nəyin bahasına olursa-olsun oğurlamağa can atırlar. İlk ciddi hücumu Fransadan gördük. Həmin ölkənin Senatı qondarma qurumun tanınmasını tövsiyə edən qətnamə qəbul etdi. Əslində neytral qalmalı olan həmsədr ölkə sırf ermənipərəst mövqe ortaya qoydu. Bunun başlıca səbəblərindən biri də həmin ölkədə güclü erməni lobbisinin olmasıdır. Ermənilər bunu presedentə çevirməyə çalışacaqlar. Onların diasporunun güclü olduğu ölkə yalnız Fransa deyil. Bu baxımdan da, diasporumuz belə cəhdlərin qarşısının alınması istiqamətində aktiv fəaliyyət göstərməlidir. Hesab edirəm ki, bu yöndə diasporumuz bir sıra addımlar atmalıdır. Əsasən Türk və Cənubi Azərbaycanı təmsil edən diaspor təşkilatlarımızla əlaqəni gücləndirməli, koordinasiyalı fəaliyyətə üstünlük verməlidir. Etiraf edək ki, bu sahədə çatışmazlıqlar var. Sadaladığım diaspor təşkilatlarının maraqları bu məsələdə tam

üst-üstə düşür. Diaspor üzvlərimiz təmsil olunduqları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəallıqlarını artırmalı, həmin ölkələrin KİV-ləri ilə yaxından əməkdaşlıq etməlidir. Xüsusilə də müharibədən sonra bizim diasporun əlinə təbliğat üçün önəmli məlumatlar keçib. İşğal dönməndə ermənilərin ərazilərimizdə hansı vəhşilikləri və vandallığı törətdikləri diasporumuz tərəfindən faktlarla dünyaya yayılmalıdır. Xüsusilə də ərazilərimizdə olan dini və mədəniyyət abidələrinə qarşı edilən yaramazlıqlar dünyanın diqqətinə çatdırılmalıdır”.

Həmsöhbətimiz bildirdi ki, 44 günlük müharibə dönməndə baş verən faktlar və ondan sonrakı üzləşdiyimiz mənzərə diasporumuzun təbliğatı üçün ən gözəl vəsait sayıla bilər.

Bakı Xəbər. - 2020. - 3 dekabr. - № 211. - S. 10.

Diasporumuz daim doğma Azərbaycanın yanındadır

Nigar Orucova

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin 30 ildən artıq müddətdə öz qətiyyətli mövqeyi ilə seçilən, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında xüsusi rol oynayan diaspor təşkilatlarımız qələbə sevincini bölüşməkdə doğma Vətənin yanındadırlar. Hazırda Azərbaycan diaspora təşkilatları ölkəmizə dəstək aksiyalarını davam etdirərək qələbə sevincini bölüşməkdədirlər. Belə ki, 10 noyabr tarixində Moldova sakinləri paytaxt Kişineu şəhərinin mərkəzi meydanında Ştefan Çel Marenin abidəsi önünə toplaşaraq, illərdir davam edən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın tarixi Vətən müharibəsində qazanılmış Böyük Qələbəni qeyd ediblər. Hətta moldovalı deputat Sergiu Sirbu çıxışında Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi ilə bağlı əldə edilən uğurun digər oxşar münaqişələrin həlli yolunda da nümunə olacağına ümid etdiyini bildirib. Meydana toplaşanlar arasında qardaş Türkiyənin Moldovadakı Səfirliyinin əməkdaşları da nitq söyləyərək soydaşlarımızı ölkəmizin hər bə və siyasət meydanında əldə etdiyi şərəfli qələbəyə görə təbrik ediblər. Belə bir tədbirin keçirilməsinin daha bir xüsusi əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, sonda Moldovanın bir sıra xəbər agentlikləri və telekanallarının iştirakı ilə səfir Qüdsi Osmanov tərəfindən mətbuat brifinqi keçirilib və Moldova ictimaiyyətinə Azərbaycanın şanlı qələbəsi və ölkəmizin haqlı mövqeyini əks etdirən məlumatlar vermiş, yerli jurnalistləri maraqlandıran sualları cavablandırmışdır.

Göründüyü kimi, xaricdə yaşayan soydaşlarımız müxtəlif platformalarda dövlətimizə və ordumuza dəstəyini davam etdirirlər. Beynəlxalq ictimaiyyətin həqiqətləri bilməsi üçün bütün imkanlarını səfərbər edən soydaşlarımız həm də cəbhəyanı zonada yaşayan, maddi zərər dəymiş sakinlərə də vaxtaşırı kömək edirlər. Növbəti belə bir addım Voronej azərbaycanlıları tərəfindən atılıb. Almaniyanın Ştutqart şəhərində də azərbaycanlı gənclərin iştirakı və Azərbaycanın Baden Vüttenberqdəki fəxri konsulluğunun təşəbbüsü ilə Azərbaycana dəstək aksiyası keçirilib. Soydaşlarımız Ştutqart şəhərinin mərkəzi meydanında Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstək, işğalçı Ermənistan ordusunun törətdiyi terror aktlarına etiraz məqsədilə fləşmob təşkil edib. Aksiya zamanı ermənilərin terrorçu hərəkatlarını nümayiş etdirən plakatlar qaldırılıb, qara parçanın üzərində şamlarla Gəncə və Bərdə yazılıb, ətrafına güllər düzülüb. Azərbaycan bayrağının dalğalandırıldığı aksiyada iştirakçılar "Qarabağ Azərbaycandır!", "Gəncə üçün dua et!", "Erməni təcavüzünə son qoyun!" və s. kimi şüarlar səsləndiriblər.

Xalqımızın Ali Baş Komandanına və igid əsgərinə olan inamı dövlətimizin gücünə güc qatır. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Ürəkləri Vətən eşqi döyünən soydaşlarımız münasibətlərini ən müxtəlif formalarda ifadə edirlər. Belə ki, Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin təşkilatçılığı ilə Niderland Krallığının Rotterdam şəhərində Şuşanın işğaldan azad olunmasına həsr edilmiş tədbirdə həmvətənlərimiz Azərbaycanın mədəni paytaxtı qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunmasının Ali Baş Komandanımızın uzaqgörən siyasətinin və qətiyyətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün, xalqımızın birliyinin göstəricisi, eyni zamanda, Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biri olduğunu bildiriblər. Tədbirdə Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin üzvləri ilə yanaşı, Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyinin təmsilçiləri və bir sıra diaspor fəalları da iştirak ediblər.

Bundan əlavə, Kanadada yaşayan azərbaycanlılar Ottova şəhərində "Parliament Hill" binası qarşısında toplaşaraq Şuşanın işğaldan azad olunmasını coşqu ilə qeyd ediblər. Meydana toplaşan həmvətənlərimiz bildiriblər ki, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması Ali Baş Komandanımızın müdrik siyasətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün və xalqımızın əzminin göstəricisidir. Bu, Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biridir. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar bundan sonra da Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini Kanada ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildiriblər.

Qardaş Türkiyədə yaşayan azərbaycanlılar da ölkəmizin qələbə bayramını xüsusi canfəşanlıqla qeyd ediblər. İstanbul şəhərinin Bəyazıt meydanında Azərbaycan Ordusunun tarixi zəfərlərə imza atması, eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunduğunu elan etməsi münasibətilə aksiya keçirilib. Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatlarının birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan tədbirdə həmrəylik və Azərbaycana qardaş dəstəyi

nümayiş etdirilib. Aksiyada hər iki ölkənin Dövlət himnləri səsləndirilib, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Təbirdə çıxış edənlər Ermənistanın ölkəmizə qarşı apardığı işğalçı və təcavüzkar siyasətindən danışıblar. Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının dalğalandırıldığı təbirdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinə son qoyulması ilə bağlı şüarlar səsləndirilib. Aksiya iştirakçıları Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması münasibətilə Müzəffər Ali Baş Komandana və qüdrətli Azərbaycan Ordusuna minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Sadalanan faktlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, dünyanın hansı bölgəsində olmasından asılı olmayaraq xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız daim doğma Azərbaycanın yanındadırlar.

İki sahil.-2020.-26 noyabr.-№210.-S.26.

Diaspora təşkilatlarımız yeni mübarizəyə hazır olmalıdırlar

Yeni mübarizəyə yeni strategiya və taktika ilə qatılmalı

Alim Hüseynli

Azərbaycan diaspora təşkilatlarının fəaliyyətində yeni dönmə başlayıb. Sırr deyil ki, Azərbaycan Ordusunun işğalçı Ermənistan üzərindəki şanlı qələbəsi bu ölkənin diaspora təşkilatlarını daha fəal olmağa məcbur edib. Hazırda bir sıra Avropa ölkələrindəki erməni diasporu məğlubiyyətin acısını çıxmaq, ölkəmizdən qisas almaq məqsədilə bütün mümkün vasitələrə əl atmaqdadır. Xüsusən, yaşadıkları ölkələrdəki nüfuzlarından yararlanaraq Azərbaycana qarşı hansısa qərarın qəbul edilməsi, sanksiyaların tətbiq olunması istiqamətində mütəşəkkil şəkildə hücum keçiblər. Bu məqsədlə təsirləri altında olan kütləvi informasiya vasitələrində ölkəmizə qarşı qərəzli, həqiqətə uyğun olmayan materialların çap olunması davam etdirilir. O da məlumdur ki, bundan sonra ermənilər xaricdəki fəaliyyətlərində daha aqressiv hərəkət etməyə başlayacaqlar. Çünki, son zamanlar erməni lobbisinin Azərbaycan diasporu ilə sivil mübarizədə uduzduğu müşahidə olunur. Elə bu səbədən də erməni diasporu xaricdə yaşayan soydaşlarımıza qarşı fiziki güc göstərmək yolunu tutublar. Bir sözlə, heç bir xarici təsir və təzyiqlərə məhəl qoymadan Azərbaycan Ordusunun öz torpaqlarını azad etməsi erməni lobbisini iflic duruma salıb. Onlar bu acınacaqlı durumdan çıxmaq üçün hər cür addım atacaqlar. Bəs, Azərbaycan diasporu bu mübarizəyə hazırdır?

Əvvəla qeyd edək ki, indiyə qədər Azərbaycan diasporu ölkəmizin haqq işinin müdafiəsi istiqamətində əlindən gələn bütün mümkün imkanlardan səmərəli şəkildə yararlanıb. Başqa sözlə, diaspora təşkilatlarımız siyasi, iqtisadi, mədəni və humanitar sahədə fəaliyyəti ilə daim Azərbaycan dövlətinin yanında olub. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, hazırda söhbət ordusu dağılmış, iqtisadiyyatı məhv olmuş, ölkəsində xaos yaşanan Ermənistanın diaspor təşkilatlarından söhbət gedir. Sırr deyil ki, onlar yeni istiqamətdə, daha hiyləgərcəsinə hücumlara başlayacaqlar. Bu baxımdan Azərbaycan diasporu təşkilatları fəaliyyətlərində korektə etməli, yeni strategiya və taktika hazırlamalıdırlar. Daha doğrusu, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "hücum diplomatiyası" siyasətini əldə rəhbər tutaraq hücum taktikasına üstünlük verməlidirlər. Həmçinin Azərbaycanın qələbəsi, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi beynəlxalq aləmdə qəti şəkildə müdafiə edilməlidir. İnsafən qeyd edilməlidir ki, artıq Azərbaycan diasporu bu mübarizəyə hazırdır və həyata keçirilən tədbirlər bunu deməyə əsas verir.

Məlum olduğu kimi Fransa Senatı bütün beynəlxalq hüququ ayaq altına ataraq "Dağlıq Qarabağ Respublikasının tanınması zərurəti" adlı qətnamə qəbil edib. Dünya azərbaycanlılarının hiddətinə səbəb olan bu qətnaməyə etiraz olaraq Fransada yaşayan azərbaycanlı icması torpaqlarını erməni işğalından azad edən və ərazi bütövlüyünü təmin edən ölkəmizin haqlı mövqeyi və erməni təxribatları ilə əlaqədar Fransa senatının üzvlərinə müraciət edib. Fransa-Azərbaycan Dialogu Assosiasiyası, "Ulduz" Cəmiyyəti, "Alim" Elmi Assosiasiyası, Fransa-Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası, Fransa-Azərbaycan Gənclər Assosiasiyası, Fransanın Azərbaycanlı Tələbələr Assosiasiyası və Fransadakı azərbaycanlı İcmasının senatorlara ünvanlanan məktublarında Azərbaycan torpaqlarının 20%-nin qəsbkar Ermənistan tərəfindən işğal edilməsinin və beynəlxalq qanunlara uyğun olaraq Azərbaycan ordusunun ərazilərimizi azad etməsinin tarixi, 30 ilə yaxın müddətdə Dağlıq Qarabağ və ona bitişik 7 rayonda ermənilərin bütün dini və memarlıq abidələrini məhv etdiyi, bütün infrastrukturunu və evləri dağıtdığı barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, Azərbaycanın qələbə qazanması nəticəsində vaxtilə öz doğma yurdlarından qovulmuş və 28 il ərzində məcburi köçkün həyatını yaşamış milyona yaxın azərbaycanlı evlərinə qayıdacağı günü səbirsizliklə gözləyir. Bildirilib ki, Dağlıq Qarabağ münacişəsinin dinc yolla həll olunması məqsədilə yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupunun üç həmsədr üzvündən biri olan Fransanın Ermənistanın işğalçı siyasətini dəstəkləməsi, Dağlıq Qarabağdakı qondarma və cinayətkar rejimin Fransa senatında tanınması ilə bağlı cəhdlər göstərilməsi bu ölkədə yaşayan azərbaycanlı icmasını ciddi şəkildə narahat edir. Fransada yaşayan minlərlə azərbaycanlının bu cəhdi pislədiyini vurğulayan soydaşlarımız ölkə senatını beynəlxalq hüquqa zidd olan qanun layihəsini qəbul etməməyə çağırıb.

Azərbaycan diasporu dövlətimizlə bağlı bütün məsələlərdə etirazlarını nümayiş etdirirlər. Belə ki, Niderlandda fəaliyyət göstərən azərbaycanlı icmasının üzvləri ölkə parlamentində Xristian Demokrat

Partiyasını (CDA) təmsil edən deputat Martijn van Helbertlə görüşüb. Görüşdə "Ana Vətən" Niderlandlı Azərbaycan Qadınları Birliyinin üzvü İlkanə Goja və həyat yoldaşı Robert van den Berg, Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının üzvü, Azərbaycan-Niderland "Odlar yurdu" Cəmiyyətinin sədri Firəngiz Bağirova və gənc hüquqşünas Nigar Ramazanova iştirak ediblər. Görüşdə Qarabağ müharibəsi ilə bağlı real hadisə və faktlar təqdim edilib. Sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistan silahlı qüvvələrinin bütün cəbhə boyu ölkəmizə hücum etdiklərini xatırladan soydaşlarımız Ermənistanın 30 il ərzində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsini və ona bitişik 7 rayonunu işğal etdiyinə, milyona yaxın azərbaycanlı etnik təmizləməyə məruz qoyduğuna, Azərbaycan ordusunun beynəlxalq qanunlara uyğun olaraq ölkəmizin özünümüdafinə və ərazi bütövlüyünün bərpası hüququnu həyata keçirdiyinə bir daha diqqəti cəlb ediblər. İcma üzvləri Niderland parlamentinin Azərbaycana qarşı sanksiyaları nəzərdə tutan, Azərbaycanın və Türkiyənin əleyhinə olan qərar qəbul etməsini ədalətsiz addım adlandırıblar. Bu qərarın iki ölkə arasında münasibətlərə ciddi təsir edəcəyi nəzərə çatdırılıb. Sosial media üzərindən Ermənistanın Niderland Krallığındakı səfirinin siyasi dairələrə ünvanladığı iftira dolu məktubuna sərt cavab yazaraq, "problemlərinizi Niderlanda gətirməyin" başlıqlı status paylaşdığı üçün Martijn van Helbertə minnətdarlıq bildirilib.

Böyük Britaniyada yaşayan azərbaycanlı icmasının təşəbbüsü ilə ermənilərə əsir düşən hərbiçilərimizlə əlaqədar Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə (BQXK) müraciətlər göndərilməkdədir. Britaniya-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Fəridə Pənahovanın imzası ilə BQXK prezidenti Peter Maurerə ünvanlanan məktubda Ermənistanla Azərbaycan arasında gedən 44 günlük döyüşlər zamanı əsir düşən azərbaycanlı hərbiçilərin taleyi ilə bağlı narahatlıq ifadə olunub. Qeyd edilib ki, tərəflər arasında sülh razılığının imzalanmasına baxmayaraq, hərbiçilərimizin Ermənistanda saxlanılmasına dair əsaslı dəlillər mövcuddur. "Onların adları Musayev Amin, Rüstəmov Ruslan və Kərimov Bayramdır. Ələ keçirilən zaman onların sağ olduğuna dair videoyazılar var. Bundan sonra ailə üzvləri onlarla əlaqə saxlaya bilməyiblər", - deyərək məktubda vurğulanıb. BQXK-nin rəhbərliyindən hər üç əsir əsgərimizin yerinin təsbit olunması və onların sağ-salamat evlərinə dönmələrini təmin etmək rica olunub.

Fransada fəaliyyət göstərən "Alim" elmi assosiasiyası II Qarabağ müharibəsində əsir düşmüş əsgərlərimiz Amin Musayev və Bayram Kərimovla bağlı Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə müraciət edib. Assosiasiyanın təsisçilərindən olan Dr. Elmar Yusiflinin imzası ilə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin Cenevrədəki baş ofisinə, Fransadakı və Azərbaycandakı nümayəndəliklərinə, Avropa ombudsmanı Emili Ochr("39")Reyli, Avropa Şurasının İnsan Haqları üzrə Komissarı Dünya Myatoviç və digər qurumlara ünvanlanan məktubda qeyd edilib ki, Şuşa və Xankəndi arasında gedən döyüşlər zamanı azərbaycanlı əsgərlər Amin Musayev və Bayram Kərimovun yaralı halda əsir düşdükləri, Ermənistan silahlıların onlara qarşı qeyri-insani rəftar sərgiləməsinə dair videofaktlar mövcuddur. Assosiasiya azərbaycanlı hərbi əsirlərə qarşı yol verilən qanunsuzluqlara son qoyulmasını və onların beynəlxalq hüquq normalarının tələblərinə uyğun olaraq dərhal Azərbaycana qaytarılmasını tələb edib. Bundan başqa, münəqişə dövründə Ermənistana əsir düşmüş bütün əsirlərin siyahısının dəqiqləşdirilməsinin təmin edilməsinin vacibliyi vurğulanıb. Soydaşlarımız, həmçinin Ermənistan Respublikasının hərbi-siyasi rəhbərliyinin insan hüquq və azadlıqlarını kobud şəkildə pozan, beynəlxalq normalar ilə hərbi cinayət sayılan əməllərinə hüquqi məsuliyyətin müəyyən edilməsi üçün zəruri addımların atılmasına çağırıblar.

Belçikada yaşayan azərbaycanlı icması Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanınması və işğalçını dəstəkləyən addımların atılmaması ilə bağlı Belçika Parlamenti və Avropanın bir sıra beynəlxalq qurumlarına müraciət edib. Belçika Parlamentinin rəhbərliyinə, Xarici İşlər Nazirliyinə, bu ölkənin Azərbaycandakı səfirliyinə, Avropa Birliyinə, bütün siyasi partiyalara və digər qurumlara ünvanladığı müraciətdə qeyd edilib ki, Azərbaycan ordusunun Qarabağda qazandığı qələbəni həzm edə bilməyən erməni separatçıları və onların diaspor adı altında fəaliyyət göstərən havadarları yenidən hərəkətə keçiblər. Onlar Niderland və Belçika parlamentlərində olan bəzi anti-Azərbaycan qüvvələri ilə birlikdə Dağlıq Qarabağdakı qondarma və cinayətkar rejimin tanınması ilə bağlı addımlar atılmasına cəhdlər göstərirlər. Belə cəhdlərdən biri Brüssel şəhərində "Artsax" ofisinin açılması və qondarma rejimlə diplomatik əlaqələrin qurulmasına dair məsələnin gündəmə gətirilməsidir. Yaxın günlərdə bu məsələnin Belçika parlamentində müzakirəyə çıxarılması gözlənilir. Bu addıma kəskin etirazını bildirən azərbaycanlı icması xəbərdarlıq edib ki, Azərbaycanın dünya birliyi, o cümlədən Belçika dövləti tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünə zidd olan belə qərarın qəbulu beynəlxalq hüquq və normalara zidd olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycan-Belçika əlaqələrinə, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycanın münasibətlərinə zərbə vura bilər.

Ancaq görülən işlər kifayət etməməli, diasporun fəaliyyəti bundan sonra daha qabarıq şəkildə özünü büruzə verməlidir. Ermənilərin xaricdə bütün güclərini səfərbər edib dünyanın ictimai rəyinin formalaşdırılması üçün hərəkətə keçəcəyi şübhə doğurmur. Belə bir şəraitdə Azərbaycan diasporu "çəkici bir zindana vuraraq" koordinasiya olunmuş şəkildə fəaliyyət qurmalıdır. Dünyanın müxtəlif ölkələrində olan diasporlarımız vahid mərkəzdən idarə olunaraq Azərbaycan dövlətinin ərazü bütövlüyünün təmin olunmasında öz potensiallarını ortaya qoymalıdırlar. Xüsusən, xaricdəki soydaşlarımız yaşadıkları ölkələrin parlamentləri ilə əlaqələri genişləndirməli, ölkəmiz ələhinə iş aparan erməni diasporunun istəklərini heçı endirməlidirlər. Paralel olaraq, informasiya müharibəsində təşəbbüsü ələ almalıdırlar. Yalnız bu halda müstəqi Azərbaycanın haqq işinin müdafiəsində effektiv nəticələr əldə etmək mümkün olar.

Olaylar. - 2020. - 27 noyabr-3 dekabr. - № 76. - S. 11.

Postmüharibə dövrü Azərbaycanın həqiqətləri dünya miqyasında diasporumuzun fəaliyyət müstəvisində -Türkiyə nümunəsi...

Məhəmmədəli Qəribli

Müharibə təkcə döyüş meydanında deyil, həm də getdikcə savaş meydanına çevrilən informasiya məkanında aparılmalıdır. İşğalçı Ermənistan müxtəlif istiqamətlərdə siyasi-diplomatik və informativ təxribatlara əl ataraq, uzun illər beynəlxalq ictimaiyyətə dezinformasiya, həqiqətə uymayan məlumatlar yaymaqla məşğul olub və yalan informasiyalar ötürməklə Azərbaycanı ittiham etməyə çalışıb.

Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya sübut etmək və beynəlxalq aləmin diqqətinə çatdırmaq olduqca vacib məsələdir. Bu dövrdə ölkə Prezidentinin nüfuzlu xarici televiziya kanallarına və mətbuat orqanlarına verdiyi 30-a yaxın müsahibə dünya informasiya məkanında ölkəmizə qarşı olan hücumları darmadağın edərək Azərbaycanın haqq işinin bir daha dünya xalqlarının diqqətinə çatdırılmasına səbəb oldu.

... Bizi qələbəyə aparan yolda əsas güc mənbəyimiz birliyimiz oldu...

Artıq bir neçə gündür ki, Azərbaycan xalqı Böyük Qələbənin sevincini yaşayır. Azərbaycan Ordusu cəmi 44 günlük müharibə nəticəsində misli görünməmiş qəhrəmanlıq göstərərək, 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında olan tarixi ərazilərimizi mənfur düşməndən azad etdi. Xalqımızın 30 illik intizarına və həsrətinə son qoyuldu. Eyni zamanda 44 gün müddətində “Qarabağ Azərbaycandır!” devizi altında ölkə başçısının açıq və səmimi müraciətləri, bir sıra xarici ölkələrin televiziya kanallarına, informasiya agentliklərinə və qəzetlərinə verdiyi çoxsaylı müsahibələr əhalidə və Ordumuzda böyük ruh yüksəkliyinin yaranmasında, Azərbaycan həqiqətlərinin bütün dünyaya çatdırılmasında əvəzsiz rol oynadı. Bu inam indiyə qədər bu səviyyədə görünməmiş xalq-iqtidar birliyini formalaşdırdı və bizi qələbəyə aparan yolda əsas güc mənbəyimiz oldu.

QHT-lərin Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında rolu

Hərbi və siyasi sahədə əldə edilən bu möhtəşəm qələbə ilə yanaşı, təəssüf ki, digər cəbhədə - görünməyən düşmənlə mübarizə hələ də davam edir.

Bu istiqamətdə qeyri hökumət təşkilatlarının da rolu danılmazdır. İstər müharibə dönməsində, istərsə də ondan sonrakı zamanda biz bəzi QHT-lərin bu istiqamətdə aktiv fəaliyyətini görürük. Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması və bununla bağlı diasporla koordinasiya işi ortaya qoyanlardan biri də İctimai Siyasi Proseslər Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzidir (İSBAM). Müharibənin aktiv fazasının başa çatmasından sonra, məhz Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və diaspor fəaliyyətində milli azlıqların iştirakı istiqamətində olan bir layihəni Türkiyədə icra edən İSBAM sədri Samir Adıgözəlli ilə söhbətləşdik.

“Bizim indiki zamanda bundan böyük həqiqətimiz ola bilməz”

O, “Bakı-Xəbər” ə açıqlamasında bildirdi ki, səfər Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə reallaşan layihə çərçivəsində həyata keçirilib: “Layihə çərçivəsində nəzərdə tutulan proqram Azərbaycan diasporunun bizim həqiqətlərin dünyaya çatdırılması ilə bağlı fəaliyyəti əhatə edirdi. Ancaq səfərimiz Ordumuzun əldə etdiyi qələbə dönəmilə üst-üstə düşdüüyü üçün biz proqramımızı, təmaslarımızı bir qədər də zənginləşdirməli olduq. Çünki bizim indiki zamanda bundan böyük həqiqətimiz ola bilməz. Türkiyənin İstanbul, Kocaeli və Qars şəhərlərində məhsuldar görüşlər keçirdik. Səfərdə məni təşkilatın rəhbərliyində təmsil olunan Şahin Həsənov müşayiət edirdi. İstanbul şəhərində “TV-net” adlı televiziyanın canlı yayımında iştirak etdim. Azərbaycanın müharibədə qazandığı zəfər və bundan sonra Ermənistanın imzaladığı kapitulyasiya sənədi ilə bağlı fikirlərimi bölüşdüm, televiziyanın auditoriyasına ətraflı məlumat verdim. İstanbul şəhərində olan Azərbaycan diasporunun fəalları ilə görüşümüz oldu.

“Həmin tədbirdə sevilən sənətçimiz Azərin xanım da iştirak edirdi”

Sonra Kocaeliyə səfər etdim. Oranın Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı ilə görüşdüm. Pandemiya dönməsinin olmasına baxmayaraq, həmin şəhərdə Heydər Əliyev adına Kültür Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə böyük bir zəfər bayramı təşkil edildi. Həmin tədbirdə sevilən sənətçimiz Azərin xanım da iştirak edirdi. Türkiyə və Azərbaycanın bayraqları ilə bəzədilən zalda möhtəşəm bir tədbir baş tutdu. Həmin şəhərdə olan dövlət, bələdiyyə nümayəndələri, siyasi partiyaların təmsilçilərinin qatıldığı tədbir coşqu ilə keçdi. Sonra Kocaeli və İzmit şəhərlərinin bələdiyyə başqanları ilə görüşdük. Kocaeli televiziyasında yayımlanan

reytinqli verilişlərdən birinin qonağı olduq və baş verənlərlə bağlı ətraflı məlumatımızı bölüştük. Həmin vilayətdəki universitetlərdə oxuyan tələbələrımız və diaspor təmsilçilərimizlə görüşlərimiz oldu. Mən səfərimizin bu hissəsindən çox razı qaldım.

“Bundan sonrakı fəaliyyətimizin və əməkdaşlığımızın “yol xəritəsi”ni müzakirə etdik”

Sonra Qars şəhərinə səfərimiz reallaşdı. Bilirsiniz ki, Azərbaycan-Ermənistan sərhədinə yaxın olan həmin əyalət olduqca strateji nöqtə sayılır. Qarsda Azərbaycan adına fəaliyyət göstərən dərnəklərin birgə iştirakı ilə ümumilli lider Heydər Əliyevin həmin şəhərdəki abidəsini ziyarət etdik. Abidənin önündə Azərbaycanın qazandığı zəfərlə bağlı yerli media nümayəndələrinə geniş açıqlamalar verdim. Qarsda fəaliyyət göstərən Azərbaycan dərnəklərinin rəhbərləri ilə toplantı keçirdik. Bundan sonrakı fəaliyyətimizin və əməkdaşlığımızın “yol xəritəsi”ni müzakirə etdik. Çünki biz artıq qalib ölkəyik və təbiidir ki, Ermənistanın yalan və iftiraları ilə üzləşməli olacağıq. Bunun üçün də planlaşmış fəaliyyətə ehtiyacımız var”.

“Azərbaycan ordusunun keçirdiyi hərbi əməliyyatlar, qəhrəmanlıqlarla bağlı bir neçə başqa tədbir də keçirdik”

İSBAM sədri bildirdi ki, daha sonra onların Qars proqramı çərçivəsində Azərbaycanın Qarsdakı Baş konsulu Nuru Quliyevlə də görüş olub: “Konsulumuzla son proseslər ətrafında ciddi fikir mübadiləsi apardıq. Qars Azərbaycan Kültür Dərnəyi başqanı Göksel Kayqısız bəylə görüşümüz oldu. Kürəşəl Qəzetecilər Birliyinin Qars bölgə başqanı Ercüment Daşdelen bəylə səmimi görüş baş tutdu. AK Partiya Qars İl başqan yardımçısı Turqut Zaman bəylə görüşdük. Qars Şəhid və Qazilər dərnəyinin sədri Muhsin Ağçay bəylə də təmaslarımız baş tutdu. Bütün dərnək rəhbərlərinin iştirakı ilə təşkil edilən dəyirmi masada Ermənistanın təcavüzkar siyasəti və 30 il ərzində Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın 7 rayonunu işğal altında saxlaması, ATƏT-in Minsk qrupunun bu problemin həlli ilə bağlı apardığı missiyanın nəticəsiz olması və Azərbaycanın beynəlxalq hüquqla təsbit olunan haqlarını bərpa etmək üçün hərbi əməliyyatlar aparması ilə bağlı geniş məlumat verdik. Azərbaycan ordusunun keçirdiyi hərbi əməliyyatlar, qəhrəmanlıqlar haqqında bir neçə başqa tədbir də keçirdik. Tədbirə toplaşan ictimaiyyət nümayəndələrinə geniş bilgiler verərək qeyd etdik ki, Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir, burada yaşayan əzsaylı xalqların - rusların, ukraynalıların, talışların, ləzgilərin, tatların, avarların, yəhudilərin və digərlərinin öz milli-mədəni haqları, dini azadlıqları təmin olunub. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanın tam qələbəsi ilə başa çatacağı heç bir şübhə doğurmayan Vətən savaşına həmin xalqlar da dəstək verməklə, döyüş meydanlarında Azərbaycan xalqı ilə birlikdə qəhrəmanlıq dastanları yazdılar. Azərbaycanda yaşayan bütün insanların birliyi bu savaşı qələbəyə aparan ən önəmli faktor oldu”.

“Mənim üçün bu səfər əvvəlkilərdən tam fərqli təəssüratlar yaratdı”

Qurum sədri bildirdi ki, hətta Qars Spor Klubunu da ziyarət ediblər: “Bizi çox böyük hörmətlə qarşıladılar. Mən uzun illərdə ki, Türkiyə ilə təmasdayam. Qardaş ölkə olsa da, bu dəfə tam fərqli bir münasibət gördüm. Doğrudan da qalib bir ölkənin vətəndaşı kimi xaricə səfər etməyin başqa avantajı varmı. Arzu edirəm ki, bu möhtəşəm hissi hər kəs yaşasın. Həqiqətən insan böyük qürurla gəzir. Təsəvvür edin ki, tramvaya, taksiyə, avtobusa minəndə Türkiyənin bayrağı ilə birlikdə Azərbaycanın da bayrağını görürsən. Azərbaycandan olduğumuzu bilən kimi sevinclərini bizimlə bölüşürlər. Buna görə də, mənim üçün bu səfər əvvəlkilərdən tam fərqli təəssüratlar yaratdı”.

“Azərbaycan diasporunu erməni terrorundan qorumaq üçün...”

Samir Adıgözəllinin sözlərinə görə, Azərbaycan diasporunun yaşı təxminən 100 ildir. Bu illər ərzində onun formalaşmasında çox ciddi problemlər olub: “SSRİ-nin yaranması ilə diasporada nəsil dəyişməsi prosesi dayanıb. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra onun tərkibi yenilənib, gəncləşib, hədəfləri aydınlaşıb. Hazırda Azərbaycan diasporunun başlıca hədəfləri Qarabağ həqiqətlərini, Ermənistanın işğalçı olduğunu yaşadıkları ölkənin cəmiyyətinə və dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, habelə Azərbaycanın regional və beynəlxalq əhəmiyyətini təbliğ etməkdən ibarətdir.

Ermənilər öz hakimiyyətlərinin işğalçı və təxribatçı mahiyyətini ört-basdır etməkdən ötrü Azərbaycana qarşı çıxışlar etdilər. Erməni vandallarının ölkəmizin diplomatik missiyalarının binası önündə aksiyalarının qarşısı soydaşlarımız tərəfindən bir qayda olaraq alınıb. Azərbaycanlıların keçirdiyi mitinq və piketlərə ermənilər hücum çəkir, onlara fiziki güc tətbiq edirlər. Əvvəllər belə hadisələr, demək olar ki, çox nadir hallarda baş verirdi. Son zamanlar belə halların sayı artır.

Azərbaycan diasporunu erməni terrorundan qorumaq üçün, ilk növbədə, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi ilə Diasporla İş üzrə Komitəsinin birgə fəaliyyət göstərməsi zəruridir”.

“Bizm layihəmiz də məhz bu məqsədlə icra edilirdi ki...”

Müsaibimizin sözlərinə görə, bundan sonrakı proseslərdə biz daha məsuliyyətli olmalı və diaspor, informasiya sahəsində yalnız müdafiə olunmamalıyıq, hücumda keçməliyik: “Bu istiqamətdə türk və Cənubi Azərbaycandan olan diaspor təşkilatları ilə koordinasiya fəaliyyəti daha da genişləndirməliyik. Bizm layihəmiz də məhz bu məqsədlə icra edilirdi ki, biz erməni yalanlarına qarşı qardaş Türkiyə ilə birlikdə mübarizə aparaq. Türkiyə hər zaman bizim yanımızdadır. Biz bu möhkəm birliyi QHT və diaspor sahəsində də gərcəkləşdirməliyik”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 26 noyabr. - № 206. - S. 10.

Atəşkəsin ardınca Qərbin Azərbaycana başladığı təzyiqlər diasporumuzun qarşısında yeni vəzifələr qoyur...

Məhəmmədəli Qəribli

Müasir müstəqil Azərbaycan dövləti hazırda tarixinin ən şanlı günlərini yaşayır. Otuz ilə yaxın müddətdə mənfur erməni işğalçıların tapdığı altında olan Qarabağ torpaqları Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, müdrik siyasəti, yenilməz cəsarəti, sərkərdəlik və diplomatik məharəti sayəsində şücaətli ordumuz tərəfindən azad edildi, nəhayət ki, ərazi bütövlüyümüz bərpa olundu.

Artıq Azərbaycan Bayrağı işğaldan azad edilən bütün torpaqlarımızda dalğalanır. Mühəribə dayandı, Azərbaycan hərbi məqsədlərinə çatdı. Bundan sonra isə olduqca ağır, hətta uzun bir diplomatik prosesin başladığını elan etmək üçün kifayət qədər əsaslarımız var. Ermənistanda vəziyyət gözənilmədiyindən daha gərgindir: orda Paşinyanın hakimiyyətdən getməsi və rusmeyilli qüvvələrin ölkənin sükani arxasına keçməsi prosesinə start verilib. Bütün siyasətlərin təmasları başlayıb, hamısı ordunu daha da gücləndirmək, “keçmiş səhvlərdən” nəticə çıxarmaq, ciddi şəkildə hazırlaşmaq, hərbi-siyasi gücü ən qısa müddətdə bərpa etmək, Rusiya ilə əlaqələri maksimal səviyyəyə qaldırmaq və Qarabağa dönmək kursunu götürüb.

Minsk Qrupu indi oyanıb...

Eyni zamanda, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurları həzm edə bilməyən ermənipərs dəyərlər və ölkələr açıq şəkildə bizim üzərimizə hücum keçib, diplomatik təzyiqlər göstərməyə başlayıblar. Uzun müddət heç bir uğura imza ata bilməyən ATƏT-in Minsk Qrupu da fəallaşmağa başlayıb. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun dəvətilə Moskvada səfərdə də olub. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarovanın sözlərinə görə, ABŞ və Fransadan olan həmsədrlər, o cümlədən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Rusiya XİN-də məsləhətləşmələr aparıb. Həmsədrlər, eləcə də Rusiya Müdafiə Nazirliyinin (MN) nümayəndələri ilə görüşüblər. Həmsədrlərin atəşkəs sonrası Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması prosesində əməkdaşlığı müzakirə olunub. Prosesdə açıq şəkildə Ermənistanın tərəfini saxlayan bəzi həmsədr ölkələr prosesdən kənar qalmalarından narahat olduqlarını bildirişlər.

Paris meriyası qondarma Dağlıq Qarabağı tanımağa hazırlaşır

Ölkəmizə edilən açıq təzyiqlərin “yuvası” Fransa sayılır. Verilən məlumatlarda bildirilir ki, Paris meriyası qondarma Dağlıq Qarabağı tanımağa hazırlaşır. Bu barədə məlumatı diplomatik mənbələr də təsdiqləyib. Separatçı qurumun tanınması təşəbbüsünün Fransa paytaxtının meri Enn İdalqodan gəldiyi qeyd olunur. Bu proses Fransanın son dövrlər, eləcə də sentyabrın 27-dən sonra aparılan hərbi əməliyyatlar zamanı nümayiş etdirdiyi siyasətin tərkib hissəsi kimi görünür. Ermənilərə yaxınlığı ilə tanınan E.İdalqonun bundan əvvəl də həm Ermənistanı, həm də separatçı Dağlıq Qarabağ rejimini dəstəkləyən təşəbbüsləri olub, marafonlar təşkil edib.

Prezidentin Niderland səfirinə sərt etirazı...

Bunun ardınca məlum oldu ki, Niderland parlamenti Azərbaycanın qazandığı uğurlardan dərhal sonra ölkəmizə qarşı sanksiyaları nəzərdə tutan, Azərbaycanın əleyhinə və həmçinin Türkiyənin əleyhinə olan qərar qəbul edib. Bu barədə ciddi narahatlığını ölkə başçısı Niderlandın ölkəmizə akkreditə olunan səfirinin etimadnaməsini qəbul edərkən ifadə etdi: “Sizin Azərbaycana gəlişiniz, demək olar, mühəribə dövrünə təsadüf etdi. Odur ki, obyektiv səbəblərə görə bizim görüşümüz təxirə salındı. Mənə məlumat verilmişdir ki, siz, demək olar, iki ay bundan əvvəl gəlmisiniz. Əminəm ki, görüşümüzün nə üçün daha əvvəl baş tutmamasını başa düşürsünüz. Lakin əfsuslar olsun, görüşümüz təyin olunanda mənə məlumat verildi ki, ölkənizin parlamenti Azərbaycana qarşı sanksiyaları nəzərdə tutan, Azərbaycanın əleyhinə və həmçinin Türkiyənin əleyhinə olan qərar qəbul etdi. Mənə köməkçim məlumat verdi ki, müzakirələr zamanı Niderlandın xarici işlər naziri daha balanslaşdırılmış yanaşma ilə çıxış etdi. Odur ki, biz bunu qiymətləndiririk. Lakin parlamentin belə balanslaşdırılmamış və ədalətsiz bir qərarı qəbul etməsi faktı, əlbəttə ki, bizə daha yaxın əlaqələr qurmağa kömək etməyəcək. Əvvəla, dünən bu qərarın qəbul olunması faktını nəzərə alaraq demək istəyirəm ki, Ermənistan bizə hücum etdi. Biz özümüzü müdafiə edirdik və bunun nəticəsində biz beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsasən və tarixə əsasən özümüzə məxsus olan əraziləri azad edə bildik. Bizim mübarizəmiz azadlıq, ərazilərin azad edilməsi uğrunda mübarizə idi və mübarizəmiz böyük hərbi və siyasi uğurla başa çatdı. Sizin də bildiyiniz kimi, noyabrın 10-da

müharibəyə son qoyan üçtərəfli bəyanat imzalanmışdır. Buna görə mənə çox qəribə gəldi ki, bundan sonra – Ermənistanın kapitulyasiyası olan bu bəyanatı onun özü imzaladıqdan sonra regionumuzdan uzaqda yerləşən bir ölkədə belə bir qərar qəbul edildi. Yəqin siz də bilərsiniz ki, regional ölkələr bu bəyanatı dəstəkləyiblər. Bütün qonşularımız bu bəyanata dəstəyini ifadə ediblər. Qonşularımızdan ikisi – Rusiya və Türkiyə azərbaycanlıların və ermənilərin təhlükəsizliyini təmin edəcək əməliyyatlarda iştirak edəcək. Odur ki, hesab edirəm, başqa tərəfdənsə bizim tərəfimizdə olmağınız daha ədalətli olardı. Yəqin ki, siz atəşkəsi dəstəkləyən ABŞ Dövlət Departamentinin, Avropa İttifaqının şərtlərini də eşitmisiniz. Buna görə də mən başa düşürəm, parlamentarilərin öz gündəliyi var. Bəzən onların öz istəkləri olur, bu, başadüşüləndir. Parlamentin qəbul etdiyi qərardan, ola bilsin, fərqli olan ölkənizin hökumətinin də öz mövqeyinin olduğunu başa düşürəm. Lakin bunun nə üçün baş verməsini bizim xalqımıza izah etmək çətin olacaq”.

Fransa Senati ermənipərəst qərar qəbul etməyə hazırlaşır...

Həmçinin məlum olub ki, Fransa Senati noyabrın 25-də Dağlıq Qarabağdakı qondarma qurumu tanımağı Fransa dövlətinə tövsiyə edən qətnaməni müzakirəyə çıxarmağa hazırlaşır. Qətnamə layihəsi Dağlıq Qarabağdakı qondarma qurumun tanınması məsələsindən daha çox, onun tanınmağa ehtiyacı olduğu iddiasının lobbçiliyi üzərində qurulub. Fransa Konstitusiyasınının 34-1-ci maddəsinə əsasən, bu yalnız bir qətnamədir və onun icrası məcburi deyil. Ümumilikdə, Fransanın Vətən müharibəsi başladığı gündən etibarən ATƏT-in həmsədr ölkələrindən biri kimi Azərbaycana qarşı sərgilədiyi mövqedə nümayiş etdirdiyi qərəz hər kəsə məlumdur. Şübhəsiz ki, bu qətnamə də erməni lobbisinin ciddi cəhdləri sayəsində ərsəyə gəlib və onu növbəti təxribat adlandırmaq olar. Məlumdur ki, bu ölkədə bəzi siyasətçilər, parlament üzvləri erməni lobbisinin təsir dairəsindədirlər. Ermənilər onların vasitəsilə öz niyyətlərini həyata keçirməyə çalışırlar.

Qondarma qurumu tanımaqla bağlı qətnaməni irəli sürənlərin nəzərinə Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin "Əl-Ərəbiyyə" kanalına verdiyi müsahibədə səsləndirdiyi fikirləri bir daha çatdırmaq yerinə düşər. Ölkə başçısı müsahibəsində bildirmişdi ki, Fransa Dağlıq Qarabağ üçün öz müqəddəratını təyin etmə istəyirsə, qoy onlar, demək olar ki, sakinlərinin yarısı ermənilərdən ibarət olan Marsel şəhərini onlara versinlər: "Marsel şəhərində ermənilərə Dağlıq Qarabağ respublikası elan etməyə icazə versinlər və qoy onlara müstəqillik versinlər. Qoy Korsikaya müstəqillik versinlər, qoy basklara müstəqillik versinlər. Niyə onlar bizdən Dağlıq Qarabağ üçün müstəqillik tələb edirlər? Onların bunu bizdən tələb etməyə nə haqqı var? Onlar bu ittihamları, Azərbaycana hücum etməyi və nüfuzumuza xələl gətirməyi dayandırmalıdırlar. Əgər biz muzdlular və terrorçular barədə danışmağa başlasaq, düşünürəm ki, bizi günahlandıranlar özləri çox utancverici vəziyyətə düşəcəklər. Yaxşı olar ki, onlar bizi günahlandırmazdan əvvəl güzgüyə baxsınlar".

Görünən budur ki, bizi qarşıda ciddi diplomatik təzyiqlər gözləyir. Təbiidir ki, biz Azərbaycan xalqı olaraq bütün bunlara qarşı mübarizəmizi daha da intensivləşdirməliyik. Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə üzərinə düşən nə varsa edir.

“Müharibə zamanı gördük ki, bizim dostlarımız bizi istəməyənlərdən qat-qat çoxdur”

Bəs dünyanın digər ölkələrində olan diaspor təşkilatlarımız bu cür təzyiqlərin neytrallaşdırması istiqamətində hansı addımları atmalıdır?

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasınının dünya azərbaycanlıları və türk dünyası ilə əlaqələr üzrə katibi Bünyamin Qəmbərli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, müharibənin silahlı hissəsi dayansa da, diplomatik və informasiya sahəsində müharibə uzun illər davam edəcək: “Azərbaycanın bu məsələdə iki üstünlüyü var. Birincisi budur ki, Qarabağ tarixi ərazisimizdir. İkincisi isə, BMT və digər qurumlar Qarabağı Azərbaycan Respublikasının ərazisi kimi tanıyır. Bütün beynəlxalq konvensiyalarda sərhədlərin toxunulmazlığı xüsusi müddə kimi qəbul edilir. Bu həqiqətləri dünyaya çatdırmaq çətin olmayacaq. Ermənistanın baş naziri Paşinyan hazırda legitim erməni hakimiyyətini təmsil edir. Onun statusu atdığı imzayı şübhə altına sala bilməz. Bu amil də bizim üstünlüyümüzü təmin edir. Biz müharibədən əvvəl çox yaxşı diplomatik əlaqələr qurmuşuq. Dünyanın supergücləri və yaxın qonşularımızla normal münasibətimiz var. Hollandiya, Fransa kimi ölkələrin reaksiyaları bu prosesdə nəyisə dəyişə bilməyəcək. Onlar, əsasən də Türkiyənin buradakı rolundan qıcıqlanaraq belə münasibət sərgiləyirlər. Müharibə zamanı gördük ki, bizim dostlarımız bizi istəməyənlərdən qat-qat çoxdur. İsrail və Pakistan kimi ölkələrin bizə dəstəyi bu cür Avropa ölkələrinin təzyiqlərini tam kompensasiya edə bilər. Azərbaycan diasporu yeni təşkilatlanma işinə getməməlidir. Bunu etmək çətin olar. Bütün fəaliyyət əvvəldən olan köklü diaspor təşkilatlarımızın üzərində qurulmalıdır. Xüsuslə də cənublu soydaşlarımız və türk diasporu ilə sıx işləməlidirlər. Bu diasporların birgə səyi ilə diasporumuz müxtəlif tədbirlər vasitəsilə

real vəziyyəti təmsil olunduqları ölkələrin ictimaiyyətinə, dövlət qurumlarına çatdırmalıdır. Biz dünyaya Azərbaycan xalqının necə dozumlu xalq olduğunu, başqa millətlərlə hansı səviyyədə mehriban yaşamağı bacardığımızı nümayiş etdirməliyik. Xüsusilə də həmin ölkələrin mediası ilə sıx təmaslar qurulmalıdır. Onların vasitəsilə müraciətlər olunmalıdır. Qısametrajlı təbliğat rolikləri hazırlanıb nümayiş edilməlidir”.

Müsaibimiz bildirdi ki, bu işdə Azərbaycanın əlaqədar dövlət qurumları da diaspora lazımı dəstəyi verməlidir: “Söhbət maddi dəstəkdən yox, təşkilatı, ideoloji və lazımı təbliğat vəsaitləri ilə təmin olunmaq baxımından olan dəstəkdən gedir”.

Bakı Xəbər. - 2020. - 21-23 noyabr. - № 203. - S. 10.

Qarabağ müharibəsi səngərdən diplomatiya və informasiyaya keçdi - Prezidentin çağırışlarına uyğun diasporumuzun yeni vəzifələri...

Məhəmmədəli Qəribli

Sentyabrın 27-də erməni silahlı birləşmələrinin müxtəlif istiqamətlərdən Azərbaycanın sərhəd bölgələrinə silahlı hücumuna Azərbaycan Ordusunun adekvat cavab verməsi nəticəsində indiki mənzərənin yaranacağını düşmən gözləməzdi. İllər boyu atyəşkəs reliminə əhəmiyyət vermədən sərhədlərimizə açıqları atəşlər cavabsız qalmasa da, bu dəfə Ordumuzun şəxsi həyatı düşməne layiqli cavabını verməklə öz gücünü göstərdi.

Doxsanıncı illərdə işğal edilmiş torpaqlarının geri alınması məqsədilə Azərbaycan dövləti bu illər ərzində sülh danışıqlarına üstünlük versə də, Ermənistan rəhbərliyi çirkin niyyətlərini həyata keçirməkdən çəkinməyib. 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusunun düşməni susdurması, xüsusilə işğal edilmiş torpaqların, yüksəkliklərin geri alınması Ermənistan rəhbərliyini qorxuya saldı. Onlar Azərbaycan Ordusunun gücünü gördülər və təslim olmaq üçün başqa dövlətləri vasitəçi olmağa çağırıldılar.

Bundan sonra informasiya və diplomatik müstəvidə mübarizə güclənəcək

Azərbaycan düşmənin niyyətini bilir, onlar sülh danışıqlarını istəmir, sadəcə vaxt qazanmaq, itirilmiş ərazilərin geri qaytarılmasını istəyir. Ancaq əldə olunan razılaşmanın şərtləri elədir ki, Ermənistan buna nail ola bilməyəcək. Hazırda müharibənin aktiv fazası arxada qalıb. Bundan sonra informasiya və diplomatik müstəvidə mübarizə güclənəcək. Ermənistan və onun havadarlarının bir araya gələrək Azərbaycana qarşı vahid diplomatik cəbhə formalaşdıracağı şübhəsizdir və artıq bunun ilkin şərtləri görünməyə başlayıb. Diplomatiyada səhvə yol verilməsi hərbi üstünlüklərimizin də əldən çıxmasına səbəb ola bilər. Döyüş bölgəsində Ordumuzun üstünlük nümayiş etdirməsi, düşmənin geri qaçması, torpaqlarımızın azad edilməsi xalqımızda ruh yüksəkliyi yaradır. Təbii ki, heç kim atəşkəs istəmir, ancaq bunsuz da qələbəni rəsmiləşdirmək çətin olur. Belə bir zamanda erməni tərəfi məğlubiyyətin acısını görərək, sülh istəyib, təslim oldu.

Düşmən işğal olunmuş ərazilərdən öz qoşunlarını çıxarmayacağısa, hərbi əməliyyatların bərpa olunması hər zaman baş verə bilər...

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev də danışıqların illər boyu boş və mənasız olduğunu, həmsədr dövlətlərin ermənipərəst mövqedə olduğunu bəyan edir. Xalqa müraciətində, ayrı-ayrı dünya telekanallarına müsahibəsində o, Azərbaycan Ordusunun kənardan heç bir köməyə ehtiyacı yoxdur, torpaqlarımızı özümüz geri qaytarmağa qadirik, deyərək real faktlardan danışdı. Əgər bundan sonra Ermənistan yenə də öz siyasətini davam etdirəcəksə və işğal olunmuş ərazilərdən öz qoşunlarını çıxarmayacağısa, hərbi əməliyyatların bərpa olunması hər zaman baş verə bilər.

Hərbi və siyasi şərtləri indi Azərbaycan diqtə edir

Prezident İlham Əliyev həmişə, o cümlədən Ermənistanın hərbi təxribatlarına qarşı başlanılan son əks-hücum əməliyyatlarının gedişində yenilməz siyasi iradə, əzm, qətiyyət, prinsiplilik nümayiş etdirməklə, düşmən ölkənin havadarları olan dövlətlər və böyük güclərin təzyiqlərinə baxmayaraq, Azərbaycanın milli maraqlarını qətiyyətlə müdafiə etdi. Bir daha sübut olundu ki, Azərbaycanın milli maraqları Prezident İlham Əliyev üçün ən ali dəyərdir. Prezident İlham Əliyev qəti siyasi iradə nümayiş etdirərək, 30 il ərzində qurulmuş və daim möhkəmləndirilən bu sistemi darmadağın etdi, Azərbaycanın işğalla heç zaman barışmayacağını sübut etdi. Hərbi və siyasi şərtləri indi Azərbaycan diqtə edir. Prezident İlham Əliyev qəti və məntiqli diplomatik gedişlərlə regionun geosiyasi mənzərəsini dəyişir. Bu yolda Azərbaycan xalqı öz prezidentinin yanında olduğunu ifadə edərək birlik nümayiş etdirdi. Qələbə uğrunda, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün könüllü olaraq səfərbərliyə yazılan, döyüş bölgələrinə yollanan yüzlərlə vətən övladı yüksək vətənpərvərlik nümayiş etdirdi. Bu, Azərbaycan xalqının milli iradəsidir, milli birliyi, düşməne qarşı barışmaz mövqedə olduğunu təcəssümüdür.

"Nə vaxt nəyi necə etmək lazımdır, bunu biz bilirik..."

Azərbaycan hərbi sahədə əldə etdiyi böyük uğuru həm də diplomatik müstəviyə keçirdi. Ermənistanın danışıqlar formatını dəyişmək və Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejimin danışıqlar prosesində tərəf kimi çıxış etməsinə nail olmaq, o cümlədən 1994-cü il Bışkek protokolunu əlində bayraq etmək iddiasının üzərindən birdəfəlik xətt çəkildi. Ermənistan etiraf etdi ki, bu münaqişədə tərəf olan Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejim deyil, məhz Ermənistan dövlətidir. Ermənistan baş naziri artıq 7 şərt

irəli sürür, ona diqtə edilən şərtləri qəbul etmək zorundadır. Bu gün danışıqlar prosesində məhz Azərbaycan öz iradəsini diqtə edir və şərt irəli sürür. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bildirib: “Nə vaxt, nəyi, necə etmək lazımdır, bunu biz bilirik. Yaxın tarix dəfələrlə bunu göstərib, həm siyasi müstəvidə, diplomatik müstəvidə, eyni zamanda, döyüş meydanında. Nəyi ediriksə, dəqiqliklə edirik”.

İndi biz çalışmalıyıq ki, diplomatik müstəvidə uduzmayaq

Bugünədək aparılan siyasət, atılan addımlar, o cümlədən sentyabrın 27-dən başlayan əks-hücum əməliyyatları dövlət başçısının bu fikirlərinin tam əsaslı olduğunu təsdiq edir. İstər danışıqlar masasında, istərsə də hərbi meydanında atılan hər bir düşünülmüş və dəqiq addım bizi əsas hədəfə daha da yaxınlaşdırır. Qısa müddət ərzində aparılan döyüşlərdə bütün dünya Azərbaycan xalqının əzmini gördü. Ərazilərin işğaldan azad edilməsi üçün bütün xalq Ali Baş Komandanın ətrafında səfərbər oldu. Tarixi günlərini yaşayan Azərbaycan düşməni torpaqlarımızdan çıxararaq Ermənistanı təslim bayrağı qaldırmağa məcbur etdi.

Hazırda siyasi diplomatik müstəvidə müharibə davam etməkdədir. Azərbaycan diplomatiya tarixinə düşəcək elə strateji qərarlar qəbul edir ki, bu uğurlar təkə Azərbaycanın statusunu deyil, bütövlükdə regionumuzun geostrateji mənzərəsini kardinal şəkildə dəyişir. Bu, bizim tarixi zəfərimiz, tarixi uğurumuz, ermənilərin isə sözlün əsl mənasında tarixi məğlubiyyətləridir. Ona görə də hazırda regionda yaratdığımız yeni geosiyasi reallığı düzgün dəyərləndirməli, yeni siyasi tablolu bütöv görməyi bacarmalıyıq.

Beynəlxalq birlik və ermənipərəst xarici dairələr də anladı ki, xalqımız işğalla heç vaxt barışmayacaq

Azərbaycanın işi haqq işidir, biz torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda mübarizə aparırıq. Döyüşlər bizim torpaqlarımızda aparılıb. Bizim şəhərlərimiz, kəndlərimiz kimin yaşamasından asılı olmayaraq dağıdılır. Düşmən tərəf bizə alternativ yol tanımayıb. Əlbəttə ki, düşmənin arxasında duran böyük güclər var. Bunun nəticəsidir ki, 30 ilə yaxındır torpaqlarımız işğal altında saxlanılıb. İndi biz çalışmalıyıq ki, diplomatik müstəvidə uduzmayaq. Ermənistan bizə qarşı koalisiya yarada bilməsin. Biz belə bir şans və bəhanəni onlara verməməliyik. Atəşkəs o demək deyil ki, biz hərbi yolla torpaqlarımızı azad etmək hüququmuzdan imtina edirik. Ermənistan Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə razılaşmasa, Azərbaycanın hərbi əməliyyatları davam etdirməkdən başqa yolu qalmayacaq. Beynəlxalq birlik və ermənipərəst xarici dairələr də anladı ki, xalqımız işğalla heç vaxt barışmayacaq. Yeni siyasi dönmə üçün, yəni informasiya və diplomatiya sahəsində uğurlarımızın davamı üçün xaricdəki diaspor təşkilatlarımızın üzərinə hansı vəzifələr düşür?

“Bu gün biz dünyadakı güclü erməni lobbisi ilə mübarizəyə səfərbər olmalıyıq”

Hazırda Türkiyədə işgüzar səfərdə olan Dünya Azərbaycanlıları Konqresi (DAK) icra aparatının rəhbəri və İctimai Siyasi Proseslər Beynəlxalq Əlaqələr Mərkəzinin (İSBAM) sədri Samir Adıgözəlli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, döyüşün səngərdən diplomatiya və informasiya sahəsinə keçdiyi fikri ilə tammilə razıdır: “Məhz bu məqsədlə hazırda Türkiyədə səfərdəyik. Çox zəngin proqramla hərəkət edirik. Bir sıra vacib görüşlər və tədbirlər keçirdik. İstanbul, Köcaeli, İzmit şəhərlərindəki nüfuzlu media nümunələri, televiziyalara Azərbaycandakı real vəziyyət, xüsusən də Qarabağdakı müharibədən sonra yaşananlarla bağlı ətraflı müsahibələr verdik. Bilirsiniz ki, Türkiyədə Qarabağda baş verən prosesləri maraqla izləyirlər. Onlar bizim qələbəmizi öz qələbələri sayırlar. Türkiyə bizə hərtərəfli dəstək veriyi kimi, informasiya sahəsində də istənilən yardımı etməyə hazırdır. Bizim Türkiyədə uzun müddətdən bəri yaxından əməkdaşlıq etdiyimiz təşkilatlar var. Onların Avropa, ABŞ-dakı türk diaspor təşkilatları ilə əlaqələri olduqca genişdir. Budəfəki səfərimizdə onlarla koordinasiya şəkildə işləməyin yollarını da ətraflı müzakirə etdik. Yəqin ki, yaxın zamanlarda bizim Avropa ölkələrinə də birgə səfərlərimiz reallaşacaq. Bu gün biz dünyadakı güclü erməni lobbisi ilə mübarizəyə səfərbər olmalıyıq. Onlar haqsız ola-ola 30 il ərzində elə yalanlar uydururdular ki, sanki işğalçı deyillər. Bu gün üzvləşdikləri məğlubiyyətlə heç cür barışmaq istəmirlər. Gücləri ancaq təmsil olunduqları ölkələrdə ürək bulandırmağa çatacaq. Biz də var gücümüzlə çalışmalıyıq ki, onların bütün fəaliyyətlərini neytrallaşdıraq”.

“Şübhə etmirəm ki, bu prosesdə də onların səfərbərliyini və birgə fəaliyyətini görəəcəyik”

Təşkilat sədri bildirdi ki, Türkiyə səfəri çərçivəsində Köcaeli Böyükşəhər Bələdiyyə başkanı, İzmit Bələdiyyə başkanı ilə görüşüblər: “Azərbaycanın qazandığı zəfərlə bağlı əhali milyonlarla ölçülən şəhərlərin dövlət qurumlarının, siyasi partiyaların ordakı nümayəndələrinin və ictimaiyyətin iştirakı ilə geniş tədbirlər keçirdik. Bütün bu addımlar məhz bizim qazandığımız hərbi zəfərin diplomatik müstəvidə

necə qorunub saxlanmasının yollarının müzakirəsinə yönəlib. 44 günlük müharibənin gedişi zamanı bizim bütün diaspor təşkilatlarımız prosesdən üzüağ çıxa bildi. Onlar həmin müddət ərzində əllərindən gələn nə varsa etdilər. Hətta ordumuza maddi yardımlar belə göstərdilər. Qələbəmizi lazımınca qeyd etdilər. Heç şübhə etmirəm ki, bu prosesdə də onların səfərbərliyini və birgə fəlaiyyətini görəcəyik”.

Ən çətin və risqli işlərin öhdəsindən gələn diaspor təşkilatlarımız üçün indi tələb olunanlar o qədər də çətin görünməyəcək. Sadəcə, bu istiqamətdə diasporun ideoloji olaraq düzgün yönləndirilməsi lazımdır ki, arada çəşqınlıq yaranmasın.

Bakı Xəbər. - 2020. - 19 noyabr. - № 201. - S. 10.

Azərbaycanın hərbi qələbələrinə diasporumuzun dəstək aksiyaları daha mütəşəkkil xarakter alır - Ordumuz erməni ordusunu, diasporumuz erməni diasporunu əzir...

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycanın apardığı şanlı Vətən müharibəsi dönməndə xaricdəki diaspor təşkilatlarımız da əsl mübarizə şəraitində fəaliyyət göstərdilər. Onların mütəşəkkilliyi Azərbaycanda, xüsusilə də cəbhədə gedən proseslərlə həmahənglik təşkil etdi. Müharibənin Azərbaycanın qələbəsilə başa çatması da onları dərinəndən sevindirib.

Dünyanın müxtəlif şəhərlərində Azərbaycan diaspor təşkilatlarının qazandığımız hərbi qələbələrlə bağlı keçirdiyi aksiyalardan görünür ki, soydaşlarımız qələbə hissələrini də bizimlə paralel yaşayıblar.

Polşadan Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və müzəffər ordumuza minnətdarlıq...

Varşava şəhərində Polşa Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının və Polşadakı azərbaycanlı icmanın təşəbbüsü ilə "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarı altında avtoyürüş keçirilib. Avtoyürüşə Varşava şəhərində yaşayan azərbaycanlılarla yanaşı Krakov, Qdansk və Lublin şəhərində yaşayan həmvətənlərimiz, eləcə də Ukrayna icmasının nümayəndələri qoşulub.

Həmvətənlərimiz Azərbaycan bayraqları asılan maşınlarla şəhər küçələri boyunca dövrə vurub, xarici ölkələrin Polşadakı səfirliklərinin qarşısından keçib və sonda mərkəzi meydançaya toplaşaraq havaya fişənglər atıblar. Yürüş iştirakçıları müqəddəs bayrağımızın qədim mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərində yenidən dalğalanmasının Azərbaycandan kənarında yaşayan hər bir azərbaycanlıya qürur və sevinc bəxş etdiyini bildiriblər. Azərbaycanlı icmanın nümayəndələri döyüş meydanında qazanılan şanlı qələbəyə görə Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və müzəffər ordumuza minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Daha sonra yürüş iştirakçıları Polşadakı Azərbaycan Evini ziyarət edərək üçrəngli Azərbaycan bayrağı ilə xatirə fotosu çəkdiriblər.

Monteneqrodakı soydaşlarımız qələbəmizi avtoyürüşlə qeyd ediblər...

Monteneqronun paytaxtı Podqoritsa şəhərində və Herseq Novidə Azərbaycanın Qarabağda qazandığı böyük qələbə münasibətilə yürüş və avtoyürüş təşkil olunub. Yürüşdə Monteneqroda yaşayan Azərbaycan diasporunun nümayəndələri, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının Monteneqrodakı diplomatik nümayəndəliyinin əməkdaşları, Azərbaycan-Monteneqro İqtisadi və Mədəni əlaqələr Mərkəzinin üzvləri iştirak edib. Yürüş iştirakçıları bu tarixi gün münasibətilə Azərbaycan xalqının görkəmli ədibi Hüseyn Cavidin Podqoritsa şəhərindəki büstünü də ziyarət ediblər. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan-Monteneqro İqtisadi və Mədəni əlaqələr Mərkəzinin direktoru Seyran Mirzəzadə yürüş iştirakçılarını tarixi qələbə münasibətilə təbrik edib, bu qələbənin Ali Baş Komandan İlham Əliyevin iradəsi, diplomatik məharəti və müdrikliyi, rəşadətli Azərbaycan ordusunun cəsarəti və igidliyi nəticəsində əldə olunduğunu bildirib. Yürüş iştirakçıları bu xoşbəxt günləri xalqımıza yaşadan Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və müzəffər ordumuza təşəkkürlərini ifadə ediblər.

Hannoverdəki soydaşlarımız qələbə münasibətilə alman ahıllara gül dəstələri hədiyyə ediblər...

"Bakı" Alman-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə 30 ilə yaxındır davam edən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın tarixi qələbəsi münasibətilə aksiya keçirilib və yerli ictimaiyyət məlumatlandırılıb.

Hannover şəhərinin mərkəzində baş tutan aksiyada soydaşlarımız alman ahıllara gül dəstələri hədiyyə edərək Azərbaycanın şanlı qələbəsi haqqında məlumat verib.

Aksiya iştirakçıları, həmçinin, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi haqqında da ətraflı məlumat verərək, Ermənistanın ölkəmizə qarşı həyata keçirdiyi işğalçılıq və etnik təmizləmə siyasətini yerli ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıblar.

Budapeştəki qələbə tədbirimizə yerli QHT-lər də qoşulub

Budapeşt şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evində Qarabağın döyünən ürəyi Şuşa şəhərinin, eləcə də digər şəhər və kəndlərimizin işğaldan azad edilməsi ilə əlaqədar görüş keçirilib. Görüşdə yerli qeyri-hökumət təşkilatlarının üzvləri, müxtəlif icmaların nümayəndələri, Macarıstanda yaşayan

soydaşlarımız və bu ölkədə təhsil alan azərbaycanlı tələbələr iştirak edib. Əvvəlcə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə Macarıstan-Azərbaycan Gənclər Birliyinin idarə heyətinin üzvü Rəşad Mehbaliyev çıxış edərək, müzəffər Ali Baş Komandanımızın və şanlı Azərbaycan ordusunun xalqımıza bəxş etdiyi bu qələbə münasibətilə icma nümayəndələrini, tələbələri təbrik edib.

Daha sonra çıxış edən soydaşlarımız qələbə sevincini bölüşüb, qüdrətli Azərbaycan dövləti ilə fəxr etdiklərini və hər zaman dövlətimizin yanında olduqlarını bildiriblər.

Ottavada Azərbaycan-Türkiyə-Kanada bayraqları birlikdə dalğalanıb

Kanadada yaşayan azərbaycanlılar Ottava şəhərində “Parliament Hill” binası qarşısında toplaşaraq Şuşanın işğaldan azad olunmasını çoxğu ilə qeyd ediblər. Meydana toplaşan həmvətənlərimiz bildiriblər ki, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması Ali Baş Komandanımızın müdrik siyasətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün və xalqımızın əzminin göstəricisidir. Bu, Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biridir. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar bundan sonra da Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini Kanada ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildiriblər.

Azərbaycan, Türkiyə və Kanada bayraqlarının dalğalandırıldığı tədbirdə “Stop Armenian aggression”, “Pray For Ganja” və s. yazılmış plakatlar nümayiş etdirilib, “Şuşa Azərbaycandır!”, “Qarabağ Azərbaycandır!” kimi şüarlar səsləndirilib.

Rotterdamda “Yaşasın Ali Baş Komandanımız!” şüarı səslənib

Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin təşkilatçılığı ilə Niderland Krallığının Rotterdam şəhərində Şuşanın işğaldan olunmasına həsr edilmiş tədbir keçirilib. Tədbir Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Həmvətənlərimiz Azərbaycanın mədəni paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunmasının Ali Baş Komandanımızın uzaqgörən siyasətinin və qətiyyətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün, xalqımızın birliyinin göstəricisi, eyni zamanda Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biri olduğunu bildiriblər. Tədbirdə Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin üzvləri ilə yanaşı, Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyinin təmsilçiləri və bir sıra diaspor fəalları da iştirak edib. Qeyd olunub ki, xalqımızın Ali Baş Komandanına və igid əsgərinə olan inamı dövlətimizin gücünə güc qatır, bizi qələbəyə bir az da yaxınlaşdırır. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar bundan sonra da Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildiriblər. Tədbirin sonunda “Yaşasın Azərbaycan!”, “Yaşasın Ali Baş Komandanımız!”, “Yaşasın rəşadətli ordumuz!”, “Şuşa Azərbaycandır!”, “Qarabağ Azərbaycandır!” kimi şüarlar səsləndirilib.

Münhendəki soydaşlarımız da qələbəyə dərinləndirilib

Münhen Azərbaycanlıları Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə Münhendə yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən biri, Qarabağın incisi Şuşanın işğaldan azad edilməsi münasibətilə avtoyürüş təşkil ediblər.

Həmvətənlərimiz hər zaman, o cümlədən müzəffər Azərbaycan ordusunun qələbə salnaməsi yazdığı bu günlərdə daim Azərbaycanın yanında olduqlarını bildiriblər. Avtoyürüşün sonunda iştirakçılar “Şuşa Qarabağdır!” “Qarabağ-Azərbaycandır!” şüarları səsləndiriblər.

İsveçdə qələbəmiz “Yallı” döyüş rəqsimizlə qeyd olundu

İsveçin paytaxtı Stokholm şəhərinin Haga Parkında toplaşan azərbaycanlılar 28 il sonra Şuşa şəhərinin Ermənistanın işğalından azad olunmasını qeyd ediblər.

Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının dalğalandırıldığı tədbirdə iştirakçılar “Qarabağ bizimdir, bizim olacaq” şüarını səsləndiriblər. Aksiya iştirakçıları təcavüzkar Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxarılmasını böyük sevinc hissi ilə qarşıladıklarını bildiriblər. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və rəşadətli Azərbaycan ordusuna bu sevinci onlara yaşatdıqlarına görə minnətdarlıq ifadə edilib. Aksiya iştirakçıları hər zaman Azərbaycanın yanında olan qardaş Türkiyəyə də təşəkkürlərini ildiriblər. Daha sonra Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib, şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Aksiya iştirakçıları sonda birlik rəmzi olaraq “Yallı” gediblər.

“Çox istərdim ki, milli birliyimizi təmin edən bu müharibə və onun nəticəsində əldə olunan qələbənin doğurduğu bütün müsbət amillər davamlı olsun”

Beynəlxalq Diaspor Mərkəzinin sədri İsmayıl Ağayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında diaspor təşkilatlarımızın bu addımında əslində qeyri-adi nəyinsə olmadığını bildirdi: “Bu ifadəni ona görə işlədirəm ki, diaspor təşkilatlarımız çox ciddi şəkildə mütəşəkkilləşib və gözəl fəaliyyət göstərir. Müharibənin

getdiyi 44 gün ərzində də onlar səngərdə olan əsgər kimi döyüşdülər. Bu cür tədbirlərin keçirilməsi də hünər və cəsarət tələb edir. Bizim diasporumuz bu addımları dünyanın bütün ölkələrində mütəşəkkil formada təşkilatlanmış erməni diasporu ilə mübarizə şəraitində edir. Biz dəfələrlə ermənilərin belə tədbirlərə müdaxilə, hətta bir çox hallarda basqınlar etdiyinin şahidi olmuşuq. Buna baxmayaraq, soydaşlarımız öz addımlarını cəsarətlə atıblar. Bizim şanlı qələbəmizlə bağlı bütün Azərbaycanda bayram şənlikləri təşkil olundu. İnsanlar çoxşübhə ilə bu tarixi günü qeyd etdilər. Keçirilən tədbirlərdən bir daha görünür ki, bu bayrama 50 milyonluq azərbaycanlılar və bütün türk dünyası da ürəkdən qatılıb. İnanmıram ki, bu nailiyyətə hansısa soydaşımız sevinməsin. Qarabağ amili və əldə olunan qələbə həm də dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız arasında olan fikir ayrılıqlarına son qoymuş oldu. Bu dövrdə siyasi əqidəsindən asılı olmayaraq bütün soydaşlarımız vahid və dövlətçi mövqə ortaya qoydular. Hakimiyyətə ən radikal mövqə tutan adamlar belə tənqidlərini kənara qoyub, ordumuza, dövlətimizə dəstəklərini ifadə etdilər. Çox istərdim ki, milli birliyimizi təmin edən bu müharibə və onun nəticəsində əldə olunan qələbənin doğurduğu bütün müsbət amillər davamlı olsun. Çünki bizim buna böyük ehtiyacımız var. Mənfur düşmən bu məğlubiyyətlə barışmayacaq. Onların gələcəkdə olacaq bütün həmlələrinə, hiylələrinə birlikdə cavab verməliyik”.

Təbiidir ki, bu yalnız Azərbaycanda yaşayan 10 milyon vətəndaşın deyil, dünyadakı bütün azərbaycanlıların və türk dünyasının qələbəsidir.

Bakı Xəbər. - 2020. - 14-16 noyabr. - № 198. - S. 11.

Diaspora təşkilatlarımız səfərbər olunublar

Xaricdəki soydaşlarımız Vətənin müdafiəsinə qalxıblar

Alim Hüseynli

Həmişə olduğu kimi yenə də xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspora təşkilatlarımız Azərbaycan dövləti və xalqının yanındadır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi başlandı bəri öz qətiyyətli mövqeyi ilə seçilən, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında xüsusi rol oynayan diaspora təşkilatlarımız qələbə sevincini də bölüşməkdə doğma Vətənin yanındadır.

Etiraf edilməlidir ki, ötən otuz il ərzində diaspora təşkilatlarımız Azərbaycan dövlətinin ədalətli mövqeyini müdafiə edib, xalqın haqq işini dəstəkləyib. Azərbaycana qarşı aparılan çirkin kampaniyalara qarşı səfərbər olunub, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrundakı mübarizədə fəallıq nümayiş etdiriblər. Yaşadıqları ölkələrin dövlət və hökumət qurumları, beynəlxalq təşkilatların ofisləri qarşısında təşkil olunan aksiyalarda Azərbaycanın sözünü deyib, ədalətin bərpa olunması, ikili standartlara son qoyulmasını tələb edirlər. Məhz diaspora təşkilatlarımızın bu kimi dəstəyi Azərbaycan dövləti və ordusunun ruh yüksəkliyinin artmasına təsirsiz ötüşmədi. Nəticədə rəşadətli Azərbaycan Ordusu mənfur düşmən olan Ermənistanı masa ətrafında oturaraq təmsilçi silh müqaviləsinə imza atmağa məcbur etdi. Hazırda Azərbaycan diaspora təşkilatları ölkəmizə dəstək aksiyalarını davam etdirərək qələbə sevincini bölüşməkdədirlər. Belə ki, 10 noyabr tarixində Moldova sakinləri paytaxt Kişineu şəhərinin mərkəzi meydanında Ştefan Çel Marenin abidəsi önünə toplaşaraq, illərdir davam edən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın tarixi qələbəsini qeyd ediblər. Tədbirdə səfir Q.Osmanov çıxış edərək ölkəmizin əldə etdiyi şanlı qələbə münasibətilə azərbaycanlıları təbrik edib, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edildiyini, bu böyük zəfərin xalqımıza və dünya azərbaycanlılarına bəxş etdiyi qürur və fəxarət hissəsinin əvəzsiz olduğunu dilə gətirib, Qarabağ qələbəsinin ölkəmizin rəhbərliyinin səriştəsi, milli ordumuzun gücü və xalqın dəstəyi nəticəsində əldə olduğunu vurğulayıb. Daha sonra Moldovalı deputat Sergiu Sirbu çıxışında azərbaycanlıları bu əlamətdar hadisə ilə bağlı təbrik edib, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi ilə bağlı əldə edilən uğurun digər oxşar münaqişələrin həlli yolunda da nümunə olacağına ümid etdiyini bildirib.

Meydana toplaşanlar arasında qardaş Türkiyənin Moldovadakı Səfirliyinin əməkdaşları da nitq söyləyərək soydaşlarımızı ölkəmizin hərbi və siyasət meydanında əldə etdiyi şərəfli qələbəyə görə təbrik ediblər. Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin (MAK) sədri Elçin Bayramov Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar və bu böyük zəfər gününün bütün həmyerlilərimizi bir araya gətirərək bir yumruq ətrafında sıx birləşməsinə və daha da güclənməsinə səbəb olduğunu bildirib. MAK-ın gənc istedadlı üzvləri ölkəmizin həqiqətlərini, siyasi və hərbi sahədə qazandığı qələbə barəsində rumın dilində nitq söyləyərək Moldova ictimaiyyətini məlumatlandırılar. Qeyd edək ki, tədbirin sonunda Moldovanın bir sıra xəbər agentlikləri və telekanallarının iştirakı ilə səfir Q.Osmanov tərəfindən mətbuat brifinqi keçirilib. Brifinqdə səfir Moldova ictimaiyyətinə Azərbaycanın şanlı qələbəsi və ölkəmizin haqlı mövqeyini əks etdirən məlumatlar vermiş, yerli jurnalistləri maraqlandıran sualları cavablandırıb. Daha sonra həmin gün zəfər tədbirinin iştirakçıları Türkiyənin Moldovadakı Səfirliyinə gedərək Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün vəfatının ildönümü münasibətilə büstü önünə gül dəstələri qoyub, görkəmli şəxsiyyətin fəaliyyəti ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Tədbir Moldovadakı səfirliyimizdə davam etdirilərək ulu öndər Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri qoyulub, müstəqil Azərbaycanın qurucusu və xilaskarı olan ümummili liderimizin xalqımız və dövlətçiliyimiz qarşısındakı misilsiz xidmətlərindən söhbət açılıb. Qələbə münasibətilə Səfirlikdə bayram ziyafəti təşkil edilib, tədbir iştirakçalarına milli mətbəxə məxsus şirniyyatlar təqdim edilib, həmvətənlərimiz Azərbaycanın xalq rəqslərinin sədələri altında rəqs edib, vətənpərvərlik şeirləri və çıxışları söyləyiblər. Tədbir Kişineu şəhərində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərqərar olmasına həsr edilmiş təntənəli qələbə atəşfəşanlılığı ilə yekunlaşdırılıb.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız müxtəlif platformalarda dövlətimizə və ordumuza dəstəyini davam etdiriblər. Beynəlxalq ictimaiyyətin həqiqətləri bilməsi üçün bütün imkanlarını səfərbər edən soydaşlarımız, həm də cəbhəyanı zonada yaşayan, maddi zərər dəymiş sakinlərə də vaxtaşırı kömək edirlər. Növbəti belə bir addım Voronej azərbaycanlıları tərəfindən atılıb. "Birlik" Voronej vilayəti regional milli-

mədəni muxtariyyətinin sədri Mehdi Mehdiyev bildirib ki: Burada yaşayan azərbaycanlılar cəbhəyənə ərazilərə yardımlarını davam etdirir. Bizim nümayəndəmiz Tərtər rayonunun Səhləbad kəndində yaşayış evləri müharibədən zərər çəkmiş sakinlərlə görüşüb. Voronejdə yaşayan azərbaycanlıların salamını və köməyini onlara təqdim edib". Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi bu tarixi və şərəfli günlərdə dövlətimizin və xalqımızın yanında olan bütün soydaşlarımıza öz minnətdarlığını bildirib. Almaniyanın Ştutqart şəhərində də azərbaycanlı gənclərin iştirakı və Azərbaycanın Baden Vüttenberqdəki fəxri konsulluğunun təşəbbüsü ilə da Azərbaycana dəstək aksiyası keçirilib. Soydaşlarımız Ştutqart şəhərinin mərkəzi meydanında Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstək, işğalçı Ermənistan ordusunun törətdiyi terror aktlarına etiraz məqsədilə flaşmob təşkil edib. Aksiya zamanı ermənilərin terrorçu hərəkətlərini nümayiş etdirən plakatlar qaldırılıb, qara parçanın üzərində şamlarla Gəncə və Bərdə yazılıb, ətrafına güllər düzülüb. Azərbaycan bayrağının dalğalandırıldığı aksiyada iştirakçılar "Qarabağ Azərbaycandır!", "Gəncə üçün dua et", "Erməni təcavüzünə son qoyun" və s. kimi şüarlar səsləndiriblər. Azərbaycana dəstək aksiyalarında Avropada yaşayan soydaşlarımız xüsusi fəallıq nümayiş etdiriblər. Ürəkləri Vətən eşqilə yanan soydaşlarımız münasibətlərini ən müxtəlif formalarda ifadə ediblər. Belə ki, Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin təşkilatçılığı ilə Niderland Krallığının Rotterdam şəhərində Şuşanın işğaldan olunmasına həsr edilmiş tədbir keçirilib. Tədbir Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrundan canından keçən şəhidlərimizin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Həmvətənlərimiz Azərbaycanın mədəni paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunmasının Ali Baş Komandanımızın uzaqgörən siyasətinin və qətiyyətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün, xalqımızın birliyinin göstəricisi, eyni zamanda Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biri olduğunu bildiriblər. Tədbirdə Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin üzvləri ilə yanaşı, Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyinin təmsilçiləri və bir sıra diaspor fəalları da iştirak edib. Qeyd olunub ki, xalqımızın Ali Baş Komandanına və igid əsgərinə olan inamı dövlətimizin gücünə güc qatır, bizi qələbəyə bir az da yaxınlaşdırır. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar bundan sonra da Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildiriblər. İtaliya - Azərbaycan Birliyinin təşəbbüsü ilə "9 Noyabr- Dövlət Bayrağı günü" ilə əlaqədar İtaliyanın Roma və Piza şəhərində tədbir keçirilib. İtaliyada təhsil alan Azərbaycanlı gənclərin iştirakı ilə təşkil olunan tədbirlərdə Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin rəmzi olan üçrəngli bayrağın Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarında yenidən dalğalanmasının dünyada yaşayan azərbaycanlılara sevinc və fərəh hissi bəxş etdiyi vurğulanıb. Roma şəhərində "The Fontana della Dea Roma" meydanında italyalı musiqiçilərinin müşayiəti ilə "Ay Laçın" mahnısını ifa edən gənclər şəhər sakinlərinin diqqətini cəkiyə. Tədbir iştirakçıları işğalçı Ermənistan ordusunun hərbi təxribatlarına, Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı törətdiyi vandalizm aktlarına, münaqişə bölgəsindən uzaqda yerləşən günahsız insanların, körpə uşaqların qətlə yetirilməsinə, mülki obyektlərin dağıdılmasına dair hazırlanan məlumatverici lövhələr, plakatlar vasitəsi ilə Qarabağ həqiqətlərini İtaliya cəmiyyətinin diqqətinə çatdırmağa çalışıblar. Tədbirdə Gəncə və Bərdə şəhərlərində, eləcə də digər yaşayış məntəqələrində erməni terrorunun qurbanı olmuş şəxslərin xatirəsi yad edilib. Kanadada yaşayan azərbaycanlılar Ottova şəhərində "Parliament Hill" binası qarşısında toplaşaraq Şuşanın işğaldan azad olunmasını çəşğü ilə qeyd ediblər. Meydana toplaşan həmvətənlərimiz bildiriblər ki, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, qədim Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması Ali Baş Komandanımızın müdrik siyasətinin, rəşadətli ordumuzun gücünün və xalqımızın əzminin göstəricisidir. Bu, Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrindən biridir. Vətəndən uzaqda yaşayan azərbaycanlılar bundan sonra da Azərbaycanın haqq səsinə, Qarabağ həqiqətlərini Kanada ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildiriblər.

Qardaş Türkiyədə yaşayan azərbaycanlılar ölkəmizin qələbə bayramını xüsusi canfəşanlıqla qeyd ediblər. İstanbul şəhərinin Bəyazıt meydanında Azərbaycan ordusunun tarixi zəfərlərə imza atması, eyni zamanda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunduğunu elan etməsi münasibətilə aksiya keçirilib. Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatlarının birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan tədbirdə həmrəylik və Azərbaycana qardaş dəstəyi nümayiş etdirilib. Aksiyada hər iki ölkənin Dövlət Himnləri səsləndirilib, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Tədbirdə çıxış edənlər Ermənistanın ölkəmizə qarşı apardığı işğalçı və təcavüzkar siyasətdən danışıblar. Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının dalğalandırıldığı tədbirdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinə son qoyulması ilə bağlı şüarlar səsləndirilib. Aksiya iştirakçıları Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunması münasibətilə müzəffər Ali Baş Komandana və qüdrətli Azərbaycan ordusuna minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Sadalanan faktlar bir daha onu deməyə əss verir ki, dünyanın

hansı bölgəsində olmasından asılı olmayaraq xaricdə fəaliyyət göstərən diaspora təşkilatlarımız daima doğma Azərbaycanın yanındaırlar.

Olaylar. - 2020. - 13-19 noyabr. - № 74. - S. 11.

Diasporumuzdan Milli Ordumuza humanitar yardım kampaniyası

Erməni diasporunun 30 ildir Ermənistanla və qondarma “Dağlıq Qarabağ rejimi”nə humanitar yardım adı altında silah yardımı siyasətini yürütdüyü artıq dünya birliyinə də bəllidir. Erməni diaspor təşkilatları eyni zamanda geri döndüklərində separatçı rejimin laboratoriyalarından hazırlanmış narkotik maddələrin ixracı sahəsində geniş təcrübəyə malik idi. İnsanlıq əleyhinə olan narkotika Avropa və Amerika qitəsinə daşınırdı. Ermənistanla və qondarma “Dağlıq Qarabağ rejimi”nə olunan humanitar yardımların nədən ibarət olması da çox zaman gizli saxlanılırdı. Onlardan fərqli olaraq, Azərbaycan diaspor təşkilatları hər zaman şəffaflıq nümayiş etdirərək, hər zaman ölkəyə humanitar yardımları əyani şəkildə nümayiş etdirmişdir. II Qarabağ Savaşına biganə qalmayan diasporumuz ənənəsinə sadıq qalaraq, doğru addımları atdı. Çünki bu dəfə 30 ildir işğal altında qalan torpaqlarımızın tamamilə düşməndən azad edilməsi uğrunda gedən mücadiləyə səmimi qəlbədən inanırdı.

Diasporumuzun humanitar yardımla yanaşı informasiya gücü

Hələ bu ilin yayında, iyul ayında Azərbaycanın Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dünyanın bir sıra ölkələrində diaspor siyasətində ciddi şəkildə fəaliyyət göstərən qurumlar və şəxsiyyətlərlə uzlaşdırılmış şəkildə görülən və görülməli işləri müzakirə etmişdir. Bu yöndə pandemiya durumunu nəzərə alaraq, videokonfransların xüsusi önəmi oldu. Bu tədbirlərdən ən möhtəşəmi isə, ABŞ-dakı çoxsaylı diasporumuzla bağlı idi. Komitəsi sədri Fuad Muradov dövlətimizin diaspor siyasəti, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə xarici ölkələrdə istifadəyə verilmiş Azərbaycan Evləri və “Qarabağ” məktəblərinin, və Koordinasiya Şuralarının son dövndəki fəaliyyəti haqqında geniş müzakirələr aparıbdır. Pandemiya dövründə soydaşlarımızın əsl birlik nümayiş etdirməsi, bir-birlərinə dəstək olmaları, diaspor təşkilatlarının fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdəki Azərbaycan səfirlikləri ilə əlaqəli şəkildə çalışmaları, Komitənin çətinliklərlə üzləmiş 6 mindən çox soydaşımıza yardım etməsi və s. xatırlanıb. Koordinasiya Şuralarının, soydaşlarımızın sığınacaq yerinə çevrilmiş Azərbaycan Evlərinin fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. “Şimali Kaliforniya Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi”nin rəhbəri Həmid Əhmədli, “Nyu-York Azərbaycan–Amerika Qadın Cəmiyyəti”nin rəhbəri Münəvvər Vahabova, “My Way Development Center”in rəhbəri Alyona Bədəlova, “Azərbaycan Nyu-York Assosiasiyası”nın rəhbəri Ercan Yerdələnli, Amerika Orta Qərb Ştatları üzrə “Azərbaycan Mərkəzi”nin prezidenti Fərid Məmmədov və icraçı direktoru Mehriban Məmmədova, “İllinoys Azərbaycan–Amerika Cəmiyyəti”nin rəhbəri Əhməd Obalı, “Florida Azərbaycan İcması”nın rəhbəri Esmira Bayramova, “Florida Amerika–Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası”nın rəhbəri Töhfə Eminova və mədəniyyət məsələləri üzrə direktoru Pərvin Dilbazi, “Azərbaycan–Amerika Musiqi Fondu”nun rəhbəri Cəmilə Cavadova, “Amerikanın Səsi” radiosunun sabiq əməkdaşı Həbib Azərsina, “İllinoys–Azərbaycan Xeyriyyə Təşkilatı”nın rəhbəri Teymur Mehmandarov, “Meyn–Azərbaycan Cəmiyyəti”nin rəhbəri Tərlan Əhmədov, Nyu-Yorkdakı diaspor fəali Aqil Hüseynov, Şimali Kaliforniyada iş adamı Cavid Rəsulov, “New England” Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Rauf İsmayılov, piano ifaçısı Təranə Teylor, “Amerika–Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası”nın sədri İslam Rizvanoğlu çıxış ediblər. Çıxışlarda Komitənin fəaliyyətində yeni dövrün başlanması, müxtəlif proqram və layihələrin həyata keçirilməsi, soydaşlarımızın təşkilatlanması yönündə atılan addımlar yüksək qiymətləndirilib. Soydaşlarımızın koordinasiyanın təmin edilməsinin zəruriliyini, Azərbaycan Evlərinin fəaliyyətinin böyük əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayan tədbir iştirakçıları pandemiya dövründə Dövlət Komitəsinin həmvətənlərimizə göstərdiyi həssas münasibəti, diqqət və qayğıyı təqdir ediblər, gələcəkdə ABŞ-da Azərbaycan Evinin yaradılmasının məqsədəuyğun olduğunu bildiriblər.

Şahin Şıxlinski: “Humanitar yardımla dövlətimizə dəstək nümayiş etdiririk”

Ural Federal Dairəsinin Azərbaycan diasporu yanlıqların müalicəsində istifadə olunan iki ədəd “Dermatom” tibbi cihazı və onlara əlavə materialları alaraq Bakıya göndərilib. Cihazlar Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin vasitəsilə yaralanan mülki şəxslərin və Azərbaycan Ordusunun hərbiçilərinin müalicəsi üçün artıq müvafiq ünvana yola salınıb. Sverdlovsk vilayətinin “Azərbaycan-Ural” ictimai milli-mədəni təşkilatının sədri Şahin Şıxlinski bildirib ki, həmin tibbi avadanlıq həkimlərin zərər çəkmiş şəxslərə

keyfiyyətli tibbi yardım göstərməsinə kömək edəcək. O, əlavə edib ki, yüksək texnoloji avadanlıqların alınmasına bir qrup soydaşımız birlikdə vəsait sərf edib və bundan sonra da xalqımızla bir yerdə olacağıq. Ural Federal Dairəsinin Azərbaycan diasporu təcavüzkar erməni ordusunun təxribatlarından zərər çəkənlərə yardım və dəstək göstərməkdə davam edir. Belə ki, diaspor üzvləri Müdafiə nazirliyinin yardım fonduna xeyli vəsait köçürüb və əsgərlərə humanitar yardım göndərirlər. Soydaşlarımız Ermənistanın Azərbaycana qarşı silahlı təcavüzü zamanı zərər çəkən mülki şəxslərə, eləcə də əsgərlərə və onların ailələrinə bundan sonra da humanitar yardım göstərməyə hazır olduqlarını diqqətə çatdırıblar. Şahin Şıslinski daha sonra bildirib ki: “Biz neçə illərdir Azərbaycana humanitar yardımlar edirik. Hər bir işimiz də şəffaf şəkildə həyata keçirilir. Rusiya dövlətinin yerli hökumətləri, eləcə də dövlət orqanları hansı məqsədlərlə humanitar yardım etdiyimizi yaxşı bilirlər. Ona görə də, bizim işimizdə heç bir qüsurluq yoxdur”.

Diaspor orduya və cəbhəyanı bölgələrə yardım edir

Müəffər ordumuzun maddi-texniki və digər təchizatının yüksək səviyyədə təmin olunmasına baxmayaraq, xaricdə yaşayan soydaşlarımız, diaspor təşkilatları orduya və əhaliyə dəstəyi özlərinə mənəvi borc hesab edərək bu yöndə gərəkən yardımları edirlər. Almaniyada yaşayan azərbaycanlı həkimlər və ayrı-ayrı diaspor fərdləri hərbi geyim və tibbi ləvazimatı, Türkiyədəki “Gənc Azərbaycanlılar Dərnəyi”nin təşkilatçılığı ilə qardaş ölkədə yaşayan, işləyən və təhsil alan soydaşlarımız müxtəlif zəruri məhsullardan ibarət 2.3 ton humanitar yardımını, “Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi” 10 ədəd əlil arabasını Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə göndərib. Bununla yanaşı, müxtəlif ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız Qarabağ uğrunda canlarını vermiş şəhid ailələrinə yardım və digər məqsədlər üçün Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fonduna yüz minlərlə ianə köçürüblər. Komitə soydaşlarımızdan gələn yardımların ehtiyacı olan insanlara çatdırılması üçün aidiyyəti qurumlara təhvil verib. Azərbaycan diasporunun ordumuza, cəbhəyanı zonada yaşayan mülki əhaliyə, erməni terrorundan zərər çəkənlərə yardımları davam edir və Komitəyə hər gün bu məqsədlə yüzlərlə müraciət daxil olur.

Moskvada çalışan azərbaycanlı cərrahdan ordumuza dəstək

İşğalçı Ermənistanın işğal altında saxladığı torpaqlarımızı düşməndən təmizləyən Azərbaycan ordusuna xaricdəki soydaşlarımızdan dəstək gəlir. Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna vəsait köçürməklə bu tarixi günlərdə Vətənin, Azərbaycan hərbiçilərinin yanında olduqlarını göstərirlər. Belə soydaşlarımızdan biri də Moskvada yaşayan Seymur Əliyevdir. O, Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna şəxsi vəsaitindən 5 min manat köçürüb. Əslən Şəmkirdən olan Seymur Əliyev ixtisasca həkimdir. Hazırda Moskvada işləyir. Rusiyanın məşhur plastik cərrahlarındanır. “Ordumuzun düşməne qarşı apardığı uğurlu əks-hücum əməliyyatlarından çox qürurluyuq. Ürəyimiz Azərbaycandır” deyir Seymur Əliyev “Cəbhədən gələn xəbərləri hər an izləyirik. Biz bu qələbədə kiçik də olsa payımızın olması üçün əlimizdən gələni edirik. Uca Tanrı xalqımıza yar olsun. Qarabağ Azərbaycandır!”.

“Vətən sağ olsun!” devizi ilə Azərbaycana dəstək davam edir

“Hürriyyət” qəzeti olaraq, Almaniya, Fransa, Polşa, Hollandiya, Şotlandiya, Bekçika, Norveç, İsveç, Avstriya, İspaniya, İtaliya, Macarstan, Finlandiya, İsveçrə, Kanada,

Ukrayna, Rumıniya, Qazaxstan, Özbəkistan, Estoniya, Litva, Latviya, Danimarka, Avstraliya, İngiltərə, ABŞ, Çexiya və digər ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diasporunun nümayəndələri bildirirlər ki, vətən torpaqlarının düşmən Ermənistanın silahlı quldur dəstələrindən azad edilməsi hər bir azərbaycanlının qürur mənbəyidir. Bizlər əlimizdən gələn nə kimi dəstək və yardımlar tələb olunursa, hər zaman bu müqəddəs amala xidmət etməyə hazırıq. Hazırda ianə yardımları etməklə düşünürük ki, daha effektiv dəstək oluruq. Çünki müharibə zamanı təbii olaraq Milli Ordumuzun əsgələri və zabitləri də yaralanıblar. Bundan əlavə, cəbhə bölgəsinə yaxın bölgələrdə dinc əhali arasında yaralananlar da vardır. Onlara hansı ilkin zəruri yardımların olması məsələsi bizim deyil, yerli orqanların işidir. Bizlərin isə, əlimizdən gələn ianə yardımları etməklə bu prosesə gərəkən dəstəyi verməkdir.

Yaşadığımız ölkələrdə neçə müddətdir dayanmadan aksiyalarımızı keçiririk. Ölkə prezidentlərinə, parlament və hökumətlərinə, universitetlərə, insan haqları təşkilatlarına, beynəlxalq qurumlarda demək olar

ki, hər gün Ermənistanın Azərbaycan dövlətinə qarşı işğalçı siyasətini ifşa edən sənədləri hazırlayıb göndəririk. Küçə və meydanlarda mitinqlər və yürüşlər keçiririk. Bütün bunlar harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, azərbaycanlı kimliyi iradəsini milli qürur mənbəyi olaraq soydaşlarımız arasında təbliğ edirik. İnanırıq ki, 30 illik işğalçı Ermənistanın hədəfləri noyabrın 10-da imzalanan sazişlə tamamilə aradan qaldırılacaq və tezliklə bir milyondan çox məcburi qaçqın və köçkünlərimiz dogma torpaqlarına dönəcəklər. Biz bütöv olanda güclüyük.

Ona da inanırıq ki, biz tarixi ərazilərimizə sahib çıxdıqca dünya birliyi əsil həqiqətləri dərk edəcəkdir. Çünki, Azərbaycan bu müqəddəs savaşda haqlı tərəfdir.

Hürriyyət. - 2020.- 12-13 noyabr. - № 107. - S. 10.

Azərbaycanın haqq işi uğrunda mübarizəsində diasporumuz da fəaldır

Azərbaycanın növbəti erməni təxribatına qarşı başlamış olduğu əkshücum əməliyyatı və torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda apardığı haqq işi uğrunda mübarizədə təəssüf hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, ona mane olmağa, dayandıрмаğa, Ermənistanı Azərbaycanın əlindən, haqlı mübarizəsindən xilas etməyə çalışan beynəlxalq təşkilatlar, qurumlar, eyni zamanda dövlətlər də var. Bu da təbii ki, erməni lobbisinin, erməni diasporunun uzun illər həmin ölkələrdəki məqsədyönlü fəaliyyətinin nəticəsidir. Ancaq onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan diasporu da bu illər ərzində fəaliyyət göstərdiyi ölkələrdə fəaliyyətsiz qalmayıb, erməni təxribatları, yalanlarına qarşı əzmlı mübarizə aparıb, beynəlxalq aləmdə, ayrı-ayrı dövlətlərdə Azərbaycanın haqq səsinə həmin ölkələrin cəmiyyətinə, rəsmi və qeyri-rəsmi qurumlarına çatdırmağa çalışıb. Onu da etiraf etmək lazımdır ki, ötən müddət ərzində qeyd etdiyimiz istiqamətdə müəyyən uğurlara da imza atılıb, nailiyyətlər əldə edilib.

Qeyd etdiyimiz kimi günümüzdə də, Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarını azad etmək üçün apardığı haqq işi uğrunda mübarizədə dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları, Azərbaycan cəmiyyətlərinin üzərinə çox böyük iş, vəzifə düşür. Onlar da göz növbələrində fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə müxtəlif dipli tədbirlər, etiraz aksiyaları təşkil etməklə məsələnin əsl mahiyyətini, Azərbaycanın haqlı dava apardığını həmin ölkələrə çatdırırlar. Bu ərafədə ermənilərin, Ermənistanın terrorçu hakimiyyətinin dinc vətəndaşlarımızı hədəfə alması, mülki şəxslərə Gəncə və Bərdədə raket hücumu təşkil etməsi də xarici ölkələrdə soydaşlarımız tərəfindən təşkil edilən aksiyalarda, mitinqlərdə kəskin şəkildə pislənir, dünya birliyindən ermənilərin terrorçu əməllərinə qarşı sərt və təxirəsalınmaz tədbirlər görmək tələb olunur.

Eyni zamanda dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız, həmin ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımızın fəallığı, mövcud olduqları ölkələrin rəsmi dairələri, qanunverici və icraedici orqanları ilə qurduqları səmərəli əməkdaşlıq, müntəzəm olaraq keçirdikləri görüşlər, həmçinin apardıqları müzakirələrin nəticəsidir ki, əksər ölkələrin rəsmi qurumları səviyyəsində Azərbaycanın apardığı mübarizə, torpaqlarının işğaldan azad edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar təqdir edilir, bəyənilir. Hər nə qədər hərbi əməliyyatların, döyüşün, müharibənin insan həyatı üçün arzu edilən olmadığı, insan itkisinə gətirib çıxardığı verilən bəyanatlar, açıqlamalarda qeyd edilsə də, ancaq ümumilikdə bir məqam xüsusi olaraq vurğulanır ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilməli, işğal altında olan ərazilər boşaldılmalıdır. Qeyd etdiyimiz kimi belə bir mövqenin, Azərbaycanın maraqlarına xidmət edən yanaşmanın ortaya qoyulmasında müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının əməyi, zəhməti əvəzsizdir. Bu mənada İsrail, Ukraynanın mövqeyi nəzərə alınmaya bilməz. Hər iki ölkənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsindən yana olması, ölkələr arasında siyasi səviyyədə əməkdaşlıq, yüksələn xətlə inkişaf edən əlaqələrlə yanaşı, diasporamızın uğurlu fəaliyyət göstərməsindən də irəli gəlir. Elə ən son, bu günlərdə rəsmi Kiyev səviyyəsində açıqlanan mövqe də belə deməyə əsas verir. Belə ki, Ukrayna Azərbaycanın yanında olduğunu bir daha təsdiqləyib. Belə ki, Ukraynanın Xarici İşlər Nazirliyi xarici dövlətlərin ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyinə dair mövqeyini bir daha bəyan edib. Bu barədə xarici siyasət idarəsinin ölkədə fəaliyyət göstərən Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının baş katibi Cəlal Hüseynova cavab məktubunda bildirilib. Məktubda qeyd edilib ki, sentyabrın 27-də - Dağlıq Qarabağda vəziyyətin gərginləşdiyi gün - Ukrayna Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycanla Ermənistan arasında qarşıdurmanın kəskinləşməsindən narahatlığını bildirib və tərəfləri sülh danışıqlarına geri dönməyə çağırıb. 30 sentyabr tarixli onlayn brifinqində isə xarici işlər naziri Dmitri Kuleba bəyan edib ki, "dövlətlərin ərazi bütövlüyünün dəstəklənməsi Ukrayna xarici siyasətinin təməl daşdır". Soydaşımızın nəzərinə bir daha çatdırılıb ki, Ukraynanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün dəstəklənməsinə dair mövqeyi dəyişilməzdir: "Ukrayna Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində dəstəkləyir".

Ümumiyyətlə, dünyanın dörd bir yanında, Avropadan tutmuş Asiyaya, Birləşmiş Ştatlardan tutmuş Avstraliya, Yeni Zelandiyaya qədər bütöv bir coğrafiyada bu gün Azərbaycan həqiqətləri, erməni təcavüzü, eyni zamanda Azərbaycanın haqq işi uğrunda apardığı mübarizə bütün aspektləri üzrə dünya ictimaiyyətinə çatdırılır, bəşəriyyətdən, sivil dünyadan Azərbaycanın səsinə səs vermək istənilir, erməni terroruna qarşı ölçü götürmək tələb olunur.

Bu mənada Birləşmiş Ştatların Mayami ştatının əsas yollarında "Karabakh is Azerbaijan" şüarı yazılmış lövhələrin asılması da Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünyaya, Amerika cəmiyyətinə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, Azərbaycan-Amerika Mədəniyyət Assosiasiyasının təşəbbüsü və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə ABŞ-da Florida ştatının Mayami şəhərinin mərkəzi yollarında Azərbaycan bayrağının və Qarabağ atlarının təsvir olunduğu, "Karabakh is Azerbaijan" şüarı yazılmış lövhələr quraşdırılıb.

Assosiasiyanın sədri Tövhe Eminova lövhələrin ermənilərin sıx yaşadığı ərazilərdə - "Fort Lauderdale" beynəlxalq hava limanının önündə və ABŞ-n digər ştatlarına gedən yolları birləşdirən mərkəzi hissədə quraşdırıldığını deyib. O bildirib ki, bu yerlər təsadüfi seçilməyib, məqsəd odur ki, daha çox inşan lövhələri və "Karabakh is Azerbaijan" şüarını görsün. Assosiasiya rəhbəri ənənənin ABŞ-ın digər ştatlarında da davam etdiriləcəyini bildirib. Tövhe Eminova, həmçinin əlavə edib ki, ABŞ-da yaşayan azərbaycanlılar Ermənistanın işğalçılıq və terror siyasətinə qarşı bir yumruq kimi birləşib. Qeyd edək ki, lövhələrin dizaynı ABŞ-da yaşayan həmyerlimiz Cəmilə Cavadovaya və Bakıda yaşayan dizayner Emin Rzayevə məxsusdur.

Azərbaycanın haqq işi uğrunda başladığı müqəddəs savaşa qardaş Türkiyədən də davamlı olaraq dəstək gəlib və bu ölkədə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız, cəmiyyət və birliklərimiz son proseslərdə xüsusi fəallıq nümayiş etdiriblər. Belə ki, bu günlərdə qardaş Türkiyə Cümhuriyyətinin paytaxtı Ankara şəhərində Gəncə və Bərdə terrorunun qurbanları yad edilib. Ankara Musiqi və İncəsənət Universitetində Gəncə və Bərdə şəhərlərində törədilən terror aktları qurbanlarının xatirəsinə həsr edilmiş anım konserti keçirilib. "Bir millət, iki dövlət, tək ürək!" devizi ilə keçirilən tədbirdə azərbaycanlı ziyalılar, yerli ictimaiyyətinin nümayəndələri, Ankara Musiqi və İncəsənət Universitetinin professor, müəllim və tələbə heyəti iştirak edib. Azərbaycanın və Türkiyənin dövlət himnləri səsləndirildikdən sonra Azərbaycanın xalq artisti Azərin, Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti Toğrul Qəniyev və digər azərbaycanlı və türkiyəli sənətcilər çıxış ediblər. Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Xəzər İbrahim, Ankara Musiqi və İncəsənət Universitetinin rektoru, professor Erol Parlak çıxış edərək iki ölkə arasındakı əzəli dostluq, qardaşlıq münasibətlərindən söz açıblar. Mülki əhaliyə qarşı istifadəsi qadağan olunan kasetli bombalarla Bərdə rayonunun dinc əhalisinin hədəfə alınmasının müharibə cinayəti olduğu vurğulanıb. Tədbir boyunca rəssamlar tərəfindən kətan üzərinə yağlı boya ilə çəkilən Azərbaycan və Türkiyə bayraqları nümayiş olunub, Ankara Musiqi və İncəsənət Universitetinin əsas binasının üzərində hər iki dövlətin bayraqları asılıb.

Azərbaycanın haqq səsi, apardığımız müqəddəs savaş ərəb dünyasında da izlənilir, bu coğrafiyada fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız, cəmiyyətlərimiz, soydaşlarımız vasitəsilə onlara çatdırılır və dəstək alınır. Belə ki, İordaniyadakı Azərbaycan diasporunun təşəbbüsü ilə Əmman şəhərində işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycanın Gəncə və Bərdə şəhərlərində, eləcə də digər yaşayış məntəqələrində törətdiyi terror aktları nəticəsində həlak olan mülki vətəndaşlarımızın xatirəsi yad edilib. Azərbaycan icmasının iştirakı ilə baş tutan tədbirdə torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin, həmçinin terror aktlarının günahsız qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib və dualar oxunub. Azərbaycanın ədalətli mübarizəsini dəstəklədiklərini bildiren tədbir iştirakçıları Ermənistanın işğalçı, təcavüzkar və terrorçu siyasətini qətiyyətlə pisləyiblər. Azərbaycanın Gəncə və Bərdə şəhərlərinin, eləcə də digər yaşayış məntəqələrinin təcavüzkar Ermənistan ordusu tərəfindən ağır artilleriya atəşinə tutulması və dinc sakinlərin hədəfə alınması insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirilib.

Olaylar. - 2020. - 6-12 noyabr. - № 73. - S. 11.

Qarabağdakı qələbələr milli diasporumuzun qürur mənbəyinə çevrilir

Diasporumuz gecə-gündüz bilmədən Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırır

Bu il sentyabr ayının 27-də Ermənistan öz təcavüzkar siyasətinin yeni mərhələsinə başlamaq üçün silahlı qüvvələrini hərəkətə gətirərək cəbhəboyu pravakasiyaları ilə daha da irəli getmək hədəflərini sərgilədiyini heç də gizlətmək niyyətində olmadığını elan etdi.

Ancaq, bu dəfə gözlənilmədən Azərbaycan Ordusunun genişmiqyaslı və ildırım sürətli hücumları işğalçı qüvvənin Füzuli, Cəbrayıl, Tərtər, Zəngilan, Xocavənd və digər bölgələrdəki mövqelərini darmadağın etmək iradəsini ortaya qoydu. Bunun ardınca dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev: “Biz sülh danışıqları üçün bir daha 30 illik müddəti gözləyə bilmərik. ATƏT-in Minsk Qrupunun, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin, Avropa Şurası və Avropa Birliyinin məlum qərarlarına Ermənistan tərəfi 30 ildir əməl etmir. Beynəlxalq qurumlar qapalı diplomatik görüşlər və müzakirələrdə Azərbaycanın dolayı yolla olsa da, “qalib” tərəfin şərtlərinə əməl etməsi kimi təzyiqləri olubdur. Bizlər heç bir zaman bu tip addımları qəbul etməmişik. Qarabağ Azərbaycandır və bunu hər kəs birdəfəlik dərk etməlidir!” deməklə sadəcə öz fikrini deyil, bütövlükdə Azərbaycan xalqının milli iradəsini ortaya qoydu. Beləliklə də Azərbaycanda cəmiyyət və dövlət, ordu və xalq vahid komanda şəklində addım atır. Bütün bunlardan ruhlanan milli diaspor təşkilatlarımız da hərəkətə keçərək min bir əzab-əziyyətlə beynəlxalq qurumların qarşısında gecə-gündüz demədən aksiyalar keçirir və yaşadıkları dövlətlərin rəhbərlərinə, siyasi partiyalarına, vətəndaş cəmiyyəti və sadə insanlarına Qarabağ həqiqətlərini, Ermənistanın hərbi təcavüzkar siyasətini ifşa edən sənədləri, eləcə də son günlərdə dinc əhəlinin qanunla yasaq edilmiş kaset bombalarla öldürməsi faktlarını bütün cəmiyyətə tanıtdırırlar.

BMT-nin Baş Assambleyasının qarşısında möhtəşəm aksiya

İsveçrədə yaşayan Azərbaycan icmasının nümayəndələri erməni tərribatına və işğalçı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən şəhər və rayonlarını ağır artilleriya atəşinə tutmasına etiraz olaraq Cenevrə şəhərində, Millətlər sarayının qarşısında dinc aksiya keçirib. “İsveçrə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi”nin, “İsveçrə Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurası”nın və “Azərbaycanın Dostları” cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə təşkil olunan aksiyada soydaşlarımızla yanaşı, “Azərbaycan İtaliya Gənclər Assosiasiyası”nın üzvləri və Fransada yaşayan azərbaycanlı gənclər də iştirak edib. Aksiyadan öncə Azərbaycanın Dövlət Himni oxundu və sonra “İsveçrə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi”nin rəhbəri Qasım Nəsirov çıxış edərək, işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycan ərazisində törətdiyi qanlı cinayətlər və terror aktları barədə məlumat verib. Terror qurbanlarının şəkilləri önünə güllər düzərək onların xatirəsini yad edən soydaşlarımız Gəncə və Bərdə şəhərlərində mülki vətəndaşların, xüsusi ilə azyaşlı uşaqların həlak olmasından dərin təəssüf hissi keçirdiklərini bildirdilər. Aksiyada “Erməni işğalına son qoyun!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Biz terrora yox deyirik!”, “Qarabağ Azərbaycandır!”, “İşğalçı dövlətə dəstəyi dayandırın!” şüarlarının əks olunduğu plakatlar qaldıran soydaşlarımız BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrin icra olunmamasını bir daha ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıb, dünya ictimaiyyətini və beynəlxalq təşkilatları erməni terroruna son qoymağa, Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləməyə səsəyiblər.

Amerikadakı soydaşlarımızdan Bərdə sakinlərinə dəstək

“Amerika Azərbaycanlıları Şəbəkəsi” (USAN) oktyabrın 28-də işğalçı Ermənistan ordusu tərəfindən Azərbaycanın Respublikasının Bərdə şəhərinə edilən raket hücumu ilə bağlı Tramp administrasiyasını, media şəbəkələrini, tanınmış rəsmi şəxsləri və ictimai xadimləri məlumatlandırmaq üçün məktub kampaniyasına başlayıb. Məktubda qeyd edilir ki, raket hücumu nəticəsində 21 nəfər həlak olub, 60-dan çox şəxs yaralanıb, keyli sayda yaşayış ərazilərinə, mülki obyektlərə ciddi ziyan dəyib. “Ermənistan Respublikasının ərazisindən edilən raket hücumunun şəxsən bu ölkənin müdafiə naziri David Tanoyanın sifarişi ilə edildiyi bildirilir. Döyüş meydanında Azərbaycan ordusuna uduzan Ermənistan, Azərbaycanın çevik cavab tədbirlərinə davam gətirə bilməyərək genişmiqyaslı regional müharibəyə

başlamaq qərarı verib. Sizdən xahiş edirik ki, bu qısa məktubu seçilmiş rəsmilərə, Tramp administrasiyasına və media şəbəkələrinə göndərməklə onları Ermənistanın təcavüzkar hərəkətləri və beynəlxalq hüququ pozması ilə bağlı məlumatlandırınız"- deyə məktubda bildirilir.

Hyustonda Azərbaycan milli davasına dəstək aksiyaları

ABŞ-ın Texas ştatının Hyuston şəhərində yaşayan soydaşlarımız işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycanın Bərdə və Gəncə şəhərlərində, eləcə də digər yaşayış məntəqələrində törətdikləri terror aktlarını dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq məqsədi ilə Hyuston şəhər meriyasının binası qarşısında icazəli aksiya keçirib. "ABŞ-Azərbaycan Qarabağ Atları Xilas Birliyi" (USACRA), "Bakı-Hyuston Qardaşlaşmış Şəhərlər Assosiasiyası" və "Amerika-Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası"nın birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən bu aksiya ilk gəncə Azərbaycanın Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Azərbaycan bayrağı ilə yanaşı, dost ölkələrin bayraqlarının da dalğalandırıldığı aksiyada Bərdə və Gəncə şəhərlərində ermənilərin törətdiyi vandalizm aktları kəskin pislənilib, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. İşğalçı Ermənistan ordusunun münafişə zonasından kənarında yaşayan dinc sakinləri hədəfə almasının insanlıq əleyhinə yönəlmiş müharibə cinayəti və soyqırım olduğunu xatırladan aksiyaçılar dünya ictimaiyyətini Ermənistanın hərbi təxribatlarına biganə qalmamağa səsləyiblər. Aksiyada "Qarabağ Azərbaycandır!", "Erməni işğalına son qoyun!", "Erməni terrorçuluğuna son soyun!", "Uşaq ölümünə son qoyun!", "Gəncə üçün dua et!", "Mülki insanlar toxunulmazdır!", "Biz terrora yox deyirik!", "Bərdə üçün dua et!" və s. kimi şüarların yazıldığı plakatlar qaldıran soydaşlarımız Azərbaycanın haqlı mübarizəsinə hər cür dəstək verməyə hazır olduqlarını bildiriblər.

Sidneydə soydaşlarımız yenidən ayağa qalxdılar

Avstraliyada yaşayan soydaşlarımız erməni təxribatına və işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycanın dinc əhalisinin sıx məskunlaşdığı, cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən, yaşayış məntəqələrini ağır artilleriya atəşinə tutmasına etiraz olaraq aksiyalar keçiriblər. Soydaşlarımız Gəncə şəhərinin ardından bu dəfə Bərdə şəhərinin dəfələrlə raket atəşinə tutulması ilə mülki vətəndaşların, xüsusi ilə də azyaşlı uşaqların həlak olmasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildiriblər. İşğalçı Ermənistan ordusunun dinc əhalini hədəfə alması sonucu olaraq həlak olmuş körpələrin, dağıdılmış yaşayış məntəqələrinin görüntüsünü əks etdirən foto və videlardan ibarət xüsusi elektron slaydların yerləşdirildiyi yük maşınları Sidney və Brizben şəhərlərində dövrə vuraraq şəhər sakinlərinin diqqətini erməni vandalizminə cəlb etməyə çalışıb. "Erməni işğalına son!", "Azərbaycan ədalət tələb edir!", "Biz terrora yox deyirik!", "Qarabağ Azərbaycandır!", "İşğalçı dövlətə dəstəyi dayandırın!" və s. şüarlar ilə yanaşı, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarının dərhal və qeyd-şərtsiz azad edilməsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrin hələ də yerinə yetirilmədiyini şəhər sakinlərinin diqqətinə çatdırılıb.

Hürriyyət. - 2020. - 5-6 noyabr. - № 104. - S. 10.

Azərbaycan diasporunun fəallaşması terrorbaşı ASALA-nı hərəkətə gətirdi – diaspor fəallarımız təhlükədə...

Məhəmmədli Qəribli

Azərbaycan diasporasının mütəşəkkiliyi və nəyə qadir olması bu ilin ortalarından sonra özünü daha aydın şəkildə göstərməyə başladı. 2020-ci il iyulun 12-dən başlayan Ermənistan silahlı qüvvələrinin Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi təxribat Azərbaycan, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın qəzəb və narahatlığına səbəb oldu.

Azərbaycan ordusundan Tovuz döyüşləri zamanı tutarlı zərbə alan, eyni zamanda diplomatik müstəvidə də bizə uduzan ermənilər hər vəchlə özlərini təmizə çıxarmaq istədilər. Ancaq heç kəs ermənilərin uydurma yalan və böhtanlarına inanmadı. Əksinə, dünya miqyasında Azərbaycan müdafiə olundu, ermənilər isə təkləndi, Paşinyanın arzuları ürəyində qaldı. Ermənilərin Azərbaycana qarşı təcavüzkarlıq siyasəti, Tovuz rayonunda törətdikləri təxribatlar dünyanın müxtəlif ölkələrində məskunlaşan, qəlbi Vətən, Azərbaycan eşqi ilə döyünən həmvətənlərimiz tərəfindən qəzəblə qarşılandı, azərbaycanlılar küçələrə axışib mitinqlər keçirdi, dünya xalqlarının qarşısında öz etiraz səslerini ucaltdılar. Mitinq keçirilən ölkələrdə erməni lobbisi Azərbaycan diasporunun qarşısında aciz qaldı.

Acız qalan erməni lobbisi terrora əl ata bilər...

Sentyabrın 27-dən başlayaraq ermənilərin Azərbaycana qarşı növbəti təxribatı nəticəsində münəqişənin yenidən alovlanması və bunun nəticəsi olaraq Azərbaycan diaspor təşkilatlarının xüsusi fəallığı Ermənistanı və erməni lobbisini çətin sınaq qarşısında qoydu. Belə ki, tarixdə ilk dəfə erməni lobbisi Azərbaycan diasporunun təzyiqi qarşısında aciz qaldı, haqq-ədalətin təmin olunmasını, insan hüquqlarının müdafiəsini təkidlə tələb edən soydaşlarımız erməni vəhşiliyinin şahidi oldular. Bunu dünya ictimaiyyəti də gördü və şahidinə çevrildi. Qürur hissi ilə vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycan diasporunun fəallığı erməni lobbisini və Ermənistan hökumətini çətin duruma salıb. Onlar diaspor fəallarımıza qarşı bacardıqları qədər təxribatlar edirlər. Artıq Azərbaycan rəsmiləri də diaspor fəallarımıza erməni terrorundan qorunmaqla bağlı xəbərdarlıq edir.

Prezidentin köməkçisindən ASALA xəbərdarlığı...

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev bildirib ki, bu gün Ermənistan dövlət səviyyəsində Azərbaycana qarşı terror əməlləri törədir. H.Hacıyev qeyd edib ki, xarici ölkələrdə Ermənistanın ASALA və digər terror təşkilatları fəaliyyət göstərir: “Ona görə də vətəndaşlarımıza ayıq-sayıq olmağı tövsiyə edirik. Xaricdə olan Azərbaycan vətəndaşlarına, diaspor nümayəndələrinə qarşı terror əməlləri törədilə bilər. Bu səbəbdən xaricdə olan vətəndaşlarımız diqqətli olmalıdır”.

Dövlət səviyyəsində terroru və faşizmi tərənnüm edən Ermənistan kimi bir ölkədən bunları gözləmək tam mümkündür. Bir müddət əvvəl ölkənin Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) ölkədə erməni terrorunun həyata keçirilə biləcəyiylə bağlı xəbərdarlıq etmişdi. Həmin məlumatda deyilirdi: “Daxil olmuş məlumatlara əsasən, Ermənistan xüsusi xidmət orqanları cəbhədə öz ordularının silsilə məğlubiyyətlərini ört-basdır etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının böyük şəhərlərində insanların sıx cəmləşdiyi yerlərdə, ictimai nəqliyyatda terror-təxribat və digər pozuculuq aktlarını həyata keçirmək, bununla da keçən əsrin 80-ci illərinin sonu və 90-cı illərdə Bakıda və ölkəmizin başqa yerlərində dinc əhaliyə qarşı törətdikləri mənfur və insanlığa sığmayan qanlı terror əməllərini təkrarlamaq niyyətindədirlər”.

Bildirilib ki, Ermənistan dövlət səviyyəsində terroru dəstəkləyən və terror əməllərini həyata keçirən dövlətdir:

“Hazırda Ermənistan silahlı qüvvələrinin və xüsusi xidmət orqanlarının tərkibində Yaxın Şərqi ölkələrindən gətirilmiş terrorçular xidmət edir. Vətəndaşları gündəlik həyat və iş ahəngini pozmadan və təşvişə qapılmadan ayıq-sayıq olmağa çağırır, yaşadıkları ərazilərdə şübhəli şəxslər, hərəkət və əşyalar barədə məlumatları (012) 4059999 nömrəli telefonla Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinə, eləcə də yerli polis və digər hüquq mühafizə orqanlarına bildirmələri xahiş olunur.

Eyni zamanda son dövrlərdə erməni terror təşkilatı olan ASALA-nın fəallaşdığını nəzərə alaraq, xarici ölkələrdəki Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və diplomatik heyəti, diaspora təmsilçilərini və ölkəmizə aid şirkətlər və onların əməkdaşlarını ayıq-sayıq olmağa və şübhəli hallar müşahidə edildikdə yerləşdikləri ölkələrin hüquq mühafizə orqanlarına müraciət etməyi tövsiyə edirik”.

DTX da diaspor fəallarımıza ehtiyatlı olmağı tövsiyə edir

Göründüyü kimi, bir müddət əvvəl DTX-nın adından yayılan rəsmi məlumatda da xaricdəki diplomatlarımıza, diaspor nümayəndələrimizə ayıq-sayıq olmaq, erməni terrorundan maksimum qorunmaq tövsiyə edilir.

Əslində erməni terroru, dinc insanların qətli ilk yaşanan məqamlar deyil. Heç uzağa gtməyək, 2011-ci ildə Ağdam rayonunda 9 yaşlı Fariz Bədəlov erməni snayperçisinin atəşi nəticəsində öldürülüb. 2012-ci ildə 14 yaşlı Aygün Şahmalıyevanın ölümünə Ermənistanın nəzarətində olan ərazilərdən Tovuz çayına atılmış “doldurulmuş” oyuncağın partlaması səbəb olub. 2017-ci ildə 18 aylıq Zəhranın həyatına erməni əsgərlərinin atdığı raketlər son qoyub. Bu uşaqlar erməni terrorunun qurbanlarıdır. Ekspertlərin fikrincə, indi təkcə dövlətin tədbirləri deyil, vətəndaşlar da sayıqlığını artırmalıdır. Çünki düşmən cəbhədə məğlub olduğuna görə azğınlaşıb. Hələ keçən əsrin 90-cı illərində müəyyən üstünlüyə malik olmasına rəğmən hər cür təxribatlara əl atmışdı. Bu gün isə fəlakətli şəkildə məğlubiyyətə uğrayır və deməli, azğınlığı daha da artacaq. Ermənistan xislətinə uyğun terror dövləti olduğunu bir daha sübut edir. Dünyada tanınmış “Daşnaksütyun”, “Hnçak”, “Dro”, ASALA və s. birbaşa ermənilərin təşkilatlarıdır. Ancaq erməni terror maşını sadəcə azərbaycanlılara qarşı deyil, ümumiyyətlə bütün dünyaya qarşı təhdiddir. Terrorun mahiyyəti ondan ibarətdir ki, insanlar arasında qorxu, xof yaransın. Ermənilərin də məqsədi budur. Amma unudurlar ki, indi zaman başqadır. Azərbaycan xalqının əzmini heç cür sındırmaq mümkün deyil. Əksinə, düşməne qarşı döyüş əzmimiz, iradəmiz güclüdür. Rəsmi bəyanatlarda adı çəkilən ASALA ötən əsrin sonlarında müxtəlif ölkələrdə türk diplomatlarını qətlə yetirməsilə məşhurdur. Bu baxımdan da onların hazırda xaricdəki fəal soydaşlarımıza qarşı analoji addımları ata biləcəkləri mümkün sayılır.

“Erməni lobbisini Azərbaycan diasporunun son dirçəlişi ciddi narahat edir”

Bəs xaricdəki diasporumuzun fəalları edilən bu xəbərdarlıqlardan hansı nəticələri çıxarıblar? Arif Abdullayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, baş verən prosesləri yaxından izləyirlər: “Biz bilirik ki, erməni lobbisini Azərbaycan diasporunun son dirçəlişi ciddi narahat edir. Onlar, hətta son proseslərlə bağlı həqiqəti ifadə edən dünyanın nüfuzlu KİV-ləri və jurnalistlərinə qarşı da təzyiqlər, ölüm hədələri edirlər. Azad sözə, ifadə azadlığına, jurnalistikanın obyektivlik, tərəfsizlik və qərəzsizlik prinsiplərinə qarşı açıq müharibə elan etmələri aydın şəkildə nəzərə çarpır. Hesab edirəm ki, erməni lobbisinin bütün dünyada müstəqil medianı və diasporumuzunu susdurmaq cəhdləri səmərə vermədikcə onlar başqa metodlara əl ata bilərlər. Bu metodun adı bəllidir - ermənilərin qanına yerimiş və daima istifadə etdikləri terror. Onlar praktikada bunu çoxdan sınaqdan keçiriblər. ASALA günahsız türk diplomatlarını xarici ölkələrdə öldürməklə məşhurdur. Həmin terror ənənələrini onlar bu gün də qoruyub saxlayırlar. Özü də Ermənistan dövləti terroru tam himayə edir. Yeri gələndə onlar terroru öz millətinə qarşı da tətbiq edir. 1999-cu ildə Ermənistan parlamentinin gülləbaran edilməsi yadımızdadır. Onda Dağlıq Qarabağla bağlı hansısa prosesin gedişinə mane olmaq üçün erməni terrorçuları həmin addımı atdı. Dağlıq Qarabağla bağlı vəziyyət hazırda Ermənistanın istədiyi səviyyədə deyil. Döyüş meydanındakı uğursuzluqları ört-basdır etmək, əhalidə vahimə yaratmaq üçün onlar terrora əl ata bilərlər”.

“Bütün bu hədələr bizim əzmimizi sındıra bilməz”

Müsaibimizin sözlərinə görə, diaspor fəalları və Azərbaycanın diplomatları hədəf kimi seçilə bilər: “Təsədüfi deyil ki, rəsmi qurumlar, Prezidentin köməkçisi bununla bağlı xəbərdarlıq edir. Biz diaspor təşkilatları olaraq, qabaqleyici tədbirlər görməliyik ki, soydaşlarımız ziyan çəkməsin. Bunun üçün də biz diaspor təşkilatlarımızı mütəmadi məsləhətləşmələr aparırıq. Bütün ölkələrdə yaşayan fəal soydaşlarımıza ehtiyatlı olmağı tövsiyə edirik. Bütün bu hədələr bizim əzmimizi sındıra bilməz. Biz ehtiyatı əldən verməmək şərti ilə öz fəaliyyətimizi həvəslə davam etdirəcəyik. Bu fəaliyyət Azərbaycan həqiqətlərini bütün dünyaya çatdırmaq, bacardığımız qədər Ordumuza maddi və mənəvi dəstək göstərməkdən ibarət olacaq. Ermənilər bilməlidirlər ki, biz öz haqqımızdan başqa nəşə tələb etmirik. Bu səbəbdən də, terror etmək kimi fikirlərindən daşınmalıdırlar. Bugünkü müharibə bir daha göstərir ki, Azərbaycanla bu dildə danışmaq yersiz və mənasızdır. Ediləcək hər hansı bir terror hadisəsinə görə Ermənistan məsuliyyət daşıyacaq və bunun cavabını verməli olacaq”.

Diaspor fəalı bildirdi ki, öz fəaliyyətlərini bundan sonra həm təmsil olunduqları ölkənin, həm də Azərbaycanın rəsmi qurumları ilə daha sıx koordinasiya etməyi planlayırlar: “Biz edilən rəsmi xəbərdarlıqları təmsil olunduğumuz ölkənin və şəhərlərin rəsmi qurumlarına da təqdim edəcəyik ki, onlar da Azərbaycanın diaspor fəallarının təhülkəsizliyi ilə bağlı məsələyə xüsusi önəm versinlər”.

ASALA artıq prosesin içindədir...

Artıq ASALA-nın proseslərə cəlb olunması faktlarla təsdiqini tapır. Bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu tərəfindən zəruri tədbirlərin görülməsi davam etdirilir. Bildirilir ki, həyata keçirilən bu tədbirlərin davamı kimi Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunda “ASALA” terror təşkilatının üzvü, dəfələrlə terrorçuluq fəaliyyətinə görə məhkum edilmiş Fransa Respublikasının vətəndaşı Gilbert Minasyan və onun rəhbərlik etdiyi 15 nəfərdən ibarət hərbi təcrübəyə malik dəstənin Azərbaycan Respublikası ərazisində törətdiyi cinayət əməllərinə dair yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrində yayılmış çoxsaylı məlumatlar əsasında araşdırma aparılaraq müvafiq maddələrlə cinayət işi başlanıb.

Bakı Xəbər. - 2020. - 5 noyabr. - № 192. - S. 10.

Uğurlu müharibə Azərbaycan diasporunun Prezidentlə həmrəylik hərəkətinə yeni təkən verdi

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycan Vətən müharibəsinə başlayandan sonra ölkənin daxilindən və xaricindən Ali Baş Komandana çoxlu sayda dəstək məktubları gəlir. Həmin məktubda soydaşlarımız, diaspor nümayəndələri ölkə başçısının yürütdüyü siyasəti, onun rəhbərliyi altında cəbhədə qazanılan uğurları yüksək dəyərləndirirlər.

Bu layihə çərçivəsində həmin məktubları ölkələr və ya qitələr üzrə sistemləşmiş şəkildə təqdim edəcəyik. Gəlin, Rusiya Federasiyasının müxtəlif regionlarından Prezidentə yazılan məktublara diqqət edək.

Milliyyətə rus olan Rusiya vətəndaşları da Prezidentə dəstəyini ifadə edir...

Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərindən Fyodorova Yelena Vladimirovna da Prezident İlham Əliyevə müraciət edib: "...İcazə verin, hazırda baş verən faciəli hadisələrlə əlaqədar sizlərlə həmrəy olduğumu Azərbaycan xalqına və şəxsən Sizə bildirim. Sizin kimi mən də MDBMİ-nin məzunuyam. Sizi əmin edirəm ki, Rusiyanın düşünən beyinləri – ziyalılarının əksəriyyəti mənimlə eyni fikirdədir: burnunun ucundan uzağı görməyi bacarmayan erməni siyasətbazlarının cılız ambisiyaları ucubandan cavanların qanı tökülür, dinc sakinlər həlak olur. Ümid edirəm ki, Sizin siyasi müdrikliyiniz vəziyyətin daha da gərginləşməsinin qarşısını alacaq. Rəşadətli Azərbaycan xalqına səmimi qəlbdən Qələbə və davamlı rifah arzulayıram!"

Rusiyanın Kazan şəhərindən Andrey Dmitriyev yazır: "Möhtərəm cənab Prezident. İlk öncə, Sizi Qarabağın azadlığı uğrunda apardığınız haqq savaşına görə təbrik edirəm. Azərbaycanın güclü və müstəqil dövlət kimi bugünkü uğuru bir Prezident kimi, məhz Sizin gərgin əməyinizin, fədakarlığınızın və uzaqgörən siyasətinizin nəticəsində mümkün olub.

Sizin davamlı fəaliyyətiniz bundan sonra da ölkənin müasirləşməsi, inkişafı, rifah halının yüksəlməsi, dünyada onun rolunun möhkəmlənməsinə gətirib çıxaracaq. Sizə bu məsuliyyətli işinizdə uğurlar arzu edirəm".

Hüseynovlar ailəsi Ulyanovskdan dəstək ifadə edir...

Rusiyanın Ulyanovsk şəhərində yaşayan Leyla Hüseynova və ailəsi isə Prezidentə bunları yazır: Hörmətli cənab Prezident. "Ən çətin yol müstəqillik yoludur" – bu ölməz deyim Ümummillî lider Heydər Əliyevə məxsusdur. Sovetlər rejimi dövründə və postsovet xaosu dönəmində millətimizi, xalqımızı, dövlətimizi yüksəklərə qaldıran, bütün dünya ictimaiyyətinə azərbaycanlıların kim olduğunu və artıq onlarla hesablaşmaq lazım gəldiyini uca səslə bəyan edən Ulu Öndərin ruhu şad olsun!

İndi həmin çətin yolu Siz davam etdirirsiniz, möhtərəm İlham Heydər oğlu. Müstəqillik yolu güc-qüvvə və əlbəttə ki, qurbanlar tələb edir. Lakin bu yolla gedənə sonda xoşbəxtlik, qürur və qiyməti heç nə ilə ölçülməyən azadlıq bəxş edir.

Qürbətdə yaşayan biz azərbaycanlılar da hər zaman Sizin kədərinizə və sevincinizə şərikik. İnsanın bir anası olduğu kimi, bircə dənə də Vətəni olur, başqa Vətəni olmur. Biz nə qədər uzaqda olsa da, harada yaşasaq da qəlbimiz Sizlərlə bir döyünür. Hörmətli İlham Heydər oğlu, Siz Azərbaycan xalqında ruh yüksəkliyi oyatdınız, milləti yumruq kimi birləşdirdiniz.

İndi gənclər rəşadət nümunələrindən tərbiyə alır. Bu Sizin hünəriniz, bizim gələcəyimizdir. Bizə yaşatdığınız qürur hissənə görə çox sağ olun. Sağ olun ki, artıq başımızı dik tutub gəzə və rahat nəfəs ala biləcəyik! Bu elə bir dəyərdir ki, hər xalqa nəsib olmur. Çox sağ olun, əziz Prezidentimiz!

Rusiya paytaxtından da yazırlar...

Moskva şəhərində yaşayan Namiq Əlimuradov isə duyğularını belə ifadə edir: "Hörmətli cənab Prezident. Artıq bir aydır ki, doğma Vətənim sevimli Azərbaycanımda baş verən hadisələri izləyirəm. Qarabağ torpaqlarının qaytarılması uğrunda savaşda Azərbaycan Ordusunun növbəti uğuru barədə hər dəfə xəbər alanda sevinc və qürur hissələri keçirirəm. Vətəndən xeyli uzaqda olmağım heç bir zaman mənim Azərbaycana sevgimi azalda, ölkəmə görə duyduğum fəxarət hissini zəiflədə bilməz!

Cənab Prezident, Sizə, eləcə də Azərbaycan xalqına mətənət, əzm və bütün işlərdə uğurlar arzulayıram. Valideynlərimizin bizə təlqin etdiyi və Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlara xas olan qüvvətli haqq-ədalət hissi bizi baş verən hadisələrə biganə qalmağa qoymur. Hər an Azərbaycanın köməyinə

gəlməyə hazırım. Sözdə də, əməldə də! Bizim hamımıza, xüsusən də Sizə uğurlar diləyirəm, cənab Prezident. Haqq kimin tərəfindədirsə, o qalib gəlir, çünki haqq güclüdür. Qarabağ Azərbaycandır!”

“İndi bizim gözəl ölkəmiz yeni sınaqla üz-üzədir”

Rusiyanın Novosibirsk vilayətindən olan Mayis Məmmədov isə ölkə başçısına belə xitab edir:

“Hörmətli cənab Prezident!

Sentyabrın 27-də Ermənistanın Azərbaycan mövqelərinə və yaşayış məntəqələrinə hücumuna cavab olaraq Azərbaycan Ordusunun başladığı və işğal edilmiş ərazilərin azad olunmasına yönəlmiş hərbi əməliyyatlar gedişində şəhid olmuş qardaşlarımıza görə “Rus–Azərbaycan Evi” Regional İctimai Təşkilatı adından və şəxsən öz adımdan bütün Azərbaycan xalqına dərin hüznə başsağlığı verirəm. Dinc əhali arasında həlak olanlar, yaşayış binalarında, eləcə də məktəblər və uşaq bağçaları daxil olmaqla ictimai binaların dağıdılması bizi hədsiz kədərləndirir. Dinc əhaliyə qarşı silah və güc tətbiqini biz qətiyyətlə pisləyirik. Hazırda biz – Sizin soydaşlarımız Vətəndən uzaqda olsaq da, cərəyan edən hadisələri, 30 ilə yaxın işğal altında olmuş torpaqlarımızın Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əks-hücumu nəticəsində azad edilməsi prosesini diqqətlə izləyir, haqq-ədalət mübarizəsində Sizi dəstəkləyirik, çünki həmvətənlərimizin taleyinə biganə qala bilmərik. Bizim ürəklərimiz Azərbaycanla həmahəng döyünür. Ümid edirik ki, əldə olunmuş müvəqqəti atəşkəs münaqişənin nizamlanması üçün yeni imkan yaradacaq. İnanırıq ki, tarix və beynəlxalq hüquq nöqtəyi-nəzərindən haqlı olan Azərbaycan döyüş meydanlarında olduğu kimi, diplomatiya sahəsində də öz üstünlüyünü davam etdirəcək, ədalətli mübarizəsini sona çatdıraraq Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibinə qaytarılmasına nail olacaq, regionda sabitliyi, sülhü və asayışı bərpa edəcək.

İndi bizim gözəl ölkəmiz yeni sınaqla üz-üzədir. Lakin ötən illərin təcrübəsi bizə inanmağı, mübarizə aparmağı və qalib gəlməyi öyrədib.

Hörmətli cənab Prezident, mən Sizin strateji siyasətinizi dəstəkləyir və qürur duyuram. İnanıram ki, qətiyyətli rəhbərliyiniz və həmişə xalqı doğru yola istiqamətləndirən müdrikliyiniz sayəsində bundan sonra da sülhü və hər kəs üçün rifahı təmin edəcəksiniz. Hansı ölkədə yaşamağımızdan asılı olmayaraq biz – soydaşlarımız Sizin siyasətinizi dəstəkləyirik, Azərbaycanda sabitlik və firavanlıq naminə əlimizdən gələni edəcəyik.

Rusiya ilə Azərbaycan arasında böyük dostluq bir çox nəsillərdən bəri davam edir, Rusiya və Azərbaycan xalqları çətin vəziyyətdə bir-birlərinə kömək etməyə həmişə hazırdırlar. Ümidvaram ki, Rusiya – Azərbaycan dostluğu illər keçdikcə hər iki dövlətin tərəqqisi, rifahı və əməkdaşlığı naminə daha da dərinləşəcək, inkişaf edəcək və möhkəmlənəcək”.

Rusiyadakı veteran futbolçularımız da haqq səsimizə dəstək verir...

“Neftçi”nin Rusiyada yaşayan veteranları da Prezident İlham Əliyevə məktub yollayıb. Məktubun mətnində bildirilir:

“Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Biz, “Neftçi” futbol klubunun Rusiyada yaşayan veteranları SSRİ idman ustaları:Tofiq Abbasov, Rafiq Əli-Zadə, Rinat Kamalitdinov, Rafiq Quliyev, Vyaçeslav Lyoqkiy, Nikolay Smolnikov, İqor Çeremisov, Vitali Şevçenko 30 il əvvəl işğal olunmuş torpaqlarımızın rəşadətli, müzəffər Azərbaycan ordusu tərəfindən azad edilməsini diqqətlə izləyirik. Xilaskar həmyerlilərimizlə fəxr edir, sülh və ədalətin təntənəsi üçün öz oğullarını müqəddəs savaşa yola salmış analarla birgə həyəcan keçiririk. İnanırıq ki, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycanın üçrəngli bayrağı tezliklə Qarabağda, onun mirvarisi Şuşada dalğalanacaq, dinindən və milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər bir qarabağlının evində sülh bərqərar olacaq!”

“Rusiyadakı diaspor fəallarımız həm də Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində fəallıq göstərir”

Rusiyadakı soydaşlarımızın bu ovqatı ilə bağlı həmin ölkənin Kirov şəhərindəki Azərbaycan diasporunun lideri, “Birlik” cəmiyyətinin sədri Osman Alıyevin fikirlərini öyrəndik. O, “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, bu gün nəinki Rusiyadakı, eləcə də bütün dünyadakı soydaşlarımızın ürəyi Azərbaycanla vurur: “Azərbaycanda hazırda tariximizin ən şərəfli səhifəsi yazılır. Biz itirilmiş torpaqlarımızı geri qaytarmaqla yanaşı, həm də milli kimliyimizi subut edirik. Azərbaycandan kənar ermənilər müharibədə qazandıqları müvəqqəti uğura görə başlarını dik tutub gəzirdilər. Elə bildirdilər ki, əbədi qalib olacaqlar. Amma tərsini gördülər. Prezidentimiz müsahibələrinin birində dedi ki, biz müharibəni yox, döyüşü udmuşduq. Bəli, bu gün döyüş meydanında subut olunur ki, bizə qalib gəlmək asan məsələ deyil. Prezidentə gələn dəstək məktubları Rusiyadan ifadə olunan məhəbbətin çox cüzi bir

hissəsidir. Çünki milyonlarla insanın hissələrini yalnız məktublar vasitəsilə çatdırmaq olmur. Biz Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar bütün varlığımızla cənab Prezidentin arxasındayıq. Hətta lazım gələrsə, əlimizə silah götürüb torpaqlarımızın azadlığı üçün döyüşməyə də hazırıq. Əminik ki, Ali Baş Komandanımız başladığı bu işi qələbə ilə sona çatdıracaq. Biz haqq yolundayıq. Öz mənliyimizin, ləyaqətimizin qorunması üçün müharibə edirik. Ermənilərin apardığı müharibə isə çox iyrəncdir. Rusiyadakı diaspor fəallarımız həm də Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində fəallıq göstərir. Eyni zamanda, Ordumuza əlimizdən gələn maddi və mənəvi dəstək veririk. Ermənistanın dinc əhalini qətlə yetirməsilə bağlı materialları da Rusiya ictimaiyyətinə tam təfəsilatı ilə çatdırırıq”.

Müsahibiz bildirdi ki, verilən dəstəyin daha da artırılması istiqamətində ciddi işlər görürlər.

Bakı Xəbər. - 2020. - 31 oktyabr-2 noyabr. - № 189. - S. 10.

Diasporumuz haqq səsimizi dünyaya çatdırır

Nigar Orucova

Sentyabrın 27-də Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti hərbi təxribatından sonra diaspor təşkilatlarımız daha da fəallaşdı. Belə ki, dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımız həmrəylik nümayiş etdirərək Azərbaycanın haqq səsinə dəstək nümayiş etdirirlər. Diaspor təşkilatlarımız yaşadıkları ölkələrin hökumətləri ilə yanaşı, beynəlxalq təşkilatlara da etirazlarını çatdırıblar ki, təcavüzkar dövlətə qarşı beynəlxalq hüququn müddəaları tətbiq edilsin. Bu işdə milli mənlilik şüurunu dərk etmək üçün bir neçə ideoloji əsas var ki, onların hazırlanmış həyata keçirilməsi mütləqdir.

Ermənistanın hərbi təxribatı zamanı ölkəmizə, xüsusən mülki əhaliyə və onların əmlakına dəyən ziyanın, uşaq, qoca və qadınların raket atəsinə tutulmasının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında diaspor təşkilatlarımız xüsusi fəallıq göstərmiş və hazırda da bu fəaliyyət davam etməkdədir. Bu günlərdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan diasporuna müraciət edib. Müraciətdə deyilir ki, erməni tərəfi yalnız hərbi deyil, ideoloji cəbhədə də məğlub olur: "Azərbaycanın mövqeyinin (atdığı addımların) qlobal səviyyədə düzgün anlaşılması və dəstəklənməsi Azərbaycan diasporunun aktiv fəaliyyəti nəticəsində baş verir. Bu, yalanları həqiqət kimi təqdim etməyə adət edən dünya erməni lobbisini və onların "tərifli" diasporunu həyəcanlandırmaya bilməz. Buna görə də bütün mövqelərdəki məğlubiyyətlər fonunda xaricdəki maraqlı erməni dairələrinin azərbaycanlılara qarşı müxtəlif təxribat fəndlərini həyata keçirməsi təəccüblü deyil. Bu qanunsuz aksiyaların məqsədi sonradan Azərbaycan tərəfini cinayət hərəkətlərində ittiham etmək üçün azərbaycanlıları müəyyən addımlara təhrik etməkdir. Sözügedən müstəvidə öz cinayətkar ideyalarının həyata keçirilməsinə üçüncü qüvvələri cəlb edən ermənilərin təxribatlarına uymamaq çox vacibdir". Bu çağırışdan sonra dünyanın ən müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız birləşərək ortaya vahid mövqe qoyublar. Konkret olaraq İsrailin Petah-Tiqva şəhərindəki Azərbaycan diasporu Ermənistan silahlı qüvvələrinin ölkəmizə qarşı işğalçı, təcavüzkar və terrorçu siyasətinə etiraz əlaməti olaraq aksiyaya keçirib. Aksiya iştirakçıları yerli sakinlərin diqqətini Ermənistan ərazisindən Azərbaycanın cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən Gəncə şəhərinin və digər yaşayış məntəqələrinin raket atəsinə tutulması nəticəsində mülki şəxslərin, o cümlədən azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasına, mülki obyektlərin dağıdılmasına cəlb edərək, bütün insani dəyərlərə zidd olan bu vəhşi, amansız terror aktlarını sərt şəkildə qınayıblar. Ermənistanın və erməni separatçılarının hərbi təxribatlarla Cenevrə Konvensiyasının tələblərini, fundamental insan hüquqlarını, azərbaycanlıların yaşamaq haqqını kobudcasına pozduğunu, faşist mahiyyətli siyasət yürütdüyü nəzərə çatdırılıb. Aksiya iştirakçıları dünya birliyinə və beynəlxalq ictimaiyyətə ermənilərin barbar və vandalizm aktlarına laqeyd və səssiz qalmamağa çağırış ediblər. Eyni zamanda, Azərbaycan Xalqlar Dostluğu Dərnəyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı Ermənistanın törətdiyi terror aktını qınamaq üçün Antalyada etiraz aksiyası və avtoyürüş təşkil edilib. İşğalçı Ermənistanın tərəfdaş olduğu beynəlxalq müqavilələri ciddi şəkildə pozduğunu və dəfələrlə imzalanmış atəşkəs rejiminə riayət etmədiyi nəzərə çatdırılıb. Aksiyada çıxış edən türkiyəli siyasətçilər də Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığını vurğulayaraq hər zaman Azərbaycanın yanında olduqlarını qeyd ediblər.

Paralel olaraq Finlandiya Azərbaycanlılarının koordinatoru və Finlandiyada yaşayan azərbaycanlıların təşəbbüsü ilə paytaxt Helsinki şəhərində bu ölkə parlamentinin qarşısında, "Ermənistan dövlətinin mülki Azərbaycan əhalisinə təcavüzünə dur deyək" adlı dinc aksiyaya keçirilib. Əvvəlcə Finlandiyanın Baş naziri Sanna Marinə, hakim Sosial-Demokratik partiyanın parlament qrupunun rəhbərinə və üzvlərinə, Avropa məsələləri və Əmlakın İdarəetmə naziri Tytti Tuppurainenə, Finlandiya parlamentinin İsveç, Yaşıl partiyalarının rəhbərləri və üzvlərinə, habelə ölkənin Xarici İşlər naziri Pekka Haavistoya müraciət-məktub oxunub. Məktubda Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən Gəncə şəhərini və digər yaşayış məntəqələrini ağır artilleriya qurğularından və raketlərdən mütəmadi olaraq atəşə tutması nəticəsində dinc əhali arasında baş vermiş ölüm, yaralanma halları və mülki obyektlərin dağıntılara məruz qalmasına dair kəskin etiraz bildirilib. Qeyd olunub ki, cari il sentyabrın 27-dən etibarən Ermənistan ordusu atəşkəs rejimini kobud şəkildə növbəti dəfə pozub. Yaranmış vəziyyətdə Azərbaycan Ordusu öz torpaqlarında Ermənistanın işğalçı ordusu ilə müharibə etmək məcburiyyətində

qalıb. Bundan sonra oktyabrın 10-da saat 12.00-dən etibarən elan edilən humanitar atəşkəs rejimini Ermənistan tərəfi kobud şəkildə pozaraq 11.10.2020 tarixində gecə saat 02.00-də Azərbaycanın Gəncə şəhərini raket atəşinə tutması nəticəsində 10 mülki şəxs həlak olub, 30-dan çox insan yaralanıb. Bu addımlarla Ermənistan 1949-cu il Cenevrə Konvensiyalarının, 1954-cü il Haaqa Konvensiyasının şərtlərini və beynəlxalq hüququn qəbul edilmiş ümumi normalarını kobud şəkildə pozub. Sonda aksiya iştirakçıları Finlandiyada yaşayan azərbaycanlılar adından Finlandiya parlamentinə, ATƏT-in Finlandiya üzrə təmsilçisinə, dünya ictimaiyyətinə və beynəlxalq təşkilatlara səs-lənərək, Ermənistan dövlətinin Azərbaycanın mülki əhalisinə qarşı törətdiyi bu təcavüzü dayandırması, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi üçün təzyiq göstərməyə çağırıblar.

Unutmaq ki, erməni lobbiciliyinin dünyada geniş yayıldığı, beynəlxalq təşkilatların Azərbaycana qarşı bir çox məsələlərdə ikili standartlarla yanaşdığı bir dövrdə ölkəmizi xaricdə təmsil etmək yalnız siyasətçilərin və diaspor təşkilatlarımızın işi deyil. Bu məsələdə gənclərin də üzərinə böyük yük düşür. Xüsusilə sosial şəbəkələrdə, gənclərimiz Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği işində də mühüm rol oynamalıdırlar.

İki sahil.-2020.-28 oktyabr.-№191.-S.20.

Azərbaycançılıq ideologiyasının diasporumuza toparlayıcı təsiri ağır Vətən müharibəsi günlərində özünü bir daha göstərdi...

II yazı

İradə Sarıyeva

Azərbaycan dövlətinin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, işğal altında olan torpaqlarımızın təcavüzkar Ermənistanın silahlı birləşmələrinin və terrorçu qruplarının işğalından azad edilməsi istiqamətində Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar dünyanın müxtəlif ölkələrində, qitələrində yaşayan azərbaycanlılar, xalqların nümayəndələri tərəfindən ciddi şəkildə dəstəklənir.

Azərbaycançılıq məfkurəsinə, ideologiyasına sadıq qalan hər bir soydaşımız həm Prezident İlham Əliyevə ünvanladığı məktubda, həm də yaşadığı ölkədə keçirilən icazəli aksiyalarda Azərbaycanın ədalətli, haqlı mövqeyini dəstəklədiyini bəyan edir, Ermənistanın təcavüzkar siyasətinə qarşı etiraz səsini ucaldır. Həm Azərbaycan türkləri, həm də ölkəmizdə yaşayan başqa xalqların xarici ölkələrdə yaşayan nümayəndələri azərbaycançılıq ideologiyasına öz sadıqlıqlarını təsdiqləyirlər və dövlətimiz, dövlətçiliyimiz ətrafında sıx birləşdiklərini, Ali Baş Komandana, müzəffər ordumuza dəstəklərini ifadə edirlər.

Sentyabrın 27-dən başlayaraq bu günə kimi müzəffər ordumuzun cəbhədə qazandığı uğurlar, düşmənin silahlı birləşmələrini, terrorçu qruplarını darmadağın etməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlıları daha da ruhlandırır, onların apardıqları informasiya müharibəsinə ciddi stimül verir. Azərbaycançılıq ideologiyasının bayrağı altında birləşən soydaşlarımız Ermənistanın Azərbaycan xalqına, mülki əhalimizə qarşı törətdiyi son terror aktlarına da ciddi etiraz edirlər.

İsraildə yəhudilər və azərbaycanlıların ölkəmizə dəstək aksiyası...

Bu gün dünyanın bir sıra ölkələrində soydaşlarımız Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə, şanlı ordumuza dəstək məqsədilə keçirdikləri icazəli aksiyalarda Ermənistanın Gəncədə mülki əhaliyə qarşı törətdiyi terror aktlarını ifşa etmək istiqamətində də dünyaya mühüm çağırışlar edir, mesajlar verirlər.

İsrailin müxtəlif yerlərində, o cümlədən də Hayfa, Təl-Əviv kimi şəhərlərində yaşayan azərbaycanlı və yəhudi soydaşlarımız “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı altında icazəli aksiya keçirərək bununla həm Azərbaycan dövlətinə, Azərbaycan Ordusuna dəstəklərini ifadə ediblər, həm də Ermənistanın Gəncədə və digər şəhərlərimizdə, yaşayış məntəqələrimizdə dinc əhaliyə qarşı törətdiyi terror aktlarına öz etirazlarını bildırıblər və işğalçı ölkənin xalqımıza qarşı faşist, terrorçu hərəkətlərini İsrail cəmiyyətinə çatdırıblər. Hətta onların birgə keçirdikləri həmrəylik aksiyasını pozmaq üçün bir qrup erməni tərəfindən hücum da məruz qalıblər. Üzərində işğalçı ölkənin bayraqları olan maşınlarda olan ermənilər soydaşlarımızın yolunu kəsiblər, lakin bu dəfə də ədalət zəfər çalıb, düşmən geri çəkilib.

Hannover azərbaycanlıları da ölkəmizlə həmrəydirilər...

Bildiyimiz kimi, bir neçə gün əvvəl Almaniya-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Almaniyanın Hannover şəhərinin “Kröpcke” meydanında baş tutan Gəncə terrorunun qurbanlarının anım mərasimində azərbaycanlı icmanın üzvləri iştirak ediblər.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin dinc əhalini hədəfə alması, müxtəlif şəhər və rayonlarda onlarla günahsız insanın qətlə yetirilməsi, mülki obyektlərin dağıdılması kəskin şəkildə pislənib və bu vandalizm aktı səhnələşdirilmiş formada yerli ictimaiyyətə təqdim edilib.

Cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin ağır artilleriya atəşinə tutulmasının erməni vandalizminin bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib, beynəlxalq ictimaiyyəti erməni vəhşiliyini qınamağa və ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində apardığı haqlı mübarizədə Azərbaycanı dəstəkləməyə səsləyiblər.

Vyana da erməni terroruna “yox” deyir...

Məlum olduğu kimi, Avstriyanın Vyana şəhərindəki Azərbaycan diasporu işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycana qarşı təcavüzünə, Azərbaycan ərazisindəki növbəti hərbi təxribatlarına etiraz olaraq Vyananın Helden Platz meydanında icazəli aksiya keçirib. Aksiya iştirakçıları Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncə şəhərini və digər yaşayış məntəqələrini yenidən raket atəşinə tutması nəticəsində mülki

vətəndaşların, o cümlədən, azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasının, mülki obyektlərin dağıdılmasının vandalizm aktı olduğunu bildirişlər və dünya ictimaiyyətini Azərbaycana qarşı qərəzli mövqe tutmamağa, erməni terroruna göz yummamağa çağırırlar.

“Azer Der” cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada Vyanada yaşayan və fəaliyyət göstərən soydaşlarımızla yanaşı, türk icmasının nümayəndələri də iştirak ediblər. Aksiyada çıxış edən soydaşlarımız Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin raket atəşinə tutulmasını, Gəncədə onlarla mülki vətəndaşın, o cümlədən, günahsız körpələrin həlak olmasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirişlər.

Aksiyada Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ilə yanaşı, Avstriyanın himni də oxunub. İştirakçılar müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Gəncə üçün dua et!”, “Erməni terrorçuluğuna son qoyun!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!”, “Biz terrora yox deyirik”, “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan - BMT qətnamələrinə əməl et!”, “Ermənistana inanma”, “Ermənistanın işğalına son!”, “Ermənistanın təcavüzünə son”, “Erməni terroruna son” şüarları səsləndiriblər.

Münhendə də bizi dəstəklədilər...

Münhen Azərbaycanlıları Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncənin növbəti dəfə raket atəşinə tutulması nəticəsində dinc əhalinin, mülki infrastrukturun hədəfə alınmasına etiraz olaraq yürüş təşkil edilib.

Yürüşdə işğalçı Ermənistanın Azərbaycanın yaşayış məntəqələrində, xüsusilə Gəncə və Mingəçevir şəhərlərində dinc əhaliyə hədəflənmiş terror aktını insanlıq əleyhinə yönəlmiş müharibə cinayəti, mülki şəxslərin, azyaşlıların öldürülməsini soyqırım aktı kimi qiymətləndiriblər.

Azərbaycanlılarla yanaşı, türk icmasının nümayəndələri və digərlərinin iştirakı ilə Marienplatz meydanından başlayan yürüş Odeonsplatz meydanına kimi davam edib. İştirakçılar müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Gəncə cəbhə zonası deyil!”, “Erməni terrorçuluğuna son qoy!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!”, “Biz terrora yox deyirik”, “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan - BMT qətnamələrinə əməl et!” kimi şüarlar səsləndiriblər. Bildirilib ki, dünya birliyi və beynəlxalq təşkilatlar dinc əhaliyə qarşı yönəlmiş bu cür zorakılığı qınamalıdır. Yürüş zamanı Ermənistanın Azərbaycanın mülki əhalisinə qarşı törətdiyi cinayətlər, Gəncə və Mingəçevir şəhərlərində törədilən vandalizm aktları ilə bağlı yerli ictimaiyyət geniş məlumatlandırılıb.

İsveç Krallığında erməni terroru pislənib

İsveç Krallığının Stokholm şəhərindəki Azərbaycan diasporu işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycana qarşı təcavüzünə, Azərbaycan ərazisindəki növbəti hərbi təxribatlarına etiraz olaraq Sergelakaden meydanında icazəli aksiyaya keçirib. Aksiya iştirakçıları Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarını, Gəncə şəhərinin yenidən raket atəşinə tutulmasını və nəticədə mülki vətəndaşların, azyaşlıların, qadınların həlak olmasını, mülki obyektlərin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyiblər.

Skandinaviya Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının və Azərbaycan İsveç Federasiyasının təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada Stokholmda yaşayan və fəaliyyət göstərən soydaşlarımız iştirak ediblər.

Bern də bizimlədir

Qeyd etdiyimiz kimi, soydaşlarımız Ermənistanın işğalçılıq, terrorçuluq hərəkatına qarşı azərbaycançılıq şüarı altında birləşiblər. Belə ki, İsveçrədə yaşayan azərbaycanlılar işğalçı Ermənistan ordusunun ölkəmizə qarşı təcavüzünə, Azərbaycan ərazisindəki növbəti hərbi təxribatlarına etiraz olaraq Bernin Helvetia Platsa meydanında icazəli aksiyaya keçiriblər. Aksiya iştirakçıları Gəncə şəhərinin və digər yaşayış məntəqələrinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən yenidən raket atəşinə tutulması nəticəsində mülki vətəndaşların, o cümlədən, azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasını, mülki obyektlərin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyiblər.

İsveçrə Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının, Azərbaycanlıların İsveçrədəki Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada Berndə yaşayan və fəaliyyət göstərən soydaşlarımız iştirak ediblər. Aksiyada “Qarabağ Azərbaycandır!” “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan terrorçu dövlətdir!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “İşğal beynəlxalq sülhə təhlükədir!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!” kimi şüarlar səsləndirilib.

Almaniyadakı Azərbaycan diasporu Gəncə terroruna qarşı etiraz aksiyası keçirib

Məlumat görə, Almanyanın Köln şəhərində Almaniya-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyəti tərəfindən icazəli aksiyaya təşkil edilib. Şəhərin Roncalliplatz meydanı adlanan ərazisində baş tutan aksiyada azərbaycanlı icmasının Köln şəhərində və ətraf ərazilərdə yaşayan üzvləri iştirak ediblər. İştirakçılar müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Azərbaycan sülh istəyir!”, “Gəncə cəbhə bölgəsi deyil!”,

“Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “Biz terrora yox deyirik!”, “Erməni terrorçuluğuna son qoyun!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!”, “Ermənistan - BMT qətnamələrinə əməl et!” və s. şüarlar səsləndiriblər.

Aksiya iştirakçıları çıxışlarında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda apardığı haqlı mübarizəni dəstəklədiklərini bildirib, beynəlxalq ictimaiyyəti Ermənistanın işğalçı və təcavüzkar siyasətinə son qoyulması üçün ədalətli mövqe nümayiş etdirməyə çağırıblar.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını davam etdirirlər. İordaniya Həşimilər Krallığındakı Azərbaycan diasporunun bu ölkənin geniş oxucu auditoriyasına malik www.orobanews.com xəbər portalında Ermənistanın təxribatlarını pisləyən bəyanatı dərc olunub.

Bəyanatda bildirilir: “30 ilə yaxındır ki, Ermənistan Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlayır. Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təxribatları bir daha Ermənistanın işğalçı dövlət olmasını təsdiqləyir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə əməl etməyən işğalçı dövlətin münafişinin sülh yolu ilə nizamlanmasında maraqlı olmadığı, yeni ərazi iddiasında olduğu da vurğulanır. Dünya ictimaiyyətini Cənubi Qafqaz regionunda sülhə və sabitliyə ciddi təhlükə olan Ermənistanın bu işğalçı siyasətinə son qoymağa çağırırıq”.

Misirdəki Azərbaycan diasporunun sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirovun bu ölkənin aparıcı qəzetlərindən biri olan "Almasryalyoum" qəzetinin saytında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistana qarşı apardığı haqlı mübarizənin səbəbləri barədə yazısı dərc olunub. O, Azərbaycanın əzəli torpağı olan Dağlıq Qarabağın mübahisəli ərazi olmadığını və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda müharibənin yalnız işğal altında olan torpaqlarımızda aparıldığını vurğulayıb.

Bununla yanaşı, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı, Pakistan İslam Respublikası, Oman Sultanlığı və Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasında yaşayan azərbaycanlılar da Azərbaycan dövlətinin yanında olduqlarını bəyan edərək, yaşadıkları ölkələrin yerli ictimaiyyətini Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləməyə və işğalçı Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasətini pisləməyə çağırıblar.

Qeyd edək ki, məlumatlar Diaspor Komitəsinin rəsmi saytından götürülüb.

Azərbaycançılıq ideologiyası böyük təsir gücünə malikdir, onun ən böyük gücü isə birlik, həmrəylik yaratmaqdır, soydaşlarımızı bir ideya, vahid məqsəd ətrafında birləşdirməkdir. Bu gün soydaşlarımız azərbaycançılıq ideologiyasına sadıqlıqlərini ifadə edir və Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dünyaya çatdırmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Onlar inanırlar ki, bir gün mütləq ədalət zəfər çalacaq, o zəfərin ilk sədalarını bizə müzəffər Azərbaycan Ordusu eşitdirir.

Bakı Xəbər. - 2020. - 24-26 oktyabr. - № 184. - S. 12.

Azərbaycançılıq ideologiyasının diasporumuza toparlayıcı təsiri ağır Vətən müharibəsi günlərində özünü bir daha göstərdi

I yazı

İradə Sarıyeva

Azərbaycan dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan hər bir azərbaycanlının, bu torpaqda doğulan digər bütün xalqların Vətənidir. Milliyyətindən, dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər bir Azərbaycan əsilli insan yaşadığı ölkədə Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyir, dövlətimizin, ordumuzun yanında olduğunu, erməni terroru ilə barışmadığını, hər an terrorçu ölkəyə qarşı vuruşmağa hazır olduğunu bəyan edir.

Kökü bu torpaqlara bağlı olan xaricdəki soydaşlarımız, birmənalı olaraq, azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşiblər. Bu gün xaricdəki diasporumuz, onların nümayəndələri Vətən müharibəsi günlərində azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında daha sıx şəkildə toparlanıblar. Onları milli təəssüb, Vətən sevgisi bir araya gətirib. Bir sıra ərazilərimizin, kənd və şəhərlərimizin düşmən tapdağından azad edilməsi xaricdəki diaspor qurumlarımızı azərbaycançılıq ideologiyasına daha da sıx bağlayır. Azərbaycançılığın gücü birlik və həmrəylik yaratmağı bacarmasındadır.

Vətən müharibəsi soydaşlarımızı azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında bir daha birləşdirdi

Sentyabrın 27-dən indiyə qədər Qarabağ cəbhəsində gedən Vətən müharibəsində, xalqımızın haqq-ədalət uğrunda savaşında azərbaycanlılarla çiyin-çiyinə bütün xalqların, etnik qrupların təmsilçiləri könüllü şəkildə yaxından iştirak edir, düşməne öldürücü, ağır zərbələr vururlar. Vətən müharibəsi davam edir, işğalçı Ermənistan ordusunun son əsgəri torpaqlarımızdan çıxana qədər bizim savaşımız davam edəcək. Xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız, eləcə də bu təşkilatlara bağlılığı olmayan soydaşlarımız müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan Ordusuna, Azərbaycan dövlətinə dəstək aksiyaları keçirirlər. Soydaşlarımızın əsas hissəsinin “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı altında keçirdiyi bu aksiyalarda terrorçu Ermənistan dövlətinin işğalçı ordusunun son nəfərinə qədər Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi və Ermənistanın Gəncədə dinc əhaliyə, mülki obyektlərə qarşı həyata keçirdiyi raket hücumlarına, çoxsaylı insan tələfatına səbəb olan təxribatlarına beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi tələb edilir.

Dünyanı бүrүyən “Qarabağ Azərbaycandır!” aksiyaları...

12 iyul Tovuz cəbhəsində Ermənistanın törətdiyi terror təxribatları zamanı soydaşlarımız necə ayağa qalxmışdırlarsa, bu gün də o cür ayaqdadırlar. Gəncədə baş verən terror hadisəsi isə soydaşlarımızı daha da qəzəbləndirib. Bu gün xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da, yəhudilər də, ləzgilər də, tatlar da, talışlar da, digər etnik qrupların təmsilçiləri də Ermənistanın həyata keçirdiyi terrora qarşı birləşiblər. Türkiyədə, İsraildə, ABŞ-da, Türkiyədə, Rusiyada, Almaniyada, İsveçdə, İsveçrədə, Finlandiyada, Hollandiyada və digər ölkələrdə soydaşlarımız Ermənistanın terrorçu, işğalçı davranışlarını ifşa etmək, işğalçı ölkənin faşist siyasətini beynəlxalq aləmə çatdırmaq üçün davamlı aksiyalar keçirirlər. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətə, müzəffər ordumuza dəstək, ölkəmizlə həmrəylik ifadə edən aksiyalarında həmin dövlətlərin yerli xalqlarının da iştirak etməsi diqqətəlayiqdir. Bu ondan irəli gəlir ki, soydaşlarımız Azərbaycanı yerli xalqlara da sevdirməyi, ölkəmizin haqq-ədalət uğrunda apardığı müharibənin mahiyyətini onlara lazımi şəkildə çatdırmağı bacarıblar.

Xarici ölkələrdə Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin dəstəkləndiyi tədbirlər...

Bu günlərdə Finlandiyanın paytaxtı Helsinki şəhərinin mərkəzi “Odi” kitabxanasında keçirilən Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasının 29-cu ildönümünə həsr olunan “Qarabağ Azərbaycandır!” adlı tədbirdə soydaşlarımızla yanaşı, digər icmaların da nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirdə işğalçı Ermənistan ordusunun Azərbaycanın ikinci şəhəri olan Gəncədə əhalini raket atəşinə tutması nəticəsində günahsız dinc sakinlərin həlak olduğu qeyd edilib, əcnəbilərə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, Ermənistanın ölkəmizə qarşı işğalçı və təcavüzkar siyasəti barədə ətraflı məlumat verilib. Burada, həmçinin, işğalçı Ermənistan ordusunun humanitar atəşkəs rejimini kobudcasına pozaraq, cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən Gəncə şəhərini raket atəşinə tutması nəticəsində aralarında qadınlar və azyaşlı uşaqlar da olan çoxsaylı mülki şəxsin həlak olması, 90 nəfərin yaralanması, bunun isə faşizmin və vandalizmin təzahürü olduğu vurğulanıb. Həmçinin, qeyd edilib ki, beynəlxalq birlik bu hərbi cinayətə səssiz qalmamalıdır.

Çikaqoda qaldırılan Azərbaycan bayrağı – həmrəyliyin ifadəsi...

Oktyabrın 18-də Azərbaycanın Müstəqillik Günü münasibətilə ABŞ-da İllinoys ştatının Çikaqo şəhərinin meriyası qarşısında dövlət himnimizin sədalari altında üçrəngli bayrağımız havaya qaldırılıb.

Amerikanın Orta Qərb Ştatları üzrə Azərbaycan Mərkəzi tərəfindən təşkil olunan tədbirdə təxminən 50 nəfərə yaxın soydaşımız iştirak edib. Bununla da dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi əks etdirilib, Amerika ictimaiyyətinin diqqəti işğalçı Ermənistan ordusunun Gəncə şəhərində törətdiyi terror aktlarına, mülki şəxslərin, xüsusilə azyaşlıların öldürülməsinə cəlb edilib.

Kaliforniyada isə Şimali və Cənubi Amerika Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı işğalçı Ermənistan ordusunun Gəncə terroruna etiraz olaraq avtoyürüş keçirilib. 150-dən çox avtomobilin iştirakı ilə keçirilən avtoyürüş Los Gatosa yaxınlığından start götürüb və mərkəzi küçələrlə dairəvi hərəkət edərək həmin ünvanda da başa çatıb. Üzərində üçrəngli Azərbaycan bayraqları olan və “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı ilə bəzənən avtomobillərdə hərəkət edən yürüş iştirakçıları yerli ictimaiyyətin diqqətini cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən şəhər və rayonların, xüsusilə Gəncənin mülki əhalisinin Ermənistan tərəfindən ağır artilleriya atəşinə tutulmasına yönəldiblər.

Haaqa işğalçı Ermənistanın Gəncə terroruna etiraz edir

Məlumatlara görə, Niderlanddakı Azərbaycan diasporu Haaqada Niderland Parlamentinin yaxınlığında icazəli aksiya keçirib. Aksiya iştirakçıları Gəncə şəhərində və ölkəmizin digər yaşayış məntəqələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin vandalizm aktları törətməsini, mülki şəxslərin, o cümlədən, azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasını, mülki obyektlərin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyiblər.

Niderlandda azərbaycanlı icmasının təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada diaspor təşkilatlarının üzvləri və üzv olmayan soydaşlarımız iştirak ediblər.

Bildirilib ki, Azərbaycanın Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin, Tərtər, Goranboy, Bərdə, Yevlax, Ağdam və digər rayonların ağır artilleriya atəşinə tutulması Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı təcavüzkar siyasətin davamıdır. Aksiya iştirakçıları beynəlxalq ictimaiyyəti Azərbaycanın haqq səsinə eşitməyə və vandalizm aktlarına biganə qalmamağa səsəyiblər.

Aksiyada Azərbaycan Respublikasının dövlət himni oxunub, müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Gəncə üçün dua et!”, “Erməni terrorçuluğuna son qoyun!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!”, “Biz terrora yox deyirik”, “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan – BMT qətnamələrinə əməl et!” kimi şüarlar səsləndirilib.

Gürcüstan azərbaycanlıları da Ermənistan terroruna qarşı etiraz aksiyası keçiriblər

Gürcüstanın azərbaycanlı, osetin, Ukrayna icmalarının və mühacirətdə olan Abxaziya hökuməti nümayəndələrinin təşkilatçılığı ilə işğalçı Ermənistan ordusunun ölkəmizə qarşı təcavüzünə, Azərbaycan ərazisindəki növbəti hərbi təxribatlarına etiraz olaraq Tiflisdə parlament binasının qarşısında aksiya keçirilib. Aksiya iştirakçıları Gəncə şəhərinin və digər yaşayış məntəqələrinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən yenidən raket atəşinə tutulması nəticəsində mülki vətəndaşların, o cümlədən, azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasını, mülki obyektlərin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyiblər.

Aksiyada çıxış edənlər Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının geri qaytarılması uğrunda apardığı haqlı müharibəni dəstəklədiklərini bildiriblər. Aksiya iştirakçıları “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Ermənistan terrorçu dövlətdir!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “Erməni terroruna son!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!” kimi şüarlar səsləndiriblər.

Onlar Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin atəşə tutulmasını, Gəncədə həlak olan mülki şəxslər arasında qadınların və azyaşlı uşaqların olmasını xüsusi vurğulayıb və dünya ictimaiyyətini erməni terroruna göz yummağa çağırıblar.

Qardaş Türkiyə həmişə bizimlə həmrəydir

Bilirik ki, sentyabrın 27-də Ermənistanın növbəti təxribatının qarşısının alınması və Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının azad edilməsi üçün Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatları Türkiyə dövləti, bu ölkənin vətəndaşları və burada yaşayan soydaşlarımız böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılayırlar. Qardaş ölkənin müxtəlif şəhərlərində Azərbaycan dövlətinə, ordusuna dəstək aksiyaları keçirilir və bu aksiyalarda erməni vandalizmi kəskin pislənir, dünya birliyi Ermənistan terroruna qarşı birgə mübarizəyə çağırılır.

Türkiyənin qaziləri və şəhid ailələri “Hamımız Azərbaycanıq!” deyirlər...

Türkiyənin müxtəlif şəhərlərində yaşayan qazi və şəhid ailələri dərnəklərinin rəhbərləri və üzvləri Azərbaycana dəstəklərini bildiriblər.

Dərnək üzvlərinin qəbul etdikləri bəyanatda bildirilib ki, son hadisələr Azərbaycan dövlətinin işğalda olan torpaqları azad etmək əzmini və gücünü göstərməkdədir: “Azərbaycan Prezidentinə və

hökumətinə, Azərbaycan Ordusuna, Azərbaycan xalqına güvənirik və dəstəkləyirik. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin işğalçı Ermənistan qarşı qazandığı hər zəfər türk milləti və biz qazilər tərəfindən böyük sevinc və coşqu ilə qarşılanmaqdadır”.

Bəyanat “Qəlbimiz sənindir, Azərbaycan!”, “Hamımız Azərbaycanlı!”, “Hamımız Qarabağlı!” şüarları ilə yekunlaşıb.

Qeyd edək ki, məlumatlar Azərbaycan Diaspor Komitəsinin rəsmi saytından götürülüb.

Bu gün dünyanın hər yerində soydaşlarımızın Azərbaycan dövləti, ordusu ilə bağlı keçirdikləri həmrəylik aksiyaları bir daha azərbaycançılıq ideologiyasının milli həmrəylik məsələsində oynadığı təsirli rolun gücünü göstərir.

Bakı Xəbər. – 2020. – 21 oktyabr. – № 181. – S. 14.

Azərbaycan diasporunun fəallığı erməniləri məğlub etdi

Bu il sentyabr ayının 27-də Ermənistanın işğalçılıq məqsədilə yenidən Azərbaycanın ərazilərinə qarşı silahlı hücumlar etməsi plannın Milli Ordumuz tərəfindən qarşısının alınması və bunun ardınca işğal olunmuş ərazilərimizin azadlığı uğrunda aparılan uğurlu döyüş əməliyyatları cəmiyyətdə çox böyük coşqularla qarşılanıb. Ancaq, Ermənistanın işğalçılıq məqsədi ilə Azərbaycanın ərazilərindəki hər bir birləşmələrinin bu məsələdə dirəniş göstərməsi, müharibə zonasından uzaq ərazilərin bombalanması beynəlxalq miqyasda ciddi şəkildə qınağa çevrilmişdir. Bu məsələdə Azərbaycanın diaspor təşkilatlarının fəallıq göstərməsi isə, təqdir olunan proseslərdən biri hesab olunur. Beynəlxalq hüquq normaları çərivəsində baş verən etiraz aksiyalarında qeyd olunub ki, dinc əhalinin, xüsusilə də uşaqların, qocaların və qadınların öldürülməsi siyasətini yürüdən Ermənistanın vəhşi əməllərini bütün dünya qınamalıdır. Gəncə şəhərinin bombalanması və nəticədə çoxlu insan tələfatının olması, binaların bomba saldırları nəticəsində dağılması buna əyani sübutdur. ABŞ, İsrail, İngiltərə, Avstriya, İsveç, Belçika, Hollandiya, Avstraliya, Polşa, Ukrayna, Rusiya, Türkiyə, Almaniya və başqa ölkələrdə Azərbaycan diasporunun keçirdiyi aksiyalar bir daha sübut etdi ki, Ermənistan və erməni cəmiyyətinin terrorizm xəstəliyindən qurtulmayıblar.

“Qarabağ Azərbaycandır!!!” aksiyaları

Finlandiyanın başkəndi Helsinkidə “Bura Azərbaycandır” konfransı KİV-lər tərəfindən işıqlandırılması fin cəmiyyətində erməni vəhşətləri ilə narazılıqla qarşılanmışdır. Təbii olaraq bu sahədə Finlandiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının da böyük əməyi oldu. Sidney şəhərində fəaliyyət göstərən Avstraliya-Azərbaycan-Türk Dostluq Birliyinin təşəbbüsü ilə həmin şəhərdə yaşayan azərbaycanlılar Gelibolu məscidində xalqımıza dəstək aksiyası keçiriblər. İlk öncə cümə namazı qılınıb və sonra isə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin ruhuna dualar oxunub, yaralılara şəfa dilənib. Bununla yanaşı, iştirakçılar Azərbaycanın haqq və ədalət yolunda olduğunu vurğulayaraq, tarixi torpaqlarımıza qayıtmaq naminə aparılan əks-hücum əməliyyatlarında Ordumuza uğurlar diləyib, işğal altındakı torpaqlarımızın tezliklə azad olunacağına əminliklərini ifadə ediblər. Öllərində Azərbaycan bayraqlarını və Ermənistanın dinc əhaliyə qarşı təxribatlarını əks etdirən fotolar, bu əməlləri pisləyən şüarlar tutan həmvətənlərimiz yerli əhaliyə münaqişə ilə bağlı həqiqətləri çatdırıblar. Aksiya zamanı Sidneydə yaşayan ermənilərin təxribatının qarşısı da alınıb. İtaliyada yaşayan həmvətənlərimiz ölkə parlamentinin Deputatlar Palatasının qarşısında “Ermənistanın təcavüzünü dayandırın!” şüarı ilə razılaşdırılmış aksiya keçiriblər. Aksiyada ilk öncə Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndirilib. Aksiyada Roma Sapientia Universitetinin professoru, həmin Universitetdə Azərbaycanşünaslıq fəaliyyətinin rəhbəri Daniel Pommier Vinçelli, İtaliya-Azərbaycan Ticarət Palatasının prezidenti Manuela Traldi, Neapol-Bakı Assosiasiyasının rəhbəri Cüzeppe Kanilia, İtaliyadakı Azərbaycan icmasının nümayəndələri Fərid Abbasov, Aynur Əliyeva, Turan Sadıqi, Məryəm Mehdiyeva, Lamiyə Arikova çıxış ediblər. Onlar Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün 30 ilə yaxın davam etməsi, bu təcavüz nəticəsində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ətraf yeddi rayonun Ermənistan tərəfindən işğal edildiyi, işğal olunmuş ərazilərdə azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə həyata keçirildiyi, bir milyondan çox azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün düşdüyünü, Ermənistanın çoxsaylı müharibə cinayətləri, Xocalıda dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı soyqırımını törətdiyi, beynəlxalq hüquqa və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul olunmuş çoxsaylı sənədlərə, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə məhəl qoymadığını bildiriblər. Aksiyada, habelə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Şuşa Azərbaycandır!”, “Xankəndi Azərbaycandır!”, “Xocalıya ədalət!”, “Erməni təcavüzünə son!”, “Erməni işğalına son!”, “Ermənistan əsgərləri Azərbaycan torpaqlarında nə edir?”, “BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri icra edilmir”, “Təcavüzkarla təcavüzə məruz qalan arasında fərq qoyulmalıdır”, “Beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistanın təcavüzünü pisləməlidir”, “Gəncə, güclü ol!”, “Tərtər, güclü ol!” və digər şüarlar səsləndirilib.

Sülhpərvər İsveçrənin həyəcanı

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün qınanılması, təxribatlarla bağlı məlumatların daha geniş kütləyə çatdırılması istiqamətində Azərbaycanın İsveçrədəki səfirliyinin təşkilatçılığı, “Azərbaycan-Türk Mədəniyyət Assosiasiyası”, “Azərbaycan Dostları Birliyi” və İsveçrə Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının dəstəyi ilə Soloturn və Sürix şəhərlərində tədbirlər təşkil edilib. 30 ildir ki, aparılan danışıqlara Ermənistan tərəfindən ciddi zərbə vurulması diqqətə çatdırılıb, hazırda öz torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi istiqamətində ermənilərin təxribatına cavab olaraq döyüşlərin aparıldığı qeyd olunub. Bundan əlavə, bildirilib ki, indiki məqamda dünya azərbaycanlıları Ermənistan dövlətinin işğalçı siyasətinin ifşa edilməsi, erməni lobbisinin yalanlara söykənən fəaliyyətinin qarşısının alınması istiqamətində yaşadıkları ölkələrdə ciddi və məqsədyönlü işlər aparmalıdırlar. Tədbirdə İsveçrə Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının rəhbəri Əkbər Gəncə, “Azərbaycan-Türk Mədəniyyət Assosiasiyası”nın rəhbəri Cevzet Aras, eləcə də türk diaspor nümayəndələri çıxış edərək Qarabağın əzəli və tarixi Azərbaycan torpağı olduğunu qeyd edib, tədbir iştirakçalarına ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilmiş soyqırımları barədə ətraflı məlumat verib, Ermənistanın xain hücumunu pisləyib və səfirin çağırışına uyğun olaraq İsveçrədəki həm Azərbaycan, həm də Türkiyə diaspor nümayəndələrinin fəal olmalarının vacibliyinə toxunublar. İsveçrə Konfederasiyasında yaşayan diaspor nümayəndələrimizin növbəti tədbiri Azərbaycan Dostları Birliyinin təşkilatçılığı ilə Sürixdə baş tutub. Tədbir zamanı Arzu Bodmer də səfirliyin diaspor nümayəndələrimiz üçün çağırışını səsləndirib. Daha sonra cəbhə xəttindəki vəziyyət müzakirə edilib, hadisələrin İsveçrə dövlət qurumlarının diqqətinə çatdırılmasının vacibliyi, petisiyanın hazırlanması, diasporun bu çətin zamanda fəaliyyətinin və birliyinin önəmi və digər məsələlər müzakirə edilib.

ABŞ-da və BMT-nin Baş Qərargahı qarşısındakı aksiyalar

Azərbaycan Nyu-York Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə ABŞ-ın Nyu-York şəhərində icazəli aksiyaya keçirilib. BMT Baş Qərargahının qarşısında yüzlərlə azərbaycanlının iştirakı ilə baş tutub. Filadelfiya, Nyu-Cersi, Meyn, Vaşinqton, Virciniya, Karolina və digər ətraf ştatlardan həmvətənimizin qatıldığı aksiyada Azərbaycanın Himni oxunub, “Erməni yalanlarına son qoyun!”, “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Gəncə cəbhə zonası deyil!”, “Ermənistan – BMT qətnamələrinə əməl et!”, “Uşaqları öldürməyin!”, “Mülki şəxslər toxunulmazdır!”, “Biz ədalət istəyirik!”, “İşğal beynəlxalq sülhə təhlükədir!” kimi şüarlar səsləndirilib. Çıxış edənlər BMT-dən Ermənistanın təxribatlarını və hücumlarını araşdırmaq üçün komissiya təşkil etməyə, işğalçı Ermənistanla qarşı tədbirlər görməyə çağırıblar. Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının dalğalandırıldığı, Ermənistanın işğalçı siyasətinə etiraz plakatlarının qaldırıldığı aksiyada Gəncə və Mingəçevirin, cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən digər yaşayış məntəqələrinin artilleriya atəşinə tutulması diqqətə çatdırılıb. Onlar mülki əhaliyə qarşı törədilən terror cinayətlərini pisləyərək, BMT və beynəlxalq ictimaiyyəti erməni vəhşiliyini qınamağa, ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində apardığı haqlı mübarizədə Azərbaycanı dəstəkləməyə səsləyiblər. Bundan əlavə, ABŞ-ın Çikaqo, Kaliforniya, Ohayo və digər ştatlarında soydaşlarımız etiraz aksiyalarını davam etdiriblər. ABŞ-ın Corciya ştatında Atlantada Azərbaycan İcmasının təşəbbüsü ilə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Gəncənin raket atəşinə tutulması nəticəsində dinc əhalinin, mülki infrastrukturun hədəfə alınması ilə bağlı CNN-nin qərargahı qarşısında etiraz aksiyası keçirilib. Aksiyada ABŞ-ın Virciniya, Alabama, Şimali Karolina ştatlarında yaşayan soydaşlarımız iştirak edib. CNN-dən işğalçı Ermənistanın Azərbaycanın Gəncə və Mingəçevir şəhərlərində, o cümlədən müxtəlif rayonlarda dinc əhaliyə hədəflənmiş terrorla bağlı məlumatları yayarkən ədalətli olmağı tələb ediblər. Aksiyada ABŞ-dakı Ahıska türklərinin və qazax türklərinin icması da iştirak ediblər. Azərbaycan, Türkiyə və Qazaxıstan bayraqlarının dalğalandığı aksiyada “Gəncə üçün dua et”, “Erməni təcavüzünə son qoyun”, “CNN, həqiqəti işıqlandır”, “CNN ədalətli ol, Ermənistanın təcavüzünü inkar etmə”, “Erməni terrorunu dayandırın!”, “Qarabağ Azərbaycandır!” və sair şüarlar səsləndirilib.

Qeyd edək ki, Avropanın bir sıra dövlətlərində də keçirilən bu aksiyalarda artıq yerli mətbuat, ictimai-siyasi təşkilatlar, xüsusilə də insan haqlarının müdafiəsi ilə məşğul olan qurumlar Azərbaycan diasporunun haqlı tələbləri qarşısında susmaqla özlərinin də suçu olduqlarını dolayı yolla etiraf etmək məcburiyyətində qalıblar. Ona görə ki, ötən 30 ildə heç bir tərəfin təəssübünü çəkmədən əsil həqiqətləri dilə gətirməyiblər. İşğalçı Ermənistanın aparmedizm siyasətinin yanında durmuşlar. Bu gün isə, durum tamamilə fərqlidir. Azərbaycan dövlət olaraq, öz ərazilərinin işğalçı silahlı quldur dəstələrindən azad etmək üçün hərəkətə keçib. Bir milyona yaxın məcburi qaçqın və köçkünün torpaqlarına geri dönmələrini təmin

etməyə başlayıb. Əslində bu nəcib işdə beynəlxalq təşkilatlar 30 il öncə Azərbaycanın yanında yer almalıydılar.

Hürriyyət. - 2020.- 24-26 oktyabr. - № 99. - S. 10.

Ermənistanın müharibə cinayətlərinə qarşı Azərbaycan diaspor quruculuğunda yeni fəallaşma dalğası...

Məhəmmədəli Qəribli

Ermənistan ordusunun Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri, cəbhə bölgəsindən 80 kilometr məsafədə yerləşən Gəncə şəhərinə oktyabrın 11-də və 17-də raket zərbələri endirməsi nəticəsində həlak olan vətəndaşlarımızın xatirəsi dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar tərəfindən də anılır, bu barədə həqiqətlər həmin ölkələrin ictimaiyyətinə çatdırılır.

Xatırladaq ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin oktyabrın 17-də gecə saat 1 radələrində cəbhə zonasından kənarda yerləşən, Azərbaycan Respublikasının ikinci böyük şəhəri Gəncənin mərkəzi hissəsini raket atəsinə tutması nəticəsində 13 nəfər həlak olub, 45-dən çox mülki şəxs yaralanıb, çoxlu sayda mülki infrastruktur obyektinə və nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

Can Azərbaycan Platforması etiraz edir

Oktyabrın 11-də gecə saat 02 radələrində isə düşmənin Gəncə şəhərinin mərkəzi hissəsində yerləşən çoxmənzilli yaşayış binalarını məqsədli şəkildə SCUD raketlərindən atəşə tutması nəticəsində, 5-i qadın olmaqla, 10 nəfər həlak olub, 40-dək insan, o cümlədən 10 qadın və 9 azyaşlı xəsarət alıb. Bundan başqa, 10-dan artıq çoxmənzilli binaya və 100-dən çox müxtəlif təyinatlı obyektə ziyan dəyib. Ermənistanın törətdiyi bu müharibə cinayətləri bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızı bir araya gətirib. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar Ermənistanın növbəti vəhşiliyinə müxtəlif formalarda etiraz edir, ölkəmizin haqq səsinə bütün dünyaya çatdırırlar.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən verilən məlumata görə, İzmirdə fəaliyyət göstərən, Can Azərbaycan Platforması adı altında birləşən 50-yə yaxın qeyri-hökumət təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbir Fransa Respublikası Konsulluğunun qarşısında baş tutub. Aksiyada “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan terrorçu dövlətdir!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!” “İşğal beynəlxalq sülhə təhlükədir!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!” kimi şüarlar səsləndirərək ermənilərin ölkəmizə qarşı apardığı işğalçılıq siyasəti ilə bağlı faktları diqqətə çatdırıb, münaqişənin nizamlanmasında Minsk Qrupunun həmsədri kimi Fransanı ədalətli mövqe nümayiş etdirməyə çağırıblar.

Bernin Helvetia Platsa meydanında aksiya

İsveçrədə yaşayan azərbaycanlılar da işğalçı Ermənistan ordusunun ölkəmizə qarşı təcavüzünə, Azərbaycan ərazisindəki növbəti hərbi təxribatlarına etiraz olaraq Bernin Helvetia Platsa meydanında icazəli aksiya keçiriblər. Aksiya iştirakçıları Gəncə şəhərinin və digər yaşayış məntəqələrinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən yenidən raket atəsinə tutulması nəticəsində mülki vətəndaşların, o cümlədən azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasını, mülki obyektlərin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyiblər. İsveçrə Azərbaycanlıları Kordinasiya Şurasının, Azərbaycanlıların İsveçrədəki Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada Berndə yaşayan və fəaliyyət göstərən soydaşlarımız iştirak edib. Aksiyada “Qarabağ Azərbaycandır!”, “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan terrorçu dövlətdir!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “İşğal beynəlxalq sülhə təhlükədir!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!” kimi şüarlar səsləndirilib. Aksiya iştirakçıları Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin atəşə tutulması, Gəncədə həlak olan mülki şəxslər arasında qadınların və azyaşlı uşaqların olmasını xüsusi vurğulayıb və dünya ictimaiyyətini erməni terroruna göz yummağa çağırıblar.

Soydaşlarımız Brandenburg qapılarına yürüş ediblər

Almaniya Azərbaycanlıları Alyansının təşkilatçılığı ilə Berlin şəhərində də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncəyə növbəti raket zərbələri endirməsi nəticəsində mülki şəxslərin, azyaşlı uşaqların həlak olmasına, mülki obyektlərə ciddi ziyan dəyməsinə etiraz olaraq 10 mindən çox soydaşımızın iştirakı ilə aksiya təşkil edilib. Aksiya iştirakçıları Pariser Platz meydanından Brandenburg qapılarına yürüş ediblər. Çıxış edənlər işğalçı Ermənistanın Azərbaycanın Gəncə və Mingəçevir şəhərlərində, o cümlədən müxtəlif rayonlarda dinc əhalisinə hədəflənmiş terror aktını insanlıq əleyhinə yönələn müharibə cinayəti kimi qiymətləndiriblər. Aksiyada dünya ictimaiyyətindən Ermənistanın dinc əhaliyə qarşı törətdiyi vandalizm aktlarına biganə qalmamaq və təcavüzkar dövlətin törətdiyi terror və soyqırımı aktlarına görə cəzalandırılmaları tələb edilib. İştirakçılar müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Azərbaycan sülh istəyir!”, “Gəncə cəbhə bölgəsi deyil!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “Biz terrora yox deyirik!”,

“Erməni terrorçuluğuna son qoyun!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!” kimi şüarlar səsləndiriblər. Aksiyaya Bakıdan qoşulan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov iştirakçılara Ali Baş Komandanın salamlarını çatdırıb. Fransa, İtaliya, İrlandiya və bir sıra başqa ölkələrin bayraqlarının dalğalandığı tədbirdə bu ölkədəki Azərbaycan icması ilə yanaşı türk, Ukrayna, yəhudi icmalarının nümayəndələri və digərləri iştirak edib.

Vyananın Helden Platz meydanında icazəli aksiya

Avstriyanın Vyana şəhərindəki Azərbaycan diasporu da Vyananın Helden Platz meydanında icazəli aksiyaya keçirib. Aksiya iştirakçıları Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncə şəhərini və digər yaşayış məntəqələrini yenidən raket atəşinə tutması nəticəsində mülki vətəndaşların, o cümlədən azyaşlı uşaqların və qadınların həlak olmasının, mülki obyektlərin dağıdılmasının vandalizm aktı olduğunu bildiriblər və dünya ictimaiyyətini Azərbaycana qarşı qərəzli mövqə tutmamağa, erməni terroruna göz yummağa çağırıblar. “Azer Der” cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə keçirilən aksiyada Vyanada yaşayan və fəaliyyət göstərən soydaşlarımızla yanaşı türk icmasının nümayəndələri də iştirak edib. Aksiyada çıxış edən soydaşlarımız Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin raket atəşinə tutulmasını pisləyib, Gəncədə onlarla mülki vətəndaşın, o cümlədən günahsız körpələrin həlak olmasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildiriblər.

Aksiyada Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ilə yanaşı Avstriyanın himni də oxunub. İştirakçılar müxtəlif dillərdə “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Gəncə üçün dua et!”, “Erməni terrorçuluğuna son qoyun!”, “Mülki insanlar toxunulmazdır!”, “Uşaq ölümünə son qoyun!”, “Biz terrora yox deyirik”, “İşğalçı dövləti dəstəkləməyin!”, “Ermənistan - BMT qətnamələrinə əməl et!” “Ermənistana inanma” “Ermənistanın işğalına son!” “Ermənistanın təcavüzünə son” “Erməni terroruna son” şüarları səsləndiriblər.

Hannover şəhərinin “Kröpcke” meydanında baş tutan anım

Hannover azərbaycanlıları Gəncə terrorunda həlak olanların xatirəsini yad edib. Alman Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Almanyanın Hannover şəhərinin “Kröpcke” meydanında baş tutan anım mərasimində azərbaycanlı icmanın üzvləri iştirak edib. Ermənistan silahlı qüvvələrinin dinc əhalini hədəf alması, müxtəlif şəhər və rayonlarda onlarla günahsız insanın qətlə yetirilməsi, mülki obyektlərin dağıdılması kəskin şəkildə pislənib və bu vandalizm aktı səhnələşdirilmiş formada yerli ictimaiyyətə təqdim edilib. Çıxış edənlər cəbhə bölgəsindən uzaqda yerləşən Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin ağır artilleriya atəşinə tutulmasının erməni vandalizminin bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib, beynəlxalq ictimaiyyəti erməni vəhşiliyini qınamağa və ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində apardığı haqlı mübarizədə Azərbaycanı dəstəkləməyə səsləyiblər.

“Nüfuzlu təşkilatların önündə aksiyaları daha mütəmadi keçirmək lazımdır”

Beynəlxalq Diaspor Mərkəzinin rəhbəri İsmayıl Ağayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistanın bu addımı terror yox, birbaşa müharibə cinayətidir: “Həmin raketlərin məhz Ermənistanın öz ərazisindən atıldığı tam sübut olunub. Bu o anlama gəlir ki, həmin hadisəyə görə birbaşa Ermənistanın siyasi rəhbərliyi məsuliyyət daşıyır. Artıq bizim hüquq-mühafizə orqanları baş verən hadisə ilə bağlı Ermənistanın siyasi rəhbərliyinə qarşı cinayət işi açıb. Bu, perspektivdə reallaşa bilən addımdır. Amma indiki məqamda biz törədilən bu vəhşiliyi dünya ictimaiyyətinin diqqətinə lazımi şəkildə çatdırmalıyıq. Müharibə həm də informasiya sahəsində gedir. Unutmayaq ki, biz bu istiqamətdə daha fəal olmalıyıq. Çünki sistemləşmiş və yalanı doğru kimi sırmağı bacaran erməni diasporunun təbliğat maşını ilə üz-üzəyik. Bizim fərqimiz ondadır ki, haqlı tərəfik, şərəfli müharibə aparırıq. Biz dinc əhalini hədəf almırıq. Ermənistan isə gecə evində yatan körpələri hədəfə alır, onları qətlə yetirir. Azərbaycan bu həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində əlindən gələni edir. Müxtəlif ölkələrdə olan diaspor təşkilatlarımızın bu işə tam dəstək verməsi çox təqdirəlayiqdir. Bunun effektini biz hiss edirik. Dünyanın bir çox KİV-ləri həmin aksiyaları işıqlandırır. Dünya bir daha ermənilərin əsl mahiyyətilə yaxından tanış ola bilib. Təəssüflə qeyd edim ki, əlaqədar beynəlxalq qurumlar, nüfuzlu ölkələr bu vəhşiliyə lazımi reaksiya vermir. Buna sanki iki tərəfin etdiyi müharibədə yaşanan hal kimi yanaşırlar. Tamamilə fərqli məsələdir. Bu, mülki insanlara qarşı törədilən müharibə cinayətidir. Belə əməllərə görə dünyada bir çox ölkə başçıları beynəlxalq tribunal tərəfindən cəzalandırılıb. Soydaşlarımız bu fəaliyyəti davam etdirməlidir. Xüsusilə də nüfuzlu təşkilatların önündə aksiyaları daha mütəmadi keçirmək lazımdır. Bu hadisələrdə diasporumuzun göstərdiyi fəaliyyəti bəyəniyəm. Yalnız Gəncə hadisələri ilə bağlı fəal deyillər. Eyni zamanda cəbhəyə yardım aksiyalarında da diasporumuz olduqca fəaldır. Bu bir daha sübut edir ki, Azərbaycan erməni işğalı ilə mübarizəni vahid orqanizm kimi aparır”.

Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılmasında diasporumuz çox fəaldır. Biz onların gördüyü bütün işləri bir yazı çərçivəsinə sığışdara bilmədik. Növbəti yazılarımızda bu şərəfli işlər barədə ətraflı məlumatlar verəcəyik.

Bakı Xəbər. - 2020. - 20 oktyabr. - № 180. - S. 12.

Diaspor fəallarımız milli birlik haqda

“Azərbaycanda milli birlik heç zaman bu səviyyədə olmamışdı”

Ölkəmizdə məşhur “Beşinci Kolon” hakimiyyətdən uzaqlaşdırıldıqdan sonra, yeni proseslər sürətlə inkişaf etməkdədir. İllər boyu bir-birinə düşmən mövqedə olan iqtidar və müxalifət arasında milli barışıq artıq öz ahəngi ilə inkişaf edir. Cəmiyyətdə liberal baxışlı və məmur-texnokratların hakimiyyətin bütün eşalonunda təmsil olunması da bu prosesi sürətləndirən amillərdən biridir. 30 ildir ATƏT-in Minsk Qrupu adı altında Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərinin azad edilməsi mərhələsinə elə ölkəmizin özünün damğa vurmaq üçün hərəkətə keçməsi də vətəndaş cəmiyyətinin iqtidarla ortaq hədəflərə kökənməsi yeni düşüncə sistemi olaraq dəyərləndirilir. Belə bir proses artıq xaricdə yaşayan soydaşlarımız arasında da müşahidə olunur. İllər boyu bir-birinə qənim kəsilmiş müxtəlif qruplar umu-küsünü bir tərəfə qoyaraq, milli hədəflər ətrafında uzlaşmış şəkildə addımlayırlar.

Azərbaycanda yeni nəfəsin adı “dövlətçiliyə hər kəsin sahib çıxması düşüncəsidir”

Almaniyanın Frankfurt-Mayn şəhərində yaşayan soydaşımız Sərxan Qabiloğlu bildirdi ki, 1992-ci ildə Almaniyaada anadan olub. Atası azərbaycanlı, anası isə mənşəcə yəhudidir. Ancaq, Azərbaycan dilini ədəbi səviyyədə çox mükəmməl bilir. Bununla qürur duyur. O açıqlama verərək qeyd etdi ki: “Mən həm Azərbaycan-Türk, həm də Yəhudi icmaları arasında sıxışb qalmamışam. Hər ikisi diasporla sıx təmaslarım var. Bu gün Almaniyaada Azərbaycanı, özəlliklə də Qarabağa baxdıqda daha da qürur hissələrinə yaşayırıq. Kimsəyə bel bağlamadan ölkəmizin problemlərini xalq və dövlət birgə həll etmək üçün səfərbər olunubdur. Burada yaşayan, illər boyu iqtidarı hədəf alaraq onun əleyhində təbliğatlar aparan mühacir soydaşlarımız da qartıq fərqli düşüncülər. Bu məni və ailəmizi, eləcə də Türk diaspor təşkilatlarını çox sevindirir. Bizim bölgə Hessen əyaləti adlanır. Ona görə də bütün əyalət boyunca Qarabağa olan sevgini və onun işğaldan azad edilməsini hər kəs sevinclə qarşılayır. Konkret olaraq mən özüm hər gün “Azertac”, “Turan”, “Trend” və digər infirmasiya agentliklərin saytlarına daxil oluram və maraq doğuran məlumatları çevirib alman cəmiyyətinə məxsus sosial şəbəkələrdə paylaşırım. Bizi ən çox ilgiləndirən düşməni addım-addım təqib edib onları işğal olunmuş ərazilərimizdən təmizlənməsidir. Belə bir yanaşım tərzi Azərbaycan cəmiyyətində dövlətçiliyə hər kəsin sahib çıxması düşüncəsidir. Biz Ermənistanın işğalçılıq siyasətini davam etdirməsi əleyhində mitinq keçirmək fikrindən uzağıq. Ona görə ki, artıq Avropanın siyasi paytaxtları London, Berlin, Paris, Brüssel, Amsterdam, Vyana, Oslo, Bern, Kopenhagen, Varşava, Praqa və digər şəhərlərdə yerli KİV-lərin Azərbaycan ordusunun qələbələrini qeyd etməyə başlayıblar. Xüsusilə dövlət başçısı İlham Əliyevin Avropa telekanallarına verdiyi açıqlamalar çox maraqla qarşılanır. Onun çıxışlarında Azərbaycanın haqlı tərəf olması həm də beynəlxalq qanunlar çərçivəsində izah edilir. Bunu avropalılar daha məntiqli sayırlar. Çox istərdim ki, Azərbaycanın bütün infirmasiya agentlikləri məhz beynəlxalq hüquqa və qanunlara söykəmli mütəxəssislərin çıxışlarını Avropada yaya bilsinlər. Ermənistanın silahlı qüvvələrinin dinc əhaliyə uzaqvuran toplardan atdığı mərmilərin sayəsində yaranmış fəlakəti daha çox nümayiş etdirməliyik. Goranboy, Tərtər, Ağdam, Ağcabədi, Füzuli, Bərdə və digər rayonlarda dinc əhaliyə dəyən maddi zərərlərə görə onlara humanitar yardımlar etmək barədə burada müzakirələr açmışıq. Yaxın günlərdə Azərbaycan və Türkiyənin Berlindəki səfirlikləri ilə görüş keçirməyi planlaşdırmışıq”.

Beynəlxalq qurumların səssizliyinin gizlinləri

Norveçdə yaşayan və əslən Güney Azərbaycandan olan, şair-yazıçı Hadi Qaraçay: “Mən ötən əsrin 90-cı illərində Bakıda yaşamışam. Demək olar Azərbaycanın ictimai prosesləri ilə yaxşı tanışlığım var. Xüsusilə ədəbi cəmiyyətdə olanlarla indinin özündə də əlaqələrimi saxlayıram. Qarabğ və ətraf bölgələrin necə işğal olunduğu dövnlərdə hər gün məcburi köçkünlər və qaçqınlarla görüşərdim. Ürəyim hər dəfə sızıldayırdı. Milli şairimiz Səməd Vurğunun bu misraları sanki ruhumda bir demokl qılıncı kimi asılmışdı:

Vətənsiz də insan olan,
İnsan kimi yaşayarmı?

Şair olduğum üçün bəzən emosiyalara qapılıb xalqımı və elə dövlətimi ağır sözlərlə daxilimdə çox tənqid etmişəm. Bir milyondan çox məcburi qaçqın və köçkünlərdən ibarət azından 50-60 minlik gözəl bir ordu yaratmaq olardı və doğma torpaqlarını azad etmək üçün keşmə şəhid olmağı tərcih edəydilər, deyirdim öz-özümə. Mirzə Cəlil, Sabir və digərlər kimi. Hər dəfə də belə bir sula verirdim özümə: “İlahi, 10 milyonluq xalq mübarizə əzmini ortaya qoysa, silah götürüb doğma torpaqlarımızı azad etmək üçün Milli Mücadilə yoluna çıxsın, kim bizə dur deyə bilər? Onu da çox yaxşı başa düşürəm ki, Azərbaycan dövləti və xalqı heç də Ermənistanla və ya bir ovuc silahlı quldur dəstəsi ilə döyüşmür. Ermənistana və həmin silahlı quldur dəstələrinə dəstək verən dövlətlər var. Biz əslində onlarla döyüşürük. Budur aradan 27 il ötəndən sonra, dövlət və millət olaraq milli iradəni önə çəkmişik. Kimsənin bizə dur deyə cürəti çatmır. Elə ona görə də ermənilər döyüşdə məğlub duruma düşüblər. Şəxsən gündəlik Avropanın bütün informasiya məkanını diqqətlə izlədiyim üçün cəsarətlə deyə bilərəm ki, prezident İlham Əliyev çox haqlı olaraq deyir ki, Ermənistanın baş naziri və prezidenti dünya dövlətlərinə telefon zəngi açaraq onlara yalvarırlar. Bu yalvarışların hər gün şahidiyəm. Məni ən çox sevindirən ondan ibarətdir ki, Avropa Birliyi, Avropa Şurası və BMT-nin, həm də digər beynəlxalq insan haqları təşkilatlarının indiki məqamda susqun duruma düşməsidir. Əgər Ermənistan haqlı tərəf olsaydı, çoxdan dünyanı bir-birinə qatmışdılar”.

Finlandiya və fin xalqı işğalçı siyasəti əsla qəbul etmir

Finlandiyada yaşayan yazıçı soydaşımız Ərsan Ərelil fikrincə: “Qarabağ uğrunda bu gün aparılan mübarizə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin ən böyük atributudur. BMT və digər beynəlxalq qurumlar Azərbaycanın siyasi coğrafiyasının sərhədlərini tanımaq bərsində qərar var. Həmin ərazilərin 25 faizi 30 ildir Ermənistan tərəfindən işğal olunubdur. Azərbaycan dövlət olaraq, 30 ildir bəşəri mənada böyük humanizm göstərərək ATƏT-in Minsk Qrupunun vasitəsilə sülh yolunu tutmuşdu. İşğal olunmuş ərazilərimizin azad edilməsi üçün vasitəçi missiyası ilə birgə çalışırdı. Beynəlxalq qurumlara verilən limit artıq tükənibdir. Prezident İlham Əliyev demişkən: “Daha bir 30 ili gözləməkdə Azərbaycanın nə marağı və nə də həvəsi vardır”. Finlandiya KİV-ləri öncə düzgün mövqe tutmamışdı. Ona görə ki, Azərbaycanı “avtoritar” rejimə malik bir dövlət olaraq qəbul edirdi. Bu gün 30 ildir Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması məsələsinə isə, dəstək verirlər. Ona görə ki, Finlandiya belə bir problemi ötən əsrin 40-cü illərinə qədər yaşamaq zorunda olub. Finlandiya və fin xalqı hər hansı bir dövlətin ərazisinin işğalını əsla qəbul etmirlər”.

Moldovanlar işğalçı siyasətə lənət oxuyurlar

Moldovada yaşayan diaspor fəali Faiq Kərəmov: “Əslən Zəngilan rayonunun Şayıflı kəndindənəm. Məcburi köçkün kimi 3 yaşından 9 yaşına kimi Füzuli rayonunun Horadiz qəsəbəsində ilanların mələyən boz çöllərində dəmir vaqonlara yaşamışam. Yayın qızmar çağında gecələr bürküdən səhərə kimi yata bilmirdik. Qışın soyuğunda isə, dəmir vaqonu qızdırmaq əsil fəlakət idi. Atamın əsgər yoldaşı var, Əhməd əmi. O bizə maddi dəstək verdi və ailəlikcə Moldovaya köçdük. 21 ildir Kişinyev şəhərində yaşayırıq. Elə bir gün olmayıb ki, atam da, anam da, elə mən özüm də yurd həsrəti ilə doğma torpaqlarımıza geri dönmək üçün dua etməyəm. Burada çoxlu moldovan dostlarım var. Onlar da bizim kimi, işğalçılıq siyasətinə lənət oxuyurlar. Ona görə ki, Azərbaycan kimi, onlar da başqa bir işğalçılıq siyasətinin acılarını yaşayırlar. Ölkənin bölgəsində yaşayan ruslar 1991-ci ildə özləri üçün “Dnestryanı Respublikası”nı elan edərək Moldovanın ərazilərinin parçalanması və faktiki olaraq işğal edilməsi faktını irəli sürüblər. Moldovanın ərazi bütövlüyünü əsla tanımaq fikrində deyillər. Halbuki, Moldova II Dünya Savaşı zamanı SSSRİ tərəfindən işğal olunub. Rumıniyanın tarixi ərazisi olan Moldova demək olar ki, bir dövlətin və xalqın ikiye bölünməsi deməkdir. 1991-ci ildə Sovetlər Birliyi dağılan zaman Moldovanın Rumıniya ilə birləşməsi faktı ortaya çıxan kimi, “Dnestryanı Respublika” adı altında separatizm baş qaldırdı. Ona görə də eyni xalq və eyni coğrafi məkan olan bu iki dövlət birləşmə bilmədi. Beləcə Moldova da Azərbaycan kimi işğalçı siyasətə görə çox problemlərlə üz-üzə qalıbdır.

Buradan Azərbaycanda son günlər atılan addımlar bizim milli qürur mənbəyimizdir. Moldovan dostlarımız bizim hər uğurumuzu sevinclə qarşılayırlar. Onlar da bizim kimi işğalçılıq siyasətə qarşı mübarizədə əzmlilərlə olmaq istəyirlər. Demək olar moldovanlar hər gün Qarabağ və ətraf bölgələrdə baş verən olayları, erməni quldurlarından azad edilmiş ərazilərimizlə bağlı informasiyaları diqqətlə izləyirlər. Demək olar bizi təbrik edənlərin sayı günbəgün artır. Küçəyə çıxanda, iş gedəndə qürurla addımlayırıq.

Zəngilan azad olan kimi, dərhal ailəlikcə vətənə dönəcəyik. Bizim ailəmizin qərarı bundan ibarətdir. Bütün dualarımız vətən torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canı və qanı bahasına əlində silah döyüşən bütün əsgərlərimiz üçündür.

Hürriyyət. - 2020. - 17-19 oktyabr. - № 96. - S. 10.

Böyük Qarabağ müharibəsində diaspor fəallarımızın Prezident İlham Əliyevə münasibətində yeni fəallaşma motivləri...

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycan bir neçə gündür ki, öz ərazisində aktiv antiterror əməliyyatlarına başlayıb. Son proseslər göstərdi ki, Dağlıq Qarabağ problemi dünyada yaşayan bütün azərbaycanlıları dərinədən narahat edir. Onlar bu problem ətrafında bir yumruq kimi birləşib, düşmən təbliğatına qarşı aktiv mübarizə aparırlar.

Ötən yazılarımızda biz Diasporla İş Üzrə Dövlət Komitəsi ilə koordinasiyalı fəaliyyət göstərən təşkilatlarımızın Vətən müharibəsi çərçivəsində ölkəmizə, ordumuza verdikləri dəstəkdən danışmışdıq.

Hazırda Qarabağ uğrunda informasiya və diplomatiya savaşı bütün dünya boyu gedir. Bizim dünyada ermənilər qədər havadarlarımız olmasa da, biz haqlı tərəf sayıldığımız üçün arqumetlərimiz daha tutarlıdır. Bu səbəbdən də dünyanın hər yerində yaşayan azərbaycanlıların informasiya savaşında aktiv olmaları zəruridir. Qarabağ və ətrafında baş verənləri dünyaya olduğu kimi çatdırmaq üçün hər birimiz hər gün çalışmalıyıq. Əsgərimizin səngərdə canı bahasına əldə etdiyi qələbəni diplomatiya və informasiya savaşında uduzmamalıyıq. Bu istiqamətdə bütün dünyadakı diaspor təşkilatlarımızın və ayrı-ayrı diaspor fəallarının aktivliyi nəzərə çarpır. Vətən müharibəsinin getdiyi dövəmdə biz müxtəlif ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın Prezident İlham Əliyevə ünvanladıkları məktublardan da bu ruhu hiss edirik. Gəlin, həmin məktublardan bəzilərinə diqqət edək.

“Bütün bu faktlar məndə Azərbaycan və onun vətəndaşları haqqında yalnız müsbət fikirlər yaradıb”

İsrail dövlətinin Təl-Əviv şəhərindən Rafaeli David Merxaeviç Prezident İlham Əliyevə müraciətində qeyd edir ki, 2019-cu ildə ölkəmizə səfəri zamanı Azərbaycanın güclü və qüdrətli ölkəyə çevrilməsini gözləri ilə görüb: “Hər yerdə mərhum atanızın əməyini və hazırda Sizin səylərinizi gördüm ki, bunu da çox yüksək qiymətləndirirəm. Səfərim zamanı çox zəngin tarixə və mədəniyyətə sahib bir ölkə gördüyüm üçün xoşbəxt idim. Azərbaycanda İsrail Dövlətinə və yəhudi icmasına qarşı gördüyüm xoş münasibətə görə, cənab Prezident, Sizə xüsusi təşəkkür edirəm. Bütün bu faktlar məndə Azərbaycan və onun vətəndaşları haqqında yalnız müsbət fikirlər yaradıb. Sizə və ailənizə cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayır, Tanrıdan torpaqlarınızın müharibələr olmadan tam sülh şəraitində Azərbaycan ərazisinə qayıtmasını diləyirəm”.

“Sizin uğurlu siyasətiniz sayəsində bu gün bütün dünya azərbaycanlıları birlik və həmrəylik nümayiş etdirir!”

Prezident İlham Əliyevə müraciətində Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərindən Məmmədov Sahib Hüseyn oğlu bildirib ki, 30 ildən coxdur Vətəndən kənarında yaşasa da, ürəyi həmişə Vətənlə döyünüb və bu gün də döyünməkdədir: “Qoy Tanrı torpaqlarımızı düşməndən azad etməkdə bizə, Azərbaycan xalqına, ölümün gözüne dik baxan Ordumuza kömək olsun! Ulu öndərimizin və Sizin uğurlu siyasətiniz sayəsində bu gün bütün dünya azərbaycanlıları birlik və həmrəylik nümayiş etdirir! Sizə inanırıq, Sizi sevirik, Sizə arxayın! Yaşasın Azərbaycan! Qarabağ Azərbaycandır!”

“Cəbhə bölgəsindən gələn şad xəbərlər bizi - Ukraynada yaşayan bütün azərbaycanlıları sevindirir və qürurlandırır”

Bu fikirlər Ukraynanın Kiyev şəhərində yaşayan soydaşlarımız Qasimov Əbülfəz, Bağirov Ağasəlim, Turanlı Fərhad, Ələsgərov İlham, Mirzəyev Nicat, Tağıyev Rövşən, Abbasov İlqar və başqaları (Ukraynada yaşayan azərbaycanlı ziyalılar – 16 nəfər) tərəfindən Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan müraciətdə yer alır. Məktub müəllifləri bildirir ki, həmin ölkədə yaşayan çoxsaylı həmvətənlərimizin adından Prezidentə və rəşadətli Azərbaycan Ordusuna səmimi minnətdarlıqlarını bildirmək istəyirlər: “30 ildir erməni işğalçıları tərəfindən zəbt edilmiş Azərbaycan ərazilərini - Dağlıq Qarabağ və 7 ətraf rayonunu işğaldan azad etmək və 1 milyon qaçqını öz yurd-yuvalarına qaytarmaq üçün çıxdığımız bu müqəddəs yolda Sizi dəstəkləyirik. Son günlər cəbhə bölgəsindən gələn şad xəbərlər bizi - Ukraynada yaşayan bütün azərbaycanlıları sevindirir və qürurlandırır. Qüdrətli Ordumuz Sizin əmrinizlə gücünü düşmən üzərində göstərir, onlara layiq olduqları cavabı verir.

Bu gün Sizin rəhbərliyiniz altında Milli Ordumuzun əsgərləri düşməni işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından qovur. Dövlətimizin erməni təcavüzkarlarına qarşı informasiya müharibəsinin uğurla

aparılmasında, erməni saxtakarlığını ifşa edən, təkzibedilməz dəlillərə əsaslanan publisistik və elmi əsərlərdən ibarət materialların Ukraynada davamlı şəkildə yayılmasında rol oynayan Ukraynadakı Azərbaycan ziyalıları müqəddəs Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda gedən haqq savaşında Azərbaycan dövlətinin və Milli Ordumuzun daim yanında olduğunu bəyan edir.

Siz və Sizin əmrinizdə olan qəhrəman Azərbaycan Ordusu düşmənlərimizə və bütün dünyaya göstərdi ki, biz əzəli-əbədi torpağımız olan Qarabağ uğrunda sona qədər döyüşməyə hazırıq. Tarixi ədalət bizim tərəfimizdədir.

Sizə dərin hörmətimizi və dəstəyimizi bildiririk. Hər an əmrinizdə olduğumuzu ifadə etmək istəyirik. Biz həmişə Vətənimiz Azərbaycanın yanındaıyıq və Sizin yürütdüyünüz siyasəti dəstəkləyirik.

Sizin rəhbərliyiniz altında torpaqlarımızın son qarışına qədər geri alınacağına inanırıq. Hər birimizin ürəyinə sevinc gətirən fərəhli Qələbə gününü səbrsizliklə gözləyirik.

Yolumuz haqq yoludur!

Qarabağ Azərbaycandır!”

“Düşməniniz düşmənimizdir, Sizə xainlik edən bizə xainlik etmişdir”

Türkiyə Respublikasının Kayseri şəhərindən Cem Küçüktürk də Prezident İlham Əliyevə müraciət edib: “Sizə böyük hörmətlərimi çatdıraraq, Türkiyədə hər bir kəsin ürəyinin, canının bir hissəsinin Azərbaycandakı qardaşlarımızın yanında olduğunu bildirirəm. Şəhidlərinizə görə, başda Siz olmaqla, Azərbaycan xalqına başsağlığı verir, yaralılara şəfa diləyirəm. Allahım hamınızın yar və yardımçısı olsun. Yaşamış olduğunuz xain hücum haqqında eşidəndə mütəəssir oldum. Amma əmin idim ki, Azərbaycan xalqın köməyi ilə bu təcavüzün də öhdəsindən gələcək. Düşməniniz düşmənimizdir, Sizə xainlik edən bizə xainlik etmişdir. Qələbəyə mübarək olsun deyir, bütün türk milləti adından yanınızda olduğumuzu bildirirəm”.

“Azərbaycan var olduqca, Siz də yaşayacaqsınız”

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərindən Prezident İlham Əliyevə müraciət edən Ağayev Ələsgər Tofiq oğlu bildirir ki, sadə cümlələrlə ürək sözlərini ifadə edib təşəkkür etmək istəyir:

“Harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, hamımız Sizin arxanızda dağ kimi dayanmışıq. Sizin dediyiniz hər bir sözün, hər bir bəyanatın arxasında xalq dayanıb. Sizin hər çıxışınız dünyaya səs salır, düşmənlərə, hətta güclü dövlətlərdən olan havadarlara meydan oxuyur, Azərbaycanın qəti mövqeyini ortaya qoyur. Var olun, yüz yaşayın. Azərbaycan var olduqca Sizde yaşayacaqsınız. Azərbaycan isə hər zaman var olacaq, deməli, Siz də yaşayacaqsınız”.

“Durmaq yox, ancaq irəli getmək lazımdır”

Almaniyanın Köln şəhərindən Rəşad Quliyev isə bunları yazır: “Hörmətli cənab Prezident. Sizin komandanlığınızla rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi üstünlüklər və qələbə xəbərləri Dünya Azərbaycanlıları Assambleyası üzvlərini də son dərəcə sevindirir. İllərdir həyata keçirdiyiniz uğurlu xarici siyasətiniz bu gün də öz bəhrəsini verir. Biz də dünya azərbaycanlıları olaraq bu siyasətinizi dəstəkləyirik və bu yolda üzərimizə düşən öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirməyə çalışırıq. Qeyd etmək istərdim ki, biz də öz növbəmizdə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini, vandal rəftarını, terrorçu və antihumanist addımlarını dünya ictimaiyyətinə çatdırırıq. Son günlərdə informasiya müharibəsi zəminində bu təşəbbüslərimizi intensivləşdirmişik. Nəzərinizə çatdırmaq istərdim ki, Sizin “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarınız beynəlxalq aləmdə devizimizə çevrilib. Dünya azərbaycanlıları yekdilliklə Sizin arxanızdadır. Hörmətli cənab Prezident, dünya azərbaycanlıları birmənalı şəkildə Sizin mövqeyinizi dəstəkləyir və erməni işğalçılar işğal olunmuş əraziləri tərک etməyəndək durmaq yox, ancaq irəli getmək lazımdır”.

“Torpaqlarımızı düşmənlərdən azad etməyə son damla qanımıza qədər hazırıq”

Qazaxıstanın Almatı şəhərindən Qəhrəman Sadiyev yazır: “Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan. Biz xaricdə yaşayan azərbaycanlılar son günlərdə Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlarında Sizin rəhbərliyinizlə ordumuzun terrorçulara qarşı apardığı mübarizədə Sizi dəstəkləyirik. Uzun illər düşmən tapdağı altında inləyən torpaqlarımızın azad olunması naminə apardığımız ədalətli mübarizədə Sizinləyik və hər zaman Sizin yanınızda olduğumuzu bəyan edirik. Qürurla, mətanətlə döyüşməyə, torpaqlarımızı düşmənlərdən azad etməyə son damla qanımıza qədər hazırıq”.

Diasporumuzun təmsilçiləri olan ayrı-ayrı fərdlərin ölkə başçısına ünvanladığıları məktublardakı məzmunları necə qiymətləndirmək olar?

“Soydaşlarımız kütləvi şəkildə səfirliklərə müraciət edib, ərazi bütövlüyümüz uğrunda döyüşlərdə iştirak etmək istədiklərini bildirirlər”

Beynəlxalq Diaspor Mərkəzinin rəhbəri İsmayıl Ağayev “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, doğrudan da biz xalqımızın və dünyada yaşayan soydaşlarımızın sıx birliyini görürük:

“ Ölkənin daxilindəki birlik və həmrəyliyin şahidiyik. İnsanlar həvəslə orduya yardım edir. Gənclərimiz böyük əzmlə ordu sıralarına qoşulurlar. Hətta növbələr müşühidə edilir. Ön xəttə könüllü yardımlar aparılır. Eyni mütəşəkkilliyi biz diaspor təşkilatlarımızdan da görürük. Onların nümayəndələri belə vəziyyətdə ordumuza həm maddi, həm mənəvi, həm də böyük informasiya dəstəyi verir. Çoxlu sayda diaspor nümayəndələrimiz vəsait göndərib, Orduya yardımlar edirlər. Dövlət Miqrasiya Xidmətinin hazırladığı bir videoçarxı gördüm. Görünür ki, ölkəmizdə yaşayan bir qrup əcnəbi vətəndaş şanlı ordumuza dəstək nümayiş etdirib. Eyni hal xarici ölkələrdə də yaşanır. Qeyri millətlərin üzvləri baş verənləri görüb, bizə yardım göstərirlər. Mən bir neçə ölkə ilə əlaqə saxlamışam. Soydaşlarımız kütləvi şəkildə səfirliklərə müraciət edib, ərazi bütövlüyümüz uğrunda döyüşlərdə iştirak etmək istədiklərini bildirirlər. Bu milli birliyi şərtləndirən bir çox amillər var. Onlardan ən başlıcası Ali Baş Komandanın apardığı qətiyyətli və düzgün siyasətidir. Bunun arxasında duran amillər Ordunu qələbəyə daha da ruhlandırır. Biz bütün bunların şahidi oluruq. Ölkə başçısına ünvanlanan məktublarda biz onun işinə, sərəştəsinə verilən yüksək qiyməti aydın hiss edirik”.

Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, bu mübarizədə bütün dünya azərbaycanlıları vahid mövqedən çıxış edir.

Bakı Xəbər. - 2020.- 14 oktyabr. - № 176. - S. 10.

Azərbaycan diasporunun erməni təcavüzünə qarşı vətən müharibəmizə ideoloji, informativ və təşkilati dəstəyi...

Məhəmmədali Qəribli

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan bir neçə gündür ki, öz ərazisində aktiv antiterror əməliyyatlarına başlayıb. Bizim üzləşdiyimiz düşmənin yırtıcı caynaqları hər yərə nüfuz edə bildiyi üçün, onunla həm də ideoloji mübarizə aparmağa məhkumuq. Son proseslər göstərdi ki, Dağlıq Qarabağ problemi dünyada yaşayan bütün azərbaycanlıları dərinəndən narahat edir.

Onlar bu problem ətrafında bir yumruq kimi birləşib, düşmən təbliğatına qarşı aktiv mübarizə aparırlar. Ötən yazılarımızda biz Diasporla İş Üzrə Dövlət Komitəsi ilə koordinasiya fəaliyyət göstərən təşkilatlarımızın Vətən Müharibəsi çərçivəsində ölkəmizə, ordumuza verdikləri dəstəkdən danışmışdıq. Həmin fəaliyyətlərin həcmi bir yazıya sığışdırmaq mümkün olmadığı üçün, soydaşlarımızın nümunəvi fəaliyyətindəki digər məqamları da diqqətə çatdırmaq istəyirik.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız İlham Əliyevə təbrik, təşəkkür məktubları ünvanlayırlar

Bu günlər ərzində dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız Azərbaycan ordusunun qələbələri və işğal olunmuş torpaqlarımızın bir hissəsinin azad edilməsi münasibətilə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə təbrik, təşəkkür məktubları ünvanlayıblar. Prezidentin internet sahifəsində dərc olunan məktublarda Azərbaycan dövlətinə, xalqına və Prezidentə dəstək ifadə olunub. Bildirilib ki, dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı işğalçı Ermənistan ordusuna qarşı bu haqq mübarizəsində ölkəmizin yanındadır və ordumuzun qazandığı qələbələrdən qürur hissi keçirir. Soydaşlarımız, ehtiyac yaranarsa, həm ön cəbhədə, həm də arxa cəbhədə Vətənin müdafiəsinə hazır olduqlarını bildirirlər.

Monteneqronun "PR Centar" media mərkəzində Azərbaycanda baş verən hadisələrlə bağlı yerli media nümayəndələri üçün mətbuat konfransı keçirilib. KİV nümayəndələri qarşısında çıxış edən Azərbaycan–Monteneqro Mədəni-İqtisadi Mərkəzinin direktoru Seyran Mirzəzadə Ermənistan silahlı qüvvələrinin bütün cəbhə boyu Azərbaycanın mülki şəxslərinə və strateji obyektlərinə genişmiqyaslı hücumuna cavab olaraq Azərbaycan ordusunun əks hücum əməliyyatlarına başlaması, bu əməliyyatların ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində Ermənistan tərəfindən illərdə işğal altında saxlanılan ərazilərdə keçirilməsi barədə ətraflı məlumat verib. Azərbaycanın öz tarixi, əzəli torpaqlarını işğaldan azad etmək hüququndan istifadə etdiyini və xalqımızın Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında yumruq kimi birləşdiyinə diqqət cəlb edilib.

Azərbaycan Prezidentinin BMT Baş Məclisinin 75-ci sessiyası çərçivəsində çıxışı zamanı Ermənistanın Azərbaycana qarşı yeni hərbi təcavüz hazırladığı barədə beynəlxalq ictimaiyyətə xəbərdarlıq etdiyi, hazırda baş verənlərə görə məsuliyyətin Ermənistanın baş naziri Paşinyanın və Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşdüyü vurğulanıb. "Azərbaycan xalqının heç bir ölkənin ərazisində gözü yoxdur, biz Vətənimizi, dövlətimizi və xalqımızı müdafiə edirik", - deyərək soydaşımız əlavə edib.

Soydaşlarımızın ərəb coğrafiyasındakı fəallığı...

Bu proseslərdə ərəb ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın da fəallığı nəzərə çarpır. İordaniya Haşimilər Krallığı, Oman Sultanlığı və Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasındakı Azərbaycan diasporu bu ölkədə yaşayan azərbaycanlıların adından Ermənistanın təxribatlarını pisləyən bəyanat yayıb.

Bəyanatda qeyd olunub ki, 30 ilə yaxındır Ermənistan Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlayır: "Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təxribatları bir daha Ermənistanın işğalçı dövlət olması təsdiqləyir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə əməl etməyən işğalçı dövlətin münəqişənin sülh yolu ilə nizamlanmasında maraqlı olmadığı, əksinə, yeni ərazi iddiasında olduğu da vurğulanır. Dünya ictimaiyyətini Cənubi Qafqaz regionunda sülhə və sabitliyə ciddi təhlükə olan Ermənistanın bu işğalçı siyasətinə son qoymağa çağırırıq".

Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı, Pakistan İslam Respublikasında yaşayan azərbaycanlılar da Azərbaycan dövlətinin və Ordusunun yanında olduqlarını bəyan edərək, yaşadıkları ölkələrin yerli ictimaiyyətini haqlı davasında Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləməyə və işğalçı Ermənistanı təcavüzkarlıq siyasətini pisləməyə çağırıblar.

Misirdəki Azərbaycan diasporunun sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirovun bu ölkənin aparıcı qəzetlərdən biri olan "Almasryalyoum" qəzetinin saytında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda Ermənistanla qarşı apardığı haqlı mübaribənin səbəbləri haqqında yazısı dərc olunub.

Xaricdəki tanınan soydaşlarımız ölkəmizlə bağlı həqiqətləri sosial şəbəkələrdə fəal yayırlar

Türkiyənin Bilkent Universitetinin Nanotexnologiya Araşdırmaları Mərkəzinin fəxri professoru Əmirullah Məmmədov facebook sosial şəbəkə hesabındakı paylaşımında Azərbaycana dəstəyini nümayiş etdirib: "Bu, Azərbaycanın Vətən müharibəsidir. Mücadiləmizdə haqlıyıq və qalib gələcəyik". Latviya Seyminin üzvü, ölkənin ATƏT Parlament Assambleyasındakı nümayəndələrindən biri, deputat Romans Naudins facebook sosial şəbəkə hesabındakı paylaşımında ermənilərin Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərindəki məscidlərimizi təhqir etmələrini əks etdirən şəkil paylaşdı: "Erməni "siyasətçiləri" Azərbaycanın hazırda mübarizə apardığı işğal altında olan torpaqlarında məscidlərinə belə münasibət göstərilir. "Erməni siyasətçiləri" ifadəsini xüsusi vurğulayıram, çünki yalnız siyasətçilərin mövqeyi sayəsində mədəni və tarixi abidələrə bu cür münasibət göstərilə bilər..."

DAK Almaniyə Kanslərinə etiraz edir...

Dünya Azərbaycanlıları Konqresi ATƏT, BMT, Avropa Şurası, Avropa Komissiyasına, Almaniyə Kansləri və ABŞ prezidentinə müraciət ünvanlayıb. Müraciətdə işğalçı Ermənistan ordusu tərəfindən 27 sentyabr 2020-ci il tarixindən başlayan genişmiqyaslı hərbi təxribatlar, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə məhəl qoyulmayaraq, son 8 gündə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionundan kənar ərazilərinin də atəşə tutulduğu qeyd edilib. Paytaxt Bakının yerləşdiyi Abşeronun, ikinci böyük şəhər olan Gəncənin, Mingəçevir şəhərinin və digər ərazilərin ağır artilleriya zərbələrinə məruz qaldığı, yaşayış məskənlərinin və dinc mülki əhalinin hədəfə alındığı bildirilib.

Polşadakı soydaşlarımız ölkə Seyminə etiraz ünvanladılar...

Sonda regionda sülh və sabitliyin bərpa edilməsi, hərbi əməliyyatların dayandırılması və işğalçı qüvvələrin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılması üçün Ermənistanla təsir göstərilməsi tələb edilib. Polşa Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurası və Varşavadakı Azərbaycan Evi ölkə Seyminə (parlament) etiraz məktubu ilə müraciət edib. Buna səbəb Seymin deputatı Marta Kubiakın biraylıq maaşını qondarma və separatçı Dağlıq Qarabağ rejiminə göndərməsi olub. Azərbaycan-Polşa dostluğunun qədim tarixə malik olduğunu vurğulayan məktub müəllifləri deputat Marta Kubiakın hərəkətinin mənəvi baxımdan düzgün olmamasından təəssüfləndiklərini bildirərək yazıblar: "Maaşını Dağlıq Qarabağın separatçı, beynəlxalq hüquq tərəfindən qəbul edilməyən rejiminə göndərmək və bunu açıq şəkildə elan etmək deputatın əsas missiyası olmamalıdır. Bu, Polşanın milli qanunlarına və BMT Təhlükəsizlik Şurası, Baş Assambleyası, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, ATƏT qarşısında qəbul etdiyi öhdəliklərinə ziddir". Deputatın qeyri-qanuni hərəkətinin və yersiz niyyətinin yalnız Azərbaycanla Polşa arasındakı qarşılıqlı münasibətləri pozmağa xidmət etdiyinə diqqəti cəlb edən soydaşlarımız Seymin üzvlərini bu hərəkəti pisləməyə çağırıblar. Bildirilib ki, yalnız bu cür hərəkətlərin pislənməsi münasibətlərimizin nə qədər güclü və sarsılmaz olduğunu göstərə bilər. Polşa Azərbaycanlıları Şurasının sədri Fərid Cəfərli və bu ölkədə yaşayan digər soydaşlarımız da Marta Kubiakın şəxsi elektron poçtuna etiraz məktubları göndəriliblər.

Nazir Hətəmov: "Rusiya cəmiyyətində bu həqiqətlərin bilinməsi daha vacibdir"

Rusiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycanlıların Hüquqları və Qanuni Maraqları Üzrə "Edinstvo" Regionlararası Konqreslər Assosiasiyasının vitse-prezidenti, Azərbaycan diasporunun fəal Nazir Hətəmov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, hazırda Azərbaycandadır: "Mən əslən Tərtər rayonundanam. Elə oldu ki, bu hadisələri Azərbaycanda qarşılamalı oldum. Öz gözlərimlə Tərtərin erməni vəhşiləri tərəfindən necə dağıldığının şahidiyəm. Bu heç bir müharibə qanunlarına sığmır. Onlar Tərtərin, Bərdənin və digər yaşayış rayonlarımızın dinc əhalisini, mülki infrastrukturunu hədəf alırlar. Bütün bunlar göstərir ki, Ermənistan işğalçılıq siyasəti nəticəsində uzun illər cəzasız qaldığı üçün quduzlaşıb. Biz bütün bu həqiqətləri təmsil olduğumuz şəhərdəki diaspor fəallarımızın dəstəyi ilə bütün Saxalinə və ətraf regionlara yayırıq. Həmçinin həmin şəhərdə yaşayan soydaşlarımız müxtəlif sosial şəbəkələrdə fəallıq göstərərək, Azərbaycanın üzleşdiyi həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırırlar. Biz bununla kifayətlənmirik. Burada olduğum dövərdə Rusiyadakı diasporumuzun nümayəndələrinin dəstəyi ilə Ordumuza əlimizdən gələn köməklilikləri edirik. Biz əsgərlərlə görüşəndə görürük ki, Azərbaycan ordusunun maddi təminat səviyyəsi çox yüksəkdir. Buna baxmayaraq, biz yenə də əlimizdən gələn dəstəyi verməyi özümüzün mənəvi borcumuz bilirik. Rusiya cəmiyyətində bu həqiqətlərin bilinməsi daha vacibdir. Çünki həmin ölkədə ermənilərin də sayı çoxdur. Onlar rus ictimaiyyətinə hadisələri təhrif edilmiş formada çatdırırlar. Bu səbəbdən də ordakı diasporumuzun daha da fəallıq etməsinə ehtiyac var. Ermənistan hamıya

yalvarıb sülh istəyir. Bunu istəyirsə, işğal altında olan torpaqları könüllü boşaltsın. Onda problem müharibəsiz də həllini tapa bilər”.

Görünən budur ki, dünyadakı 50 milyonluq azərbaycanlıların hamısının ürəyi bugünlərdə ordumuzla, əsgərimizlə döyünüb və döyünməkdə davam edir.

Bakı Xəbər. - 2020. - 10-12 oktyabr. - № 174. - S. 13.

Diaspor təşkilatlarımızdan Azərbaycana dəstək

Alim Hüseynli

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra diaspor təşkilatlarımız ölkənin ümumilli problemlərinin həllində daim fədakarlıq nümayiş etdiriblər. Xüsusən, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində yetərincə iş görülüb.

Beynəlxalq təşkilatlar və ayrı-ayrı dövlətlərin parlamentlərinin Azərbaycanla bağlı ədaləti qərar qəbul etməsindən tutmuş sadə əcnəbi vətəndaşların münaqişənin səbələri, ölkəmizin haqlı olmasını təsdiq edən sənədlərin yayılmasına qədər çoxsaylı fəaliyyətdə diasporumuzun əməyi danılmazdır. Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın Tərtər rayonunda törətdiyi hərbi təxribatdan sonra bu sahədə fəaliyyət daha da gücləndirilib. Hazırda dünyanın əksəriyyət ölkəsində mövcud olan diaspor təşkilatlarımız fəaliyyətlərini bu istiqamətə yönəldiblər. Ermənistan işğalçı qüvvələrinin Azərbaycanın mülki insanlarına və hərbiçilərinə qarşı 27 sentyabr tarixində başladığı genişmiqyaslı təxribatları qınahılır və bundan narahatlıqlar ifadə edilir. Heç şübhəsiz ki, bu addımlar təsirsiz ötüşmür, real nəticələrlə müşahidə olunur. Etiraf edilməlidir ki, artıq bir sıra uğurlar da əldə edilib. Hazırda demək olar ki, bütün dünyada fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız Azərbaycanın haqq savaşının müdafiəsinə qalxıb. Artıq Qazaxıstanda fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları Azərbaycan dövlətini dəstəkləyən bəyanatlarla çıxış ediblər. "Xəzər" Azərbaycan İctimai Birliyi, "Birlik" təşkilatı, Almatı şəhəri Azərbaycanlıları Assosiasiyası, "Atayurt-Nomad Azərbaycan etnomədəni birliyi" Respublika ictimai birliyi, Şimkənddəki Azərbaycan diasporu, "Qazaxıstanın Azərbaycan etnomədəni mərkəzlərinin birliyi" Hüquqi Şəxslər Birliyi Ermənistanın son təxribatlarını kəskin şəkildə pisləyib. Soydaşlarımız Azərbaycan ordusunun əks-hücumu keçərək işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməsini alqışla qarşılayıb: "Ermənistan xaincəsinə törətdiyi hücumun nəticəsində haqq etdiyi cavabı almaqdadır. İnanırıq ki, Azərbaycan öz gücünü işğalçılara göstərəcək və qələbə bizim olacaq". Özbəkistandakı Azərbaycan diasporunun rəhbəri Mobil Məmmədovun imzası ilə yayılmış müraciətdə qeyd edilib ki, "biz - Özbəkistanda yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycan xalqı ilə birlikdə olduğumuzu və Azərbaycan dövlətinin siyasətini dəstəklədiyimizi bəyan edirik. Ermənistan 30 ilə yaxındır heç bir beynəlxalq hüquq və normalara əməl etməyərək Azərbaycanın tarixi torpaqlarını işğal altında saxlayır. 1 milyondan çox azərbaycanlı öz doğma yurdlarından didərgin düşərək qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşayır. Biz - Özbəkistanda yaşayan azərbaycanlılar Ermənistan silahlı qüvvələrinin, PKK və digər terrorist qrupların köməyi ilə Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlamasını pisləyirik".

İordaniya Həşimilər Krallığı, Oman Sultanlığı və Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasındakı Azərbaycan diasporu bu ölkədə yaşayan azərbaycanlıların adından Ermənistanın təxribatlarını pisləyən bəyanat yayıb. Bəyanatda bildirilir ki, 30 ilə yaxındır ki, Ermənistan Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlayır. Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təxribatları bir daha Ermənistanın işğalçı dövlət olması təsdiqləyir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə əməl etməyən işğalçı dövlətin münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanmasında maraqlı olmadığı əksinə yeni ərazi iddiasında olduğu da vurğulanır. Dünya ictimaiyyətini Cənubi Qafqaz regionunda sülhə və sabitliyə ciddi təhlükə olan Ermənistanın bu işğalçı siyasətinə son qoymağa çağırırıq". Bununla yanaşı, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı, Pakistan İslam Respublikasında yaşayan azərbaycanlılar da Azərbaycan dövlətinin və Ordusunun yanında olduqlarını bəyan edərək yaşadıkları ölkələrin yerli ictimaiyyətini haqlı davasında Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləməyə və işğalçı Ermənistanı təcavüzkarlıq siyasətini pisləməyə çağırıblar.

Kanada Azərbaycanlıları Şəbəkəsi Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncənin Ermənistan tərəfindən atəşə tutulması, dinc mülki əhalinin hədəfə alınmasına etiraz olaraq bəyanat yayıb. Bəyanatda bildirilir ki, Ermənistan tərəfinin bu addımı Cenevrə Konvensiyasına uyğun olaraq müharibə cinayəti hesab olunur. Həmçinin, Azərbaycan ərazisinin Ermənistanın ərazisindən atəşə tutulması açıq-aydın təxribatdır və münaqişə ərazisini genişləndirmək niyyəti daşıyır. Kanada Azərbaycanlıları Şəbəkəsi bəyanatda qeyd edir ki, Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın ikinci böyük şəhərinin mülki əhalisinə qarşı müharibə cinayətinin törədilməsindən narahatdır və Kanada hökumətini Azərbaycana qarşı Ermənistanın təcavüzünü dayandırmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etməyə çağırır.

Belarusda yaşayan azərbaycanlılar Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilməyə çağırır və bununla bağlı rəsmi İrəvana təsir göstərməsi üçün Belarusun dövlət qurumlarına - Nazirlər Kabinetinə, Parlamentə, Xarici İşlər Nazirliyinə bəyanat ünvanlayıb. Belarusun Azərbaycan İcmaları Konqresi adından yayılan bəyanatda deyilir ki, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarında son təxribat əməllərindən sonra bölgədə vəziyyət gərginləşib və hərbi əməliyyatlar başlayıb. Nəticədə hər gün onlarla dinc sakin həlak olur və yaralanır, yaşayış məntəqələri dağıdılır, evlərə ziyan dəyir. Minsk və digər şəhərlərdə yaşayan soydaşlarımızın adından yayılmış bəyanatda Belarusun Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyinə, münaqişənin həlli ilə bağlı rəsmi Bakının mövqeyini müdafiə etdiyinə görə minnədarlıq edilir. Eyni zamanda, bəyanatda Ermənistan hökumətinə işğalçı siyasətini dayandırması və işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərini dərhal tərk etməsi üçün təsir göstərməyə, Ermənistan hökumətini beynəlxalq hüquq və normalara riayət etməyə çağırır edilir. Rusiya Azərbaycanlılarının Regionları Assosiasiyası (MAAR), Rusiyadakı Azərbaycanlıların Federal Milli-mədəni Muxtariyyəti Azərbaycanın Tərtər və Füzuli rayonları, Gəncə və Mİngəçevir şəhərlərinin Ermənistan tərəfindən ağır artilleriya atəşinə tutulması və dinc mülki əhalinin hədəfə alınmasına etiraz olaraq bəyanat yayıb. Bəyanatlarda Ermənistanın 12 avqust 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyasının tələblərini kobud surətdə pozduğu bildirilib. Rusiya və dünya ictimaiyyəti Ermənistan tərəfindən törədilən hərbi cinayətlərə düzgün hüquqi qiymət verməyə çağırılıb.

Rusiya Federasiyasının Primoriye diyarında yaşayan soydaşlarımız dünya dövlətlərinə və beynəlxalq təşkilatlara müraciət edib. "Dostluq" Azərbaycan diaspor təşkilatının adından yayılan bəyanatda bildirilir ki, Ermənistanın mülki insanları və obyektləri hədəfə alması nəticəsində xeyli sayda dinc sakin, eləcə də hərbi qulluqçuların həlak olub, yaralanıb. Mülki əhalinin qəsdən hədəfə alınması beynəlxalq humanitar hüququn, o cümlədən 1949-cu il Cenevrə konvensiyasının tələblərinin kobud surətdə pozulmasıdır. Müəlliflər tələb edir ki, Ermənistanın təcavüzkarlıq və işğalçılıq məqsədilə təxribatçı hərəkətlərini davam etdirməklə fundamental insan hüquqlarını, o cümlədən yaşamaq hüququnu kobud şəkildə pozaraq regionda daha təhlükəli vəziyyət yaratması beynəlxalq təşkilatlar və aparıcı dövlətlər tərəfindən kəskin şəkildə pislənilməli, Ermənistan təcavüzü dərhal dayandırılmalıdır. Rusiyanın Primoriya diyarında fəaliyyət göstərən "Dostluq" Azərbaycan diaspor təşkilatı dünya dövlətlərinə, beynəlxalq təşkilatlara müraciət edərək Ermənistan dövlətinə işğalçı siyasətini dayandırması və işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərini dərhal azad etməsi üçün təsir göstərməyə, Ermənistan hökumətinin beynəlxalq hüquq və normalara riayət etməsini təmin etməyə çağırır.

Göründüyü kimi soydaşlarımız dünya birliyini və beynəlxalq təşkilatları Ermənistanın təxribatçı hərəkətlərini pisləməyə, Cənubi Qafqaz regionunda sülhün və sabitliyin, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması ilə bağlı qətiyyətli tədbirlər görməyə çağırmaqdadırlar. Bu çağırışlarda dünya birliyi və beynəlxalq təşkilatlardan təcavüzkar siyasətin dayandırılması, Azərbaycan torpaqlarının dərhal işğaldan azad edilməsi və beynəlxalq qanun normalarına riayət etməsi üçün Ermənistana təzyiq göstərilməsi tələb edilir.

Olaylar. - 2020. - 9-15 oktyabr. - № 69. - S. 11.

Azərbaycan diasporu Ermənistan təcavüzünə qarşı ideoloji-siyasi mübarizədə güc göstərir...

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycan Ordusunun qazandığı son zəfərlər dünyadakı erməni lobbisini və onların tərəfdarlarını dərinəndən narahat etməyə başlayıb. Onlar var gücləri ilə ölkəmizə qarşı informasiya müharibəsi aparırlar. Təəssüf ki, dünya ictimaiyyəti erməni dezinformasiyaları, yalan xəbərlərlə aldadılır.

Bilirik ki, düşmən yalan məlumatları ilə dünyanı aldatmaq işində "ustadır". İşğalçı, terrorçu ola-ola özünü dünyaya qurban, əzilən kimi təqdim edə bilir. Azərbaycan dövlətini, ordusunu şərəyləyirlər. Bəzən dünya informasiya nəhəngləri belə erməni dezinformasiyalarının təsiri altına düşür. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olan dövlətlərin hər birində erməni diasporu çox güclüdür. Onlar Fransada Azərbaycan haqda həqiqətə uyğun olmayan informasiyaların prezident Makron səviyyəsində tirajlanmasına nail olublar. Bilməliyik ki, Qarabağ uğrunda savaş təkə Qarabağ və ətrafındakı işğal olunmuş torpaqlarımızdakı səngərlərdə getmir.

Vətən müharibəsinin getdiyi dövəndə biz Komitənin xətilə ictimailəşdirilən məlumatlardan görürük ki...

İndi Qarabağ uğrunda informasiya və diplomatiya savaşı bütün dünya boyu gedir. Bizim beynəlxalq informasiya kanallarına çıxışımız məhdud olsa da, dünyada ermənilər qədər havadarlarımız olmasa da, biz haqlıyıq. Bu səbəbdən də dünyanın hər yerində yaşayan azərbaycanlılar informasiya savaşında aktiv olmalıdır. Qarabağ və ətrafında baş verənləri dünyaya olduğu kimi çatdırmaq üçün hər birimiz hər gün çalışmalıyıq. Əsgərimizin səngərdə canı bahasına əldə etdiyi qələbəni diplomatiya və informasiya savaşında uduzmalıyıq. Bu istiqamətdə bütün dünyadakı diaspor təşkilatlarımızın Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə koordinasiyalı fəaliyyəti nəzərə çarpır. Vətən müharibəsinin getdiyi dövəndə biz Komitənin xətilə ictimailəşdirilən məlumatlardan görürük ki, bu istiqamətdə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması baxımından ciddi işlər görülüb.

Amerika qitəsindəki diasporumuzdan ölkəmizə möhtəşəm dəstək...

Müzəffər ordumuzun hər şanlı qələbəsi erməniləri və onların havadarlarını daha da qəzəbləndirdiyindən onlar bütün vasitələrlə rəşadətli əsgərlərimizi durdurmağa çalışırlar. Bu dəfə erməni lobbisi ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının müzakirəsinə Azərbaycan əleyhinə 1165 saylı qətnaməni çıxarmağa hazırlaşır. Hazırda ABŞ-da yaşayan həmvətənlərimiz və Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyən istənilən amerikalı şəxsin (ABŞ vətəndaşı olmaq vacib deyil) 1165 saylı qətnamənin qəbulunu dayandırmaq, konqresmenlərə həqiqətləri çatdırmaq üçün imzatoqlama kampaniyasında iştirak etməsi, yaşadığı ştatı təmsil edən Nümayəndələr Palatasının üzvlərinə – konqresmenlərə telefon açıb, məktub yazıb həqiqətləri çatdırması istiqamətində ciddi fəaliyyət göstərirlər.

Kanadanın Kalqari şəhərində soydaşlarımız Azərbaycana dəstək məqsədilə həmrəylik yürüşü keçirib. Aksiya Alberta-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (ALACS) təşkilatçılığı ilə baş tutub. Yürüş şəhərin mərkəzində yerləşən Munisipal Plaza-dan başlayaraq 3-cü SW küçəsinə qədər davam edib. Aksiyaçılar geriye olan məsafəni də yürüşlə qət ediblər.

Azərbaycan, Türkiyə, Kanada və İraq türkmənlərinin bayraqlarının dalğalandığı, "Azərbaycana qarşı Ermənistanın təcavüzünə son qoyulsun!" şüarı yazılmış plakatların qaldırıldığı aksiya zamanı hərbi müsiqi, Azərbaycanı dəstəkləyən və Ermənistanın təcavüzünü pisləyən şüarlar səsləndirilib.

Avropa ölkələrindəki diasporumuz da fəaldır...

Norveçin paytaxtı Oslo şəhərində Norveç Azərbaycanlıları Gənclər Təşkilatı, Oslo Azərbaycan Evi və Skandinaviya Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının Norveç üzrə əlaqələndiricisi Ramil Əliyevin təşəbbüsü ilə Ermənistan ordusunun törətdiyi növbəti genişmiqyaslı hərbi təxribatlara qarşı əks hücum əməliyyatlarına başlayan Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstək məqsədilə tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları Norveç mediasında Azərbaycanın haqlı mövqeyini əks etdirməyən və ya bitərəf mövqə sərgiləyən yazılara etiraz etmək üçün işçi qrup yaradıb.

Fransanın Nant şəhərində fəaliyyət göstərən "Qarabağ" Azərbaycan məktəbində 2020-ci ilin 27 sentyabr tarixindən başlayaraq işğalçı Ermənistanın genişmiqyaslı hərbi təxribatlarına qarşı əks hücum əməliyyatlarına başlayan Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstək məqsədilə tədbir keçirilib.

Fransa Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının üzvü, Azərbaycan Fransa Mədəniyyət Assosiasiyasının sədri, "Qarabağ" Azərbaycan məktəbinin layihə rəhbəri Toğrul Zeynalovun verdiyi məlumata görə, tədbirdə Azərbaycan icması, məktəbin müəllim və şagird heyəti iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edənlər Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının geri qaytarılması uğrunda apardığı haqlı müharibəni dəstəklədiklərini, Vətənimizin hər bir qələbəsinə çox sevindiklərini və əsgərlərimiz üçün əllərindən gələni etməyə hazır olduqlarını bildiriblər. Qeyd edək ki, bu məktəb 2019-cu ilin aprelin 20-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın tapşırığı və tövsiyələrinə əsasən azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Nant şəhərində yaradılıb.

Ermənistan hökumətinə beynəlxalq hüquq və normalara riayət etmək çağırışı edildi

Belarusda yaşayan azərbaycanlılar Ermənistan silahlı qüvvələrini işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilməyə çağıraraq və bununla bağlı rəsmi İrəvana təsir göstərməsi üçün Belarusun dövlət qurumlarına – Nazirlər Kabinetinə, Parlamentə, Xarici İşlər Nazirliyinə bəyanat ünvanlayıb. Belarusun Azərbaycan İcmaları Konqresi adından yayılan bəyanatda deyilir ki, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarında son təxribat əməllərindən sonra bölgədə vəziyyət gərginləşib və hərbi əməliyyatlar başlayıb. Nəticədə hər gün onlarla dinc sakin həlak olur və yaralanır, yaşayış məntəqələri dağıdılır, evlərə ziyan dəyir.

Minsk və digər şəhərlərdə yaşayan soydaşlarımızın adından yayılmış bəyanatda Belarusa Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyinə, münaqişənin həlli ilə bağlı rəsmi Bakının mövqeyini müdafiə etdiyinə görə minnədarlıq edilir. Eyni zamanda, bəyanatda Ermənistan hökumətinə işğalçı siyasətini dayandırması və işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərini dərhal tərk etməsi üçün təsir göstərməyə, Ermənistan hökumətini beynəlxalq hüquq və normalara riayət etməyə çağırış edilir.

Uzaq Şərqdə də fəallıq...

Oktyabrın 3-də Yaponiyanın Osaka şəhərində yayımlanan Asahi Televiziyasının "Seigi no Mikata" proqramında Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən və Azərbaycanın ədalətli mübarizəsindən danışılıb. Verilişdə iştirak edən Yaponiya-Azərbaycan Əməkdaşlıq Assosiasiyasının sədri Əlibəy Məmmədov və Keio Universitetinin professoru Hirose Yoko yerli tamaşaçılara Azərbaycan və Dağlıq Qarabağ həqiqətləri barədə ətraflı məlumat veriblər. Ə.Məmmədov münaqişənin həlli ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnəməsinin olduğunu, bu sənədlərdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisi olan Dağlıq Qarabağdan və ona bitişik 7 rayondan çıxarılmasının tələb edildiyini, rəsmi İrəvanın isə bu qanuni tələblərə məhəl qoymadığını nəzərə çatdırıb. Soydaşımız xatırladı ki, Ermənistanın özü də daxil olmaqla, BMT-nin bütün üzv ölkələri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır. Amma Ermənistan 30 ilə yaxındır Azərbaycan ərazisinin 20%-ni işğal edib və son 3 ayda ölkəmizə qarşı iki hərbi təxribatlara yol verib. Azərbaycan ordusu beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq hazırda öz ərazilərini işğaldan azad etməyə və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin etməyə çalışır: "Biz hazırda sual verməliyik: Ermənistan ordusu Azərbaycan ərazisində nə gəzir?"

Murmanskdakı "Azərbaycan" təşkilatı da səfərbərdir...

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi bu fəallıqlarına görə xaricdə yaşayan azərbaycanlılara minnətdarlıq edib və onlara müəyyən tövsiyələrin verildiyi müraciətini yayımlayıb. Müraciətdə deyilir: "Vətənimiz üçün tarixi əhəmiyyət kəsb edən belə bir vaxtda birliyiniz və göstərdiyiniz dəstək üçün hər birinizə təşəkkür edirik. Sizlər yaşadığınız ölkələrin rəhbərlərinə, parlamentlərinə, dövlət və ictimai qurumlara, beynəlxalq təşkilatlara həqiqətləri ifadə edən müraciətlər, məktub və bəyanatlar göndərməklə Azərbaycan ordusunun haqq mübarizəsinə dəstək olursunuz. Azərbaycan dövlətinə və ordusuna göstərdiyiniz dəstəyi yüksək qiymətləndirir və qızgın informasiya mübarizəsinin getdiyi bir dövrdə beynəlxalq ictimaiyyətin həqiqətləri bilməsi üçün daha intensiv şəkildə davam etməyinizi tövsiyə edirik. Bunun üçün Facebook, Twitter, Telegram, Instagram kimi sosial şəbəkə səhifələrindən çevik və aktiv istifadə zəruridir..."

Rusiyanın Murmansk şəhərində fəaliyyət göstərən "Azərbaycan" adlı Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbərlərindən olan Hüseyinalı Hüseyinov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bu məsələdə birmənalı şəkildə Azərbaycan dövlətinin, onun Ali Baş Komandanın yanında dururlar: "Biz təşkilatımızın rəhbəri Afil Hüseyinovun iştirakı ilə baş verən hadisələri ətraflı müzakirə etdik. Hesab edirik ki, Azərbaycan tam haqlı olaraq öz ərazisində antiterror əməliyyatı keçirərək, işğal altındakı ərazilərini azad edir. Bilirsiniz ki, sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri növbəti dəfə cəbhədə təxribat törətdilər. Həmin gündən başlayaraq, Azərbaycanın əks hücumları nəticəsində bizim bir sıra yaşayış məntəqələrimiz düşməndən

azad edilib. Azərbaycan xalqı bu tarixi qələbəni çoxdan gözləyirdi. 30 ildir ki, Ermənistan dünyanın ən nüfuzlu təşkilatlarının çıxardığı qətnamə və sənədləri qulaqardına vururdu. Məqsədli şəkildə sülh danışıqlarını pozan Ermənistan bilməliydi ki, bunun alterantivi bu gün baş verənlər olacaq. Bu məsələdə Azərbaycanın mövqeyi qəti və haqlıdır. Ermənistan atəşkəs istəyirsə, tez bir zamanda işğal altında saxladığı torpaqlardan çıxmalıdır. Əks təqdirdə Azərbaycan əsgəri bu şərəfli işi öz öhdəsinə götürdüyü kimi, sona da çatdıracaq. Bütün bu reallıqları biz dərk edirik. Təşkilatımız səviyyəsində bu reallaqları təmsil olduğumuz şəhərdəki bütün rəsmi və digər qurumlara çatdırırıq. Təşkilatımızın üzvləri sosial şəbəkələrdə də Azərbaycan reallıqlarını dünyaya çatdırmaq istiqamətində fəallıq ortaya qoyur. Hətta könüllü olaraq Azərbaycan ordusu sıralarına yazılmaq istəyənlər də az deyil. Bir sözlə, diaspor təşkilatı olaraq əlimizdən gələn bütün maddi, mənəvi dəstəyi ordumuza göstərməyə hazırıq. Əminəm ki, haqq-ədalət öz yerini tapacaq və biz qalib gələcəyik. Biz bu ruhu, əzmi xaricdəki bütün diasporlarda görürük. Bu dəqiqə hamını bir məsələ düşündürür - Azərbaycanımıza bacardığımız qədər dəstək olmaq”.

Təqdim olunan faktlardan görünür ki, bütün dünya azərbaycanlıları bu taleyüklü məsələdə real həmrəylik nümayiş etdirirlər.

Bakı Xəbər. - 2020. - 7 oktyabr. - № 171. - S. 13.

Azərbaycanın ən yeni Vətən müharibəsinə diasporumuzun fəal və mütəşəkkil dəstək hərəkəti...

Məhəmmədəli Qəribli

Azərbaycan hazırda tarixinin ən yeni Vətən müharibəsini aparır. Biz kiminsə ərazisinə göz dikməmişik. Ərazilərimizi işğal edən düşməndən təmizləyirik. Bu şərəfli müharibədə bütün Azərbaycanın səfərbər olduğunu görürük. Hamının ürəyi ordu ilə döyünür, bütün əhali cəbhədən gələn sevincli xəbərləri səbrsiliklə gözləyir.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın da, bu istiqamətdə fəallığını görürük. Onlar da hər an vətənimizə dəstək olmağa hazırlıqlarını bildirirlər. Diasporumuzun son günlər ərzində ciddi fəallığı nəzərə çarpır. Öz növbəsində, ölkəmizin diasporumuzdan da müəyyən gözlətilərinin olduğunu görürük.

Diaspor nümayəndələrimizdən həssaslıq tələb olunur

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin bu gərginliyin fonunda xaricdə yaşayan soydaşlarımıza etdiyi müraciətə diqqət edək:

“Əziz həmvətənlər, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına əsasən, sentyabrın 27-si saat 06:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri genişmiqyaslı təxribat törədərək, cəbhəboyu zonada yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini, Tərtər rayonunun Qapanlı, Ağdam rayonunun Çıraqlı və Orta Qaravənd, Füzuli rayonunun Alxanlı, Şükürbəyli və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndlərini iriçaplı silahlar, minaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutub.

Hazırda Azərbaycan Respublikası silahlı qüvvələri Ermənistanın növbəti hərbi təcavüzünün qarşısının alınması, mülki əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə zəruri əks-həmlə tədbirləri həyata keçirir. Azərbaycan Ordusu qüdrətlidir, Ermənistanın hərbi təxribatlarına layiqli cavab verməyə və işğal olunmuş torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə hazırdır.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edərək, sosial şəbəkədə, elektron media və digər kütləvi informasiya vasitələrində rəsmi olmayan, dəqiqləşdirilməmiş və qeyri-obyektiv məlumatlardan istifadə etməməyə çağırırıq.

Əziz diaspor nümayəndələri, bizə daxil olan müraciətlərdən cəbhəboyu zonada baş verənlərdən nə qədər narahat olduğunuzu başa düşürük və bildiririk ki, xaricdə yaşayan hər bir soydaşımız Ermənistanın təxribatçı hərəkətlərinin, eləcə də Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünyaya çatdırılmasında, yaşadıkları ölkələrin ictimaiyyətinin doğru məlumatlandırılmasında fəallıq göstərməli, hazırda cəbhədə baş verənlərlə bağlı səhih məlumatların yayılmasında yaxından iştirak etməlidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin bu gün xalqa müraciətində deyildiyi kimi: “Bu işğala son qoyulmalıdır və qoyulacaq! Biz haqq yolundayıq. Bizim işimiz haqq işidir. Biz zəfər çalacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanındır!”.

147 diaspor təşkilatı ordumuz və dövlətimizə dəstəkdir...

Cəbhədə baş verən gərginliyin bütün dünya ölkələrindəki diasporumuzu ciddi narahat etdiyinin şahidi oluruq. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən 147 diaspor təşkilatı birgə bəyanat yayaraq ordumuza və dövlətimizə dəstəyini ifadə edib.

Bəyanatda deyilir:

"Biz – xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar və Azərbaycan diaspor təşkilatları təəssüf hissi ilə bəyan edirik ki, 27 sentyabr 2020-ci il saat 06:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozaraq Azərbaycan Ordusunun cəbhəboyu zonada yerləşən mövqelərini iriçaplı silahlar, minaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutub. Bu, Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhəyanı ərazilərdə mülki əhalinin və obyektlərin atəşə tutmasının qəsdən və hədəflənmiş növbəti təxribatıdır. Ermənistan işğalçı qüvvələrinin təxribatı nəticəsində mülki əhali və hərbi qulluqçular arasında həlak olan və yaralananlar var, çoxsaylı evlərə və mülki obyektlərə ciddi ziyan dəyib.

Mülki əhalinin qəsdən hədəfə alınması beynəlxalq humanitar hüququn, o cümlədən 1949-cu il Cenevrə Konvensiyasının kobud surətdə pozulmasıdır. Ümumilikdə isə, 1992-ci ilin fevral ayında törədilmiş Xocalı soyqırımı, eləcə də 2020-ci ilin iyulunda - bütün dünyanın COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə apardığı bir vaxtda törədilmiş Tovuz təxribatı Ermənistan silahlı qüvvələrinin mülki əhalini hədəfə almasının bariz nümunələridir.

BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyasının ümumi debatlarının keçirildiyi bir şəraitdə Ermənistan öz hərəkətləri ilə beynəlxalq hüquqa, BMT Nizamnaməsinə zidd münasibətini və beynəlxalq ictimaiyyətə hörmətsizliyini bir daha nümayiş etdirir.

Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı dünyaya bir daha ermənilərin işğalçı olduğunu göstərdi. ABŞ Konqresi də Ermənistanı işğalçı ölkə kimi səciyələndirdi. Bütün bunlardan sonra Ermənistan işğal etdiyi ərazilərdə Cenevrə Konvensiyasının tələblərinə və beynəlxalq hüquqa zidd olaraq qanunsuz məskunlaşdırmalar aparır, Livan, Suriya kimi müxtəlif ölkələrdən terrorçular işğal edilmiş ərazilərə cəmləşdirilir.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrini yerinə yetirməyən, BMT Baş Assambleyasının 2006-cı və 2008-ci illərdə qəbul olunmuş “Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət” adlı qətnamələrinə, BMT-nin, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının və digər nüfuzlu beynəlxalq qurumların mövcud pandemiya ilə əlaqədar qəbul etdiyi müraciətlərə məhəl qoymayan Ermənistanın işğalçılıq siyasətini və təxribatçı hərəkətlərini davam etdirməsi beynəlxalq təşkilatlar və aparıcı dövlətlər tərəfindən kəskin şəkildə pislənilməlidir.

Biz dünya dövlətlərinə, beynəlxalq təşkilatlara müraciət edərək regionda sülh və sabitliyin təmin olunması üçün Ermənistan dövlətinə işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını dərhal azad etməsi üçün təsir göstərməyə çağırırıq.

Xaricdəki soydaşlarımız aktiv təbliğatçı rolunda...

Biz şahidi oluruq ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar, yaşadıkları ölkələrdə müəyyən mövqeyə sahib olan soydaşlarımız sosial şəbəkə hesablarından Azərbaycana və ordumuza dəstək nümayiş etdirirlər.

Onların bir qisminin paylaşımalarını təqdim edirik:

Türkiyədə yaşayan dünyaca məşhur azərbaycanlı dizayner Rüfət İsmayıl sosial şəbəkə hesabında “Qarabağ Azərbaycandır!” yazısı ilə şəkil paylaşaraq Azərbaycana dəstək nümayiş etdirib. Növbəti paylaşımında isə o, “Instagram” izləyicilərinə müraciət edib:

“Azərbaycan öz ərazisində ərazi bütövlüyü uğrunda müharibə aparır. Bu sizin torpaqlarınızda baş versəydi nə edərdiniz?”.

ABŞ-da yaşayan soydaşımız, şair, yazıçı, filologiya elmləri doktoru YUNESKO-nun Fəxri Mədəniyyət Səfiri Aleksandr Səlimov şəxsi sosial hesabında torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda mübarizə aparan ordumuza dəstək nümayiş etdirib. O, şəxsi twitter hesabında yazır:

“Azərbaycan işğal edilmiş Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan və digər işğal olunmuş ərazilərinin azad olunması uğrunda mübarizə aparmağa məcbur idi. Azərbaycanın yanında olun!”

Qeyd edək ki, Aleksandr hazırda Delaver Universitetində İspaniya və Latin Amerikasına ölkələri ədəbiyyatından dərslər deyir. 2008-2010-cu illərdə Delaver Universitetinin senatoru seçilib, 2010-2012-ci illərdə isə Delaver Universiteti Senatının prezidenti olub.

Türkiyənin Adana şəhərində yaşayan, Çukurova Universitetinin Teatr bölümünün rəhbəri, Azərbaycanın Xalq artisti Cahangir Novruzov da sosial şəbəkə hesabında Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının azad olunması naminə ədalətli mövqeyini dəstəkləyib. O, şəxsi “Instagram” səhifəsində üzərində “Azərbaycan öz ərazisində və ərazi bütövlüyü uğrunda müharibə aparır” yazılmış şəkil paylaşmış.

Rusiyada yaşayan azərbaycanlı jurnalist Səadət Kadirova da sosial şəbəkə hesabında Azərbaycana dəstək olduğunu nümayiş etdirib. Onun fikirləri bu sözlərlə başlayıb : “Azərbaycan cəmiyyəti heç vaxt əvvəlki kimi olmayacaq...”

“Azərbaycan uğrunda ölməyə hazır olan soydaşlarımızın çoxluğu bizi çox qürurlandırır”

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının dünya azərbaycanlıları və türk dünyası ilə əlaqələr üzrə katibi Bünyamin Qəmbərli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, bugünlər ərzində biz Azərbaycan xalqının özünə xas olan xüsusiyyətlərə uyğun tərzdə davranışlarını müşahidə edirik: “Bilirsiniz ki, bizim xalq dar gündə birlikdə olmağı, bütün umu-küsüləri kənara qoymağı bacarır. Hazırda Vətənimiz üçün olduqca həlledici mərhələdir. Biz yağlı düşməni öz ərazimizdən qovmaq üçün zorla bu müharibəyə təhrik edilmişik. Azərbaycan ordusunun əks həmlələri nəticəsində çox sevindirici xəbərlər alırıq. Belə həssas mərhələdə bütün vətəndaşlarımızla yanaşı, dünyada olan azərbaycanlılar da bizimlə yumruğu bir nöqtəyə vurmalıdır. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda hərbi vəziyyət elan olunub. Zəruri tələblərə görə sosial şəbəkələrə girişdə məhdidiyyətlər var. Bu səbəbdən də, dünyadakı diaspor nümayəndələrimiz Azərbaycan həqiqətlərini, erməni yalanlarını və ən başlıcası, hazırda baş verən müharibədəki əsl reallıqları doğru-

düzgün şəkildə dünya birliyinə çatdırmalıdır. Biz görürük ki, diaspor nümayəndələrimiz bu istiqamətdə ciddi fəallıq nümayiş etdirir və bu bizi sevindirir. Amma bunun miqyasını bir qədər də genişləndirməyə ehtiyac var. Həmin soydaşlarımızın içində çox az sayda fərdlər var ki, bu məsələdə də erməni dəyirmanına su tökür, parçalanma aparamağa çalışır. Bir daha xatırladıram ki, belə məqamda bütün siyasi baxışlar, siyasi mənsubiyyət kənara qoyulmalı, hamı ordunu düşünməlidir. Etiraf etməliyik ki, biz yalnız səngərdə deyil, eyni zamanda dünya çapında sıx təşkilatlanmış və böyük təcrübəsi olan erməni diasporu ilə də mübarizə aparırıq. Onların informasiya təxribatlarını ifşa etməyin ən böyük yükü məhz xaricdə yaşayan soydaşlarımızın üzərinə düşür. Çoxlu sayda diaspor təşkilatlarının bəyanatları ilə tanış oluruq. Azərbaycan uğrunda ölməyə hazır olan soydaşlarımızın çoxluğu bizi çox qürurlandırır. Onların sıralarında elələri var ki, heç Azərbaycanda doğulmayıb, ancaq ürəkləri bura ilə, Vətən torpağı ilə döyünür”.

50 milyonluq Azərbaycan xalqının bu birliyi bir daha göstərir ki, yağı düşmən heç vaxt bizim qarşımızda duruş gətirə bilməyəcək.

Bakı Xəbər. - 2020. - 30 sentyabr. - № 166. - S. 13.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan diaspor nümayəndələrinə müraciət edib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan diaspor nümayəndələrinə müraciət edib. Bu barədə AZƏRTAC-a komitədən məlumat verilib. Müraciətdə deyilir:

Əziz həmvətənlər, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına əsasən, sentyabrın 27-si saat 06:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri genişmiqyaslı təxribat törədərək, cəbhəboyu zonada yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini, Tərtər rayonunun Qapanlı, Ağdam rayonunun Çıraqlı və Orta Qaravənd, Füzuli rayonunun Alxanlı, Şükürbəyli və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndlərini iriçaplı silahlar, minaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutub.

Hazırda Azərbaycan Respublikası silahlı qüvvələri Ermənistanın növbəti hərbi təcavüzünün qarşısının alınması, mülki əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə zəruri əks-həmlə tədbirləri həyata keçirir. Azərbaycan Ordusu qüdrətlidir, Ermənistanın hərbi təxribatlarına layiqli cavab verməyə və işğal olunmuş torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə hazırdır.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edərək, sosial şəbəkədə, elektron media və digər kütləvi informasiya vasitələrində rəsmi olmayan, dəqiqləşdirilməmiş və qeyri-obyektiv məlumatlardan istifadə etməməyə çağırırıq.

Əziz diaspor nümayəndələri, bizə daxil olan müraciətlərdən cəbhəboyu zonada baş verənlərdən nə qədər narahat olduğunuzu başa düşürük və bildiririk ki, xaricdə yaşayan hər bir soydaşımız Ermənistanın təxribatçı hərəkətlərinin, eləcə də Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünyaya çatdırılmasında, yaşadıkları ölkələrin ictimaiyyətinin doğru məlumatlandırılmasında fəallıq göstərməli, hal-hazırda cəbhədə baş verənlərlə bağlı səhih məlumatların yayılmasında yaxından iştirak etməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin bu gün xalqa müraciətində deyildiyi kimi: "Bu işğala son qoyulmalıdır və qoyulacaq! Biz haqq yolundayıq. Bizim işimiz haqq işidir. Biz zəfər çalacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanındır!"

AZƏRTAC
2020, 27 sentyabr

“Diasporamızın uğuru soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrin cəmiyyətlərinə sıx inteqrasiyasından keçir”

Alim Hüseynli

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra diaspor fəaliyyətinin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Etiraf edilməlidir ki, ötən müddət ərzində bu istiqamətdə xeyli uğurlara imza atılıb. Nəticədə diaspor sahəsində çoxlu sayda nailiyyətlər əldə edilib. Lakin dünyada gedən inkişaf prosesi nəzərə alınaraq bununla kifayətlənmək düzgün olmazdı. Diasporanın hazırkı vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri ilə bağlı suallarımızı "Hefte ici" qezetinin redaktoru, politoloq Azad Əliyev cavablandırıb.

-Azad müəllim, hazırda xaricdəki diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyətini necə qiymətləndirmək olar?

- Diaspor fəaliyyəti hər bir dövlətin xarici siyasət kursunda ən mühüm yerlərdən birini tutur. Xüsusilə də, Azərbaycan kimi işğala məruz qalmış, böyük dövlətlərin maraqlarının toqquşduğu strateji cəhətdən çox əlverişli bir coğrafi məkanda yerləşən dövlətlər üçün diasporun uğurlu fəaliyyəti mühüm əhəmiyyət daşıyır. Əgər bu gün xaricdəki diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyətinə qiymət versək deyər bilərəm ki, əvvəlki illərdən fərqli olaraq müsbət məqamda bir sıra dəyişikliklər var. Bu həm təşkilatlanma, həm də diaspor strukturlarının sağlamlaşdırılması baxımından özünü büruzə verir. Diaspor qurumlarımızın uğurlu fəaliyyəti üçün bir sıra mühüm məqamlara xüsusi diqqət yetirilməlidir. İlk öncə, xaricdəki soydaşlarımızın fəaliyyəti Azərbaycan dövlətinin milli maraqları ilə uzlaşmalıdır. Lakin çox təəssüflər ki, bəzən adını diaspor təşkilatı qoyan bəzi "birliklər" dövlətimiz əleyhinə olan qüvvələrlə birləşərək Azərbaycana qarşı fəaliyyət göstərirlər. Bu səbəbdən, belələrinin çox qısa zamanda aşkarlanaraq dövlət-diaspor sistemindən kənarlaşdırılması çox vacibdir. Onların fəaliyyətinin dövlətimizin milli maraqlarına uyğun olub-olmadığını araşdırmaq vəzifəsi ilk öncə, məhz həmin ölkələrdə yaşayan əsl vətənpərvər soydaşlarımız məsuliyyətindədir.

Uğurlu təşkilatlanmanın digər mühüm məqamı xaricdəki soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrin cəmiyyətlərinə sıx inteqrasiyasından keçir. Dil, mədəniyyət, sivil toplumla qarşılıqlı anlaşma səviyyəsi soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrin insanlarında Azərbaycan haqqında müsbət və ya mənfi fikrin formalaşmasındakı əsas amillərdən biridir. Xaricdəki azərbaycanlılar arasında nə qədər çox həkim, mühəndis, müəllim, hüquqşünas, biznesmen və s. yetişərsə onların yaşadıkları cəmiyyətlər tərəfindən qəbulu bir o qədər sürətlənər və asanlaşar. Biz dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, Avropanın bir çox dövlətlərində məskunlaşmaq istəyən soydaşlarımız inteqrasiya imkanlarının olmadığı bəhanəsi ilə hansı təzyiqlərəmə məruz qalıblar. Bir çoxları oradan deportasiya edilib. Əslində bu məsələdə həmin dövlətlərdə məskunlaşmış və özlərini o cəmiyyətlərin bir üzvü kimi təsdiqləmiş soydaşlarımız diaspor qurumlarımız da fəal olmalı, öz həmyerlilərinə yardım etməlidirlər.

Sizcə, hansı səbəbdən diaspor təşkilatlarımız lobbiçilik fəaliyyətini lazımı səviyyədə təmin edə bilmirlər?

-Unutmamalıyıq ki, uğurlu diaspor və lobbi fəaliyyətinin əsas qaynağı güclü maliyyə mənbələridir. Sırr deyil ki, bu gün xaricdə geniş maliyyə imkanlarına malik olan yüzlərlə soydaşımız var. Əgər fikir versək görərik ki, biz hələ də Azərbaycan lobbisi ifadəsini işlətmirik. Hələ də Azərbaycan diasporu deyirik. Artıq müstəqilliyimizin 30-cu ildönümü yaxınlaşır. SSRİ dağılından sonra xaricə üz tutan azərbaycanlıların ikinci, hətta üçüncü nəsli yetişir. Bu illər ərzində biz sağlam diaspor təşkilatları sistemi quraraq, daha bir üst səviyyəyə - yəni lobbilik fəaliyyətinə başlamalı idik. Təəssüflər ki, hələlik bu məqsədə çata bilməmişik. Səbəblərindən biri də məhz güclü maliyyə qaynaqlarının bir arada toplanıb eyni məqsədə və amala xidmət etməsi üçün alt sisteminin formalaşdırılması prosesini başa çatdırmamağımızdır. Bəzən bu məsələdə dövləti ittiham edirlər. Lakin mənim fikrimcə, bu bizim milli mentalitetimizlə bağlı olan bir məqamdır. Eyni bir ölkədə yaşayan və eyni səviyyədə maliyyə imkanlarına malik olan 4-5 soydaşımız varsa, onların hər biri ilk növbədə özünün birincilər arasında birinci olmasını istəyir və ya tələb edir. Belə bir durumda dövlət nə qədər müdaxilə etsə də, bəzən həmin subyektlər arasındakı çəkişmələr bütün səyləri boşa çıxardır. Ona görə də, güclü maliyyə qaynaqlarının formalaşması üçün, özlərini artıq bir güc olaraq təsdiqləmiş, qəbul edilmiş soydaşlarımız arasında uzlaşma əldə edilməsinə ciddi ehtiyac duyulur. Əgər biz

həmin alt sistemi formalaşdırsa, yuxarıda qeyd etdiyim kimi həkim, hüquqşünas, biznesmen və s. olaraq xarici dövlətlərdə fəaliyyət göstərən soydaşlarımızın təmsil olunduqları ölkələrin siyasi strukturlarında təmsilçilik hüququ əldə etməsi də asanlaşar. Siyasi təmsilçilik hüququ lobbifəaliyyətinin qurulması və dövlətimizin milli maraqlarının həmin ölkələrdə qorunması istiqamətində geniş imkanlar yaradır. Güclü maliyyə qaynaqları vasitəsi ilə siyasi cəhətdən irəli çıxan soydaşlarımızın təbliğat kampaniyaları, müxtəlif qurumlarla əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi dəstəklənir. Daha sonra təsir qrupları vasitəsi ilə lobbifəaliyyəti nəticəsində ölkəmizə qarşı yarana biləcək təhdidlərin qarşısı alınır.

-Necə düşünürsünüz, diaspora təşkilatlarımıza dövlət dəstəyi yetərincədirmi?

- Bu gün Azərbaycan diasporunun qarşısındakı ən böyük maneə güclü erməni lobbisidir. Bu heç kimə sirt deyil. Məhz bu məqamı nəzərə alan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bir neçə il əvvəl xarici siyasətimizin artıq hücum diplomatiyasına əsaslanacağı bəyan edildi. Bunun ardınca müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda Ermənistanın işğalçılıq siyasətini təsdiqləyən, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini dəstəkləyən çoxsaylı sənədlər və qətnamələr qəbul edilib. Bunların arasında Avropa Parlamenti, Qoşulmama Hərəkatı, İKT, AŞPA, NATO PA və digərlərinin adlarını çəkə bilərik. Artıq onlarla dövlət Xocalıda baş verənləri soyqırım kimi qəbul edib. Bunları sadalamaqda bir məqsədim var. Biz dövlətin diasporaya dəstəyindən danışırıq. Fikrimcə, ən böyük dəstək elə Prezident İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi nəticəsində qəbul edilmiş və beynəlxalq hüquq prinsiplərinin əks olunduğu, yüzlərlə dövlətin Dağlıq Qarabağ münacişsinə dair mövqeyini əks etdirən bu sənədlərdir. Belə qətnamələrin qəbulu erməni lobbisi tərəfindən yaradılan mifin dağıdılmasında çox mühüm rol oynayır. Diaspor qurumlarımızın Azərbaycan həqiqətlərini təbliğ edərkən əlini xeyli dərəcədə gücləndirir. Çünki qəbul edilmiş sənədlər sivil və inkişaf etmiş cəmiyyətlər tərəfindən hüququn aliliyinin təmini olaraq qəbul edilir. 2018-ci ildə ölkəmizdə başlayan islahatlar kursunun bir istiqaməti də məhz diaspora fəaliyyəti ilə bağlı oldu. Bu sahəyə nəzarət edən dövlət qurumunun rəhbərliyi dəyişdirildi. Qarşıya yeni məqsəd və vəzifələr qoyuldu. Prezident tərəfindən dövlətin əsas təmsilçiləri sayılan səfirliklər və konsulluqlar qarşısında diaspor təşkilatları ilə daha sıx təmasların yaradılmasına dair göstərişlər verildi. Biz dəyişikliklərin nəticəsini iyul ayında Tovuz istiqamətində Azərbaycana qarşı növbəti hərbi təxribata əl atan Ermənistanın pozucu fəaliyyətinə etiraz edən xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanmasında gördük. Dünyanın demək olar ki, bütün inkişaf etmiş dövlətlərində, siyasi mərkəzlərin yerləşdiyi iri şəhərlərdə bir məqsədə, bir amala xidmət edən minlərlə diaspor ordumuzu meydanlarda gördük. Əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq təşkilatlanma, özünə inam, dövlətə bağlılıq ən üst səviyyədə idi. Təbii ki, həmin etiraz aksiyaları yenə də erməni lobbisinin təxribatları ilə yadda qaldı. Los-Ancelesdə, Brüsseldə, Hollandiyada, Moskvada, Moldovada etiraz aksiyaları keçirən soydaşlarımıza qarşı erməni millətçiləri tərəfindən təzyiqlər göstərildi, qarşılıqlı müdaxilələr yarandı. Lakin əvvəlki illərdən fərqli olaraq bu dəfə biz həmin təxribatları törədən ermənilərin müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb edilməsinin şahidi olduq. Yüzlərlə erməni soydaşlarımıza qarşı etdiklərinin cəzasını layiqincə alıb məsuliyyətə cəlb edildilər. Biz əvvəllər bunu müşahidə etmədik. Erməni lobbisinin imkanları sayəsində təxribat törədən ermənilər məsuliyyətdən yayına bilirdi. Lakin bu dəfə Azərbaycan dövlətinin birbaşa dəstəyi və müdaxiləsi, həmçinin diaspora təşkilatlarımızın qarşılıqlı fəaliyyəti erməni lobbisinə ağır zərbə vurdu. Artıq onlar bizim tərəfimizdən yara ala biləcəklərini anladılar. Bu fəaliyyət davam etdirilməli, dövlət-diaspor əməkdaşlığı daha da genişləndirilməlidir.

- Diaspor təşkilatlarımızın Azərbaycana dost və müttəfiq ölkələrin lobbifəaliyyəti ilə əməkdaşlığını məqbul hesab etmək olarmı?

-Təbii ki, uğurlu diaspor fəaliyyətindən danışarkən bir məqam da qeyd edilməlidir. Bu da diaspor təşkilatlarımızın Azərbaycana dost və müttəfiq ölkələrin, xalqların lobbifəaliyyəti ilə əməkdaşlığı məsələsidir. Yenidən iyul hadisələrinə qayıtsaq, biz dünyanın bir çox dövlətlərində türk lobbisi və diaspor qurumlarının soydaşlarımıza necə dəstək verdiyinin şahidi olduq. Bir millət iki dövlət şüarının eyni meydanda bir məqsəddə nə dərəcədə xidmət etdiyini gördük. Bizim türk diaspor qurumları ilə əməkdaşlıq səviyyəimiz hazırda çox yüksəkdir. Dünyanın əsas aparıcı gücü olan ABŞ-ın xarici siyasətinə ciddi şəkildə təsir imkanlarına malik yəhudi lobbisi ilə də əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Lakin bu əməkdaşlıq daha çox Azərbaycan dövləti üzərindən qurulub. Bu məsələdə diaspor qurumlarımızın da fəallaşması əsas şərtlərdən biridir. Həmçinin, digər dövlətlərin diaspor və lobbifəaliyyəti ilə də əməkdaşlıq imkanları araşdırılmalı, yeni körpülər yaradılmalıdır. Bu sahə daima inkişaf edən, yeni çağırışların meydana çıxdığı bir sahədir. Ona görə də, yerimizdə saymalı, yeni çağırışlara cavab verə biləcək addımlar atılmalı, qərarlar qəbul edilməlidir.

Olaylar. - 2020. - 25 sentyabr-1 oktyabr. - № 67. - S. 11.

Azərbaycan və Türk diaspora təşkilatlarının ortaq hədəfləri

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları Baş İdarəsinin rəhbəri Abdullah Erenlə videogörüşü keçirilib.

Görüşdə Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdiyi təxribat, hərbcilərimizin, mülki şəxslərin öldürülməsi, təcavüzkar ölkənin işğalçı siyasətini davam etdirməsi ilə bağlı xaricdəki Azərbaycan icmalarının, diaspor təşkilatlarının keçirdiyi dinc aksiyalar barədə müzakirələr aparılıb. Komitə sədri azərbaycanlıların müxtəlif xarici ölkələrdə dinc və sivil formada keçirdikləri aksiyalar və bu aksiyalara əngəl törətmək istəyən ermənilərin təxribatçı hərəkətləri barədə məlumat verib.

O qeyd edib ki, ermənilər səfirliklər, konsulluqlar və nümayəndəliklərin binalarına hücumlar edir, müxtəlif vandalizm aktları törədir, azərbaycanlılara qarşı fiziki güc tətbiq edirlər. Faktlar sübut edir ki, ermənilər vandalizm aktlarını, təxribatçı hərəkətlərini əvvəlcədən planlaşdırırlar. Görüşə görə təşəkkürünü bildiren Abdullah Eren Türkiyə toplumunun hər zaman Azərbaycanın yanında olduğuna bütün dünyanın şahidlik etdiyini vurğulayıb, bundan sonra da hər iki ölkənin diaspora təşkilatlarının birgə fəaliyyətinin əhəmiyyətindən danışıb.

Görüşdə xaricdəki Azərbaycan və Türkiyə icmalarının bundan sonrakı birliyinin Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları Baş İdarəsinin və Dövlət Komitəsinin koordinasiyası ilə həyata keçirilməsinin önəmi barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb, birgə tədbirlər planı müzakirə edilib. İki qurum arasında qarşılıqlı etimada əsaslanan yüksək əməkdaşlığın 2018-ci ildə imzalanmış "Diasporla iş sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma Memorandumu"na əsasən inkişaf etdiriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

Fuad Muradov: Xaricdəki soydaşlarımız artıq intellektual səviyyədə mübarizə apara bilirlər

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov bu yaxınlarda ötən müddət ərzində komitənin gördüyü işlərlə bağlı maraq doğuran açıqlamalar verib. O, qeyd edib ki, dünyada gedən qloballaşma prosesi, xalqlar arasında sürətli inteqrasiya meyillərinin güclənməsi bu gün diaspor quruculuğu sahəsində daha effektiv işlər görməyi qaçılmaz edir.

Diaspor siyasətinin mahiyyəti azərbaycanlıların tarixi vətənləri ilə əlaqələrini inkişaf etdirməkdən, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların mədəni-siyasi hüquqlarını müdafiə etmək və eyni zamanda diasporun potensialından faydalanaraq dövlətlərarası münasibətlərin inkişafına dəstək olmaq, ölkəmizin milli maraqlarının təbliğinə və siyasi arenada təsir gücünün artmasına şərait yaratmaqdan ibarət idi. Mövcud vəziyyət belə deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bu məqsədlərə çatmaq üçün xeyli yol qət edib. Müasir dövrdə diaspor anlayışı beynəlxalq münasibətlərin vacib elementlərindən birinə çevrilib.

Yeni dünya düzəni və qloballaşma prosesləri diaspor siyasətinin tarixi məzmununu dəyişməkdədir. İndi diasporlar yalnız müəyyən bir dövlətin ərazisində məskunlaşmış eyni milli mənsubiyyətli insanların yaratdıqları ictimai hərəkət və ya birlik kimi nəzərdən keçirilmir, onlar həm də təmsil etdikləri xalqın milli maraqlarının fəal müdafiəçisi kimi tanınır.

Diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərdikləri ölkələrin ictimai-siyasi həyatının vacib komponentinə çevrilir, xarici siyasətə təsir imkanları əldə edir, dövlətlər arasında münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynayır. Diasporların dövlətlər arasındakı münasibətlərə təsiri onların daxili mahiyyəti, özünəməxsus xarakteri, konkret bir mədəniyyətin daşıyıcısı olması, təmsil etdiyi millətin, xalqın, yaxud etnosun tarixi mənafeələrini ifadə etməsi ilə bilavasitə bağlıdır. Çünki dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq hər bir xalqın diasporu yalnız özünün hüquq və azadlıqlarının qorunmasına çalışmır, həm də milli mədəni irsini təbliğ etməyə, tarixi Vətəni haqqında rəy formalaşdırmağa, onun rifahı və inkişafına dəstək olmağa səy göstərir.

Milli diaspor dövlətçiliyə dəstək deməkdir

Müasir dünyanın global tələblərinə uyğun siyasi kursu son dövrlərdə diaspor hərəkətini daha da gücləndirib, xaricdəki Azərbaycan icmaları arasında əlaqələr möhkəmlənib, haqq səsimizin dünyaya çatdırılması, həmvətənlərimizin hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, həmçinin ölkələr daxilində siyasi

proseslərə, az da olsa təsir göstərilməsi istiqamətində bir sıra nailiyyətlərə imza atılıb. Bəzi ölkələrin diaspor təcrübəsinə baxdıqda görünən odur ki, diaspor ilə sarsılmaz bağlar qura bilən ölkələr, beynəlxalq arenada daha güclü tərəfə çevrilirlər. Ölkəmiz məhz bu hədəfə doğru irəliləyir. Bu gün Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəaliyyətində daha bir yeni mərhələ başlayıb. Müasir dünyanın çağırışları yeni diaspor strategiyasının hazırlanmasını zəruri etdiyindən Komitənin yeni “Strateji Yol Xəritəsi” işlənib hazırlanıb və icrası istiqamətində addımlar atılır.

Komitə sədri Fuad Muradov bildirib ki, yenilənmiş fəaliyyət proqramı çərçivəsində artıq intensiv tədbirlərin həyata keçirilməsinə başlanılıb. Türkiyə, Fransa, Almaniya, Rumıniya, Ukrayna, Rusiya, Gürcüstan, İsveçrə, İsveç, Hollandiya, Çin və ABŞ-na səfərlər edilib, soydaşlarımız və diaspor fəalları ilə görüşlər keçirilib, onların bir sıra problemləri öyrənilib və həlli istiqamətində əməli tədbirlər görülür.

Diaspor təşkilatları arasında birliyin təmin edilməsi, soydaşlarımızın vahid məqsəd ətrafında birgə fəaliyyətinə nail olunması məqsədilə Almaniya, Fransa, İsveçrə, İsveç, Hollan-diya, Skandinaviya və AB-da Azərbaycanlıların Koor-dinasiya Şuraları təsis edilib. Eyni zamanda, bu ölkələrdə Azərbaycanın diaspor fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması və tədricən lobbiçilik ənənələrinə keçid istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi üçün Komitə rəsmilərinin həmin ölkələrdə tarixi əhəmiyyət kəsb edən bir sıra görüşləri keçirilib. Bu gün dünyanın təqribən 50 ölkəsində 556 diaspor təşkilatı mövcuddur. Ümumiyyətlə isə son 8 ayda Dövlət Komitəsinin nümayəndə heyəti 11 ölkədə diasporumuz ilə görüşlər keçirib, onların vəziyyəti ilə yerində tanış olunub və fikir mübadiləsi aparılıb.

Soydaşlarımızın hüquqlarının qorunmasında yeni addım

Fuad Muradov açıqlamasında onu da qeyd edib ki, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının təmin olunması ilə bağlı dünyadakı beynəlxalq təşkilatlar, müxtəlif ölkələrin miqrasiya və bilavasitə diaspora məsul dövlət orqanları, qeyri-hökumət qurumları, Azərbaycanı beynəlxalq təşkilatlar və səfirliklər ilə birbaşa əməkdaşlıq yaradılıb. Səfərdə olduğumuz hər bir ölkədə müvafiq qurumlarla da görüşlər keçirir, soydaşlarımızın problemlərini onların diqqətinə çatdırır, problemlərin həlli yolları ilə bağlı müzakirələr aparır və dəstək olmağa çalışırıq. Almaniya və Fransa DİN, ABŞ Dövlət departamenti, dünyanın bir çox elm və təhsil ocaqları ilə əməkdaşlıq qurulub. Soydaşlarımızın xarici ölkələrdə insan alverinin qurbanına çevrilməsinin qarşısının alınması və eyni zamanda, qurban olmuş şəxslərin xilas edilməsi işinə Komitə, eləcə də xaricdəki Azərbaycan diaspor təşkilatlarının cəlb edilməsi üçün Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı ilə müzakirələr aparılır. Bununla birgə, soydaşlarımız və diaspor təşkilatları haqqında qanunvericilik bazasının təkmilləş-dirilməsi məqsədi ilə Komitədə Milli Məclisin nümayəndələrinin iştirakı ilə müvafiq işçi qrupu yaradılıb. Bu istiqamətdə xarici təcrübə öyrənilərək, qanunun ilkin variantı hazırlanıb. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən Türkiyədə şəxsiyyəti təsdiq edən sənədləri olmadan məskunlaşmış soydaşlarımızın problemlərinin həlli, onların müvafiq sənədlər əldə etməsi istiqamətində davamlı işlər görülür. Bu məsələ ilə bağlı Xarici İşlər, Daxili İşlər nazir-liləri və s. digər qurumların əməkdaşlarından ibarət işçi qrupu yaradılıb.

Ana dilində məktəblərə üstünlük veriləcək

Fuad Muradovun verdiyi bilgilərə görə, Komitə xaricdə Azərbaycan məktəblərinin sayının artırılması, soydaşlarımızın dilimiz, tariximiz, mədəniyyətimiz və ümumilikdə ölkəmiz haqqında daha geniş informasiyalar əldə etməsi üçün ardıcıl addımlar atır. Görülən işlər, yalnız məktəblərlə tamamlanmır. Bir sıra ölkələrdə müvafiq kurslar fəaliyyət göstərir. Davamlı olaraq fəaliyyət göstərən kurslarda Azərbaycan dilinin, mədəniyyətinin incəlikləri nəinki soydaşlarımıza, onların övladlarına, eyni zamanda xarici ölkə vətəndaşlarına da öyrədilir. Görülən bu işlərdə məqsəd miqrasiya etmiş soydaşlarımızın adaptasiyasına dəstək olmaq, uşaqların inkişafını təmin etmək, onlara Azərbaycan adətlerini aşılamaq, dilimizi yaşatmaq, mədəniyyətimizi və tariximizi öyrətmək, həmçinin gənc nəsil arasında istedadların aşkar olunaraq inkişafına kömək etməkdir.

Bütün bunlar, həm də azərbaycanlı ailələrin bir-biri ilə ünsiyyəti baxımından faydalıdır. Beləliklə də, Azərbaycan dili və mədəniyyətinin təbliği ilə yanaşı, həm də Azərbaycanın zəngin tarixi-mədəni irsə malik olduğu, azərbaycanlıların tolerant və sülhpərvər bir xalq olduğu bir daha dünyaya bəyan edilir. Məktəb-lərin, istərsə də kursların fəaliyyətində Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği, torpaqlarımızın işğalı,

Qarabağ problemi ilə bağlı informasiyaların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması əsas hədəflərdən biri kimi saxlanılır.

Türkiyə Nazirlər Kabineti yanında Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqraba Toplulukları İdarəsi ilə Komitə arasında da “Diasporla iş sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma Memorandumu” imzalanıb. Bu sənəd qardaş ölkənin analoji qurumu ilə daha sıx və səmərəli əməkdaşlığa şərait yaradacaq. Hazırda İsveçrə, Meksika, Misir və İsrailin diaspor üzrə məsul dövlət qurumları ilə də memorandumun imzalanması üçün danışıqlar aparılır. Xüsusi qeyd olunmalıdır ki, son dövrdə digər xalqların diasporları ilə, konkret olaraq dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan yəhudi, rusdilli diasporlar və pakistan, meksika, koreya diasporları ilə də əlaqələr yaradılıb, sıx əməkdaşlıqların qurulması istiqamətində əməli iş aparılır.

Hürriyyət. - 2020. - 24-25 sentyabr. - № 86. - S. 10.

Dünyada ən böyük Rusiya diasporumuzun təşkilatlanma və mütəşəkkillik problemlərinin kökü...

Məhəmmədəli Qəribli

Hazırda dünyanın 70 ölkəsində 50 milyona yaxın azərbaycanlı yaşayır. Bütün dünya üzrə isə 150-dən yuxarı azərbaycanlı diaspor cəmiyyəti fəaliyyət göstərir. Diaspor yunan sözü olub, xalqın (etnik birliyin) xeyli hissəsinin yaşadığı ölkədən xaricdə məskunlaşmasıdır.

Bu gün Azərbaycan diasporunun ən geniş və intensiv fəaliyyət göstərdiyi ölkələr içərisində Rusiya Federasiyası xüsusilə diqqəti cəlb edir. Hazırda, qeyri-rəsmi statistikaya görə, Rusiyada 3 milyona yaxın soydaşımız yaşayır ki, onlar Federasiyanın 89 subyektinin hamısında məskunlaşıblar. Rusiyada Azərbaycan diasporunun formalaşması bir neçə mərhələdən keçib. Azərbaycan Respublikası müstəqillik əldə etdikdən sonra Rusiyadakı soydaşlarımızın diaspor formalaşdırılması prosesi xüsusi intensivliklə başlandı və hazırda proses davam etməkdədir.

Rusiyada Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti, tədqiqatçı və analitiklərin rəyinə görə, nisbətən passivdir...

1992-ci il 4 aprel Rusiya-Azərbaycan diplomatik münasibətlərinin qurulmasından sonra gündəmdə duran əsas məsələ Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun inkişafı oldu. Rusiya ilə ölkəmiz arasında müəyyən dövrlər münasibətlərdə bəzən soyuq, bəzən isə mehriban durumun olması azərbaycanlılara da öz təsirini göstərmişdir. Bütün bunlara baxmayaraq, Rusiyada Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti, tədqiqatçı və analitiklərin rəyinə görə, nisbətən passivdir. Rusiya azərbaycanlılarının çox hissəsini ticari işlərlə məşğul olan şəxslər təşkil edir. Azərbaycanlılar içərisində tanınmış biznesmenlər, hüquqşünaslar, elm və incəsənət xadimləri olmasına baxmayaraq, birlik yoxdur. Bu hadisələr fonunda Azərbaycan diasporu artıq siyasiləşmiş bir ittifaqı xatırladır. Rusiyanın ən yüksək vəzifəli şəxslərinə təsir etmək iqtidarında olan şəxslərin bir çoxu passiv mövqedə durmaqdadır.

Rusiya hüquq-mühafizə və yerli kriminal qruplar tərəfindən çox incidilənlər də azərbaycanlılardır...

Hələ 1987-ci ilin may ayında Rusiyadakı Azərbaycan cəmiyyətləri arasında birlik yaranması məqsədilə Azərbaycan Cəmiyyətlərinin Koordinasiya Şurası yaradıldı. Lakin sonradan cəmiyyətlər arasında yaranmış müəyyən problemlər səbəbilə Koordinasiya Şurası sadəcə kağız üzərində qaldı və fəaliyyətini dondurdu. Hazırda Rusiyadakı Azərbaycan diasporu digərlərindən zəif hesab olunur. Azərbaycanlıların Qafqazdan Rusiyaya gədənələr içərisində sayca üstünlük təşkil etmələrinə baxmayaraq, onlar arasında həmrəylik, birlik zəif şəkildə qurulub. Məhz buna görədir ki, bu gün Qafqazdan olan xalqlar içərisində Rusiya hüquq-mühafizə və yerli kriminal qruplar tərəfindən çox incidilənlər də azərbaycanlılardır. Bu səbəbdən də Rusiyada azərbaycanlılara qarşı başlanan təzyiqlər, bir qrup soydaşımızın vətənə geri göndərilməsi, kriminal zəmində baş verən cinayətlər səbəbilə qətl edilən soydaşlarımız və digər hadisələrin əsas günahını Azərbaycan diasporunun daxilində axtarmaq lazımdır.

“Rusiyada yetərinə güclü olan erməni diasporuna qarşı bizim diasporumuz formalaşmalıdır ki...”

Azərbaycanlıların Rusiyada böyük diaspor təşkilatı olan Ümumrusiya Azərbaycan Konqresi (ÜAK) fəaliyyətini dayandıraraq, bu təşkilat ölkənin ən böyük diaspor təşkilatlarından hesab edilirdi və fəaliyyətini ekspertlər yüksək qiymətləndirirdi. Rusiya Federasiyası Ali Məhkəməsində ÜAK-ın qeydiyyatının ləğvi barədə Rusiya Ədliyyə Nazirliyinin iddiası üzrə proses keçirildi. Ali Məhkəmə Ədliyyə Nazirliyinin iddiasını təmin edərək, ÜAK-ın qeydiyyatının ləğv olunması barədə qərar verdi. O zamandan etibarən hələ də ÜAK-ın fəaliyyəti bərpa olunmayıb. ÜAK-ın yerinə yeni təşkilatın yaradılacağı söylənilsə də, hələ ki, bu ideya da gerçəkləşməyib.

Rusiyadakı Azərbaycan diasporunun bir araya gələ bilməməsinin kökündə hansı amillər durur?

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının dünya azərbaycanlıları və türk dünyası ilə əlaqələr üzrə katibi Bünyamin Qəmbərli “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan diasporu Rusiyada böyük çəkiyə malikdir, lakin təəssüf ki, onlar təşkilatlanmış səviyyədə deyillər: “Ordakı diaspor öz işlərini Azərbaycanın milli, dövlət maraqlarına xidmət edən səviyyədə qura bilməyib. Həqiqətən də, Rusiyada çox böyük imkanlara malik olan soydaşlarımız fəaliyyət göstərirlər. Təəssüf ki, onlar bir yerə yığılıb, həm

rastlaşdıqları problemləri həll etmək, həm də Rusiyada böyük diaspor təşkil edərək Azərbaycana qarşı düşmənçilik mövqeyi nümayiş etdirən ermənilərə qarşı dayanmağa, onların anti-Azərbaycan mövqeyini ifşa etməyə çalışmırlar. Bu, əlbəttə ki, böyük təəssüf doğurur. Gəlin, Rusiyada Ermənistanın maraqlarını müdafiə edən erməni diasporunun da fəaliyyətinə baxaq. Arada çox ciddi bir fərq görəcəyik. Rusiya Azərbaycan üçün bütün mənələrdə əhəmiyyətli bir ölkədir. Eyni zamanda siyasi bir məkan kimi ora Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan biz Rusiyadakı diasporamızın güclənməsini çox arzu edirik. Ən müxtəlif vaxtlarda buna müəyyən cəhdlər olub, konkret addımlar atılıb. Lakin onları bir yerə yığıb güclü təşkilat şəklində formalaşdırmaq, çox təəssüf ki, mümkün olmayıb. Əksinə, azərbaycanlıların imkanlı adamları vaxtilə bir “Milyarderlər ittifaqı” adlanan anti-Azərbaycan koalisiyası yaratdı. Azərbaycan dövlətinin rəsmi mövqeyi budur ki, bizim istənilən ölkədə olduğu kimi, Rusiyada da güclü diasporumuz formalaşsın. Belə olan təqdirdə, xaricdəki azərbaycanlılar diaspor ətrafında birləşib, Azərbaycanı xaricdə daha yaxşı müdafiə edə biləcəklər. Bizim Rusiyada kifayət qədər vətənpərvər insanlarımız var. Bu adamları axtarıb, prosesə cəlb etmək lazımdır. Ümidvaram ki, bu amillər özünü doğruldarsa, diasporamız güclənə bilər. Biz bu xətti sona qədər davam etdirməliyik. Çünki Rusiyada yetərinə güclü olan erməni diasporuna qarşı bizim diasporumuz formalaşmalıdır ki, onların anti-Azərbaycan fəaliyyətlərinə cavab verən mübarizə apara bilək”.

Yeni təşkilat da öz üzərinə götürdüyü birləşdirici missiyanı lazımi şəkildə doğrulda bilməyib

Qeyd edək ki, Rusiyadakı diasporu vahid ad altında birləşdirməyə cəhdlər olub. Belə iddianı ortaya qoyanlardan biri də Füzuli Məmmədov (Frenk Elkapone) adlı iş adamı olub. Ancaq onun Rusiyada yaşayan azərbaycanlıları öz ətrafında birləşdirmək kimi iddiası hələ ki, səmərə vermir. Yalnız təmtəraqlı təqdimatı və bahalı məkanda keçirilən tədbirindən başqa heç nəyi ilə yadda qalmayan qurumun sosial şəbəkələrdəki fəaliyyəti də nəzərə çəpmir. Hiss olunur ki, 2019-cu il aprelin 27-də Moskvada Dünya Azərbaycanlıları İttifaqının təşkilatçılığı ilə Rusiya Azərbaycanlıları İttifaqının yaradılması elə oradaca qalıb. Bu müddət ərzində qurumla bağlı apardığımız media monitorinqi əsasında deyə bilərik ki, yeni təşkilat da öz üzərinə götürdüyü birləşdirici missiyanı lazımi şəkildə doğrulda bilməyib. Diaspor işində təcrübəsi olanlar bildirir ki, diaspor canlı orqanizm kimi fəaliyyət göstərməlidir. Azərbaycanla bağlı olan təşkilatlarda isə bu yoxdur. Onların hamısı gözləyir ki, hardansa pul alıb gedib formal bir tədbir keçirsinlər. Başqa bir yeniliyi görmürük. Hazırda Rusiyada diasporumuz, demək olar ki, başsızdır. Funksional bir quruma ciddi ehtiyac var. Bir-iki nəfəri yığıb şəkil çəkdirməklə iş bitmir. Bunun üçün Azərbaycanın da dəstəyi lazımdır.

“Rusiya azərbaycanlıları arasında prinsipial həmrəylik yoxdur”

Rusiyadakı diasporumuzun tanınmış üzvlərindən olan Mirkazım Seyidov isə qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, bir araya gələ bilməməyimizin kökündə intriqaqlar durur: “Diaspor Komitəsi və XİN-də dəyişiklik olub. Ortaya yeni yanaşma qoyulmalıdır. Bütün zamanlarda bizim Rusiyadakı səfirlərimizlə diaspor liderlərimiz yola gedə bilməyib. Hərə bir tərəfə çəkirsə, hansı birlikdən, inkişafdan söhbət gedə bilər? Təşkilatlar yaradılanda, onların vitrinində belə Rusiyada qaymaq sayılan azərbaycanlı ziyalılar təmsil olunmur. Mən belə təşkilatların perspektivinə inanmıram. Rusiyada yeni bir diaspor təşkilatı qurulmalıdır. Elə təşkilat olmalıdır ki, onu həm Rusiya tərəfi qeydiyyatla alsın, həm də Azərbaycanın rəsmi dairələri dəstəyini ifadə etsin. Yeni yaradılan təşkilat Rusiyada yaşayan soydaşlarımızın üzə çıxarılması, onların ümumazərbaycan işlərinə cəlb olunması ilə məşğul olmalıdır. Diasporun fəaliyyət göstərməsi üçün onun üzvlərinin daxili istəkləri və böyük, əziyyətli işi lazımdır. Hesab edirəm ki, Moskvada Azərbaycanın böyük mədəniyyət mərkəzinin yaradılması zəruridir. Bu, güclü birləşdirici amildir. Belə mərkəz, məsələn, Parisdə var və orada müxtəlif tədbirlər keçirilir, bu tədbirlərə Azərbaycanla bağlılığı olan bütün insanlar gəlir. Uşaqlarımız və nəvələrimiz bir-birini tanıyırlar. Bunun üçün şərait yaratmalıyıq. Rusiya azərbaycanlıları arasında prinsipial həmrəylik yoxdur. Zamanında iki böyük diaspor təşkilatı - ÜAK və "AzerRos"un əməkdaşlıq və qarşılıqlı fəaliyyət prinsipləri üzrə razılığa gələ bilmədiklərini nəzərə alsaq, danışmağa dəyməz. Diasporda lobbiçilik prinsipləri hələ təzə-təzə formalaşır. Azərbaycanlılar kütləvi halda hələ də Rusiyada baş verən ictimai-siyasi proseslərlə maraqlanmırlar. Ancaq vəziyyət tədricən düzəlir. Artıq bizim tanıdığımız azərbaycanlılar mərkəzi və yerli qurumların qanunverici orqanlarına seçilir. Rusiyada Azərbaycan diasporunun gələcəyi bu gündən etibarən bizim özümüzə asılıdır. Buna görə də fürsətdən istifadə edərək bütün azərbaycanlıları həmrəy olmağa çağırıram”.

Bizim əsas məqsədimiz azərbaycanlıların Rusiya cəmiyyətinə inteqrasiya olunmasıdır. Həmvətənlərimiz orada özlərinə münbit şərait tapsınlar, orada fəaliyyət göstərdikləri vaxtda rastlaşdıqları problemlərin həll olunmasına nail olsunlar, ümumiyyətlə, çalışsınlar ki, problemləri yaranmasın. Bir də

Rusiyadakı səfirliklə diaspor qurumları arasındakı koordinasiya elə qurulmalıdır ki, intriçalara son qoyulsun. Bütün dünyada diasporumuzun inkişafına mane olan amillərdən başlıcası səfirliklərlə diaspor qurumlarımızın arasındakı ziddiyyətlərdir. Buna tam son qoymağın zamanıdır.

Bakı Xəbər. - 2020. - 19-21 sentyabr. - № 159. - S. 6.

Niderlandda yaşayan azərbaycanlılar arasında birlik, həmrəylik var

Mayisə Ağamirzəyeva: "Bizim birlik və həmrəylik nümayiş etdirməyimizdə Koordinasiya Şurasının da rolu az deyil"

Süleyman İsmayilbəyli

Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan diasporu özünün uğurlu inkişaf yoluna qədəm qoyub. Həyata keçirilən uğurlu diaspora siyasəti dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın daha sıx birləşməsi, təşkilatlanmasına şərait yaradıb. Burada diqqət çəkən məqam ondan ibarətdir ki, artıq diaspor işində qadınlarımız da yaxından və fəal şəkildə iştirak edir. Dünyanın fərqli ölkələrində azərbaycanlı qadınların rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları, cəmiyyət və birlikləri fonunda bunu aydın görmək mümkündür. Belə təşkilatlardan biri də "Ana vətən" Avropa Azərbaycan Qadınlar Birliyidir. Biz də "OLAYLAR" olaraq adıçəkilən birliyin sədri, Niderland -Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi Maisə Ağamirzəyeva ilə həm diasporumuzun fəaliyyəti, həm də rəhbərlik etdiyi qurumun gördüyü işlər barədə söhbətləşmək qərarına gəldik.

-Mayisə xanım, uzaq Avropadan, qoca qitədən Azərbaycanı necə görürsünüz? Son vaxtlar Ermənistanın Azərbaycana qarşı artan təhdidləri Vətəndən uzaqda yaşayan soydaşlarımızı rahatsız edirmi?

-Avropadan, qoca qitədən Azərbaycan artıq başqa cür görünür. Çünki əvvəllər avropalılar, Avropa insanı üçün Azərbaycan demək olar ki, görünmürdü. Yəni, belə demək mümkünsə Azərbaycanı tanımırdılar. Ancaq Azərbaycan müstəqilliyini qazandıqdan, yavaş-yavaş inkişaf edib, iri addımlarla inkişaf, tərəqqiyə doğru irəlilədikdən sonra Azərbaycan artıq Avropa tərəfindən də görünməyə, tanınmağa başladı. 2007-cı ildə Niderland Krallığında səfirliyimiz açıldıqdan etibarən niderlandlılar Azərbaycanı daha çox tanımağa başladılar. Azərbaycandan kənar, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan biz azərbaycanlılar üçün Azərbaycanın kənardan necə görünməsinə gəlincə, hesab edirəm ki, Bakı artıq dünya siyasətində öz sözünü deyən, tolerantlığı ilə tanınan ölkə kimi görünür. Ən son dünyanın üzləşdiyi pandemiya hadisələrindən yola çıxsaq, onu deyə bilərəm ki, Azərbaycan Avropa ölkələri ilə müqayisədə virusa qarşı daha effektiv tədbirlər həyata keçirdi, mübarizə apardı. Açıq etiraf edərək təəssüf hissi ilə bildirmək istəyirəm ki, burada pandemiya qarşı o qədər də ciddi tədbirlər həyata keçirilmədi. Niderlandın baş naziri ölkə vətəndaşlarının qanunlara nə dərəcədə tabe olduğunu bildirdi və bu səbəbdən ölkədə fəvqəladə vəziyyət elan edilməsinə heç bir səbəb olmadığını ifadə etdi. Qeyd etdi ki, biz sivil ölkə olduğumuz üçün virusa qalib gəlməyi bacaracağıq. Düzdür, müəyyən mənada burada virusa yoluxma sayında azalma qeydə alındı. Ancaq təəssüf hissi ilə qeyd etmək istərdim ki, yenə də virusa yoluxma sayında artım başlayıb. Bütün bunları sadalayaraq sualınızın cavabını konkret olaraq belə verə bilərəm ki, artıq Azərbaycan Avropadan daha aydın, daha tolerant, dünya siyasətində sözünü deyən nüfuzlu, qüdrətli bir ölkə kimi tanınır.

-Son vaxtlar Qarabağ cəbhəsində hərəkətilik artmaqdadır və hətta yaxın vaxtlarda Qarabağda yeni bir savaşın olacağı ehtimal olunur. Sizcə Azərbaycandan kənar yaşayan azərbaycanlılar bu halda Vətənin müdafiəsi üçün Azərbaycana gəlməyə hazırdırlarmı?

-Əgər işğal altında olan ərazilərimizin geri qaytarılması məqsədilə müharibə başlayarsa Niderlandda yaşayan çoxsaylı azərbaycanlı könüllü olaraq bu müqəddəs mübarizədə, Vətənə gedib işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək uğrunda döyüşlərdə iştirak etməyə hazırdırlar. Bildiyim qədər, qeyri-rəsmi olaraq əldə etdiyim məlumatlara görə, azərbaycanlılar belə bir istək və arzularını hətta səfirliyə də bildirib, bəyan ediblər. Həmçinin biz də, başda mən olmaqla "Ana Vətən" Avropa Azərbaycan Qadınlar Birliyi də Vətənin müdafiəsinə getməyə hazırıq. Yetər ki, torpaqlarımız düşmən əsarətindən azad olsun. Bizim çoxlarımız ali təhsil alarkən tibb təhsili keçmişik və tibb bacısı kimi bu mübarizəyə öz töhfəmizi verə bilərik. Bir sözlə müharibə başlayacağı təqdirdə nəinki igid vətən oğullarımız, eləcə də biz qadınlar da Vətənin müdafiəsində, işğal altında olan ərazilərimizin düşməndən azad edilməsi istiqamətindəki mübarizəyə hazırıq.

-Tovuz hadisələrindən sonra dünyanın bir çox ölkələrində, eləcə də Niderlandda soydaşlarımıza qarşı erməni təxribatları oldu. Bəs hazırda vəziyyət necədir, azərbaycanlılar üçün

hər zaman erməni təxribatı qorxusu var, yoxsa soydaşlarımızın qısa müddətdə nümayiş etdirdiyi birlik, həmrəylik erməniləri bir qədər ehtiyatlı addım atmağa vadar edib?

-Son vaxtlar Ermənistanın Azərbaycana qarşı artan təhdidləri Niderlandda yaşayan azərbaycanlıları heç də narahat etmədi. Bu təhdidlər dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar, Azərbaycan diaspor təşkilatlarına olan münasibətdə də özünü göstərir. Şəxsən mənim özümə ermənilər tərəfindən təhdidlər olub və bir neçə dəfə mənə yazaraq təhdid ediblər. Çünki onların ASALA terror təşkilatının əksi olan köynəkləri geyərək səfirliyimizin qarşısına gəlmələrini kadrlara köçürüb dünyaya yaydılar və şiddətli dərəcədə qınadıq. Bununla bağlı bəyanatlar yaydılar və sosial mediadakı səhifələrimizdən hər kəsə duyurduq. Təbii ki, bütün bunlar ermənilərdə bir qıcıq yaratdı və yenidən bizləri təhdid etməyə başladılar. İstər səfirliyimizin facebook səhifəsinə, istərsə də bizlərin öz şəxsi səhifəmizə təhdid dolu fikirlər yazdılar. Xüsusilə, Tovuz hadisələrindən sonra bu tipli təhdidlər artmağa başladı. Ancaq heç bir şəkildə bu kimi təhdidlər biz azərbaycanlıları narahat etmir, qorxutmur. Əksinə bu bizi daha da birləşdirir və gücləndirir. Onu da qeyd edirəm ki, Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının üzvü olan "Odlar Yurdu" Azərbaycan-Niderland Cəmiyyətinin sədri Firəngiz Bağirova facebook səhifəsində davamlı olaraq erməniləri ifşa edən materiallar paylaşdığına, erməni vəhşiliklərini pisləyən fikirlər yaydığına görə, şikayət olundu və onun facebook səhifəsi 3 gün bağlandı. Bir daha qeyd etdiyim kimi mənə təhdid etdilər. Eyni zamanda Niderlandda təhsil alan və ya müxtəlif sahələrdə çalışan gənc qızlarımızı təhdid etməyə başladılar. Çünki Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasında təmsil olunan diaspor təmsilçilərinin övladları, qızları, eyni zamanda mənim də qızım davamlı olaraq sosial şəbəkələrdə ermənilərin Tovuzda törətdikləri təxribatları, Avropada və dünyanın müxtəlif ölkələrində azərbaycanlılara qarşı edilən hücumları pisləyən paylaşımlar edirdilər. Ona görə ermənilər tərəfindən onlar da müəyyən təzyiqə məruz qaldılar. Xüsusilə Belçikanın paytaxtı Brüssel şəhərində belə təzyiqlərə daha tez-tez rast gəldik. Məlum olduğu kimi REAL televiziyanın Avropa üzrə təmsilçisi, bizim Koordinasiya Şurasının üzvü Xatirə Sərdarqızı da erməni təxribatları nəticəsində başından xəsarət almışdı.

Onu da qeyd edirəm ki, ermənilərin Tovuzda həyata keçirdiyi təxribatları biz də burada təşvişlə, narahatçılıqla izləyirdik. Tam səmimi deyirəm ki, hadisənin ilk günü burada yaşayan azərbaycanlılar olaraq səhərə qədər prosesləri izlədik, narahatçılıqdan gözü müəvəzə yuxu getmədi. Səhəri biz Koordinasiya Şurası, Bünilüks Azərbaycanlılar Konqresi və Hollandiya-Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi olaraq fəvqəladə şəkildə toplandıq, müəyyən qərarlar qəbul etdik. Atığımız ilk addım parlament, Xarici İşlər Nazirliyi və digər müvafiq qurumlara həmin təxribatla əlaqədar birgə imzaladığımız bəyanatı göndərmək oldu. Sonrakı mərhələdə isə təyin etdiyimiz mitinqimizi keçirdik. Düzdür, mitinqin keçirilməsi bir qədər çətinliklə baş tutdu. Belə ki, Niderlanddakı Ermənistan səfirliyi yerini dəyişib və elə bir məkanda yerləşir ki, həmin ərazidə aksiyaya keçirmək üçün bizə icazə verilmədi. Çünki Ermənistan səfirliyinin yerləşdiyi binanın qarşısında insanların toplaşması öz etirazını bildirməsi üçün ərazi demək olar ki, yoxdur. Yalnız velosiped sürmək üçün kiçik bir yol var. Həmin ərazidə 10 nəfərdən artıq adam toplaşma bilməzdi. Çünki bizim təşkil etdiyimiz mitinqdə daha çox insan, daha çox soydaşımız qatılacaqdı. Əvəzində həmin məkandan bir qədər aralıda aksiyamızı keçirməyi təklif etdilər. Təbii ki, bu təklifi biz qəbul etmədik və Niderland parlamentinin qarşısında aksiyaya keçirmək qərarına gəldik. Düşünürəm ki, mitinqin parlamentin qarşısında keçirilməsi qərarı daha düzgün idi. Çünki həmin aksiyaya vasitəsilə daha çox insan səsimizi eşidə bildi. Çünki Niderland parlamentinin ətrafında çoxsaylı kafe-restoranlar mövcuddur və keçirdiyimiz aksiyaya həmin insanların da diqqətini çəkdi. Siyasi mənsubiyyətdən asılı olmayaraq hər kəs həmin mitinqdə iştirak etdi. Aksiyaya başa çatandan sonra mitinqin bəyanatı Niderland parlamenti və oradan bir qədər kənarda yerləşən Ermənistan səfirliyinə göndərildi. Aksiyanın ertəsi gün isə ermənilərin Niderlanddakı Azərbaycan səfirliyi qarşısına gələrək aksiyaya keçirəcəkləri, hətta təxribat törədəcəkləri barədə məlumat aldıq. Belə olan halda Niderlanddakı azərbaycanlılar da səfirliyə dəstək və diplomatik nümayəndələyimizi qorumaq məqsədilə oraya gələcəklərini və erməni təxribatlarına qarşı sifər olacaqlarını bəyan etdilər. Niderlandın müxtəlif şəhərlərində yaşayan azərbaycanlılar səfirliyin qarşısına gələrək birlik və bərabərlik nümayiş etdirdi və səfirliyimizi qorumağa çalışdı. Baxmayaraq ki, ermənilər səfirliyimiz qarşısında 7 saat aksiyaya keçirmək barədə icazə almışdılar, ancaq cəmi 2 saat sonra Niderland polisi tərəfindən aksiyaya iştirakçıları ərazidən uzaqlaşdırıldı. Çünki aksiyaya zamanı ermənilər öz əməllərini sadıq qalaraq vəhşilik nümayiş etdirdilər, barbarlığa yol verdilər. Belə olan halda Niderland polisi də haqlı olaraq ermənilərin aksiyasını dağıtdı və onlar ərazidən uzaqlaşdırıldı.

-Birlik, həmrəylikdən söz düşmüşkən, Niderlandda yaşayan azərbaycanlılar, Azərbaycan diaspor təşkilatları arasında birlik, həmrəylik mövcuddurmu?

-Əlbəttə ki, Niderlandda yaşayan azərbaycanlılar arasında birlik, həmrəylik var. Azərbaycan üçün hansısa bir addım atmağa çalışanda, bunu mütləq şəkildə bir yerdə həyata keçiririk. Şükürlər olsun ki, bu da baş tutur. Məsələn, elə yuxarıda qeyd etdiyim mitinqin təşkili zamanı bu birlik, bərabərlik təmin edildi. Birimiz mitinqin keçirilməsi üçün icazə aldıq, digərimiz aksiyada səsləndirdiyimiz şüarları müəyyənləşdirdi, bir başqası mitinq iştirakçılarının sayı ilə məşğul oldu. Hər birimiz üçün iş bölgüsü müəyyən olundu və buna görə də mitinqimiz çox uğurlu alındı. İstər mitinqin təşkili, istər aksiyanın səhnəsində hər birimizin çiyin-çiyinə yer alması birlik və bərabərlik şəklində fəaliyyət göstərdiyimizin sübutu idi və soydaşlarımız da gördülər ki, biz bir yumruq kimi birləşmişik. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bizim birlik və həmrəylik nümayiş etdirməyimizdə Koordinasiya Şurasının da rolu az deyil. Birlik və həmrəyliyə daha bir misal qeyd edim. Belə ki, sosial mediada erməni modelin bayrağımızı yandırması barədə paylaşım əks olunmuşdu. Azərbaycanlıların birliyi və həmrəyliyi nəticəsində facebook və insteqramın hər birindən sözügedən videonun əks olunduğu 2 səhifə silindi.

Olaylar. - 2020. - 18-24 sentyabr. - № 66. - S. 11.

Lobbyçilik işi fədakarlıq tələb edir

Vüqar Əhmədov: "Diaspor təşkilatlarımız yerləşdiyi ölkələrin dövlət qurumları ilə fəal iş aparsalar daha çox nailiyyətlər əldə olunar"

Alim Hüseynli

Hazırda Azərbaycan diaspor təşkilatlarının aktiv fəaliyyəti müşahidə olunmaqdadır. Lakin etiraf edilməlidir ki, hələ də diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyəti arzu olunan səviyyədə deyil. Belə ki, diaspor təşkilatlarının daha intensiv fəaliyyət göstərməsi məqsədilə bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsinə ehtiyac duyulur. Bu və digər məsələlərlə bağlı suallarımızı Azərbaycan-Amerika Gəncləri İctimai Birliyinin sədri Vüqar Əhmədov cavablandırır.

-Vüqar müəllim, artıq müəyyən bir yol keçmiş Azərbaycan diasporunun inkişaf mərhələləri haqqında fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı. Əslində, diasporumuzun tarixi hansı illərə təsadüf edir?

-Diaspor quruculuğu Azərbaycanın müstəqillik illərinin əvvəllərindən başlamışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə Azərbaycanlı gənclərin xaricdə təhsilinə xüsusi önəm verirdi. Məhz həmin gənclər müstəqillik dövründə Heydər Əliyev tərəfindən irəli çəkildi. Mən deyərdim ki, Ulu Öndərimiz bəlkə də xaricdəki həmvətənlərimizə ən çox diqqət ayıran bir insan olmuşdur. Onun hər xarici ölkələrə səfərində qrafikinin sıx olmasına baxmayaraq soydaşlarımızla zaman tapıb görüşməsi, səmimi söhbət etməsi, Azərbaycançılığın hədəfləri haqqında çıxışları bizlərdə çox müsbət təəssürat buraxmışdır. Azərbaycan diasporunun özəyini qoyan məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev olmuşdur. Onun ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrdə dünyada yaşayan və uzun zamandan Azərbaycanla əlaqələri qopan soydaşlarımız müstəqil və onlara dəstək olan bir vətənlərinin olmasını hiss etdilər, Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının Qurultayına toplasdılar. O zamanlar internet üzərindən toplanmaq imkanları indiki qədər deyildi, ona görə xaricdə yaşayan soydaşlarımız canlı şəkildə öz vətənlərində toplanırdılar, mənə bundan gözəl hədiyyə onlar üçün ola bilməzdi. Mən bu qurultaylara gələn həmvətənlərimizin bir çoxları ilə şəxsən tanışlığım var idi, çünki özüm də bu qurultayların iştirakçısı idim, bu görüşlərə gələn həmvətənlərimiz fərqli siyasi baxışlara malik insanlar idi, lakin onları Bakıda birləşdirən bir məqsəd var idi, Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu Azərbaycançılıq məfkurəsi, vətən üçün birləşmək hədəfi.

Diasporumuzun hazırkı inkişaf mərhələsi təbii ki, əvvəl qeyd etdiyim dönmələ müqayisədə müəyyən qədər fərqlidir. Həyat bir yerdə dayanmır, dünya sürətlə inkişaf edir, diaspor sahəsində də xeyli dərəcədə gəncləşmə prosesi getdi bu zaman kəsiyində. Son 10 ildə dövlət proqramı və öz təşəbbüsü ilə xaricə təhsil almaq üçün minlərlə gənc üz tutdu. Onların bir çoxu xarici ölkələrdə qalaraq fəaliyyətlərini davam etdirmək qərarını verdilər. Təbii ki, Azərbaycan dövləti də buna qarşı çıxmadı, çünki onların bu addımı Azərbaycanın bu ölkələrdəki sabahı və səsi deməkdir. Onlar xarici ölkələrdə qalmaqla bu ölkələrin cəmiyyətlərinə qısa zamanda inteqrasiya etdilər, Azərbaycan cəmiyyətləri və məktəbləri yaratdılar. Bu gün Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin hədəf qrupu, əməkdaşlıq etdiyi insanlar da məhz bu qruplardan olan yeni nəsillə diaspor fəalları və qurucularıdır. Tovuz döyüşlərindən sonra Qarabağ şüurları ilə böyük fəallıq göstərən, dünyanın dörd bir tərəfində izdihamlı yürüşlər keçirən məhz bu yeni nəsillə diaspor fəalları oldu, onlar çox gözəl həmrəylik nümayiş etdirdilər. Bu baxımdan hazırda diasporumuz tam təşəkkül tapmışdır, xaricdə Azərbaycanın lobbyçilik maraqlarını çox uğurla həyata keçirir, dünyanın əksər ölkələrinin ictimai-siyasi həyatında bizim diasporun səsi eşidilir, əksər elm və təhsil mərkəzlərində Azərbaycanla bağlı çox uğurlu təqdimatların şahidi oluruq. Bu gün xaricdə Azərbaycan diaspor təşkilatları ölkəmizin təbliği, haqq səsimizin dünyaya çatdırılması istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirir. Əvvəllər düşmən ölkənin diasporu ilə müqayisədə bizim diasporun məyyən mənada geri qaldığına dair fikirlər səslənirdisə, bu gün tam əminliklə demək olar ki, mənfur düşmənin diasporu həmvətənlərimiz qarşısında çox aciz durumda qaldılar. Azərbaycan diasporu kifayət qədər böyük yol keçib və artıq güclü və təşkilatlanmış bir şəkildə fəaliyyət göstərir.

-Diasporumuzun mühacirətdə yaşayan həmvətənlərimizin inteqrasiyası sahəsində həyata keçirdiyi işləri qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- Bu sahədə də bu gün ciddi nəliyyətlər əldə olunmuşdur. Ümumiyyətlə bizim həmvətənlərimiz xaricdə bir-birilərinə hər zaman dəstək olurlar. Xatırlayıram hələ tələbə vaxtı 2001-ci ildə ABŞ-da bir

konfransda iştirak etmək məqsədi ilə Çikaqo şəhərinə yola düşməmişdən əvvəl bir diaspor qrupuna müraciət ünvanladım, o zaman nə qədər dəstək oldu bu səfərimlə bağlı. Xaricə təhsil və ya digər səbəbə görə üz tutan vətəndaşlarımız orada həmvətənlərindən hər zaman dəstək alırlar. İndi bi işlər daha təkmil formada həyata keçirilir. Artıq xaricdə çox peşəkar Azərbaycan məktəbləri, evləri və dərnləri fəaliyyət göstərir və Azərbaycanlılara orada müxtəlif sahələrdə dəstək göstərirlər. İstər hüquqi, istər məsləhətlərin verilməsi baxımından mühacirətdə yaşayan həmvətənlərimizin çətin duruma düşməsinə imkan vermirlər. Sosial şəbəkələrdə bu gün bu dəstək xeyli dərəcədə hiss olunur. İl ərzində bir neçə dəfə Azərbaycan cəmiyyətləri tərəfindən mədəniyyətimizlə bağlı önəmli tədbirlər keçirilir və burada onların bir araya gəlməsi imkanı yaranır. Əlbəttə ki, mühacirətdə yaşayan həmvətənlərimizin də bu işdə fəal olması çox vacibdi. Gərək onlar da vaxtaşırı bu işlərdə fəal iştirak etsinlər, yerli cəmiyyətlərə sıx inteqrasiya etsinlər. Xaricdə həmvətənlərimiz nə qədər çox təşkilatlınsa bu onların xeyrinədir. Xaricdə daha çox birliklər və təşkilatlar yaradaraq özləri da yeni qoşulan həmvətənlərimizə dəstək olmaq üçün müxtəlif layihələr həyata keçirə bilərlər.

-50 milyonluq millətimizin 10 milyonundan çoxu tarixi torpaqlarından kənarında-mühacirətdə yaşayır. Bu böyük qüvvənin Azərbaycan naminə daha faydalı işlər görə bilməsi üçün hansı addımlar atılmalıdır?

-Hesab edirəm ki, soydaşlarımız xaricdə faydalı işlər görürlər. Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsi də həmvətənlərimizlə çox fəal iş aparır, dövlətimiz onlara hər zaman dayaq durur. Bizdə tarixən belə olub ki, hər zaman dövlətimiz diasporumuza dəstək olub, təbii ki, bu da vacibdir. Komitə təmsilçiləri hər il xarici ölkələrə səfər edərək həmvətənlərimizlə görüşür, xaricdəki cəmiyyətlərə maddi dəstək göstərir, müxtəlif proqramlar həyata keçirir. Lakin mən belə hesab edirəm ki, əgər xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz arzu etsələr bu dəstəkdən qat-qat artığını özləri təşkil edə bilərlər. Necə ki, bu gün Ermənistan dövlətinin əsas maliyyə mənbələrindən biri erməni diasporudur. Əlbəttə mən demirəm ki, bizdə də belə olsun, Azərbaycan dövlətinin kifayət qədər maliyyə imkanları var, lakin bu gün xaricdə kifayət qədər zəngin azərbaycanlı iş adamları var, onlar diasporumuzun güclənməsi üçün daha da çox iş görə bilərlər, oradakı tələbələrimize dəstək ola bilərlər. Bizdə təəssüf ki, gözləyirlər ki, kim birinci edər. Lobbiçilik işi məyyən mənada fədakarlıq tələb edir, diaspor təşkilatlarımız yerləşdiyi ölkələrin dövlət qurumları, parlamentləri, cəmiyyətləri ilə daha fəal iş aparsalar, ölkəmizi təbliğ etsələr bu sahədə daha çox nəaliyyətlər əldə olunar. Məsəl üçün mən təklif edərdim ki, xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz tərəfindən öz ölkələrində bir fond təsis edilsin və ora toplanan vəsaitlə Azərbaycanın o ölkələrdə istedadlı gənclərinə və elmi inkişafına dəstək verilsin, qərb ölkələrində öz vətəndaşları bu təcrübədən çox istifadə edirlər, bu Azərbaycanımızın gələcəyinə olan yatırım olar.

-Bir sıra ölkələrdə güclü Azərbaycan diasporu fəaliyyət göstərir. Lakin etiraf edək ki, onlar arasında əməkdaşlıq olduqca zəifdir. Diasporamızın koordinasiyası üçün nələri təklif edərdiniz?

-Diasporumuzun koordinasiyası ilə bağlı Dövlət Komitəsi uğurlu təkliflə çıxış etmişdir. Komitədə gənc və yeni rəhbərlikdən sonra bütün dünya üzrə diasporumuzun 30-dan çox koordinasiya şuraları yaradılmışdır. Hesab edirəm ki, bu mütərəqqi bir addımdır. Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri hörmətli Fuad Muradov şəxsən özü koordinasiya şuralarının açılışlarında iştirak etmişdir. Əvvəllər diasporumuzun koordinasiyası Dünya Azərbaycanlıları Əlaqələndirmə Şurası tərəfindən aparılırdı, lakin indiki format, yəni hər ölkə üzrə mobil koordinasiya şuralarının yaradılması düşünürəm ki, daha effektivdir. Yəqin ki, sonrakı mərhələdə bu istiqamətdə daha geniş işlər görülməyə başlayacaq. Mən belə düşünürəm ki, fərqli ölkələrdə fəaliyyət göstərmələrinə baxmayaraq bizim diasporalar arasında əlaqələndirmə daha da artırılmalıdır, onlar arasında təcrübə mübadiləsi genişləndirilməlidir. Məsəl üçün Fransada bizim diasporun Senatla apardığı uğurlu işi biz ABŞ-da və yaxud Kanadakı diasporumuzun da öyrənməsini və tətbiq etməsini, eyni zamanda anoloji digər ölkələr üçün bu təcrübəni yaymaq məqsədi ilə bir platforma düşünə bilərik. Çünki siz qeyd etdiyiniz kimi bəzi ölkələrdə bu iş uğurlu aparılır, bir sıra ölkələrdə isə müəyyən təkmilləşməyə ehtiyac var. Mən belə düşünürəm ki, biz daha çox lobbiçilik işinə üstünlük verməliyik. Xarici ölkələrin parlamentlərində, ictimai dairələrdə Azərbaycanın dostları qrupunun sayını artırmalıyıq. Bunun üçün isə ardıcıl şəkildə sözügedən qurumlarla, parlamentarilərlə iş aparılmalıdır, onlar Azərbaycana dəvət olunmalıdır, ölkəmizin vətəndaş cəmiyyəti ilə onların sıx iş birliyi təşkil edilməlidir. Xüsusən qərb ölkələrində bunu etmək daha asan olar, çünki orada siyasət və hökumət adamlarına əlçatanlıq şəraiti var, liberal yanaşma mövcuddur. Təəssüf ki, bu sahədə mən hələ də yetərinə işin və fəallığın şahidi olmuram.

-Sizcə, bu gün Azərbaycan diasporunun problemləri arasında daha çox nələri vurğulamaq olar? Onların aradan qaldırılması yollarını necə görürsünüz?

-Mən bizim diasporun digər ölkələrin, xüsusən qardaş ölkə Türkiyənin diasporu ilə xarici ölkələrdə sıx əməkdaşlığını yetərincə hesab etmirəm. Azərbaycan dövlətinin bu gün Türkiyə ilə, eyni zamanda İsrail dövləti ilə çox yaxşı əməkdaşlığı mövcuddur. Hər iki ölkənin xaricdə çox güclü diasporu var, geniş lobbicilik əməli var, əgər Azərbaycan diasporunun bizə yaxın ölkələrin diasporu ilə yaxın əməkdaşlığı qurulsa bu sahədə daha çox nəaliyyətlər əldə edilə bilər.

Digər bir məsələ olaraq mən düşünürəm ki, bizim xaricdə imkanı olan həmvətənlərimiz bu gün Azərbaycan diasporuna daha çox dəstək olmalıdır və onların təşəbbüs və layihələrini dəstəkləməlidirlər. Bu gün diasporumuz daha çox lobbicilik işində fokuslaşmalıdır, ölkə maraqlarının müdafiəsinə, xüsusən Ermənistanla Azərbaycan arasında olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə xarici ölkələrdəki ictimaiyyətin dəstəyini qazanmalıdır, bunun üçün davamlı informativ işin aparılması vacibdir.

Olaylar. - 2020. - 11-17 sentyabr. - № 65. - S. 11.

Soydaşlarımızın mənəvi birliyi, Azərbaycançılıq ideyaları öz parlaq təcəssümünü tapmışdır

**Müsaibimiz Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresinin sədri, “Tərəqqi” medallı
Rövşən Tağıyevdir**

“Tərəqqi” medallı Rövşən Tağıyevdir. Rövşən müəllim, bildiyiniz kimi, milli birliyimiz, azərbaycançılıq məfkurəsi Azərbaycanın müstəqilliyinə stimül verir, yaxşı olar ki, söhbətə buradan başlayasınız.

-Milli birliyin ideoloji əsası olan azərbaycançılıq ideyası ümummillə lider, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər ölkəmizin dünyaya inteqrasiyası, iqtisadi-mənəvi inkişafı, müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsində əhəmiyyətli rol oynamış çoxsaylı xarici səfərləri zamanı həmvətənlərimizlə görüşlər keçirir, onların problemləri ilə maraqlanır, dəyərli tövsiyələrini verir, soydaşlarımızı Azərbaycanın ictimai, iqtisadi, mədəni həyatında fəal iştiraka çağırırdı. “Azərbaycan mənim ürəyimdir” - deyən Heydər Əliyev şəxsiyyətinin möhtəşəmliyi həm də onda təzahür etmişdir ki, o, diaspor ilə işi yalnız ölkəmizin siyasi-iqtisadi maraqlarının tərkib hissəsi olaraq deyil, milli-mənəvi məsələ kimi irəli sürürdü.

-Dost Ukraynada 5 yüz minə yaxın soydaşımız yaşayır. Burada məskunlaşmış həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesinin sürətləndirilməsi, diaspor quruculuğu işinin təşəkkül tapması istiqamətində hansı işlər görülür, Azərbaycanın milli maraqları necə müdafiə olunur?

-Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresi son illər öz fəaliyyətini genişləndirmişdir. Ukraynada yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, icma və birliklərin strukturlarının təkmilləşdirilməsi və onların əlaqələrinin keyfiyyətə yeni müstəviyə qaldırılması istiqamətində bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Vurgulamaq lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Ukraynadakı azərbaycanlıların birliyini milli mənafeələr və dövləti maraqlar kontekstində tarixi zərurət kimi qiymətləndirir.

Bu gün Kiyev şəhərində və Ukraynanın ayrı-ayrı şəhər və vilayətlərində yüzlərlə Azərbaycan ziyalısı, görkəmli elm, mədəniyyət xadimi yerli kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycanın haqq səsinə, müxtəlif sahələrdə qazanıqları uğurları, onun mədəniyyətinin, incəsənətinin, tarixinin, ədəbiyyatının və nəhayət azərbaycançılıq ideyasının dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında fəal iştirak edirlər.

-Rövşən müəllim, Dünya Azərbaycanlılarının Bakıda keçirilən I, II, III və IV qurultaylarından sonra soydaşlarımız mütəşəkkil qüvvəyə çevrilmiş və vahid ideya ətrafında birləşmişlər. Bu gün Prezident İlham Əliyevin səyi nəticəsində diaspor quruculuğu sahəsində uğurlu işlərə imza atılır. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

-Dünya Azərbaycanlılarının qurultaylarından sonra Ukraynadakı həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesində əhəmiyyətli dönüş yaranmışdır. Bu gün milli diasporumuz mütəşəkkil qüvvəyə çevrilmiş, dinamik fəaliyyətinə təkan verilmişdir.

Diaspor quruculuğunun mühüm sahələrindən biri xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasətinin hazırlanması və həyata keçirilməsidir. Məhz buna görə də Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresinin fəaliyyətində dövlət siyasəti uğurla həyata keçirilir, hər bir sahədə soydaşlarımız əzəmətli xalqların nümayəndələri arasında fərqlənir.

Bu gün Ukraynada çoxsaylı soydaşlarımız yaşayır. Fəxrlə demək olar ki, Kiyev şəhərində bir neçə il öncə ulu öndər Heydər Əliyevin əzəmətli heykəli ucaldılmışdır. Həmçinin Irpen şəhərində görkəmli oftalmoloq Zərifə Əliyevanın adına park salınmış, büstü ucaldılmış, adına məktəb verilmiş, Kiyevin yaraşığı küçələrinin birində Müslüm Maqomayevin büstü qoyulmuş, Kiyevdə Azərbaycan Ticarət Mərkəzi istifadəyə verilmişdir. Bütün bunlar Ukrayna-Azərbaycan dostluğunun bariz nümunəsidir.

-Bir çox Avropa ölkələrindən fərqli olaraq son illərdə Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresində diaspor xətti ilə yaddaqalan tədbirlər keçirilir. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

-Milli birlik, azərbaycançılıq məfkurəsi fəaliyyətimizdə əsas yer tutur. Biz diaspor fəalları gücü ilə mütəmadi olaraq yaşadığımız ölkədə 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımını, Mart qırğını ilə bağlı silsilə tədbirlər həyata keçirir, erməni vəhşiliyi ilə bağlı filmlər, kitab və jurnallar nümayiş etdirir, mərasimlərdə nankor ermənilərin zaman-zaman azərbaycanlılara və türklərə qarşı törətdikləri vandalizm aktlarından söhbət açır, əminliklə bildiririk ki, mənfur daşnaklar heç vaxt öz niyyətlərini həyata keçirə bilməyəcək, çox tezliklə işğal altında olan Azərbaycan torpaqları geri qaytarılacaqdır.

Vurğulamaq lazımdır ki, Ukraynada Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü, Qurban bayramı, Respublika günü, Novruz bayramı, Milli Qurtuluş Günü, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin doğum günü və digər bayramlarla bağlı tədbir də yüksək səviyyədə həyata keçirilir, bayramlara azsaylı xalqların nümayəndələri də dəvət olunur.

-Konqresiniz Ukraynada yaşayan azərbaycanlıların hüquq və azadlıqlarının qorunması ilə bağlı hansı işləri görür?

-Ukrayna Birləşmiş Azərbaycanlıları Konqresi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasətinin tələblərinə uyğun olaraq məqsədyönlü iş aparılır. Soydaşlarımızın sosial-məişət və mədəni problemləri daim araşdırılır, əldə olunan məlumatların qiymətləndirilməsinə dair informasiya bazası yaradılır.

Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi tərəfindən bu ölkədə məskunlaşmış soydaşlarımızın hüquqi baxımdan maarifləndirilməsi məqsədilə yaddaş kitabçası hazırlanmış və region təşkilatları vasitəsilə cəmiyyət üzvləri arasında yayılmışdır.

-Rövşən müəllim, iyul ayının üçüncü üngünündə Kiyev şəhərində erməni təxribatına etiraz, Azərbaycan ordusuna dəstək mitinqi keçirilmişdir. Bu haqda nə demək istərdiniz?

-Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin və Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizin Ukraynadakı səfirliyi qarşısında Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanla sərhəddə Tovuz istiqamətində təxribata etiraz, Milli Ordumuza və dövlətimizə dəstək aksiyası keçirilib. İzdihamlı aksiyada BUAK-ın Dnepr, Xarkov, Odessa, Çerniqov, İvanofran-Kovsk, Jitomir, Lvov və digər regional təşkilatlarının rəhbərləri və fəalları, ukraynalılar, gənclər, Türkiyənin icma nümayəndələri, yerli KİV-lərin təmsilçiləri iştirak etmişlər.

-Müsahibəyə görə çox sağ olun.

Müsahibəni qələmə aldı: Möhsüm Qədiroğlu, "Respublika" qəzetinin Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri.

Müsahibəni qələmə aldı:

Möhsüm QƏDİROĞLU,

"Respublika" qəzetinin Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri

Respublika.-2020.-9 sentyabr.-№181.-S.4.

Diaspora fəaliyyəti ilə daha intensiv və geniş şəkildə məşğuluq

Mikayıl Oyta: "Bizim birliyimiz, milli varlığımıza xırda-para problemlər mane ola bilməz"

Süleyman İsmayılbəyli

Azərbaycan diasporu son illər uğurlu inkişaf yolu keçir. Xüsusilə də bu sahə ilə məşğul dövlət qurumda həyata keçirilən kadr islahatlarından sonra daha çox müsbət tendensiyanın şahidi oluruq. Ötən müddət ərzində dünyanın müxtəlif ölkələrində yaradılan Koordinasiya Şuraları da diasporumuzun səmərəli və keyfiyyətli, eyni zamanda birlik və həmrəylik formasında fəaliyyət göstərməsinə zəmin yaradıb.

Bu gün demək olar ki, dünyanın istənilən ölkəsində Azərbaycan diaspor təşkilatı mövcuddur və onlar uğurla fəaliyyət göstərirlər. Günümüzdə Azərbaycan diaspor təşkilatının uğurla fəaliyyət göstərdiyi ölkələrdən biri Avstraliyadır. Bu yaşıl qitədə fəaliyyət göstərən uğurlu Azərbaycan diaspor təşkilatlarından biri Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyasıdır. Məlumat üçün qeyd edək ki, Assosiasiya davamlı olaraq erməni təcavüzünü fəaliyyət göstərdiyi ölkənin cəmiyyətinə çatdırmaq istiqamətində addımlar atıb. Hələ bir neçə il əvvəl Ermənistan ordusunun Azərbaycanın Füzuli rayonunun Alxanlı kəndini atəşə tutması nəticəsində mülki şəxslər Sahibə Quliyevanın və nəvəsi 2 yaşlı Zəhranın həlak olması, Sərvinaz Quliyevanın isə yaralanması faktları ilə bağlı Assosiasiya Avstraliyanın Xarici İşlər naziri xanım Culi Bişopa müraciət ünvanlayıb. Müraciətdə bildirilib ki, bu faciə Azərbaycan torpaqlarının işğal altında saxlanılmasının region üçün nə qədər ciddi təhlükə olduğunu, eyni zamanda, Ermənistan dövlətinin terrorçu və işğalçı mahiyyətini bir daha ortaya qoyur.

Müraciətdə o da qeyd edilib ki, Ermənistan dövləti təcavüzkar siyasəti ilə beynəlxalq hüquq normalarını, beynəlxalq humanitar hüququ və insan haqlarını, xüsusilə 1949-cu il Cenevrə konvensiyalarını və ona 1 sayılı Əlavəni, həmçinin uşaqların hüquqlarına dair və insan hüquqlarının müdafiəsi və fundamental azadlıqlara dair Konvensiyaları ciddi şəkildə pozmaqda davam edir. Müraciətdə diqqətə çatdırılıb ki, beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən dünya ictimaiyyəti bu faciəyə biganə qalmamalı, beynəlxalq hüququn tələblərinə uyğun olaraq təcavüzkar Ermənistan qarşı sərt tədbirlər görməlidir.

Təkcə bu deyil, eləcə də digər erməni təxribatları, onun işğalçılıq siyasəti ilə bağlı Assosiasiya davamlı olaraq işlər görür. Biz də "OLAYLAR" olaraq Assosiasiyanın sədri Mikayıl Oyta ilə söhbətləşdik.

- Mikayıl bəy, uzaq Avstraliyadan baxanda Azərbaycan necə görünür və bu yaşıl qitədə Azərbaycanı necə tanıyırlar?

-Ümumən götürəndə Avstraliyada Azərbaycanı demək olar ki, sovetlər birliyindən ayrılmış, eyni zamanda zəngin neftə malik bir ölkə kimi tanıyırlar. Həmçinin Formula-1 yarışları və "Eurovision" mahnı müsabiqəsi də Azərbaycanın Avstraliya cəmiyyətində tanınmasında mühüm rol oynadı.

-Bildiyimiz qədər Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyasının sədrisiniz və təşkilatınız nə zamandan fəaliyyət göstərir?

-Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyası (AAA) 2002-ci ildən etibarən rəsmən qeydiyyatdan keçmiş bir təşkilatdır və o zamandan etibarən bu ad altında fəaliyyət göstərir. Ancaq ona qədər də biz diaspor sahəsində fəaliyyət göstərirdik və 1990-cı ildən Azərbaycan təşkilatı adı altında fəaliyyətdə idik.

- Təşkilatın əsas hədəfləri və qarşısına qoyduğu məqsədlər hansılardır?

- Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyasının əsas hədəfləri 55 milyonluq Güneyli və Quzeyli Azərbaycan millətini Avstraliyada tanıtdırmaq, eyni zamanda onun bütün milli siyasi mənafeyini müdafiə etməkdən ibarətdir. Bir sözlə Bütöv Azərbaycan bizim məqsədimizdir.

-Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyasının rəhbəri olaraq hazırda bu ölkədə Azərbaycan diasporunun vəziyyətini necə xarakterizə edərdiniz?

-Biz Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyası olaraq yaşadığımız ölkədə imkanlarımız daxilində diaspora fəaliyyəti ilə daha intensiv və geniş şəkildə məşğuluq. Ancaq onu da etiraf etmək lazımdır ki, bütün fəaliyyətlərimizə baxmayaraq çox zəiflik və bizə himayə lazımdır. Ermənilər 100 ildir ki, Avstraliyadadırlar və özlərinin yalan iddiaları ilə Türkiyə və Azərbaycanın əleyhinə fəaliyyət göstərirlər. Çünki erməni diaspor təşkilatlarına maliyyə baxımından dünyanın müxtəlif ölkələrindəki erməni lobbisindən dəstək görür, onlara maddi yardım edirlər. Ona görə də maddi baxımından Avstraliyada demək olar ki, güclüdürlər və bu imkanlarını hətta parlament seçkilərində də ortaya qoyurlar. Eyni zamanda maddi imkanlar hesabına Avstraliya parlamentinin deputatlarını özlərinə dost edə bilirlər. Ona görə də

Avstraliyanın müxtəlif əyalətlərində yerləşən yerli parlamentlərdə Azərbaycanın əleyhinə fəaliyyət göstərərək, hansısa qərarların qəbul edilməsinə nail ola bilərlər. Təbii ki, biz Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyası olaraq erməni yalanlarına qarşı ciddi mübarizə aparır və onların yalan, iftira üzərində qurulan fəaliyyətlərinə əngəl olmağa çalışırıq. Ancaq yuxarıda da qeyd etdiyim kimi daha səmərəli və uğurlu, nəticəli fəaliyyət göstərmək üçün bizə maddi dəstək, yardım lazımdır.

-Avstraliyada təxminən nə qədər azərbaycanlı yaşayır və onlar arasında birlik və bərabərliyi təmin edə bilərsinizmi?

-Avstraliyada təxminən güneyli və quzeyli olmaqla 20000 azərbaycanlı yaşayır. Ancaq onlara öz kimliklərini tanıtdırmaq üçün bizə müəyyən zaman lazımdır. Çünki Güney azərbaycanlılar uzun illər farsların, Quzey azərbaycanlılar isə rusların təsiri altında olub. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq azərbaycanlılar öz kimliklərini tədricən tanıyırlar. Eyni zamanda özlərinin böyük ictimai təşkilatlarını qururlar. Hesab edirəm ki, Avstraliyada yaşayan azərbaycanlılar arasında birlik və bərabərlik var və bunu daha da möhkəmləndirmək lazımdır. Bizim birliyimiz, milli varlığımıza xırda-para problemlər mane ola bilməz. Ona görə də 55 milyonluq millətimiz üçün birlik və bərabərlik şəklində fəaliyyət göstərməliyik. Ancaq bunun üçün, bu birlik və bərabərliyin daha güclü olması üçün bizim maddi və mənəvi dəstəyə ehtiyacımız var.

- Bəs erməni diasporu, erməni lobbisi Avstraliyada hansı gücdədir və fəaliyyətinizə təsir göstərmək gücündədirlərmi?

-Təbii ki, Avstraliyada erməni lobbisi, erməni diasporu kifayət qədər güclüdür. Təsəvvür edin ki, buradakı Nsw əyalətinin yüksək rəsmilərindən biri məhz erməni Gladys Berejikliyanıdır. Həmin şəxs Ermənistanda anadan olmuş bir xanımdır və onun himayəsi, yardımı ilə erməni lobbilərinə, diaspor təşkilatlarına yardımlar edilir. Dünyadakı erməni iş adamlarının maddi yardımları həmin erməni diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin daha da güclənməsinə yardımçı olur. Məhz bu güc, potensial və onlara yaradılan imkanlar hesabına ermənilər də bəzi hallarda bizim fəaliyyətlərimizi pozurlar.

-Təşkilat olaraq Azərbaycan həqiqətləri, Ermənistanın işğalçılıq siyasətini Avstraliya cəmiyyətinə hansı formada çatdırırsınız?

--Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyası olaraq zaman-zaman, lazım olduğu məqamlarda Azərbaycan, onun həqiqətləri, üzləşdiyi erməni təcavüzünü Avstraliya cəmiyyətinə çatdırmaq üçün toplantılarımızı keçiririk. Həmin toplantılara Avstraliyanın millət vəkillərini dəvət edirik və Azərbaycan həqiqətlərini onların diqqətinə çatdırırıq. Eyni zamanda Avstraliya parlamentinin üzvləri, millət vəkilləri ilə ofislərində görüşüb onlara Azərbaycan həqiqətləri barədə məlumat veririk.

Paralel olaraq bəzi hallarda Avstraliyanın millət vəkillərinə, federal və əyalət rəhbərlərinə məktub ünvanlayaraq onları erməni təcavüzü barədə məlumatlandırırıq. Bundan başqa müxtəlif vaxtlarda erməni işğalını pisləyən etiraz aksiyaları keçiririk. Yaxud Xocalı soyqırımının Avstraliya cəmiyyətinə çatdırmaq üçün müntəzəm olaraq bu tipli tədbirlər təşkil olunur.

-Bəs Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyasının qarşıdakı planları, həyata keçirməyi düşündüyü layihələr, tədbirlər hansılardır?

-Avstraliya Azərbaycanlıları Assosiasiyası olaraq bu ölkənin parlamentində təmsil olunan deputatlarla görüşlərimiz olacaq. Eyni zamanda əyalətlərdə görüşlər planlaşdırırıq. Assosiasiya olaraq bütün azərbaycanlıları bir araya gətirmək və burada Azərbaycan Evi açmağı düşünürük. Həmçinin Türkiyənin Avstraliyada fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları ilə işbirliyini daha da genişləndirməyi nəzərdə tuturuq. Bundan başqa qarşıda mühüm bir məqsədimiz var. Belə ki, Assosiasiya olaraq Avstraliyanın Nsw əyalətinin rəsmisi Gladys Berejikliyanı məhkəməyə vermək istəyirik. Səbəb adıçəkilən şəxsin qanunsuz olaraq Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinə, Dağlıq Qarabağa səfər etməsidir. Berejikliyanı işğal altında olan Azərbaycan ərazilərində separatçı, terrorçu bir qurumun bayrağı altında şəkil çəkdiyinə, işğalçılarla bir arada olduğuna görə məhkəmədə cavab verməlidir.

Olaylar. - 2020.- 4-10 sentyabr. - № 64. - S. 11.

Radikal mühacir azərbaycanlılar idarə olunan missiya altında - Azərbaycan diasporunun bütövləşməsini əngəlləmək...

Məhəmmədli Qəribli

Ötən yazılarımızda xaricdəki mühacir azərbaycanlıların təsnifatlandırılmasını aparmışdıq. Bəlli olur ki, diasporumuza aid olan həmin kateqoriya heç də yekcins deyil. Onların arasında mövcud Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı radikal mövqedə olan insanlar az deyil.

Ən maraqlısı isə budur ki, həmin adamlar artıq fəaliyyətlərini hakimiyyətlə deyil, bütöv dövlətlə mübarizə üzərində qururlar. Əksər hallarda isə bu fəaliyyət dövlətin dayaqlarının linc edilməsinə cəhdlə müşahidə olunur. Ən həssas məqamlarda bu sayaq adamların fəaliyyəti erməni təbliğatı ilə üst-üstə düşür. Biz bunun ən bariz nümunəsini Tovuz hadisələri zamanı xaricdəki əslən azərbaycanlı olan yutuberlərin fəaliyyətində gördük.

Xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrin alətə çevirdiyi bəlli blogerlər, yutuberlər ölkəmizə qarşı hücumları artırıb...

Azərbaycana hər zaman xarici hücumlar olub. Bunu zaman-zaman xarici xüsusi xidmət orqanlarının müəyyən fəaliyyətində və yaxud anti-Azərbaycan mövqe sərgilədiyini hətta gizlətməyən beynəlxalq donor təşkilatların elan etdiyi qrant layihələri istiqamətində də sezmək mümkündür. Sadəcə, hakimiyyətin apardığı təbliğat, eyni zamanda, xüsusi xidmət orqanlarının sayıqlığı xarici müdaxilələri bu vaxta qədər neytrallaşdırıb. Ancaq son aylarda biz bu müdaxilənin tam fərqli formasını müşahidə edirik. Ölkə xaricində anti-Azərbaycan kampaniyası aparənların səhifələrinə ayda ortalama 10 min dollarlıq reklam yatırılır. Həmin kanal və səhifələri idarə edənlər isə əslən azərbaycanlı olan mühacirlərdir. Əlbəttə, “mühacir” statusu ilə xaricə gedənlərin bu qədər böyük məbləği yalnız aylıq reklama xərcləmələri artıq bu prosesin arxasında xüsusi qüvvələrin olduğunu söyləməyə əsas verir. Xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrin alətə çevirdiyi bəlli blogerlər, yutuberlər ölkəmizə qarşı hücumları artırıblar. Biz müşahidə edirik ki, dünyada müharibələrin çeşidli formaları yaranır və bu formalardan ən təhlükəliyə biri kibermüharibələr və informasiya savaşıdır.

Bəzi düşmən qüvvələrin köləsinə çevrilmiş “siyasi mühacirlər” dəstəsinin Azərbaycan əleyhdarı olan dairələrdən...

Son dövrlər xaricdə “siyasi mühacir” adı ilə sığınacaq taparaq sosial şəbəkələrdə Azərbaycan əleyhinə qara piar kampaniyası aparə xəyanətkar dəstənin ermənipərəst dairələrin və erməni lobbisinin qrantları hesabına fəaliyyət göstərməsinə dair yeni faktlar üzə çıxmaqdadır. Radikal müxalifət partiyalarının saxta sənədləri ilə Qərbin müxtəlif ölkələrində məskunlaşan bəzi azərbaycanlılar ermənipərəst dairələrdən maliyyələşən beynəlxalq təşkilatların ayırdığı qrantlar hesabına internet TV-lər yaradaraq gecə-gündüz ölkəmizin əleyhinə qarayaxma kampaniyası apararaq onun beynəlxalq imicinə ləkə yaxmaq, respublikamızın daxilində sabitliyi pozmaq, feyk xəbər və məlumatlarla ictimaiyyəti çaşdırmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Təbii ki, Azərbaycandakı sabitliyin, təhlükəsizliyin, inkişafın getdikcə güclənməsindən vahiməyə düşən bəzi düşmən qüvvələrin köləsinə çevrilmiş “siyasi mühacirlər” dəstəsinin Azərbaycan əleyhdarı olan dairələrdən qrant alması çoxdan ictimaiyyətimizə bəlli idi. Hamımız yaxşı bilir ki, sığındıqları ölkələrdə sosial yardımlarla keçinən, işsiz-gücsüz avaralanan bu şəxslərin öz hesablarına internet TV-lər yaratmaları, bir ayda bir neçə dəfə bu ölkədən-o ölkəyə səfərlər etmələri qeyri-mümkündür. Bütün bunlar sübut edir ki, bu adamları öz məqsədləri üçün maliyyələşdirən, çirkli pullarla şirnikləşdirib yemləyən dairələr var. O dairələr isə bəllidir: bəzi xüsusi xidmət orqanları və erməni lobbisi.

Ən reytingli mühacir internet TV-lər erməni lobbisinin güclü olduğu ölkələrdən biri olan Fransada yerləşir

Yarandığı vaxtdan ölkəmizin əleyhinə şər-böhətan kampaniyası aparə bu kanallar haqqında üzə çıxan faktlar bunun əyani sübutudur. Belə ki, bu günlərdə elə dünya erməniliyinin təsiri altında bəzi

beynəlxalq təşkilatların miskin əlaltısına çevrilmiş “siyasi mühacir” dəstəsinin üzvlərindən olan şəxslər bildiriblər ki, onların layihələri qrantlar hesabına maliyyələşir və onun bütün fəaliyyəti məhz bu ianələrin üzərində qurulub. O da məlumdur ki, ən reytingli mühacir internet TV-lər erməni lobbisinin güclü olduğu ölkələrdən biri olan Fransada yerləşir. Fikrimizcə, başqa mülahizəyə ehtiyac yoxdur. Siyasi mühacir adı ilə maskalanan, özünü xalqımıza “demokratiya”, “insan haqları” uğrunda “mübariz” kimi sırımağa cəhd edən bu adamların iç üzü, həqiqi mahiyyəti getdikcə daha çox üzə çıxır. Əslində bu xəyanətkarların ermənilərlə birgə fəaliyyət göstərdiklərini ictimaiyyətimiz çoxdan bilir. Məhz buna görə bu satqınlara, onların daxildəki “əqidədaşlarına” və xaricdəki antimillə ünsürlərə qarşı çox prinsipial və barışmaz mövqə nümayiş etdirir. Ölkə başçısı son prezident seçkilərindən sonra keçirilən andiçmə mərasimindəki nitqində bu barədə bildirmişdi: “O ki qaldı antimillə qruplaşmaya, onlar tam marginallaşdı. Bu seçkilər bir daha göstərdi ki, onların Azərbaycanın siyasi səhnəsində yeri yoxdur. Onların yerini Azərbaycan xalqı çoxdan müəyyən edib, bu da tarixin zibilxanasıdır. Xarici qrant, ianə hesabına fəaliyyət göstərən, öz dövlətinə qarşı çıxış edən, bir çox hallarda milli satqınlıq nümayiş etdirən ünsürlərə Azərbaycan xalqı bir daha öz yerini göstərdi. Seçkilərdən əvvəl və seçkilərdən sonra onların təşkil etdikləri yığıncaqlar bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt imkan verməz ki, xaricdən idarə olunan qruplaşma Azərbaycanda hansısa mövqeyə sahib olsun”.

Nəticədə təbliğat gündəmini bəlli olmayan bir ünvan müəyyən edir...

İllərdir sosial şəbəkələr kənardan bir çox ölkə və cəmiyyətlərə təsir vasitəsi kimi istifadə olunur. Azərbaycanla da bağlı eyni proses gedir. Başqa sözlə, bütün dünyada sosial şəbəkələrdən daxilə yönəlmiş kənar təsir vasitələri və ya alətləri kimi istifadə olunduğu faktıdır. Sosial media üzərindən ayrı-ayrı dövlətlərə yönəlmiş daxili informasiya siyasətinin sındırılması prosesi tək-cə lokal bölgələrə deyil, qlobal səviyyədə təhlükəsizlik hədəfidir. Bir çox ölkələrdə dövlətin informasiya siyasətini sosial media diqtə edir. Bu çox təhlükəlidir, əslində bütün dünyada belədir. Dövlətlərin informasiya siyasətini ünvanı bəlli olmayan sosial media müəyyən etməməlidir, bunu öz daxili və xarici maraqları çərçivəsində dövlət müəyyən etməlidir. Məsələn, sosial şəbəkədə şübhəli səhifələr bir mövzu diqtə edir. Sosial medianın fikir liderləri, bir sıra xəbər saytları, yaxud hansısa şəxslər bu mövzudan öz maraqları üçün istifadə edirlər. Nəticədə təbliğat gündəmini bəlli olmayan bir ünvan müəyyən edir. Bütün bu amillər ölkəmizə qarşı radikal mövqedə olan bəzi “siyasi muhacirlərin” əli ilə həyata keçirilir.

“Söyüş söymək nə vaxtdan siyasi mübarizə üsulu olub?”

Xaricdəki bəzi mühacirlərimizin ölkəmizə qarşı apardığı təbliğatın müəyyən ermənipərəst qüvvələrin təsiri altında reallaşmasına ekspertlərin münasibəti necədir?

Beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Yeganə Hacıyeva bizimlə söhbətində bildirdi ki, əslində, “siyasi mühacir” adı ilə xaricdə yaşayanların çoxu Azərbaycanda fəal siyasi mübarizə prosesində olmayan “söyüş siyasətçilər”idir: “Xüsusən, xaricdə “siyasi mühacir” adı ilə yaşayanları nəzərdə tutaram. Onların bir çoxu Azərbaycanda fəal siyasi mübarizə prosesində olmayıb. Baxın, siyasi mühacirlər də var, qeyri-siyasi mühacirlər də. Onlar tamamilə fərqli - təhqir və küçə səviyyəsində mübarizə aparırlar. Ümumiyyətlə, təhqir tək-cə siyasi münasibətlərdə deyil, şəxsi münasibətlərdə də yolverilməzdir. Şərəf və ləyaqətin qorunması beynəlxalq hüquq normasıdır və ölkə konstitusiyası ilə müdafiə olunur. Təbiidir ki, belələrini təsir altına salmaq çox asandır. Azərbaycanı istəməyən qüvvələr bu amildən məharətlə istifadə edir. Bununla həm Azərbaycanın daxilindəki proseslərə müdaxilə edirlər, həm də xaricdəki diasporumuzun parçalayırlar.

Diaspor siyasətimizi elə qurmaliyiq ki, daha çox soydaşımız yad təsirlərin altına düşməsin...

Erməni lobbisinin təsiri altında olan bu şəxslər öz mövqelərini də aydınlaşdırma bilməyiblər. Sən özün beynəlxalq hüquq normalarına zidd fəaliyyət göstərirənsə, heç vaxt deyə bilməzsən ki, “mən hüquqlar uğrunda mübarizə aparıram”. Birinci hüququ elə onun özü pozur. Bu baxımdan, onlar bəzi şeyləri qarışdırırlar. Çox ləyaqətsiz və aşağı səviyyəli sözlərdən istifadə edirlər. Adını da qoyurlar “mübarizə”. Söyüş söymək nə vaxtdan siyasi mübarizə üsulu olub? Mən bunu həm mənəvi terror adlandırırım, həm də siyasi xuliqanlıq. Başqa ad vermək mümkün deyil. Həmin insanlar bir kəlmə də olsun Xocalı faciəsindən danışmır. Əksinə, Azərbaycanın əleyhinə təbliğat aparırlar. Dünyanın harasında yaşayırsan-yaşa, kim

olursan ol, öz dövlətinə pislilik edib, əleyhinə təbliğat aparmaq olmaz. Azərbaycan bizim dövlətimizdir. Onlar dövlətimizin ağırlı Qarabağ torpağının işğal altında olmasını, Xocalı kimi bir faciənin yaşanmasını, 1918-ci il mart soyqırımının baş verməsini təbliğ etməlidirlər. Amma bunlar əksinə fəaliyyət göstərirlər. Bu cür hərəkəti ermənilər edir. Bəzən onlar ermənilərdən də pis şəkildə Azərbaycan əleyhinə danışırlar. Ermənistanda qoyub gəldiyimiz dədə-baba torpaqlarımız var. Ordan köç edəndə, ermənilər bizim gənclərə və körpələrə qarşı vəhşiliklər ediblər. Bunlardan danışan yoxdur. Tənqid edə bilirlər, amma Azərbaycanın simvollarını təhqir edib, ölkənin milli maraqlarına zidd işlərlə məşğul olmaq düzgün deyil. Söyüş söyməklə etiraz edilmir. Söyüş söymək əxlaqsızlıqdan başqa bir şey deyil. Avropada tərbiyəsizliklər edərək milli-əxlaqi dəyərlərimizi ayaq altına atanlar, dövlətçilik maraqlarımızı erməni lobbisinin pullarına satanlar, eləcə də onları müdafiə edənlər heç bir siyasi səmərə əldə edə bilməyəcəklər. Əksinə, onlar Azərbaycan xalqının daha çox nifrətini qazanırlar”

Azərbaycan Ordusu həm hərbi təchizat, həm də kadr potensialına görə Qafqazın ən güclü ordusu olduğu kimi, biz müharibələrin digər formalarında da güclü kadrlar yetişdirməli, yeni informasiya texnologiyalarını tətbiq etməli və bu sahəyə diqqəti maksimum artırmalıyıq. Eyni zamanda, diaspor siyasətimizi elə qurmalıyıq ki, daha çox soydaşımız yad təsirlərin altına düşməsin.

Bakı Xəbər. - 2020.- 3 sentyabr. - № 147. - S. 6.

Kriminal imicli şəxslərin siyasiləşmək cəhdləri və Azərbaycan diasporunun sıx toparlanmaq problemləri...

Məhəmmədli Qəribli

Ötən yazılarımızda Azərbaycan diasporunun bütövləşməsi üçün qarşıya çıxan problemlərdən danışmışdıq. Bu məsələdə əsas amil kimi radikal müxalifətin diasporumuzun bütövləşməsində yaratdığı problemləri qabartmışıq. Ancaq hesab edirik ki, diasporumuzun daha aktiv fəaliyyətinə mane olan başqa amillər də nəzərə çarpır.

Söhbət kriminal imicli şəxslərin diasporumuzun işinə müdaxilə etmək cəhdlərindən gedir. Biz belə hallarla, əsasən MDB məkanında daha çox rastlaşırıq. Xüsusilə də kriminalla bağlı olan ciddi mövzular gündəmə gətiriləndə bu amil özünü daha qabarıq şəkildə büruzə verməyə başlayır. Məlum olduğu kimi, kriminal aləmdə "Lotu Quli" ləqəbi ilə tanınmış Nadir Səlifov Türkiyədə qətlə yetirilib. "Lotu Quli" Antalyada birgə şam etdiyi şəxs tərəfindən öldürülüb. Məlumatlara görə, N.Səlifovu güllə ilə başından vuran şəxs "Xan" ləqəbli yaxın adamı olub. "Xan" "Quli"nin ətrafında xeyli müddət olub və ona yaxınlığı ilə seçilib. "Quli" xəstəxanaya çatdırılsa da, həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. N.Səlifovu güllələyən "Xan"ın isə hadisə yerindən yaralı qaçdığı, lakin Antalya-Dənizli şossesində saxlandığı bildirilir. Maraqlı məqam isə 2016-cı ildə elə Türkiyədə qətlə yetirilmiş digər kriminal avtoritet Rövşən Lənkəranski ilə "Lotu Quli"nin ölüm tarixindəki oxşarlıqdır. R.Lənkəranski 2016-cı il avqustun 18-də gecə qətlə yetirilib. "Lotu Quli" isə bir necə saat fərqlə 2020-ci il avqustun 19-da gecə saatlarında öldürülüb. Qeyd edək ki, 1972-ci il təvəllüdü Nadir Səlifov Gürcüstanda doğulub. O, 2005-2017-ci illərdə Azərbaycanda həbsdə olub. Həbsdən azad olunduqdan sonra Türkiyəyə gedib. 2018-ci ildə Türkiyədən deportasiya edilsə də, sonradan qaçaq yollarla yenidən Türkiyəyə qayıdıb. "Quli"nin öldürülməsi ilə bağlı daha çox Rövşən Lənkəranskinin qisas versiyası səslənir. İddia olunur ki, hər iki qətl arasında əlaqə var və bu, "oğru" aləmindəki qanlı müharibənin davamı çərçivəsində baş verir. Baş verən bu hadisə ilə bağlı başqa versiyalar da səslənir.

Kriminal imicli şəxslər niyə diaspor fəaliyyətilə pərdələnmək istəyir...

Bəziləri iddia edir ki, "oğrular" arasındakı müharibənin kökündə Rusiya və digər MDB ölkələrindəki gəlir yerlərinə nəzarət durur. Belə gəlir yerlərini isə bazarlar, topdansatış məntəqələri təşkil edir. Həmin yerlərdə çalışanların çoxu azərbaycanlılardır. İddia olunur ki, Azərbaycan əsilli nüfuzlu avtoritetlərin öldürülməsi həmin yerlərdə ticarətlə məşğul olan soydaşlarımızın başqa millətlərə mənsub olan kriminal avtoritetlər tərəfindən sıxışdırılması ilə müşayiət oluna bilər. Göründüyü kimi, bu qanlı davanın azərbaycanlı avtoritetlər arasında getdiyi üzə çıxır. Belə olan təqdirdə, istər-istəməz, onların tərəfdarları arasında da ziddiyyət yaranır. Belə adamlara simpatiya bəsləyənlərin böyük əksəriyyətinin azərbaycanlı olduğunu nəzərə alsaq, onda soydaşlarımızın da lazımsız bir mövzu ilə bağlı parçalanması reallığa çevrilir. Belə çıxmasın ki, Azərbaycan diasporunun böyük əksəriyyətinin kriminala meyli var və onlara simpatiya bəsləyir. Ancaq bəzi kriminal imicli şəxslərin diaspora meyl etməsi, həmin çətin altında gizlənilib öz işləri ilə məşğul olmaq niyyətləri daha çoxdur. Belə adamların diasporada təmsilçiliyi sonra intriqaqlar üçün əsas verir. Onlar özləri kimi şəxslərlə münasibətlərini diaspor çətiri altında qurmağa üstünlük verirlər.

"Onların hər biri Azərbaycan diasporunun üzvü sayıla bilər, ancaq belə elementlərin diaspor rəhbərliyində təmsilçiliyi yolverilməzdir"

Uzun müddət Rusiyada yaşayan tanınmış diaspor xadimi Mirkazım Seyidov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Rusiyada kriminalın rolu böyükdür: "SSRİ dağılandıqdan sonra, ötən əsrin 90-cı illərində kriminal aləm Rusiyanın, demək olar ki, bütün sahələrinə nəzarəti ələ keçirdi. Həmin nəzarət bu gün də qalmaqdadır. Rusiyada kriminalın nüfuzu və rolu çox güclüdür. Bu da bəzi kommertantları, hətta dövlət adamlarını onlarla hesablaşmağa vadar edir. Həmin kriminal aləmin içində azərbaycanlılar da az deyil. Rusiyanın bütün şəhərlərində onların nəzarətində olan böyük obyektlər var. Etiraf edək ki, oradakı kriminal meyilli soydaşlarımızın əsas gəlir yeri elə öz millətimizin nümayəndələri olur. Onlar daha çox azərbaycanlılardan pul, xərac toplayırlar. Bir çox hallarda həmin kriminal elementlər Rusiyanın xüsusi xidmət orqanları tərəfindən himayə olunur. Rusiyanın həmin qurumları bəzən belə elementlərin əli ilə öz

planlarını həyata keçirir. Lənkəranskinin dönəmində Rusiyanın bir çox şəhərlərindəki meyvə-tərəvəz bazarları azərbaycanlıların nəzarətinə keçdi. Onun öldürülməsindən sonra da vəziyyət dəyişmədi. Nəzarətin yenidən bölüşdürülməsi uğrunda fəaliyyət olacaq, ancaq bunun sadə alverçiyə heç bir təsiri olmayacaq. Rusiya hakimiyyəti istəmədiyi yerdə kriminalın rolu, demək olar ki, olmur. Bu baxımdan da, burada əsas amili Rusiya hakimiyyətinin münasibəti oynayacaq. Gördünüz ki, bir gün bizimkilər erməni əriyini öz nəzarətlərində olan bazara buraxmadılar, nəticədə Rusiya hakimiyyəti sərt şəkildə bu işə müdaxilə etdi. Bu da onu deməyə əsas verir ki, kimsə bundan sonra gəlib azərbaycanlıları bazarlardan çıxarmaq gücündə olmayacaq. Mən öz praktikamda belə hallara çox rast gəlmişəm. Kriminal imicli adamlar siyasiləşməyin ən asan yolunu diaspor fəaliyyətində görür. Bu onlar üçün çox asan vasitədir. Çünki əllərində kifayət qədər maliyyə imkanları var. Bundan əlavə, belə elementlərin yaşadığı ərazilərdə yaxşı hörmətləri də olur. Bütün bu parametrləri birləşdirib, olurlar diaspor nümayəndəsi. Buna nəzarət mexanizmi gücləndirilməlidir. Onların hər biri Azərbaycan diasporunun üzvü sayıla bilər, ancaq belə elementlərin diaspor rəhbərliyində təmsilçiliyi yolverilməzdir. İstənilən halda, hətta öz millətimizdən olan kriminal elementlərin arasında gedən mübarizədə ziyan azərbaycanlılara dəyə bilər”.

Heç bir xalq bundan sığortalanmayıb...

Hazırda dünyanın 70 ölkəsində 50 milyona yaxın azərbaycanlı yaşayır. Bütün dünya üzrə isə 150-dən yuxarı azərbaycanlı diaspor cəmiyyəti fəaliyyət göstərir. Diaspor yunan sözü olub, xalqın (etnik birliyin) xeyli hissəsinin yaşadığı ölkədən xaricdə məskunlaşmasıdır.

Bu gün Azərbaycan diasporunun ən geniş və intensiv fəaliyyət göstərdiyi ölkələr içərisində Rusiya Federasiyası və digər MDB ölkələri xüsusilə diqqəti cəlb edir. Hazırda, qeyri-rəsmi statistikaya görə, Rusiyada 3 milyona yaxın soydaşımız yaşayır ki, onlar Federasiyanın 89 subyektinin hamısında məskunlaşıblar. Rusiya dövləti qüdrətli inkişaf dövrü keçdiyi zaman, başqa yerlərdə olduğu kimi, Azərbaycandan da bu dövlətə köçənlər arasında ticarət və elm xadimləri var. Təbii ki, soydaşlarımızın arasında krimizal meyilli insanlar da var. Heç bir xalq bundan sığortalanmayıb. Ancaq belə elementlərin hansısa ölkədə diasporumuzu ələ keçirmək cəhdlərinin mütləq mənada qarşısı alınmalıdır.

“İmkan vermək olmaz ki, diasporumuz hansısa kriminal dairələrin əlində oyuncağa çevrilsin”

Beynəlxalq Diaspor Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Samir Adıgözəlli “Bakı-Xəbər”ə bildirdi ki, xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı diaspor təşkilatını kiçik Azərbaycan dövləti kimi tanımalı, sevməli və ona arxalanmalıdır: “Müasir dünya milli dövlətlər erasından mühacir dövlətlər erasına qədəm qoyma qdadır. Artıq dövlət siyasətinin sərhədlərinin milli sərhədlərdən çıxarılması və vətəndən uzaqda vətənin müdafiəsini təşkil etməyin vaxtıdır. Bu gün global dünyada diaspora və lobbicilik fəaliyyəti dövlət siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilməkdədir. Bu baxımdan, lobbicilik və diaspor fəaliyyətinin düzgün qurulması effektiv xarici dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Diasporların qarşısında qoyulmuş işin öhdəsindən gəlməsi diasporun təşkili və fəaliyyət istiqamətlərinin düzgün müəyyən edilməsindən çox asılıdır. Məlumdur ki, Azərbaycan diasporu klassik diaspor kimi formalaşmır. Başqa xalqların diasporları adətən kompakt məskunlaşdığından, onları təşkil etmək çətinlik törətmir. Amma gənc Azərbaycan diasporu xarici ölkələrdə dağınıq məskunlaşdığından, onların fəaliyyətinin təşkili ciddi çətinlik törədir. Buradan da diaspor üzvləri ilə işin spesifik qurulması üzə çıxır. Diaspor üzvlərinin diaspor işinə cəlb edilməsi üçün xüsusi proqram hazırlanmalıdır. Əgər bir cümlə ilə diasporun fəaliyyətinin mahiyyətini müəyyən etsək, onda aydın olacaq ki, diaspora dövlətin xarici siyasətinin effektivini artırmağa xidmət etməlidir. Diasporun təşkili nə qədər vacibdirsə, ona nəzarət bir o qədər böyük önəm daşıyır. Bu baxımdan da biz diasporlarımıza kimlərin rəhbərlik etdiyinə ciddi nəzarət etməliyik. Milli təəssübü olmayan və həmin parametrlərə uyğun gəlməyən adamların diasporu nəzarətə keçirməsinə imkan vermək olmaz. Nəzarət olmayan heç bir fəaliyyət məqsədyönlü və effektiv ola bilməz. Diaspor fəaliyyətinin şəffaflığı diasporlar üzərində ictimai nəzarətin təşkilinə xidmət edir. Buna görə də ilk növbədə diaspor fəaliyyətinin şəffaflığı təmin olunmalıdır. Diaspor fəaliyyətində soydaşlarımızın və xüsusən Azərbaycan dövlətinin maraqlarının müdafiə olunması üçün dəstək olmalıdır. İmkan vermək olmaz ki, diasporumuz hansısa kriminal dairələrin əlində oyuncağa çevrilsin”.

Artıq vətəndən uzaqda dünyaya gələn yeni azərbaycanlılar meydana çıxmağa başlayıb. Bu azərbaycanlıların layiqli diaspor təşkilatlarında təmsilçiliyinə böyük ehtiyac var.

Bakı Xəbər. - 2020.- 29-31 avqust. - № 144. - S. 6.

Prezident Əliyevin diaspor quruculuğu ilə xaricdə azərbaycançılıq ideyasının təbliğini birləşdirən tezisi...

İradə Sarıyeva

“...Diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daim diqqət mərkəzindədir. Bu gün mən diaspor təşkilatlarının gələcək fəaliyyəti ilə bağlı bəzi fikirlərimi bildirmək istəyirəm. İlk növbədə, əlbəttə, biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər.

Belə olan halda, Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək...”. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2016-cı ildə Bakıda keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında söylədiyi bu fikirlər xaricdə yaşayan milyonlarla azərbaycanlının, diaspor fəalının fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsində bir mayak rolunu oynayır.

Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində, ümumilikdə, 500-ə yaxın diaspor təşkilatımız var və onların da xeyli hissəsinin fəaliyyəti çox aktivdir. Bu da onu deməyə əsas verir ki, bu qurumlarda təmsil olunan diaspor fəalları Azərbaycanın, azərbaycançılığın təbliğində xüsusi rol oynamağı əsas hədəf olaraq qəbul etməlidirlər. Çünki Azərbaycan 29 ildir müstəqil dövlətdir, məqsədyönlü daxili və xarici siyasət yürüdür, bununla yanaşı, dünya azərbaycanlıları dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Bu gün azərbaycançılıq ideologiyasının Azərbaycan dövlətinin və xalqının vahid ideologiyası kimi nəinki ölkəmizdə, eləcə də xarici ölkələrdə təbliğ edilməsi çox vacibdir. Əlbəttə, bu mühüm prosesin daha da inkişaf etməsində diaspor qurumlarımız, diaspor fəallarımız mühüm rol oynamalıdır.

Diaspor fəallarının Azərbaycanla intensiv əlaqələri azərbaycançılığın dünyada yayılma perspektivlərinə, bu prosesin gücləndirilməsi işinə necə təsir edə bilər? Diaspor aktivlərinin Azərbaycanla əlaqələrinin davamlı xarakter alması dünyada azərbaycançılığın yayılmasında nə kimi rol oynaya bilər, yaxud oynamalıdır?

“Son illər Azərbaycan dövləti ilə əlaqələrin ciddi xarakter alması istiqamətində görülən işlər...”

Tanınmış tarixçi-alim, professor Məhərrəm Zülfüqarlı bizimlə söhbətində bildirdi ki, azərbaycançılıq ideologiyasının təbliğində nəinki dünya azərbaycanlıları, diaspor fəalları, hətta ölkəmizdə yaşayan qeyri-azərbaycanlılar da yaxından iştirak etməlidirlər. M. Zülfüqarlı hesab edir ki, diaspor qurumlarının, diaspor aktivlərinin Azərbaycanla son illər daha intensiv xarakter alan əlaqələri azərbaycançılıq ideologiyasının dünyada təbliğ edilməsinə böyük yollar açıb. M. Zülfüqarlı qənaətinə görə, hər bir diaspor təşkilatı, diaspor fəal azərbaycançılığın təbliği işində mühüm rol oynamalıdır. “Azərbaycanın dövlət siyasəti - azərbaycançılıq ideologiyası 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın yeni Konstitusiyasının qəbulu ilə inkişaf yoluna qədəm qoydu. Yəni 1988-ci ildə başlayan Milli Azadlıq Hərəkatı türkçülük ideologiyasını seçmişdi. Lakin 1995-ci ildən Azərbaycan etnik millətçilikdən dövlət millətçiliyinə - azərbaycançılığa keçdi. Azərbaycançılıq ideologiyası bu gün inkişaf edir. Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir, burada müxtəlif xalqların, dinlərin nümayəndələri yaşayırlar. Biz elə etməliyik ki, yalnız ölkədə və dünyada yaşayan azərbaycanlılar deyil, qeyri-millətlər də azərbaycançılıq ideologiyası ilə fəxr etsin, onu həmişə hər yerdə müqəddəs bilsinlər. Azərbaycanda doğulan və xaricdə yaşayan qeyri-azərbaycanlıların da azərbaycançılığın təbliğatına cəlb edilməsi çox mühümdür.

Etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, ölkəmizi təmsil edən idmançılarda da biz azərbaycançılıq ideologiyasına bağlılığı görürük, onlar Azərbaycan bayrağını qaldırır və əllərini ürəklərinin üstünə qoyub himnimizi oxuyurlar.

Toxunduğunuz məsələyə gəlincə, bilərsiniz ki, son illər dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar, diaspor fəalları ölkəmizlə sıx əlaqə saxlayırlar. Xaricdəki Azərbaycan diasporunun işində xeyli nöqsan var, düşünürəm ki, o nöqsanlar həll edilməlidir. Bu, ayrı söhbətin mövzusudur.

Hesab edirəm ki, son illər Azərbaycan dövləti ilə əlaqələrin ciddi xarakter alması istiqamətində görülən işlər, diaspor qurumlarının dövlətimizlə əlaqələrinin sıxlaşdırılması imkan verəcək ki, Azərbaycan

diasporu daha da güclü olsun. Diaspor gücləndikcə isə onlar Azərbaycan dövlətinin, azərbaycançılığın daha geniş səviyyədə təbliğ edilməsinə çalışacaqlar.

Mən ayrı-ayrı vaxtlarda Almaniyada, İsveçdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının üzvlərilə görüşlər keçirmişəm, Azərbaycanla, azərbaycançılıqla bağlı ətraflı söhbətlər etmişəm. Fikrimcə, onların gücləndirilməsinə daha çox ehtiyac var. Hesab edirəm ki, xaricdəki diaspor təşkilatları artıq sözdən, şüarçılıqdan real işlərə keçməli və Azərbaycan dövlətinin, dövlətçiliyinin təbliğatında xüsusi rol oynamalıdırlar. Ölkə başçısı da çıxışlarında həmişə xaricdə yaşayan azərbaycanlıların dövlətin diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayıb, onların Azərbaycanla daha sıx əlaqələr saxlamalı olduğunu deyib. Azərbaycan dövlətindən aldıkları dəstək, onların Azərbaycanla mütəmadi xarakter alan əlaqələri imkan verir ki, diaspor qurumlarımız daha da güclənsin və artıq sözdən əmələ keçsinlər”.

“Bu, diaspor fəallarının Azərbaycana və azərbaycançılığa bağlılığının...”

M. Zülfüqarlı qeyd etdi ki, düzdür, Tovuz hadisələri zamanı Azərbaycan diasporunun, diaspor fəallarının aktivliyini gördük, onların keçirdikləri Azərbaycan dövlətinə dəstək mitinqləri təqdirəlayiqdir. “Bu, diaspor fəallarının Azərbaycana və azərbaycançılığa bağlılığının göstəricisidir. Gizlin deyil ki, bu məsələdə onlara xaricdəki diplomatik korpuslarımız dəstək vermişdi. Düşünürəm ki, yeni Xarici İşlər naziri diaspor qurumlarının azərbaycançılıq ideologiyasının təbliğini öz əsas vəzifələrinə çevirməsinə yardımçı olacaq. Fikrimcə, Diaspor üzrə Dövlət Komitəsi də öz fəaliyyətinə yenidən baxmalıdır və bu istiqamətdə işləməlidir. Çünki bizim əsas işimiz diaspor fəallarının hazırda və gələcəkdə azərbaycançılıq ideologiyasının təbliğində xüsusi rol oynamasına nail olmaqdır. Azərbaycanla əlaqələr bu istiqamətdə onların qarşısında yeni perspektivlər açır. Bu əsas verir ki, diaspor fəalları azərbaycançılıq ideologiyasını xalqımızın və dövlətimizin vahid ideologiyası olaraq geniş şəkildə təbliğ etsinlər. Dediym kimi, buna imkanlar da var. Dünya azərbaycanlıları bilməlidirlər ki, onların əsas vəzifəsi azərbaycançılığı yaşatmaq, təbliğ etmək və öz fəaliyyət istiqamətlərini bu ruhda qurmaqdır” - deyə M. Zülfüqarlı bildirdi.

“Dövlət başçısının bu istiqamətdə dəfələrlə səsləndirdiyi fikirlər, onun görülməli olan işlərlə bağlı verdiyi istiqamətlər...”

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Fəlsəfə İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Faiq Ələkbərli bildirdi ki, Azərbaycan dövləti diaspor qurumlarına böyük dəstək verir, onların ölkəmizlə sıx əlaqələr qurmasını təmin edir. Buna baxmayaraq, bəzi diaspor qurumları rəhbərlərinin əsas fəaliyyət istiqamətindən yayındığını deyən F. Ələkbərli hesab edir ki, onların bəzilərində milli təfəkkürlə bağlı problem var: “Prezident dəfələrlə öz çıxışlarında dünya azərbaycanlılarına dövlətimizin münasibətini açıqlayıb, Azərbaycanın onların Vətəni olduğunu deyib. Diaspor təşkilatlarının azərbaycançılığın əsl mahiyyətini dərk etmələrinə ciddi zərurət var. Azərbaycançılıq yalnız bir sözdən və şüardan ibarət deyil. Azərbaycançılıq yalnız sözdə “Azərbaycanı sevirəm, Azərbaycan üçün bu tədbiri keçirdim” demək deyil. Əlbəttə, tədbirlər də keçirmək, mühüm görüşlərdə də iştirak etmək lazımdır. Ancaq əsas məsələ Azərbaycan dövlətinin siyasətini, milli dövlətçilik maraqlarını müdafiə etməkdir. Azərbaycanla diaspor təşkilatlarının əlaqələri ona imkan verir ki, onlar Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı Azərbaycanın ədalətli mövqeyini bütün dünyada təbliğ etsinlər. Onlar bugünkü və gələcək fəaliyyətlərində Azərbaycanın milli maraqlarını ciddi şəkildə müdafiə etməlidirlər. Çünki, indiki halda, azərbaycançılığa, bu ideologiyaya xidmət etmək və onun təbliğatına çalışmaq bizim milli maraqlarımızı müdafiə etməklə bağlıdır. Yəni Azərbaycan diasporu, diaspor fəalı təmsil olunduqları ölkədə - Rusiya, Fransa, ABŞ, Türkiyə, İngiltərə və sair ölkələrdə Azərbaycanın milli maraqlarını müdafiə etməlidirlər. Azərbaycançılığın dünyanın müxtəlif ölkələrində təbliğatının qurulması həmin ölkələrin milli xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla həyata keçirilməlidir. Bu o demək deyil ki, bu məsələdə ayrı-ayrı ölkələrdə fərqli siyasət ortaya qoyulmalıyıq, xeyr, elə deyil. Sadəcə, bilməliyik ki, hansı ölkədə hansı şəkildə siyasi və ideoloji məsələləri ifadə edə bilərik. Bu çox vacibdir. Ölkələrin şərtləri də fərqli ola bilər. Burada müsəlman, xristian, etnik baxımdan qarışıq ölkələr, Azərbaycana yaxın və uzaq ölkələr ayrı-ayrılıqda xüsusi diqqətdə saxlanmalıdır. Fikrimcə, təəssüf ki, hazırda bəzi diaspor qurumları Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarını müdafiə etməkdən daha çox bəzən həmin ölkələrin təsiri altına düşür və ancaq öz şəxsi maraqlarını təmin etməyi düşünür, vəzifə, var-dövlət əldə etmək istəyirlər. Bu günə kimi azərbaycançılıq ideologiyasının dünyada arzu etdiyimiz səviyyədə yayılmaması bəzi diaspor qurumlarının rəhbərlərinin milli şüurdan, milli təfəkkürdən, milli

maraqlarımızdan uzaq olması ilə bağlı olub. Bu anlamda dövlət başçısının bu istiqamətdə dəfələrlə səsləndirdiyi fikirlər, onun görülməli olan işlərlə bağlı verdiyi istiqamətlər çox mühüm məsələləri əks etdirir. Prezident konkret olaraq diaspor qurumlarına hansı istiqamətlərdə hansı işlərin görülməli olduğunu, Azərbaycanı hansı şəkildə təmsil etmələrini, ölkəmizin maraqlarını, Dağlıq Qarabağ məsələsini necə təbliğ etmələrini, ümummilli məsələlərdə necə hərəkət etməli olduqlarını göstərib. Əlbəttə, bütün bunlar da azərbaycançılığın təbliğ edilməsi məsələsi ilə bağlıdır. Çünki azərbaycançılıq özündə saysız istiqaməti, proqramları birləşdirir. Bu gün diasporlarımızda gəncləşmə prosesinə ehtiyac var və onlar birbaşa milli təfəkkürə, dövlətimizin, xalqımızın milli maraqlarına, azərbaycançılığa bağlı olan insanlar olmalıdırlar ki, fəaliyyətlərində azərbaycançılığın dünyaya yayılmasını əsas götürsünlər. Bizim yeni nəsə daha çox ümidimiz var ki, onlar üzərlərinə düşən bu vəzifəni layiqincə icra etmək yolunu tuta bilərlər. Çünki 25-30 yaşlı gənclər həm milli ruha malikdirlər, həm də onlar bir çox məsələdə həmin ölkələrin şəraitlərinə uyğun fəaliyyətlərini qura bilərlər. Onlar bu baxımdan, azərbaycançılığın təbliğat işini daha güclü şəkildə yürüdə bilərlər”.

“Diaspor qurumlarının azərbaycançılığın təbliğinə daha güclü şəkildə cəlb edilməsi üçün...”

F. Ələkbərli qeyd etdi ki, bu gün diaspor fəallarının Azərbaycan dövləti ilə sıx əlaqələri var, amma bu əlaqələrin qırılmasına heç cür yol verilməməlidir. O hesab edir ki, Azərbaycan dövləti diasporun işini tam olaraq nəzarətdə saxlamalıdır. “Bu istiqamətdə artıq işlər qurulub, amma bu, davamlı xarakter almalıdır. Xaricdəki diaspor qurumları ilə əlaqələr intensiv xarakter alsa da, o daha da gücləndirilməlidir. Bu gün, düzdür, ölkəmizdə Diasporla İş üzrə Komitə var. Hesab edirəm ki, bu işlərin daha da gücləndirilməsi, diaspor qurumlarının azərbaycançılığın təbliğinə daha güclü şəkildə cəlb edilməsi üçün komitənin nəzdində ziyalılardan, tarixçilərdən, alimlərdən ibarət bir qrup yaradılmalıdır. Bu qrupun üzvlərinin mütəmadi olaraq xarici ölkələrə səfərləri təşkil olunmalı və onlarla dünya azərbaycanlılarının görüşləri keçirilməlidir. Bu görüşlər azərbaycançılığın, Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarının, Azərbaycan türkçülüynün, Qarabağ məsələsində Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin, ümumiyyətlə, milli maraqlarımızın və dövlətin apardığı siyasətin təbliğində mühüm rol oynayır. Ziyalılar onları daimi olaraq informasiyalarla, ədəbiyyatla təmin edə bilər. Bu, bütün ölkələrdə həyata keçirilməlidir. Bütün dünya, o cümlədən də bizə daha yaxın olan ölkələrlə əməkdaşlığı daha da artırmalıyıq, işlərimizi gücləndirməliyik” - deyərək F. Ələkbərli qeyd etdi.

Bakı xəbər.-2020.-21 avqust.-№138.-S.6.

Xaricdəki “Azərbaycan evləri”

Vətənin bir parçası

Vəsilə Vahidqızı

Artıq müxtəlif ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız “Azərbaycan evləri”ndə onlarla görüşlər, bayram tədbirləri keçirib, sərgilər təşkil ediblər

Dünya böyük imtahanla üzləşdi - COVID-19 olduqca çətin bir sınaqdır, inkişaf etmiş ölkələrin səhiyyəsi, iqtisadiyyatı, sosial-psixoloji sfera, birlik, həmrəylik anlayışları, hər şey, hər sahə sanki imtahan verir. Bəşəriyyət yeni dövrə qədəm qoymaq ərafındadır. Biz dünyanın bir parçası olaraq problemlərə məhz bu pəncərələrdən baxırıq. Amma eyni zamanda pandemiya dövrü bizim üçün, dünya azərbaycanlıları üçün həmrəyliyin sanki test dövrü də sayıla bilər. Xalqımız, sayı 50 milyonu ötən azərbaycanlılar birlik, həmrəylik imtahanına hazır idimi? Bu sahəyə, məsul olan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin həyata keçirdiyi layihələr, atılan siyasi addımlar hər hansı təməl rolunu oynaya bilmişdimi?

Bəzi insanların müşahidələri maraqlıdır, söyləyirlər ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar hər il əlamətdar tarixləri, bayram və hüzn günlərini qeyd etdikləri zaman elə olurdu ki, eyni otelin bir mərtəbəsində bir qrup, başqa mərtəbəsində başqa qrup toplanırdı və tədbirlərini, görüşlərini keçirirdilər. Bəzən bir-birlərindən xəbəri olurdu, bəzən də yox. Pərakəndəlik çox zaman keçirilən görüşlərin həm əhatə dairəsini daraldır, həm də təsir imkanlarını azaldır. Son iki ildə vəziyyət xeyli dəyişib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin “Yol xəritəsi”nə uyğun şəkildə bu gün dünyanın 10 ölkəsində “Azərbaycan evləri” açılıb. Macarıstan, Polşa, ABŞ, Gürcüstan, Almaniya, İtaliya, Belçika, İspaniya, Ukrayna, Estoniya kimi ölkələrdə açılan “ev”lər Azərbaycan hökuməti hesabına fəaliyyət göstərir.

“Azərbaycan evləri” hələ ki azərbaycanlıların daha sıx yaşadığı şəhərlərdə açılıb və bu məkanlar xalqımızı sevən, milli maraqlarımızı üstün tutan hər kəsin, eləcə də bizə dost olan xaricilərin üzünə hər zaman açıqdır. Həmin evlərin hansına daxil olsan, orada tariximiz, mədəniyyətimiz, Qarabağ münəqqəşinin əsl mahiyyəti, milli adət-ənənəmiz, tarixi şəxsiyyətlərimizlə bağlı kitab və jurnallara, ensiklopedik məlumatlara, əşya və aksesuarlara rast gələcəksən, ürəyin üçrəngli bayrağımızın dalğalanması ilə dağa dönəcək.

Artıq müxtəlif ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız “Azərbaycan evləri”ndə onlarla görüşlər, bayram tədbirləri keçirib, sərgilər təşkil ediblər.

Dünyanı gözlənilməz bəla bürüyəndə - koronavirus pandemiyası başlayanda “Azərbaycan evləri”nin nə qədər böyük əhəmiyyət daşıdığı, belə bir ideyanın nə gözəl ki, reallaşdığı daha aydın göründü. Pandemiya dövründə Azərbaycana qayıda bilməyən onlarla soydaşımız məhz bu evlərə sığındı. Macarıstan, Polşa, Almaniya kimi ölkələrdəki Azərbaycan evləri onların əsl yuvasına çevrildi. Polşadakı Azərbaycan evində 20 gün ərzində 19 tələbəmiz yerləşdirildi. Başqa bir Azərbaycan evi - Gürcüstan Azərbaycanlılarının İnteqrasiya Mərkəzi Bolnisi və Marneuli rayonlarında onlarla soydaşımıza ən çətin anda köməyini əsirgəmədi.

“Azərbaycan evləri”nin yaradılması xaricdə yaşayan soydaşlarımızın koordinasiya fəaliyyətini tənzimləmək, onların təşkilatlanmasına yardım üçün ən mühüm addımlardan sayılır

Pandemiya dövründə “Azərbaycan evləri”nin rəhbərləri və diasporu təmsil edən müxtəlif şəxslər Komitənin nəzdində fəaliyyət göstərən Diaspor TV vasitəsilə videokonfranslara qoşularaq dünya azərbaycanlılarının məlumatlandırılmasında yaxından iştirak etdilər.

“Azərbaycan evləri”nin yaradılması xaricdə yaşayan soydaşlarımızın koordinasiya fəaliyyətini tənzimləmək, onların təşkilatlanmasına yardım üçün ən mühüm addımlardan sayılır. 27 ölkəni əhatə edən 11 Koordinasiya Şurasının yaranması və tədbirlərin çoxunun məhz koordinasiya şəkildə Azərbaycan evlərində təşkil edilərək həyata keçirilib.

Əvvəl düşünürdük ki, bu model - “Azərbaycan evləri” modeli özünü 2,3,5 ildən sonra doğrulda bilər. Bu hadisə göstərdi ki, həmin model özünü daha tez - indi doğruldu.

Xaricdəki “Azərbaycan evləri” ölkəmizi tanıtdırmaq üçün zəngin bazaya malikdir və bu evlərdə soydaşlarımızın filmlərə baxmaq, dərnəklər təşkil etmək, dil kursları açmaq, mütaliə etmək imkanları var.

Bu məkanlar vətənin sərhədlərindən kənarında yaşayan hər bir soydaşımız üçün enerji qaynağı, vətənə sevgi timsalıdır. “Azərbaycan evləri” xaricdə yaşayan insanlar, xaricdə doğulan azərbaycanlılar üçün məlumat bazası olmaqla yanaşı, başqa millətlər üçün mühüm informasiya daşıyıcısı və ötürücüsü rolunu da oynayır.

Azərbaycan evləri Azərbaycanın dünyadakı bir parçasıdır.

Mədəniyyət.-2020.-№2.-S.58-59.

Hücum diplomatiyası Azərbaycan diasporunun fəallığını artırır

Qüdrət Piriye

(əvvəli 14 avqust 2020-ci il sayında)

Qeyd etmək vacibdir ki, mühüm əhəmiyyət verilən məsələlərdən biri də digər xalqların diaspor təşkilatları ilə əlaqələrinin gücləndirilməsi, habelə lobbı quruculuğu məsələləridir. Son illərdə, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində həm dövlət, həm də qeyri-hökumət təşkilatları səviyyəsində bir sıra mühüm tədbirlər görülmüş, Azərbaycan icmalarına türk diasporunun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak etmək tövsiyə olunmuşdur. Belə tədbirlərin daha da uğurlu alınmasında və diasporlar arasında münasibətlərin uzunmüddətli qurulmasında Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarının da bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi məsləhət görülür. “Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyət strategiyası”nda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi istiqamətində söylərin gücləndirilməsi, diasporlarımız arasında əlaqələrin get-gedə möhkəmlənməsi, xüsusilə vahid platformadan çıxış etməsi hər iki dövlətin hər zaman bir-birinin yanında olmasının bariz nümunəsidir.

Bundan əlavə, Azərbaycanın milli maraqları rəhbər tutulmaqla, diaspor quruculuğu prosesini keyfiyyətcə yeni müstəviyə çıxarmaq məqsədilə ötən illərin təcrübəsindən, habelə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış başqa xalqların (yəhudi, yunan və s.) təcrübəsindən faydalanmağa, tarixi və regional faktorlarla yanaşı, mövcud siyasi reallıqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almağa səy göstərilir. Azərbaycanlıların kompakt yaşadığı, lakin diaspor təşkilatlarının mövcud olmadığı regionlarda yeni icma və birliklərin təsis edilməsi istiqamətində tədbirlər genişləndirilir, o cümlədən, Avropa ölkələrində, Rusiyada, İsraildə, Ukraynada və Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlılarla iş davam etdirilməklə yanaşı, lobbı quruculuğu və digər xalqların diaspor təşkilatları ilə əlaqələr sahəsində də mühüm addımlar atılır.

Nəticədə, dövlətimizin Azərbaycan diasporunun daha sıx təşkilatlanması istiqamətindəki fəaliyyəti, ilk növbədə, 2001-ci ildən indiyə kimi Bakıda dünya azərbaycanlılarının dörd qurultayının keçirilməsi, 2002-ci ildə isə xaricdə yaşayan həmvətənlilərimizlə iş üzrə ayrıca dövlət qurumunun təsis olunması ilə soydaşlarımızın tarixi Vətənlə əlaqələrinin güclənməsinə mühüm zəmin yaratmış, azərbaycançılıq məfkurəsi, milli həmrəylik, xalqımızın milli maraqlarının və mənəvi dəyərlərinin qorunmasına nail olmaqla ölkəmizin dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə diasporlarımız müdafiədən hücum taktikasına keçmiş, soydaşlarımız dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində müxtəlif səviyyəli tədbirlər, təbliğat xarakterli görüşlər keçirməklə müstəqil Azərbaycan Respublikasının mövqeyini, əsas dövlətçilik prinsiplərini ortaya qoyurlar. Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasının dünya ölkələri arasında nüfuzunun artması, beynəlxalq münasibətlər sistemində əldə etdiyi uğurlar, heç şübhəsiz ki, diasporlarımızın fəaliyyətinə də kifayət qədər təsir göstərmiş və daha uğurlu nəticələrin əldə olunmasına geniş zəmin yaratmışdır.

Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş siyasi kursu Prezident İlham Əliyevin davam və inkişaf etdirməsi, eləcə də dinamik, çoxşaxəli və milli maraqlara əsaslanaraq həyata keçirilən siyasət nəticəsində Azərbaycanın çox böyük uğurlara imza atması ölkəmizin dünya birliyində mövqələrinin yüksəlməsini təmin etmişdir. Eyni zamanda, müstəqilliyimizin bərpasından keçən 30 ilə yaxın müddətdə Azərbaycan Respublikası dövlət quruculuğu sahəsində mühüm nailiyyətlər əldə etmiş, özünün hüquqi-siyasi, sosial-iqtisadi dayaqlarını möhkəmləndirmişdir. Qazanılmış uğurlar və tarixi nailiyyətlər ölkə daxilində milli birliyin təmin olunmasına, dünya azərbaycanlıları arasında həmrəyliyin güclənməsinə təkan vermiş, habelə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızı daha da ruhlandıraraq ölkəmizin milli maraqları ətrafında sıx birləşməsinə zəmin yaratmışdır.

Bununla yanaşı, azərbaycanlıların yaşadığı ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğat sahəsində istifadə edilərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırım aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərgilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi diqqət mərkəzindədir. Bu barədə filmlərin xarici televiziyalarda nümayişinə nail olunması, xüsusilə ümumavropa

Qarabağ mitinqlərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan soydaşlarımızın azərbaycançılıq ideyası və ölkəmizin milli maraqlarının qorunması ideyalarını birləşdirməsi istiqamətində atdıqları mühüm addımlardır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə də gördüyü işlər olduqca təqdirəlayiqdir. Belə ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu bəşəriyyətin ən böyük faciələrindən olan Xocalı soyqırımı haqqında faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində sistemli və ardıcıl fəaliyyət həyata keçirir. Xocalı soyqırımının tanınması və soyqırımına siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verir və bu proses genişlənməkdə davam edir.

Bununla yanaşı, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və fondun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə dünyada “Xocalıya Ədalət!” kampaniyası uğurla davam etdirilir. Həmçinin, bəzi ölkələrdə Azərbaycan evləri və “Qarabağ” adlı Azərbaycan məktəbləri fəaliyyətə başlamışdır. Bununla yanaşı, dövlət komitəsi soydaşlarımızın yaşadığı ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğatından istifadə edərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırım aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərğilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi, bu barədə filmlərin xarici televiziyalarda nümayişinə nail olunmasına səy göstərir.

Bu baxımdan, ümumavropa Qarabağ mitinqlərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqlarının qorunması, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində birləşdirməsi mühüm addımlardır. Qeyd etmək lazımdır ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi və təşkilatçılığı ilə 2020-ci il fevralın 22-də Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünə həsr olunmuş izdihamlı “Ümumavropa Qarabağ mitinqi” Almaniya paytaxtının mərkəzində – Brandenburg qapıları qarşısındakı meydanda Avropa azərbaycanlılarının bu taleyüklü məsələ ətrafında səfərbər etdi. Dünyanın 30 ölkəsinin diaspor təşkilatlarının təşəbbüsü ilə keçirilən, ABŞ və Kanadada yaşayan həmvətənlərimizin də qatıldığı mühüm əhəmiyyət kəsb edən mitinqdə Almaniya, Niderland, Belçika, Lüksemburq, Macarıstan, Polşa, Çexiya, Slovakiya, İspaniya, İtaliya, İsveç, Norveç, Finlandiya, Latviya, Litva, Estoniya, Avstriya, İsveçrə, Fransa, Rumıniya, Bolqarıstan, Yunanıstan, Xorvatiya, Böyük Britaniya, Ukrayna, Moldova, Gürcüstan və Türkiyədə yaşayan həmvətənlərimiz “Qarabağ Azərbaycanındır!”, “Terrora və işğala “Yox” deyirik!”, “Xocalılı uşaqların cəlladlarının məhkəməsinə tələb edirik!”, “Ermənistan Qarabağın işğalına son qoymalıdır!”, “İşğala dayan deyirik!”, “Qarabağ əcdadlarımızın torpağıdır!” sözləri yazılmış böyük transparantlarla Ermənistanın işğalçılıq siyasətini Avropa ictimaiyyətinin diqqətinə bir daha çatdırdılar.

2020-ci il iyulun 12-də Azərbaycan–Ermənistan sərhədində Ermənistan tərəfindən törədilən təcavüz aktı ictimai fikri ölkədaxili problemlərdən, eləcə də işğal altında saxladığı Dağlıq Qarabağ və ətraf 7 rayondan yayındırmaqla yanaşı, Ermənistanın açıq şəkildə işğalçılıq siyasətini davam etdirdiyini göstərdi. Son bir ay ərzində, Azərbaycan–Ermənistan sərhədində Ermənistan tərəfindən törədilən bu təcavüz aktına qarşı Azərbaycanın Fransa, Böyük Britaniya, İsveç, Polşa, Avstraliya, ABŞ, Niderland, Belçikada diplomatik nümayəndəliklərinə, həmçinin xarici ölkələrdə yaşayan və etiraz məqsədilə aksiya keçirən dinc azərbaycanlılara qarşı radikal erməni qüvvələri tərəfindən son dərəcə təcavüzkar əməllər törədilir, çoxsaylı aksiya iştirakçalarına fiziki güc tətbiq olunur, onlara xəsarətlər yetirilir, sərbəst toplaşmaq və öz fikirlərini ifadə etmək hüquqları pozulur. Eyni zamanda, Azərbaycanın diplomatik nümayəndəliklərinin binalarına, eləcə də dinc azərbaycanlı nümayişçilərə qarşı törədilən təxribatlar özündə vandalizm və terror elementlərini ehtiva edir və birbaşa cinayət məsuliyyəti doğuran əməllərdir.

Artıq dünyanın bir sıra ölkələrində Azərbaycanı müdafiə məqsədilə Azərbaycan icmalarının keçirdiyi tədbirlər də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu məsələnin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması, Ermənistanın həmin ölkələrin səfirlikləri qarşısında və müxtəlif beynəlxalq təşkilatların nümayəndəlikləri qarşısında keçirilən tədbirlər olduqca əhəmiyyətlidir. Yəni Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılması istiqamətində diaspor təşkilatları çox mühüm addımlar atır. Bu mütəşəkkillik onu göstərir ki, dünyanın bütün ölkələrində azərbaycanlılar səfərbər olub, bu təcavüzkar siyasətin qarşısında birlik göstərib, Azərbaycan dövlətinin yanındadırlar.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dövlət başçısının bu istiqamətdə qarşıya qoyduğu vəzifələri yerinə yetirmək üçün fəaliyyətini günü-gündən genişləndirir, xaricdə yaşayan diaspor təşkilatları və icmalarını səfərbər edərək əlaqələndirilmiş şəkildə çalışır. Sevindirici haldır ki, Azərbaycan Ordusunun Ermənistanın hərbi təxribatlarına layiqli cavab verməsinin ardından soydaşlarımızın beynəlxalq aləmdə, kütləvi, sivil,

icazəli aksiyalara başlaması, cəbhədə olduğu kimi, dünyada da erməniləri ciddi təşvişə salıb. Ermənistanın uzun illərdə dünyada anti-Azərbaycan təbliğatı soydaşlarımızın birliyi sayəsində ifşa edilir, əsl həqiqətlər və tarixi faktlar əsasında dünyaya çatdırılır. Soydaşlarımız Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin, tərribat hallarının dayandırılması ilə bağlı BMT, ATƏT və digər beynəlxalq təşkilatlara, eləcə də dünyanın aparıcı ölkələrinin rəsmi dairələrinə onlarca müraciət ünvanlayıb, ümumilikdə, 25 ölkədə yaşayan azərbaycanlılar 84 bəyanatla çıxış ediblər.

Məhz, soydaşlarımızın fəallığı nəticəsində 24 ölkədə 18 dildə 94 məqalə və xəbər çap edilib, sosial şəbəkələrdə həqiqətləri özündə əks etdirən 10 minlərlə informasiya paylaşılıb. Ümumilikdə, 26 ölkədə 20 mindən çox soydaşımızın iştirak etdiyi 58 aksiya keçirilib. Dünya dövlətlərində səsləndirilən “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Qarabağ bizimdir, bizim olacaq!”, “Ermənistanın işğalçı siyasətinə son qoyulsun!” şüarlarından, yalanlarının ifşa olunmasından hiddətlənən ermənilər öz məkrli niyyətlərini beynəlxalq aləmdə də davam etdirməyə cəhd göstərirlər. Ermənilər Azərbaycanın müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəliklərinin qarşısında icazəsiz aksiyalar təşkil edir, azərbaycanlıların təşkil etdiyi icazəli aksiyalarda tərribatlar törətməyə çalışırlar. Təəssüf ki, bəzən erməni vadalizmi soydaşlarımızın xəsarət almasına, şəxsi əmlaklarına zərər dəyməsinə, diplomatik nümayəndəliklərə maddi ziyan vurulmasına gətirib çıxarır, bunun da adekvat cavabı verilməkdədir.

Şübhəsiz ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən, soydaşlarımızla mütəmadi əlaqə saxlanılır, onların pozulmuş hüquqlarının yaşadıqları ölkələrin qanunları çərçivəsində və beynəlxalq hüquq normaları əsasında bərpası, eləcə də dəymiş maddi və digər zərərin aradan qaldırılması üçün bütün mümkün addımlar atılır.

ABŞ-ın Los-Anceles şəhərində və bəzi Avropa ölkələrinin paytaxtlarında yaxın günlərdə baş vermiş hadisələrlə bağlı Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın həmvətənlərimizə müraciətində də bütün dünyada yaşayan milyonlarla azərbaycanlı adından Birləşmiş Ştatların, Belçikanın və digər dövlətlərin hüquq-mühafizə orqanlarını bu hadisələri hərtərəfli təhqiq etmək, onlara müvafiq hüquqi qiymət vermək və bütün təqsirkarları məsuliyyətə cəlb etmək tələbi ifadə olunmuşdur. Müraciətdə çoxsaylı qeyri-hökumət təşkilatlarını, o cümlədən, insan haqlarının müdafiəsini özlərinin fəaliyyət missiyası elan edən “Freedom House”, “Amnesty International” və “Human Rights Watch” təşkilatların azərbaycanlılara qarşı törədilmiş hadisələrdə onların səslərinin hələ də eşidilmədiyini bildirildi və ikili standartlar siyasətindən əl çəkərək faktlara əsaslanan bəyanatlarla çıxış etməyə, eləcə də bu cinayət əməllərinə ədalətli qiymət verməyə çağırış öz əksini tapdı.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva bu günlərdə bütün dünya şəhərlərində öz səsinə ucaltmış və Azərbaycan bayrağını qaldırmış hər kəsə təşəkkür edərək bütün dünya azərbaycanlılarını birgə hərəkət etməyə, azğınlaşmış düşməyə layiqli cavab vermək üçün bizim diasporun bütün potensialını birləşdirməyə çağıraraq demişdir: “...Qoy, heç kim şübhə etməsin ki, heç bir provokasiya bizi haqq yolundan dönməyə məcbur edə bilməz. Biz milyonlayıq, bizim bir məqsədimiz var – Vətəni müdafiə etmək, onun ərəzi bütövlüyünü və tarixi həqiqəti bərpa etmək”.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi, Ermənistanın təcavüzkar siyasətinə son qoyulması üçün yaşadıqları ölkələrin qanunları çərçivəsində icazəli aksiyaları davam etdirmək niyyətindədir və daha 14 ölkədə də aksiyaların keçirilməsinə icazə alınması üçün müraciət olunub.

Bu baxımdan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan- Ermənistan sərhədində baş vermiş son hadisələrlə əlaqədar münasibəti də olduqca dəyərlidir: “Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm ki, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır”.

Hücum diplomatiyası Azərbaycan diasporunun fəallığını artırır

Qüdrət Piriyev

Hazırda Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin ifşa edilməsi, eləcə də Qarabağ haqqında həqiqətlərin daha dolğun, real faktlara və mənbələrə əsaslanaraq obyektiv şəkildə istər Azərbaycan, istərsə də dünya ictimaiyyətinə çatdırılması olduqca zəruridir. Bu baxımdan, ermənilərin Cənubi Qafqazda yeritdikləri təcavüz siyasətinin, erməni təbliğatının ifşası üçün əlaqələndirilmiş şəkildə fəaliyyət göstərmək lazımdır. Bununla yanaşı, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ziyalılar, diplomatlar və ictimaiyyət qarşısında qoyduğu və dəfələrlə vurğuladığı missiyanı – hücum diplomatiyasına əsaslanaraq, faşizmi qəhrəmanlaşdıran və terrorizmi dövlət səviyyəsində dəstəkləyən Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin bütün dünyada ifşasına nail olmalıyıq.

Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Amerikanın Los-Anceles şəhərində və bəzi Avropa ölkələrinin paytaxtlarında yaxın günlərdə baş vermiş hadisələrlə bağlı həmvətənlərimizə müraciətində azərbaycanlıların öz Vətəni dəstəkləmək üçün müvafiq dövlət orqanları ilə əvvəlcədən razılaşdırılmış dinc, vətənpərvərlik aksiyaları erməni diasporunun nümayəndələri tərəfindən fiziki zorakılıq, aqressiya və qeyri-insani nifrət hissi ilə üzləşdiyi diqqətə çatdırılır. Müraciətdə bildirilir ki, onilliklər boyu aşılana nifrət və azərbaycanofobiya ideologiyası öz “eybəcər bəhrəsini” verir – ermənilərin bir qismi dinc azərbaycanlı nümayişçilərə dünya paytaxtlarının mərkəzində daş atır, digərləri Azərbaycan vətəndaşlarının evlərinə ağır artilleriya silahlarından atəş açır.

Tarixdə Azərbaycan xalqına qarşı bu cür cinayətlər törədilməsi nümunələri çox olduğunu xatırladan Birinci vitse-prezident bildirmişdir ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı şəhərinin dinc azərbaycanlı əhalisi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən kütləvi şəkildə məhv edilmişdir. Erməni təbliğat-təşviqat şəbəkəsinin 30 ildən artıqdır ki, bu amansız cinayətlərə haqq qazandırməyə çalışaraq çoxsaylı diasporunun köməyi ilə məkrli anti-Azərbaycan təbliğatı apardığını diqqətə çatdıran Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva müraciətində demişdir: “Sırr deyil ki, ölkəmizə qarşı böhtan kampaniyalarının mütləq əksəriyyəti də məhz erməni diasporu tərəfindən inspirasiya edilir və maliyyələşdirilir”.

Qeyd etmək lazımdır ki, hər bir dövlətin milli-mənəvi sərvəti, əsas təsir qüvvəsi və təbliğatçılıq fəaliyyətində mühüm faktor kimi güvənə biləcəyi strateji silahlardan sayılan diaspor məsələsi bu gün də beynəlxalq münasibətlər sistemində əsas amillərdən sayılır. Məhz bu baxımdan diaspor siyasəti hər bir dövlətin öz mədəniyyətini, dilini, tarixini, adət-ənənəsini təbliğ etmək yolunda əhəmiyyət verdiyi əsas amillərdəndir.

1993-cü ilin ikinci yarısında ümummilli lider Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra məhz xalqımızın milli dəyərlərinə, adət-ənənələrinə, tarixi soykökünə, xüsusilə dövlətçilik prinsiplərinə sadıq qalaraq, Azərbaycanın ideoloji fəaliyyət strategiyasını da məhz bu amillər üzərində qurdu. Bundan sonra Azərbaycanın siyasi kursunda mövcud reallıqları nəzərə alan və ölkəmizin milli mənafeələrinin qorunmasına yönəlmiş əməli dəyişikliklər edildi. Bununla yanaşı, həmin dövrdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin ilk səsəndirdiyi “Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir!”, yaxud, “Vətən birdir və hamı bu Vətən üçün çalışmalıdır!” çağırışı bu sahədəki fəaliyyətin əsas göstəricisi hesab oluna bilər.

Ümummilli lider Heydər Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasını tarixi keçmişimizlə, xalqımızın adət-ənənələri, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ilə bağlı olduğunu vurğulayırdı. Sovet ideologiyasının təsiri ilə dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımız yalnız ölkəmiz yenidən müstəqillik qazanandan sonra formalaşmağa və inkişaf yolunu tutmağa başladı. Onu da qeyd etmək vacibdir ki, 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qeyd edilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Məhz 1991-ci il dekabrın 16-da ümummilli liderin təşəbbüsü ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi “Dünya azərbaycanlılarının Həmrəylik və Birlik Günü haqqında” qərar qəbul etmiş və bu hadisə azərbaycanlıların mənəvi birliyinin rəmzinə çevrilərək əlamətdar bayram kimi ilk dəfə Naxçıvanda geniş qeyd olunmuşdur.

Diaspor quruculuğu işinə yaxından kömək göstərən və xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlər, milli həmrəylik və azərbaycançılıq ideyası prinsipləri kontekstində formalaşmasına çalışan ümummilli lider Heydər Əliyevin diaspor məsələlərinə xüsusi diqqət yetirməsi və bu sahədə vahid dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesini sürətləndirmişdir. Bu baxımdan, azərbaycançılıq ideyasının, milli birliyin və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün dünyaya səpələnmiş

soydaşlarımızın Vətənlə əlaqələrinin, xüsusilə ölkəmizin bütün məsələlərdə milli maraqlarının və tarixən formalaşmış mənəvi dəyərlərinin qorunması məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Bu baxımdan, ümummilli liderin 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakı şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirilməsi haqqında 23 may 2001-ci il tarixli sərəncamı diaspor quruculuğu sahəsində həlledici mərhələ oldu. Bu fəaliyyətin nə qədər ciddi və genişmiqyaslı olduğunu “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı Dövlət Siyasəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi bir daha təsbit etdi. Ümummilli liderin 2002-ci il dekabrın 27-də imzaladığı fərman diaspor siyasətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar dövlət orqanlarının fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən etdi. Qanunda Azərbaycan diasporu ilə bağlı təsbit olunmuş maddələrin səmərəliliyinin artırılması, diasporumuzun təşkilatlanması, dünya azərbaycanlılarının birliyinin yaranması, dövlətimizin bu sahədə apardığı siyasətin təbliğinə nail olmaq kimi konkret məqsəd və vəzifələr yer alır.

Bir qədər əvvəl isə 2002-ci il iyulun 5-də ümummilli lider Heydər Əliyev “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” imzaladığı fərman Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin mütəşəkkil qaydada əlaqələndirilməsi, dünya azərbaycanlılarının siyasi və ideoloji birliyinin təminatı baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd olmuşdur.

2008-ci il noyabrın 19-da isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın sərhədlərindən, eləcə də tarixi torpaqlarından kənarında yaşayan soydaşlarımızın Vətəndən uzaqda milli həmrəylik ətrafında birləşdirilməsi, eləcə də diaspor quruculuğu sahəsində dövlət siyasətinə xidmət edəcək belə bir Komitənin yaradılması məhz ümummilli liderin uzaqgörən şəxsiyyət olması ilə yanaşı, dünya ölkələri üçün də bir nümunəyə çevrildi.

Bu gün ideoloji dəyərlər, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycançılıq ideyasının rəhbər tutduğu əsas prinsiplər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qorunur və uğurla inkişaf etdirilir. 2016-cı il iyunun 3-də Bakıda dövlət başçısının təşəbbüsü ilə keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edirdi. Bu qurultay dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş 50 milyon nəfərdən artıq azərbaycanlının bir araya gəlməsində mühüm rol oynayaraq azərbaycançılığın böyük tarixi imkanlara, birləşdirmə, səfərbər etmə gücünə malik olduğunu bir daha təsdiqlədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məsələyə diqqəti bir daha cəlb edərək Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayındakı çıxışında demişdir: “İlk növbədə, əlbəttə, biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək. Hazırda xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sayı milyonlarla ölçülür. Əlbəttə ki, onlar yaşadıkları ölkələrin vətəndaşlarıdır. Mən çox istəyirəm ki, onlar yaşadıkları ölkələrdə daha da böyük mövqelərə nail ola bilsinlər. Yaşadıkları ölkələrin ictimai, siyasi, iqtisadi həyatında daha da fəal rol oynasınlar”.

Eyni zamanda, dövlət başçısı bildirmişdir ki, diaspor təşkilatları ilə səfirliklər arasında möhkəm əlaqələr olmalı və bu əlaqələr güclənməli, o cümlədən xarici ölkələrdə dövlət, hökumət, qanunvericilik orqanlarında Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin sayı daha çox olmalıdır.

Dövlət başçısı xüsusi olaraq vurğulamışdır ki, Azərbaycan həqiqətlərini müxtəlif ölkələrə çatdırmaq üçün lazımi tədbirlərin görülməsi haqqında müzakirələr aparılmalı, proqram tərtib edilməlidir: “Əgər Azərbaycan dövləti bu işdə hər hansı bir formada öz dəstəyini verə bilərsə, biz buna hazırıq. Əsas odur ki, biz bunu planlı şəkildə icra edək. Bu, Azərbaycanın diaspor təşkilatları olan bütün ölkələrdə bəlkə də birinci məsələ olmalıdır. Azərbaycan həqiqətləri haqqında əlbəttə ki, dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməlidir. Biz dövlət olaraq bunu etməyə çalışırıq. Ancaq diaspor təşkilatlarından da çox şey asılıdır. Xüsusilə, biz bunu Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı informasiya təminatında görürük”. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması məsələsinə diqqəti bir daha cəlb edərək demişdir ki, Azərbaycan dünya miqyasında çox etibarlı tərəfdaş, ləyaqətli ölkə kimi tanınır və Ermənistandan başqa heç bir ölkə ilə heç bir problemimiz yoxdur.

Hazırda xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması prosesində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələri, dövlət siyasətinin prinsipləri, Azərbaycanın milli maraqları rəhbər tutulmuş, bu prosesi keyfiyyətə yeni müstəviyə çıxarmaq məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış digər xalqların təcrübəsindən faydalanmaqla, tarixi və regional faktorlarla yanaşı, mövcud siyasi realiaqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almaqla Di-

asporla İş üzrə Dövlət Komitəsi daha geniş fəaliyyət göstərir. Heç şübhəsiz ki, komitənin təşkilatlandırma, təbliğat və maarifçilik meyarlarına söykənən ümumi strategiyası dünya azərbaycanlılarını yeni platformalarda birləşdirir.

Bu baxımdan, hər bir diaspor təşkilatının qarşısına qoyduğu əsas məqsəd aid olduğu ölkənin maraqlarını beynəlxalq münasibətlər sistemində təbliğ etmək, ictimai, siyasi və mədəni sferada geniş əlaqələr yaratmaqla düşünülmüş ideoloji fəaliyyət strategiyasını reallaşdırmaq və konkret nəticələr qazanmaqdır. Dövlət komitəsinin nəzdində yaradılmış Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun məqsədi dünyadakı diaspor təşkilatlarımıza maliyyə dəstəyi göstərməkdir. Bununla yanaşı, xarici ölkələrdə diasporun təşkilatlanmasına xidmət edən 11 Koordinasiya Şurası yaradılmışdır ki, bunlar da ümumilikdə 29 ölkəni əhatə edir. ABŞ və Türkiyədə şuraların təsis edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradılmış və bu istiqamətdə fəaliyyət “Strateji Yol Xəritəsi”nə uyğun şəkildə davam etdirilir. Dünya azərbaycanlılarını birliyə çağıran, xüsusilə İrəvandan, Borçalıdan, Cənubi Azərbaycandan dünyaya səpələnən azərbaycanlılar üçün “Vətən uzaqda deyil” birlik konsepsiyası, həmçinin ilk dəfə olaraq yaradılmış və açıq istifadəyə təqdim edilən infoqrafik diaspor xəritəsi olduqca əhəmiyyətlidir. Hazırda xəritədə 48 ölkədən 538 təşkilat haqqında informasiya yerləşdirilmişdir.

(ardı var)

Xalq qəzeti. - 2020.- 14 avqust. - № 159. - S. 4.

Azərbaycan diasporunun güc göstəriciləri və Mehriban Əliyevanın çağırışı...

Məhəmmədli Qəribli

İyulun 12-də işğalçı Ermənistanın silahlı bölmələri tərəfindən növbəti dəfə Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində, Tovuz istiqamətində mövqelərimiz ağır artilleriyadan və minaatanlardan atəşə tutulmağa başladı və bir neçə gün davam edən döyüşlərdə şanlı Azərbaycan ordusu Ermənistan ordusuna ağır zərbə vurdu.

Müharibə isə həm də informasiya cəbhəsində genişləndi. Belə məqamda Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Azərbaycanın diaspora nümayəndələrinə müraciət etdi. Mehriban Əliyevanın müraciətindən sonra dünya azərbaycanlıları daha mütəşəkkil formada birləşib, birlik, həmrəylik nümayiş etdirərək dünyanın müxtəlif ölkələrində dinc, qanuni aksiyalar keçirdilər. Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevə, Azərbaycan Ordusuna, əsgərlərimizə dəstək nümayiş etdirdilər, işğal altındakı torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını tələb etdilər. Bu, qürurverici bir mənzərə və Mehriban Əliyevanın müraciətinə adekvat reaksiya idi. Erməni diasporunun, erməni lobbı qruplarının təxribatlara əl atacağını nəzərə alaraq, Birinci vitse-prezident diasporumuzu təxribatlara uymamağa və aksiyaları dinc, hüquqi müstəvidə keçirməyə çağırırdı.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın dünya azərbaycanlılarına etdiyi müraciətin mətninə diqqət edək:

"Əziz həmvətənlər!

Amerikanın Los-Anceles şəhərində və bəzi Avropa ölkələrinin paytaxtlarında yaxın günlərdə baş vermiş hadisələr milyonlarla azərbaycanlı kimi məni də dərinlən hiddətləndirib.

Azərbaycanlıların öz Vətənini dəstəkləmək üçün müvafiq dövlət orqanları ilə əvvəlcədən razılaşdırılmış dinc, vətənpərvərlik aksiyaları erməni diasporunun nümayəndələri tərəfindən fiziki zorakılıq, aqressiya və qeyri-insani nifrət hissi ilə üzvləşib.

Yaxşı hazırlıq və təlim keçmiş təhrikiçilər, sayca xeyli üstün olmalarından istifadə edib, dinc nümayişçilərə hücum çəkərək onlara xəsarət yetiriblər. Bir sıra hallarda aqressiv əhval-ruhiyyəli erməni qrupları həmin vaxt azlıqda qaldığına görə azğınlaşmış kütləyə müqavimət göstərə bilməyən azərbaycanlılara hücum ediblər.

Onilliklər boyu aşılana nifrət və azərbaycanofobiya ideologiyası öz "eybəcər bəhrəsini" verir – ermənilərin bir qismi dinc azərbaycanlı nümayişçilərə dünya paytaxtlarının mərkəzində daş atır, digərləri Azərbaycan vətəndaşlarının evlərinə ağır artilleriya silahlarından atəş açırlar.

Tarixdə Azərbaycan xalqına qarşı bu cür cinayətlər törədilməsi nümunələri çox olub.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı şəhərinin dinc azərbaycanlı əhalisinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən kütləvi şəkildə məhv edilməsini xatırlamaq kifayətdir. Bu faciəli hadisələr 10-dan çox dövlət tərəfindən soyqırımı kimi tanınıb və beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində pislənib.

O qanlı gecədə tərədən dirnağa qədər silahlanmış erməni döyüşçülər xüsusi qəddarlıqla 613 nəfəri qətlə yetirib, 421 dinc sakin işgəncələrə və təhqirlərə məruz qalıb, 1275 nəfər itkin düşüb və ya girov götürülüb, şəhər özü isə tamamilə yandırılıb.

Mindən çox dinc vətəndaş odlu silah yaraları nəticəsində şikəst olub. Öldürülənlər arasında 106 qadın, 63 uşaq, 70 ahıl şəxs olub.

Səkkiz ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib. 56 nəfər diri-diri yandırılıb.

İki yaşlı Zəhra Quliyevanın erməni təcavüzkarlar tərəfindən qətlə yetirilməsini də qeyd etməmək olmaz. Zəhra 2017-ci il iyulun 4-də Füzuli rayonunun Alxanlı kəndinin iriçaplı silahlardan atəşə tutulması nəticəsində nənəsi ilə birlikdə həlak olub. Başqa bir misal. 2020-ci il iyulun 14-də Tovuz rayonunun 76 yaşlı dinc sakini Əziz Əzizov erməni silahlı qüvvələri tərəfindən mülki obyektlərin artilleriya atəşinə tutulması nəticəsində həlak olub.

Erməni təbliğat-təşviqat şəbəkəsi 30 ildən artıqdır ki, bu amansız cinayətlərə haqq qazandıрмаğa çalışaraq çoxsaylı diasporunun köməyi ilə məkrli anti-Azərbaycan təbliğatı aparır. Sırr deyil ki, ölkəmizə qarşı böhtan kampaniyalarının mütləq əksəriyyəti də məhz erməni diasporu tərəfindən inspirasiya edilir və maliyyələşdirilir.

Nifrət və aqressiya dərəcəsi o qədər artıb ki, bu diasporun bəzi nümayəndələri özlərini demokratiyanın beşiyi hesab edən Qərb ölkələrinin paytaxtlarında qanunsuzluq və hərc-mərclik törədirlər.

Avropa siyasətinin mərkəzi sayılan Brüsseldə Azərbaycan Respublikası səfirliyinin daşa basılmasını, dinc nümayişçilərə xəsarət yetirilməsini başqa necə izah etmək olar?

Los-Ancelesdən, Brüsseldən və digər şəhərlərdən çəkilmiş, düşmənlərimizin həqiqi simasını göstərən zorakılıq və vandalizm kadrları həm haqlı olaraq hiddət, həm də əsaslı suallar doğurur.

Həmin ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları azğınlaşmış bandit qruplaşmalarının bu cür hərc-mərclik törətməsinə nə üçün imkan verirlər? Bu cinayətlərə necə göz yummaq olar?

Mən bütün dünyada yaşayan milyonlarla azərbaycanlı adından ABŞ-ın, Belçikanın və digər dövlətlərin hüquq-mühafizə orqanlarını bu hadisələri hərtərəfli təhqiq etməyə, onlara müvafiq hüquqi qiymət verməyə və bütün təqsirkarları məsuliyyətə cəlb etməyə çağırıram, çünki qanunsuz əməllər cəzalandırılmalıdır.

Mən, həmçinin, çoxsaylı qeyri-hökumət təşkilatlarını, o cümlədən insan haqlarının müdafiəsini özlərinin missiyası elan edən "Freedom House", "Amnesty International" və "Human Rights Watch" təşkilatlarını törədilmiş hadisələrə ədalətli qiymət verməyə çağırıram. Lakin nədənsə, biz hələ onların səslərini eşitmirik. Ümidvaram ki, bu qurumlar yetərincə prinsiplilliyi nümayiş etdirərək, ikili standartlar siyasətindən əl çəkəcək və faktlara əsaslanan bəyanatlarla çıxış edəcəklər.

Əziz qardaşlar və bacılar!

Baş verənlər Ermənistanın işğalçı siyasətinin dinc Azərbaycan əhalisi üçün nə qədər təhlükəli olmasını dünya birliyinə əyani şəkildə nümayiş etdirir.

Belə hallarda bizim borcumuz bu həqiqəti dünya birliyinə çatdırmaqdır.

Bizim vəzifəmiz birləşmək və son zorakılıq aktlarının ədalətlə təhqiq edilməsini, təqsirkarların məsuliyyətə cəlb olunmasını bütün tribunallardan təkidlə tələb etməkdir. Hər bir səsin əhəmiyyəti var!

Mən bütün dünya azərbaycanlılarını birgə hərəkət etməyə, azğınlaşmış düşməne layiqli cavab vermək üçün bizim diasporun bütün potensialını birləşdirməyə çağırıram. Bununla belə, unutmamalıyıq ki, qeyri-insani nifrət hissini əsas götürən vəhşilərə və banditlərə bənzəmək olmaz. Bizim mübarizəmiz yalnız hüquq müstəvisi çərçivəsində aparılmalıdır.

Bu günlərdə bütün dünya şəhərlərində öz səsini ucaltmış və Azərbaycan bayrağını qaldırmış hər kəsə təşəkkür edirəm.

Qoy, heç kim şübhə etməsin ki, heç bir provokasiya bizi haqq yolundan dönməyə məcbur edə bilməz. Biz milyonlayıq, bizim bir məqsədimiz var – Vətəni müdafiə etmək, onun ərazi bütövlüyünü və tarixi həqiqəti bərpa etmək.

Ona görə ki, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi!"

Bir məqamı da təəssüflə qeyd etmək lazımdır. Bu proseslər zamanı xaricdəki antimilli ünsürlərin erməniləri müdafiə etməsinin də şahidi olduq. Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Vidadi İsgəndərli kimilər, Milli Şura ətrafında birləşənlər birbaşa Ermənistana, ermənilərin maraqlarına xidmət etdiklərini ortaya qoydular. Etnik terrorizmin bir forması kimi özünü büruzə verən erməni terrorizminin bu yolla dəstəklənməsi qəbul edilməzdir. Həmin ünsürlər erməni tərəfinin vandalizmini, təxribatlarını müdafiə edir, baş verənlərə görə Azərbaycan tərəfini günahlandırmağa çalışırdılar. Özlərinə məxsus internet kanallarında, verdikləri müsahibələrdə təkrar-təkrar deyirdilər ki, günah Azərbaycan tərəfində, azərbaycanlılardadır. Bununla da iç üzlərini açıdılar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan diasporunun güc göstəriciləri Mehriban Əliyevanın çağırışından sonra özünü daha aydın biruzə verməyə başladı. Azərbaycan Sosialist Partiyasının sədri Elşən Həsənov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Mehriban xanımın müraciətində bir çox vacib məqamlar və tövsiyələr əksini tapıb: "Hazırkı dövrdə xaricdə yaşayan azərbaycanlılara belə bir müraciətin ünvanlanması xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı bu çağırış və tövsiyələrə əməl etdi, təxribata uymadı. Təəssüf ki, son günlər ermənilər azərbaycanlılara qarşı, hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də növbəti vəhşilik və aqressiya nümayiş etdirdilər. Bu kimi halların baş verməsi Azərbaycan cəmiyyətində ciddi hiddət və narahatlıq doğurur. Eyni zamanda, ermənilərin həqiqi mahiyyətini ifşa edir. Bu millətin bacardığı ən yaxşı iş terror və qətlidir. Onlar dəfələrlə azərbaycanlılara qarşı bu bədnam əməlləri törədiblər".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, müraciətdə haqlı olaraq qeyd edilir ki, baş verən hadisələrə beynəlxalq qurumlar mütləq reaksiya verməlidir: "Azərbaycanda baş verən kiçik bir hissəni böyüdən bu beynəlxalq qurumlar əgər obyektivdirlərsə, bu məsələyə də ədalətli münasibət bildirəcəklər. Biz bunu onlardan gözləyirik. Etməsələr, növbət dəfə qeyri-obyektiv olduqlarını, reallıqlara iki standartlarla

yanaşdıqlarını nümayiş etdirmiş olacaqlar. Bu reaksiyanı, xüsusilə Azərbaycana qərəzli mövqeləri ilə seçilən “Freedom House”, “Amnesty International” və “Human Rights Watch” təşkilatlarından gözləyirik. Bu qurumlar Azərbaycana qarşı hər zaman qərəzli olublar.

Azərbaycan bütün zorakılıq tördənlərin məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün həm diplomatik missiyalar, həm də hüquq-mühafizə orqanları vasitəsilə müraciətlər ünvanlayıb. Əminik ki, bütün qanun pozuntularına hüquqi qiymət veriləcək, günahkarlar tapılaraq cəzalandırılacaq. Bizim işimiz, ermənilərdən fərqli olaraq, haqq işidir”.

Elşən Həsənovun sözlərinə görə, diqqət çəkən məqamlardan biri ermənilərin ASALA terror təşkilatı ilə bağlı oldu: “Yaxın tarixdə türk diplomatlara hücumları ilə gündəmə gəlmiş ASALA terror təşkilatı bir daha ortaya çıxdı. ASALA terror təşkilatının adı yazılmış köynəklər geyinmiş qrupların azərbaycanlılara hücumu, xüsusi zorakılığa, vəhşiliyə yol vermələri nifrətlə qarşılanmaya bilməzdi. Los-Anceles, Vaşinqton, Brüssel və digər şəhərlərdə soydaşlarımıza, hətta diplomatik korpuslarımıza hücumlar oldu. Soydaşlarımız belə təxribatlara hüquqi müstəvidə reaksiya verdilər və bütün dünya erməni vandalizminin şahidi oldu. Bizim diasporun mütəşəkkil fəaliyyətinin nəticəsidir ki, Ermənistan baş naziri diasporla işə məsul nazirliyin aparıcı və məsul işçilərini işdən çıxarmasının da diaspor sahəsində uğursuzluğun nəticəsi olduğunu vurğulayıb. Bu mütəşəkkil və nizamlı fəaliyyətdə Mehriban xanımın müraciətinin oynadığı müsbət rol qəbul etmək lazımdır. Həmvətənlərimiz gördü ki, onların arxasında Azərbaycan dövləti durur”.

Son nəticədə qeyd etməliyik ki, gənc Azərbaycan diasporu əsirlər boyu təşkilatlanmış erməni diasporunu açıq müstəvidə məğlub etdi.

Bakı Xəbər. - 2020.- 6 avqust. - № 127. - S. 5.

Azərbaycan və Türkiyə diasporlarının birgə fəaliyyəti müzakirə olunub

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları Baş İdarəsinin rəhbəri Abdullah Erenlə videogörüşü keçirilib.

Komitənin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdiyi təxribat, hərbiçilərimizin, mülki şəxslərin öldürülməsi, təcavüzkar ölkənin işğalçı siyasətini davam etdirməsi ilə bağlı xaricdəki Azərbaycan icmalarının, diaspor təşkilatlarının keçirdiyi dinc aksiyalar barədə müzakirələr aparılıb.

Komitə sədri azərbaycanlıların müxtəlif xarici ölkələrdə dinc, icazəli, sivil formada keçirdikləri aksiyalar və bu aksiyalara əngəl törətmək istəyən ermənilərin təxribatçı hərəkətləri barədə məlumat verib. O qeyd edib ki, ermənilər səfirliklər, konsulluqlar və nümayəndəliklərin binalarına hücumlar edir, müxtəlif vandalizm aktları törədir, azərbaycanlılara qarşı fiziki güc tətbiq edirlər. Faktlar sübut edir ki, ermənilər vandalizm aktlarını, təxribatçı hərəkətlərini əvvəlcədən planlaşdırırlar.

Görüşə görə təşəkkürünü bildirən Abdullah Eren Türkiyə toplumunun hər zaman Azərbaycanın yanında olduğuna bütün dünyanın şahidlik etdiyini vurğulayıb, bundan sonra da hər iki ölkənin diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyətinin əhəmiyyətindən danışılıb.

Görüşdə xaricdəki Azərbaycan və Türkiyə icmalarının bundan sonrakı birliyinin Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəba İcmaları Baş İdarəsinin və Dövlət Komitəsinin koordinasiyası ilə həyata keçirilməsinin önəmi barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb, birgə tədbirlər planı müzakirə edilib. İki qurum arasında qarşılıqlı etimada əsaslanan yüksək əməkdaşlığın 2018-ci ildə imzalanmış “Diasporla iş sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma Memorandumu”na əsasən inkişaf etdiriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

AZƏRTAC
2020, 28 iyul

Diaspor Ana Vətənlə həmrəydir!

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız dövlətimizin və Ordumuzun yanındadırlar

Allahverdi MEHDİYEV

Cari ayın 12-dən etibarən Ermənistan silahlı qüvvələrinin Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi təxribat ölkəmizdə olduğu kimi, xaricdə də geniş əks-səda doğurmuşdur. Ordumuz təxribata sərt reaksiya verərək erməni işğalçıları yerində oturtmuş, onların qara niyyətini puça çıxarmışdır.

Döyüşlərin gedişində 12 qəhrəman oğlumuz və bir dinc vətəndaşımız şəhid olmuş, ayrı-ayrı kəndlərdə mülki obyektlərə xeyli ziyan dəymişdir. Düşmən isə çoxsaylı tələfatını ictimaiyyətdən gizlətmək üçün cürbəcür yollar axtarmaq məcburiyyətində qalmışdı. İndisə təcavüzkar itkilərini yavaş-yavaş etiraf etməli olur. Öldə olan məlumatlara görə, düşmən özünün törətdiyi təxribat nəticəsində təxminən 100 hərbiçisini itirmişdir.

Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Tovuz istiqamətində döyüşlərin getdiyi günlərdə xalqımız misli görünməmiş həmrəylik nümayiş etdirdi. Koronavirus bəlasının tüğyan etməsinə baxmayaraq, minlərlə vətəndaş küçə və meydanlara çıxaraq Silahlı Qüvvələrimizlə və onun Ali Baş Komandanı ilə eyni səngərdə olduğunu bəyan etdi. Prezident İlham Əliyevin çağırışı ilə on minlərlə vətəndaş könüllü olaraq ordu sıralarına qoşulmaq üçün müvafiq dövlət qurumlarına ərizə ilə müraciət etdi.

Diaspor ayağa qalxdı

Vətən torpaqlarına növbəti dəfə qəsd etmək niyyətinə düşmüş Ermənistanın bu planına xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız da biganə qalmayıb dərhal ayağa qalxmışlar. Amerika, Avropa və Asiya ölkələrində Azərbaycan bayrağı altında birləşmiş soydaşlarımız Vətən torpağı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin ruhuna hörmət ifadə etmiş, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi tələbi ilə çoxsaylı aksiyalar keçirmişlər. Onlar "Yaşasın Azərbaycan!", "Şəhidlər ölməz, vətən bölünməz!", "Qarabağ Azərbaycandır!", "Xocalıya ədalət!", "Erməni işğalına son qoyun!" kimi şüarlar səsləndirərək dövlətimizə, xalqımıza və Ordumuza dəstək verdiklərini bir daha bəyan etmiş, düşmən tapdağı altında qalan torpaqlarımızı azad etmək üçün Ali Baş Komandanın əmrini səbirsizliklə gözlədiklərini bildirmişlər. Məlumatlara görə, indiyədək dünyanın 25 ölkəsində 60-a yaxın nümayiş təşkil olunmuşdur. Diqqətəlayiq haldır ki, diasporumuzun keçirdiyi bir sıra aksiyalara türk və gürcü icmalarının fəalları, hətta yerli sakinlər də dəstək vermişlər. Xaricdə yaşayan soydaşlarımız kütləvi aksiyalar keçirməklə yanaşı, Ermənistanın ölkəmizə hərbi təcavüzü və onun doğurduğu fəlakətli fəsadlar barədə mətbuat konfransları təşkil etmiş, Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün maarifləndirmə işləri aparmışlar.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, soydaşlarımız müxtəlif ölkələrdə keçirdikləri aksiyalar zamanı yerli qanunlara riayət etmiş, ictimai asayişin pozulmasına şərait yaratmamışlar. Nümayişlərin təşkil edildiyi məkanlarda qanunvericiliyə zidd olan hər hansı hərəkət qeydə alınmamışdır.

Erməni vandalları iş başında

Erməni hər yerdə ermənidir. Bu millət fürsət düşən kimi mənfur xislətini ortaya qoymaqdan çəkinmir. Yüzdəyüz Amerikada, Avropada yaşayan ermənilər hələ də qayda-qanuna tabe olmağa öyrəşə bilmir, yeri gəldikcə çirkin xarakterini nümayiş etdirirlər. Onlar az olduqları yerlərdə gizlənmək üçün siçan deşiyi axtarır, çox olanda isə "əjdaha"ya dönürlər.

Soydaşlarımızın ABŞ və Avropada keçirdiyi etiraz aksiyalarının bəzilərinə erməni vəhşiliyi öz mürdar damğasını vurmuşdur. "Əjdaha"lar əvvəlcə ABŞ-ın Los Angeles şəhərində səhnəyə çıxmışlar. Ötən çərşənbə axşamı ölkəmizin bu şəhərdəki baş konsulluğunun binasının qarşısında toplaşmış 50-yə yaxın soydaşlarımız təxminən 3 min erməni vandalından ibarət qrupun hücumuna məruz qalmışdır. Yerli polis nümayişçilərin təhlükəsizliyini təmin etməkdə acizlik göstərmiş, nəticədə biri qadın olmaqla 7 həmyerlimiz müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

Məlumatlara görə, Los Angelesdə törədilmiş vandalizm aktının bir iştirakçısı yaxalanmış və digərlərinin müəyyən edilib cinayət məsuliyyətinə cəlb olunması üçün tədbirlər görülür. Öz növbəsində

şəhərdəki baş konsulluğumuz erməni cinayətkarlarının tezliklə müəyyən edilib cəzalarını alması üçün bütün səyləri göstərir.

Erməni vəhşiliyi növbəti gün yenidən Belçikanın paytaxtı Brüsseldə təzahür etmişdir. Həmin gün soydaşlarımızın ölkəmizin Belçika Krallığı və Lüksemburq Böyük Hersoqluğundakı səfirliyi, Avropa İttifaqı yanında nümayəndəliyinin inzibati binasının qarşısında keçirdiyi aksiyaya vəhşi müdaxiləni Belçika Erməniləri Təşkilatı təşkil etmişdi. Daş, iti kəsici alətlər və partlayıcı vasitələrlə silahlanmış erməni vandalları Azərbaycan icmasının 6 üzvünü, eləcə də "REAL TV"-nin Avropa bürosunun müxbirini yaralamışlar. Həmçinin diplomatik missiyamızın əməkdaşları xəsarət almış, missiyanın inzibati binası dağıntılara məruz qalmış, şüşələr qırılmış, Azərbaycan icması üzvünün şəxsi avtomobili yararsız hala salınmış, diplomatlarımızın ailə üzvlərinin yaşadığı əraziyə hücum cəhdi olmuşdur. Bütün bu vəhşiliklərə baxmayaraq, aksiyada iştirak etmiş soydaşlarımız yüksək vətənpərvərlik sərgiləyərək öz şüarları və bəyanatları ilə erməni vandallarını susmağa məcbur etmişlər.

Yerli polis erməni təxribatçıların qarşısını alıb onları təzyiqli su tətbiq etməklə aksiya yerindən uzaqlaşdırmış, dağıntı və təcavüz faktlarını qeyd almışdır. Hüquq-mühafizə orqanları 17 erməni vandalını saxlamışdır.

Son günlər Rusiyadan da həyəcanlı xəbərlər gəlir. Erməni vandalları qonşu ölkədə də soydaşlarımızı təxribata çəkməyə cəhd edirlər.

"Demokratiya mələkləri" ağızlarına su alıblar

Erməni vandallarının demokratik dünyada törətdikləri vəhşiliklər özlərini demokratiya cəfəkeşi kimi təqdim edənlərin tükünü zərər qədər də tərətməmişdir. "Demokratiya mələkləri" ağızlarına su alıb susmuşlar. Cürbəcür yerli və beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları, ayrı-ayrı aparıcı dövlətlərin rəsmiləri, eləcə də nüfuzlu media orqanları heç nə olmamış kimi kiryib dayanmışlar: elə bil ki, nə görüblər, nə də eşidiblər.

Hadisələrə belə münasibət qətiyyətlə təəccüblü deyil. Yaxın tarixin təcrübəsi göstərir ki, "demokratiya mələkləri" tənqid hədəflərini əvvəlcədən müəyyənləşdirəndən sonra hücum keçirlər. Onların hədəfləri siyahısında Ermənistan və ermənilər yox, Azərbaycan və azərbaycanlılar yer alıblar. Əgər erməni vandallarının törətdiklərini azərbaycanlılar, yaxud digər bəlli hədəflər (məsələn, türkiyəlilər, qazaxlar, özbəklər...) törətsəydilər, dünyada elə bir həngamə qopardı ki, gəl görəsən. Yəni ki, amandır, qoymayın demokratiyaya, insan hüquqları və azadlıqlarına, o cümlədən vətəndaşların sərbəst toplaşma hüququna və s. və i.a. kölgə salsınlar. Şəxsi siyasi maraqları naminə islamofobiyanı, türkofobiyanı qidalanma mənbəyi seçmiş siyasətbazlar dərhal meydana atılıb milli miqrasiya qanunvericiliyinin yarıtmaz olduğunu və onun təcili olaraq sərtləşdirilməsinin vacibliyini ağızları köpüklənə-köpüklənə car çəkərdilər.

Azərbaycan xalq və dövlət olaraq bütün bunları çox görmüşdür. Demokratiyadan dəm vuranların dabbaxda göynünə də bələddir. Onların Azərbaycan və azərbaycanlılar barədə nəsə deyib-deməməsi xalqımız üçün ikinci, üçüncü, dördüncü... dərəcəli məsələdir. İndiki mərhələdə cəmiyyətimiz üçün ən əsası xalq-dövlət və Vətən-diaspor həmrəyliyi. Belə bir həmrəylik isə artıq faktır.

Azərbaycan.- 2020.- 26 iyul.- № 146.- S. 1, 3.

Azərbaycan diasporu terrorçu ASALA ilə üz-üzə

Sədrəddin İsmayılov

Azərbaycan diasporunun yaşı təxminən 100 ildir. Bu illər ərzində onun formalaşmasında çox ciddi problemlər olub. SSRİ-nin yaranması ilə diasporada nəsil dəyişməsi prosesi dayanıb. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra onun tərkibi yenilənib, gəncləşib, hədəfləri aydınlaşıb.

Hazırda Azərbaycan diasporunun başlıca hədəfləri Qarabağ həqiqətlərini, Ermənistanın işğalçı olduğunu yaşadıkları ölkənin cəmiyyətinə və dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, habelə Azərbaycanın regional və beynəlxalq əhəmiyyətini təbliğ etməkdən ibarətdir.

Diaspor həm də Azərbaycanın mədəniyyətinin, milli adət-ənənələrinin, problemlərinin daşıyıcısıdır.

İyulun 12-də Azərbaycanın dövlət sərhədində Ermənistanın törətdiyi təxribatdan sonra dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar həmin hadisəyə etiraz olaraq aksiyalar keçirməyə başladı.

Ermənilər də Ermənistan hakimiyyətinin işğalçılığını və təxribatçı olduğunu ört-basdır etməkdən ötrü Azərbaycana qarşı çıxışlar etdilər. Erməni vandallarının ölkəmizin diplomatik missiyalarının binası önündə aksiyalarının qarşısı soydaşlarımız tərəfindən bir qayda olaraq alınıb. Azərbaycanlıların keçirdiyi mitinq və piketlərə ermənilər hücum çəkir, onlara fiziki güc tətbiq edirlər.

Əvvəllər belə hadisələr, demək olar ki, çox nadir hallarda baş verirdi. Son günlər dava-dalaşın sayı artıb. Tanıyanlar ermənilərin dava-dalaşa nə vaxt meyilləndiyini yaxşı bilir. Onlar sayları çox olanda, arxalarında güc hiss etdikdə, polis, təhlükəsizlik orqanlarından dəstək alanda dava-dalaş arxayın başlayırlar.

Azərbaycan diasporuna hücumlar olan ölkə və şəhərlərə diqqət etsək, bunu aydın görmək olar. Erməni diasporunun vəhşiliklərinə olayların gerçəkləşdiyi ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları və asayiş keşikçiləri niyə göz yumur? Həmin ölkələr həm də ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələri, yaxud Minsk Qrupunun üzvləridir. Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ətraf rayonların azad edilməsinə həmin ölkələrin münasibəti necədirsə, erməni diasporunu da elə himayə edirlər.

Dinc və razılaşıdırılmış aksiya keçirən soydaşlarımıza qarşı hücumlarda erməni terror təşkilatlarının dəst-xətti açıq-aydın görünür. Ermənilərin ASALA terror təşkilatının ən fəal olduğu yerlər ABŞ və Avropa ölkələridir. Onların hədəfi Türkiyə, türk diplomatlar, iş adamları idi. Bu cinayətkar qruplaşma onlarla türk diplomatı və iş adamını qətlə yetirib. 1988-ci ildə bu terrorçu dəstə fəaliyyətini dayandırdığını elan etsə də, başqa qiyafədə bu gün cinayət əməlləri törədir.

ASALA-nın, daşnakların törəmələri, davamçıları hazırda Azərbaycan diasporuna qarşı vandalizm aktları törədir, hücumlar təşkil edirlər. Onların ABŞ, Belçika, Fransa və başqa ölkələrdə azərbaycanlılara qarşı törətdiyi cinayətlər ASALA-nın taktikası ilə eynidir.

Odur ki ABŞ, Rusiya, Avropa İttifaqına üzv ölkələr erməni diasporu ilə özünü buraxdığını elan edən ASALA arasında əlaqəyə də diqqət yetirməlidirlər, buna ciddi ehtiyac yaranıb. Çünki ASALA mövcud olduğu ölkələrin siyasi rəhbərliyinin xeyir-duası ilə fəaliyyət göstərirdi. Həmin dövlətlər bu terrorçu qruplaşma vasitəsilə Türkiyəyə təzyiqlər edir, onu zəiflətməyə, özlərindən asılı vəziyyətə salmağa çalışırdı. Yəni adlarını çəkməyə ehtiyac duymadığımız, Azərbaycan ictimaiyyətinin yaxşı tanıdığı həmin ölkələrin təhlükəsizlik qurumları erməni diasporundan Azərbaycana qarşı təzyiq vasitəsi olaraq istifadə edir. Onlar bir sıra hallarda bu kimi qarşıdurmanın yaranmasında maraqlı görünürlər.

Azərbaycan diasporunu erməni terrorundan qorumaq üçün, ilk növbədə, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi ilə Diasporla İş üzrə Komitəsinin birgə fəaliyyət göstərməsi zəruridir. ABŞ, Fransa, Rusiya və Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin səfirliklərinə məsələnin ciddi və təhlükəli olduğunun çatdırılması vacibdir. Azərbaycanın səfirliklərinin həmin ölkələr və ittifaqa üzv dövlətlərin uyğun qurumları ilə daha sıx işləməsi zərurəti yaranıb.

Qeyd edək ki, iyunda Fransanın Dijon şəhərində çeçen mühacirlərlə ərəblər arasında kütləvi qarşıdurma baş vermişdi. Onda Fransanın daxili işlər naziri Kristof Kastaner bildirmişdi ki, Dijonda ictimai asayişin pozulması, qorxu mühitinin yaradılması yolverilməzdir və bu hadisələrə qarşı sərt tədbirlər görülməsini ehtiyac var.

İlkin araşdırmalara əsasən, Çeçenistan əsilli gəncin ərəblər tərəfindən döyülməsindən sonra qarşı tərəf qisas almaq qərarına gəlib. Hadisələr bundan sonra güclənib.

Ermənilərlə Azərbaycan diasporu arasında vəziyyətin o həddə çatmaması üçün müvafiq yerli qurumların diaspor nümayəndələri ilə görüşməsinə də ehtiyac yaranıb. Bu görüş və müzakirələr Azərbaycan diasporunun dinc tədbirlər keçirməsinin qarşısını almamalıdır.

Beləliklə, bu gün Azərbaycan diasporu ASALA tərbiyəsi alan, güclü havadarı və himayədarı olan erməni terrorçuları üz-üzə qalıb.

İki sahil.-2020.-25 iyul.-№126.-S.29.

Azərbaycanın İsveçdəki diasporunun nümayəndələri yerli ictimaiyyəti Ermənistanın hərbi təxribatları barədə məlumatlandırıblar

Rauf Əliyev,

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Stokholm

İsveçdəki Azərbaycan diasporunun nümayəndələri Azərbaycan-Ermənistan sərhədində baş verən toqquşmalarla bağlı yerli ictimaiyyəti məlumatlandırmaq üçün Stokholmda mətbuat konfransı keçiriblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən Skandinaviya Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi İradə Əliyeva Söderberg şuranın baş verən hadisələrlə bağlı bəyanatını səsləndirib.

Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində erməni silahlılarınun növbəti hərbi təxribatı barədə danışan diaspor fəalı yaranan qanlı toqquşmalar nəticəsində Azərbaycan Ordusunun generalının, müxtəlif rütbəli hərbiçilərin və eyni zamanda, mülki şəxslərin həlak olduğunu, mülki əhalinin və yaşayış məntəqələrinin atəşə tutulduğunu bildirib. Azərbaycan kəndlərinin məqsədyönlü şəkildə əsas hədəf seçildiyini və baş verənlərin hüquqi prizmadan qəbul edilməz olduğunu qeyd edən İradə Əliyeva Söderberg beynəlxalq birliyi bu hadisələri yaxından öyrənməyə və müvafiq addımlar atmağa çağırıb. O, Ermənistan tərəfinin təxribat üçün seçdiyi ərazinin əhəmiyyətindən də danışaraq, təxribatın məqsədinin həm də Tovuz rayonu ərazisindən keçən beynəlxalq əhəmiyyətli boru kəmərləri və enerji layihələrinin işinə maneə olmaqdan ibarət olduğunu, bunun beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinə çox ciddi təsir göstərə biləcəyini vurğulayıb.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış etdiyi və 1990-ci illərdən başlayaraq Azərbaycan ərazilərinin böyük hissəsinin Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən işğal olunduğu qeyd edilən tədbirdə münaqişə ilə bağlı BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən 4 qətnamənin qəbul edildiyi bildirilib. Bu qətnamələrin hər birində Ermənistan hərbi birləşmələrinin işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərini qeyd-şərtsiz tərk etməsinin və Ermənistanın təcavüzkar siyasətinə son qoymasının birmənalı şəkildə tələb edildiyi diqqətə çatdırılıb. İradə Əliyeva Söderberg təəssüf hissi ilə buna məhəl qoyulmadığını vurğulayıb.

"Biz istəyirik ki, sülhpərəst ölkə olan İsveç digər Avropa ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar ilə birlikdə bu münaqişənin həllində daha fəal iştirak etmək üçün səy göstərsin. Bunun üçün isə Ermənistanın işğal altındakı Azərbaycan ərazisini tamamilə tərk etməsi məqsədlə təxirəsalınmaz addımlar atılmalıdır" - deyərək, İradə Əliyeva Söderberg deyib. Diaspor fəalı, habelə bildirib ki, Ermənistan yeni bir müharibə başlamağa və daha çox ərazi işğal etməyə, daha çox azərbaycanlıyı öldürməyə cəhd edərsə, Azərbaycan xalqı öz hüquqlarından istifadə edib ərazilərini müdafiə edəcək və zəbt olunmuş Dağlıq Qarabağı da azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlaya bilər.

Qeyd edək ki, tədbirdə İsveçdə fəaliyyət göstərən "Odlar Yurdu" Mədəniyyət Dərnəyinin, Təsviri İncəsənət Dərnəyinin, İsveç Qarabağ Azadlıq Mərkəzinin, "İnter Kultur" Dərnəyinin və Azərbaycan-İsveç Federasiyasının bəyanatları da təqdim olunub.

AZƏRTAC
2020, 22 iyul

Azərbaycan diasporu bu gün həm də kifayət qədər birdir, həmrəydir

Sərdar Ünsal: "Türkiyə, türk milləti olaraq Azərbaycanımın yanındayıq"

Süleyman İsmayilbəyli

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar, soydaşlarımız arasında birlik və bərabərliyin, həmrəyliyin olduğu zaman-zaman bu və ya digər situasiyalarda öz təsdiqini tapır. Son günlər Ermənistanın təxribatı nəticəsində yaşayan olaylar fonunda bir daha bunun əyani şahidinə çevrildik. Dünyanın dörd bir tərəfində yaşayan soydaşlarımız ayaqlanaraq erməni təxribatını pisləyən aksiyalar keçirdilər. Anoloji tədbirlər qardaş Türkiyədə də təşkil edildi. Biz də "OLAYLAR" olaraq bu ərafədə soydaşlarımız nümayiş etdirdiyi birlik və bərabərlik, diasporumuzun günümüzdə aktiv fəaliyyətinə nəzər yetirmək üçün Türkiyə Azərbaycan Dostluq Dərnəkləri Federasiyası İqdir Azərbaycan Evi Dərnəyinin sədri Sərdar Ünsalla söhbətləşdik.

-Sərdar bəy, günümüzdə Azərbaycan diasporunun durumunu necə xarakterizə edərdiniz?

-Azərbaycan diasporu günümüzdə kifayət qədər inkişaf edib, tərəqqiyə nail olub. Azərbaycan diasporu bu gün həm də kifayət qədər birdir, həmrəydir. Azərbaycandan kənarında yaşayan azərbaycanlılar bir yumruq şəklində birləşərək Azərbaycanın ümummilləti məsələlərində zərbəni bir yerə vura bilir, vahid mövqedən çıxış etməyi bacarırlar. Günümüzdə hər birimizin həyəcan hissi ilə izlədiyi Tovuz bölgəsində baş verən erməni təxribatı və ona etiraz əlaməti olaraq dünyanən dörd bir yanında keçirilən etiraz aksiyaları fonunda bunu aydın şəkildə gördük. Birləşmiş Ştatlardan tutmuş Avropanın ayrı-ayrı ölkələrinə qədər, keçmiş postsovet ölkələrində, eləcə də Türkiyə Cümhuriyyətində erməni təxribatını pisləyən etiraz aksiyalarının keçirilməsi, hətta Azərbaycandan kənarında yaşayan azərbaycanlıların səfərbərlik elan ediləcəyi təqdirdə hamılıqla ölkəyə qayıdaraq düşməne qarşı vuruşacağı barədə səslənən fikirlər dediklərimizin əyani sübutudur. Bu son olaylar bir daha sübut etdi ki, xaricdə, dünyanın müxtəli ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar kifayət qədər təşkilatlanıb, birlik, həmrəylik nümayiş etdirməyə nail olub. Bu da təbii ki, ilk növbədə məhz Azərbaycan diasporunun güclü, qüdrətli olması deməkdir. Bu gün bizim kimi Azərbaycandan kənarında yaşayan hər bir azərbaycanlının ürəyi Azərbaycanla döyünür, canımız, qanımız Azərbaycanda baş verənləri, ermənilərin həyata keçirdikləri təxribatları, insanlıq əleyhinə hərəkətləri həyəcanla izləyirik.

-Səhv etməməsə İqdir da dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətində baş verən erməni təxribatını pisləyən etiraz aksiyası keçirilib

-Tamamilə doğru söyləyirsiniz. Biz də hər bir azərbaycanlı kimi Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində həyata keçirilən erməni təxribatını ilk gündən həyəcanla izləyib, bu təxribata qarşı öz etiraz səsimizi bildirmişik. Müxtəlif kütləvi informasiya vasitələri, qəzetlərdə erməni təcavüzünü pisləyən, Azərbaycan ərazilərinin işğalına dərhal son qoyulmasını, işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarının qeyd-şərtsiz azad olunmasını tələb edən bəyanatlar səsləndirmiş, yazılar, məqalələrlə çıxış etmişik. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, bu günlərdə İqdir da Azərbaycana dəstək tədbiri təşkil edildi. Belə ki, İqdir Velosiped Klubu və Türkiyə Azərbaycan Dostluq Dərnəkləri Federasiyası İqdir Azərbaycan Evi Dərnəyinin birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycana dəstək və erməni təxribatlarını qınamaq məqsədilə velosiped yarışını keçirildi. Azərbaycana dəstək məqsədilə təşkil olunan yarışda iştirak edən gənclər əllərində Türkiyə və Azərbaycan bayraqlarıyla birlikdə şəhər daxilində dövrə vurdular. Sonda İqdir Zübeydə Xanım Bulvarındakı İqdir yazısı önündə Türkiyə və Azərbaycan bayraqları dalğalandırıldı. Daha sonra gənclər şəhid Mehmet Çavuş abidəsi önündə "Azərbaycanın yanındayıq", "Azərbaycan yalnız deyil", "Ermənistan məhv olsun" kimi şüarlar səsləndirdilər. Aksiyada Türkiyə Azərbaycan Dostluq Dərnəkləri Federasiyası İqdir Azərbaycan Evi Dərnəyinin sədri olaraq mən çıxış edərək bildirdim ki, ermənilər artıq bütün hüduqları keçərək Azərbaycanın Tovuz bölgəsinə hücum ediblər. İllərdir atəşkəsi pozan ermənilərə artıq lazım olan cavabı vermək şərtidir. Onlar öz ağalarından, arxalarında dayanan güclərdən almış təlimat əsasında Azərbaycan ərazilərinə hücum edərək bir neçə əsgərimizi şəhid ediblər. Ancaq güclü Azərbaycan Ordusu da ermənilərə lazım olan dərsi verərək 100-dən çox düşməni məhv edib. Aksiyada çıxışım zamanı onu da bildirdim ki, Türkiyə, türk milləti olaraq Azərbaycanın yanındayıq. Bundan heç kimin şübhəsi olmasın. Azərbaycan bu haqlı davada yalnız deyildir. Bu gün yüzlərlə Türk gənci Azərbaycana könüllü olaraq gedib cəbhədə döyüşmək istəyir. Qəti şəkildə qatil Ermənistanı qınıyıyırıq və işğal etdikləri torpaqlardan çəkilməsini gözləyirik.

Aksiyada həmçinin İqdır Velosiped Klubu rəhbəri Gökçen Acar da çıxış etdi. O, isə bildirdi ki, Tovuz bölgəsi Azərbaycan və Türkiyə üçün çox önəmli bir ərazidir. Türkiyə üçün də bu ərazi çox önəmlidir. Çünki neft, qaz, dəmir yolu xətti bu ərazi üzərindən keçir. Türkiyəni Azərbaycana bağlayan bir ərazidir". Gökçen Acar dedi ki, Azərbaycanın yanında, işğalçı Ermənistanı qınayırıq.

İqdır Velosiped Klubunun sədr müavini Erdinç Turan isə erməni təxribatı zamanı həlak olan şəhid əsgərlərimizə rəhmət dilədi, şəhidlərin yaxınlarına, ailələrinə başsağlığı verdi. Ümumiyyətlə, aksiyada iştirak edən gənclər isə "Ana Vətəndən Ata vətənə salamlar", "Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik" kimi şüarlar səsləndirdilər.

-Qeyd etdiniz ki, Tovuz bölgəsi Türkiyə üçün də çox önəmlidir. Mümkünsə bir qədər açıqlama verə bilərsiniz və bu səbəbdən hansı addım atılmalıdır?

-Tamamilə doğru qeyd etdiniz. Azərbaycanın Tovuz rayonunun canımız Azərbaycanla yanaşı, strateji baxımından Türkiyə üçün də önəmi çox böyükdür. Tovuz rayonunun yaşayış məntəqələrindən Bakı-Tbilisi Ceyhan əsas ixrac neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz xətti, eyni zamanda onun genişləndirilərək həyata keçirilən TANAP, TAP xətləri, Qərb İxrac Boru Kəməri, Cənub Qafqaz Boru Kəməri keçir. Eyni zamanda Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti də Tovuz rayonu ərazisindən keçir. Gördüyünüz kimi, Tovuz strateji baxımdan çox mühüm bir məkandır və adlarını qeyd etdiyimiz enerji xətləri səbəbindən Türkiyə üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ümumiyyətlə, təkcə Tovuz rayonu deyil, eləcə də Azərbaycanın hər qarış torpağı belə bizlər üçün, Türkiyə Cümhuriyyəti üçün əzizdir, müqəddəsdir. Ona görə də Türkiyə dövləti, burada yaşayan bizlər olaraq Azərbaycanın barmağına xırda bir tikanın batmasını istəmərik. Necə ki, Azərbaycan da eyni mövqedədir, Türkiyəyə qarşı eyni münasibəti ortaya qoyur. İki qardaş ölkədən bundan başqa bir münasibət gözləməyə dəyməz. Ona görə də Tovuzda erməni təxribatı baş verən ilk gündən Türkiyə dövləti buna öz kəskin etirazını bildirdi və Azərbaycanın haqlı davasında onun yanında yer aldığı bəyan etdi.

-Adlarını qeyd etdiyiniz kəmərlər Türkiyə ilə yanaşı, Avropa üçün də önəmlidir. Çünki Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycanın, adlarını qeyd etdiyimiz kəmərlərin əhəmiyyəti böyükdür. Bu baxımdan Türkiyənin narahatçılığı qədər eyni münasibəti Avropa ölkələri də göstərməli deyildimi?

-Tamamilə doğru qeyd edirsiniz. Avropa ölkələri də ermənilərin bu xain saldırısını kəskin şəkildə pisləməli, ona öz etirazını bildirməli, Ermənistandan qəti şəkildə atəşi dayandırmağı tələb etməli idi. Ancaq təəssüflər olsun ki, biz hələ də bir sıra Avropa ölkələri, Avropanın siyasi institutlarından bu ikili yanaşma, siyasəti görürük. Düşünürəm ki, Avropa insanının mövqeyini dəyişmək, onlarda Azərbaycan barədə daha geniş məlumat bazası yaratmaq, onları bilgiləndirmək üçün diasporumuz daha fəal, daha aktiv işləməli, fəaliyyət göstərməlidir. Bu gün dünyanın müxtəlif bölgələrində, Avropanın siyasi mərkəzlərində azərbaycanlıların keçirdikləri etiraz aksiyaları zamanı erməni təxribatı pislənilməklə yanaşı, həm də Avropa insanına o da çatdırılmalıdır ki, Tovuz rayonuna olan erməni hücumu, həm də Avropanın enerji təhlükəsizliyinə olan hücumdur. Tovuz rayonunda həyata keçirilən erməni təxribatı yalnız Azərbaycana qarşı nəzərdə tutulmayıb. Eyni zamanda Avropaya qarşı nəzərdə tutulub ki, bu hücum nəticəsində adlarını qeyd etdiyimiz kəmərlərin fəaliyyəti təhlükə altında qalsın, onların istifadəsi riskli hesab edilsin. Ona görə də hesab edirəm ki, Avropanın ayrı-ayrı ölkələrində azərbaycanlı qardaşlarımız etiraz aksiyaları keçirən zaman mütləq bu məqama diqqət çəkməlidirlər.

-Sərdar bəy, hazırda Azərbaycan və türk diasporlarının fəaliyyətini, onlar arasında əlaqələri necə xarakterizə edərdiniz?

-Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları arasında əlaqələr, münasibətlər kifayət qədər yüksək səviyyədədir. Hər iki ölkənin həyatında baş verən müxtəlif situasiyalar zamanı həmin hadisələrə qarşılıqlı şəkildə olan münasibət fonunda bunu aydın şəkildə görürük. Ümumilikdə isə hesab edirəm ki, iki qardaş ölkənin bir diasporu olmalıdır. Belə olan halda biz daha güclü olarıq və bizdən daha çox ehtiyat edərlər. Yaşasın Türkiyə-Azərbaycan dostluq və qardaşlığı, yaşasın Ankara, Bakı.

Olaylar. - 2020.- 22-30 iyul. - № 58. - S. 11.

Azərbaycan diaspor quruculuğunda məlum problemlərin həlli də XİN-də kadr islahatlarından sonra başlana bilər

Məhəmmədli Qəribli

Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş vermiş məlum silahlı toqquşma ilə bağlı xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstəyini bildirmək məqsədilə müxtəlif aksiyalar keçirib.

Rusiyada yaşayan bir qrup soydaşımız da Moskva şəhərindəki Azərbaycan səfirliyinin binası önünə gəlib. Moskvanın müvafiq qurumları ilə razılaşdırılmayan və pandemiya vaxtı baş tutmuş toplantıya səfir Polad Bülbüloğlunun xahişi ilə yerli hüquq-mühafizə orqanları müdaxilə etməyib və yığılan şəxslərə öz mövqelərini bildirmək üçün imkan yaradılıb. Səfir Polad Bülbüloğlu həmyerlilərimizlə görüşərək soydaşlarımıza göstərdikləri vətənpərvərlik və dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib. O qeyd edib ki, son günlər Rusiyada yaşayan azərbaycanlılardan səfirliyə çoxlu sayda müraciətlər daxil olur. Onların hər birində həmyerlilərimiz ordu sıralarına qatılmağa və müharibəyə hazır olduqlarını bildirirlər. Polad Bülbüloğlu bu haqda ölkəmizin müvafiq qurumlarına məlumat verdiyini diqqətə çatdırıb.

ABŞ-da yaşayan soydaşlarımız da Vaşinqtonda Ermənistan səfirliyinin qarşısına toplaşaraq baş verənlərə öz hiddət və kəskin etirazlarını bildiriblər. Öllərində Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarını, erməni təxribatları zamanı qəhrəmancasına həlak olmuş şəhidlərimizin şəkillərini, müxtəlif şüarların yazıldığı plakatları tutan soydaşlarımız Ermənistan səfirliyinin önündə Azərbaycanın dövlət himnini oxuyublar.

Aksiya ərzində tədbir iştirakçıları "Yaşasın Azərbaycan!" "Yaşasın millətimiz!", "Yaşasın dövlətimiz!", "Yaşasın birliyimiz!", "Şəhidlər ölməz, vətən bölünməz!" şüarlarını səsləndirməklə dövlətimizə, xalqımıza və ordumuza dəstək olduqlarını ifadə ediblər.

Moldovada yaşayan azərbaycanlılar da ölkəmizin Kişinyovdakı səfirliyinə gələrək ordumuza və Prezidentə dəstəklərini ifadə ediblər. Azərbaycanın Moldovadakı səfiri Qüdsi Osmanov bildirib ki, azərbaycanlılar səfirliyə gələrək, Azərbaycan Ordusunun və Prezidentinin yanında olduqlarını bildirdilər:

"Soydaşlarımızı səfirlikdə qəbul etdik, səmimi bir ortamda fikir mübadiləsi apardırıq. Diasporumuzun fəal üzvləri olan azərbaycanlılar bildirdilər ki, Ermənistanın Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi təxribatlardan hiddətləniblər. Onlar, həmçinin, Prezident İlham Əliyevin çıxışlarını, o cümlədən Nazirlər Kabinetinin iclası zamanı etdiyi çağırışı dinləyiblər. Soydaşlarımız bildirdilər ki, ordumuza və Prezidentimizə dəstək məqsədilə könüllü şəkildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərkibində erməni işğalçılarına qarşı döyüşməyə hazırdırlar. Onlar rəsmi qaydada könüllü olaraq orduya getmək üçün müraciətlər etdilər, səfirliyin bunu rəsmiləşdirməsini istədilər, lazım olan anda Vətənə yola düşməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Biz həmin şəxslərin müraciətlərini qəbul etdik və müvafiq dövlət qurumlarına təqdim edəcəyik".

Dünya ölkələri arasında ən çox soydaşımızın yaşadığı İrandan da dəstək mesajları gəlməyə başlayıb. Həmin ölkədəki soydaşlarımız, gecə olmasına baxmayaraq, balkonlara çıxaraq, Tovuzda düşmən təxribatının qarşısını sərt şəkildə alan Ordumuza dəstək üçün "Azərbaycan var olsun, istəməyən kor olsun" şüarı səsləndiriblər.

Gürcüstanda yaşayan soydaşlarımızdan da ciddi dəstək gəlməkdədir. Qonşu ölkədəki azərbaycanlılar "Qırmızı Körpü" sərhəd-keçid məntəqəsinə qədər gələrək Milli Ordumuza dəstək ifadə ediblər. Əsasən gənclərdən ibarət olan onlarla soydaşımız sərhədin açılmasını, onların da Azərbaycana gələrək döyüşlərə qatılmasına şərait yaradılmasını istəyiblər.

Finlandiya Azərbaycanlıları Assosiasiyası Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində ermənilərin törətdiyi təxribatlara etiraz bəyanatı yayıb. Assosiasiyanın həmsədri Arzu Oqtay bildirib ki, vətənimizin bu dar günündə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafında yumruq kimi birləşərək üzərimizə düşən vətəndaşlıq borcumuzu yerinə yetirməliyik, bu müharibədə kənarda qalmamalıyıq: "Azərbaycanın hər bir vətəndaşı üçün bir ucalıq var - Vətən ucalığı, bir müqəddəslik var - Vətən müqəddəsliyi, bir and var - Vətən andı. Bu anda sadıq olaraq bütün beynəlxalq qurumlara etirazımızı bildirib, Ermənistanın təcavüzkar hərəkətlərinə hüquqi qiymət verilməsini tələb edirik".

İsveç Krallığının Geteborq şəhərində yaşayan soydaşlarımız maşın karvanı və Azərbaycan bayraqları ilə əsgərlərimizə və xalqımıza dəstək məqsədilə həmrəylik yürüşü təşkil ediblər. Yürüşdə iştirak edən həmyerlilərimiz səfərbərlik olacağı təqdirdə savaşa hazır olduqlarını bildiriblər. Aksiyaya qatılanlar Ermənistan ordusunun Tovuzda hücumlarını pisləyib, bu gün birlik, həmrəylik vaxtı olduğunu deyiblər.

İsveçdə yaşayan azərbaycanlılar səfərbərlik olacağı təqdirdə hər zaman Qarabağ uğrunda savaşa hazır olduqlarını bəyan ediblər. Yürüşdə İsveç Krallığının Partille bələdiyyə məclisinin üzvü Turan Əliyev də iştirak edib.

Rotterdam şəhərində Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin (BAK) “Qarabağ” idman klubunun ofisində keçirilən toplantıda Niderland və Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasına üzv olan diaspor təşkilatlarının, eləcə də Hollandiya-Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyinin nümayəndələri iştirak edib. Toplantı iştirakçıları Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təxribatını pisləyən bəyanatların ingilis və Niderland dillərində yayılması, bütün beynəlxalq qurumlara göndərilməsi, erməni vəhşiliyini ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq üçün Ermənistan səfirliyinin və Niderland Parlamentinin qarşısında etiraz aksiyaları təşkil edilməsi (mövcud pandemiya qaydalarını pozmamaya şərt), Azərbaycan Ordusuna maddi və mənəvi dəstək göstərilməsi barədə qərar qəbul edib. Diaspor nümayəndələrimizin Azərbaycanla həmrəylik aksiyası keçirdikləri ölkələrin sayını uzatmaq da olar.

Belə müdafiə aksiyalarının ölkəmiz üçün nə kimi əhəmiyyəti var və XİN-də baş verən islahatlardan sonra diaspor quruculuğunda hansı irəliləyişlərin şahidi ola bilərik?

Diaspor Press İnformasiya Mərkəzinin rəhbəri Toğrul Allahverdili “Bakı-Xəbər”ə açıqlamasında bildirdi ki, xaricdəki diaspor və lobbi təşkilatlarımız yalnız Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində fəaliyyət göstərmir: “Həmin təşkilatlar, həmçinin, Azərbaycanın maraqlarının yaşadığı ölkələrdəki dövlət və digər qurumlarında təmin edilməsi istiqamətində də ciddi işlər görürlər. Tovuz hadisələri göstərdi ki, Azərbaycan diasporu lazım olan anda bir bayraq altında birləşməyi bacarır. Dünyanın ən önəmli ölkələrindəki diaspor təşkilatlarımız tərəfindən Azərbaycana ciddi dəstək ifadə olundu. Bu aksiyalar bir daha göstərdi ki, biz artıq erməni diasporundan daha güclü təşkilatlanmağı bacarıyıq. Etiraf edək ki, əvvəllər biz bu göstəricilərə görə erməni diasporundan geri qalırdıq. Mən bu tədbirlərin sırasında Polşadakı diasporumuzun keçirdiyi aksiyaya erməni müdaxiləsindən danışmaq istərdim. Ordakı ermənilər ölkəmizin səfirliyi önündə təxribat törədib, bayrağımızı yandırmaya çalışdılar. Onların qarşısı Polşadakı azərbaycanlı gənclər tərəfindən ən sərt şəkildə alındı və diplomatik missiyamız həmin gənclər tərəfindən qorunmağa başladı. Ermənilər binanın heç 10 metrliyinə də yaxınlaşa bilmədilər. Avropadakı digər diaspor təşkilatlarımız yaşadığı ölkələrin ictimai rəyinə təsir edən bəyanatlarla çıxış etdilər. Onların bir neçə dildə yerli media və sosial şəbəkələrdə yayılmasına nail oldular. Eyni zamanda, həmin bəyanatlar diasporlarımızın təmsil olduğu dövlətlərin rəsmi qurumlarına da göndərildi. Biz bu cür addımlarla qürur duyuruq. Çox sevindirici haldır ki, Azərbaycan KİV-ləri bu yöndə diaspor təşkilatlarımıza ciddi dəstək verir. Onların atdıqları vətənpərvər addımların mediada təbliği həmin qurumları daha da həvəsləndirir. Əvvəllər də belə addımlar atılırdı. Ancaq biz təəssüflə qeyd etməliyik ki, bəzən eyni şəhərdə bir-birilə gərgin münasibətlərdə olan bir neçə diaspor təşkilatımız fəaliyyət göstərirdi. Son iki il ərzində əlaqədar dövlət qurumunun dəstəyilə bir çox ölkələrdəki ziddiyyətlər aradan qaldırılıb. Diasporumuzun bir çətir altında fəaliyyəti təmin edilib. Xarici ölkələrdə yaradılan Koordinasiya Şuraları və Azərbaycan Evləri soydaşlarımızı ciddi mobilizasiya edir. Son hadisələrdə biz bunun effektini gördük. Əmin olduq ki, diasporumuz lazımı anda vahid platformada tez birləşə bilər”.

Ekspertin sözlərinə görə, diasporumuz həm də aparılan informasiya savaşında düşməne sarsıdıcı zərbələr vurur: “Yaşadığı ölkələrin sosial şəbəkələrə aid seqmentində onların göstərdiyi fəaliyyəti xüsusi qeyd edə bilərik. Tam əminliklə deyə bilərik ki, bizim ordumuzun bir batalyonu da diasporumuzdu. Onlar istər informasiya sahəsində, istərsə də əllərinə silah götürüb həqiqi müharibədə hər an iştirak etməyə hazırdılar. Ölkə rəhbərliyinə göndərilən məktublardan gördük ki, nə qədər diaspor nümayəndəmiz istənilən vaxt gəlib vətənin müdafiəsində vuruşmağa hazır olduğunu bəyan edib. Mən əminəm ki, Ali Baş Komandanın bir əmri ilə həmin gənclər ordumuzun ön sıralarında durmağa hazırdırlar”.

Toğrul Allahverdili bildirdi ki, diasporun fəaliyyəti bizim XİN-lə ciddi koordinasiya olunmalıdır: “Xarici ölkələrdəki səfirliklərimiz bu istiqamətdə ciddi təşkilatlıq missiyasını yerinə yetirməlidir. Təəssüflə qeyd edim ki, bu sahədə ciddi problemlər mövcud idi. Bunların bəzilərini dilə gətirsək də, ümumi dövlət maraqlarına görə bəzilərini ictimailəşdirmirdik. Cənab Prezidentin özü də XİN-in yarıtmaz fəaliyyətini ciddi tənqid etdi. Artıq orda nazir də dəyişilib. Ümidvarıq ki, bu yeniliyin diasporumuzun problemlərinin həllinə ciddi dəstəyi olacaq. Bəzən olurdu ki, bir çox ölkələrdəki səfirliklərimiz Azərbaycan diasporunun layiqli övladlarını incidirdi. Anım, bayram günlərində onlar səfirliklərə buraxılmırdı. Bunun ən başlıca səbəbi səfirlərimizin öz şəxsi işlərinə, maraqlarına daha çox zaman ayırması ilə bağlı idi. Dünya azərbaycanlılarının lideri İlham Əliyevin etdiyi tənqidi çıxışdan məlum oldu ki, onun bütün neqativliklərdən xəbəri var. Əminəm ki, XİN-dəki islahatlar dalğası xarici ölkələrdəki səfirliklərimizi də

əhatə edəcək. Bundan sonra səfirliklərimiz diaspor təşkilatlarımızla daha sıx koordinasiya işləyəcək, onların problemlərinin həllində yaxından iştirak edəcəklər”.

Doğrudan da belə həssas məqamda xaricdəki soydaşlarımızın atdıqları addımlar bizi qürurlandırdı. Ümidvarıq ki, ölkənin dövlət qurumlarında aparılan diasporumuzun fəaliyyətinə dəstək ola biləcək islahatların xaricdəki soydaşlarımızın daha effektiv işləmələrinə ciddi təsiri olacaq.

Bakı Xəbər. - 2020.- 18-20 iyul. - № 117. - S. 10.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib

Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Komitənin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Müraciətdə deyilir: “Əziz soydaşlarımız. Son bir həftə ərzində erməni təxribatçılarının Azərbaycan ərazisinin Tovuz istiqamətində hücumlarına Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tapşırığı əsasında bütün istiqamətlərdə lazımi cavablar verilməkdədir. Sizin Ermənistanın bu çirkin niyyətini ifşa edərək yerli ictimaiyyətə çatdırmaqda xüsusi rolunuzu qeyd etmək istəyirik. İşğalçı dövlət bu çirkin əməlləri ilə həm də mülki əhalini hədəf alıb və müxtəlif vandalizm aktları həyata keçirilib.

Azərbaycan ordusunun təxribatçıya endirdiyi zərbələr kimi, siz də ordumuza dəstək olaraq xüsusi birlik nümayiş etdirmisiniz. Bu illər ərzində xaricdə yaşayan soydaşlarımız ilk dəfədir ki, belə birlik nümayiş etdirdi və Azərbaycan dövlətinin, ordusunun arxasında sıx birləşdiyini bəyan etdi. 25 ölkədə 100-ə yaxın müxtəlif diaspor təşkilatı və fəalları 100-ə qədər bəyanat verib. 20 ölkədə 14 dildə 70 məqalə və xəbər çap edilib. Ümumilikdə bu müddət ərzində 20 xarici ölkədə 41 aksiya keçirilib və aksiyalarda 10 mindən çox soydaşımız iştirak edib. Bu aksiyaların mütləq şəkildə davam etdiriləcəyindən əminik. Xüsusi olaraq vurğulayaq ki, Ermənistan işğalçı siyasətini həyata keçirən zaman bəzi ölkələrdə ermənilər tərəfindən Azərbaycan səfirliklərinin qarşısında icazəsiz aksiyalar keçirməyə cəhdlər olub. Amma sizin birlik nümayiş etdirərək çəvik müdaxiləniz nəticəsində bu aksiyaların qarşısı qətiyyətlə alınıb. Bu qəbildən olan birlik nümayişinə Polşa, ABŞ, Hollandiya və digər ölkələrdə baş verən hadisələri nümunə kimi göstərmək olar.

Biz bilirik ki, bizim soydaşlarımız yaşadıkları ölkələrin qanunlarına riayət edərək, yalnız icazəli aksiyalar keçirir. Bu onun göstəricisidir ki, azərbaycanlılar öz haqq səsini dünyaya çatdırarkən yaşadıkları ölkələrin qanunlarına əməl edir, sivil qaydalar çərçivəsində hərəkət edirlər.

Bizdə olan məlumatlara görə, erməni diasporu təşviş içindədir və müxtəlif təxribatlara əl atmaq niyyətindədir. Amma əminik ki, bizim soydaşlarımız onlara lazımi cavabı verir və verəcək. Bu həftə ərzində də xaricdə yaşayan azərbaycanlılar müxtəlif beynəlxalq təşkilatların, yerli parlamentlərin qarşısında icazəli aksiyalar təşkil edəcəklər. Bu gün bizim soydaşlarımız ayaqdadırlar. İş adamları, elm adamları, tələbələr, diaspor təşkilatları, diaspor fəalları – bir sözlə Vətənin hüduvlarından kənarında yaşayan hər bir azərbaycanlı Azərbaycana bacardığı dəstəyi nümayiş etdirir.

Biz sizi yalnız Azərbaycan Respublikasının dövlət qurumlarının rəsmi məlumatlarına istinad etməyə və Azərbaycanın haqq səsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında fəal olmağa çağırırıq. Torpaqlarımız erməni işğalından azad olana qədər əlinizdən gələn qədər dövlətimizə və ordumuza dəstək verməyə səsliyərik.

Azərbaycanın müstəqilliyini, dövlətçiliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyiniz üçün sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Biz sizinlə fəxr edirik!”.

AZƏRTAC
2020, 22 iyul

Azərbaycan diasporası dövlətimizin xarici siyasətinin ana qolunu təşkil edir

Mayis Səfərli: "Yeni diaspor təşkilatlarının yaradılması və mövcud olanların fəaliyyətinin gücləndirilməsinə diqqət yetirilməlidir"

Alim Hüseynli

İndi dünyanın demək olar ki, əksər ölkələrində azərbaycanlıya rast gəlmək mümkündür. Dünyaya səpələnmiş soydaşlarımızın bəziləri, sadəcə öz işləri, bəziləri isə diaspora fəaliyyəti ilə məşğuldur. Ancaq hər kəs öz bildiyi tərzdə və bəzən də başqa-başqa məqsədlərə xidmət edir. Diaspora təşkilatlarının vahid mərkəzdən koordinasiya olunması isə ümumi işin xeyrinə olan məsələdir. Çox təəssüf ki, diaspora təşkilatlarımız arasında əməkdaşlıq yüksək səviyyədə olmadığından nəinki soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrdə dövlət idarəçiliyində təmsilçiliyi yetərli deyil, həm də Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq aləmə çatdırılması işi lazımı səviyyədə həyata keçirilmir. Həç şübhəsiz ki, bu gün bütün dünya azərbaycanlıları müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə böyük fərəh və milli qürur hissləri keçirirlər. Hazırda demək olar ki, Azərbaycan diasporası dövlətimizin xarici siyasətinin ana qolunu təşkil edir. Milli maraqlarımızın dəstəklənməsində və qorunmasında diasporanın əhəmiyyəti böyükdür. Məhz ən azından bu amil nəzərə alınaraq xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspora təşkilatlarımızın vahid amal uğrunda mübarizəsinə nali olunmalıdır. Məlumat üçün qeyd edək ki, hazırda xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların sürətlə təşkilatlanması prosesi müşahidə edilməkdədir. Azərbaycan dövləti bu proseslərə lazımı dəstəyi verir. Dövlətlə diaspor təşkilatlarının tandemli işi sayəsində fəaliyyətdə koordinasiya iş planı formalaşmış. Nəzərə almaq lazımdır ki, təşkilatlanmış Azərbaycan cəmiyyətlərinin fəaliyyət göstərdikləri ölkələrin ictimai - siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması diaspor quruculuğu işinin ən mühüm məsələlərindəndir.

- Mayis bəy, Azərbaycan diasporunun inkişaf mərhələləri haqqında fikirlərinizi bilmək maraqlı oldur. Əslində, diasporumuzun tarixi hansı illərə təsadüf edir?

- Əvvəla, gəlin görək diaspor nə deməkdir? Bildiyiniz kimi, dünyada müəyyən tarixi, siyasi, iqtisadi, hərbi, dini səbəblər üzündən öz etnik vətənlərindən ayrı düşmüş milyonlarla insan var. Öz milli mənsubiyyətini, mədəniyyətini, dilini, adət - ənənələrini qoruyub saxlamaq, inkişaf edirmək üçün onlar vahid və dayanıqlı qruplarda birləşmək zorunda qalırlar. Belə sosial institutlar ətrafında birləşən insanlar qrupuna diaspor deyilir. Biz, vətənimizə, yurdumuza, elimizə-obamıza, torpağımıza çox bağlı xalq olduğumuz üçün hər hansı səbəbdən ölkəmizi asanlıqla tərk etməyə meyilli olmamışıq. Ona görə də bizim diaspor tariximiz digər millətlərdə olduğu kimi çox uzaqlara getmir. 1920-ci ildə Demokratik Cümhuriyyətimiz süqut etdikdən və ölkəmiz kommunist Rusiyası tərəfindən işğal edildikdən sonra Avropaya mühacirət edən həmvətənlərimiz ilk dəfə olaraq Azərbaycan diasporu kimi təşəkkül tapmışlar. Sovetlər Birliyi tarixə qovuşduqdan sonra isə onun müxtəlif bölgələrində yaşayan yüz minlərlə azərbaycanlı postsovet məkanında yaranmış yeni müstəqil dövlətlərdə qalıb yaşamaqda davam etdilər. Bu bizim diaspor tariximizin növbəti mərhələsini təşkil edir. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra təhsil, iş problemləri ilə Avropaya, digər dövlətlərə miqrasiya edən həmvətənlərimiz Azərbaycan diasporunun yeni mərhələsinin təməlini qoydular. İranda, öz tarixi torpaqlarımızda yaşayan milyonlarla yurddaşımızın sözügedən ölkədəki müxtəlif siyasi və rejim dəyişikliyi səbəbindən Amerikaya, Avropaya və dünyanın digər güşələrinə səpələnmiş soydaşlarımız, diasporumuzun təşəkkülündə rolu da qeyd olunmalıdır. Bir sözlə, yüz illik tarixi olan bu işin elmi cəhətdən araşdırılmasına zərurət vardır.

- Diasporumuzun mühacirətdə yaşayan həmvətənlərimizin inteqrasiyası sahəsində həyata keçirdiyi işləri qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- Bilirsiniz ki, Azərbaycanda diaspor hərəkətinin yaradılmasında xaricdəki Azərbaycan cəmiyyətlərinin, milli mədəniyyət mərkəzlərinin təsis olunmasında, onların vətənimizlə davamlı əlaqələrinin qurulmasında rəhbərlik etdiyim Yurddaş partiyasının rolu böyük olmuşdur. Hələ ötən əsrin 80-ci illərin sonunda yaratdığımız eyniadlı Yurddaş cəmiyyətinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə keçmiş SSRİ ərazisində, Avropada, Amerikada və digər dövlətlərdə ilk Azərbaycan cəmiyyətlərini təsis etmişik. Faktiki olaraq, bu böyük yolun ilk çıxırını açanlardan biri olmuşuq. Ona görə də mən birmənalı şəkildə bildirmək istəyirəm ki, diaspor təşkilatlarının mövcudluğu və fəaliyyəti qürbətdə yaşayan həmvətənlərimizin milli identikliyinə qorunub saxlanması, xaricdəki yeni nəslin dilimizə, tariximizə, mədəniyyətimizə yadığamamaları üçün əvəzsizdir. Dövlətimizin bu sahədəki siyasətinin müsbət nəticələrini qeyd etməklə

yanaşı,bildirmək istəyirəm ki, yeni diaspor təşkilatlarının yaradılması və mövcud olanların fəaliyyətinin gücləndirilməsinə diqqət yetirilməlidir.

- 50 milyonluq millətimizin 20%-dən çoxu tarixi torpaqlarımızdan kənarında yaşayır. Bu böyük qüvvənin Azərbaycan naminə daha faydalı işlər görə bilməsi üçün hansı addımlar atılmalıdır?

- Düz deyirsiniz, qürbətdə yaşayan 10 milyon soydaşımız böyük qüvvədir. Onların ümidgahı müstəqil Azərbaycan dövlətidir. Qərrib soydaşlarımızın milli,mədəni problemlərinin həllində, hüquqlarının qorunmasında dövlətimiz rol oynadığı kimi, onlar da Azərbaycan naminə böyük faydalı işlər görə bilirlər. Bu gün Azərbaycanda bu işləri dövlət səviyyəsində həyata keçirən qurum - Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsi fəaliyyət göstərir. 20 illik mövcudluğu ərzində deməzdim ki, Komitə əlindən gələn hər şeyi edib. Əslində, diaspor işində də köklü dəyişikliklərə ehtiyac var. Bu vacib iş ölkənin diplomatik fəaliyyəti ilə sıx əlaqələndirilməli, koordinasiya edilməlidir. Lakin, biz hələ belə əməkdaşlığın, tandem şahidi deyilik. Odur ki, xarici ölkələrdə erməni diasporu, lobbisi həyasızlıq edir,at oynadır,ölkəmizə qarşı hər cür qara işlərə cürət edirlər. Baxın, bu gün Ermənistan növbəti dəfə atəşkəsi pozub, düşmən qüvvələri torpaqlarımıza soxulmağa cəhd ediblər. Tovuzda qanlı döyüşlər gedir. Əgər diaspor işi gözlədiyimiz səviyyədə olsaydı, bu gün Avropanın küçələri, beynəlxalq təşkilatların qarşısındakı meydanlar Ermənistanın növbəti təcavüzünə etiraz edən azərbaycanlılarla dolu olardı. Görülən hər bir işin nəticəsi və effekti olmalıdır. Götürək elə Xocalı faciəsinin dünya birliyi tərəfindən tanıtılma prosesinə. Heydər Əliyev Fondunun Vitse-Prezidenti Leyla Əliyeva bu məsələdə həm Diaspor Komitəsindən, həm də diplomatik korpusumuzdan daha çox və tutarlı iş görür.

- Bir sıra ölkələrdə güclü Azərbaycan diasporu fəaliyyət göstərir. Lakin etiraf edək ki, onlar arasında əməkdaşlıq olduqca zəifdir. Diasporamızın koordinasiyası üçün nələri təklif edərdiniz?

- Qeyd etmək istəyirəm ki, diasporla bağlı dövlətimizin etibarlı siyasəti mövcuddur. Bu siyasəti uğurla və adekvat icra etmək lazımdır. Görülən tədbirlərin konkret nəticələri olmalıdır. Əgər, bu və digər ölkələrdə mövcud olan diaspor təşkilatları arasında əlaqə zəifdirsə, yaxud onların fəaliyyətlərində əlaqələndirmə yoxdursa, bu, Diaspor Komitəsinin öz fəaliyyətinə tənqidi yanaşmağı tələb edir. Axı, sözügedən dövlət qurumunun əsas vəzifələrindən biri də Azərbaycan icmalarının, milli mədəniyyət mərkəzlərinin fəaliyyətlərində harmonik əlaqələrin, həmrəyliyin təmin edilməsidir.

- Sizcə, bu gün Azərbaycan diasporunun problemləri arasında daha çox nəyi vurğulamaq olar? Onların aradan qaldırılması yollarını necə görürsünüz?

-Bu və digər ölkədə diaspor fəaliyyətinin güclü olması, qarşıya qoyduqları vəzifələri uğurla yerinə yetirmələri bir sıra şərtlərdən asılıdır. Əvvəla, çalışmaq lazımdır ki, istənilən diaspor təşkilatı bu və ya digər hansısa bir şəxsin ətrafında yaranan qurum olmasın, hansısa bir oliqarxın, iş adamlarının təsir dairəsinə düşməsin. Milli maraqlar, xaricdə yaşayan yurddaşlarımızın milli-mədəni problemləri, hüquqlarının qorunması, yaşadıqları ölkə ilə Azərbaycan Respublikası arasında dostluq körpüsünün qurulması əsas götürülməlidir. Mövcud təşkilatlar arasında sıx əlaqələrin olması digər vacib şərtidir. Təcrübə göstərir ki, o ölkələrdə Azərbaycanın səsi eşidilir ki, problemlərinə diqqət yetirilir ki, oradakı icmalarımız arasında bir həmrəylik olsun. Baxın, vaxtı ilə Rusiyada yaradılmış Ümumrusiya Azərbaycan Konqresi sözügedən ölkədəki Azərbaycan cəmiyyətlərinin,ictimai birliklərinin ifadəçisi olaraq təsirli bir qüvvə kimi çıxış edirdi. Erməni diasporunun güclü olduğu, hər addımında Ermənistanə dəstək verən Rusiyada belə bir təşkilatın mövcudluğu çox vacib idi. Lakin onu yaşada bilmədilər, daxili çəkişmələr və digər subyektiv amillər səbəbindən konqress səhnədən çıxdı. Əfsuslar olsun ki, bu gün şimal qonşumuzda ermənilərin mütəşəkkilliyi qarşısına qoya biləcəyimiz birlik yoxdur. Bu və ya digər problemlərin həllində diasporamıza dəstək olmaq üçün, onların vətənlə əlaqələrinin daha yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün və başlıcası, təşkilatlar arasında normal işgüzar əməkdaşlığın yaradılması üçün diaspor komitəsinin soydaşlarımızın yaşadığı dövlətlərdə nümayəndəliyi yaradılmalıdır. İlk növbədə erməni diaspor təşkilatlarının təsirinin güclü olduğu, dünya siyasətinin müəyyənləşməsində rol almış dövlətlərdə səfirliklərimizin nəzdində belə nümayəndəliklərin yaradılması ümumi işimizin xeyrinə olardı. Bu sahədə ciddi islahatlar aparılarsa, fəaliyyət dövrümüzün çağırışları əsasında yenidən qurularsa,düşünürəm ki, gedib Avropada, Amerikada lobbi fəaliyyətinə böyük pullar xərcləməyə ehtiyac qalmayacaq. Azərbaycan diaspor təşkilatları mövcud olduqları ölkələrdə bizim etibarlı təbliğatçılarımıza çevrilməlidirlər.

Olaylar. - 2020.- 17-21 iyun. - № 56/2. - S. 11.

Azərbaycanın Özbəkistandakı diaspor təşkilatı Ermənistanın son tərribatı ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlayıb

Özbəkistandakı Respublika Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzi Ermənistanın sərhəddəki son tərribatı ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasına, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatına, ATƏT-in Minsk qrupuna üzvü olan ölkələrə və mətbuata müraciət ünvanlayıb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Mərkəzdən məlumat verilib.

Müraciətdə bildirilir ki, iyulun 12-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşkəs rejimini pozaraq Azərbaycanın dövlət sərhədinin Tovuz rayonundakı mövqelərini minomyotlardan və iri çaplı pulemyotlardan atəşə tutub, nəticədə Azərbaycan ordusunun zabıtları və əsgərləri həlak olub. Ermənistanın bu hücumu Dağlıq Qarabağdan yüzlərlə kilometr uzaq olan Tovuz rayonu istiqamətində baş verib.

Qeyd edilir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması ilə bağlı dörd qətnamə qəbul edib, digər beynəlxalq təşkilatların sənədləri ortadadır. Bununla belə Ermənistan silahlı qüvvələri bu nüfuzlu təşkilatların sənədlərinə məhəl qoymur. Təhlükəsizlik Şurası uzun illər bundan əvvəl qəbul etdiyi sənədlərin icrası ilə də maraqlanmayıb. Nəticədə Dağlıq Qarabağ da daxil olmaqla Azərbaycan əraziləri hələ də işğal altındadır.

Qulu Kəngərli
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Daşkənd

AZƏRTAC
2020, 15 iyul

Azərbaycan diaspor quruculuğunun problem və reallıqları...

Məhəmmədli Qəribli

Azərbaycan dövləti həm də dünyada yaşayan 50 milyondan artıq soydaşımızın vətəni sayılır. Çünki dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş əslən azərbaycanlı olan soydaşlarımızın bir müstəqil dövləti var, o da Azərbaycan Respublikasıdır. Dövlətimiz əhəmiyyətli sayda olan soydaşlarımızın diaspor halında təşkilatlanması, inkişaf etməsi istiqamətində əlindən gələn nə varsa edir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev 2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayındakı parlaq tarixi çıxışında Azərbaycanın Şərqi ilə Qərbi arasında dostluq körpüsü rolu oynamasını, bu geosiyasi məkanların yaxınlaşması prosesinin tərkib hissəsi olmasını xüsusi qeyd edib.

Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının indiki Prezidenti İlham Əliyev özünün coşqun fəaliyyəti sayəsində dövlətimizin daha da inkişaf etməsinə nail olur, ölkəmizin bütün sahələrdə sanballı uğurlar qazanmasını, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi uğrunda mübarizənin fəallaşmasını, həmvətənlərimizin beynəlxalq aləmdə müsbət reputasiyasının formalaşmasını təmin edir. Dünyada azərbaycanlıların imicinin yüksəlməsinə necə kömək etməli? Həmvətənlərimizin yaşadıkları ölkənin ictimai-siyasi həyatında diasporun rolunun artması ilə əlaqədar problemlərin həlli üçün soydaşlarımızın mülki hüquqlarının və onların tarixi vətəni Azərbaycanın milli mənafeələrinin qorunması məqsədi ilə ilk növbədə ziyalıların nümayəndələrinin iştirakı ilə təşkilati-hüquqi işi gücləndirmək lazımdır. Məhz bu tələblərdən irəli gələrək, Azərbaycanda Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi fəaliyyət göstərir. Həmin qurumun vasitəsilə dünyanın müxtəlif ölkələrində diaspor qurumlarının işi koordinasiya olunur. Ancaq təəssüflər olsun ki, biz dünyanın bir çox ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarında pərakəndəliyin, hətta bəzi hallarda düşmənçiliyin hökm sürdüyünün şahidi oluruq. Hiss edilir ki, bir çox diaspor təşkilatının maraqları yalnız müxtəlif layihələr adı ilə dövlətimizin müəyyən qurumlarından pul qopramağa istiqamətlənib. Buna nail ola bilməyənlər isə ya həmin ölkədəki Azərbaycan səfirliyini, ya da Diaspor Komitəsini qınamağa başlayır. Kənardan edilən müşahidələr göstərir ki, diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyəti onlara verilən dövlət dəstəyi ilə adekvatlıq təşkil etmir. Bu problemi doğuran səbəblər yetərincədir. Əslində diasporun təşkilatlanmasının əsas tərkib hissələri aşağıdakı kimi olmalıdır:

- diasporun rəsmi nümayəndələri;
- hüquqi məkanda fəaliyyətin qanunvericiliyə uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- maarifçilik işi;
- elmi araşdırmalar;
- soydaşlarımızın yaşadıkları ölkənin qanunverici və digər dövlət strukturlarında təmsil olunması;
- maddi və informasiya təminatı.

Biz bəzi hallarda görürük ki, diasporumuzun ictimai fəaliyyəti zamanın tələblərinə tam cavab vermir, soydaşlarımızın intellektual səviyyəsindən yetərincə istifadə edilmir, bəzən isə bu amil inkar edilir. Bu problemin həlli xaricdəki diaspor təşkilatlarının diqqət mərkəzində olmalıdır. Bu halda Azərbaycan diasporunun inkişafı və ümdə problemlərin həlli barəsində səmərəli diskussiya aparmaq olar.

Bu baxımdan diasporun inkişafını hələ də ləngidən, indiyə qədər həll edilməmiş bəzi problemlərə diqqəti cəlb etmək lazımdır. Yaşadıqları dövlətlərdə ictimai-siyasi və iqtisadi həyata təsir baxımından xeyli inkişaf etmiş başqa xalqların diasporlarının təcrübəsinə daha çox diqqət yetirmək lazımdır. Soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrin qanunverici və digər dövlət strukturlarında təmsil edilməsinə nail olmaq lazımdır. Bu bizim milli mənafeələrimizin lobbiləşdirilməsinə kömək edir. Bundan əlavə, maarifçilik işinə, o cümlədən Azərbaycan dilinin, Azərbaycan tarixinin, onun mədəniyyətinin, coğrafiyasının, etnoqrafiyasının öyrənilməsinə xüsusi diqqət yetirilməlidir.

Bu istiqamətdə xaricdə fəaliyyət göstərən erməni diasporunun fəaliyyətinə diqqət yetirməyi zəruri saydıq. Paşinyan hakimiyyətə gələndən sonra onlarda dövlətin nəzarətində olan Diaspor Komitəsi ümumiyyətlə ləğv edildi. Nəticədə xaricdəki erməni diasporunun Ermənistanı ianələrinin, yardımlarının həcmi daha da artdığının şahidi olduq. Deməli, burada problem hər hansı təsisatla bağlı deyil, problem yanaşmadadır. Başqa bir misala diqqət edək. Bugünlərdə dünyaca məşhur erməni pornoulduz kimi tanınan Kim Kardaşyanın sosial şəbəkələrdəki hesabları üzərindən koronavirus pandemiyasına görə pulsuz qalan erməni xalqına yardım məqsədilə xeyriyyə marafonu keçirib və qısa müddətdə 7 milyon dollar pul yığaraq Ermənistanı göndərmişdir.

Gəlin, vəziyyəti olduğu kimi analiz edək. Bizim xaricdəki diaspor fəallarımız niyə belə addımlar atmır? Ən maraqlısı budur ki, bizim bir çox ölkələrdəki diaspor təşkilatlarımız Azərbaycan dövlətindən pul qoparmaq yarışına giriblər və bu "marafonda" aralarında hətta qanlı müharibə aparırlar. Bu baxımdan da, istərdik, dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor nümayəndələrimiz bu istiqamətdə yetərli olmayan aktivliyin səbəbi barədə bizimlə fikirlərini bölüşsünlər.

Rusiyada fəaliyyət göstərən, Azərbaycan və Rusiya dövlətlərinin ali dövlət mükafatlarına layiq bilinən tanınmış diaspor fəalı Mirkazım Seyidov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bütün bunların tam təmin olunması üçün ilk növbədə vətəni və milləti təmənnsiz sevməlisən: "Burada düşüncəni, yanaşmanı dəyişmək lazımdır. Söhbət yalnız Kim Kardaşyandan getmir. İndiyə qədər onların başqa ixtisas sahibi olan diaspor fəalları da anoloji aksiyalar həyata keçiriblər və yəqin ki, bundan sonra da biz belə marafonların şahidi olacağıq. Bunun səbəbi bəllidir. Onların diasporla bağlı formalaşmış ideologiyaları dövlətdən nəsə qoparmaq yox, dövlətə, millətə xidmət etməkdən ibarətdir. Buna ideoloji vətənpərvərlik deyillər. Onlar bu istiqamətdə çoxdan işləyirlər. Bizdə bu sahədə axsama var. Çalışmalıyıq ki, yanaşma şəxslərə, hansısa qurumlara uyğun yox, vətənə xidmət üzərində formalaşsın. Ermənilərə heç diaspor komitəsi lazım deyildi. Həmin dövlət qurumu ləğv edildi, amma vəziyyət dəyişmədi. Çünki onların erməniçilik ideologiyasının başında hər zaman kilsə dayanıb və bu gün də həmin iş aparılır. Düşmən olmaqlarına baxmayaraq, biz onların bu istiqamətdəki uğurlarını ciddi tədqiq etməliyik. Bizim diasporun təmsil olunduğu ölkələrin həyatına yaxından inteqrasiya etmək problemi də mövcuddur. Sovet dönəmində Heydər Əliyev çoxlu sayda azərbaycanlı Rusiyanın müxtəlif şəhərlərinə ali təhsil almağa göndərirdi. Bu onun uzaqgörən siyasəti idi. Həmin tələbələrinin əksəriyyəti ora inteqrasiya olunmaq əvəzinə, ali təhsili başa vuran kimi qaçıb gəlirdilər Azərbaycana. Ermənilər isə bacardıqları qədər düşdükləri ölkədə möhkəmlənməyə çalışırdı. İkincisi isə bizim mentalitlə bağlı məsələdi. Ermənilər xristian toplum olduqları üçün öz qızlarının, həyat yoldaşlarının həmin cəmiyyətdə işləmələrinə adi hal kimi baxıblar. Biz isə buna icazə verməmişik. Mən Rusiyada yaşadığım üçün misalı burdan çəkirəm. Bu amil digər ölkələr üçün də xarakterikdir. Müstəqillikdən sonrakı dövrdə 10 minlərlə təhsil almış gəncimiz var ki, onları biz lazımı qurumlara yerləşdirə bilməmişik. Təbiidir jki, belə dəstəyi diasporumuz verməlidir. Bu da bizim inteqrasiya prosesimizi zəiflədir. Bizim diaspor nümayəndələrində mənəm-mənəmlik, pul qazanmaq hərisliyi həddən artıq çoxdur. Liderlik uğrunda daim mübarizə gedir. Bu da diaspor təşkilatlarımızın parçalanması ilə nəticələnir. Mən diasporla bağlı yazdığım kitabda bu problemlərə geniş toxunmuşam. Eyni zamanda, onlardan çıxış yollarını da təqdim etmişəm. Hesab edirəm ki, güclü lobbı təşkilatlarımızın formalaşmasının bir yolu da yaşadığımız yerlərdə kompaktlığı təmin etməkdən keçir. Ermənilər harda yaşayırlarsa, ətraflarına həmyerlilərini yığırlar. Biz bütün bu çatışmazlıqları düzətmək istiqamətində hərəkətə keçməliyik. Əks təqdirdə, bizi istməyən qüvvələr bundan daha məharətlə istifadə edəcəklər.

Digər vacib problem isə xaricdəki təşkilatlarımızın siyasiləşməsidir. Bu nə deməkdir? Bir şəhərdə iki təşkilata rast gəlirsən. Baxırsan ki, biri Azərbaycan hakimiyyətinin kursunu dəstəkləyir, digəri müxalifətin. Tam yalnızdır. Biz siyasi məsələlərə qarışmamalıyıq. Hamımızı Vətən və Dövlət amili öz ətrafına bağlamalıdır. Özümüzlə bağlı maraqlı faktı nəzərinizə çatdırım. Mən Rusiyada "Erməni vandalizmi" adlı kitab nəşr etdirdim. Həmin kitab bir neçə dilə tərcümə olunub. Onu Rusiyada fəaliyyət göstərən bütün diplomatik korpuslara göndərdim. Nəticəsi nə oldu? Erməni diasporu Rusiyada mənə əlindən gələn təzyiqləri etdi. Dəfələrlə mənə sui-qəsd təşkil etdilər. Yaxınlarımla ticarət obyektlərinə basqınlar təşkil olundu. Bunu özümü reklam üçün xatırlatmadım. Demək istəyirəm ki, onların diaspor fəaliyyətində vahid ideologiya ətrafında sistemli fəaliyyət var. Çalışmalıyıq ki, bütün bu səhvlərimizi tezliklə düzəldək".

Qırğızıstanda fəaliyyət göstərən, Azərbaycan dövlətinin ən ali təltifləri ilə mükafatlandırılan diaspor fəalı Nüsrət Məmmədov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bir çox ölkələrdəki diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin passiv olması ilə bağlı fikirlə o da razıdır: "Bizim xaricdəki diasporlar belə marafon keçirsələr də, yetərinə məbləğ toplaya bilməzlər. Çünki xalqımız, dövlətimiz adına nə isə etmək üçün milli ruh lazımdır. Həm də ki, elə bir bacarıqlı diasporumuz da yoxdur. Rusiyada federal səviyyədə 4 "diaspor" tanıyıram, hamısı boşboğazlardır, yəni "vozduxodun". Dördü də özünü lider hesab edir. Həmin təşkilatların adları: SAR, MAR, LAR, KAR. Bunların dördü də bir-biri ilə mübarizə aparır. Dördünün də bir-birinə güzəştə getməyən ambisiyaları var. Heç birinin də qeydiyyatı yoxdur. Ona görə də onları boşboğazlar adlandırırım. Hərdən, hərəsi ayrılıqda bəyanat da verir. Biri şəxsi xəstəxanasının blankında, biri də öz şəxsi ilə bağırmaqla. Ermənilərin isə bir təşkilatı var, onun başçısı da yeganə liderdir. Bütün ermənilər də onu lider kimi qəbul edirlər. Yazıq millətim bizim bu dördbaşı əjdahanın hansının ağzından çıxan sözə baxsın? Diasporun maliyyəsi onun üzvlərinin verdiyi ianə ilə formalaşmalıdır. Bunu birdəfəlik bilin. Vətənpərvər

diaspor rəhbərlərimiz isə var. Doğrudur, bəziləri şəxsi mənafeyi üçün bütün diasporları çalxaladı. Yenə də yıxılmadıq, ayaqdayıq. İnşallah, bu yaxınlarda səsimizi eşidərsiniz. Bizim də Kim Kardaşyan kimi Azərbaycandan kənar da doğulub, böyüyüb, boya-başa çatanlarımız da az deyil. Amma belə jesti görmürük. Kim Kardaşyan Ermənistanda yox, ABŞ-da doğulub, oranın vətəndaşıdır. Bu qənaətə gəlirəm ki, milli ruhu olan istənilən adam təmənna güdmədən öz xalqına kömək edə bilər”.

Görünən budur ki, belə təcrübəli diaspor fəallarının fikirlərindən istifadə etməklə, müxtəlif ölkələrdəki diaspor təşkilatlarımızı daha monolit hala gətirməyə ciddi zərurət yaranıb.

Bakı Xəbər. - 2020.- 14 iyul. - № 113. - S. 10.

Azərbaycanın diaspor siyasəti 18 ildə

Valeh Hacıyev,

Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini

Azərbaycanlıların dünyada yayılması və məskunlaşması Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu, həmçinin II Dünya Müharibəsindən sonrakı dövrlərdə geniş xarakter alsada, Azərbaycan diasporunun yaranması və formalaşması dövrü müstəqilliyini bərpasından sonrakı dövrü əhatə edir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanı gün-gündən inkişaf edən, çiçəklənən dövlətlər sırasına çıxardı, azərbaycançılıq ideologiyası, tək ölkəmizdə deyil, dünyanın dörd bir yanında yaşayan azərbaycanlıların həyat amalına çevrildi.

Hələ Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə sədrlik etdiyi dövrdə - 1991-ci il dekabrın 16-da Ali Məclisin qərarı ilə 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik və Birlik Günü elan olundu və bu tarix hər il ənənəvi olaraq bayram kimi qeyd edilir.

Ulu öndər xarici ölkələrə səfərlərində həmin ölkədə yaşayan həmvətənlərimizlə görüşlərdə onları daim həmrəyliyə sövq etmiş və Azərbaycan bayrağını, mədəniyyətini, incəsənətini, dilini, ədəbiyyatını təbliğ edən şəxslər kimi fəaliyyət göstərməyə səsləmişdir.

Dahi şəxsiyyətin davamlı olaraq həyata keçirdiyi tarixi Vətənlə bağlılıq təbliğatı, maarifləndirmə işləri böyük bir ideoloji, siyasi nəticəyə hesablanmışdı və Ulu Öndər bu sahədəki strateji planlarının birinci mərhələsini 23 may 2001-ci il tarixində Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi ilə bağlı sərəncamla reallaşdırdı.

Azərbaycan diasporunun fəal iştirakını təmin etmək və həmvətənlərimizin daha mütəşəkkil təşkilatlanması məqsədini daşıyan bu əlamətdar hadisədən sonra dünya azərbaycanlılarının doğma Vətənlə olan bağları daha da möhkəmləndi, dünyanın bir çox ölkələrində həmvətənlərimiz tərəfindən diaspor təşkilatları, icmalar, cəmiyyətlər yaradıldı. Ulu öndər Heydər Əliyevin çıxışlarının birində vurğuladığı “Hər bir azərbaycanlı buraya ata ocağı kimi baxmalıdır. Mən müraciətlərimdə çalışmışam ki, Avropada, Asiyada, Amerikada və s. yerlərdə yaşayan azərbaycanlıların bu hissiyyatını oyadaraq onları Azərbaycana cəlb edib, Azərbaycana doğma münasibət bəsləmələrinə nail olum” sözləri sonradan keçirilən qurultayların, konqreslərin əsas qayəsi oldu.

Dövlət Komitəsinin yaradılması

Azərbaycan diasporunun təşkilatlanma işinin məntiqi davamı olaraq, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələrin genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının prezidentinin 2002-ci il 5 iyul tarixli 730 sayılı fərmanına uyğun olaraq Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Bununla da Azərbaycan diaspor təşkilatlarının təşəkkülü və formalaşması prosesi daha geniş vüsət aldı. 2002-cü ilin 27 dekabr tarixində isə “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununda “xaricdə yaşayan azərbaycanlılar anlayışı”, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasətinin məqsədləri, prinsipləri, əsasları, onlarla bağlı vətəndaşlıq məsələləri və digər məsələlər öz əksini tapdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2008-ci il 19 noyabr tarixli 54 sayılı Sərəncamı ilə isə Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradıldı. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılara, onların yaratdıqları qurumlara, kütləvi informasiya vasitələrinə beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində öz tarixi Vətəni ilə əlaqə yaratmaq, ana dilini, milli-mənəvi dəyərləri mənimsəmək, yaşatmaq və inkişaf etdirmək, eləcə də Azərbaycana dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələr qurmaq və digər vəzifələri yerinə yetirməyi öhdəsinə götürən Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi, bu gün öz fəaliyyətini uğurla davam etdirməkdədir.

Dünya azərbaycanlılarının I qurultayından sonra hər 5 ildən bir keçirilməsi ənənəvi hal alan dünya azərbaycanlılarının növbəti qurultayları 2006-cı ilin 16 martında, 2011-ci ilin 5-6 iyul tarixində və 2016-cı ilin 3-4 iyun tarixində baş tutmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev hər qurultaydakı tarixi nitqlərində xaricdə yaşayan soydaşlarımızı daha mütəşəkkil təşkilatlanmağa, onların diaspor quruculuğuna daha yaxından cəlb olmağa səsləmişdir. Dünya azərbaycanlılarının III qurultayında dövlətimizin başçısının “Bizim xaricdə

yaşayan böyük ailəmiz vardır, bu, azərbaycanlılardır. Onlar öz doğma Vətəninə bağlı olan adamlardır. Bizi fərqləndirən əlamət ondan ibarətdir ki, harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, öz Vətənimizə bağlıyıq. Bura bizim vətənimizdir, hamımızın vətənidir. Müstəqil Azərbaycan bütün azərbaycanlıların vətənidir. Bizim bir vətənimiz var - Azərbaycan! Bizim bir dilimiz var - Azərbaycan dili! Bizim ümumxalq ideologiyamız var - azərbaycançılıq məfkurəsi! Mən arzu edirəm ki, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar həmişə bir yerdə olsunlar. Həmişə bilsinlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır və onlar hər zaman Azərbaycan dövlətinə arxalana bilirlər” sözləri ötən dövr ərzində öz təsdiqini dəfələrlə tapıb və bu qarşılıqlı əlaqələr davam etdirilir.

Müasir dünyada Azərbaycan diasporu

Diaspor sahəsində aparılan dövlət siyasəti, görülən işlər, əldə edilən uğurlar zəmin yaradır ki, Azərbaycan diasporu əhatə dairəsini genişləndirsin, Azərbaycan lobbisi daha da güclənsin.

50 milyondan çox azərbaycanlının 10 milyondan çoxu dünyanın 5 qitəsində məskunlaşaraq icmalarda, təşkilatlarda birləşir, dərnəklər, asossiasiyalar yaradır. Hazırda Azərbaycan diaspor təşkilatlarının sayı 500-dən çoxdur ki, həmin təşkilatlar ölkəmiz üçün əlamətdar və tarixi günlərin qeyd olunmasında, tələyüklü məsələlərdə mənsub olduqları xalqa dəstək olmaqdadırlar.

Son dövrlərdə yaradılan Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları (25 ölkəni əhatə edən 11 Koordinasiya Şurası mövcuddur), Azərbaycan evləri (Macarıstan, Polşa, Türkiyə, Avstriya, Gürcüstan, Almaniya (Berlin və Köln), Ukrayna, İspaniya Krallığı və Estoniyada), “Qarabağ” məktəbləri (Fransanın Nant, İsveçrənin Bern, Polşanın Varşava, İsveçin Stokholm şəhərlərində) vasitəsilə diaspor işi yeni və mütəşəkkil mərhələyə qədəm qoyub.

Azərbaycanlı gənclər də təşkilatlanma işinə fəallıqla qoşulur, gənclərdən ibarət birliklər yaradır, təhsil aldıkları universitetlərin nəzdində cəmiyyətlər təsis edirlər. Bu təşkilatlara Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyini (“AMOR”), Koreyada fəaliyyət göstərən “Buta” Gənclər Birliyini, Norveç Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatını (NAYO), Azərbaycan-İtaliya Gənclər Asossiasiyasını, Avstriya- Azərbaycanlıları Akademik Birliyini, Türkiyədə fəaliyyət göstərən AGAH-ı (Azərbaycan Gənclərinin Ankara Həmrəyliyi) və digər çoxlu sayda gənclər təşkilatlarını aid etmək olar. Bir faktı demək kifayətdir ki, 2019 və 2020-ci illərin fevral ayında Avropada keçirilən izdihamlı “ümumavropa Qarabağ mitinqinin də əsas iştirakçısı məhz Azərbaycan gəncliyi idi. Tək mitinqlərdə deyil, ölkəmiz üçün tələyüklü məsələlərdə də dərhal çağırışlara cavab verir, beynəlxalq tribunalarda Azərbaycanın haqq səsinə çatdırırlar.

Yeni layihələr

2018-ci ildən bəri ənənəvi olaraq təşkil olunan Diaspor gənclərinin I yay düşərgələri də gənclərin təşkilatlanma işinə böyük töhfələr verdi. Diaspor gənclərinin I yay düşərgəsinin yekununda “Azərbaycan Diaspor Gəncləri” şəbəkəsi yaradıldı. Ötən 2 il ərzində təşkilat əhatə dairəsini daha da genişləndirir, 40-a yaxın ölkədə fəaliyyət göstərən ADG koordinatorları mütəmadi olaraq layihələr həyata keçirir, beynəlxalq informasiya məkanına çıxış əldə edir, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin daha effektiv və intensiv təbliğinə çalışırlar.

Hazırda Dövlət Komitəsi tərəfindən “Beyin qazanma proqramı”, “Liderliyin inkişafı proqramı”, “Müxtəlif olsa da birlikdə güclüyük”, “Azərbaycan diaspor qadınları şəbəkəsi” və s. layihələr uğurla icra edilməkdədir. Bu layihələrin başlıca məqsədi ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünyaya bəyan edilməsi, soydaşlarımızın Vətənlə əlaqələrinin gücləndirilməsidir.

“Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” Proqramına başlanılıb və Könüllülərlə iş proqramı hazırlanıb. Proqramda iştirak etmək istəyən gənclər konkret proqram üzrə təlim və işlərə cəlb olunub, 1017 nəfər proqramda iştirak üçün müraciət edib.

Digər dost xalqların diasporları ilə münasibətlər

Mühüm əhəmiyyət verilən məsələlərdən biri də digər xalqların diaspor təşkilatları ilə əlaqələrinin gücləndirilməsi, habelə lobbi quruculuğu məsələləridir. Xaricdəki Azərbaycan icmaları yaşadıkları ölkələrin yerli sakinləri ilə, həmçinin, həmin ölkələrdə fəaliyyət göstərən digər xalqların nümayəndələri ilə dinc və sülh şəraitində yaşayır, bir çox hallarda isə qarşılıqlı əməkdaşlıq edirlər. Xüsusilə də, türkdilli ölkələrin, dünyaca nüfuzlu yəhudilərin diasporu ilə olan dostluq əlaqələri bu gün ən yüksək səviyyədə davam etdirilir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələrinin xarici ölkələrə səfəri zamanı həmin ölkələrdəki Azərbaycan icması ilə yanaşı, yerli hökumətin eyni profilli qurumları ilə görüşləri, imzalanan

momerandumlar, qarşılıqlı səfərlərin təşkili, ortaq layihələrin həyata keçirilməsi həm də ölkələr arasında mövcud münasibətlərə səmərəli töhfələr verir.

Ötən ilin oktyabrında ölkəmizdə keçirilən Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşündə dövlət və hökumət başçılarının səsəndiriyi fikirlərə, qarşıya qoyulan məsələlərə uyğun olaraq, Dövlət Komitəsi də bu sahədə fəaliyyətini gücləndirir, türkdilli ölkələrlə əməkdaşlığı genişləndirir. Qazaxıstan Xalqı Assambleyası (cari ilin yanvarında Qazaxıstan Xalqı Assambleyası sədrinin müavini Azərbaycana səfər etmiş, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyi ilə görüşmüşdür), Türkiyənin Xaricdəki Türklər və Əqrəba İcmaları İdarəsi (İdarə rəhbərliyi ilə Azərbaycanda, Türkiyədə və digər ölkələrdə bir sıra görüşlər keçirilib, Komitə və İdarə arasında momerandum imzalanıb) ilə əlaqələrin möhləmləndirilməsi buna nümunə olaraq göstərilə bilər. Türkiyə və Azərbaycanın birgə səsi olan, Türkiyə və Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti haqqında məlumatları özündə əks etdirən və ötən ildən bəri artıq 4 nömrəsi çap olunan Türkiyə-Azərbaycan jurnalının da əsas qayəsini xalqlarımızın və diasporlarımızın birliyinin möhkəmləndirilməsi, vahid türk diasporunun formalaşdırılması təşkil edir.

Gələcək əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi, ümumtürk diasporunun formalaşdırılmasına dəstək məqsədilə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin türkdilli dövlətlərin diaspor gənclərinin ortaq düşərgələrinin təşkil olunması barədə təklifi də müzakirə predmetidir. Eyni zamanda, Dövlət Komitəsi tərəfindən işlənilib hazırlanmış "Türkdilli diasporların inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" qəbul edilib və gələcək fəaliyyətin Yol Xəritəsinə uyğun qurulması ilə bağlı razılığa gəlinib.

Eyni zamanda, yaxın zamanda Azərbaycan-Türkiyə Mədəniyyət Fondunun yaradılması nəzərdə tutulur və bununla bağlı bütün texniki məsələlər, demək olar ki, həll olunub.

Azərbaycan diasporu müasir dövrdə: Azərbaycan Evləri və Qarabağ məktəbləri

Azərbaycan dövlətinin diaspor siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri də xaricdə yaşayan soydaşlarımızı bir çətir altında azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında sıx birləşdirmək, onlar arasında birlik və həmrəyliyin təmin edilməsindən ibarətdir. Bu istiqamətdə atılmış mühüm addımlardan biri də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə xarici ölkələrdə soydaşlarımızın kompakt yaşadığı şəhərlərdə Azərbaycan Evlərinin və Qarabağ məktəblərinin yaradılması və həmvətənlərimizin istifadəsinə verilməsidir.

Fransa, İsveçrə, Kanada və s. kimi ölkələrdə fəaliyyət göstərən Qarabağ məktəbləri xaricdə yaşayan azyaşlı soydaşlarımızın ölkəmiz, adət-ənənələrimiz, tariximi haqqında məlumatlandırılması, azərbaycançılıq ruhunda böyüməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Hazırda dünyanın 9 aparıcı ölkəsində 11 Azərbaycan Evi (Gürcüstanın Marneuli, Almaniyanın Berlin, Köln, Münhen şəhərləri, Avstriyanın Zalsburq, Estoniyanın Tallinn, Polşanın Varşava, Macarıstanın Budapeşt, Ukraynanın Kiyev, İspaniyanın Barselona, Türkiyənin Ankara şəhərində) fəaliyyət göstərirki, onların əsas vəzifələri fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar haqqında informasiya bazasının yaradılması, milli birlik və həmrəylik ideyalarının, xalqımızın qədim və zəngin mədəni irsinin təbliği, Azərbaycana dost münasibət bəsləyən xalqların müvafiq qurumları ilə əlaqələrin qurulması, erməni diasporunun ölkəmizlə bağlı anti-təbliğət kampaniyalarının qarşısının effektiv şəkildə alınması, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının təmin olunması və digər mühüm məsələlərdən ibarətdir. Yerləşdikləri ölkənin müvafiq qanunvericilik normalarına uyğun olaraq, bəzi yerlərdə Azərbaycan Evləri, bəzində İnteqrasiya Mərkəzi, Rada və s. adlarda fəaliyyət göstərsələr də, hər bir Azərbaycan Evi vahid məqsədə xidmət edir.

Koronavirus pandemiyası dövründə - soydaşlarımız üçün ən mürəkkəb və həssas vaxtda Azərbaycan Evləri həmvətənlərimizə öz qapılarını açaraq onların ümid yerinə, sığınacağına çevrildi. Marneulidə Gürcüstan Azərbaycanlılarının İnteqrasiya Mərkəzi (GAİM), Kiyevdə Ukrayna Azərbaycanlıları Radası (UAR), Polşanın Varşava, İspaniyanın Barselona, Türkiyənin Ankara, Macarıstanın Budapeşt, Almaniyanın Berlin və Köln, Estoniyanın Tallinn, Avstriyanın Zalsburq şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evləri soydaşlarımıza gündəlik qida məhsulları, müvəqqəti yaşayış yeri ilə təminatmə də daxil olmaqla müxtəlif istiqamətlərdə kömək göstəriblər.

Koordinasiya şuraları

Komitə tərəfindən atılmış növbəti uğurlu addımlardan biri də xaricdə Koordinasiya Şuralarının yaradılmasıdır. Bu gün dünyanın 25 ölkəsini əhatə edən və 121 diaspor təşkilatını birləşdirən 11

Koordinasiya Şurası mövcuddur. Bu şuraların əsas məqsədidiaspor təşkilatları arasında birliyin təmin edilməsi, soydaşlarımızın vahid məqsəd ətrafında birgə fəaliyyətinə nail olunmasıdır.

Koordinasiya şuralarının təsis edilməsi ilə bir neçə ölkədə bir-biri ilə unsiyyəti olmayan və fərdi qaydada hərəkət edən diaspor təşkilatlarının ümummilli maraq ətrafında birləşməsi və vahid mərkəzdən koordinasiyası təmin edilmişdir. Ümumiyyətlə, ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının iştirakı ilə Koordinasiya şuralarının yaradılması diaspor işinin yeni bir mərhələyə qədəm qoyması, bu istiqamətdə işlərin sürətlənməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin daha geniş və koordinasiya edilmiş şəkildə dünyaya çatdırılması deməkdir. Koordinasiya şuraları eyni zamanda diaspor təşkilatlarının birgə, bərabər və effektiv şəkildə fəaliyyət göstərməsi deməkdir ki, artıq bu istiqamətdə bir neçə uğurlu addımlar atılıb. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu proses davamlı xarakter daşıyır və nəticəyə hesablanmış fəaliyyətlər ortaya qoyulur.

Məhz xaricdəki Koordinasiya şuralarının təşkilatçılığı ilə istər 2019-cu ildə Avropanın siyasi mərkəzi sayılan Brüssel şəhərində, istərsə də 2020-ci ildə Berlində keçirilmiş ümumavropa Qarabağ mitinqi bir daha sübut etdi ki, əqidəsindən, mövqeyindən, statusundan asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı milli maraqlarımız naminə hər zaman birdir. Bu şərəfli və məsuliyyətli vəzifəni soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyinin təmin edilməsini fəaliyyətində əsas prioritet edən Koordinasiya Şuraları həyata keçirdi və böyük peşəkarlıqla öhdəsindən gəldi. 2020-ci ildə keçirilmiş Ümumavropa Qarabağ mitinqi dünyanın 30 ölkəsindən toplaşmış diaspor təşkilatlarının Koordinasiya Şuraları tərəfindən irəli sürülmüş təşəbbüsə dəstəyin ifadəsi idi. Başqa sözlə desək, Koordinasiya Şuralarının həmrəylik çağırışına 1000 nəfərədək soydaşımızın qoşulması demək idi. Hər iki mitinqdə səsləndirilən şüarlar, çıxışlar zamanı söylənilən fikirlər, rəy və təkliflər Azərbaycanla bağlı aparılan anti-təbliğət kampaniyasına böyük zərbə, o cümlədən ölkəmizi gözü götürməyən qüvvələrə ciddi bir mesaj idi. Növbəti dəfə sübut edildi ki, ümummilli maraqlar hər bir azərbaycanlıyı bir araya gətirən nəzəri-konseptual ideyalardır. Bu ideyaların reallaşmasında isə xaricdəki Koordinasiya Şuralarının xidmətləri əvəzsizdir.

İnnovativ üsulların tətbiqi

Bildiyimiz kimi, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi diasporların səmərəli fəaliyyətinin təşkil olunması ilə yanaşı, həm də bu sahədə yaranmış informasiya boşluğunu aradan qaldırmaq üçün bir sıra innovativ yeniliklərə imza atıb. Bu innovativ yeniliklərdən biri də infoqrafik diaspor xəritəsinin yaradılmasıdır. “Diaspor xəritəsi” platformasının əsas qayəsi diaspor təşkilatlarının virtual məkanda koordinasiya olunmasına zəmin yaratmaqdır. Dünyanın hər yanında yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir kəs bu sayta daxil olur, yaşadığı yerdə hansı təşkilatların olduğu haqqında konkret informasiya əldə edir, onlarla operativ əlaqə yaradır, eləcə də əksinə, mövcud təşkilatlar platformanın idarəçisinə özü haqqında məlumat ötürür, təşkilatın mütəmadi dəyişən məlumatları barədə xəbərdar edir və güncəl olmasını təmin edir. Platformadakı informasiyalar demək olar ki, günbəgün dəyişir və yenilənir.

İnformasiyanın toplanması, ötürülməsi, saxlanması, emalı, istifadəçiyə çatdırılması və bu istiqamətlərdə informasiya texnologiyalarından istifadə işin əsas bir hissəsini təşkil edir. Dünya xəritəsini və eləcə də “Diaspor xəritəsi”ni qarşımıza qoysaq, dünyanın elə bir ölkəsi yoxdur ki, oradan Komitəyə informasiya daxil olmasın. Bu proses saniyələr ərzində baş verir və nəticəsini də qısa zamanda hiss edirik.

Artıq əminliklə demək olar ki, diaspor təşkilatları aralarında əvvəllər mövcud olan məlumat boşluğu dolub və bu, məhz infoqrafik xəritə sayəsində reallaşmış. Komitə bu gün platformanın imkanlarını artırmaq, məlumatların yenilənmə operativliyini təmin etmək haqqında düşünür və işi bu istiqamətdə qurur.

Qeyd edək ki, hazırda xəritədə 49 ölkədən 538 təşkilat haqqında informasiya yerləşdirilmişdir.

Bibliografik bank

Komitə tərəfindən son illər görülmüş ən vacib layihələrdən biri də xaricdəki məşhur azərbaycanlıların bioqrafiyalarının toplandığı bank və baza üzrə ətraflı axtarış sisteminin yaradılması olub. Bununla əlaqədar, müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların bioqrafiyalarının toplandığı, davamlı olaraq təkmilləşdirilən, eləcə də zənginləşdirilən bank və baza üzrə ətraflı axtarış sistemi yaradılıb, www.azerbaycan.li internet ünvanı qurulub və davamlı olaraq təkmilləşdirilir. Yekunda toplanmış bioqrafiyaları “Dünya azərbaycanlılarının ensiklopediyası” halında çap etmək də nəzərdə tutulub.

Azərbaycan alimləri diasporu

29 yanvar 2019-cu il tarixində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalayıb. Sənəddə diaspor sahəsinin inkişafına və müvafiq problemlərinin öyrənilməsinə elmi dəstəyin verilməsi, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sifarişinə əsasən, “Azərbaycan alimləri diasporu” informasiya sisteminin işlənilməsi, xaricdə yaşayan azərbaycanlı alimlərlə əlaqələrin qurulması, onlarla birgə tədbirlərin təşkili və s. məsələlər yer alır.

2019-cu ilin aprel ayında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun mütəxəssisləri tərəfindən yaradılan “Azərbaycan alimləri diasporu” informasiya sistemi - www.elmidiaspora.az saytı istifadəyə verilib.

Statistik məlumatlara görə, Rusiyada 197, Türkiyədə 134, ABŞ-da 26 olmaqla, ümumilikdə, dünyanın 39 ölkəsində 500-dən çox azərbaycanlı alim fəaliyyət göstərir. Onlardan 440-ı kişi, 60-ı qadındır. Həmin alimlər, əsasən, riyaziyyat (91), tibb elmləri (54) və fizika (47) sahələrini təmsil edirlər. Azərbaycan, rus və ingilis dillərində fəaliyyət göstərən saytda müxtəlif göstərici üzrə axtarış imkanı da yaradılıb. “Azərbaycan alimləri diasporu” informasiya sistemi açıq informasiya resursu olduğu üçün onun mütəmadi təkmilləşdirilməsi, müvafiq dəyişikliklərin həyata keçirilməsi və xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı alimlər haqqında yeni məlumatların əlavə edilməsi mümkündür.

Hazırda sistemdə 500 azərbaycanlı alim haqqında informasiya yerləşdirilib və sistemin yeni məlumatlarla zənginləşdirilməsi davam edir.

Ümumiyyətlə, xaricdə yaşayan azərbaycanlı alimlərin şəbəkələşməsi istiqamətində ardıcıl işlər görülür. İlk olaraq, Fransada bu istiqamətdə tədbir keçirilib. 2020-ci ilin iyun ayında Fransada “Alim” elmi assosiasiyasının ilk rəsmi qurultayı onlayn formatda təşkil edilib. Qurultayda Fransada yaşayan azərbaycanlı və fransalı elm xadimləri, tələbələr iştirak ediblər. Assosiasiyanın əsas məqsədi hər iki ölkədən olan elm adamlarını bir araya gətirmək, müştərək layihələr həyata keçirmək və Azərbaycandakı istedadlı gənclərin xaricdə təhsil almasına dəstək olmaqdır. Xatırladaq ki, yeni növ koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar yaranmış mövcud vəziyyətdə “Alim” də öz xeyriyyə dəstəyini nümayiş etdirib. Məhz, “Alim”-in qurucularının təşəbbüsü ilə Fransada təqaüdsüz təhsil alan və müvəqqəti maliyyə çətinlikləri ilə üzləşən azərbaycanlı tələbələrə kömək göstərilib. Xeyriyyə aksiyası çərçivəsində iki ölkənin dövlət qurumlarının və müxtəlif şəxslərin dəstəyi ilə 22 tələbəyə maddi yardım edilib. Azərbaycanlı alimlərin iştirakı və cəlb edilməsi ilə digər ölkələrdə də müvafiq tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Təbliğat-Təşviqat (Diaspor TV, Diaspor FM, sayt, sosial şəbəkə)

Dövlət Komitəsi son illər ərzində ölkəmizdə mövcud olan informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının imkanlarından yararlanaraq müxtəlif innovativ layihələr həyata keçirməkdədir. 2018-ci ildə soydaşlarımızla interaktiv əlaqələri təmin etmək, diasporla bağlı xəbərlərin operativ yayımlanmasına nail olmaq, eləcə də ölkəmizlə bağlı xəbərlərin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza, eləcə də ümumilikdə ictimaiyyətə çatdırılması məqsədilə Dövlət Komitəsinin Azərbaycan, ingilis və rus dillərində fəaliyyət göstərən yeni saytı yaradılmış və aktiv fəaliyyət göstərir. Komitənin saytında çevik əlaqə imkanları da yaradılmışdır ki, bu da Komitəyə müraciət imkanlarını asanlaşdırır, vətəndaşların, diaspor təşkilatlarının, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın suallarının operativ şəkildə cavablandırılmasına xidmət edir; - “Vətən uzaqda deyil” şüarı altında müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıları, fərqli peşə sahiblərini əhatə edən videoçarxlar hazırlanmış və ayrı-ayrı ölkələrdə (Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Fransa, Almaniya, Rumıniya, Ukrayna və s.) təqdimatı keçirilmişdir

2018-də Komitənin internet televiziyası Diaspor TV yaradılaraq aktiv fəaliyyəti təmin edilmişdir. Diaspor TV-də “Dünyada yaşayan azərbaycanlıları tanıyaq-tanıdaq” layihəsi həyata keçirilir. Layihə çərçivəsində, uğur əldə etmiş soydaşlarımız haqqında videoroliklər hazırlanaraq yayımlanır. Onlayn Azərbaycan dili dərsləri təşkil edilir, “Azərbaycan dilində danışan xaricilər” və “Qarabağ” rubrikası da fəaliyyət göstərir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Media Mərkəzi formalaşdırılıb. Media Mərkəzə Diaspor TV, Diaspor FM və Multimedia Mərkəzi daxildir. Diaspor TV-də “Dünyada yaşayan azərbaycanlıları tanıyaq-tanıdaq”, Onlayn Azərbaycan dili dərsləri, “Qarabağ” rubrikası, “Bir şərin sədasında” bölmələri fəaliyyət göstərir. Paralel olaraq, Dövlət Komitəsinin İctimai Televiziya ilə birgə layihəsi çərçivəsində ayda 2 dəfə “Vətən uzaqda deyil” adlı veriliş yayımlanır.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin radiosu Diaspor FM yayıma başlayıb. Həm veb (www.diaspor.fm) üzərindən, həm də mobil tətbiq vasitəsi ilə yayım aparılır;

Diaspor təşkilatlarının internet saytlarının hazırlanması, e-poçt xidmətlərinin yaradılması və digər innovativ məsələlərdə, eləcə də sosial mediada marketing işinin təşkilinə dair dəstək göstərilir. Bu məqsədlə diaspor təşkilatlarının qeydiyyatına alınması prosesi davam edir və ümumilikdə 2019-cu ildə 106 təşkilat qeydiyyatdan keçib. Dövlət Komitəsi diasporun fəaliyyəti, Azərbaycan tarixi və tarixi şəxsiyyətlər, görkəmli siyasət və dövlət adamları haqqında üç dildə “TimeLine”lər hazırlayıb diaspor.gov.az saytında və sosial şəbəkələrdə yayımlanmağa başlayıb.

Bu gün multimedia məhsullarının sayını artırmaqla Komitə haqqında informasiya boşluğu aradan qaldırılıb. Soydaşlarımızla bağlı video və infoqrafik çarxlar, slayd və təqdimat xarakterli informasiyalar saytımızın və sosial şəbəkələrin köməyi ilə geniş ictimaiyyətə çatdırılır. Komitənin internet televiziyası Diaspor TV-nin və Diaspor FM-in aktiv fəaliyyəti, “Vətən uzaqda deyil” adlı verilişin və bu proqramlar çərçivəsində onlayn Azərbaycan dili dərslərinin yayımlanması və s. xaricdə yaşayan soydaşlarımızla əlaqələri yeni müstəviyə daşımağa imkan verir.

Pandemiya dövründə 45-ə yaxın ölkəsindən 500-dən çox soydaşımızın qatıldığı 39 videokonfrans təşkil olunub. Bunlar Fransa, İtaliya, Litva, Rusiya, ABŞ, Belarus, Niderland, İspaniya, Böyük Britaniya, Avstriya, Macarıstan, Almaniya, Ukrayna, Türkiyə və s., eləcə də bir sıra Afrika ölkələrində yaşayan azərbaycanlılardır.

Diaspor FM Azərbaycan diasporunun vəziyyəti, virusa yoluxma faktları, Azərbaycan Evlərinin, Koordinasiya Şuralarının, ayrı-ayrı diaspor təşkilatlarının, Azərbaycan məktəblərinin pandemiya dövründəki fəaliyyəti, xarici ölkələrlə, diaspor təşkilatları ilə keçirilən videokonfranslar barədə gündəlik operativ məlumatlar yayıb. Eyni zamanda, COVID-19 pandemiyası dövründə, evdəqal kampaniyası çərçivəsində, karantin qaydalarına riayət edilməsi məqsədilə, pandemiyanın fəsadları və ondan qorunma yolları ilə bağlı xüsusi maarifləndirici çarxlar hazırlanaraq səsləndirilib. Bununla yanaşı, evdə qalan insanların əhval-ruhiyyəsinin yaxşı olması üçün radionun proqramlarına musiqi xəzinəmizin inciləri daxil edilib, maraqlı məlumatların sayı artırılıb.

Sosial şəbəkə üzərindən davamlı işlər aparılıb. Görülən işlərin monitorinqi aparılıb, sosial şəbəkələrdə xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən Azərbaycan dövlətinə və hökumətə çoxsaylı təşəkkürlər, minnətdarlıq statusları paylaşılıb.

COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə Azərbaycan diasporu

Bütün dünya yeni növ koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə üz-üzə qaldığı bir dövrdə ölkə rəhbərliyinin çağırışlarına və verilən göstərişlərə uyğun olaraq, digər dövlət qurumları kimi, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən də müvafiq addımlar atılıb, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın sağlamlığı, təhlükəsizliyi naminə dövlətin qarşıya qoyduğu tapşırıqlar yerinə yetirilib. Pandemiya ilə mübarizənin bütün istiqamətlərini koordinasiya edən peşəkar komanda işi sayəsində ilk vaxtdan Komitə lazımı texniki və insan resurslarını birləşdirərək xüsusi gücləndirilmiş qrafiklə işləyib.

Soydaşlarımızla əlaqə üçün 24 saat işləyən operativ işçi qrup və elektron müraciət imkanları formalaşdırılıb. Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları, Azərbaycan Evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edilib, onlara maarifləndirici tövsiyələr verilib və bütün mümkün vasitələrlə soydaşlarımıza mənəvi dəstək göstərilib.

Dövlət başçısının müvafiq tapşırıqlarına əsasən soydaşlarımıza müraciət edilərək mövcud vəziyyətdə daha çevik fəaliyyət və mümkün imkanlar daxilində ehtiyacı olan insanlara dəstək göstərilməsi tövsiyə olunub. Bu işlər Macarıstan, Polşa, Türkiyə, Avstriya, Gürcüstan, Almaniya (Berlin və Köln), Ukrayna, İspaniya Krallığı və Estoniyada fəaliyyət göstərən 10 Azərbaycan Evi, həmçinin dünyanın 25 ölkəsini əhatə edən və 121 diaspor təşkilatını birləşdirən 11 Koordinasiya Şurası tərəfindən həyata keçirilib.

Rusiya, Türkiyə, Litva, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Kanada, Ukrayna, Polşa, Belarus, Almaniya və s. ölkələrdən Dövlət Komitəsinə müraciət etmiş, ümumilikdə 1578 azərbaycanlı Vətənə təxliyyə edilib, 3103 nəfərə maliyyə yardımı göstərilib.

Pandemiya dövründə soydaşlarımızla əlaqələrin gücləndirilməsi, problemlərin öyrənilməsi məqsədilə dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının rəhbərləri və üzvlərinin iştirakı ilə videokonfranslar keçirilib.

Bu videokonfransların postpandemiya dövründə də davam etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Diasporumuzun perspektivləri

Sevindirici haldır ki, bu gün yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycanı layiqli şəkildə təmsil edən, fəaliyyət sahələri üzrə böyük uğurlar qazanmış soydaşlarımızın sayı getdikcə daha da artır. Almaniya Humboldt mükafatı alan ilk azərbaycanlı Məsud Əfəndiyev, Böyük Britaniyanın York Universitetinin Kimya fakültəsinin Struktural Biologiya Laboratoriyasının professoru Qərib Mürşüdoğ, Nobel mükafatı almış ilk və hələlik yeganə azərbaycanlı Bəxtiyar Siracov, Macarıstan parlamentinin üzvü, ölkənin ən titullu klubunun prezidenti Qəbor Qubadov, Rusiya Elmlər Akademiyası Bitki Fiziologiyası İnstitutunun laboratoriya müdiri, Biologiyanın Fundamental Problemləri İnstitutunun baş elmi işçisi, Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun beynəlxalq Bionanotexnologiya laboratoriyasının müdiri Süleyman Sallahverdiyev, Almaniya-Azərbaycan Radioloji və Neyroradioloji Cəmiyyətinin sədri, Köln Universiteti Klinikasının Diaqnostik və İnvaziv Radiologiya İnstitutunun şöbə müdiri, tibb elmləri doktoru Nuran Abdullayev, Strasburq Vəkillər Kollegiyasının üzvü Dilbadi Qasimov, Tallinn şəhərində fəaliyyətə başlayan “Bakılı” Klubunun təsisçilərindən biri, Narva Humanitar Gimnaziyasının Qəyyumlar Şurası, Pro Narva Mərkəzi İdarəsi Şurası və “Aleksandr kilsəsi”nin Şura üzvü Eldar Əfəndiyev, Beynəlxalq Sinxron Tərcüməçilər Assosiasiyasının ilk azərbaycanlı üzvü Elvin Abbasbəyli, Beynəlxalq Türkoloji və Mədəniyyət Fondunun (BTMF) vitse-prezidenti, Moskva Dövlət Linqvistikası Universitetinin professoru Tofiq Məlikli, “Azərbaycan-Almaniya” Dostluq Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin üzvü, Çingiz Aytmatov adına Beynəlxalq Fondun Avropa ölkələri üzrə kuratoru, Almaniya Rəssamlar Birliyi, Beynəlxalq PDA (“Platforma, Dialoq, Avrasiya”) təşkilatının, Qərbi Avropa Elm və Mədəniyyət Akademiyasının üzvü Əşrəf Heybətov, Fransada yaşayan Azərbaycan əsilli pianoçu, əməkdar artist, Fransa Ali Beynəlxalq Musiqi Akademiyasının direktoru, professor Adilə Əliyeva, Kanadada yeganə azərbaycanlı xanım həkim-anestezioloq Leyla Bağırzadə, dərman istehsalı üzrə ABŞ-ın ən yaxşı mütəxəssislərindən biri kimi tanınan, “Ebola” virusuna yoluxmaya qarşı vaksın istehsal edən qurumun rəhbəri Teymur Hacıyev, ABŞ-da “Azərbaycan Amerika Tibb Assosiasiyası”nın təsisçisi Rauf Şahbazov, Kopenhagen Universitetinin nevrologiya üzrə professor və baş məsləhətçisi, Beynəlxalq Baş ağrıları Cəmiyyətinin rəhbəri Məsud Aşina və digərlərini nümunə kimi göstərmək olar.

Son illərdə İsveçdə iki nəfər soydaşımızın bələdiyyə seçkilərində qalib gəlmələri, 2019-cu ildə Kanadanın Toronto şəhərində Yeganə Cəfərovanın “İlin ən yaxşı müəllimi” adına layiq görülməsi, 2019-cu ildə alternativ enerji sahəsində mütəxəssis Şəhriyar Nəsirovun Çilidə “ilin ən yaxşı gənc tədqiqatçısı” seçilməsi, 2020-ci ildə Ukraynada yaşayan soydaşımız Anjelika Səfərovanın Odessa vilayətinin hakimi təyin edilməsi, bu yaxınlarda Rövsən İsmayılovun Qazaxıstanın ən yaxşı jurnalisti mükafatına layiq görülməsinə digər bu kimi faktlar yuxarıda deyilənlərin əyani sübutudur. Bütün bunlar onu söyləməyə imkan verir ki, soydaşlarımızın qazandıqları nailiyyətlər və onların artan nüfuzu gələcəkdə güclü lobbimizin formalaşmasında öz bəhrəsini verəcəkdir.

Respublika.- 2020.- 5 iyul.- № 128.- S. 6.

Diaspor təşkilatları DİDK-in 18 illik fəaliyyətini xarakterizə edirlər

Səmərəli və effektiv fəaliyyət, soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyinə gücləndirilməsi Komitənin əsas prioriteti olub

Süleyman İsmayilbəyli

Olaylar. - 2020.- 4-6 iyul. - № 55. - S. 12.

Artıq 18 ildir ki, dünyanın dörd bir yanında yaşayan soydaşlarımızı, müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımızı koordinasiya edən, onların Azərbaycan dövləti ilə əlaqələrini yaradan, tarixlə Vətənlə bağlılıqlarını intensivləşdirən, möhkəmlədən bir dövlət qurumu fəaliyyət göstərir. Bütün sahələrdə olduğu kimi, diaspora, dünya azərbaycanlıları ilə iş sahəsində də uğurlu addımlar atıb, məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirən ümummilli lider Heydər Əliyevin 2002-ci il, 5 iyul tarixli fərmanını tarixi sənəd kimi xarakterizə etmək olar. Məhz, Heydər Əliyevin həmin tarixli fərmanı əsasında Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Sözügedən qurumun yaradılması xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla işin təşkili, onların mövcud problemlərinin həllinə xidmət edəcək dövlət qurumunun mövcudluğu zərurətindən meydana gəlmişdi.

Beləliklə, həm Azərbaycan dövləti, həm yeni yaradılan müvafiq dövlət qurumu, həm də xaricdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan icmaları və təşkilatlarının birgə fəaliyyəti, səmərəli işi nəticəsində Azərbaycan diasporunun quruculuğu, inkişaf etdirilməsi prosesi sürətləndi. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yeni-yeni diaspor təşkilatları, onları birləşdirən federasiya və konqreslər təsis edildi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 19 noyabr tarixli 54 sayılı Sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında yaradılan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin ötən 18 il ərzindəki fəaliyyəti, gördüyü işlər, əldə etdiyi nailiyyətlərə elə ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının rəhbərləri ilə birlikdə aydınlıq gətirdik.

Niderland Krallığında fəaliyyət göstərən Hollandiya-Azərbaycan Evinin rəhbəri Elxan Mirhəşimli deyir ki, 18 il əvvəl ümummilli lider Heydər Əliyevin imzaladığı tarixi fərmanla sözügedən dövlət qurumunun yaradılmasında məqsəd soydaşlarımızı vahid ideya ətrafında birləşdirmək idi. Onun sözlərinə görə, Diaspora Komitəsinin yaradılması diasporun fəaliyyətini milli maraqlarımızın gerçəkləşdirilməsi istiqamətində mərkəzləşdirməyə imkan verdi. Tarixə qısa nəzər salan diaspor sədri qeyd edib ki, SSRİ dağıldıqdan sonra, 1991 ci ildə Azərbaycan Respublikası da öz müstəqilliyini elan etdi: "Yeni yaranan müstəqil respublikalarda çoxlu sayda həmyerlilərimiz yaşayırdı. Sovetlər dövründə bir ölkənin vətəndaşı olan insanlar üçün, artıq həmin ölkələr xarici bir dövlət hesab olunurdu. Bir çox həmyerlimiz yaşadıkları ölkələrdə qalaraq öz yaşam həyatlarını davam etdirdilər. Sərhədlərin açılması 100 minlərlə insanların Avropa ölkələrinə, dünyanın bir çox ölkələrinə köç etməsinə səbəb oldu". Elxan Mirhəşimli bildirib ki, soydaşlarımız, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan həmyerlilərimiz, milli özünəməxsus ənənələrini qoruyub saxlayaraq, milli maraqlarımıza qorumaq üçün yaşadılara ölkələrdə təşkilatlanır, icmalar, cəmiyyətlər yaradıldılar: "Azərbaycan Respublikası ilə xaricdə yaşayan həmyerlilərimiz arasında əlaqələrin daha da gücləndirilməsi üçün onlar arasında birlik və həmrəyliyin qorunması üçün 2001 ci il, mayın 23-də mərhum Heydər Əliyev tərəfindən Dünya Azərbaycanlılarının Birinci Qurultayının keçirilməsi barədə sərəncam imzaladı və həmin sərəncam əsasında noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının Birinci Qurultayı keçirildi. Bununla da Azərbaycan diasporasında böyük bir prosesin başlanğıcına start verildi".

Elxan Mirhəşimli deyib ki, bu gün artıq dünyada 500- dən çox Azərbaycan diaspor təşkilatları var və onlar fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə yerli xalqlarla, təşkilatlarla əlaqələr yaradıb, əməkdaşlıq quraraq, sürətlə inteqrasiya edir, diaspora və lobbicilik sahəsində fəaliyyətlərini sürətləndirirlər: "Eyni zamanda fəaliyyət göstərdikləri ölkələrin siyasi proseslərində milli maraqlarımızın qorunmasında önəmli rol oynayırlar".

Təşkilat sədri onu da diqqətə atdırıb ki, zaman keçdikcə diaspor quruculuğu Azərbaycanda dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilib: "Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən təşkilatlarımızın milli məsələlərdə birlik nümayiş etdirməsi sevindirici haldır. Artıq Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə təşkilat və səmiyyətlər sıx əməkdaşlıq edir, əlaqələr genişləndirilir, milli maraqlarımızın qorunması istiqamətində mərkəzləşdirilmiş formada fəaliyyət göstərilir. Bu da baş vermiş hər hansı problemin müzakirə edilərək ortadan qaldırılmasına imkan yaradır".

Azərbaycan-Kipr Dostluq Cəmiyyətinin sədri Orxan Həsənoğlu hesab edir ki, Dünya Azərbaycanlılarının Birinci Qurultayının keçirilməsi barədə imzalanan sərəncam nə dərəcədə əhəmiyyətli və yeni dövr üçün zəruri idisə, eləcə də 2002-ci il, iyul ayının 5-də ümummilliyet lider Heydər Əliyevin imzalamış olduğu fərman əsasında Xarici Ölkələrdə yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması bir o qədər tarixi əhəmiyyətli idi: "Məhz bu komitənin yaradılması ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın təşkilatlanması, onlar arasında birlik və həmrəyliyin gücləndirilməsi sürətləndi. Ən əsası qurulan koordinasiya işi nəticəsində müxtəlif ölkələrdə Azərbaycana qarşı artan erməni təxribatlarının qarşısı tədricən alındı".

Orxan Həsənoğlu bildirib ki, belə bir dövlət qurumunun yaradılması həmçinin xaricdə yaşayan soydaşlarımızda bir güvənlik yaratdı: "Artıq xaricdə yaşayan hər bir soydaşımız onun arxasında güclü bir Azərbaycan dövlətinin, onun diaspor işi ilə məşğul olan qurumunun durduğunun fərqində idi". Azərbaycan-Kipr Dostluq Cəmiyyətinin sədri onu da diqqətə çatdırıb ki, Dövlət Komitəsinin yaradılması ilə xaricdə yaşayan azərbaycanlılar arasında birlik, həmrəylik daha da möhkəmləndi, onların Azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşməsi prosesi sürətləndi: "Bu gün dünyamızı ciddi şəkildə təhdid edən koronavirus pandemiyası günlərində biz həmin birlik və həmrəyliyi əyani şahidi olduq. Soydaşlarımız bacardıqları qədər bir-birlərinə dəstək olmağa çalışdı. Bu məqsədlə sosial aksiyalar həyata keçirildi, ehtoyacı olan şəxslərə yardımlar edildi. Təbii ki, burada həm dövlət, həm bu sahə ilə məşğul olan müvafiq dövlət qurumu sayılan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətini də xüsusi vurğulamaq lazımdır". Orxan Həsənoğlu əmin olduğunu bildirib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin səmərəli fəaliyyəti və həyata keçirdiyi uğurlu tədbirlər nəticəsində dünyanın müxtəlif bölgələrində yaşayan soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyi bundan sonra da möhkəmlənəcək, dərinləşəcək.

İstanbul Türkiyə-Azərbaycan Dərnəyinin (İSTAD) sədri Səfər Karakoyunlu da Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin ötən illərdəki səmərəli fəaliyyətindən danışdı, bu fəaliyyəti təqdir edib. İSTAD sədri xüsusilə sözügedən komitənin Azərbaycan və türk diasporlarının birgə fəaliyyətinə verdiyi töhfələr, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərə toxunub və bundan sonra da hər iki qardaş diasporların birgə fəaliyyət göstərməsinin vacibliyini vurğulayıb: "Düşünürəm ki, iki qardaş dövlətin bir diasporası olmalıdır. Çünki hər iki dost-qardaş ölkənin mücadiləsi eynidir. Hər iki dövlət və diaspora əsassız erməni yalanları, qondarma soyqırım iddialarına qarşı mübarizə aparır. Eyni zamanda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, erməni işğalı altında olan Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi tələbi hər iki diaspor tərəfindən hər zaman önə sürülür, beynəlxalq təşkilatlardan, dünya birliyindən tələb edilir". Səfər Karakoyunlu onu da deyib ki, Qarabağ problemi Türk Dünyasının ortaq problemidir.

"Qala" Yunanistan-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri Rəşid Məmmədov isə deyib ki, 18 il bundan əvvəl yaradılan Komitə dünyada yaşayan 50 milyondan çox azərbaycanlının sevincinə səbəb oldu: "5 iyul, 2002-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş Üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Ötən müddət ərzində dünyada yaşayan soydaşlarımızın bir araya gəlməsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin böyük rolu olub. Dünyada yaşayan azərbaycanlıların birləşdirilməsi, diaspor hərəkatının gücləndirilməsi, işğal edilmiş ərazilərimizlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, millimədəni irsin təbliği, soydaşlarımızın fəaliyyətinin koordinasiya edilməsi, Azərbaycan evlərinin açılmasına Komitə hər zaman böyük dəstək göstərir. Onu da diqqətə çatdırım ki, 5 iyul 2018-ci il tarixində Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun yaradılması haqqında fərman imzalayıb".

Rəşid Məmmədov qeyd edib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin son aylardakı fəaliyyəti xüsusilə təqdirəlayiqdir: "Məlum olduğu kimi COVID-19 pandemiyası xaricdə yaşayan, təhsil alan, fəaliyyət göstərən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına təsirsiz ötüşmədi. Azərbaycan Respublikasının ölkə kənarında yaşayan vətəndaşlarımıza hamilik etməsi kimi konstitusion hüquqlarına uyğun olaraq Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi öz üzərinə düşən vəzifələri uğurla həyata keçirdi. Belə ki, Komitə kəskin maddi yardıma, sığınacağa, təxliyəyə ehtiyacı olan şəxsləri müəyyən etmiş və başqa ölkələrdəki diaspor təşkilatlarımızı həmvətənlərimizə yardım etmək istiqamətində səfərbər edə bilmişdi. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla iş istiqamətində müsbət elementlərə gəldikdə isə bu barədə bir neçə məqamı qeyd etmək lazımdır. İlk növbədə dünyada pərakəndə halında mövcud olan soydaşlarımızı və diaspor təşkilatlarımızı birgə fəaliyyətə cəlb etmək istiqamətində yeni yanaşmalar tətbiq olunur. Koordinasiya Şuralarının təsis olunması buna nümunə ola bilər. Artıq Avropanın bir çox ölkələrində Koordinasiya Şuraları fəaliyyət göstərir. Ümid edirəm ki, Dövlət Komitəsinin təşviqi ilə Amerika qitəsində, Asiyada, Rusiya Federasiyasında yaşayan soydaşlarımız da yaxın gələcəkdə fəaliyyətlərini koordinasiya halında davam

etdirəcəklər. Habelə Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği istiqamətində görülən işləri qeyd etmək olar. Xaricdə təsis olunan Qarabağ məktəbləri, Xocalı Soyqırımının dünyada geniş miqyasda tanınması istiqamətində 2 il ardıcıl olaraq diaspor təşkilatlarımızın koordinasiyalı halda təşkilatçılığı ilə keçirilmiş Ümumavropa mitinqləri qeyd edilməlidir". Cəmiyyət sədri deyib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan, təhsil alan gənclərimizi də diqqətdən kənar qoymur: "Belə ki gəncləri diaspor işinə cəlb etmək üçün müxtəlif proqramlar həyata keçirilir".

Olaylar. - 2020.- 4-6 iyul. - № 55. - S. 12.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasının 18-ci ildönümünə həsr olunan videokonfrans keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasının 18-ci ildönümünə həsr edilmiş beynəlxalq videokonfrans keçirilib. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Komitəsindən məlumat verilib.

Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun və Milli Məclisin deputatı, akademik Rafael Hüseynovun moderatorluğu ilə təşkil edilən virtual tədbirdə xaricdə və ölkəmizdə yaşayan tanınmış elm, mədəniyyət xadimləri, dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının, Azərbaycan evlərinin, həftəsonu Azərbaycan məktəblərinin rəhbərləri, diaspor nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir dünyada yaşayan azərbaycanlılara həsr olunmuş musiqinin (sözləri Rafael Hüseynovun, musiqisi Faiq Sücəddinovundur) - Diaspor himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Çıxış edən Rafael Hüseynov bildirib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaranması ölkənin ictimai-siyasi həyatına əlamətdar hadisə kimi daxil olub. Çünki Azərbaycan diasporunun birliyi və mütəşəkkilliyi çox vacib amildir.

Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov bu əlamətdar hadisə münasibətilə tədbir iştirakçılarını və diaspor hərəkatına töhfə verən hər bir soydaşımızı təbrik edib. Bu qurumun görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradıldığını xatırladan komitə sədri bildirib ki, məhz böyük öndərin dünya azərbaycanlılarının eyni amal və məqsəd ətrafında birləşdirilməsi nəminə əsasını qoyduğu diaspor siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. O, qeyd edib ki, yarandığı gündən Dövlət Komitəsinin fəaliyyəti xüsusi əhəmiyyət kəsb edib, diasporun birləşməsi və təşkilatlanması istiqamətində mühüm işlər və müxtəlif layihələr həyata keçirilib. Diaspor üzvlərinin xaricdəki güclü potensialımız olduğunu vurğulayan sədr hədəflərə çatmaq üçün bu potensialdan doğru istifadə olunmasının önəmini qeyd edib. O diqqətə çatdırıb ki, ötən illər ərzində xaricdə yaşayan soydaşlarımızın birləşməsi, təşkilatlanması, dövlətimizin maraqlarını qorumağa qadir böyük qüvvəyə çevrilməsi üçün Koordinasiya şuraları yaradılıb, Azərbaycan evləri istifadəyə verilib.

Diaspor təşkilatlarının və nümayəndələrinin Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində həyata keçirdiyi fəaliyyətin əhəmiyyəti, Vətənimizin nüfuzuna xələl gətirməyə cəhd edən anti-Azərbaycan qüvvələrə qarşı mütəşəkkil şəkildə mübarizə aparması, koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar yaranmış mövcud şəraitdə nümayiş etdirilən fəallıq yüksək qiymətləndirilib, xaricdə müvəqqəti çətinliklə üzləşmiş soydaşlarımıza maddi və mənəvi dəstək olmaq üçün Azərbaycan evlərinin, Koordinasiya şuralarının, Azərbaycan məktəblərinin keçirdikləri xeyriyyə aksiyalarına, Azərbaycan evlərinin həmvətənlərimiz üçün sığınacağa çevrilməsinə diqqət cəlb edilib. Bu mərhələdə Dövlət Komitəsinə edilən müraciətlər barədə ətraflı məlumat da təqdim edilib.

Tədbir Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətini əks etdirən hesabat xarakterli videoçarxın nümayiş etdirilməsi və COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə xarici ölkələrdə xüsusi fəaliyyətləri ilə fərqlənən 7 soydaşımızın təşəkkürnaməyə layiq görülməsi barədə məlumatın verilməsi ilə davam edib.

Azərbaycan diasporu ilə bağlı ciddi və dərin araşdırmaların müəllifi Rafael Hüseynov diasporun tanınmış üzvlərini Azərbaycanla xarici ölkələr arasında körpü və təmasların yaranmasında xüsusi rolunu şəxslər adlandıraraq, ölkəmizdə onların fəaliyyətinə yüksək qiymət verildiyini nəzərə çatdırıb. “Bu gün sizin gördüyünüz işlər göz qabağındadır, amma bu fəaliyyət gələcəyin yüksəkliyindən daha aydın görünəcək”, - deyərək vurğulayıb.

ABŞ, Niderland Krallığı, Türkiyə, Ukrayna, Rusiya, Kanada, Avstriya, Çili, Dubay, Polşa, Estoniya, Fransa, İtaliya, Tailand, Gürcüstan, İspaniya və bir sıra başqa ölkələrdən videokonfransa qatılan azərbaycanlıların demək olar ki, hər birinə ürək sözlərini demək fürsəti verilib. Tədbirdə çıxış edən soydaşlarımız müstəqil Azərbaycan dövlətinin yürütdüyü diaspor siyasətini dəstəklədiklərindən, yeni növ koronavirus pandemiyası dönməndə dövlətimizin həmvətənlərimizə həssas münasibət, diqqət, qayğı, mənəvi və maddi dəstək nümayiş etdirməsinə görə qururlandıqlarından, Dövlət Komitəsinə doğma ocaq kimi qəbul etdiklərindən və bir sıra başqa mətləblərdən söz açıblar.

Müzakirələr zamanı soydaşlarımız bir sıra maraqlı rəy və təkliflərlə çıxış ediblər. ABŞ-da yaşayan Əhməd Obalı təsisçisi olduğu GünAZ TV-də diaspor himninin səsləndirilməsi üçün müəlliflərdən dəstək istəyib.

Beynəlxalq videokonfrans bədii hissə ilə yekunlaşıb. Tədbirin bədii hissəsində Türkiyədə yaşayan dirijor, bəstəkar, pianoçu, Əməkdar artist Turan Manafzadə çıxış edib. Tanınmış ifaçı Dövlət Komitəsinin

fəaliyyətinə, dünya azərbaycanlılarına və ürəyində Azərbaycan sevdası olan hər bir şəxsə həsr etdiyi musiqi parçasını da təqdim edib.

AZƏRTAC
2020, 6 iyul

Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyi tələbələrə bayram sovgatı paylayıb

Oqtay Bayramov,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri

Qahirə, 25 may, AZƏRTAC

“Vətənpərvər” – Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyi Ramazan bayramı münasibətilə azərbaycanlı tələbələrə bayram sovgatı aparıb. Onların qaldıqları yataqxanada bayram süfrəsi də açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Vətənpərvər” – Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyinin sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirov tələbələrə dövlətimizin xarici ölkələrdə təhsil alan gənclərə diqqət və qayğısından bəhs edib. O qeyd edib ki, gələcək nəslin yüksək səviyyədə təhsilini daim diqqət mərkəzində saxlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə xalqımızı təbrik edib, ən xoş arzularını bildiriblər.

S.Nəsirov əlavə edib ki, Misir-Azərbaycan əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir və Prezident Əbdülfəttah əs-Sisinin bu yaxınlarda Qoşulmama Hərəkətinin Zirvə görüşündə dövlətimizin başçısına qardaş münasibətini vurğulaması bunun daha bir təzahürü oldu. Qahirə Universitetinin professoru olan diaspor rəhbəri, həmçinin Misirdə təhsil alan gənclərə tövsiyələrini verib, onlara uğurlar arzulayıb.

Azərbaycanın Misirdəki səfirliyi və “Vətənpərvər” – Azərbaycanın Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyi tərəfindən onlara göstərilən diqqət və qayğıdan məmnunluqlarını bildirən azərbaycanlı tələbələr qeyd ediblər ki, yüksək ixtisaslı mütəxəssis kimi vətənə qayıtmaq üçün təhsildə daha çox səy göstərəcəklər.

AZƏRTAC
2020, 25 may

Dünyanın hər yerində diasporumuzun birliyinə böyük ehtiyac var

Artıq Azərbaycan dövlətinin dəstəyi ilə diasporumuz dünya azərbaycanlılarının haqlarını qoruya biləcək bir qüvvəyə çevrilib

Cavanşir Qədimov

Bu gün diaspor təşkilatlarımızın inkişafı və strateji hədəflərinə çatması üçün yeni taktiki yollardan istifadə olunmalıdır. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasında da başlıca hədəflərindən biri məhz bu olub. Bunun üçün xaricdə yaşayan soydaşlarımızın birliyinə nail olunması məqsədlə ciddi addımlar atılmaqdadır. Soydaşlarımız da bundan ruhlanaraq dövlətimiz, dövlətçiliyimiz, azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında daha sıx birləşməyə çalışırlar.

Qeyd edək ki, bu mənada Prezident İlham Əliyevin 6 iyul 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə “Azərbaycan Diasporuna Dəstək” Fondunun yaradılması xüsusi qeyd edilməlidir. Bu Fonda diaspor siyasəti sahəsində daha mütəşəkkil və davamlı işlər görməyə imkan yaradır. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan diasporunun müxtəlif mövzularda təşkil etdiyi tədbirlərə mümkün dəstəyi göstərir. Müvafiq e-mail bazası formalaşdırılıb ki, xəbərlər, informasiyalar e-maillərə birbaşa göndərilir. Təşkilatların e-mail poştları, sosial şəbəkədə aktiv olmaları, ölkəmiz, xalqımız, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında səsləndirilən haqsız, həqiqəti təhrif edən fikirlərə dərhal reaksiya verilməsi üçün bütün mümkün texniki dəstəyi göstərir.

Soydaşlarımızın uğurları Diaspor TV, Diaspor FM, sayt, sosial şəbəkə və s. vasitələrlə cəmiyyətdə təbliğ edilir. Həm diaspor təşkilatlarının, həm də Komitənin həyata keçirdiyi tədbirlər xaricdə yaşayan soydaşlarımızın birgə fəaliyyətinin təmin edilməsinə, onların dövlətimizin maraqları ətrafında daha sıx birləşməsinə xidmət edir. Bütün bunlar, ölkə Prezidentinin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin qarşısına qoyduğu vəzifələrdir. Komitə verilən tapşırıqları vaxtında və maksimum səmərəli şəkildə yerinə yetirməyə çalışır. Komitə “Vətən uzaqda deyil” şüarı ilə hamıya, xaricdə yaşayan hər bir soydaşımıza qarşı diqqətli olmağa çalışır, hər bir soydaşımızın yaşadığı yerdən asılı olmayaraq, güclü, qüdrətli Azərbaycan dövlətini öz yanında hiss edir.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, “Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu” Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 6 iyul tarixli sərəncamı ilə yaradılıb. Fondun yaradılması diaspor sahəsində daha sistemli və davamlı işlər görməyə imkan yaradıb. Dövlət Komitəsinin qarşısında həm Əsasnamə, həm dövlət başçısının tapşırıqları ilə müəyyən vəzifələr qoyulur. Bunlara Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətlərin dünyaya çatdırılması, milli-mədəni irsimizin təbliği, azərbaycançılıq ideologiyasının, milli kimliyimizin qorunması və s. aiddir. “Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu” da qeyd edilən istiqamətlərdə mümkün dəstəyi göstərir.

Ümumilikdə dünyadakı 50 milyon azərbaycanlının 10 milyonunun Azərbaycanda, 36 milyonunun qonşu İranda (Cənubi Azərbaycanda) yaşadığını nəzərə alsaq, deyə bilərik ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində 4 milyondan çox soydaşımız yaşayır. Onu da qeyd edək ki, Dövlət Komitəsində də bu məsələ diqqət mərkəzindədir. Ayrı-ayrı ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın dəqiq sayının müəyyənəndirilməsi istiqamətində işlər görülür. Artıq istər MDB, istərsə də Avropada fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları arasında ciddi narazılıq müşahidə olunmur. Xaricdəki azərbaycanlıların təşkilatlanması işində əsas problemlər aradan qaldırılıb və Azərbaycan diaspor təşkilatlarının vahid cəbhədə birləşə bilməsinə nail olmaq üçün ciddi işlər görülüb.

Bu gün Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi həqiqətləri dünyada təbliğ etməklə, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair real informasiyaları beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaqla yanaşı, dünyada ermənilərin yalançı, təxribatçı hərəkatlarına qarşı da mübarizə aparmalı olur. Həmçinin xaricdə yaşayan soydaşlarımız bu ümummilli məsələyə olduqca həssas yanaşırlar və Dövlət Komitəsi buna mümkün dəstəyi göstərir. Hər il Ermənistan səfirliyinin qarşısında etiraz aksiyaları keçirilir, “Qarabağa azadlıq”, “Xocalıya ədalət”, “Ermənistan, işğala son qoy” və s. şüarlarla mitinqlər təşkil olunur. Qondarma Dağlıq Qarabağ rejiminin xaricdə keçirmək istədiyi tədbirlər, Ermənistanın xarici ölkələrdə münaqişəyə dair həqiqətləri təkzib edən tədbirləri və s. ilə bağlı soydaşlarımız dərhal reaksiya verir, öz haqq səslərini ucaldırlar.

Artıq xaricdəki soydaşlarımız vahid amal uğrunda təşkilatlana bilib

Hazırda diaspor sahəsində aparılan islahatlar və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası üçün atılan addımlar artıq öz müsbət nəticəsini verir. Ən vacib məqam kimi isə xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanması və həmrəyliyinin güclənməsini xüsusi qeyd olunmalıdır. Son zamanlar Almaniya, Fransa, İsveçrə, İsveç, Hollandiya, ABŞ-da Koordinasiya Şuralarının yaradılması birlik və həmrəyliyin nümunəsidir. Belə şuralar perspektiv layihələri həyata keçirərək xaricdəki soydaşlarımızın fəallıq nümayiş etdirməsində kömək olacaq.

Təbii ik, barışıq, birlik, həmrəylik üçün atılan istənilən addım hər soydaşımız tərəfindən yüksək qiymətləndirilir və dəstəklənir. Dünya azərbaycanlılarının vahid ideya ətrafında birləşməsi ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən diasporun qarşısında qoyulan əsas vəzifədir. Ulu öndər Heydər Əliyev hansı ölkəyə gedirdisə, diasporumuzla görüşəndə bu məsələni soydaşlarımıza xatırladırdı. Milli diasporun yaşadığı ölkələrdə birləşməsi, eləcə də bu istiqamətdə işlər görməsi vacib amildir. Dünyanın hər yerində diasporumuzun milli birliyinə böyük ehtiyac var. Bu sahədə diasporun çalışmalarını davam etdirməsi vacib amildir. Bütün hallarda həmrəylik sonda diasporun güc mərkəzinə çevrilməsinə xidmət edir. Diasporumuz nə qədər bir olarsa, çəkici də bir nöqtəyə vura bilər. Məhz bu zaman hər hansısa işin effektiv nəticəsi olar.

Yaxın diaspor tariximizə kiçik baxış

Dəfələrlə tarixi ədalətsizliyə məruz qalsa da, milli dövlət institutları ləğv edilsə də, Azərbaycan xalqı müstəqillik yolunda öz mübarizəsini dayandırmamışdır. İyirminci yüzilliyin əvvəllərində yaranmış mürəkkəb tarixi şəraitdə müstəqilliyini bərpa etmək üçün xalqımız mühüm addımlar atıb. İmperiya zülmündən azad olan Quzey Azərbaycan 1918-ci il mayın 28-də dövlət müstəqilliyi qazanaraq öz tarixi ərazisində milli dövlətini – Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətini yaratdı. Çox keçmədən Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü yeni təcavüzə - bolşevik Rusiyasının silahlı müdaxiləsinə məruz qaldı. Beləliklə, qanuni hakimiyyət zorakılıqla devrildi və Azərbaycan xalqının çox böyük qurbanlar bahasına qazandığı müstəqilliyə son qoyuldu. Demokratik qüvvələrin əksəriyyəti repressiyaya məruz qaldı, xalqın bir qismi isə mühacirət etməyə məcbur oldu.

Sovet imperiyası tərkibinə qatıldığı 70 il ərzində Azərbaycana qarşı müstəmləkəçilik siyasəti yeridilmiş, Azərbaycan xalqı təqiblərə və kütləvi cəza tədbirlərinə məruz qalmışdır. İmperiya siyasəti dünya azərbaycanlılarını bir-birindən təcrid etmək məqsədilə pantürkizm məfhumunu Şərqi aləmdə təhlükəli bir ideya kimi təqdim edərək, dünyada və Sovetlər İttifaqında yaşayan türkdilli xalqlar arasında əlaqələrin məhdudlaşmasına, kəsilməsinə cəhd göstərmişdi. Bu siyasətin təzahürü kimi sərhəd çəpərləri Azərbaycan xalqını parçalamışdır. Bütün bunlara baxmayaraq, azərbaycanlılar milli dövlət, milli və mənəvi bütövlük, müstəqillik uğrunda mübarizəni davam etdirmişlər.

Ötən əsrin 90-cı illərindən başlayaraq, xalqın milli özünüdərkini güclənmiş, ictimai həyatın demokratikləşməsi istiqamətində xalq hərəkatı genişlənmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında demokratik qüvvələr milli birlik və müstəqillik ideyası ətrafında birləşərək siyasi və ictimai birliklər yaratmışlar. 1989-cu ilin dekabrında Güney və Quzey Azərbaycan arasında humanitar, mədəni, iqtisadi və qohumluq əlaqələrini bərpa etmək məqsədilə sərhəd çəpərlərinin götürülməsi və mühəndis-texniki qurğuların sökülməsi haqqında qərar qəbul edildi.

Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının, Azərbaycan Kommunist Partiyasının mərkəzi komitələri, partiyanın yerli orqanları, SSRİ Sərhəd Qoşunlarının rəhbərliyi buna mane olmaq üçün bütün siyasi və hərbi təsir vasitələrinə əl atdılar. Lakin buna baxmayaraq, Naxçıvanda "Sərhəd hərəkatı" adlı bir sıra siyasi aksiyalar həyata keçirildi. Genişlənən demokratik hərəkatın nəticəsində SSRİ-nin dövlət sərhədi boyunca çəkilən sərhəd çəpərləri elliklə söküldü. İlk dəfə olaraq Arazın o tayında, bu tayında olan qohumların, həmvətənlərin ünsiyyət imkanları yarandı, sadələşdirilmiş keçid məntəqələri təşkil edildi. 1989-cu il dekabrın 31-i Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramına çevrildi, 1990-cı ildə isə həmin günün ildönümü Muxtar Respublikada geniş qeyd edildi.

Bizim hamımızı birləşdirən, həmrəy edən azərbaycançılıq ideyasıdır

Dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanmağa başladığı ilk illərdən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı erməni və ermənipərəst qüvvələrin apardığı qeyri-obyektiv təbliğatın ifşası, Azərbaycan həqiqətləri ilə bağlı doğru informasiyanın yayılması Azərbaycan diaspor qurumlarının qarşısında dayanan əsas vəzifələrdən biri kimi qəbul edilib. Prezident İlham Əliyev bütün tədbirlərdə Ermənistanın Azərbaycan Respublikasına qarşı hərbi təcavüzündən, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında ermənipərəst qüvvələrin apardığı təbliğatın mahiyyətindən geniş söhbət açır. Azərbaycan Respublikasına qarşı hər hansı formada təcavüzün qarşısının alınması, lobbiçilik fəaliyyətinin genişləndirilməsi, milli maraqların müdafiə olunması hər bir Azərbaycan icmasının və xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlının müqəddəs vəzifəsi kimi dəyərləndirilir.

Dünya birliyinə sürətlə inteqrasiya edən Azərbaycanın maraqlarının qorunmasında, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə lazımı şəkildə çatdırılmasında xaricdəki diaspor təşkilatlarımızın qarşısında bir sıra mühüm vəzifələr durur. İlk növbədə, dünyada yaşayan azərbaycanlıların öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə ehtiyac var. Vətənləri ilə bağlı olan soydaşlarımız özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda, Azərbaycan dövləti onlara daha böyük dəstək verə biləcək. Dövlətimizin başçısının bu xüsusda həmvətənlərimizə belə bir müraciəti var: **“Əlbəttə, biz çox istəyirik ki, xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı heç olmasa ildə bir dəfə Azərbaycana gəlsin. Birincisi, ona görə ki, Vətənlə əlaqələr qırılmasın. İkincisi, ona görə ki, Azərbaycanın müxtəlif yerlərində çox gözəl şərait yaradılıb. Hazırda Azərbaycana gələn turistlərin sayı getdikcə artır. Əlbəttə ki, biz onların arasında dünya azərbaycanlılarını da görmək istəyirik. Əgər xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı ailəsi, hesab edirəm ki, ildə ən azı bir dəfə Azərbaycana gəlsə, bu çox yaxşı olar.”**

Yeni tarixi şəraitdə diaspor təşkilatlarımızın qarşısında duran vacib vəzifə Azərbaycan reallıqlarını, ilk növbədə, Qarabağ münaqişəsi barədə həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə daha dolğun şəkildə çatdırmaqdan ibarətdir. Biz informasiya dövründə yaşayırıq və informasiyanın əhəmiyyəti getdikcə artır. Biz buna hazır olmalıyıq. Lakin etiraf etmək lazımdır ki, bizim zəif yerlərimizdən birincisi xarici ölkələrin dövlət, hökumət, qanunvericilik orqanlarında təmsilçiliyimizin aşağı səviyyədə olmasıdır, ikincisi isə xarici media qurumları ilə Azərbaycan diaspor təşkilatlarının öz işini lazımı səviyyədə qura bilməməsidir. Bizim xarici mediaya çıxışımız çox məhduddur. Bu sahədə əsaslı dönüş yaratmaq üçün təbliğat işimizi daha da təkmilləşdirməliyik.

Təbii ki, bu mənada dünya azərbaycanlılarının Azərbaycana bağlanması, Azərbaycanla yaşaması üçün mənəvi əsas ola biləcək bir ideya var - bu, azərbaycançılıqdır. Azərbaycançılıq öz milli mənsubiyyətini qoruyub saxlamaq, milli-mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlamaq, eyni zamanda onların ümumbəşəri dəyərlərə inteqrasiyasına nail olmaq deməkdir. Biz dünyaya inteqrasiya ediriksə, təbii ki, bizim mənəvi dəyərlərimiz də ümumbəşəri dəyərlərə inteqrasiya etməlidir. Deməli, insan hansı ölkədə yaşamasından asılı olmayaraq, öz milliliyini, milli mənsubiyyətini qoruyub saxlamağı bacarmalıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyev Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayındakı çıxışında bunu tövsiyə edirdi: **“İnsanlar - mən azərbaycanlılar haqqında danışiram - gərək yaşadıkları ölkədə o şəraiti mənimsəyərək orada özləri üçün yaxşı mövqe tutsunlar. Ancaq öz milli-mənəvi dəyərlərinə, milli köklərinə sadıq olsunlar. Bizim hamımızı birləşdirən, həmrəy edən azərbaycançılıq ideyasıdır, azərbaycançılıqdır”**.

zərbaycan diasporunun yaranması, birləşməsi üçün mənəvi əsas-azərbaycançılıq ideyası vacib olduğu kimi, bu ideyanın yaşaması, inkişaf etməsi üçün maddi əsas - aparıcı qurum lazımdır. Tarix boyu dövlətçiliyi olmayan, amma yaşayan və inkişaf edən yəhudi və erməni diasporları üçün belə bir qurum rolunu, məlum olduğu kimi, kilsə (məbəd) oynamışdır. Xaricdə yaşayan türklərin birləşməsində, güclü türk diasporunun (məsələn, Almaniyada olduğu kimi) yaranmasında aparıcı rol isə Türkiyə dövlətinə məxsusdur.

Qeyd etmək lazımdır ki, diasporun yəhudi və türk modellərinin yaranması fərqli olduğu kimi, missiyası da fərqlidir. Yəhudi diasporu müstəqil İsrail dövlətinin yaranmasında maddi və mənəvi əsas rolunu oynamışdır, faktiki olaraq, bu dövləti yaratmışdır. Türkiyə dövləti isə xaricdə, əsasən Avropada yaşayan türklərin təşkilatlanmasına dəstək vermiş, güclü türk diasporunun yaranmasına nail olmuşdur (hazırda Amerikada yaşayan türklərin təşkilatlanması və erməni diasporuna qarşı duracaq səviyyəyə çatması istiqamətində iş gedir). Odur ki, yəhudi diasporu İsraili dəstəklədiyi kimi (bu dəstək əsasında ABŞ İsrailə ildə iki milyard dollardan çox yardım ayırır), Türkiyə də türk diasporunu dəstəkləyir.

Azərbaycanda isə tarixi, sosial-siyasi şərait elə gətirib ki, Azərbaycan dövləti gənc olduğu, yenicə qurulduğu kimi, Azərbaycan diasporu da gəncdir, yenicə təşkilatlanır. Yəhudi və türk

diasporlarından fərqli olaraq, Azərbaycan dövləti - Azərbaycan diasporu münasibətləri qarşılıqlı kömək, qarşılıqlı dəstək əsasında qurulmalıdır. Məsələn, Azərbaycan dövləti diasporun təşkilatlanmasında mühüm rol oynadığı kimi, diaspor da Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın maraqları çərçivəsində həllində mühüm rol oynaya bilər.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulması və dünya azərbaycanlılarına dayaq olacaq səviyyəyə çatması istiqamətində əsaslı işlər böyük siyasətçi Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra başladı. 1994-cü ilin mayında Azərbaycana zorla sırımış qanlı müharibə dayandırıldı, Ermənistan - Azərbaycan cəbhəsində atəşkəs elan olundu. 1994-cü ilin sentyabrında ARDNŞ-lə dünyanın aparıcı neft şirkətləri arasında Əsrin neft müqaviləsi imzalandı, Azərbaycana xarici sərmayələr gəlməyə başladı. 1995-ci ildə Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan və haqlı olaraq "İnsan haqları manifesti" adlanan Azərbaycan Konstitusiyası ümumxalq referendumu yolu ilə qəbul olundu. Elə həmin ildə də müstəqil Azərbaycanın ilk demokratik parlamenti çoxpartiyalı əsasda seçildi və dərhal siyasi və iqtisadi islahatların keçirilməsi üçün qanunvericilik bazası hazırlamaqla məşğul oldu. 1996-cı ildən etibarən iqtisadi tənəzzülün qarşısı alındı, iqtisadi və siyasi islahatlar aparmaq, o cümlədən diaspor quruculuğu ilə məşğul olmaq üçün vaxt və imkan yarandı.

1997-ci ilin avqustunda Azərbaycan Prezidenti Amerikada bütün dünya azərbaycanlılarına müraciət etdi: **"Əgər sən azərbaycanlısansa, bilməlisən: dünya azərbaycanlılarının bir müstəqil dövləti var - Azərbaycan, dünya azərbaycanlılarının bir tarixi Vətəni var - Azərbaycan. Dünya azərbaycanlıları öz tarixi vətənlərini, müstəqil dövlətlərini müqəddəs hesab etməli, onun ətrafında birləşməlidirlər"**.

Elə həmin ildə Prezidentin İcra Aparatında xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla iş üzrə xüsusi bölmə yaradıldı. Yaxın və uzaq xaricdə yaşayan Azərbaycan diasporunun təşkilatlanması prosesi vüsət aldı və Azərbaycan Prezidentinin diqqəti və qayğısı altında davam etdi. Amerikada və Avropada de-fakto yaşayan azərbaycanlılar öz təşkilatlarını yaratdılar və de-yure fəaliyyətə başladılar.

Bu gün əzmlə demək olar ki, artıq Azərbaycan dövlətinin dəstəyi ilə diasporumuz dünya azərbaycanlılarının haqlarını qoruya biləcək bir qüvvəyə çevrilib.

Azad Azərbaycan. - 2020. - 23 may. - № 49. - S. 5.

“Krasnoyarskda Azərbaycan gənclərinin birləşməsinə şərait yaradırıq”

Tehranə İbrahimova: “Bir böyük komanda olaraq işləyirik və layihələr həyata keçiririk”

Fuad Hüseyinzadə

Bu gün Rusiyanın ucqar diyarlarında da azərbaycanlı gənclər öz aktivlikləri ilə seçilirlər. Krasnoyarsk şəhərində olarkən bu gənclərin ictimai fəallıqlarının birbaşa şahid olduq. Həmin gənclərlə vaxt edib həmsöhbət olduq. Sibir Federal Universiteti Azərbaycan Tələbələr Birliyinin sədri, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının (RATİ) Krasnoyarsk diyarı üzrə nümayəndəliyinin sədr müavini Tehranə İbrahimova bizimlə fikirlərini bölüşdü: “Mən Tümen vilayətinin Tobolsk şəhərində anadan olmuşam. Valideynlərim Azərbaycanın Astara rayonunun, Şiyakəran kəndindəndir. Uşaqlıqdan bəri həmişə yazın gələcəyini gözləyirdim ki, tezliklə vətənimə, yenidən öz doğma Xəzərimə və dağlarımıza qayıda bilim”.

Tehranə İbrahimova deyir ki, məktəbdə həm yaradıcı, həm də elmi fəaliyyətlə məşğul olub: “Regional elmi və praktik konfransların qalibi olmuşam. 7-ci sınıfdən Tümen Dövlət Universitetinin bir filialının kimya laboratoriyasında vaxt keçirməyi xoşlamışam, amma yaradıcı və ictimai fəaliyyətdən heç vaxt ayrılmamışam. Məktəbdə xeyriyyəçilik tədbirlərinin, Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin təşkilində iştirak etmişəm. Şəhər və universitet səviyyəsində tədbirlər keçirməklə məşğul olmuş, KVN komandasının kapitanı olmuşam. Xorda ifa etməyi və boş vaxtlarımda rəqs etməyi sevirdim”.

“Məqsədim və arzum genetik olmaqdır”

Həmsöhbətimiz 2018-ci ildə Fundamental Biologiya və Biotexnologiya İnstitutunun Sibir Federal Universitetinə daxil olub: “Məqsədim və arzum genetik olmaq və genetik xəstəliklərin, mutasiyaların diaqnozu, eləcə də müalicəsi üçün yeni metodlar hazırlamaqdır. Hal-hazırda Sibir Federal Universiteti Azərbaycan Tələbələr Birliyinin sədri olaraq ictimai fəallıq göstərirəm. Eyni zamanda Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının (RATİ) Krasnoyarsk diyarı üzrə nümayəndəliyinin sədr müavini olaraq çalışıram. Mən həm də Krasnoyarskdakı Xalqlar Dostluğu Mərkəzinin katibiyəm. “Vkontakte”, “Instagram” və digər sosial şəbəkələrdə aktivəm. Əsasən xarici birinci kurs tələbələri üçün tədbirlərin uyğunlaşma komplekslərinin yaradılması ilə məşğuluq”.

Tehranə İbrahimova keçirdikləri tədbirlər haqqında da məlumat verdi: “Biz abituriyentlərin görüşünü və Krasnoyarskın tarixi mərkəzinə axşam gəzintisi təşkil etmişik. Krasnoyarsk Su Elektrik Stansiyasına və V.P. Astafyevin ev-muzeyinə, “Gənclər Birliyi” millətlərarası festivalı (sentyabr), ustad dərsləri və s. milli birliklərin aktivləri üçün təlimlər (payız), “Gənclər Birliyi” şou müsabiqəsi (Beynəlxalq Tələbə Günü) etmişik. Fəaliyyətimiz sayəsində digər mədəniyyətləri araşdırmaq üçün bir mühit yaradırıq və hamı üçün bərabər imkanlar veririk. Onu da deyim ki, Krasnoyarsk Deputatlar Şurasının millət vəkili, yerli “Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti” ictimai təşkilatının sədri Taleh Mahmudov gənclərin əksər tədbirlərinə hər zaman dəstək verir”.

“Regional RATİ bizə inkişaf üçün bir çox imkanlar verir”

Tehranə İbrahimova bildirdi ki, Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatı (RATİ) onun üçün ikinci bir ailəyə bənzəyir: “Burada bir böyük komanda olaraq işləyirik və layihələr həyata keçiririk, Azərbaycan gənclərinin birləşməsinə şərait yaradırıq və ən əsası mənəvi dəyərləri dəstəkləyirik. Ötən il şair və mütəfəkkir İmadəddin Nəsiminin 650 illiyinə həsr olunmuş yaradıcılıq gecəsi keçirdik, Nar bayramının təşkilində iştirak etdik. Moskvada keçirilən Gənclər İşləri üzrə Federal Agentliyin təşkil etdiyi “Rus Tələbə - 2019” Ümumrusiya Beynəlxalq Tələbə Forumunu da ziyarət edə bildim. Əlbəttə ki, “Etnik qarşıdurmalar. Sovet keçmişinin dərsləri” Xocalı faciəsində şəhid olanların xatirəsini ehtiramla yad etmək, bir azərbaycanlı olaraq bizim borcumuzdur. Fəallarla görüşlər keçirərək, hər şeydən əvvəl səmimi bir atmosfer yaratmağa, hər bir tələbənin fikirlərini dinləməyə, fikirlərini ilk növbədə gerçəkləşdirməyə və nəyəsə töhfə verməyə çalışıram. Regional RATİ bizə inkişaf üçün bir çox imkanlar verir. Mən böyük və mehriban bir ailənin bir üzvü olduğum üçün çox şadam”.

Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir?

Bəxtiyar Səlimov

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyində dəyişikliklər edildikdən sonra diaspor fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra addımlar atılmaqdadır. Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ilin iyul ayında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun yaradılması haqqında fərman imzalayıb, Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun Nizamnaməsi təsdiq edilib.

Fərmandan belə bəlli olur ki, fond Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinə dəstək vermək, onların maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək, milli-mənəvi dəyərlərimizi inkişaf etdirmək və dünyada daha geniş tanıtmaq, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sosial müdafiəsini gücləndirmək və bu sahəyə dövlət dəstəyinin ünvanlılığını təmin etmək məqsədilə yaradılıb. Fondun yaradılması diaspor fəaliyyətinə yeni maliyyə imkanları gətirəcək, lobbicilik quruculuğunda səmərəli nəticələrin əldə olunmasına şərait formalaşdıracaq. Ümumiyyətlə, bu fondun yaradılması diasporun inkişafına böyük təkan verəcək. Şübhəsiz, bundan sonra diasporada əhəmiyyətli şəkildə keyfiyyət dəyişkənliyi özünü büruzə verəcək. Diaspora bu münasibətin dəyişməsi, ayrıca diasporlararası münasibətlərə də effektiv təsir göstərəcək.

Eyni zamanda diasporun Vətənə, dövlətə, eləcə də DİDK-ya inam və sevgisi daha da artacaq. Ümumi olaraq diaspor təşkilatlarına fond tərəfindən dəstəyin göstərilməsi diaspor hərəkatını yeni müstəviyə çıxaracaq. Eyni zamanda, komitənin qarşısında duran hədəflərdən biri diaspora fəaliyyətində keyfiyyət dəyişikliyinə nail olmaq, xüsusilə gənclərin bu prosesə cəlb olunmasıdır.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədr müavini Murad Cəfərov deyir ki, son illərdə dövlət tərəfindən daha çox ehtiyac duyulan sahələrə dövlət yardımının artırılması üçün publik hüquqi qurumlar yaradılır. Belə qurumlar bir çox sahələrdə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayır. Dövlətimizin diaspor təşkilatlarından gözləntiləri fonunda aztəminatlı diaspor liderləri ilə daha yüksək hədəflərə çatmaqda problemlər var. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində çox aktiv Azərbaycan diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərir. Heç kimə sirr deyil ki, bu təşkilatların qurulmasında və fəaliyyətində daha çox ziyalılar, aztəminatlı soydaşlarımız öndə olurlar. Təəssüf ki, çoxlu pullar qazanan bəzi xaricdəki soydaşlarımız diaspor işinə çox az maraq göstərir. Konkret, UABD-ni götürsək, biz bu günə qədər yaşadığımız ölkədə öz imkanlarımız daxilində Azərbaycan adına bir çox müsbət işlərə imza atmışıq. Bura bazar günü məktəblərinin açılması, dərş vəsaitlərinin hazırlanması və nəşri, azərbaycanlı müəlliflərin kitablarının təqdimatı, milli bayramların təşkili, Xocalı qətləmi, Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin Ukrayna mediasında davamlı işıqlandırılması, təşkilatımıza məxsus internet saytın fəaliyyəti, qəzet çapı, internet TV-nin yaradılması və ən başlıcası ofisin və bütün bu işləri görə biləcək, ən azı, üç-dörd nəfər işçinin saxlanması daxildir. Məsələn, bir diaspor təşkilatını ofissiz, həmin ofisi isə hüquqşünassız təsəvvür etmək çox çətindir. Və yaxud da ofisin “qaynar xətti”ndə günün iş saatlarında bir nəfər oturması mütləqdir. UABD-nin ofis imkanları ilə yaxından tanış olan həm DİDK-nın məsul əməkdaşları, həm də Azərbaycandan gələn deputat və jurnalistlər bu faktı açıq-aydın təsdiq edə bilirlər. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, biz son 5 ildə bu qaydada işləyirik”. Həmsöhbətimiz deyir ki, Diaspora Dəstək Fondu bu sahədə problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayacaq: “Fondun fəaliyyətinin məqsəd və istiqamətləri çox aydındır. Burda Azərbaycanda həyata keçirilən islahatların və əldə olunmuş nailiyyətlərin dünyaya bəyan edilməsi, ölkənin mənafeələrinin müdafiəsi, milli-mənəvi dəyərləri qoruması və tanıtımı kimi məsələlər mühüm yer tutur. Hansı ki, dar çərçivədə də olsa, biz bu kimi işlərlə məşğul oluruq. Görünür, kifayət etmir və daha qlobal işlərə imza atılması nəzərdə tutulur.

Fondun nizamnaməsində xarici ölkələrdə Azərbaycan diasporunun formalaşmasına, mütəşəkkilliyinin möhkəmlənməsinə, azərbaycanlıların lobbicilik fəaliyyətinin güclənməsinə və Azərbaycana dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələrin genişlənməsi də var. Eyni zamanda azərbaycanlıların yığcam yaşadıkları ölkələr və regionlarda ana dilində məktəblərin və Azərbaycan mədəniyyət mərkəzlərinin açılmasına və fəaliyyətinin təşkilinə dəstək davamlı olacaq”.

Xüsusən, Şekidə “Cümhuriyyətin 100 illiyi” Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsinin keçirilməsi xaricdəki gəncləri bir araya gətirmək baxımından önəmlidir. Çünki xaricdə yaşayan və fəaliyyət göstərən, eləcə də təhsil alan azərbaycanlı gənclər son zamanlar ictimai fəaliyyətlə də məşğuldurlar. Bu baxımdan,

gənclərimiz kifayət qədər təşkilatlanıblar və ölkəmizin aktiv təbliğatını aparırlar. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə keçirilmiş Düşərgədə ABŞ, Kanada, Yaponiya, Malayziya, İsveç, Rumıniya, İtaliya, İndoneziya, İngiltərə, bir sözlə, 37 ölkədən 140 diaspor gənci iştirak edib. Nəticə olaraq isə xaricdə yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirən “Azərbaycan Diaspor Gəncləri” təşkilatı artıq fəaliyyətə başlayıb. Təşkilatın əsas məqsədləri Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə daha dolğun şəkildə çatdırılması, Azərbaycanın tarixi-mədəni irsi və adət-ənənələrinin intensiv təbliği, azərbaycanlı gənclərin və tələbələrin sıx əməkdaşlıq şəraitində, koordinasiyalı fəaliyyətinin təmin edilməsi, o cümlədən yaşadıqları ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirilməsidir.

Norveçdə AXC-nin 100 illiyi münasibətilə yaradılan “Can Azərbaycan” təşkilatının rəhbəri Şervin Nəcəfpur Düşərgənin aktiv iştirakçılarından biri olub. Şervin Nəcəfpur bu haqda qəzetimizə bildirdi ki, Düşərgə çərçivəsində dəyərli məlumatlar əldə edib, dostlar qazanıb: “Doğma Azərbaycanımızın inkişafı naminə bütün gücümüzü sərf edəcəyimizə və bununla da üçrəngli bayrağımızın daha da yüksəklərdə dalğalanması üçün səylərimizi əsirgəməyəcəyimizə ümidvaram. Yeni yaradılan Azərbaycan Diaspor Gəncləri Təşkilatı vətəndən uzaq yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirir. ADG-nin yaradılması lobbiçilik naminə çox gərəkli bir addımdır. İstedadlı gənclərin yer aldığı belə bir təşkilatda Norveç təmsilçisi kimi yer almaq mənim üçün fəxrdir. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırmaq, Azərbaycanımızın tarixi-mədəni irsini və adət-ənənələrimizi təbliğ etməkdir. Həmçinin yaşadığımız ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirməsi üçün uğurlu addımlar atmalıyıq. Assimilyasiya və inteqrasiyanın fərqi bilməliyik”. Ümumiyyətlə, xaricdəki gənclərimizin aktivliyi diasporun gücünə güc qatır. Belə gənclərimizlə yeni diaspor imici formalaşdırmaq mümkün olacaq. Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsi, bu baxımdan, əhəmiyyət kəsb edir. Bu tədbir xaricdəki gəncləri motivə edib Azərbaycan adına birləşdirmək baxımından da önəmlidir. Yay Düşərgəsi yeni sima və ideyaların ortaya çıxmasında əhəmiyyətli rol oynayıb.

Gənclərin aktivliyi yeni nəsil diasporun formalaşması deməkdir. Bu həm də diasporada- kı təbii yenilənmə prosesi deməkdir. Bugünkü ictimai fəal gənclər gələcəyin diaspor liderləridir. Bu gəncləri düzgün yönləndirmək lazımdır ki, gələcəkdə diaspor olaraq onlardan müsbət nəticə gözləyək. Xaricdəki aktiv gənclər çox böyük potensial gücə malikdirlər. Bu baxımdan, xaricdəki gənclər informasiya müharibəsinə öz töhfələrini verə bilərlər. Fikrimizcə, xaricdəki gənclərdən ibarət ölkə və ya regionlar üzrə könüllü qrupların yaradılması ilə informasiya müharibəsində daha effektiv nəticələrə nail olmaq mümkündür.

Bu gün diasporun inkişafı və strateji hədəflərinə çatması üçün yeni taktiki yollardan istifadə olunmalıdır. Bununla yanaşı, diasporun özünə münasibət dəyişməlidir. Hazırda diaspor sahəsində aparılan islahatlar və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası üçün atılan addımlar artıq öz müsbət nəticəsini verir. Ən vacib məqam kimi isə xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanması və həmrəyliyin güclənməsini xüsusi qeyd olunmalıdır. Son zamanlar Almaniya, Fransa, İsveçrə, İsveç, Hollandiya, ABŞ-da Koordinasiya Şuralarının yaradılması birlik və həmrəyliyin nümunəsidir. Belə şuralar perspektiv layihələri həyata keçirərkən xaricdəki soydaşlarımızın fəallıq nümayiş etdirməsində kömək olacaq. Dünyanın hər yerində diasporumuzun milli birliyinə böyük ehtiyac var. Bu sahədə diasporun çalışmalarını davam etdirməsi vacib amildir. Bütün hallarda həmrəylik sonda diasporun güc mərkəzinə çevrilməsinə xidmət edir.

Türküstan qəzeti. - 2020.- 19 may - 1 iyun. - № 13. - S. 10.

Macarıstandakı diaspora fəaliyyətimizə hər zaman maddiyat yox, vətənə, dövlətə qulluq baxımından yanaşmışıq

Ramiz Əmirli: "Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və eləcə də Azərbaycan dövlətinin pandemiya dövründə vətəndaşlarımızın yanında olmasının canlı şahidi olduq"

Süleyman İsmayilbəyli

Qlobal səviyyədə ciddi problemə çevrilən koronavirus pandemiyası dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız üçün də ciddi sıxıntılar yaradıb. Ancaq sevindirici hal ondan ibarətdir ki, Azərbaycan dövləti, onun müvafiq qurumları belə çətin günlərdə ölkəmizdən kənar yaşayan soydaşlarımızın da dadına çata bilib, onlara müəyyən yardımlar edib. Bəs görəsən Azərbaycan dövlətinin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza yönəlik dəstəyi həmvətənlərimiz tərəfindən necə qarşılıb? Ümumiyyətlə, koronavirus pandemiyası xaricdə yaşayan soydaşlarımıza nə dərəcədə problem yaradıb. Bu və ya digər suallarla

Qardaşlıq Azəri-Macar Birgə Cəmiyyətinin, Macarıstandakı diasporamızın sədri, Macarıstan Azərbaycan Evinin üzvü Ramiz Əmirli ilə söhbətləşdik. "OLAYLAR"-a verdiyi müsahibədə Ramiz Əmirli bu ölkədəki Azərbaycan diasporunun durumundan da söz açıb.

-Ramiz bəy, öncə bilmək istərdim ki, yaşadığınız ölkədə koronavirus pandemiyasının yayılma tendensiyası nə dərəcədədir və orada yaşayan azərbaycanlılar arasında virusa yoluxma halı qeydə alınıbmı?

-Öncəliklə fürsətdən istifadə edib bütün millətimi, dostları və doğmalarımı salamlayıram. Dünyanı ağuşuna alan bu dünyəvi bələdan uqurla çıxmaq üçün onlara birlik, həmrəylik və təklik diləyirəm. Koronavirus pandemiyası dünya ölkələrində olduğu kimi Macarıstandan da yan keçməyib. İndiyə qədər 1917 xəstə qeydə alınıb. Bunun 1172 -i Budapeşt şəhərində, 745 nəfəri isə Macarıstanın digər bölgələrində müşahidə olunub. Təəssüflər olsun ki, macar səhiyyəsinin dünyəvi səviyyədə olmasına baxmayaraq burada da 413 nəfər insan dünyasını dəyişib. Amma, 933 nəfəri də sağalda biliblər. Ev şəraitində isə 571 nəfər saxlanılır. Qeyd etmək istəyirəm ki, macar hökuməti çeviklik göstərərək zamanında pandemiyanın qarşısını almaq üçün lazımı tədbirlər görə bildi. Hətta Avropanın heç bir ölkəsində olmayan ən modern səyyar xəstəxana tikilib lazımı tibb ləvazimatları ilə təchiz edildi. Macarıstanda hökumət karantin qaydaları tətbiq etməyi lüzum görmədi. Amma, vətəndaşlar üçün müəyyən qadağalar həyyata keçirildi. Düzü bunlar da çox yüngül qadağalar idi. Məsələn, ictimai yerlərdə, mağazalarda, bazarda 1,5 metr məsafə saxlamaq, yaşluların səhər saatlarında, cavanların saat 12- dən sonra mağazalara təşrif buyurması və son zamanlar ictimai nəqliyyatda məcburən maska taxılması və s. Artəq ölkənin bütün bölgələrində qadağalar aradan götürülüb. Bunun yaxın zamanlarda Budapeşt şəhərində də baş verəcəyi gözlənilir.

-Məlumdur ki; pandemiya səbəbindən əksər ölkələrdə karantin rejimidir və iş yerləri bağlanıb. Təbii ki, bu durumdan Macarıstanda yaşayan soydaşlarımız da sıxıntı keçirir. Onlara hansı formada dəstək və ya yardım göstərilir?

-Macarıstanda 800 nəfərə qədər azərbaycanlı tələbələr təhsil alır. Burada daimi yaşayan və işləyən vətəndaşlarımız da var. Sevindirici haldır ki, heç bir azərbaycanlıda bu xəstəliyə yoluxma baş vermədi. Vətəndaşlarımıza Azərbaycan Evi tərəfindən coxsaylı olaraq maskalar və əlcəklər paylandı. Burada olan hər hansı bir azərbaycanlının ən xırda probleminə belə həssas yanaşıldı. Hətta, Macarıstana turist kimi gəlib, amma vətənə geri dönə bilməyən vətəndaşlarımız da Azərbaycan Evi və diasporamızın gayğısı altına alındı. Bütün bunlar üçün əlbəttə ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradova və onun bütün əməkdaşlarına şox böyük təşəkkürlər düşür. Çünki, məhz Fuad müəllimin rəhbərlik etdiyi komitədə yaradılan "qaynar xətt" günün 24 saati fəaliyyət göstərdi və bizlər də bundan lazımcına faydalandıq. Macarıstandan Azərbaycana getmək istəyən vətəndaşlarımızın çoxunu martın 18-də çarter reysi ilə vətənə göndərə bilsək də, hal-hazırda hələ də ölkəmizə geri dönmək istəyən çoxlu sayda vətəndaşlarımız var. Elə tələbələrimizin də böyük hissəsi geri dönmək istəyirlər. Dərslər onlayn sistemə keçirildiyi üçün sentyabrın ortalarına kimi burada qalmaq onlar üçün də əlverişli deyil. Əlbəttə ki, bunlar burada işləyən tələbələrimizə aid deyildir. Pandemiya səbəbindən bir çox ölkələrdə olduğu kimi Macarıstanda da iş rejimi dəyişdirildi. Amma yuxarıda vurğuladığım kimi burada karantin tətbiq olunmadı. Sadəcə olaraq təhsil sistemində olduğu kimi iş rejiminin də çoxunun onlayn forması tətbiq edildi. Ofislərdə kompüter arxasında

oturub çalışan insanlar sadəcə olaraq bu işi evində qalaraq etdi. Amma, bu heç də o demək deyil ki, iş yerləri bağlanmadı. Xeyir, əminliklə deyə bilərəm ki, çox sayda iş yerləri bağlandı. Düzdür baş nazirimiz həmişə deyir ki, "Nə qədər iş yerləri bağlandısa biz bir o qədər də iş yerləri açacağıq". Bunu yaşayib görəcəyik. İşsizlik barəsində aldığım məlumatlar heç də ürəkaçan deyildir. Macarıstanda da pandemiya səbəbindən bütün hotellər, restoranlar bağlandı. Hazırda bölgələrdə onların fəaliyyətinə izn verilsə də hələ ki, Budapeştdə onların fəaliyyətinə icazə verilməyib. Məncə bu pandemiya hamımız sızıntı keçirdik. İstər- istəməs insanların yaşayış rejimi dəyişdi və bu da insanlarda narahatçılıq və sızıntılar əmələ gətirdi. İnsan oğlu belə gözlənilməz hadisələrlə mübarizə aparmağa alışmalıdır. Sabah bundan da gözlənilməz hadisələr baş verə bilər. Bu sanki, dünya əhalisinin bir sınaq imtahanı oldu. İnsanların dar gündə təmkinli, səbrliyi və necə davranması sınaqdan keçirildi.

-Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi, yaxud Azərbaycan dövləti tərəfindən Macarıstandakı soydaşlarımıza yardım edilirmi?

-Həqiqətən də Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və eləcə də Azərbaycan dövlətinin pandemiya dövründə və indinin özündə də vətəndaşlarımızın yanında olmasının canlı şahidi olduq. Büdcəsi bizdən dəfələrlə çox olan Macarıstan heç öz vətəndaşlarına maddi yardım etmədi. Nədənsə buna lüzum görmədi. Amma bildiyimiz kimi Azərbaycan dövləti əhalinin ehtiyacı olan hissəsinə 190 manat yardım etdi. Düzdür bu heç də böyük rəqəm olmasa da, amma yenə də edildi. Macarıstanda yaşayan vətəndaşlarımıza Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə bərabər Səfirliyimiz, başda Vilayət Quliyev olmaqla diplomatik nümayəndəliyin bütün əməkdaşları var qüvvələri ilə xidmət göstərməkdən yorulmadılar. Ehtiyacı olanlara maddi yardım göstərildi, eyni zamanda hər hansı bir çətinliklə üzləşən soydaşlarımızın yanında olmağı bacardılar. Məhz bunun üçün də səfirliyimizin bütün əməkdaşlarına hamının adından bir daha minnətdarlığımızı bildiririk.

- Macarıstanda hazırda Azərbaycan diasporunun vəziyyətini necə xarakterizə edərdiniz?

-Macarıstanda Azərbaycan diasporasının vəziyyətini xarakterizə edərkən mən əminliklə deyə bilərəm ki, son zamanlar Fuad Muradovun rəhbərliyi dövründə çox böyük dəyişikliklər və inkişaf baş verib. Diasporamız bu ölkədə hələ çox öncədən, 1994- cü ildən mərhum Prezidentimiz Heydər Əliyevin Budapeşt Sammitindəki iştirakından sonra fəaliyyətə başlayıb. Bu dövr ərzində bizim diaspora dəyərdim ki, heç kimin ata bilmədiyi addımları atmağa nail ola bilib. Əslən macar olan ATƏT-in sədri və Macarıstanın xarici işlər naziri Kovacs Laszlounun Azərbaycana səfəri, Avropa Şurasında olan bir çox macar dostlarımızın həmişə Azərbaycan Dövlətinin yanında olması, eləcə də iki dövlət arasında istər iqtisadi, istərsə də siyasi əlaqələr, məhz diasporamızın macar və azərbaycanlı fəalllarının əməyi nəticəsində yaranıb. Ən əsası isə Macarıstanda ömürlük həbsdə olan zabitimizin Ramil Səfərovun Azərbaycana ekstradasiyası məsələsi. Əminliklə deyə bilərəm ki, bu iş ölkə rəhbərimizin izni əsasında və eyni zamanda bizim diasporamızın fəaliyyətinin nəticəsində mümkün oldu. Bu iş üçün biz illərlə çalışdıq və son nəticəni uğurla başa vura bildik. Bütün bu fəaliyyətimizin hamısı təmənnsiz olaraq dövlətimizin xidmətinə əyani bir nümunə idi. Macarıstandakı diaspora fəaliyyətimizə hər zaman maddiyyət tərəfindən yox, məhz vətənə, dövlətə qulluq baxımından yanaşmışıq. Və indi də hörmətli Fuad Muradovun rəhbərliyi altında fəaliyyətimizi davam etdiririk.

- Son aylar Avropada yaradılan Koordinasiya Şuraları diasporamızın bir qədər də təşkilatlanması, birlik, bərabərlik şəklində fəaliyyət göstərməsinə nə dərəcədə təkan verir?

-Son zamanlar Avropada yaradılan Koordinasiya Şuraları diasporamızın təşkilatçılıq baxımından daha aktiv fəaliyyət göstərməsinə yəqin ki, təkan verəcəkdir. Macarıstanda bu Koordinasiya Şuraları vətəndaşlarımızın fəal olduğu şəhərlərdə yaradılıb. Amma çox təəssüf ki, təzəcə yaradılmış bu Koordinasiya Şuralarının fəaliyyətinə də pandemiya öz təsirini göstərdi və onlar istədikləri kimi aktiv fəaliyyət göstərə bilmədilər. Artıq həmin qadağalar yoxdur ona görə də Koordinasiya Şurasının bütün üzvlərinə öz fəaliyyətində uğurlar diləyirəm.

- Bəs diaspor təşkilatları olaraq Azərbaycan səfirliyi ilə yaxından əməkdaşlıq edirsinizmi?

-Diaspor təşkilatı olaraq Macarıstandakı Azərbaycan səfirliyi ilə yaxından əməkdaşlıq məsələsinə gəlincə, diaspora rəhbəri kimi həmişə çalışmışam ki, fəaliyyətimizin çox hissəsini məhz səfirliyimizlə birgə edək. Biz hamımız azərbaycanlılar və Azərbaycan dövləti üçün varıq və bunun üçün bütün əməllərimizi və fəaliyyətimizi birgə etməyə hazırıq. Təki vətən üçün, dövlət üçün nəsə yararlı bir iş etməyi bacaraq. Elə bu günlərdə, 9 May qünü, həmyerlimiz, əslən Qusar rayonundan olan, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı baş serjant Vəliyev Mirzə Dövlət oğlunun Vasad qəsəbəsində olan məzarını birgə ziyarət etdik. Burada diaspora

fəalımız olan Dr. Szarvas Attila, Vasad qəsəbəsinin meri Jozsef Marton və hörmətli səfirimiz Vilayət Quliyev, eləcə də səfirliyin əməkdaşları iştirak etdilər.

-Son olaraq dövlətimiz, respublikamızla bağlı fikirləriniz, arzularınızı bilmək istərdik

-Yetər ki, Azərbaycanımız var olsun! Yetər ki, tezliklə Qarabağımızı bu amansız işğaldan azad etməyi bacaraq! Əks təqdirdə bu cür yaşamaq Azərbaycan türkü olaraq bizlərə, eləcə də dünya türklərinə bir utanc gətirir. Bu utanlığı yetər ki, üzərimizdən götürməyi hamılıqla bacaraq.

Olaylar. - 2020. - 14-15 may. - № 38. - S. 14.

Estoniyada Azərbaycan Evi fəaliyyətə başlayıb

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun dəstəyi ilə Estoniyanın paytaxtı Tallinn şəhərində Azərbaycan Evi fəaliyyətə başlayıb.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Evi Tallinn şəhərinin mərkəzi küçələrindən hesab edilən Estoniya prospekti 15 ünvanında yerləşir. Evin fəaliyyət göstərdiyi bina, şəhərin tarixi memarlıq abidələrindən hesab edilir. Burada Estoniya ictimaiyyətinin Azərbaycanı yaxından tanıması üçün zəngin mədəniyyətimiz, incəsənətimiz və turizm imkanlarımız barədə müxtəlif tədbirlərin təşkili nəzərdə tutulub. Azərbaycan evinin fəaliyyət istiqamətlərinə dil kurslarının təşkili də daxildir. Burada yaradılacaq kitabxanada qonaqlar Azərbaycan ədəbiyyatının klassiklərinin, müasir ədəbiyyatımızın görkəmli yazıçı və şairlərinin əsərləri ilə tanış ola biləcəklər. Azərbaycan Evində yaxın gələcəkdə musiqi və poeziya axşamlarının, o cümlədən müxtəlif sərgilərin də təşkil olunması nəzərdə tutulur.

Evin yaradılmasında başlıca məqsədlərdən biri Estoniyada yaşayan və təhsil alan azərbaycanlıların həmrəyliyi möhkəmləndirmək, diaspor fəaliyyətinin daha da inkişaf etdirilməsinə töhfə verməkdir.

Azərbaycan Evi ölkəmizin tanınması istiqamətində görülən işləri intensivləşdirmək, Estoniyanın mədəniyyət və turizm qurumları, kütləvi informasiya vasitələri ilə əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, bu ölkədə fəaliyyət göstərən digər mədəniyyət mərkəzləri ilə sıx əlaqələr qurmaq və mədəniyyətlərarası əməkdaşlığı gücləndirmək üçün yeni imkanlar yaradır.

AZƏRTAC
2020, 25 aprel

Azərbaycan diasporu Moskvadakı aztəminatlı ailələrə yardım göstərib

COVID-19 pandemiyasının yaratdığı mövcud şəraitdə Rusiyada fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız müvəqqəti sıxıntı ilə üzləşmiş aztəminatlı ailələrə dəstək göstərib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bununla əlaqədar olaraq Moskvanın Azərbaycan İcması (MAİ) humanitar aksiyaya başlayıb. Rusiya paytaxtında yaşayan soydaşlarımızın fədakarlığı sayəsində Moskvanın və Moskva vilayətinin 100-dən çox sakini ərzaq və tibbi ləvazimatlarla təmin olunub. Sakinlərə hüquqi və maddi yardım göstərilib.

MAİ-nin sədri Şamil Tağıyev xeyriyyə təşəbbüsünü dəstəkləyən bütün həmvətənlərimizə təşəkkürünü bildirib və ehtiyac üzündən sözügedən təşkilata müraciət edən hər kəsi dəstəkləməyə çağırıb. Qeyd edib ki, humanitar aksiya karantin müddəti başa çatanaqədək davam edəcək.

AZƏRTAC.- 2020.- 8 aprel.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Komitənin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Müraciətdə deyilir: “Əziz həmvətənlər, dünyanın əksər ölkələrində yayılmış koronavirus daha diqqətli olmağı, gigiyenik və digər bir sıra tələblərə maksimum şəkildə əməl etməyi zəruri edib. Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dünya azərbaycanlılarına müraciət edərək bildirir ki, dünyanın bir çox ölkələrində virusun yayılması ilə əlaqədar Dövlət Komitəsi Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları, Azərbaycan evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edir, onların vəziyyəti ilə maraqlanır, maarifləndirici tövsiyələr verir və bütün mümkün vasitələrdən istifadə edərək soydaşlarımıza mənəvi dəstək olmağa çalışır. Xüsusilə də, virusun geniş yayıldığı, xeyli sayda azərbaycanlının məskunlaşdığı və təhsil aldığı İtaliyada yaşayan həmvətənlərimiz Azərbaycan dövlətinin, o cümlədən Dövlət Komitəsinin diqqət mərkəzindədir.

Dövlət Komitəsi Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahla (Qaynar xətt: *994-1542) intensiv əlaqə saxlayır.

Eyni zamanda, koronavirusun yayılması ilə bağlı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində operativ qabaqlayıcı tədbirlər görülüb. Dövlət Komitəsində Aparat rəhbərinin müavini Adil Hüseynovun rəhbərliyi ilə qərargah yaradılıb (www.diaspora.support, email: info@diaspora.support) və müvafiq maarifləndirmə işləri aparılır.

Soydaşlarımızdan xahiş olunur ki, qeyd edilən mövzuda hər hansı bir problem və ya çətinliklə bağlı Komitənin sosial şəbəkə hesabları, elektron poçt ünvanı, həmçinin digər elektron ünvanlarına müraciət etsinlər. Öz səlahiyyət və imkanları çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi hər bir həmvətənimizə kömək etməyə hazırdır. Həmçinin tövsiyə olunur ki, azərbaycanlılar yaşadıkları ölkələrin hökumətlərinin koronavirusla bağlı qəbul etdiyi qayda və tələblərə ciddi əməl etsinlər.

Qeyd edək ki, www.diaspora.support və info@diaspora.support ünvanlarına edilən müraciətlərin çevik və sistemli şəkildə cavablandırılması üçün işlər aparılır”.

AZƏRTAC.- 2020.- 12 mart.

Bu çətin günləri həm də dünya azərbaycanlılarının möhtəşəm həmrəyliyi kimi xatırlayacağıq

Həmvətənlərimiz bütün qitələrdə darda qalan soydaşlarımızın harayına yetişirlər

Yasəmən Musayeva

İnsanları insanlıq xilas edəcək. Bu, minillərin o üzündən adlayıb gələn gerçəkdir. Təbiətdəki kataklizmlər, dünyada baş verən iqtisadi, siyasi böhranlar yalnız insanlığın var olması ilə yenilə bilər. Birlik, bərabərliklə, darda qalana yardım əli uzatmaqla bütün çətinliklər aşıla bilər.

Qlobal bəlayə qarşı milli birliyin müqaviməti

Budur yenə dünya təhlükədədir. Yeni (COVID-19) koronavirus bəlası bəşəriyyətə savaş açıb, yer üzündə həyatın davamlı olmasını təhdid edir. İnsanları canları, sağlıqları ilə sınağa çəkir...

Artıq o zamandır ki, mal-mülk, milyonlar, vəzifə, torpaq uğrunda baş verən bütün qarğışalar, müharibələr öz mahiyyətini itirib. İndi insanları düşündürən yeganə bir nəsnə var, o da yaşamaq...

İndi insanlığın əsl qayəsi yaşamaq uğrunda mübarizədə bir olmaqdır...

Ki bütün bu sadalanan mənəvi keyfiyyətlər də Azərbaycan xalqının özünəməxsusluqları arasında ilk yerdə durur...

Elə pandemiya hesab edilən koronavirusla mübarizədə də bunun ən bariz nümunəsini gördük, həmvətənlərimizlə bir daha qürur duyduq...

Bir-birini tanımayan yüzlərlə, minlərlə dünya azərbaycanlısı bu dəfə COVID-19-a görə çətin vəziyyətdə qalan həmyerlilərimiz üçün birlik-bərabərlik içərisində həmrəy oldu...

Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) tərəfindən qlobal pandemiya hesab olunan koronavirus infeksiyasının ölkə ərazisində yayılmasının qarşısının alınması tədbirləri çərçivəsində "Azərbaycan Hava Yolları" və əcnəbi aviaşirkətlər tərəfindən bir çox istiqamətlər üzrə həyata keçirilən uçuşlar müvəqqəti olaraq dayandırıldı. Bu səbəbdən dünyanın müxtəlif ölkələrinə səfər edən həmvətənlilərimiz ölkəyə qayıda bilməyərək qərbi diyarda maddi və mənəvi ziyanla üz-üzə qalmalı oldu. Amma onlar bu dar gündə tək deyildilər...

Dünyanın dörd bir yanından azərbaycanlıların kömək səsləri ucaldı...

Elə həmin andan dünyanın dörd bir tərəfində yaşayan azərbaycanlılar öz soydaşlarına kömək səslərini ucaldılar. Həmvətənlərimiz sosial şəbəkələrdə müxtəlif qruplar yaradaraq kampaniyalara başladılar...

Onlar öz evlərinin qapılarını həmvətənlərinə açıq elan edib Azərbaycana qayıda bilməyən soydaşlarımıza dəstək elanları paylaşdılar. Almaniyadan, Yunanıstandan, İsveçrədən, Avstriyadan, Türkiyədən, Qərbi Virciniyadan, İsraildən vətənə qayıda bilməyənləri həftələrlə qonaq etməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Ərzaq və digər lazımi məhsullarla təmin etməklə bağlı kömək göstərmək təklifi ilə çıxış etdilər.

Vətəndaşlarımızın çətin günlərində bir-birilərinə dəstək üçün "həmrəy olaq", "pozitiv olaq", "birlik olaq" həştaqlı bu kimi paylaşımaları sosial şəbəkələrdə yüksək qiymətləndirilib və hamı onları təqdir edib.

Eyni zamanda, xarici ölkələrdəki diaspor nümayəndələri, koordinasiya şuralarının üzvləri də həmvətənlərimizə kömək üçün bir sıra tədbirlər həyata keçirməyə başlayıblar. Tələbələrin sənəd problemlərinin həlli istiqamətində işlər görülür, maddi çətinliklərinin aradan qaldırılması üçün müəyyən fondlar yaradılır.

Elə darda qalana qapılarını açmaq, qəfil gələn qonağı evinin ən əziz insanı kimi qarşılamaq da məhz Azərbaycan xalqına məxsus yüksək dəyərdir. Bu isə sonradan qazanılmır və xalqımızın milli-mənəvi dəyəri kimi genetik kodlaşmasında özünə yer edib...

Vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyi dövlətin diqqət mərkəzindədir

Xarici ölkələrdə olan həmvətənlərimizin koronavirus infeksiyası səbəbindən qarşılaşdıqları problemlər və sağlıqları ilə bağlı məsələlər hökumətimiz tərəfindən də ciddi nəzarət altında saxlanılır. Onların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində bütün mümkün addımlar atılır.

Xaricdəki vətəndaşlarımızın Azərbaycana göndərilməsi istiqamətində görülən tədbirlər birbaşa ölkə Prezidenti İlham Əliyevin nəzarəti altındadır.

DST-nin açıqlamalarına görə, Azərbaycanda COVID-19 virusunun daha geniş yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər yüksək səviyyədədir. Azərbaycan təşkilatın yeni koronavirusun yayılmasının qarşısını almaq üçün ən qabaqcıl laboratoriya dəstlərini alan 17 ölkədən biridir. Bütün bunlar göstərir ki, vətəndaşlarının təhlükəsizliyi dövlətin xüsusi diqqət mərkəzindədir.

Səfirliklərimizdə "Qaynar xətt"lər yaradılıb

Koronavirusla əlaqədar xarici ölkələrdəki bütün səfirliklərimizdə "qaynar xətt"lər yaradılıb, oradakı soydaşlarımıza təhlükəsizlikləri ilə bağlı lazımı məlumatlar verilib.

Azərbaycanın Yaponiyadakı səfirliyi ilə +8170-3844-2000 nömrəli telefonla və f_talibov@azembassy.jp elektron poçt vasitəsilə əlaqə saxlamaq olar.

Azərbaycanın İndoneziyadakı səfirliyi yeni tip koronavirus epidemiyasının akkreditə olduğu ölkələrdə, İndoneziya, Sinqapur, Filippin və Timor-Lestedə yaşayan, təhsil alan və müvəqqəti olaraq burada səfərdə olan vətəndaşlarımızın mümkün müraciətlərinin operativ şəkildə cavablandırılması məqsədilə "qaynar xətt" (Əlaqə telefonu: +6281295622297; +6281293596611) yaradıb.

Malayziyadakı səfirliyimiz də akkreditə olduğu ölkələrdə (Malayziya ilə yanaşı, Tailand Krallığı, Myanma İttifaqı Respublikası və Bruney Darüssalamda) yaşayan və müvəqqəti səfərdə olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları üçün "qaynar xətt" yaradıb.

Mob: +60172398963 (qaynar xətt)

İş: +60342526800.

Azərbaycanın Belarusdakı səfirliyinin +375296875440 nömrəli "qaynar xətt"i ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bütün səfirliklərimiz vətəndaşlarımızdan koronavirusdan effektiv şəkildə qorunmaq üçün yaşadıkları ölkələrin müvafiq dövlət orqanlarının yaydığı məlumat və tövsiyələri diqqətlə izləməyi, şəxsi gigiyena, sanitariya və digər qaydalara ciddi riayət etməyi, xüsusi zərurət olmadıqda ictimai nəqliyyatdan istifadəni məhdudlaşdırmağı və insanların kütləvi şəkildə toplaşdıqları ərazilərdən çəkinməyi, koronavirusa yoluxma ilə bağlı hər hansı şübhə və ya simptomları yarandıqda təcili tibbi müayinədən keçməyi xahiş edir.

11 "Azərbaycan evi" 24 saat fəaliyyət göstərir

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi də xaricdə olan azərbaycanlılara müraciət edib. Müraciətdə bildirilir ki, komitə dünyanın bir çox ölkələrində koronavirusun yayılması ilə əlaqədar xaricdə yaşayan soydaşlarımızla mütəmadi və sistemli şəkildə əlaqə yaradır, bütün vasitələrdən istifadə edərək onları məlumatlandırır, soydaşlarımızın tələb və müraciətləri qeyd-şərtsiz, operativ cavablandırılır.

Hazırda 27 ölkəni əhatə edən 11 Koordinasiya Şurası, dünyanın müxtəlif ölkələrindəki 11 "Azərbaycan evi" 24 saat fəaliyyət göstərir.

Xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı, eyni zamanda, onların ölkəmizdə olan yaxınları günün istənilən saatında koordinasiya şuraları, Azərbaycan evləri və Qarabağ məktəblərinə müraciət edə, lazımı məlumatları ala və onları narahat edən məsələləri çatdırıb bilər.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqəni daha da möhkəmləndirmək üçün bir neçə gündür yaradılan www.diaspora.support və info@diaspora.support ünvanları aktivdir. İndiyə qədər www.diaspora.support və info@diaspora.support elektron ünvanlarına xaricdən onlarla müraciət daxil olub və müraciətlər operativ cavablandırılıb. Soydaşlarımız www.diaspor.gov.az saytına daxil olaraq qeyd olunan məsələlərlə bağlı ətraflı məlumat ala bilərlər.

Dünya azərbaycanlıları koronavirusa qarşı

Hazırda koronavirus zəminində yaranan fəvqəladə şəraitdə yalnız dövlət tərəfindən keçirilən tədbirlər deyil, vətəndaşlarımızın, bütün cəmiyyətin sosial məsuliyyətdən irəli gələn addımları, görülən işlərə dəstəyi

vacibdir. Ona görə də hər bir vətəndaş nümunəvi davranışı, dövlət orqanlarının işinə dəstək verməklə özünü, ailəsini, yaxınlarını qorumuş olacaq və ümumilikdə cəmiyyətimizin təhlükəsizliyinə öz vətəndaş töhfəsini verəcək. Təkcə dövlət orqanlarının səmərəli fəaliyyəti deyil, ayrı-ayrılıqda hər bir şəxsin sosial məsuliyyətdən irəli gələn davranışı, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bütün tövsiyə, təklif və qərarlarını qeyd-şərtsiz icra etməsi qarşıda duran vəzifələrin mümkün qədər effektiv icrasını təmin edən əsas faktorlardan biridir.

Azərbaycan güclü dövlətdir və öz vətəndaşlarının bütün növ təhlükələrdən etibarlı müdafiəsini təşkil etmək üçün zəruri potensiala malikdir. Koronavirusla bağlı Azərbaycandakı vəziyyət bir sıra ölkələrdəki kimi təhlükəli deyil. Həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlərin isə bu infeksiyanın yayılmasının qarşısını tamamilə alacağı şübhəsizdir.

Bəli, göründüyü kimi, bütün Azərbaycan xalqı dünyanın yeni bəlası COVID-19-la mübarizə üçün həmrəylik, birlik nümayiş etdirir. Bu istiqamətdə hər kəs əlindən gələn köməyi göstərməyə çalışır.

Çox keçməyəcək ki, koronavirus da sovuşacaq və adi xəstəlik kimi tarixə qarışacaq. Amma həmin böhran anlarında göstərilən insanlıq davranışları, bir can yaşatmaq üçün edilən fədakarlıqlar heç zaman unudulmayacaq. Bu günlər də yaddaşımızda dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi kimi qalacaq...

Azərbaycan.-2020.-18 mart.-№60.-S.1,5.

Milli birlik diasporumuzun nail olmaq istədiyi əsas vəzifədir

İspaniyada azərbaycanlıların təşkilatlanma işini qənaətbəxş saymaq olar

Bilman Allahverdiyev

Son illər diaspor sahəsində müsbət tendensiya müşahidə edilməkdədir. Xüsusilə, bu sahə ilə məşğul olan Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyində edilən dəyişiklik qeyd etdiyimiz sahədə bir canlanma yaradıb. Dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının Koordinasiya Şuraları yaradılaraq birgə fəaliyyət göstərmələri istiqamətində atılan addımlar, eləcə də xaricdə yaşayan soydaşlarımızın üzləşdikləri problemlərin həlli üçün göstərilən çevik reaksiya deyilənləri təsdiqləyir. Mübariz İbrahim 2005-ci ildən İspaniya krallığının Valensiya şəhərində yaşayır. O, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri olaraq aktiv şəkildə Azərbaycanın İspaniyada təbliğatını aparır. Müsbət haldır ki, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin fəaliyyəti öz effektini verir. Belə ki, artıq Valensiyada Azərbaycanı tanıyanların sayı ildən-ilə çoxalır.

O, mətbuata verdiyi açıqlamada ilk öncə onu İspaniyaya aparan yola nəzər salıb. Bildirib ki, İspaniya uşaqlıqdan arzu etdiyi ölkələrdən biri olub: “İspaniyada yaşamağımın səbəblərindən biri, bu ölkənin təbiəti, iqlimi, mədəniyyəti və insanlarıdır. İspaniyaya gələn kim olur, olsun milliyətindən, dinindən, dilindən asılı olmayaraq bütün insanlara xoş, gülürüz və istiqanlı qarşılamalardır. İspanların çox gözəl və zəngin mətbəxə sahib olmaları da məni cəlb edib. Bütün fikirlərə, görüşlərə açıq yanaşmaları da mənim üçün maraqlıdır. Əlbəttə, hər bir ölkə belədir, lakin İspaniya məni özünə bir başqa çəkir. İspaniyanın hər hansı şəhər və ya kəndlərinə getdiyində özlərini onlardan birisi kimi sənə hiss etdirirlər. Milli bayramları bizim bayramlara bənzəməsi məni daha çox cəlb edir. Məsələn, Valensiyanın Fallas (Fayas) deyilən bayramı eyni bizim Novruz bayramına bənzəyir. Onlar da bizim kimi mart ayında baharın gəlişini qeyd edirlər, tonqal yandırır üstündən atlanırlar, hər çərşənbə havaya fişəng atırlar. Və bir çox belə milli bayramları var”.

O bildirib ki, Valensiyada çox soydaşımız yaşamır: “Təqribi 30 ailə var. Hər biri ayrı-ayrı sektorlarda işləyir. Boş vaxtlarımızda, bayramlarımızda, tədbirlərimizdə bir yerdə oluruq. Bundan əlavə, Valensiyaya hər il təhsil almaq üçün tələbələrımız gəlir. Onlarla da yaxın əlaqələrimiz var. Hər biri ilə zaman çərçivəsində əlimizdən gəldiyi qədər görüşürük, bayramlarımızı bir yerdə qeyd edirik. Onların buradakı problemləri ilə yaxından maraqlanırıq. Bizim tədbirlərdə də tələbələrımız fəal və aktiv iştirak edirlər”.

M. İbrahim soydaşlarımız arasındakı birlikdən də danışır: “Bu günə qədər tanıdığım həmyerlilərim arasında münasibətlərimiz yaxşıdır. Daha da güclü olması üçün əlimizdən gəldiyi qədər çalışırıq. Bəzi vətəndaşlarımız var ki, yeni gəlib, ola bilər ki, hələ bizi tanımır, o cəhətdən də bizə Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında yerləşən səfirliyi dəstək olur. Onların bizimlə əlaqə saxlamasında köməklik edirlər. Həmçinin biz də öz növbəmizdə hər hansısa sənədləşmə ilə bağlı problemlərlə üzləşdiyində İspaniya Krallığında yerləşən Azərbaycan Respublikasının səfirliyinə müraciət edirik. Səfirliyimiz də bizi ətraflı şəkildə məlumatlandırır və hər cür dəstəyi verir. Mən də istəyirəm ki, yerli xalq bizim birliyimizi, bərabərliyimizi görsün, bizim necə bir-birimizə möhkəm bağlı olmağımızı bilsinlər”.

M. İbrahim qeyd edib ki, ispanlar Azərbaycanı kifayət qədər tanıyırlar: “Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın böyük dəstəyi ilə keçirilən Avroviziya, Formula 1, İlk Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları və digər beynəlxalq tədbirlərə görə ispanlar və Avropa ölkələri respublikamızı çox yaxından tanıyır və maraqlanırlar. Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ilə müqayisə olunan bir dövlətdir. İspanlar bildirirlər ki, keçmiş sovet ölkələri arasında bu qədər sürətlə inkişaf etmiş və öz sözünü dünyada demiş 1-ci ölkəsiniz. Bunu ispan xalqından eşitmək çox sevindiricidir. Əlbəttə, bu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti, onun davamçısı Prezidentimiz İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın sayəsində olan nəticələndir. İspanlar bizim idman sahəsində olan uğurlarımızdan da danışırlar. “Qarabağ” klubu UEFA Çempionlar Liqasında oynayanda ispanlar bir daha bizim inkişafdan və sürətli irəliləyişimizdən radioda, televiziya da tez-tez danışdırlar. Biz də bununla qürur duyuruq”.

Yerli media ilə əlaqələrə gəlinə, M. İbrahim vurğulayıb ki, Azərbaycan diasporunun Valensiya mediası ilə əlaqələri yaxşıdır: “Biz əlaqələrimizi daha da gücləndirməyə çalışırıq. Onların da bizə olan maraqlarını görürük. Bir neçə il bundan əvvəl İspaniyanın 1-ci dövlət kanalı TVE1 Azərbaycanda yaşayan ispan vətəndaşları ilə müsahibə və qısa reportaj hazırlamışdı. İspanlar Azərbaycanın təbii sərvətlərindən, milli mədəniyyətimizdən, sürətli inkişafından, azərbaycanlıların qonaqpərvər olmasından, vətən sevgisindən və torpaqlarımızın bərəkətli olduğunu öz ictimaiyyətinə çatdırmışlar. Bu o deməkdir ki, dövlət telekanalları və digər özəl kanallar Azərbaycanla yaxından maraqlanır. İspaniyanın yerli mediasında tez-tez Azərbaycan haqda danışılması bizə qürur verir. İspan cəmiyyəti Qarabağ məsələsi ilə bağlı da məlumatlıdır və İspaniya dövləti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır, dəstəkləyir. Hər bir azərbaycanlı da öz yaxınında olan dostlarını məlumatlandırır. Qarabağ mövzusu hər bir azərbaycanlının mövzusudur. Buna görə də vətəndaşlarımız geniş şəkildə yerli xalqa ətraflı məlumat verir. Səfirliyimiz, diaspor fəalları və həmvətənlərimiz bu mövzuda çox həssasdır. Mənim özüm İspaniyanın Valensiya şəhərində çıxan yerli “Las provincias” qəzetində, “Levante” qəzetlərində 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımına həsr olunan məqalələr dərc etdirmişəm. Bölgə rəhbərlərimiz də Burgos, San Sebastian, Madrid, Sevilya, Mursiya, Barselona kimi böyük şəhərlərdə Qarabağ mövzusunda tədbirlər keçiriblər. Ermənilərin qəddarcasına törətdikləri soyqırımı maksimal şəkildə ispan ictimaiyyətinə çatdırırıq və çatdırmağı da özümüzə bir borc bilirik. Hətta Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət Assosiasiyasının rəhbəri Fərid Mustafayev bu barədə Navarranın rəhbəri ilə görüşündə Qarabağ mövzusunda söhbətlər edib. Qarabağın işğal olunmasından və ermənilərin burda törətdikləri vəhşilikdən geniş məlumat verib. Yeri gəlmişkən, ötən ilin may ayının 20-də Madriddə İspaniya və Portuqaliyada yaşayan azərbaycanlıların əlaqələndirmə şuralarının təsis toplantısı keçirildi. Tədbirdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti, Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfiri Anar Məhərrəmov, İspaniyada və Portuqaliyada yaşayan həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatlarının fəalları iştirak edirdi. Fuad Muradov görüşdə Dövlət Komitəsi tərəfindən xaricdəki Azərbaycan diasporu ilə əlaqələrin nizamlanmasına və möhkəmlənməsinə, bütün dünya azərbaycanlılarının dəstəklənməsinə, milli birliyə yönəlmiş işlər barədə danışdı. Sonra əlaqələndirmə şuraları təsis edildi. Səsvermə yolu ilə Yaqut Novruzova və Kərim Kərimov İspaniyada, Orxan Abbasov isə Portuqaliyada əlaqələndirici seçildi. İspaniya üzrə əlaqələndirici vəzifəsinə seçilmiş Yaqut Novruzova ona göstərilmiş etimada görə hamıya təşəkkürünü bildirərək qeyd etdi ki, öz missiyasını Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqəti İspaniyada yaymaqda görür. Yaqut Novruzova vurğuladı ki, o, İspaniyada yaşayan həmvətənlərimizin sıx birləşməsi və inteqrasiyası üçün Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfirliyi və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlıq şəraitində əlindən gələni edəcək”.

Təbii ki, azərbaycançılıq yalnız Azərbaycan Respublikasında yaşayan azərbaycanlıların deyil, həm də bütün dünya azərbaycanlılarının milli-mənəvi maraqlarını ifadə edən məfkurə kimi xalqımız tərəfindən qəbul olunmuşdur. Bu məfkurənin daşıyıcısı olan azərbaycanlıların harada yaşamasından və hansı ölkənin vətəndaşı olmasından asılı olmayaraq, tarixi Vətəni olan Azərbaycan Respublikasını düşünür, onun təəssübünü çəkir, nüfuzunu uca tutur. Fəxrlə demək olar ki, dünya azərbaycanlılarının əsl milli özünüdərk və ümummilliyet ideyası olan azərbaycançılıq məfkurəsi, müstəqil dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlər ətrafında sıx birləşməsi prosesi başlanmışdır.

Azad Azərbaycan.-2020.-12 mart.-№26.-S.5.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara müraciət edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Komitənin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Müraciətdə deyilir: “Əziz həmvətənlər, dünyanın əksər ölkələrində yayılmış koronavirus daha diqqətli olmağı, gigiyenik və digər bir sıra tələblərə maksimum şəkildə əməl etməyi zəruri edib. Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dünya azərbaycanlılarına müraciət edərək bildirir ki, dünyanın bir çox ölkələrində virusun yayılması ilə əlaqədar Dövlət Komitəsi Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları, Azərbaycan evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edir, onların vəziyyəti ilə maraqlanır, maarifləndirici tövsiyələr verir və bütün mümkün vasitələrdən istifadə edərək soydaşlarımıza mənəvi dəstək olmağa çalışır. Xüsusilə də, virusun geniş yayıldığı, xeyli sayda azərbaycanlının məskunlaşdığı və təhsil aldığı İtaliyada yaşayan həmvətənlərimiz Azərbaycan dövlətinin, o cümlədən Dövlət Komitəsinin diqqət mərkəzindədir.

Dövlət Komitəsi Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahla (Qaynar xətt: *994-1542) intensiv əlaqə saxlayır.

Eyni zamanda, koronavirusun yayılması ilə bağlı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində operativ qabaqlayıcı tədbirlər görülüb. Dövlət Komitəsində Aparat rəhbərinin müavini Adil Hüseynovun rəhbərliyi ilə qərargah yaradılıb (www.diaspora.support, email: info@diaspora.support) və müvafiq maarifləndirmə işləri aparılır.

Soydaşlarımızdan xahiş olunur ki, qeyd edilən mövzuda hər hansı bir problem və ya çətinliklə bağlı Komitənin sosial şəbəkə hesabları, elektron poçt ünvanı, həmçinin digər elektron ünvanlarına müraciət etsinlər. Öz səlahiyyət və imkanları çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi hər bir həmvətənimizə kömək etməyə hazırdır. Həmçinin tövsiyə olunur ki, azərbaycanlılar yaşadıkları ölkələrin hökumətlərinin koronavirusla bağlı qəbul etdiyi qayda və tələblərə ciddi əməl etsinlər.

Qeyd edək ki, www.diaspora.support və info@diaspora.support ünvanlarına edilən müraciətlərin çevik və sistemli şəkildə cavablandırılması üçün işlər aparılır”.

AZƏRTAC
2020, 12 mart

Diaspora işi xarici siyasətin bir parçasıdır

Müasir şəraitdə Azərbaycan dövləti və hökuməti diaspora işinin daha da genişlənməsinə xüsusi önəm verir

Bilman Allahverdiyev

Bu gün beynəlxalq aləmdə prioritet təşkil edən məsələlərdən biri də diaspor quruculuğudur. Bunun əsas səbəblərindən biri diaspor təşkilatlarının beynəlxalq sistemə təsir edən bilən subyektə çevrilməsidir. Alman-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Çingiz Abdullayev mətbuata açıqlamasında bildirib ki, həmrəylik milli birliyimizin təməl prinsiplərindən biridir: “Son iki yüz ildən fərqli olaraq bu dəfə xalqımız 29 ildir dövlət müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, həm də bu müstəqilliyin inkişafı yönündə dövlət-xalq birliyinə nail olmuşuq. Bu əzəməti duymamaq milli tariximizin dəyərlərini görməzlikdən gəlmək deməkdir. 1830-cu ildən başlayaraq Qafqazda və Azərbaycana məxsus tarixi torpaqlarımızda ermənilərin dalğavari şəkildə məskunlaşdırılması siyasətinin qarşısında xalqımız susmağa və ya taleyi ilə barışmağa məcbur edilib. Keçmiş Sovetlər Birliyi dönməndə də bu proses davam olunub. 1991-ci ildə müstəqilliyimizə qovuşduqdan sonra Azərbaycan dövlət olaraq işğal siyasətinə qarşı milli həmrəyliyi indiyə kimi davam etməkdədir. Ona görə də bədnam “Dağlıq Qarabağ” rejimi və bədxah qonşumuz Ermənistan heç bir uğura imza ata bilmir. Milli həmrəyliyimizin təməl prinsiplərindən biri də budur. İndi faktiki olaraq, dünyanın dörd bucağında yaranan diaspor təşkilatlarımızın mövcudluğu və onların gördükləri işlər milli həmrəyliyimizin gündəlik fəaliyyətinin böyük bir parçasıdır. İldə bir dəfə, yəni dekabr ayının 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününün qeyd edilməsi sadəcə bir gün ərzində bir araya gəlməyimiz kimi başa düşülməməlidir. Həmin günü həm də həmrəyliyimizin hesabı kimi dəyərləndirmək gərəkdir. Yəni il boyu hansı işlər görüldü, nə kimi uğurlar əldə edib bildik deyər, hesabat veririk, illər ötdükə milli həmrəyliyimizin uğurlu şəkildə cilalanması və inkişafına köklənməliyik”.

Diasporumuzun təşəkkül tapmasına gəlincə, Ç. Abdullayev bildirib ki, Azərbaycan diasporunun tarixi bir neçə mərhələyə bölünür: “Bu tarixi prosesləri bilmədən bu günümüz və sabahımız üçün möhtəşəm uğurlarımıza atmaqda çətinliklərlə üzləşə bilərik. XIX əsrin ortalarından xaricdə təhsil almağa gedən soydaşlarımız daha çox maarifçilik istiqamətində fəaliyyət göstərirlər. Həsən Bəy Zərdabi, Nəcəf Bəy Vəzirov, Əbdürrəhim Bəy Haqverdiyev, Əli Bəy Hüseynzadə, Əhməd Bəy Ağaoğlu, Əhməd Cəfəroğlu, İsgəndər Bəy Rəfibəyli, Yusif Çəmənəmənli, Fətəli Xan Xoyski və digərləri qütbətdə təhsil almaqla yanaşı, tələbə cəmiyyətlərini yaradaraq gəncliyin sabah Azərbaycanımıza nə kimi uğurlar gətirəcəyi barəsində düşünülür. Ona görə də geri dönmək kimi möhtəşəm maarifçilik hərəkatının önündə gediblər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 il bundan öncə yaradılmasının sirri də bundadır. Sovetlər Birliyinin işğalından sonra Azərbaycanın tarixində ikinci mühacirət dönəmi başladı. Bu ərəfədə Almaniya başda olmaqla Fransa, Polşa, Avstriya, Türkiyə, İngiltərə və digər ölkələrdə Azərbaycan mühacirətinin təmsilçiləri qəzet və jurnallar təsis etməklə həmrəyliyimizi nümayiş etdirmişlər. Azərbaycanın taleyi haqqında fikirlərini bölüşmüşlər. “Yeni Qafqasya”, “Azəri Türk”, “Yaşıl yarpaq”, “Odlu yurd”, “Bildiriş”, “İstiqlal”, “Mücahid”, “Azərbaycan”, “Prometey”, “Birləşik Qafqasya” və s. qəzet və jurnallarda Azərbaycan milli davası işıqlandırılmışdır. İkinci Dünya Mühacirətindən sonra, milli diaspor tariximiz zəif durumda olmuşdur. Bunun səbəblərindən biri də, köhnə nəsillə yanaşı, gəncliyin bu prosesdə olmamasıdır”.

Ç. Abdullayev qeyd edib ki, 80-ci illərdən etibarən milli diasporumuz adına böyük bir canlanma müşahidə olunmağa başlayıb: “Tələf gətirdi ki, bu proseslərdə ilk günlərdən etibarən yaxından iştirak etdim. Almanyanın Köln şəhərində 1989-cu ilin yanvar ayında azərbaycanlıların ilk toplantısını təşkil etdik. Avropada çoxluq təşkil edən və əslən Güney Azərbaycanlı soydaşlarımız ilk dəfə idi ki, diaspor siyasətində ayaq açmaqla yanaşı, vahid Azərbaycan mədəni birliyinin ideyasını müdafiə etməyə başladılar. “Ana dili”, “Savalan”, “Ərk”, “Azər”, “Qaynarca” (Almaniya), “Xudafərin” (Polşa), “Araz”, “Azərbaycan” (İsveç), “Odlar Ölkəsi”, “Aydınlıq” (İngiltərə), “Odlu vətən” (Belçika), “Dədə Qorqud” (İspaniya) qəzet və jurnallar milli diaspor siyasətimizin aparıcı tribunasına çevrildi. “Qanlı 20 Yanvar” hadisəsindən sonra demək olar ki, xaricdəki soydaşlarımızın arasında milli təşkilatlanma və diaspor işləri də sürət götürdü. Bu KİV-lər Azərbaycanla bağlı həqiqətləri soydaşlarımız arasında təbliğ

edir, digər yandan yerli xalqların ölkəmizə münasibətini formalaşdırırdı. Təbii olaraq bu işlərdən o zamanlar biz qürur duyurduq. Sonrakı mərhələdə milli təşkilatlanma ideyası da gücləndi. Bu məqsədlə diaspor təşkilatlarımızın sayı sürətlə artmağa başladı”.

Ç. Abdullayev vurğulayıb ki, diaspor işini sürətləndirmək üçün xaricdə yaşayan soydaşlarımızla görüşlərin təşkili müstəsna əhəmiyyət daşıyır: “Avropadakı bir sıra diaspor təşkilatlarının nümayəndələri mənə deyirlər ki, Komitə sədri Fuad Muradov və ya rəhbərlikdə təmsil olunanlar ilk dəfədir ki, istənilən vətəndaşla açıq və səmimi görüşlər keçirir, onların irəli sürdükləri məsələləri dinləyir və qeydlər aparırlar. Bu da diaspor siyasətimizdə yeni bir mərhələnin başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. Əslində dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində diaspor Xarici İşlər Nazirliyinin tərkibində və ya himayəsində ayrıca struktur kimi fəaliyyət göstərir. Ona görə ki, diaspor məsələsi bir qədər sərbəst və azad olmağı tələb edir. Hər bir ölkədə fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyətinə mənəvi və digər dəstəyin verilməsi vətəndaş cəmiyyəti ilə bağlı fəaliyyətlərə görə dəyərləndirilir”.

Ç. Abdullayevin fikrincə, istənilən diaspor təşkilatı sərbəst olmalıdır: “Diaspor könüllülük əsasında fəaliyyət göstərən qurum sayılır. Keçmişin neqativ hallarından biri də o idi ki, xaricdə hansısa bir ailə diaspor adına təşkilat yaradır və möhürünü də evində qoyur, sonra da Azərbaycan Diasporla İş üzrə Komitəsindən maliyyə dəstəyi alaraq, öz yaşam tərzlərini təmin edirdilər. Bu qaranlıq məqamları aradan qaldırmaq üçün, diaspora verilən dəstək şəffaf olmalıdır. Bundan əlavə, uzun illərin təcrübəsinə malik olan bir mütəxəssis kimi onu da qeyd etmək istəyirəm ki, diaspor məsələləri üzrə mütləq bu işin konsepsiyası olmalıdır. Bunun elmi bazası kimi ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır. Diaspor Komitəsinin himayəsində olmaqla ayrıca bir cəmiyyət qurulmalıdır. Misal üçün bunun rəmzi şəkildə “Azərbaycan Diaspor Təşkilatlan Birliyi” adını qoymaq olar. Qərbdə bu tip strukturlara çox önəm verilir. Mənim yaxından tanıdığım Almaniyada “Diaspor Komitəsi” anlayışı yoxdur. Çünki, Qərbdə bu tip komitələrə isti yanaşırlar. Postsovet məkanında Diaspor Komitəsi, ya da Millətlərlə iş nazirliyi kimi strukturlar mövcuddur. Qərbdə başqa ölkələrdə yaşayan alman, fransız, ingilis, alman, italyan və sair icmalarda milli dilin, mədəniyyətin və sairələrin qorunub saxlanması istiqamətində görülən işlərə dövlət dəstəyi vardır”.

Ç. Abdullayev bu işlərin daha məqsəduyğun həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nəzdində ayrıca “Diaspor İnstitutu”nun yaradılmasını zəruri sayıb: “Dünyanın başqa xalqlarından fərqli olaraq, Azərbaycanın tarixi-coğrafi dəyərləri elmi şəkildə araşdırılmaqla yanaşı, həm də bu prosesin inkişaf yolları ortaya qoyulmalıdır. Çünki, azərbaycanlılar bir millət olaraq, İran, Türkiyə, Əfqanıstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkmənistan, Ukrayna və digər ölkələrdə sayca öz tarixi vətənlərində olduğundan daha çoxdurlar. Biz demirik ki, onlar Azərbaycan Respublikasına köçüb gəlsinlər. Onlar yaşadıkları dövlətlərdə sosial zümrə kimi təsir imkanlarımızı ortaya qoya bilərlər. Buna əyani bir misal xatırlatmaq istəyirəm. Gürcüstan parlamentində ermənilər bir neçə dəfə qondarma "erməni soyqırımının tanınması məsələsini qaldırıblar. Ancaq, Gürcüstan vətəndaşı kimi ölkə parlamentində təmsil olunan soydaşlarımız dərhal bunun qarşısını ala bilərlər. Rusiyada 2.8 milyona yaxın soydaşımız yaşayır. Rusiya Dövlət Dumasında, Federasiya Şurasında, milli respublikalar və quberniyalarda xalqımızı təmsil edən deputatlarımızın sayını barmaqla göstərmək olar. Ukraynada 450 min nəfər azərbaycanlı yaşayır və onların yerli və ölkə parlamentində bir nəfər də olsun təmsilçisi yoxdur. İsveçdə son dövərdə parlament və bələdiyyə seçkilərində ilk dəfə olaraq soydaşlarımızın deputat seçilərək qələbə qazanması bizləri sevindirdi. Diaspor siyasətimizdə əsas məsələlərdən biri də bu olmalıdır”.

Azad Azərbaycan.-2020.-5 mart.-№24.-S.5.

Uzaq Fransada Vətən sədası - Strasburqda “Azərbaycan evi”

Mövlud Ahıskalı

Fransanın Strasburq şəhəri Avropada ən çox azərbaycanlı tələbə sayına görə seçilən şəhərlərdəndir. Təqribi hesablamalara görə Strasburqdakı tələbələrimizin sayı 80-100 arasında dəyişir. Bunun səbəblərindən biri də gələn tələbələrin bakalavr və ya magistr təhsili ilə kifayətlənməyib növbəti təhsil pillələrini də davam etdirmələridir. Tələbələr təhsil aldıkları ali məktəblərdə aktivlik nümayiş etdirməklə yanaşı, eyni zamanda müxtəlif ictimai fəaliyyətlə məşğul olurlar. Hətta Strasburqda fəaliyyət göstərən “Azərbaycan evi”nin təşkil etdiyi tədbirlərdə də iştirak edir, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim edirlər.

Ekspertrlər bildirirlər ki, son illər milli mədəniyyətimizin dünyaya inteqrasiyası istiqamətində Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti böyük rol oynayır. Belə ki, Azərbaycan diasporunun ölkəmizin mədəniyyətinin təbliği istiqamətində gördüyü işlər nəticəsində dünyanın əksər ölkələrində görkəmli elm və mədəniyyət xadimlərimiz barədə dolğun fikir formalaşmış, onların əsərləri geniş təbliğ edilib. Məhz bu baxımdan Fransa ilə əlaqələrin inkişafı təqdirəlayiq hesab olunur.

Yeri gəmişkən, Strasburqdakı “Azərbaycan evi” cəmiyyəti ölkənin Mark Blok Universiteti ilə əlaqələr qurub.

“Araz” Fransa-Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Assosiasiyası 2006-cı ildə Parisdə təsis edilib. Assosiasiyanın əsas məqsədi mədəni tədbirlər və xeyriyyə aksiyaları təşkil etmək, Fransada fəaliyyət göstərən başqa mədəni və dini icmalarla sıx əlaqələr qurmaqdır. Təşkil olunmuş tədbirlər zamanı Azərbaycanın tarixi, ədəbiyyatı, mədəniyyəti, musiqisi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Fransada məskunlaşmış azərbaycanlılarla bağlı ətraflı məlumat verilir və əvvəlcədən hazırlanmış filmlər nümayiş etdirilir.

Azərbaycan Kültür Mərkəzi 1990-cı ildən Strasburqda fəaliyyət göstərir. Kültür Mərkəzinin məqsədi mədəni tədbirlər və milli bayramlarımızı təşkil etməklə xalqımızın mədəniyyətini, folklorumuzu qoruyub saxlamağa xidmət etməkdir.

Fransada Azərbaycan mühacirətinin ilk nümayəndələri (Əlimərdan bəy Topçubaşov, Ceyhun bəy Hacıbəyli və b.) XX əsrin birinci rübündə fəaliyyətə başlasa da, mütəşəkkil diaspor təşkilatlarının formalaşması son 15-20 ilə təsadüf edir. Fransada bir neçə milli mədəniyyət mərkəzləri, o cümlədən, “Azərbaycan Evi” Assosiasiyası fəaliyyət göstərir. 2003-cü ilin noyabrında azərbaycanlı tələbələr və gənclər tərəfindən “Azərbaycan-Fransa Gənclik Assosiasiyası” (AFGA) yaradılıb.

Cəmiyyətin məqsədi ölkədə fəaliyyət göstərən azərbaycanlı tələbə təşkilatlarının işini əlaqələndirməkdir. 2004-cü ildən assosiasiyanın “Körpü-Le Pont” jurnalı nəşr olunur.

Qeyd edək ki, son dövrlər Azərbaycan diaspor təşkilatları daha da fəallaşmış. Belə ki, erməni təcavüzkarlarının milli-mənəvi dəyərlərimizə sahib çıxmaq cəhdlərinə qarşı diaspor təşkilatları ciddi mübarizə aparır.

Son illər diaspor təşkilatları beynəlxalq aləmdə Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği istiqamətində davamlı iş aparırlar. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan mədəniyyəti beynəlxalq miqyasda tanınır və milli-mənəvi irsimizə maraq ildən-ilə artır.

Azərbaycanı dünya ölkələrində təmsil edən diaspor təşkilatlarından biri də “Strasburq Azərbaycan Evi”dir. “Strasburq Azərbaycan Evi”nin rəhbəri Mustafa Əlinə bildirir ki, 2005-ci ildən fəaliyyət göstərən “Strasburq Azərbaycan Evi” ölkəmizin həqiqətlərinin Fransa, eləcə də dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində davamlı işlər aparır: “Strasburq-Azərbaycan Evi”ndən əvvəl 1991-ci ildə müəlliməm mərhum İren Məlikova ilə birlikdə Azərbaycanla Mədəni Əlaqələr Təşkilatı yaratdıq. 2005-ci ilə qədər biz həmin təşkilat adı altında fəaliyyət göstərdik. 2005-ci ildə Azərbaycanın Strasburqdakı daimi nümayəndəsi Aqşin Mehdiyev bizi bir araya yığaraq birgə işləməyi tövsiyə etdi və bizə dəstək olacaqlarını bildirdi. Biz də öz növbəmizdə 3 təşkilat-Strasburqdakı Azərbaycan Tələbələr, Güney Azərbaycandan olan soydaşlarımızın Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi və Azərbaycanla Mədəni Əlaqələr Təşkilatı olaraq birləşib “Strasburq-Azərbaycan Evi”ni yaratdıq. “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq hər il milli bayramlarımızı qeyd edirdik. Eyni zamanda Strasburqda müntəzəm olaraq keçirilən musiqi yarışmaları və bu tipli tədbirlərdə Azərbaycanı təmsil edirdik. Paralel olaraq Strasburq Universiteti ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində müxtəlif mövzuları əhatə edən konfranslar keçirdik. 2005-ci ildən

etibarən isə “Strasburq-Azərbaycan Evi”ndə kitabxana yaratdıq, İren Məlikova 600-dən artıq kitabını “Strasburq-Azərbaycan Evi”nə hədiyyə etdi.

Bütün bunlarla yanaşı hər ay yerli radioda iki saatlıq proqramımız olur”.

M. Əlincə onu da qeyd edir ki, Fransız dilində yayımlanan proqramda Azərbaycan musiqisi geniş təbliğ edilməklə yanaşı, eyni zamanda Azərbaycan həqiqətləri, ölkəmizin yaşadığı sıxıntılar, Dağlıq Qarabağ problemi fransızlara çatdırılır: “Konkret olaraq başlıca fəaliyyət istiqamətlərimiz Azərbaycanın milli məsələlərini fransızlara çatdırmaqdır. İl ərzində bizim 4 radio proqramımız yayımlanıb. 20 Yanvar faciəsi qeyd edildi və bu barədə radio proqramda məlumat verildi. Eyni zamanda Xocalı soyqırımını ilə bağlı Strasburqdakı meydanda keçirdiyimiz mitinq barədə reportaj efirə getdi. Bir müddət əvvəl isə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının toplantısı keçirilərkən Assambleyanın binası qarşısında Ermənistanın monitorinqinin ləğv edilməsinə etiraz əlaməti olaraq mitinq təşkil etdik. İş günü olmasına baxmayaraq çoxlu sayda insanlar həmin mitinqdə iştirak etdi.

Belə bir fikir formalaşdı ki, Fransa ermənilərin ikinci ana vətəni hesab edilir. Və belə bir ölkədə Azərbaycanı təmsil etmək, onun təbliğatı ilə məşğul olmaq o qədər də asan deyil.

M. Əlincə qeyd edir ki, əgər biz bu kimi təhlükələrdən qorxsaydıq fəaliyyət göstərməzdik: “20 ildən çoxdur ki, biz Strasburqun Kleber meydanına çıxırıq və orada Xocalı soyqırımını qeyd edirik, etiraz aksiyası keçiririk. Həmin aksiyaya digər dostlarımız da dəstək verir. Düzdür, bunu bir cəsarət kimi də hesab etmirik. Bilirik ki, bu işi biz görməliyik. Onu da etiraf etmək lazımdır ki, dəfələrlə ermənilər tərəfindən təhdidlərə məruz qalmışıq. Çünki ermənilər Fransadakı Azərbaycan diasporunun fəaliyyətindən çox narahat olmağa başlayıblar. Əvvəllər ermənilər Avropada özlərini çox rahat hiss edirdilər. Xüsusilə, Xocalı soyqırımını ilə bağlı məsələdə. Onlar düşünürdülər ki, azərbaycanlılar tədricən Avropanı Xocalı soyqırımını barədə məlumatlandırma biləcəklər və avropalılar, fransızlar da bizim problemlərimizə qulaq verəcəklər. Artıq Fransada işıq üzü görün kətləvi informasiya vasitələrinin mövqeyində müsbət istiqamətə doğru dəyişilmə müşahidə edilir. Əgər əvvəllər fransız qəzetləri Xocalı soyqırımını ilə bağlı material hazırlayılanda “Azərbaycanlılar yığıldılar”, “mitinq oldu” kimi ifadələr işlədirdilərsə, indi isə belə yazılır. “Azərbaycanlılar Xocalı qətliamını yad edirlər”. Yəni, artıq bir məntiq fərqi var və bu beyinlərə həkk olunur. Ancaq çox istərdik ki, bizə Azərbaycandan siyasi dəstək də olsun. Çünki biz bir təşkilat, əsgər kimi mübarizə aparırıq. Eyni zamanda siyasi güc, dəstək də olmalıdır ki, erməni cinayətlərini Avropa, beynəlxalq məhkəmələrə çıxara bilək”.

“Azərbaycanlılar və digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzi ilə Strasburqda keçirdiyimiz tədbirlər zamanı soydaşlarımız keçirilən tədbirlərdə aktiv olurlar. Hər kəsi bir-bir dəvət edir, mobil telefonlarına mesaj göndərir, hətta qapılarına qədər gedib tədbirə dəvət edirik. Ancaq soydaşlarımızdan istənilən qədər dəstək ala bilmirik. Lakin ziyafət tədbirlərimizdə iştirak edən azərbaycanlıların sayı çox olur. Hətta dəvət etmədiyimiz insanlar da həmin tədbirə gəlirlər. **Qeyd edirik ki, Fransadakı türk diaspor təşkilatları ilə çox normal əlaqələrimiz mövcuddur. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə haqlı olaraq açıq şəkildə bildirib ki, bir millətin iki diasporu olmaz. Ona görə biz “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq türk təşkilatları ilə əməkdaşlığı daha da inkişaf etdiririk. Təşkilat olaraq bundan əvvəl də türk diaspor təşkilatları ilə yaxından əməkdaşlıq edirdik. Hazırda da birgə əməkdaşlığımız da vaxtdır. “Strasburq-Azərbaycan Evi” olaraq hər il Xocalı soyqırımını ilə bağlı keçirdiyimiz aksiyaların iştirakçılarının böyük əksəriyyəti məhz Türkiyə türkləri olur”.**

Qeyd edək ki, Fransada və Avropanın digər ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının nümayəndələri ötən ilin aprelində Strasburq şəhərində, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qarşısında etiraz aksiyası keçiriblər.

Paris Azərbaycan Evinin təşəbbüsü, Fransadakı Azərbaycanlı Tələbələr Assosiasiyası və Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Evinin təşkilatçılığı ilə baş tutan mitinqdə 200-dən artıq soydaşımız, o cümlədən türk icmasının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Aksiyada iştirak edənlər AŞPA-nın Türkiyə ilə bağlı monitorinqi bərpa etmək qərarına və qurumun Azərbaycana münasibətdə tutduğu qərəzli mövqeyə etirazlarını bildiriblər.

Azərbaycan diasporunun nümayəndələri hesab edirlər ki, AŞPA-nın monitorinqləri müxtəlif dairələrin mənafeyinə xidmət edir, müstəqil dövlətlərə təzyiqlik göstərmək və onların milli maraqlarına zərbə vurmaq məqsədi güdür. Aksiya iştirakçıları deyiblər: “Azərbaycanla əlaqədar qondarma “siyasi məhbus” oyunu, Kristofer Ştrasserin monitorinqi, bununla bağlı AŞPA-da aparılan müzakirələr və digər bu kimi məsələlər bu qurumun siyasi təzyiqlik vasitəsinə çevrildiyini açıq şəkildə nümayiş etdirir”.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan inteqrasiya meyillərini yenidən nəzərdən keçirməli, öz milli maraqlarına uyğun strateji hədəflərinə doğru irəliləməlidir. Azərbaycan region ölkələri, İslam dünyası, Şərqlə əlaqələrini daha da genişləndirməli, onların böyük potensialından yararlanmalı, öz milli dövlətçiliyini daha da gücləndirməlidir.

Aksiya iştirakçıları bəyan ediblər ki, Azərbaycan cəmiyyəti Avropa təsisatlarının özünə və qardaş Türkiyəyə qarşı ədalətsiz mövqeyini, Qərbin islamofob dairələrinin müsəlman ölkələrini hədəfə almaq cəhdlərini heç vaxt qəbul etməyəcək.

Türküstan.-2020.-3-9 mart.-№8.-S.10.

Ümumavropa Qarabağ mitinqi uğurlu alındı

Növbəti addım ümumdünya mitinqi olacaq

Qüdrət Piriyev

Məlum olduğu kimi, 28 il -bundan əvvəl erməni faşistləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş Xocalı soyqırımı, ümumiyyətlə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bütün həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması istiqamətində son vaxtlar səmərəli işlər görülür. Bu mənada fevralın 22-də Almaniyada Ümumavropa Qarabağ mitinqinin və digər tədbirlərin keçirilməsi də böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Həmin tədbirlərin fəal iştirakçılarından biri – ADA Universitetinin professoru Kamran Behbudovla söhbətimiz də bu barədə oldu. Professor Kamran Behbudov dedi:

– Qarabağ həqiqətlərinin, xüsusilə 1988-ci ildə işğalçı Ermənistanın əsassız torpaq iddiası nəticəsində yaranan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması Azərbaycan diplomatiyasının qarşısında dayanan əsas vəzifələrdəndir. Bir mühüm məqamı da nəzərə alaq ki, Almaniyada Ümumavropa Qarabağ mitinqinin keçirilməsinin əsas səbəblərindən biri də həmin tarixin XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olan Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ərəfəsinə düşməsi oldu.

Fevralın 22-də Berlin şəhərindəki Brandenburq darvazası yaxınlığındakı Paris meydanında Ümumavropa Qarabağ mitinqinə yığışan minlərlə azərbaycanlının, türk qardaşlarımızın və Avropada yaşayan digər dostlarımızın iştirakı ilə bir neçə tədbir keçirdik. Onlardan biri də Berlin Universitetində Beynəlxalq Siyasi Araşdırmalar Departamentinin təşəbbüsü ilə “Millətlərin öz müqəddəratını təyinetmə və ərazi bütövlüyü prinsipləri: Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları beynəlxalq hüquq kontekstində” mövzusunda 146 nəfərin iştirakı ilə keçirilən seminar oldu. Əsas məruzəçi mən idim. Qeyd etdim ki, hazırda dünyada etnik separatizmin güclənməsi regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunmasına, bəşəriyyətin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamasına mənfi təsir göstərən əsas amillərdəndir. Azərbaycan Respublikası da iki yüz ildən çoxdur ki, ermənilərin etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinə məruz qalaraq onun doğurduğu qanlı faciələrdən və müharibələrdən əziyyət çəkir. Azərbaycana qarşı etnik soyqırımı siyasətinin bünövrəsi XIX əsrin əvvəllərində bəzi xarici geosiyasi qüvvələrin təsiri və dəstəyi ilə başqa dövlətlərin ərazisində yaşayan ermənilərin torpaqlarımıza köçürülməsi nəticəsində qoyulub.

Sonra isə ermənilərin azərbaycanlılara qarşı zaman-zaman genişmiqyaslı qanlı aksiyalar həyata keçirdiyini, dinc əhalini kütləvi qırğınlara məruz qoyduğunu vurğulayaraq xatırladım ki, indiki Ermənistan Respublikası tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılıb. Bununla kifayətlənməyən ermənilər Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni olan Dağlıq Qarabağla bağlı ərazi iddiaları irəli sürməkdə davam edirlər.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin, Xocalı soyqırımının qanlı nəticələri barədə məlumat verərək nəzərə çatdırdım ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ona bitişik 7 rayonu işğal edilib. Ermənistanın etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində 1 milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. Ermənistan 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayır.

Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalı ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnamə və 7 bəyanat qəbul etdiyini də diqqətə çatdırdım. Qeyd etdim ki, bu sənədlərdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması tələbi qoyulub. Lakin işğalçı dövlət BMT-nin və digər beynəlxalq qurumların tələblərini hələ də yerinə yetirmir. Ona görə ki, BMT, ATƏT, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi faktını təsdiqləsələr də, bu halı birmənalı formada pisləməkdən və beynəlxalq təsir mexanizmləri vasitəsilə işğalçı dövləti onların tələblərini yerinə yetirməyə məcbur etməkdən çəkinirlər. Bu isə münaqişənin uzanmasına səbəb olur.

Sonra tədbir iştirakçılarına bildirdim ki, beynəlxalq hüquq baxımından milli azlıqların öz müqəddəratlarını təyin etməsi başqa dövlətlərin ərazi bütövlüyünü pozmaq və müstəqillik almaq formasında reallaşa bilməz. Çünki müstəqil dövlətin ərazisində neçə-neçə milli azlıqlar yaşayırlar. Onlar belə bir hüquqa malik deyillər. Xalqların öz müqəddəratını təyinetmə ideyası beynəlxalq hüququn ərazi bütövlüyü prinsipini pozmağı və bu prinsiplə ziddiyyət təşkil etməyi inkar edir. Digər tərəfdən, hər bir xalqa

öz müqəddəratını istədiyi qədər təyinetmə hüququ verilərsə, müasir dünyada etnik separatizm qarşısını almaq prosesə çevrilər və əksər ölkələrdə saysız-hesabsız etnik münaqişələr, müharibələr baş verir. Hətta bu gün ikili standartlar siyasəti aparən politnik dövlətlərin özləri belə dəhşətli etnik separatizm dalğasına məruz qala bilər.

Bir dövlətin beynəlxalq hüquq normaları ilə təsbit edilmiş ərazisi daxilində başqa bir dövlətin yaradılması və bu məqsədə nail olmaq üçün milli, etnik zəmində parçalanmaya əl atılması yolverilməzdir. Ermənilərin etnik separatizmə bəraət qazandırmaları üçün öz müqəddəratını təyinetmə prinsipini bəhanə gətirməsi BMT-nin Nizamnaməsində və ATƏT-in Helsinki Yekun Aktında əksini tapmış prinsiplərə ziddir. Nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilər ölkəmizdəki milli azlıqlardan biridir və onların ərazi iddiaları irəli sürməsi beynəlxalq hüququn normalarına uyğun deyil. Bu məsələdə Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, azərbaycanlılar Dağlıq Qarabağa, öz əzəli torpaqlarına geri dönməli, ermənilər isə onlarla birlikdə həmin ərazidə yaşamaladırlar.

Çıxışımın sonunda dedim ki, Azərbaycan dünya birliyini Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin regionda törədə biləcəyi təhlükələr haqqında xəbərdar edərək, təsirli tədbirlər görməyə və Ermənistanı işğalçılıq siyasətindən çəkəndirməyə çağırır. Hesab edirik ki, təcavüzkarın qarşısı alınmazsa, beynəlxalq dairələrin dünyada sülhün və sabitliyin bərqərar edilməsinə yönəlmiş səyləri nəticəsiz qalacaq, etnik münaqişələrin miqyası getdikcə daha da genişlənəcəkdir. Bu da bəşəriyyətin arzu etdiyi dinc dünya nizamı üçün son dərəcə təhlükəli olacaqdır.

Ümidvaram ki, gələcəkdə keçirilməsi planlaşdırılan ümumdünya Qarabağ mitinqi də bu kimi tədbirlərin davamı kimi Azərbaycan həqiqətlərinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına böyük dəstək olacaq. Təbii ki, hər bir tədbir mahiyyəti baxımından xüsusi diqqət çəkir. Bu gün harada yaşamasından asılı olmayaraq, bütün dünya azərbaycanlıları bir amal – azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında sıx birləşərək 30 ildən artıq davam edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə, dövlətimizin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətə, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində atılan addımlara öz töhfəsini verməlidirlər.

Xalq qəzeti.-2020.-27 fevral.-№44.-S.5.

Özbəkistanda yeni hakimiyyət dönəmində Azərbaycan diasporunun durumu

Azərbaycan və Özbəkistanı yaxın milli adət və ənənələr, ümumi dil qrupu, mədəniyyət və din birləşdirir

Mövlud Ahıskalı

Özbəkistanda Şavkat Mirziyayevin hakimiyyətə gəlməsində sonra bu dost və qardaş ölkənin Azərbaycana və Türk dünyasına münasibətində yeni mərhələ başlayıb. Doğrudur, Özbəkistan hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib. İkitərəfli münasibətlər normal olub. Amma hazırda bu münasibətlərdə yeni keyfiyyət dəyişikliyi özünü büruzə verməkdədir. Bu həm ikitərəfli münasibətlərdə, həm Türk dünyası ilə bağlı orta qurumlarda özünü göstərir.

Azərbaycan və Özbəkistanı yaxın milli adət və ənənələr, ümumi dil qrupu, mədəniyyət və din birləşdirir. Hər iki ölkə uzun illər SSRİ-nin müttəfiq respublikaları olublar. Hələ ötən əsrin 30-cu illərində kütləvi repressiyalar zamanı on minlərlə azərbaycanlı Özbəkistan torpağında sığınacaq tapıb. Hazırda 40 mindən çox azərbaycanlı Özbəkistan cəmiyyətinin sosial, ictimai, iqtisadi və digər sahələrində fəal iştirak edir.

Qeyd edək ki, hər İki ölkə arasında diplomatik əlaqələr 1995-cü ilə təsadüf edir. 1996-cı ildə Azərbaycanın Özbəkistanda, 1998-ci ildə isə Özbəkistanın Azərbaycanda səfirlikləri fəaliyyətə başlayıb. Əməkdaşlıq münasibətlərin inkişafında dövlət başçılarının səfərləri xüsusilə böyük əhəmiyyətə malikdir.

Özbəkistan Respublikasının Prezidenti İslam Kərimovun Azərbaycana 26-27 may 1996-cı il tarixdə ilk rəsmi səfəri qarşılıqlı anlaşma və dostluq şəraitində keçən səfər ərzində iki ölkə arasında 19 sazişdən ibarət xüsusi sənəd paketi, o cümlədən “Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında dostluq və əməkdaşlıq haqqında müqavilə” imzalanması.

21-22 oktyabr 1996-cı il tarixində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Türkdilli Dövlətlər Başçılarının IV Forumunda və görkəmli dövlət xadimi Əmir Teymurun 660 illik yubiley mərasimində iştirak etmək üçün Daşkənddə səfəri və səfər çərçivəsində dövlət başçılarının Forumunda çıxışı.

Türk dövlət başçılarının müntəzəm görüşləri bu ölkələr arasında əməkdaşlığın inkişafına, mədəni və mənəvi əlaqələrin genişlənməsinə, onların müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsinə kömək edir. Bundan başqa 1997-ci ildə Heydər Əliyevin Özbəkistana rəsmi səfəri münasibətlərin inkişafında yeni mərhələ kimi səciyyələndirmək olar. Daşkənddə də 19 sənəd imzalanıb. Bu sənədlər içərisində Azərbaycan və Özbəkistan arasında əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi, dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi haqqında müqavilə böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Yeri gəlmişkən, NATO, İKT, MDB, GUAM sammitlərində Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin görüşləri iki ölkə arasında münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə səbəb olub.

Ekspertlər bildirirlər ki, Azərbaycan get-gedə daha böyük geosiyasi və geoiqtisadi əhəmiyyət kəsb edən Cənubi Qafqaz regionunda Özbəkistanın əsas tərəfdaşdır. Hər iki dövlət istər regional, istərsə də beynəlxalq xarakterli bir çox məsələlərdə oxşar mövqe tuturlar. Beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, İKT, EKO, MDB və Türkdilli Dövlətlər Başçılarının Forumu çərçivəsində iki ölkə arasında sıx əməkdaşlıq qurulub. Özbəkistan həmişə Dağlıq Qarabağ probleminin dinc, siyasi vasitələrlə həllinə tərəfdar çıxıb. Bu ölkə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasını münaqişənin tənzimlənməsinin əsas şərtlərindən biri hesab edir.

Qeyd etdiyimiz kimi, Özbəkistan və Azərbaycan arasında mədəniyyət və ticarət əlaqələrinin kökü qədim dövrlərə təsadüf edir. Özbəkistana azərbaycanlıların bir hissəsi könüllü mühacirət edib, bir qismi isə zorla köçürülüb. Xüsusən, Əmir Teymurun Azərbaycana yürüşləri nəticəsində yüzlərlə sənətkar, elm xadimi və nüfuzlu peşə sahibləri Səmərqəndə sürgün ediləblər.

Azərbaycan diasporunun Özbəkistanda formalaşması əsasən XX əsrdə baş verib. Tədqiqatçı Yaşar Qasım Özbəkistanda konkret olaraq Azərbaycan diasporunun formalaşma prosesini aşağıdakı mərhələlərə bölür:

1905-1907-ci illərdə ermənilərin Azərbaycan ərazilərində həyata keçirdiyi kütləvi qırğınlar zamanı başqa ölkələrə, o cümlədən Özbəkistana miqrasiya edənlər

Oktyabr çevrilişi, vətəndaş müharibələri və ümumən 1918- 1920-ci illərdəki hadisələr nəticəsində mühacirət edənlər

30-40-cı illərdəki deportasiya və repressiyalar zamanı Özbəkistana məcburi sürgün edilənlər

1950-1960-cı illərdə aparılan quruculuq işləri ilə əlaqədar köçürülənlər

60-cı illərin axırı və 70-ci illərin əvvəlində başlanan sənayeləşmə ilə xarakterizə olunan yeni dövr.

1991-ci il Azərbaycan dövlət müstəqilliyinin əldə olunmasından sonra həmvətənlərimizin Qərb və Şərq ölkələrinə başlanan kütləvi miqrasiyası azərbaycanlıların Özbəkistana mühacirətinin sonuncu mərhələsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Xatırladaq ki, Azərbaycan diasporunun Özbəkistanda sayı təqribən 60000 nəfərə çatır. İki ölkə arasında əlaqələrin inkişafında Azərbaycanlıların Milli Mədəni Assosiasiyası xüsusi rol oynayır. Bu assosiasiya 4 noyabr 2002-ci ildə təsis edilib və 6 vilayətdə fəaliyyətini qeydiyyatdan keçirərək geniş fəaliyyət göstərir. Hazırda Özbəkistanda bu diaspora təşkilatından başqa, bir neçə Azərbaycan diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərir ki, bu təşkilatlar da müntəzəm olaraq özbək cəmiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılması istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirirlər. Belə təşkilatlardan biri də Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzidir. 1989-cu ildə Daşkəsəndə yaradılan mərkəzin əsas məqsədi Özbəkistanda yaşayan soydaşlarımız arasında sıx əlaqələr yaratmaq, Azərbaycan və Özbəkistan xalqları arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirməkdir.

Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzinin sədri Mobil Məmmədov qeyd edir ki, Azərbaycan diasporunun müasir Özbəkistandakı vəziyyəti iki ölkə arasında olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən qaynaqlanır: “İki ölkə rəhbərləri arasında mədəniyyət, incəsənət, iqtisadiyyat, və başqa sahələr üzrə əməkdaşlıq haqqında imzalanan müqavilələr artıq öz nəticələrini verir. Bütün bunlar Özbəkistanda yaşayan Azərbaycan diasporunun iqtisadi irəliləyişinə, sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına, adət-ənənələrinin qoruyub saxlanmasına geniş imkanlar yaradır. Milli Mədəniyyət Mərkəzi fəaliyyətində Azərbaycana qarşı erməni təcavüzkarlarının apardıqları işğalçılıq müharibəsi haqqında əsil həqiqəti açıb göstərmək, soydaşlarımıza və Özbəkistanda yaşayan xalqlara bu hadisənin mahiyyətini izah etmək mühüm yer tutur. Mərkəzdə keçirilən tədbirlərdə və toplantılarda Azərbaycanda gedən hadisələr təhlil olunur, erməni təcavüzkarlarına qarşı müharibə aparmağa məcbur olunan Azərbaycana maddi və mənəvi köməklik göstərilməsi təşkil edilir. Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı mövqeyimiz birmənalı və dəyişməz qalır... Özbəkistan hesab edir ki, bu münaqişənin həllinin başlıca şərtlərindən biri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasıdır”.

M. Məmmədov onu da qeyd edir ki, Özbəkistanda yaşayan azərbaycanlı gənclər olduqca fəaldırlar, onlar respublikanın 50-dən çox ali təhsil müəssisəsində biliklərə yiyələnirlər: “Gənclərin öz dilimizə, mədəniyyətimizə, tariximizə olan marağı sürətlə artır. Keçirilən tədbirlərin təşkilində bizə yardım edirlər. Diasporun gənc üzvləri dövlət və ictimai təşkilatlarda öz yerlərini tapırlar və ixtisasları üzrə çalışırlar. Bu isə onu göstərir ki, diasporumuzun gələcəyi etibarlı əllərdədir. Bundan başqa, Azərbaycan Milli Mədəniyyət Mərkəzində teatr, musiqi, folklor-etnoqrafiya kollektivləri, bədii studiyalar və dərnəklər də təşkil edilir. Mərkəzin təşkil etdiyi tədbirlərdə digər millətlərin nümayəndələri də iştirak edirlər. Birgə mədəni və siyasi tədbirlər keçirilir, dəyirmi stol arxasında söhbətlər təşkil edilir, ümumi problemlərdən və qayğılardan danışılır. Belə tədbirlərdə Azərbaycan mədəniyyətini, xalq sənətini təbliğ etmək məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir”.

Ekspertlər bildirirlər ki, yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin daha da güclənməsi, ölkəmizin layiqli şəkildə təmsil olunmasına öz töhfəsini verən yüzlərlə dəyərli diaspor nümayəndəmiz var. Onlar arasında Özbəkistanda Azərbaycan diasporunun fəaliyyətində mühüm rol oynayan diaspor təmsilçimiz Akif Ağatalıbovun adı xüsusilə qeyd olunur.

Diaspor təmsilçimiz qeyd edir ki, Azərbaycandan kənarında yaşayan hər bir azərbaycanlı Vətənimizin təmsilçisidir. Vətənimizi layiqincə təmsil etmək hər birimizin mənəvi borcudur: “Azərbaycan diasporu ötən illər ərzində çox çətin və şərəfli bir yol keçib. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, öz sözünü deyib, dünya ölkələrində formalaşmış və güc mərkəzi kimi özünü göstərməyə başlayıb. Qeyd edim ki, Özbəkistana mühacirət etmiş soydaşlarımız tədricən bu ölkənin ictimai-siyasi həyatına fəal qoşularaq burada Azərbaycan diasporunu formalaşdırıblar. Həmyerlilərimiz Özbəkistanın ictimai-siyasi həyatında tarixən mühüm izlər qoyublar. Soydaşlarımızın hansı ölkədə yaşamasından asılı olmayaraq, onların ürəyi daim Azərbaycanla döyünməlidir. Biz hər yerdə çalışmalıyıq ki, Azərbaycanın adı yüksəklərdə olsun. Dövlətin və xalqın maraqları əsas

götürülməlidir. Bizim Dağlıq Qarabağ problemimiz var. Ona görə diaspor üzvləri çalışmalıdır ki, daha da fəal olsunlar, yaşadıkları ölkələrdə səflrliklərimizlə, dövlət strukturları, vətəndaş cəmiyyəti fəalları ilə əməkdaşlıq etsinlər.

Türküstan.-2020.-25 fevral-2 mart.-№7.-S.15.

Krasnoyarskda İbad Hüseynli ilə görüş: erməni işğalı və Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlər çatdırılıb

Nigar Abdullayeva

Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlərin tərkib hissəsi olaraq Krasnoyarskdakı Kuzneçov adına Sosial-mədəni kompleksdə "Etnik münaqişələr. Sovet keçmişinin dərsləri" mövzusunda panel-müzakirələr keçirilib. Diaspor Fəaliyyətinə Jurnalistlərin Dəstəyi İctimai Birliyinin təşəbbüsü, "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti" ictimai təşkilatının və Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının Krasnoyarsk diyarı üzrə nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirin fəxri qonağı "Azərbaycan bayrağı" ordenli Qarabağ qazisi, xalq qəhrəmanımız İbad Hüseynli olub.

Tədbirdə soydaşlarımızla yanaşı, Rusiya və Azərbaycanın tanınmış politoloqları, ictimai xadimlər, Krasnoyarsk rəsmiləri, tələbələr, eləcə də digər xalqların diaspor üzvləri və yerli KİV-lər iştirak ediblər.

Müzakirəni Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasındakı Rusiya Xalqları Gəncləri Şurasının üzvü Kamran Rüstəmzadə açaraq qonaqları təqdim edib.

Krasnoyarsk diyarı "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti" ictimai təşkilatı sədrinin müavini Ayaz Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, Krasnoyarskda Azərbaycan diasporu tərəfindən hər il Xocalı soyqırımını ilə bağlı müxtəlif səpkili tədbirlər təşkil edilir: "Azərbaycan xalqının tarixinə 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı faciəsi kimi daxil olub. Ermənistan silahlı qüvvələri bütün beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq, yatan şəhərə hücum edərək azərbaycanlılara qarşı soyqırımını aktını törədiblər. Dünya birliyi erməni canilərinin törətdiyi vəhşiliklərə hüquqi qiymət verməlidir. Xocalı şəhərini tarixdə görünməmiş vəhşiliklə yerlə-yeksan edən, dinc sakinləri amansız şəkildə qətl edən erməni terrorçularına qarşı hələ də bütün dünya susur və hüquqi qiymət verməkdən boyun qaçırır. Beynəlxalq aləm Xocalı qətlini tanımalı, bu qanlı qətlə qarşı ölçü götürməli, Sərkisyan, Köçəryan və eləcə də bu dəhşətli qətlə bütünlükdə bütün hər kəs beynəlxalq hüquq və məhkəmə orqanları qarşısında cavab verməlidir! Və ümid edirik ki, bir gün Ermənistan və bu qətlə törədənlər hüquq qarşısında cavab verəcəklər! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət etsin".

Sonra Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan vətən övladları bir dəqiqəlik sükutla anılıb.

Moderator Kamran Rüstəmzadə bildirib ki, müasir zamanda global problemlərin həlli hər bir insanın şəxsi istəyindən asılıdır: "Elə buna görə də bu gün ictimai təşkilatlar xalqlar arasında dialoqun yaradılmasında böyük rol oynayır. Mən əminəm ki, bizim həmvətənlərimizin fəal vətəndaşlıq mövqeyi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməyə imkan verəcək və bir daha Xocalı faciəsi təkrar olmayacaq. Bu baxımdan Krasnoyarskda yaşayan soydaşlarımızla əfsanəvi qəhrəman İbad Hüseynlinin görüşünü alqışlayıram".

Krasnoyarsk diyarı qubernatorunun ekspert və analitik şöbə müdirinin müavini, politoloq Pavel Klačkov çıxış edərək deyib ki, bu gün Azərbaycan güclü və dinamik inkişaf edən dövlətdir: "Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan Rusiya və ABŞ müdafiə qurumları liderlərinin görüşdükləri məkandır. Münhen Təhlükəsizlik Konfransı göstərdi ki, Azərbaycanın çox savadlı və təcrübəli, beynəlxalq gündəmi çox yaxşı bilən və Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı mövqeyini dinləyicilərə aydın, dəqiq çatdıran lideri var. Bütün bunlar Azərbaycan üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə çox gözəl şərait yaradır". ADDİM Gənclər Təşkilatının sədri Hüseyn Cavadzadə Qarabağ qazisi İbad Hüseynlinin qəhrəmanlığından və onun şücaətini təbliğ etməyin əhəmiyyətindən danışdı. Hüseyn Cavadzadə bildirib ki, missiyaları canlı qəhrəmanımızı təbliğ edib tanıtmadır: "İbad Hüseynli bu gün təkəcə Azərbaycanın yox, bütün türk dünyasının qəhrəmanıdır. Çünki İbad Hüseynli tərəfindən Monte Melikonyanın öldürülməsindən sonra, demək olar ki, Dağlıq Qarabağ müharibəsi dayanıb.

Qarabağ məsələsi hər zaman bizim əsas mövzudur". ADDİM sədri, həmçinin qeyd edib ki, İbad Hüseynli qəhrəman olaraq gənclərə və gələcək nəsillərə nümunədir. Krasnoyarsk diyarı üzrə "Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti"nin idarə heyətinin üzvü, din xadimi Hacı Müttəlib şəhidlik zirvəsinə ucalmağın önəmindən danışdı. O, məlumat verib ki, fevralın 26-da şəhərin məscidində şəhidlərin ruhuna dualar oxunacaq və ehsan süfrəsi təşkil ediləcək.

Müzakirədən sonra Qarabağ qazisi İbad Hüseynlinin soydaşlarımızla görüşü olub. Ardınca İbad Hüseynli haqqında ADDİM Gənclər Təşkilatı tərəfindən hazırlanan “Əfsanəvi qəhrəman” filminin ilk dəfə təqdimatı olub. İbad Hüseynli ona göstərilən diqqətə görə hər kəsə təşəkkür edərək deyib ki, Qarabağ müharibəsində iştirak etməklə vətən qarşısında milli borcunu yerinə yetirib. Qəhrəmanımız tədbirdə ermənilərin Xocalı soyqırımında soydaşlarımıza qarşı etdikləri zülmərdən danışdı: "Bizim gücümüz birliyimizdədir. Mən Krasnoyarskda soydaşlarımız arasında bu birliyi hiss etdim və qürur duyduğum. Biz düşməyə öz birliyimizlə qalib gələ bilərik".

İbad Hüseynlinin Krasnoyarska təşrif buyurması soydaşlarımızın ruh yüksəkliyini artırır. Soydaşlarımız əfsanəvi qəhrəmanla görüşdən məmnun qalaraq onu böyük sevgi və coşğu ilə qarşılayıblar. 400 nəfərlik zalda böyük izdiham yaşanmış. İbad Hüseynlinin həyat və döyüş yolundan bəhs edən tanıtım filmini seyr edən iştirakçılar duyğulu anlar yaşayaraq, ayağa qalxıb Qarabağ qazisinə öz dərin ehtiramlarını bildırıblər. Tədbirin sonunda həmvətənlərimiz böyük həvəslə türk dünyasının qəhrəmanı ilə xatirə şəkilləri çəkırıblər.

Tədbirlə bağlı təəssüratlarını bölüşən Rusiyadakı həmyerlimiz, hüquqşünas, ictimai xadim Səadət Qarayeva bildırıb ki, xaricdə canlı qəhrəmanlarımızla belə görüşlərin keçirilməsi soydaşlarımızın vətənpərvərlik hissinin yüksəlməsinə xidmət edir: "Xocalı faciəsi hər bir azərbaycanlının ağrı, acısıdır. Vətəndən kənarında böyüyən nəsəl bu tarixi faciənin unudulmaması üçün belə tədbirlərin keçirilməsi vacibdir". Yeri gəlmişkən, Krasnoyarskdakı Azərbaycan diasporunun üzvlərinin bu və digər fəaliyyətləri Diaspor Fəaliyyətinə Jurnalistlərin Dəstəyi İctimai Birliyinin sədri Fuad Hüseynzadə tərəfindən qiymətləndirilib. Belə ki, Krasnoyarsk Deputatlar Şurasının millət vəkili, yerli “Azərbaycan milli-mədəni muxtariyyəti” ictimai təşkilatının sədri Taleh Mahmudov Rusiya Federasiyasında Azərbaycanın təbliği, tanınması, o cümlədən soydaşlarımızın birliyi və həmrəyliyi yolunda əzmkar fəaliyyətinə görə DFJD sədri Fuad Hüseynzadə tərəfindən Fəxri fərmanla təltif olunub.

Öz növbəsində Qarabağ qazisi İbad Hüseynli və DFJD sədri Fuad Hüseynzadə də Taleh Mahmudov tərəfindən Fəxri fərmanla təltif ediliblər. Taleh Mahmudov İbad Hüseynliyə cansağlığı və gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzu edərək bildırıb ki, diasporumuz belə qəhrəmanlarımızla hər zaman fəxr edir.

Cənubi Koreya mətbuatı Xocalı soyqırımından yazır

Yeri gəlmişkən, bir çox dünya mətbuatında Xocalı faciəsi geniş işıqlandırılıb. Cənubi Koreyanın kütləvi informasiya vasitələrində, o cümlədən “The Korea Post”, “The Seoul Times”, “The Korea Times” qəzetlərində Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar məqalələr dərc olunub.

Məqalələrdə 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin keçmiş SSRİ-nin motoatıcı alayı ilə birgə Xocalı şəhərini zəbt edərək Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı həyata keçirdiyi bildirilib. Qeyd olunub ki, Xocalının işğalı zamanı bir gecədə dinc əhalidən 613 nəfər, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca xüsusi amansızlıqla, işğəncələrlə öldürülüb, yüzlərlə insan əsir və girov götürülüb, itkin düşüb, şəhər yerlə-yeksan edilib, evlər və sosial infrastruktur tamamilə dağıdılıb.

Xocalı soyqırımının iştirakçıları mülki şəxslərə qarşı törətdikləri cinayətkar əməllərini etiraf ediblər. Ermənistanın sabiq prezidenti, Xocalı soyqırımı iştirakçısı Serj Sarkisyanın “Xocalıdan əvvəl azərbaycanlılar düşünürdülər ki, ermənilər mülki insanlara əl qaldırmazlar. Amma biz bu stereotipi sındıra bildik” fikri məqalələrdə əksini tapıb.

Qeyd olunub ki, həmin günlərdə “Sunday Times”, “Financial Times”, “The Times”, “İzvestiya”, “Le Monde”, “Cruel L’Eveneman” kimi nəşrlər Xocalıda törədilən qanlı hadisələr barədə məqalələr dərc ediblər.

Cənubi Koreya qəzetlərinin məqalələrində Xocalıda baş verənlərin müvafiq beynəlxalq sənədlərə əsasən soyqırımı aktı olduğu, Xocalı faciəsinin Holokost, Xatın, Lidisa, Oradur, Srebrenitsa soyqırımından heç bir fərqi olmadığını vurğulanıb.

Məqalələrdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tərəfindən başlanılan “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlərdən geniş söz açılıb. Bildirilib ki, kampaniya nəticəsində dünya ictimaiyyətində Xocalıda beynəlxalq humanitar hüququn və insan haqlarının pozulduğuna dair qlobal məlumatlılıq artıb, bir neçə beynəlxalq təşkilat, bəzi ölkələrin parlamentləri və ABŞ-ın 21 ştatı Xocalı soyqırımını tanıyıb və pisləyib.

“Diaspor institutunun qurulmasına böyük ehtiyac var”

Mövlud Ahıskalı

Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın diaspor quruculuğu istiqamətində fəaliyyəti bir neçə mərhələni əhatə edir. Hazırda Azərbaycan diasporu quruculuğu istiqamətində nələr baş verir və nəticə etibarilə xaricdəki soydaşlarımız üçün nə deməkdir kimi suallara cavablar axtarılır. Ona görə ki, hər bir xalqın üzləşdiyi yeni əsrin özünə məxsus tarixi zərurətdən doğan standartları olur, indi ki zamanda bunun elmi konseptual mahiyyəti başlıca cavablardan biri kimi dəyərləndirilir. Alman-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Çingiz Abdullayev hesab edir ki, həmrəylik milli birliyimizin təməl prinsiplərindən biridir:

-Ölkəmizin dövlət müstəqilliyinə qovuşmasının sirri də bundadır. Son iki yüz ildən fərqli olaraq bu dəfə xalqımız 28 ildir dövlət müstəqilliyimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, həm də bu müstəqilliyin inkişafı yönündə dövlət-xalq birliyinə nail olmuşuq. Bu əzəməti duymamaq milli tariximizin dəyərlərini görməzlikdən gəlmək deməkdir. 1830-cu ildən başlayaraq Qafqazda və Azərbaycana məxsus tarixi torpaqlarımızda ermənilərin dalgavari şəkildə məskunlaşdırılması siyasətinin qarşısında xalqımız susmağa və ya taleyi ilə barışmağa məcbur edilirdi. Keçmiş Sovetlər Birliyi dönməndə də bu proses davam etdirilib. 1991-ci ildə müstəqilliyimizə qovuşduqdan sonra Azərbaycan dövlət olaraq işğal siyasətinə qarşı milli həmrəyliyi indiyə kimi davam etməkdədir. Ona görə də bədnam “Dağlıq Qarabağ” rejimi və bədxah qonşumuz Ermənistan heç bir uğura imza ata bilmir. Milli həmrəyliyimizin təməl prinsiplərindən biri də budur. İndi faktiki olaraq, dünyanın dörd bucağında yaranan diaspor təşkilatlarımızın mövcudluğu və onların gördükləri işlər milli həmrəyliyimizin gündəlik fəaliyyətinin böyük bir parçasıdır. İldə bir dəfə, yəni dekabr ayının 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününün qeyd edilməsi sadəcə bir gün ərzində bir araya gəlməyimiz kimi başa düşülməməlidir. Həmin günü həm də həmrəyliyimizin hesabatı kimi dəyərləndirmək gərəkdir. Yəni il boyu hansı işlər görüldü, nə kimi uğurlar əldə edə bildik deyə, hesabat veririk. illər ötdükcə milli həmrəyliyimizin uğurlu şəkildə cilalanması və inkişafına köklənməliyik.

Diasporumuzun təşəkkül tapmasını necə xarakterizə edirsiniz?

Azərbaycan diasporu tarixi bir neçə mərhələyə bölünür. Bu tarixi prosesləri bilmədən bu günümüz və sabahımız üçün möhtəşəm uğurlara imza atmaqda çətinliklərlə üzləşə bilərik. XIX əsrin ortalarından xaricdə təhsil almağa gedən soydaşlarımız daha çox maarifçilik istiqamətində fəaliyyət göstərirlər. Həsən Bəy Zərdabi, Nəcəf Bəy Vəzirov, Əbdürrəhim Bəy Haqverdiyev, Əli Bəy Hüseynzadə, Əhməd Bəy Ağaoğlu, Əhməd Cəfəroğlu, İsgəndər Bəy Rəfibəyli, Yusif Çəmənəminli, Fətəli Xan Xoyski və digərləri qütbətdə təhsil almaqla yanaşı, tələbə cəmiyyətlərini yaradaraq gəncliyin sabah Azərbaycanımıza nə kimi uğurlar gətirəcəyi barəsində düşünüblər. Ona görə də geri dönmə kimi möhtəşəm maarifçilik hərəkatının önündə gediblər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 il bundan öncə yaradılmasının sirri də bundadır. Sovetlər Birliyinin işğalından sonra Azərbaycanın tarixində ikinci mühacirət dönməsi başladı. Bu ərafədə Almaniyaya başda olmaqla Fransa, Polşa, Avstriya, Türkiyə, İngiltərə və digər ölkələrdə Azərbaycan mühacirətinin təmsilçiləri qəzet və jurnallar təsis etməklə həmrəyliyimizi nümayiş etdirmişlər. Azərbaycanın taleyi haqqında fikirlərini bölüşmüşlər. “Yeni Qafqasya”, “Azəri Türk”, “Yaşıl yarpaq”, “Odlu yurd”, “Bildiriş”, “İstiqlal”, “Mücahid”, “Azərbaycan”, “Prometey”, “Birləşik Qafqasya” və s. qəzet və jurnallarda Azərbaycan milli davası işıqlandırılmışdır. İkinci Dünya Müharibəsindən sonra, milli diaspor tariximiz zəif durumda olmuşdur. Bunun səbəblərindən biri də, köhnə nəsillə yanaşı, gəncliyin bu prosesdə olmamasıdır. 1980-ci illərdən etibarən milli diasporumuz adına böyük bir canlanma müşahidə olunmağa başladı. Tale elə gətirdi ki, bu proseslərdə ilk günlərdən etibarən yaxından iştirak etdim. Almaniyanın Köln şəhərində 1989-cu ilin yanvar ayında azərbaycanlıların ilk toplantısını təşkil etdik. Avropada çoxluq təşkil edən və əslən Güney Azərbaycanlı soydaşlarımız ilk dəfə idi ki, diaspor siyasətində ayaq açmaqla yanaşı, vahid Azərbaycan mədəni birliyinin ideyasını müdafiə etməyə başladılar. “Ana dili”, “Savalan”, “Ərk”, “Azər”, “Qaynarca” (Almaniya), “Xudafərin” (Polşa), “Araz”, “Azərbaycan” (İsveç), “Odlar Ölkəsi”, “Aydımlıq” (İngiltərə), “Odlu vətən” (Belçika), “Dədə Qorqud” (İspaniya) qəzet və jurnallar milli diaspor siyasətimizin aparıcı tribunasına çevrildi. “Qanlı 20 Yanvar” hadisəsindən sonra demək olar ki, xaricdəki soydaşlarımızın arasında milli təşkilatlanma və diaspor işləri də sürət götürdü. Bu KİV-lər Azərbaycanla bağlı həqiqətləri soydaşlarımız arasında təbliğ edir, digər yandan yerli xalqların ölkəmizə münasibətini formalaşdırırdı. Təbii olaraq bu işlərdən o zamanlar biz qürur duyuruq. Sonrakı mərhələdə milli təşkilatlanma ideyası da gücləndi. Bu məqsədlə diaspor təşkilatlarımızın sayı sürətlə artmağa başladı.

Qeyd etdiyiniz bu tarixi prosesin nəticəsi necə oldu?

2001-ci ildə ilk dəfə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirildi. Qurultaya dünyanın dörd bucağında yaşayan soydaşlarımız, diaspor təşkilatları və ziyalılarımız qatılmışdılar. Bu qurultayda Heydər Əliyevin dahiyənə və uzaqgörən bir ideyası milli doktrinamıza çevrildi: “Fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam”. Bu ideyanın əsil mənası etnik milliyyətçilikdən vətəndaş milliyyətçiliyinə keçid deməkdir. Yəni milli, dini, sosial və ictimai kimliyindən asılı olmayaraq, hər bir insan bu ölkənin bərabərhüquqlu vətəndaşıdır. Bu ideyanın fəlsəfi, ictimai və elmi mənada anlamı ölkəni özünə vətən sayan və dövlətimizə kimliyindən asılı olmayaraq sədaqətli olan hər kəs azərbaycanlıdır, bununla qürur duymalıdır. Əlavə edirəm ki, Qurultayda möhtəşəm Azərbaycan ruhunun gələcəyini gördüm. Dövlət Diaspor Komitəsi məhz bundan sonra yaradıldı. Mən Komitənin keçmiş rəhbərliyinin yarıtmaz işini bir sıra toplantılarda, müsahibələrimdə və müraciətlərimdə tənqidi fikirlərimi çəkinmədən söyləmişəm. Bu məsələlər sadəcə öz şəxsi fikrim deyil, həm də ictimaiyyətin qarşılaşdığı problemləri qabartmağım ilə bağlı idi. Çünki, bir ziyalı və alim kimi, cəmiyyət sədri olaraq gündəlik fəaliyyətimdə neqativ halları görür və dilə gətirməyi özümə borc bilirdim. Ötən 17 illik tarixdə soydaşlarımız arasında mənəvi birlik təəssüflər olsun ki, maddi dəyər maraqları çərçivəsinə endirilmişdi.

Bəs, indiki rəhbərliyinin işini necə qiymətləndirirsiniz?

Fuad Muradov və onun komandası gənc olmasına baxmayaraq, vətəndaş cəmiyyəti məsələsində böyük təcrübəyə malikdir. Ötən müddət ərzində rəhbərlik soydaşlarımızla münasibətlərin qurulması, köhnədən miras qalmış bir sıra problemlərin həlli istiqamətində uğurlar əldə edib. Buna örnək kimi Ukraynada fəaliyyət göstərən iki böyük diaspor təşkilatımızın barışması və bir araya gəlməsidir. Eyni zamanda Almaniya və İsveçdə koordinasiya heyətinin yenilənməsi buna örnəkdir. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızla görüşlərin təşkili müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Avropadakı bir sıra diaspor təşkilatlarının nümayəndələri mənə deyirlər ki, Komitə sədri Fuad Muradov və ya rəhbərlikdə təmsil olunanlar ilk dəfədir ki, səfər zamanı istənilən vətəndaşla açıq və səmimi görüşlər keçirir, onların irəli sürdükləri məsələləri dinləyir və qeydlər aparırlar. Bu da diaspor siyasətimizdə yeni bir mərhələnin başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. Əslində dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində diaspor Xarici İşlər nazirliyinin tərkibində və ya himayəsində ayrıca struktur kimi fəaliyyət göstərir. Ona görə ki, diaspor məsələsi bir qədər sərbəst və azad olmağı tələb edir. Hər bir ölkədə fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyətinə mənəvi və digər dəstəyin verilməsi vətəndaş cəmiyyəti ilə bağlı fəaliyyətlərə görə dəyərləndirilir.

Fikrinizcə diaspor məsələlərində nə etmək lazımdır?

İstənilən diaspor təşkilatı sərbəst olmalıdır. Çünki, diaspor köntüllülük əsasında fəaliyyət göstərən qurum sayılır. Keçmiş neqativ hallarından biri də o idi ki, xaricdə hansısa bir ailə diaspor adına təşkilat yaradır və möhürünü də evində qoyur, sonra da Azərbaycan Diasporla İş üzrə Komitəsindən maliyyə dəstəyi alaraq, öz yaşam tərzlərini təmin edirdilər. Bu qaranlıq məqamları aradan qaldırmaq üçün, diaspora verilən dəstək şəffaf olmalıdır. Bundan əlavə, uzun illərin təcrübəsinə malik olan bir mütəxəssis kimi onu da qeyd etmək istəyirəm ki, diaspor məsələləri üzrə mütləq bu işin konsepsiyası olmalıdır. Bunun elmi bazası kimi ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır. Diaspor Komitəsinin himayəsində olmaqla ayrıca bir cəmiyyət qurulmalıdır. Məsələn üçün bunun rəmzi şəkildə “Azərbaycan Diaspor Təşkilatları Birliyi” adını qoymaq olar. Qərbdə bu tip strukturlara çox önəm verilir. Mənim yaxından tanıdığım Almaniyada “Diaspor Komitəsi” anlayışı yoxdur. Çünki, Qərbdə bu tip komitələrə isti yanaşırlar. Postsovet məkanında Diaspor Komitəsi, ya da Millətlərlə İş nazirliyi kimi strukturlar mövcuddur. Qərbdə başqa ölkələrdə yaşayan alman, fransız, ingilis, alman, italyan və sair icmalarda milli dilin, mədəniyyətin və sairələrin qorunub saxlanması istiqamətində görülən işlərə dövlət dəstəyi vardır.

“Diaspor İnstitutu” ideyasına toxundunuz. Bu məsələni bir qədər geniş şəkildə açıqlaya bilərsiniz?

Mənim təklifim ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nəzdində ayrıca “Diaspor İnstitutu” yaradılsa bu daha yaxşı olar. Dünyanın başqa xalqlarından fərqli olaraq, Azərbaycanın tarixi-coğrafi dəyərləri elmi şəkildə araşdırılmaqla yanaşı, həm də bu prosesin inkişaf yolları ortaya qoyulmalıdır. Çünki, azərbaycanlılar bir millət olaraq, İran, Türkiyə, Əfqanıstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkmənistan, Ukrayna və digər ölkələrdə sayca öz tarixi vətənlərində olduğundan daha çoxdurlar. Biz demirik ki, onlar Azərbaycan Respublikasına köçüb gəlsinlər. Onlar yaşadıkları dövlətlərdə sosial zümrə kimi təsir imkanlarımızı ortaya qoya bilərlər. Buna əyani bir misal xatırlatmaq istəyirəm. Gürcüstan parlamentində ermənilər bir neçə dəfə qondarma “erməni soyqırımının tanınması məsələsini qaldırıblar. Ancaq, Gürcüstan vətəndaşı kimi ölkə parlamentində təmsil olunan soydaşlarımız dərhal bunun qarşısını

ala biliblər. Rusiyada 2.8 milyona yaxın soydaşımız yaşayır. Rusiya Dövlət Dumasında, Federasiya Şurasında, milli respublikalar və quberniyalarda xalqımızı təmsil edən deputatlarımızın sayını barmaqla göstərmək olar. Ukraynada 450 min nəfər azərbaycanlı yaşayır və onların yerli və ölkə parlamentində bir nəfər də olsun təmsilçisi yoxdur. İsveçdə son dövəmdə parlament və bələdiyyə seçkilərində ilk dəfə olaraq soydaşlarımızın deputat seçilərək qələbə qazanması bizləri sevindirdi. Diaspor siyasətimizdə əsas məsələlərdən biri də bu olmalıdır. Ona görə deyirəm ki, “Diaspor İnstitutu” yaradılmalıdır və təcrübəli mütəxəssisləri cəlb etməklə milli problemlərimizin elmi konsepsiyaları hazırlansın.

Türküstan.-2020.-18-24 fevral.-№6.-S.10.

Ukraynadakı diaspora təşkilatlarımız: “Soyuq müharibə”dən anlaşılmaya doğru

Mövlud Ahıskalı

Ukrayna Azərbaycanın strateji müttəfiqi olmaqla yanaşı, çoxsaylı həmvətənimizin yaşadığı ölkədir. Ukraynada Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinə heç bir maneə yoxdur. Bununla belə ötən illərdə bu ölkədəki diaspor təşkilatlarımız bir arada ola bilməyiblər.

Amma son dövrlərdə Diaspor Komitəsinin məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində Ukraynada Azərbaycan təşkilatları arasında işbirliyi meylləri güclənib.

Uzun illər biri-birilə “soyuq müharibə” şəraitində fəaliyyət göstərən, eyni adlı tədbirləri ayrı-ayrılıqda keçirən Ukrayna azərbaycanlılarının diaspor təşkilatları, birliklər bir bayraq altında - Ukrayna Azərbaycanlıları Radası (RAU) tərkibində birləşmək qərarı verdilər. Bu, Ukraynadakı çoxsaylı Azərbaycan təşkilatlarının, ictimai birliklərin, cəmiyyətlərin və s. vahid koordinasiya mərkəzindən idarə olunacağı anlamına gəlir.

Qurultaya qatılan 178 nümayəndə Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının 3 həmsədri, Baş katib və hər təşkilatdan 5 idarə heyəti üzvü seçdi.

Əslində bu birləşmənin təməli hələ 2018-ci ilin iyulun 17-19-da Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Ukraynaya ilk səfəri zamanı qoyulmuşdu.

Məhz həmin səfər zamanı diaspor liderləri birləşmək barədə təşəbbüsə prinsipial razılıq vermiş, görüşdən keçən 9 aya yaxın müddət ərzində yaradılmış işçi qrup Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının Nizamnaməsini, strukturunu, hədəflərini və məramını müəyyən edirdi.

Rövşən Tağıyevin başçılıq etdiyi Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi 1990-cı illərin əvvəllərində yaranıb və Ukrayna Azərbaycanlıları Radasında təmsil olunan ən böyük 3 təşkilatdan biridir. Əvvəllər Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi adlanan təşkilat 2013-cü ilin oktyabrında regional təşkilatların vahid mərkəzdə birləşməsinə görə Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi adlanır. Konqresi Radaya daxil olan təşkilatlardan ən yaşlısı da saymaq olar.

Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Rövşən Tağıyev deyir ki, son illərdə Azərbaycan diaspor təşkilatları arasında müəyyən fikir ayrılıqları olsa da, artıq bu məsələ məntiqi həllini tapıb:

“Bu gün Ukraynada fəaliyyət göstərən ən güclü diaspor qurumları Ukrayna Azərbaycanlıları Radası adlı bir təşkilat ətrafında birliyinə nümayiş etdirdi. Biz 200-dən artıq təmsilçinin eyni fikirdə olduğuna şahidlik etdik. Azərbaycançılıq ideologiyasına xidmət edən hər bir azərbaycanlı ortada olan çatışmazlıqları bir-birinə deməlidir və çalışmalıdır ki, çətinliklər aradan götürülsün ki, biz güclü bir struktura çevrilək. Bu güc sayəsində biz Ukraynada yaşayan azərbaycanlılara dəstək olmalıyıq. Siz bilirsiniz ki, Ukrayna keçmiş Sovet İttifaqı respublikaları arasında Azərbaycanın ən yaxın dostudur. Ukrayna ilə Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarla bağlı oxşar problemi var. Bu məsələ ilə bağlı bizə yeni bir strategiya lazım idi. Bu strategiya da ondan ibarət idi ki, Ukraynanın ictimai-siyasi adamları ilə görüşlər zamanı biz azərbaycanlıları sevməyənlərə imkan verməyək ki, aramızda parçalanmadan danışa bilsinlər. Harada birlik varsa, orada da güc var. Biz inanırıq ki, bu proses azərbaycanlıların Ukraynada siyasi pillələrdə daha da yuxarı qalxmağına təkan verəcək. Ötən ildən birlik naminə irəli sürdüyümüz prinsiplər qəbul olundu.

Təklif etmişdik ki, Radada bir sədr yox, həmsədr olsun, heç bir azərbaycanlı öz həmvətəninə qarşı Ukrayna mediası vasitəsilə çirkin PR kampaniyası aparmasın, heç bir diaspor təşkilatı və rəhbəri Ukraynanın dövlətçiliyinə ziyan gətirən çağırışlar etməsin. Təbi ki, demokratik prinsipli tənqid etmək olar, amma ümumi Azərbaycan diasporu ilə əlaqəyə ziyan gətirəcək hər hansı bir hərəkət etmək olmaz.

Ukrayna Azərbaycanlıları Radası artıq təsis olundu və orda həmsədr, İdarə Heyətinə üzvlər seçildi. Planımız var ki, strateji şura yaradılsın. Hər bir diaspor rəhbəri həmin şuraya daxil olacaq və ildə ən azı iki dəfə toplantılar keçiriləcək. Regionlara da nümunə kimi göstərdik ki, bölgələrdəki təşkilatlar regional birliklər, şuralar yaratsınlar. Bu tarix Azərbaycan diasporunun həyatında yeni bir mərhələdir”.

Təşkilatda 1990-cı, 2000-ci illərdə Ukraynada biznes və ictimai uğur qazanmış şəxslər daxildir. Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Ukraynanın dövlət orqanları və siyasət xadimləri ilə sıx əlaqələri də mövcuddur. Bu əlaqələr, təmaslar Bakı ilə Kiyev arasında münasibətlərin sıxlaşmasına, Ukraynada Azərbaycan diasporunun, iş adamlarının hüquqlarının qorunmasına xidmət edir.

Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporu 2013-cü il fevralın 20-də təsis olunub. Hüquq elmləri doktoru Hikmət Cavadovun başçılıq etdiyi birlik ətrafında daha çox uğurlu karyera qurmuş və prestijli ali məktəblərdə təhsil almış gənclər topladığı üçün diaspor işinə gənclərə məxsus novatorluq, yenilik verir. Gələcək baxımından böyük perspektiv vəd edən Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporu da Ukrayna ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin möhkəmlənməsinə, Ukraynada azərbaycanlıların öz milli kimliklərini saxlamasında, mədəni, siyasi, sosial sahələrdə hüquqlarının qorunmasına və s. çoxşaxəli xidmət edir.

Kiyev Azərbaycanlıları Konqresinin yaradılması isə əslən Azərbaycanın Şamaxı rayonunda, molokan ailəsində dünyaya gələn Oleq Krapivinin adı ilə bağlıdır. Uzun illər sərbəst güləşçi kimi yerli və beynəlxalq turnirlərə qatılan Krapivin 14 qat Azərbaycan çempionu sayılır. O, Sovet İttifaqının dağılmasından sonra Ukraynada bizneslə məşğul, olmağa başlayır və bu paralel olaraq diaspor işi ilə, ictimai fəaliyyətlə, xeyriyyəçiliklə məşğul olur. Kiyev Azərbaycanlıları Konqresini sədri kimi Oleq Krapivin Ukrayna azərbaycanlılarının idman uğurlarında da ciddi pay sahibidir.

Daha çox “köhnə məktəb”i təmsil edən Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi, 25 ildən artıq müddət ərzində Kiyev azərbaycanlılarını öz ətrafında sıx birləşdirən Kiyev Azərbaycanlıları Konqresi ilə yenilikçi, gənc Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Diasporunun Ukrayna Azərbaycanlılarının Radası tərkibində birləşməsi bu baxımdan simvolik addım sayıla bilər.

Köhnə və yeni nəsillər, ənənə və yeniliyin, təcrübə və novatorluğun birləşməsi Azərbaycan diasporunun gücünü, cəmiyyətdəki çəkisini və siyasi dairələrə təsir qüvvəsini üç qat artırıcaq. Heç şübhəsiz ki, bu məsələdə Azərbaycan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rolu əvəzsizdir.

Hətta bu gün də Ukraynada yaşayan azərbaycanlılar arasında Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun biri-biri ilə yola getməyən diaspor təşkilatlarının rəhbərlərinə təxminən bir il əvvəl “Sizin səhvlərinizə görə mən əvəzinizdən sizdən üzr istəyirəm” kimi səsləndirdiyi fikirlər müzakirə olunur, onlara birləşməkdən başqa yol qoymur.

Ukraynadakı Azərbaycan diasporunun əsas hədəfləri icma üzvlərinin, Ukraynada anadan olan yeni nəsillə soydaşlarımız ana dilini unutmaması, Azərbaycan mədəniyyəti, adət-ənənələrini yaşatması, tarixi vətənləri ilə sıx bağlılığını qoruyub saxlamaqdır. Milli kimliyimizi, həqiqətlərimizi tanıtdır.

Bu baxımdan Kiyev, Dnepr, Xarkov, Odessa və s. şəhərlərdə şənbə-bazar məktəblərinin yaradılması çox önəmli hadisədir.

Kiyev və bölgə diasporlarının rəhbərləri ilə görüşdə bu sahədə vəziyyətin qənaətbəxş olduğu, Ukrayna torpağında yaşayan azərbaycanlıların-tarixi vətənləri ilə sıx bağlılığının olduğu təsdiqlənib.

Xarkov vilayəti Azərbaycan-Ukrayna Dostluq cəmiyyətinin sədri Murad Ömərov:

“Xarkov şəhəri 131 nömrəli məktəbin nəzdində mədəni elm mərkəzimiz var. Hər bazar günləri 50-60 azərbaycanlı uşaq Azərbaycan dili və ədəbiyyatı, Azərbaycan rəqsləri, tariximizdən dərs alırlar. “Azərbaycan incisi” adlı rəqs qrupumuz var”.

Dnepropetrovsk Azərbaycanlıları Liqasının sədri Sərxoş İsmayılov:

“Təşkilatın nəzdində azərbaycanlı uşaqlar üçün bazar günü məktəbi var. Məktəbdə kitabxana, şəxsi ofis qəzeti fəaliyyət göstərir. Qəzet hər ay çıxır. Ayrıca futbol komandamız da var”.

İndi dövlətimizə, millətimizə belə nəticələr çox lazımdır...

Demokratik inkişaf yolunu, Qərbi strukturlarına inteqrasiyanı rəsmi dövlət xətti seçən Ukraynada Azərbaycan diasporunun İnkişafı üçün əlverişli şərait yaranıb. Buna həm Azərbaycan diasporunun Ukraynadakı uğurlu fəaliyyəti, azərbaycanlıların Ukrayna cəmiyyətinə uğurlu inteqrasiyası, 70 illik Sovet dönməsinin yaratdığı müəyyən mental yaxınlıq, həmçinin iki ölkənin bütün sahələrdə dostluq münasibətləri buna təkan verir.

Bu yaxınlaşmada Ukraynadakı Azərbaycan diasporunun da müstəsna xidmətləri var. Ukraynadakı diaspor təşkilatlarının vahid koordinasiya şurası ətrafında birləşməsi son zamanlar diaspor sahəsindəki ən önəmli uğurlardan biri kimi qəbul olunmalıdır.

Ümumən, dünya azərbaycanlıları Ukraynada Azərbaycan Diasporunun son bir illik fəaliyyətindəki dönüşü, birlik nümunəsini Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin bir illik işinin nəticəsi kimi qiymətləndirirlər. İndi dövlətimizə, millətimizə belə nəticələr çox lazımdır.

Moldovada yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib

Emil Hüseyinli,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Kişineu

Azərbaycanın Moldovadakı Səfirliyin dəstəyi və Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin təşkilatçılığı ilə Kişineunun “Marriott” hotelinin konfrans zalında ilk dəfə olaraq “Güc birlikdədi” şüarı altında bu ölkədə yaşayan gənc soydaşlarımızın birinci Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans zalının foyesində “Güc birlikdədi” şüarı ilə böyük banner quraşdırılıb, iştirakçılar üçün ölkəmizin inkişafını əks etdirən videoçarxlar nümayiş etdirilib.

Forum Moldovanın bütün bölgələrində yaşayan gənclərimizi bir araya gətirmək, onların yeni təklifləri ətrafında fikir mübadiləsi aparmaq, gənclərin problemləri ilə yaxından tanış olmaq, bununla yanaşı istedadlı və bacarıqlı gənclərin yaşadıkları ölkənin ictimai-siyasi həyatında yer tutmaları üçün dəstək vermək məqsədilə təşkil olunub.

Forumda Moldovanın Mədəniyyət və Təhsil Nazirliyinin Dövlət katibi İvan Georgiu, Millətlərarası Agentliyinin Baş direktoru Nikolayu Reditsa, Azərbaycanın Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin I ərazi şöbəsinin müdiri Ruslan Quliyev, səfirliyin əməkdaşları, Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin gənc üzvləri, ictimai xadimlər və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirin əvvəlində ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan gəncləri ilə bağlı söylədikləri sözləri əks etdirən videoçarx nümayiş olunub, sonra Azərbaycan və Moldovanın himnləri səsləndirilib.

Tədbirdə Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin sədri Heybət Məcidov çıxış edərək iştirakçılara forumun məqsədindən danışdı.

Moldovanın Mədəniyyət və Təhsil Nazirliyinin Dövlət Katibi İvan Georgiu çıxışında ilk dəfə forumun təşkil edilməsi münasibətilə gənc soydaşlarımızı təbrik edib, “Güc Birlikdədi” şüarının artıq bütün forumun məqsədini açıq göstərdiyini və belə bir forumun təqdirəlayiq olduğunu qeyd edib. O gənclərimizi nazirlik ilə çalışmağa çağırıb, öz tərəflərindən müvafiq dəstək verəcəklərini söyləyib.

Millətlərarası Agentliyinin Baş direktoru Nikolayu Reditsa çıxışında çoxsaylı gənclərimizin ilk dəfə bir araya toplanmasının onda qürur hissi yaratdığını, belə bir forumun ilk dəfə təşkil edilməsi üçün səfirliyə dərin təşəkkürünü bildirib. N.Reditse agentliyin qapılarının gənclərimizə daim açıq olduğunu bildirərək onları fəaliyyətlərində agentliyin resuslarından istifadə etməyə çağırıb. Həmçinin o, Azərbaycan Prezidentinin və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza göstərilən qayğı və diqqətinin Moldova üçün gözəl nümunə olduğunu vurğulayıb.

Daha sonra forumda Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin birinci ərazi şöbəsinin müdiri Ruslan Quliyev komitənin sədri Fuad Muradovun tədbir iştirakçılarına xoş sözlərini çatdırıb. O, komitənin həyata keçirdiyi layihələr barədə söz açaraq, gənc soydaşlarımıza təmsil etdiyi qurumun nəzdində Diasporaya Dəstək Fondunun fəaliyyəti barədə məlumat verib. R.Quliyev gənclərin maraqlı layihələrini fond tərəfindən maliyyələşdirilməsi üçün fəal olmağa çağırıb.

Azərbaycanın Moldovadakı səfiri Qüdsi Osmanov çıxışında ulu öndər Heydər Əliyevin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza hər zaman xüsusi diqqət və qayğı göstərdiyini, bu siyasətin onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu gün uğurla həyata keçirildiyini bildirib. Səfir Prezident İlham Əliyevin Moldova Prezidenti ilə dəfələrlə görüşlərində soydaşlarımızın məsələlərini gündəmdə saxladığını xüsusi vurğulayıb. Q.Osmanov gənclərimizi yerləşdiyi ölkənin dilini və mədəniyyətini öyrənməklə yanaşı, öz ana dilini, köklərini unutmamağı, milli ruhun qorunmasına çağırıb. O, gənc soydaşlarımızı bir arada topladıkları üçün məmnun olduğunu, çoxsaylı gənclərimizin iradəli, savadlı və bacarıqlı olmalarından fəxr etdiyini bildirib. Səfir vurğulayıb ki, gənclərin Moldovanın ictimai-siyasi həyatında aktiv olmalarına ehtiyac var.

Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin gənc üzvü Zamir Qubadov fevralın 1-2-də komitə tərəfindən Vyanada təşkil edilmiş Azərbaycanlı Gənclər Forumunda iştirak və təəssüratları tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb.

Digər bir gənc, Moldova Azərbaycanlılar Konqresi Şurasının üzvü Ruslan İsmayılov Moldova Azərbaycanlılar Konqresinin daha da güclü və bir yumruq kimi birləşməsi üçün, gənclərimizin gələcəkdə Moldovanın bütün strukturlarında təmsil olunması məqsədilə icmada güclü və müdrik liderin olmasının vacibliyini vurğulayaraq, konqresdə liderliyi Forumun qərarı olaraq Moldovada tanınmış və nüfuzlu

soydaşımız, hər zaman icmaya dəstək olan Firuz İsayevə həvalə etməyi irəli sürüb. Forum iştirakçıları bu təklifi dəstəkləyərək, Moldova Azərbaycan Konqresinə rəhbərliyi Firuz İsayevə həvalə etmək qərarına gəliblər.

Forumda gənclər çıxışları zamanı qeyd ediblər ki, Moldovanın ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirak etməyə ehtiyac var. Gənclər diasporun 15 illik passiv fəaliyyətində təmsil olunmayıb. Moldovada ermənilər və digər azlıqlar siyasətdə, parlament və bələdiyyələrdə təmsil olunduqları halda, azərbaycanlı gənclər orada yoxdur. Bu baxımdan gənclərə lider və səfirliyin dəstəyi qaçılmazdır.

Sonda gənclərin yeni ideyaları, fikir və təklifləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Tədbir yerli KİV-də geniş işıqlandırılıb.

AZƏRTAC
2020, 17 fevral

“Dörd bir yana səpələnsək də ürəyimizdə vətən sevgisi var...”

Mövlud Ahıskalı

İspaniyada yaşayan diaspor fəallarımızdan Vahid İmanov Azərbaycanın təbliği sahəsində fəaliyyət göstərən gənclərimizdəndir. Onunla söhbətdə bu ölkədə diasporumuzun fəaliyyəti haqda danışmışıq.

Hazırda İspaniyada diaspor təşkilatımızın vəziyyəti nə yerdədir?

Bu ölkədə 6-7 diaspor təşkilatı var, amma onlardan yalnız 3-4-ü aktiv fəaliyyət göstərir. Biz ölkədəki bütün diaspor təşkilatlarımızla iş birliyində, əməkdaşlıq etməkdə maraqlıyıq. Amma təəssüflər olsun ki, bizimlə eyni yolda addımlamaq istəməyən təşkilatlar da var ki, onları buna məcbur edə bilmərik. Bilirsiniz, vətənə, dövlət və dövlətçiliyə xidmət etmək könül işidir, bu ürəkdən gəlməlidir, kimisə bu işə məcbur edə bilmərik. Ona görə də, kim bizim yanımızda sonadək dayanıb Azərbaycana xidmət etmək istəyirsə, əlimizi ona uzadıırıq. Amma bu birliyimizi gözü götürməyənlər də tapılır ki, onlar da tezliklə tərəfimizdən ifşa olunurlar. - Mənim diaspor quruculuğu işində özümü göstərməyim Azərbaycana, millətimə və xalqıma olan sevgidən irəli gəlib. Harada, hansı ölkədə, hansı zirvədə olmağıma baxmayaraq, qəlbim Azərbaycanla döyünür, Azərbaycan mənim damarlarımda axan qanımdır. Torpağımızı, vətənimizi anamızı sevdiyimiz, qoruduğumuz kimi qorumalıyıq. Vətən bizim namusumuz, qeyrətimizdir, biz Azərbaycan torpağında dünyaya göz açmışıq, onun çörəyini yeyib, suyunu içmişik. Bu gün dünyanın dörd bir tərəfində azərbaycanlılar var, səpələnmişik. Amma ürəyimizdə bir vətən sevgisi olmalıdır, Azərbaycanımızı unutmamalıyıq, ona xidmət etməliyik, onun müstəqilliyi, bütövlüyü uğrunda mübarizə aparmalıyıq. Bu yolda inamla addımlayıram, qarşıma çox maneələr çıxıb, Allahın və sədaqətli dostlarımın köməyi ilə ayaqda durmağı bacarmışam, aciz olmamışam, qorxmamışam.

Keçən müddətdə gördüyünüz işləri necə xatırlayırsınız?

Azərbaycanın həqiqətlərini yaymaq, ermənilərin işğalçılıq siyasətini ifşa etmək kənardan asan görünməsin. Bizim Avropada diaspor sahəsində təşkilatlanma işimiz 20-25 il öncəyə təsadüf edir. Amma erməniləri 100 illərdir bu sahədə oturuşublar, Avropada lobbizmdə möhkəmləniblər. Erməni mifini dağıtmaq, yalanlarını ifşa etmək üçün güclü təbliğat aparmağa böyük ehtiyac duyulur. Açıqını deyim, ermənilər bu sistemdə formalaşmış, təşkilatlanmış şəkildə iş aparırlar. Bu məsələdə bir-birlərinə dəstək dururlar, eyni zamanda Ermənistan hakimiyyətindən də dəstək alırlar, külli miqdarda vəsait xərcləyirlər. Şəxsən mənə gəldikdə, burada yaşadığım müddətdə heç bir yerdən dəstək almasam da, bacardığımı etmişəm və edəcəyəm də. Zaman vardı, İspaniyada Azərbaycanın harada yerləşdiyini belə bilmirdilər, cəmiyyətin Azərbaycana bağlı təsəvvürləri yoxuydu. Bu gün apardığımız işlərin nəticəsi olaraq Azərbaycan İspaniyada tanınır. Bu tanıtım təkə bizim yox, Azərbaycan hakimiyyətinin dünyada yürütdüyü siyasətlə də bağlıdır. O siyasəti də burada təbliğ edirik. Azərbaycanın dünyada mövqeyinin güclənməsi bizi vətənimizi burada tanıtdırmaqda ruhlandırır.

Azərbaycan dövlətinin diaspora üzrə rəsmi təmsilçisi Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun İspaniyada səfərindən sonra Koordinasiya Şurası yaradılıb. Bu addım İspaniyadakı diaspor təşkilatların fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

Doğrudur, bu ilin mayında hörmətli Fuad Muradovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti İspaniyada oldu və geniş tərkibdə görüş keçirildi və sonda diaspora fəalları Koordinasiya Şurasının yaradılmasına səs verdilər, iki nəfəri bir illik müddətinə koordinator seçdik və onlar da ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edəcəklərinə söz verdilər. Fikrimcə, bu proses İspaniyada diaspor quruculuğu və təkmilləşmə işində canlanma yaratmalıdır. Mənim fikrimcə, verilən söz layiqincə yerinə yetirilərsə, ümumi işin xeyrinə olacaq, əgər bütün işlər koordinasiya olunacaqsa, məqsəd eyni hədəf olarsa. Mən həmin tədbirdə mənim səfirimizə iradlarımla olub. Vətənimə bağlı olan biriyəm və adımın hansısa məsələlərdə dəlilsiz hallandırılmasına razı ola bilmərəm. Amma Komitənin fəaliyyəti məni qane edir, düzdür, çatışmayan cəhətlər də, nöqsanlar da var. Bu nöqsanları aradan qaldırmaq üçün Komitə ilə yaxından əməkdaşlıq etməliyik, onları birlikdə aradan qaldırmalıyıq. Bütün məsuliyyəti komitənin üzərinə yıxmağın özü də bir ədalətsizlikdir.

- Bəs, İspaniyada yaşayan ermənilərin azərbaycanlılara, münasibəti necədir?

- Bura ermənilərin güclü formalaşdığı ölkələrdən biri də İspaniyadır. Hər zaman ermənilər qarşımızı kəsməyə çalışıblar, tədbirlərimizi əngəlləməyə cəhdlər göstəriblər, aramıza nifaq salmaq, bizi İspaniya

hakim dairələri yanında gözdən salmaq istəyiblər. Amma bütün cəhdləri uğursuz olub. Biz onların bütün niyyətlərini alt-üst etmişik. Bilirsiniz, heç bir ölkədə yaşayan azərbaycanlı erməni qarşısında aciz deyil, sadəcə bir az özündə mübariz hissini oyatmalıdır, erməninin güclü dayaqları, vəsaiti heç birimizi qorxutmamalıdır. Onlar dünyanın ən qorxaq və satqın millətidir. Əməlimiz və mövqeyimizlə İspaniyada qarşımızda diz çökdürdüyümüz ermənilər az olmayıb. Biz vətənin əsgəri olmalıyıq. 16 yaşında könüllü olaraq Birinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmişəm. Aprel döyüşlərində vətənə gəldim və lazımı orqanlara keçmiş döyüşçü kimi müharibəyə getmək istəyimi bildirdim. Müraciətimi yüksək qiymətləndirdilər, lakin hələlik mənim kimi könüllülərin döyüşlərdə iştiraka ehtiyac olmadığını bildirdilər. Bunu da ordumuzun qüdrəti ilə əlaqələndirdilər. Bildirdilər ki, Azərbaycan ordusu istənilən an düşməne layiqli cavab verməyə qadirdir. Ona görə də yenidən xaricə qayıtdım. Bu gün də Ali Baş Komandanımız əmr versə ki, işğalçılara qarşı hər birimiz vuruşmalıyıq, inanıram ki, mənim kimi yüzlərlə vətənpərvər oğullarımız həmin çağırışa müntəzirdilər. Hansısa tədbirlərdə və ya görüşlərdə ermənilərlə üz-üzə gəlmişik. Belə bir hadisəni xatırlayıram. 2008-ci ilin sonları idi. Təsədüfən xəbər tutdum ki, İspaniyanın Soriya (ermənilərin kompakt yaşadığı şəhərlərdən biri) şəhərində ermənilər yerli əhali arasında anti-Azərbaycan təbliğatı aparırlar. Bu da mənə təsir etdi və dərhal o şəhərə getdim. Ermənilərlə açıq savaşa girdim, sonu qanlı nəticələndi, bir erməni diaspora rəhbərini bıçaqladım. Onlarla ancaq bu şəkildə davranmaq lazım idi, qorxub geri çəkildilər və inanmırdılar ki, azərbaycanlı İspaniyanın bir şəhərindən digər şəhərinə gəlib Azərbaycan əleyhinə danışıqları susdursun. Mən İspaniya qanunlarının tələblərinə uyğun olaraq cəzamı çəkdim. Amma ermənilərə imkan vermədim ki, Azərbaycanla bağlı yalanlar söyləsinlər. Bu hadisə ermənilərə dərs oldu. Başqa bir hadisə ilə bağlı ermənilər məndən İspaniya polisində şikayət etmişdilər. Deməli, İspaniyada Ermənistan səfirliyinin sosial səhifəsində Xocalı soyqırımı və ermənilərin işğalçılıq siyasəti ilə bağlı mətnlər yerləşdirdim. Onlar da şikayət etdilər. Sonda onların haqsız olduqlarını sübuta yetirdim.

Bilirsiniz, çoxu elə başa düşər ki, Vahid erməni diaspora rəhbərinə xəsarət yetirməklə düz iş görməyib. Buna görə mənə qınayanlar da tapılar ki, demokratik və insan haqlarına dəyər verən Avropanın bir ölkəsində azərbaycanlı diaspora sədrinin belə bir iş törətməsi düzgün deyil. Mən isə belə fikirləşməzdim, bunu başqa xalqın nümayəndəsinə qarşı etsəydim, qınayanlarla razılaşardım. Amma erməni harada olursa olsun, erməniliyini gizlətmir və türklərə qarşı nifrətini müxtəlif formalarda büruzə verir. Ermənini dillə düz yola dəvət edirsə və o başa düşmürsə, məkrli niyyətindədirsə, heç bir beynəlxalq hüquq normalarına riayət etmirsə, onunla başqa dildə danışmaq lazımdır. Bu gün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolla həllinə çalışırıq. Yox, ermənilər buna göz yumarlarsa və danışıqlardan imtina edərlərsə, torpaqlarımızı işğalda saxlamaqda davam edərlərsə, təbii ki, silaha əl atmaq məcburiyyətində qalacağıq. Bunu düşün dərk etməlidir.

Türküstan.-2020.-11-17 fevral.-№5.-S.10.

Qətərdə yaşayan soydaşlarımızla görüş keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndə heyəti Qətərdə yaşayan azərbaycanlılarla görüşüb.

Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, görüşdən əvvəl nümayəndə heyəti ölkəmizin Qətərdəki səfirliyində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstünü ziyarət edib, qarşısına gül dəstələri düzüblər.

Dövlət himnimizin səsləndirilməsi ilə başlayan görüşdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr, 29 ölkə üzrə Koordinasiya şuralarının təsis olunması, 11 ölkədə Azərbaycan evinin yaradılıb soydaşlarımızın istifadəsinə verilməsi və layihələrlə bağlı Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fonduna müraciət olunması qaydaları barədə ətraflı məlumat verib.

Qətərdə Azərbaycan icmasının bir ildir yarandığına diqqəti cəlb edən soydaşlarımız Dövlət Komitəsinin sədrinə diaspor təşkilatının mütəşəkkilliyinə və sistemli şəkildə fəaliyyətinə nail olunmasının yolları, erməni lobbisinin ölkəmizə qarşı apardığı təxribatların qarşısının alınması üsulları barədə çoxsaylı suallar ünvanlayıblar.

Komitə sədri bildirib ki, diaspor fəaliyyətinin kökündə vətənpərvərlik dayandığı üçün bu iş soydaşlarımız tərəfindən daim aparılmalıdır. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın Vətənimizin maraqlarının müdafiə edilməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada təbliğ olunması, erməni lobbisinin ölkəmizə qarşı çirkin niyyətlərinin qarşısının alınması ilə bağlı bütün təşəbbüslərinin Dövlət Komitəsi tərəfindən dəstəkləndiyi vurğulanıb.

Soydaşlarımızın milli kimliyinin qorunması və mədəni irsimizin təbliği sahəsində aktiv fəaliyyətinə görə Mehdiyeva Nazənin Adıbala qızına Dövlət Komitəsi adından təşəkkür plaketi təqdim edilib.

Tədbirdə Azərbaycanın Qətərdəki səfiri Rəşad İsmayılov da iştirak edib.

AZƏRTAC
2020, 11 fevral

“İspaniya mediasında tez-tez Azərbaycan haqqında məlumat verilməsi bizə qürur verir”

Mübariz İbrahim: “Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ölkələri ilə müqayisə olunan bir dövlətdir”

Fuad Hüseynzadə

Müsahibimiz Mübariz İbrahim 2005-ci ildən İspaniya krallığının Valensiya şəhərində yaşayır. O, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri olaraq aktiv şəkildə Azərbaycanın İspaniyada təbliğatını aparır. Müsbət haldır ki, Valensiya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin fəaliyyəti öz effektini verir. Belə ki, artıq Valensiyada Azərbaycanı tanıyanların sayı ildən-ilə çoxalır. Onunla müsahibəni təqdim edirik:

- Sizi İspaniyaya aparən nə olub?

- Belə desək, İspaniya uşaqlıqdan da arzu etdiyim ölkələrdən biri olub. İspaniyada yaşamağımın səbəblərindən biri, bu ölkənin təbiəti, iqlimi, mədəniyyəti və insanlarıdır. İspaniyaya gələn kim olur, olsun milliyətindən, dinindən, dilindən asılı olmayaraq bütün insanlara xoş, güləruz və istiqanlı qarşılamalardır. İspanların çox gözəl və zəngin mətbəxə sahib olmaları də məni cəlb edib. Bütün fikirlərə, görüşlərə açıq yanaşmaları da mənim üçün maraqlıdır. Əlbəttə, hər bir ölkə belədir, lakin İspaniya məni özünə bir başqa çəkir. İspaniyanın hər hansı şəhər və ya kəndlərinə getdiyində özlərini onlardan birisi kimi sənə hiss etdirirlər.

Milli bayramları bizim bayramlara bənzəməsi məni daha çox cəlb edir. Məsələn, Valensiyanın Fallas (Fayas) deyilən bayramı eyni bizim Novruz bayramına bənzəyir. Onlar da bizim kimi mart ayında baharın gəlişini qeyd edirlər, tonqal yandırır üstündən atlanırlar, hər çərşənbə havaya fişəng atırlar. Və bir çox belə milli bayramları var.

- Valensiyadakı soydaşlarımız tədbirlərinizdə aktiv iştirak edirlərmi?

- Valensiyada belə deyə bilərəm ki, çox soydaşımız yaşayır. Təqribi 30 ailə var. Hər biri ayrı-ayrı sektorlarda işləyir. Boş vaxtlarımızda, bayramlarımızda, tədbirlərimizdə bir yerdə oluruq. Bundan əlavə, Valensiyaya hər il təhsil almaq üçün tələbələrımız gəlir. Onlarla da yaxın əlaqələrimiz var. Hər biri ilə zaman çərçivəsində əlimizdən gəldiyi qədər görüşürük, bayramlarımızı bir yerdə qeyd edirik. Onların buradakı problemləri ilə yaxından maraqlanıraq. Bizim tədbirlərdə də tələbələrımız fəal və aktiv iştirak edirlər.

- Soydaşlarımız arasında birlik hansı səviyyədədir?

- Bu günə qədər tanıdığım həmyerlilərim arasında münasibətlərimiz yaxşıdır. Daha da güclü olması üçün əlimizdən gəldiyi qədər çalışırıq. Bəzi vətəndaşlarımız var ki, yeni gəlib, ola bilər ki, hələ bizi tanımır, o cəhətdən də bizə Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında yerləşən səfirliyi dəstək olur. Onların bizimlə əlaqə saxlamasında köməklik edirlər. Həmçinin biz də öz növbəmizdə hər hansısa sənədləşmə ilə bağlı problemlərlə üzləşdiyində İspaniya Krallığında yerləşən Azərbaycan Respublikasının səfirliyinə müraciət edirik. Səfirliyimiz də bizi ətraflı şəkildə məlumatlandırır və hər cür dəstəyi verir. Mən də istəyirəm ki, yerli xalq bizim birliyimizi, bərabərliyimizi görsün, bizim necə bir-birimizə möhkəm bağlı olmağımızı bilsinlər.

- İspanlar Azərbaycanı necə tanıyırlar?

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın böyük dəstəyi ilə keçirilən Avroviziya, Formula 1, İlk Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları və digər beynəlxalq tədbirlərə görə ispanlar və Avropa ölkələri respublikamızı çox yaxından tanıyırlar və maraqlanırlar. Azərbaycana gedən ispan turistləri geri gəldikdən sonra deyirlər ki, Azərbaycan Avropa ilə müqayisə olunan bir dövlətdir. İspanlar bildirlər ki, keçmiş sovet ölkələri arasında bu qədər sürətlə inkişaf etmiş və öz sözünü dünyada demiş 1-ci ölkəsiniz. Bunu ispan xalqından eşitmək çox sevindiricidir. Əlbəttə, bu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti, onun davamçısı Prezidentimiz İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın sayəsində olan nəticələrdir. İspanlar bizim idman sahəsində olan uğurlarımızdan da danışırlar. “Qarabağ” klubu UEFA Çempionlar Liqasında oynayanda ispanlar bir daha bizim inkişafdan və sürətli irəliləyişimizdən radioda, televiziya da tez-tez danışırdılar. Biz də bununla qürur duyuruq.

- Yerli media ilə əlaqələriniz necədir?

- Valensiya mediası ilə əlaqələrimiz yaxşıdır. Biz əlaqələrimizi daha da gücləndirməyə çalışırıq. Onların da bizə olan maraqlarını görürük. Bir neçə il bundan əvvəl İspaniyanın 1-ci dövlət kanalı TVEI Azərbaycanda yaşayan ispan vətəndaşları ilə müsahibə və qısa reportaj hazırlamışdı. İspanlar Azərbaycanın təbii sərvətlərindən, milli mədəniyyətimizdən, sürətli inkişafından, azərbaycanlıların qonaqpərvər olmasından, vətən sevgisindən və torpaqlarımızın bərəkətli olduğunu öz icimayyətində çatdırmışlar. Bu o deməkdir ki, dövlət telekanalları və digər özəl kanallar Azərbaycanla yaxından maraqlanırlar. İspaniyanın yerli mediasında tez-tez Azərbaycan haqda danışılması bizə qürur verir.

- Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə ispan cəmiyyəti nə dərəcədə məlumatlıdır?

- İspan cəmiyyəti Qarabağ məsələsi ilə bağlı məlumatlıdır və İspaniya dövləti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır, dəstəkləyir. Hər bir azərbaycanlı da öz yaxınında olan dostlarını məlumatlandırır. Qarabağ mövzusu hər bir azərbaycanlının mövzusudur. Buna görə də vətəndaşlarımız geniş şəkildə yerli xalqa ətraflı məlumat verir. Səfirliyimiz, diaspor fəalları və həmvətənlərimiz bu mövzuda çox həssasdır. Mənim özüm İspaniyanın Valensiya şəhərində çıxan yerli “Las provincias” qəzetində, “Levante” qəzetlərində 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımına həsr olunan məqalələr dərc etdirmişəm. Bölgə rəhbərlərimiz də Burgos, San Sebastian, Madrid, Sevilya, Mursiya, Barselona kimi böyük şəhərlərdə Qarabağ mövzusunda tədbirlər keçiriblər. Ermənilərin qəddarcasına törətdikləri soyqırımı maksimal şəkildə ispan ictimaiyyətinə çatdırırıq və çatdırmağı da özümüzə bir borc bilirik.

Hətta Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət Assosiasiyasının rəhbəri Fərid Mustafayev bu barədə Navarranın rəhbəri ilə görüşündə Qarabağ mövzusunda söhbətlər edib. Qarabağın işğal olunmasından və ermənilərin burda törətdikləri vəhşilikdən geniş məlumat verib.

Yeri gəlmişkən, ötən ilin may ayının 20-də Madriddə İspaniya və Portuqaliyada yaşayan azərbaycanlıların əlaqələndirmə şuralarının təsis toplantısı keçirildi. Tədbirdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti, Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfiri Anar Məhərrəmov, İspaniyada və Portuqaliyada yaşayan həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatlarının fəalları iştirak edirdi.

Fuad Muradov görüşdə Dövlət Komitəsi tərəfindən xaricdəki Azərbaycan diasporu ilə əlaqələrin nizamlanmasına və möhkəmlənməsinə, bütün dünya azərbaycanlılarının dəstəklənməsinə, milli birliyə yönəlmiş işlər barədə danışdı. Sonra əlaqələndirmə şuraları təsis edildi. Səsvermə yolu ilə Yaqut Novruzova və Kərim Kərimov İspaniyada, Orxan Abbasov isə Portuqaliyada əlaqələndirici seçildi.

İspaniya üzrə əlaqələndirici vəzifəsinə seçilmiş Yaqut Novruzova ona göstərilmiş etimada görə hamıya təşəkkürünü bildirərək qeyd etdi ki, öz missiyasını Dağlıq Qarabağ münəfişəsi haqqında həqiqəti İspaniyada yaymaqda görür. Y.Novruzova vurğuladı ki, o, İspaniyada yaşayan həmvətənlərimizin sıx birləşməsi və inteqrasiyası üçün Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfirliyi və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlıq şəraitində əlindən gələni edəcək.

Palitra. - 2020. - 11 fevral. - № 14. - S. 7.

İsveçdə diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb

İsveçdə səfərdə olan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Faiq Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti “SAF” İsveç-Azərbaycan Dərnəyinin üzvləri ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Faiq Quliyev Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müxtəlif ölkələrdə aparılan işin məqsədi barədə danışıb. O, İsveçdə və ümumilikdə Skandinaviya regionunda diasporumuzun mühüm uğurlara imza atdığını bildirərək, “SAF” İsveç-Azərbaycan Dərnəyi ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib.

Budəfəki səfərin də Skandinaviya ölkələri üzrə Koordinasiya Şurasının işi ilə yaxından tanış olmaq məqsədi daşdığını deyən Faiq Quliyev ötən dövr ərzində onun fəaliyyətinin təhlil edilərək yaranan problem və boşluqların öyrənildiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Dövlət Komitəsi mövcud yanaşma çərçivəsində diaspor təşkilatları ilə əməkdaşlığı davam etdirəcək və bu səpkidə diasporumuza lazımı dəstək vermək niyyətindədir.

Sonra “SAF” İsveç-Azərbaycan Dərnəyinin rəhbəri Sevda Dadaşova rəhbərlik etdiyi təşkilatın məqsədləri və apardığı iş haqqında ətraflı danışıb. Onun sözlərinə görə, dərnək yüzlərlə üzvü ilə birlikdə İsveç paytaxtında diaspor, habelə mədəni və ictimai fəaliyyətlə məşğul olan böyük şəbəkə yaratmaqla yanaşı, ölkəmizi layiqincə təqdim edir. Dərnəyin rəhbəri reallaşdırılan layihələrin uğurlu nəticələrindən və nəzərdə tutulan tədbirlərdən danışıraq Qarabağ həqiqətlərinin yayılması, türkdilli diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyəti, Qarabağ uşaq rəqs qrupunun nailiyyətləri, habelə İsveçdə Azərbaycan teatrının yaradılması planı haqqında söz açıb. Dərnəyin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlığının vacibliyini vurğulayan diaspor fəalı bu əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyinə əminliyini bildirib.

Görüş diaspor fəaliyyəti üzrə yeni layihələrə dair fikir mübadiləsi və sualların cavablandırılması ilə davam edib.

Kaspi. - 2020.- 8-10 fevral. - № 23. - S. 7.

Diaspor fəaliyyətində gəncləşmə - Perspektiv nə vəd edir?

Mövlud Ahıskalı

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyində dəyişikliklər edildikdən sonra diaspor fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra addımlar atılmaqdadır. Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ilin iyul ayında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun yaradılması haqqında fərman imzalayıb, Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun Nizamnaməsi təsdiq edilib.

Fərmandan belə bəlli olur ki, fond Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinə dəstək vermək, onların maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək, milli-mənəvi dəyərlərimizi inkişaf etdirmək və dünyada daha geniş tanıtmaq, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sosial müdafiəsini gücləndirmək və bu sahəyə dövlət dəstəyinin ünvanlılığını təmin etmək məqsədilə yaradılıb. Fondun yaradılması diaspor fəaliyyətinə yeni maliyyə imkanları gətirəcək, lobbicilik quruculuğunda səmərəli nəticələrin əldə olunmasına şərait formalaşdıracaq. Ümumiyyətlə, bu fondun yaradılması diasporun inkişafına böyük təkan verəcək. Şübhəsiz, bundan sonra diasporada əhəmiyyətli şəkildə keyfiyyət dəyişkənliyi özünü büruzə verəcək. Diaspora bu münasibətin dəyişməsi, ayrıca diasporlararası münasibətlərə də effektiv təsir göstərəcək. Eyni zamanda diasporun Vətənə, dövlətə, eləcə də DİDK-ya inam və sevgisi daha da artacaq. Ümumi olaraq diaspor təşkilatlarına fond tərəfindən dəstəyin göstərilməsi diaspor hərəkatını yeni müstəviyə çıxaracaq.

Eyni zamanda, komitənin qarşısında duran hədəflərdən biri diaspora fəaliyyətində keyfiyyət dəyişikliyinə nail olmaq, xüsusilə gənclərin bu prosesə cəlb olunmasıdır.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədr müavini Murad Cəfərov deyir ki, son illərdə dövlət tərəfindən daha çox ehtiyac duyulan sahələrə dövlət yardımının artırılması üçün publik hüquqi qurumlar yaradılır. Belə qurumlar bir çox sahələrdə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayır. Dövlətimizin diaspor təşkilatlarından gözləntiləri fonunda aztəminatlı diaspor liderləri ilə daha yüksək hədəflərə çatmaqda problemlər var. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində çox aktiv Azərbaycan diaspor təşkilatları fəaliyyət göstərir. Heç kimə sirr deyil ki, bu təşkilatların qurulmasında və fəaliyyətində daha çox ziyalılar, aztəminatlı soydaşlarımız öndə olurlar. Təəssüf ki, çoxlu pullar qazanan bəzi xaricdəki soydaşlarımız diaspor işinə çox az maraq göstərirlər. Konkret, UABD-ni götürsək, biz bu günə qədər yaşadığımız ölkədə öz imkanlarımız daxilində Azərbaycan adına bir çox müsbət işlərə imza atmışıq. Bura bazar günü məktəblərinin açılması, dərş vəsaitlərinin hazırlanması və nəşri, azərbaycanlı müəlliflərin kitablarının təqdimatı, milli bayramların təşkili, Xocalı qətləmi, Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin Ukrayna mediasında davamlı işıqlandırılması, təşkilatımıza məxsus internet saytın fəaliyyəti, qəzet çapı, internet TV-nin yaradılması və ən başlıcası ofisin və bütün bu işləri görə biləcək, ən azı, üç-dörd nəfər işçinin saxlanılması daxildir. Məsələn, bir diaspor təşkilatını ofissiz, həmin ofisi isə hüquqşünassız təsəvvür etmək çox çətindir. Və yaxud da ofisin “qaynar xətti”ndə günün iş saatlarında bir nəfər oturması mütləqdir. UABD-nin ofis imkanları ilə yaxından tanış olan həm DİDK-nın məsul əməkdaşları, həm də Azərbaycandan gələn deputat və jurnalistlər bu faktı açıq-aydın təsdiq edə bilirlər. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, biz son 5 ildə bu qaydada işləyirik”.

Həmsöhbətimiz deyir ki, Diaspora Dəstək Fondu bu sahədə problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayacaq: “Fondun fəaliyyətinin məqsəd və istiqamətləri çox aydındır. Burda Azərbaycanda həyata keçirilən islahatların və əldə olunmuş nailiyyətlərin dünyaya bəyan edilməsi, ölkənin mənafeələrinin müdafiəsi, milli-mənəvi dəyərləri qoruması və tanıtımı kimi məsələlər mühüm yer tutur. Hansı ki, dar çərçivədə də olsa, biz bu kimi işlərlə məşğul oluruq. Görünür, kifayət etmir və daha qlobal işlərə imza atılması nəzərdə tutulur.

Fondun nizamnaməsində xarici ölkələrdə Azərbaycan diasporunun formalaşmasına, mütəşəkkilliyinin möhkəmlənməsinə, azərbaycanlıların lobbicilik fəaliyyətinin güclənməsinə və Azərbaycana dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələrin genişlənməsi də var. Eyni zamanda azərbaycanlıların yığcam yaşadıkları ölkələr və regionlarda ana dilində məktəblərin və Azərbaycan mədəniyyət mərkəzlərinin açılmasına və fəaliyyətinin təşkilinə dəstək davamlı olacaq”.

Xüsusən, Şəkidə “Cümhuriyyətin 100 illiyi” Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsinin keçirilməsi xaricdəki gəncləri bir araya gətirmək baxımından önəmlidir. Çünki xaricdə yaşayan və fəaliyyət göstərən,

eləcə də təhsil alan azərbaycanlı gənclər son zamanlar ictimai fəaliyyətlə də məşğuldurlar. Bu baxımdan, gənclərimiz kifayət qədər təşkilatlanıblar və ölkəmizin aktiv təbliğatı aparırlar. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə keçirilmiş Düşərgədə ABŞ, Kanada, Yaponiya, Malayziya, İsveç, Rumıniya, İtaliya, İndoneziya, İngiltərə, bir sözlə, 37 ölkədən 140 diaspor gənci iştirak edib. Nəticə olaraq isə xaricdə yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirən “Azərbaycan Diaspor Gəncləri” təşkilatı artıq fəaliyyətə başlayıb. Təşkilatın əsas məqsədləri Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə daha dolğun şəkildə çatdırılması, Azərbaycanın tarixi-mədəni irsi və adət-ənənələrinin intensiv təbliği, azərbaycanlı gənclərin və tələbələrin sıx əməkdaşlıq şəraitində, koordinasiyalı fəaliyyətinin təmin edilməsi, o cümlədən yaşadıqları ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirilməsidir.

Norveçdə AXC-nin 100 illiyi münasibətilə yaradılan “Can Azərbaycan” təşkilatının rəhbəri Şervin Nəcəfpur Düşərgənin aktiv iştirakçılarından biri olub. Şervin Nəcəfpur bu haqda qəzetimizə bildirdi ki, Düşərgə çərçivəsində dəyərli məlumatlar əldə edib, dostlar qazanıb: “Doğma Azərbaycanımızın inkişafı naminə bütün gücümüzü sərf edəcəyimizə və bununla da üçrəngli bayrağımızın daha da yüksəklərdə dalğalanması üçün səylərimizi əsirgəməyəcəyimizə ümidvaram. Yeni yaradılan Azərbaycan Diaspor Gəncləri Təşkilatı vətəndən uzaq yaşayan Azərbaycan əsilli gəncləri özündə birləşdirir. ADG-nin yaradılması lobbiçilik naminə çox gərəklı bir addımdır. İstedadlı gənclərin yer aldığı belə bir təşkilatda Norveç təmsilçisi kimi yer almaq mənim üçün fəxrdir. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırmaq, Azərbaycanımızın tarixi-mədəni irsini və adət-ənənələrimizi təbliğ etməkdir. Həmçinin yaşadığımız ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiyanın gücləndirməsi üçün uğurlu addımlar atmalıyıq. Assimilyasiya və inteqrasiyanın fərqi bilməliyik”.

Ümumiyyətlə, xaricdəki gənclərimizin aktivliyi diasporun gücünə güc qatır. Belə gənclərimizlə yeni diaspor imici formalaşdırmaq mümkün olacaq. Diaspor Gənclərinin I Yay Düşərgəsi, bu baxımdan, əhəmiyyət kəsb edir. Bu tədbir xaricdəki gəncləri motivə edib Azərbaycan adına birləşdirmək baxımından da önəmlidir. Yay Düşərgəsi yeni sima və ideyaların ortaya çıxmasında əhəmiyyətli rol oynayıb.

Gənclərin aktivliyi yeni nəsil diasporun formalaşması deməkdir. Bu həm də diaspordakı təbii yenilənmə prosesi deməkdir. Bugünkü ictimai fəal gənclər gələcəyin diaspor liderləridir. Bu gəncləri düzgün yönləndirmək lazımdır ki, gələcəkdə diaspor olaraq onlardan müsbət nəticə gözləyək. Xaricdəki aktiv gənclər çox böyük potensial gücə malikdirlər. Bu baxımdan, xaricdəki gənclər informasiya müharibəsinə öz töhfələrini verə bilərlər. Fikrimizcə, xaricdəki gənclərdən ibarət ölkə və ya regionlar üzrə könüllü qrupların yaradılması ilə informasiya müharibəsində daha effektiv nəticələrə nail olmaq mümkündür.

Bu gün diasporun inkişafı və strateji hədəflərinə çatması üçün yeni taktiki yollardan istifadə olunmalıdır. Bununla yanaşı, diasporun özünə münasibət dəyişməlidir. Hazırda diaspor sahəsində aparılan islahatlar və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası üçün atılan addımlar artıq öz müsbət nəticəsini verir. Ən vacib məqam kimi isə xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanması və həmrəyliyin güclənməsini xüsusi qeyd olunmalıdır. Son zamanlar Almaniya, Fransa, İsveçrə, İsveç, Hollandiya, ABŞ-da Koordinasiya Şuralarının yaradılması birlik və həmrəyliyin nümunəsidir. Belə şuralar perspektiv layihələri həyata keçirərkən xaricdəki soydaşlarımızın fəallıq nümayiş etdirməsində kömək olacaq.

Dünyanın hər yerində diasporumuzun milli birliyinə böyük ehtiyac var. Bu sahədə diasporun çalışmalarını davam etdirməsi vacib amildir. Bütün hallarda həmrəylik sonda diasporun güc mərkəzinə çevrilməsinə xidmət edir.

Türküstan.-2020.-6-10 fevral.-№4.-S.15.

Diaspora işi milli maraqlar üzərində qurulmalıdır

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın əleyhinə olan qüvvələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıdır

Cavanşir Qədimov

Azərbaycan xalqının təşəkkülü prosesində milli birlik ideyalarının yenidən formalaşması və təkmilləşməsi milli şüurun beynəlxalq aləmdə qəbul edilib, başa düşülməsi bugünkü inkişafımızın prioritet məsələlərindən biri olub. Bu mənada diaspor və güclü lobbinin yaradılması uzunmüddətli bir proses olduğundan qarşıya çıxan problemlərin, həllini gözləyən taleyüklü məsələlərin müzakirəsinə həmişə ehtiyac duyulub.

Artıq diasporumuz təşkilatlanma prosesini arxada qoyub və praktik mərhələdə məqsəd Azərbaycan həqiqətlərini təbliğ etməkdir. Əksər tədqiqatçıların da gəldiyi qənaətə görə qloballaşan dünyada dövlətlərin xarici siyasət və diplomatiya sahəsində qazandığı nailiyyətlər bir sıra meyarlarla yanaşı, həm də onun xaricdə formalaşdırdığı diasporun potensial imkanları ilə ölçülür. Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədr müavini Murad Cəfərov qeyd edib ki, diaspor nümayəndələri xarici ölkələrdə yaşayan, eyni millətə mənsub olan insanlardır ki, məhz buna görə də onların Vətən sevgisi və millətə bağlılığı daha güclü olur: “Əfsuslar olsun ki, azərbaycanlıların diaspor hərəkətini dərk etmə prosesinin özü son illərdə meydana gəlmişdir. Bildiyiniz kimi, diaspor hərəkəti ictimai-siyasi prosesdir. Bu işlə məşğul olmağa başladığım ilk gündən etibarən o, həyat tərzinə çevrilir. Məlumdur ki, diaspor nümayəndələri xarici ölkələrdə yaşayan, eyni millətə mənsub olan insanlardır. Yəqin ki, məhz buna görə də onların Vətən sevgisi və millətə bağlılığı daha güclü olur. O insanlar daha emosional olurlar. Vətənə xidməti hər şeydən önə çəkir, hansı peşə sahibi olduğundan, maliyyə durumundan asılı olmayaraq milli məsələ olan diaspor fəaliyyəti onlar üçün ən vacib amala çevrilir. Özü-özlüyündə ən vacib şərt Vətənə bağlılıq, torpaq sevgisi olsa da, peşəkar səviyyədə fəaliyyət üçün bu amil yetərli deyil. Məsələn, YUNESKO-nun məlumatına görə, dünyada hazırda 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Ukraynada yaşayan soydaşlarımızın sayı isə YUNESKO statistikasında təxminən 1 milyon göstərilir. Amma bu insanların heç də hamısı diaspor fəaliyyətində özünü görmək istəmir. Çünki tarixi yurdundan uzaqda yaşayan soydaşlarımızın miqrant səviyyəsindən diaspor formatına keçməsi ancaq təşkilatlanma prosesindən keçir. Təşkilatlanma isə müvafiq dövlət orqanlarında qeydiyyatdan keçərək müəyyənləşdirilmiş hədəflərə çatmaq üçün sistemli şəkildə görülən işlərin toplusudur. Yəni, ancaq təşkilatlanmış toplum istənilən ciddi layihəni həyata keçirmək üçün qüvvə sayıla bilər. Bu baxımdan son zamanlar Ukraynada gedən demokratikləşmə prosesi çoxsaylı diaspor üzvlərimizin də yüksək aktivliyinə təsir etdi”.

UABD-ın sədr müavini bildirib ki, qarşıda duran ən vacib məqsəd Ukraynada yaşayan, fəaliyyət göstərən soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlərini qorumaq, inkişaf etdirmək, beynəlxalq aləmdə mədəni, istedadlı, qədim tarixə və demokratik dövlətə malik olan xalq kimi təmsil olunmaq hüququnu təmin etməkdir. Onun sözlərinə görə, bu gün xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz vahid bir ideya ətrafında təşkilatlanmağa böyük maraq göstərir: “Düzdür, əvvəllər bu meyl mövcud deyildi. Çünki soydaşlarımız Azərbaycan dövlətinin dəstəyini və marağını hiss etmədilər. Belə olan təqdirdə hamı öz işi ilə məşğul idi. Amma bu gün sözün əsl mənasında belə bir dəstək var. Dünyada Azərbaycan diaspor təşkilatlarının möhkəmlənməsində ümummillə lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə hazırlanan və qüvvəyə minən “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında” Qanunun müstəsna rolu oldu. Bu qanun xaricdə yaşayan soydaşlarımızın qarşısında çox böyük perspektivlər açır və onların milli mənafə ətrafında daha sıx birləşməsinə stimül verir”.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun sədri Hikmət Cavadov da hesab edir ki, dövlətin diaspor siyasəti yeni yanaşmalar tələb edərsə, buna əməl edilməlidir: “Bu gün Ukraynada onlarla Azərbaycan diaspor təşkilatı var. Etiraf edək ki, onların bir çoxu kağız üzərindədir. Lakin bir çox təşkilatlar da var ki, imkanları daxilində fəaliyyət göstərirlər. Təəssüf ki, aktiv fəaliyyət göstərən təşkilatların sayı bizim arzu etdiyimiz səviyyədə deyil. Bu nöqteyi-nəzərdən daha çox onun tərəfdarıyam

ki, biz keçmişdə nəyin baş verdiyini deyil, gələcəkdə dövlətimiz və millətimiz adına daha yaxşı nələri edə biləcəyimiz haqqında düşünməliyik”.

Diaspor sədri qeyd edib ki, birləşmək ideyası artıq zərurətə çevrilib: “Etiraf edirəm ki, biz heç vaxt birləşmək məsələsini gündəmə gətirməmişdik. Daha doğrusu, bu barədə təklif nə bizdən, nə də Bakıdan irəli sürülməmişdi. Digərlərinə nisbətən daha aktiv fəaliyyət göstərən üç təşkilat - Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi, Kiyev Azərbaycanlıları Konqresi və Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporu ayrı-ayrılıqda tədbirlər keçirir, təkbaşına fəaliyyət göstərirdilər. Birləşmək ideyası Cənab Prezidentin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri vəzifəsinə Fuad Muradovu təyin etməsi ilə başladı. Qısa zaman ərzində digər ölkələrdə olduğu kimi Ukraynada da fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının koordinasiya məsələsi gündəmə gəldi. Komitə rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər bir neçə dəfə Kiyevdə oldular, mən və digər diaspor təşkilatlarının sədrləri ilə görüşlər keçirildi. Şəxsən mən bütün görüşlərdə Komitənin bu prosesə çox ciddi yanaşdığına şahid oldum. Və beləliklə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradovun Kiyevə səfəri zamanı məhz onun rəhbərliyi ilə bir araya gəldik. Ədalət naminə qeyd edirəm ki, Ukraynada fəaliyyət göstərən və aralarında uzun müddət fikir ayrılıqları müşahidə olunan diaspor təşkilatlarının birləşmək ideyasının müəllifi məhz Fuad Muradov oldu. Əlbəttə, istər Bakıda, istərsə də Ukraynada, xüsusən də mətbuatda hamı bizə “niyə birləşmirsiniz?” deyə sual edir, bəzən haqlı olaraq tənqid hədəfinə də tuş gəlirdik”.

H. Cavadov bildirib ki, artıq bu proses geridə qalıb və birlik reallığa çevrilib.

Ekspert Xəqani Hüseynov da hesab edir ki, müəyyən sosial maraqları olan qruplar dövlətin daxili və xarici siyasətində müəyyən məsələlərə təsir göstərmək üçün formal təşkilatlar yaradırlar ki, belə təşkilatlar diaspora üçün real təhlükə yaradır: “Bu halda diaspora təşkilatları ilə yanaşı, dövlətin də üzərinə müəyyən vəzifələrin icrası düşür. Sırr deyil ki, dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində elə cəmiyyətlər var ki, fəaliyyəti zəifdir, bəziləri isə normal fəaliyyət göstərir. Lakin bir faktdır ki, fəaliyyəti zəif olan icmaların gücləndirilməsi üçün Azərbaycan dövləti və aidiyyəti orqanları lazımı işlər görürlər. Fərəhləndirici haldır ki, bu iş birbaşa cənab prezident İlham Əliyevin nəzarətindədir. Dövlət başçısı da bu məsələyə xüsusi diqqət yetirir. Lakin bütün sadalananlara baxmayaraq hələ də diaspor təşkilatlarımız arasındakı əlaqələri yetərli hesab etmək olmaz. Bu da qarşıya qoyulan ümummilli problemlərin həllində müəyyən çətinliklər yaradır. Açıq şəkildə qeyd edilməlidir ki, belə vəziyyət diaspora probleminə ən həssas nöqtə hesab olunur”.

X. Hüseynovun qənaətinə məhz müxtəlif ölkələrdən olan azərbaycanlıların bir-biri ilə əlaqələr qurmaq məsələsində qarşılaşdıqları çətinliklər, vahid koordinasiya mərkəzinin olmaması ümumi problemlərin ictimailəşdirilməsində boşluq yaradır: “İcmalar arasında əlaqənin zəif olması nəticə etibarilə uğursuzluğa səbəb olur. Bu zaman dövlətin müdaxiləsi də birmənalı qarşılanmadığından nəticəsiz qalır. Nəzərə almaq lazımdır ki, həmin icmalar və cəmiyyətlər ictimai təşkilatlardır. Onlar Azərbaycan dövləti tərəfindən yaradılmır, idarə olunmur. Sadəcə dövlət onların fəaliyyətinə istiqamət verir, yardım göstərir. Lakin buna baxmayaraq elə cəmiyyətlər var ki, milli məsələləri deyil, biznes maraqlarını güdürlər. Bəzi cəmiyyətlərdə biznes maraqları daha üstünlük təşkil etsə də eldə edilən mənfəət yalnız şəxsi maraqlara yönəldilir. Belə təşkilatlar dərk etməlidirlər ki, gec-tez bu və ya digər şəxslərin təsiri dairəsində olan cəmiyyətlər sıradan çıxacaq, soydaşlarımızın problemləri ilə həqiqi mənada məşğul olanlar, onların hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə qalxanlar, vətənlə soydaşlarımız arasında ünsiyyət körpüsünün yaranmasında əllərindən gələni edənlər diaspor təşkilatı kimi formalaşmaq imkanı eldə edirlər”.

Ekspert bildirib ki, diaspor təşkilatlarımızın əsas məqsədi milli-mədəni irsimizə yiyələnmələri üçün azərbaycanlıların yeganə dövləti olan Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrin təmin edilməsi, Azərbaycan dilinin öyrənilməsi, mədəniyyətin təbliği, Azərbaycanın probleminin həmin ölkələrə çatdırılması, bu ölkələrlə Azərbaycan arasında əlaqələrin güclənməsində diaspor fəaliyyətindən istifadə edilməsindən ibarət olmalıdır: “Tam əminliklə demək olar ki, hazırkı şəraitdə Azərbaycan diasporu qarşısına qoyulan vəzifələrin öhdəsindən gəlmək gücünə malikdir. Lakin diaspor fəaliyyəti daim inkişafda olan fəaliyyət növü olduğundan onun daha da təkmilləşməsinə ehtiyac duyulur”.

Ekspert Xəqani Hüseynovun da qənaətinə, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyub saxlaması vacib şərtidir: “İcmə daxilində və yaxud ailədə azərbaycançılıq ideyasından çıxış edərək bizim mənəvi dəyərlərin qorunmasına çalışılmalıdır. Uşaqlara ailə tərbiyəsi vermək, süfrə mədəniyyətindən başlayaraq hər özəlliyi öyrətmək lazımdır. Xüsusilə indiki qloballaşma dövründə azərbaycanlılar milli-mənəvi dəyərləri qorunmalı, başqa xalqların arasında assimilyasiyaya uğramamalıdırlar. Əlbəttə, qloballaşmaya əks getmədən bu prosesin dəyərli cəhətlərini öz dəyərlərimizlə,

əxlaq və mənəviyyat normalamızla uzlaşdırmaq lazımdır. Biz qədim mədəniyyətə malik, inkişaf etmiş müasir bir xalq olaraq dünyanın ən yaxşı dəyərlərini dərk etməli, münasib olanı qəbul etməliyik. Zamana uyğun olmayan dəyərlərimizi isə cəsarətlə redaktə etməyi bacarmalıyıq. Bundan çəkinmək lazım deyil. Ölkəmiz multikultural tolerantlığı ilə məşhurdur. Biz bu cəmiyyət modelini dünyaya nümunə kimi təqdim edə bilərik”.

X. Hüseynov qeyd edib ki, bu gün diaspor təşkilatlarının problemlərinin aradan qaldırılması istiqamətində fəaliyyətin milli maraqlarımızın gerçəkləşdirilməsinə yönəldilməsi yönündə dövlət siyasəti xüsusilə təqdir olunmalıdır: “Hazırkı dövrdə diaspor anlayışı beynəlxalq münasibətlərin vacib elementi kimi xarakterizə edilir. Dünyada gedən sürətli integrasiya prosesləri, beynəlxalq məsələlərdə diaspor və lobbı təşkilatlarının rolunun artması bu sahəyə diqqətin daha da artırılmasını tələb edir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi əslində bu zərurət nəzərə alınaraq yaradılıb. Lakin beynəlxalq siyasətdə ikinci paralel hesab olunan bu fəaliyyətin tənzimlənməsi baxımından bir sıra əlavə tədbirlərə ehtiyac var. Ötən illərin təcrübəsi göstərir ki, diaspor təşkilatları ilə iş xeyli dərəcədə mürəkkəbdir. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində 450-yə yaxın diaspor qurumu fəaliyyət göstərir. Amma diaspor təşkilatlarının daha səmərəli fəaliyyətini təmin etmək, yeni keyfiyyət mərhələsinə keçirmək baxımından daha çox iş görülməlidir. Biz təkcə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində çalışmamalıyıq, bu fəaliyyət tədricən lobbıçılıq müstəvisinə keçməli, ayrı-ayrı ölkələrin, beynəlxalq qurumların qərarlarına təsir göstərmək səviyyəsində qurulmalıdır”.

Ekspert bildirib ki, xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı adaptasiya üçün yaşadığı yerin adət-ənənələrini, dilini öyrənməlidir: “Yerli şəraitdən asılı olaraq hərəsinin öz problemi ola bilər. Məskunlaşma ilə, işə düzəlməklə bağlı və s. Bundan başqa, müxtəlif mənəvi diskomfortlar, psixoloji sıxıntılar və mentalitet fərqi də ola bilər. Əhatələrində başqa xarakterli adamlar var, mühit, şərait ayırıdır. Adaptasiya üçün yaşadığın yerin adət-ənənələrini, dilini öyrənməlisən. Həm də çalışmaq lazımdır ki, digər xalqların nümayəndələri kimi yaşadığın yerdə dövlət strukturlarında, bələdiyyələrdə, seçkili orqanlarda özünə mövqe tutasan. Uyğunlaşmaq və sərbəst yaşamaq üçün ölkənin tarixini, xalqın mentalitetini, mədəniyyətini, adət-ənənəsini bilmək vacibdir. Belə olanda öz vətəninə də daha səmərəli xidmət göstərəcəksən”.

X. Hüseynov vurğulayıb ki, artıq bu gün Azərbaycanı dünyada daha çox tanıyırlar: “Azərbaycan diasporunun Azərbaycan gerçəklərini dünya miqyasında yetərincə və uğurla təbliğ etdikləri fikri ilə razılaşmamaq olmur. Amma diaspor təşkilatlarımızın bu sahədə fəaliyyətinin onların öz imkanları daxilində məhdud olduğu da nəzərə alınmalıdır. Əlbəttə ki, diaspor qurumlarımız daha böyük işlər görə bilərlər. Sevindirici haldır ki, yaxşı təşkilatlanmış diaspora təşkilatları öz tarixi vətənlərinin xeyrinə lobbıçılıq fəaliyyəti ilə də məşğul olurlar”.

Ekspert əlavə edib ki, ən böyük qürur duyulacaq məqam ondan ibarətdir ki, biz 50 milyonluq xalq olduğumuzu artıq dərk edirik: “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar arasında peşəsindən asılı olmayaraq çox maraqlı insanlar var. Bu insanlar müxtəlif səbəblərdən xaricdə yaşasa da, Azərbaycanı unutmur. Vətənə çalışırlar. Elə adamlar çoxdur və biz onlarla qürur duyur, onların səsinə Vətənin səsinə qatırıq. Vaxtilə özünü ifadə üçün şərait yaranmadığına görə ölkədən gedən peşəkar kadrlar olub, ona da təəssüflənirik. Amma bu gün dövlətimizin başçısı bütün dünya azərbaycanlılarının Prezidenti kimi onların hamısını Vətən üçün faydalı iş görməyə dəvət edir. Onlar da imkanları daxilində o işi görürlər. Xaricdə Azərbaycanla bağlı müxtəlif tədbirlər keçirənlər kifayət qədər çoxdur. Öz bilikləri ilə qabaqcıl ali məktəblərə daxil olan qürurverici gənclərimiz var. Yüksək səviyyəli yaradıcı insanlar, sənət adamları, mətbuat işçiləri, həkimlər, mühəndislər, alimlər var ki, onlar həqiqətən də Azərbaycan üçün qürur mənbəyidir. Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, eləcə də diaspora quruculuğu sahəsində fəaliyyətimiz genişlənilir. Ulu öndərin vaxtilə uzaqgörənliklə dediyi kimi, indi Azərbaycan həqiqətən dünyaya bir günəş kimi doğmaqdadır. Bunu təkcə demirik. Bunu xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da, Azərbaycana gələn xarici qonaqlar da fəxrlə, qürurla, heyrətlə deyirlər”.

Politoloq Zaur Məmmədov isə deyib ki, ölkəmizin xarici siyasətinin əsas prioriteti gənc dövlətin inkişaf yolunun üstündə əsas maneə olan və onun milli maraqları üçün təhlükə mənbəyi sayılan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsidir: “Digər münaqişələr kimi bu problemdə tərəflər arasında informasiya müharibəsinin getdiyinin şahidiyik. İnformasiya müharibəsi bəzən səngərdən də vacibdir. Ona görə indiki şəraitdə Azərbaycan üçün güclü diaspora olduqca lazımlıdır. Aprel döyüşləri vaxtı bir daha şahid olduq ki, xaricdə Azərbaycanı istəməyən, bu müharibədə erməni mövqeyindən çıxış edən, ölkəmiz haqqında dezinformasiyalara, təxribat

materiallarına geniş yer verən kütləvi informasiya vasitələri, Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalaşdırmağa çalışan ermənipərəst mətbuat orqanları kifayət qədər çoxdur. Bu səbəbdən indiki vəziyyətdə xaricdə Azərbaycanın tanınması, Qarabağ həqiqətlərinin düzgün əks etdirilməsi üçün xaricdəki soydaşlarımız, təşkilatlarımız əsas istiqamətləndirici qüvvədirlər”.

Politoloq qeyd edib ki, diaspora siyasəti təkcə yuxarıdan aşağıya, vertikal şəkildə istiqamətlənməməlidir: “Hər bir azərbaycanlı getdiyi ölkədə fərdi şəkildə yaşamamalı, xalqımıza aid olan təşkilatlarla əlaqədə olmalıdır. Təəssüflər olsun ki, bəzən oxumaq, işləmək, yaşamaq dalınca xaricə üz tutan nümayəndələrimiz arasında vətənə və dövlətə biganəliyin şahidi oluruq. Bu olduqca utancverici bir haldır. Təəssüflər olsun ki, demək olar ki, xaricdəki bəzi təşkilatlarımız pərakəndə şəkildə fəaliyyət göstərirlər. Məsələn, milyonlarla azərbaycanlıların yaşadığı Rusiyanın hər şəhərində bir neçə diaspora təşkilatları fəaliyyət göstərir. Bu isə təbii ki, diasporanın fəaliyyətinə zərbə vurur. Bir şəhərdə bir neçə azərbaycanlı icma birlikləri arasında tez-tez kəskin münaqişələr ortaya çıxır. Bir çox diaspora təşkilatlarının adı mövcud olur, lakin real işlərlə məşğul olmurlar. Şəxsi maraqları naminə fəaliyyət göstərən bu icmalar vətənimiz üçün təəssüflər ki, heç bir iş görmürlər. Mən Rusiyanı misal olaraq çəkdim. Buraya bəzi dövlətlərdəki bu sahədəki ümumi vəziyyət də daxildir. Fikrimcə, onlarla profilaktik təlimlər keçirilsə pis olmaz”.

Z. Məmmədov qeyd edib ki, diaspora, vətənpərvərlik, dövlətçilik siyasi şüurla, siyasi mədəniyyətlə bağlı olan məsələlərdir: “Cənab prezident İlham Əliyevin keçən il IV Qurultayda çıxışından sitat gətirmək istərdim: “Mən çox istəyirəm ki, xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları da bir nöqtəyə vursunlar, birləşsinlər. Belə olan halda onların gücü də, ictimaiyyət tərəfindən onlara qarşı hörmət də artacaq. Əgər xarici ölkələrin ictimaiyyəti görsə ki, Azərbaycan diaspor təşkilatları bir-biri ilə yola getmirlər, bir-birinin əleyhinə fəaliyyət göstərirlər, əlbəttə, bu, yaxşı hal olmayacaq. Belə hallar var, onlar çox deyil. Ancaq mən istərdim ki, bu gün bu kürsüdən bu mövzuya toxunum və qeyd edim ki, birlik əsas məsələdir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bütün azərbaycanlılar, onların böyük əksəriyyəti vətənpərvərdirlər, Vətənə bağlıdırlar. Onlar istəyirlər ki, Azərbaycan dövləti daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin”. Dövlətimizin başçısı bu sözlərlə bir daha xaricdə yaşayan sudaşlarımıza birlik mesajı vermiş oldu. İndi isə qalır, əməli fəaliyyətə keçid”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan diasporunun formalaşmağa başlaması respublikamızın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsindən sonrakı illərə -1993-cü ildən sonraya təsadüf edir. Məhz bu dövrdən etibarən Azərbaycan prezidentinin xarici ölkələrə səfərləri zamanı həmin ölkələrdəki Azərbaycan icmaları nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlərdə diasporlarımızın formalaşması və təşkilatlanması zərurəti bir vəzifə kimi qarşıya qoyuldu.

Təbii ki, bu gün istər Azərbaycanda, istərsə də xaricdə yaşayan soydaşlarımızı narahat edən əsas məsələ Qarabağ problemdir. Diaspor təşkilatlarımız da bu ağırlıq məsələnin mahiyyətini aydın dərk edir, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada tanınmasında və qəbul edilməsində böyük səy göstərirlər. Diaspor təşkilatlarımızın müxtəlif ölkələrdə Qarabağla bağlı keçirdiyi tədbirlərdə həmin ölkələrin hökumət və qanunverici orqanlarının, siyasi partiya və ictimai təşkilatlarının nümayəndələri iştirak edirlər. Bu, Azərbaycan diasporunun qısa zamanda böyük inkişaf yolu keçən diasporlardan birinə çevrildiyinin göstəricisidir.

Azad Azərbaycan.-2020.-6 fevral.-№12.-S.5.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi “Könüllülər ili” çərçivəsində “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” proqramında iştirak üçün yeni könüllülərin qeydiyyatına başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, proqramın daha zəngin və genişmiqyaslı olması ilə əlaqədar Dövlət Komitəsində tədbirlər planı hazırlanıb və ardıcılıqla həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumilikdə 50-yə yaxın istiqaməti əhatə edən tədbirlər planında konfrans, dəyirmi masa, müxtəlif sosial aksiyaların keçirilməsi planlaşdırılır. Tədbirlərin təşkilində komitə əməkdaşları ilə yanaşı, “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” proqramının məzunları da iştirak edəcəklər.

Bildirilib ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Azərbaycan Gənclər Gününə həsr olunmuş Respublika toplantısında söylədiyi “Mənim də tövsiyəm ondan ibarətdir ki, gəncləri dövlət təşkilatları önə çəksinlər. Çünki gənclərin həm potensialı, həm fəallığı, həm də məsələlərə yeni baxışları cəmiyyət üçün çox lazımdır. Bütün dövlət təşkilatlarına tövsiyə etmişəm ki, könüllüləri cəlb etsinlər” fikirlərinə əsaslanaraq 2019-cu ilin mart ayından etibarən “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” adlı proqrama başlayıb. Proqramda iştirak üçün 609 gənc müraciət edib. Gənclərin kütləvi müraciətini nəzərə alaraq, ötən ilin aprel ayının 24-də Nizami Kino Mərkəzində könüllü olmaq istəyən gənclərlə komitə rəhbərliyinin görüşü keçirilib. Həmin dövrdən etibarən isə gənclər hissə-hissə təlimlərə cəlb edilir.

Proqram çərçivəsində könüllülərin Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla görüşləri, breyn-rinq intellektual yarışı, Norveç Krallığı, Kanada, Yunanıstan, Almaniya, Amerika, Polşa, Türkiyə, Şimali Kipr Türk Respublikası və s. xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı gənclərlə videokonfransları təşkil edilib.

Bütün bunlarla yanaşı, “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri” ilk DOST mərkəzinin fəaliyyətə başlamasının 100 günlüyü ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təşkil etdiyi “Nə? Harada? Nə zaman?” intellektual turnirdə Dövlət Komitəsini təmsil edib.

9 noyabr - Dövlət Bayrağı Günü münasibətilə “Diaspor Könüllüləri” həm sosial şəbəkələrdə müxtəlif sosial aksiyalar təşkil edib, həm də Bakı şəhərinin mərkəzində uşaqlara və xarici qonaqlara üçrəngli bayrağımız və Dövlət Bayraq Günü ilə bağlı informasiyalar verib, uşaqlara və qonaqlara bayraqlar hədiyyə edib. Bunlardan başqa “Azərbaycan Diaspor Könüllüləri”nin Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasının sədri Tural Gəncəliyevlə görüşü keçirilib. Proqram iştirakçıları Cəfər Mərcanlıya səfər edib və Qarabağımızın bir parçası olan Cəfər Mərcanlıda görülən işlərlə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, həyata keçirilən bütün tədbirlər haqqında məlumatlar həm Dövlət Komitəsinin rəsmi internet saytında (diaspor.gov.az) Azərbaycan Diaspor Könüllüləri üçün xüsusi bölmədə yerləşdirilib, həm də sosial şəbəkələrdə geniş yayılıb.

Könüllü fəaliyyət göstərmək üçün müraciət forması: <http://diaspor.gov.az/volunteers/>

AZƏRTAC
2020, 23 yanvar

Niderlandda keçirilən turizm sərgisində erməni təxribatının qarşısı alınıb

Niderlandın Utrext şəhərində yerləşən “Yaarbeurs” beynəlxalq sərgi kompleksində ənənəvi turizm sərgisi təşkil edilib.

AZƏRTAC Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasından Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə daxil olan məlumata istinadla xəbər verir ki, sərgidə Ermənistanı 3, Gürcüstanı 8 turizm şirkəti təmsil edib.

Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi Emil Əliyev sərgi ilə tanışlıq zamanı nümayiş olunan materiallarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı təxribat halları müşahidə edib.

Ermənistanı təmsil edən turizm şirkətlərinin təqdim etdikləri bukletlərdə, eyni zamanda, Gürcüstanın “GroosCom Travel” və Niderland Krallığının “Kaukasus Reisen Plus” turizm şirkətlərinin təbliğat materiallarında Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri ilə bağlı yanlış informasiyalar yer alıb.

Sərgidə Gürcüstanın və Niderland Krallığının turizm şirkətləri Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının başqa rənglə göstərildiyi, həmin ərazilərin “Nagorno Krabakh Republic” və “Artsakh” kimi qeyd olunduğu xəritələrdən istifadə ediblər.

Təxribat əməli mübahisəyə səbəb olub və Emil Əliyev tələb edib ki, xəritələr və bukletlər dərhal sərgidən yığılırsın. Onun bu təklifi ciddi etirazla qarşılanıb, hətta mübahisə zamanı şirkət nümayəndələri soydaşımıza fiziki təzyiq göstərərək, onu stenddən uzaqlaşdırmağa cəhd ediblər.

Gürcüstan turizm şirkətlərinin təmsilçiləri guya sərgi üçün başqa xəritə əldə edə bilmədiklərindən bu xəritədən istifadə etdiklərini və yalnız sərgi salonunun rəhbərliyi təlimat verərsə, hər hansı qadağa mexanizmi olarsa, xəritəni yığılırcaqlarını bildiriblər.

Emil Əliyev dəfələrlə təşkilatçılarla görüşüb və onun ciddi səyi, təkidi təxribat xarakterli materialların sərgidən yığılırılması ilə nəticələnib.

Təşkilatçılara yanvarın 19-dək sərgiyə gündəlik nəzarət ediləcəyini bildirən E.Əliyev deyib : “İsrarla tələb edirik ki, təxribat elementləri daşıyan xəritə və bukletlər yenidən istifadə olunmasın”.

AZƏRTAC
2020, 17 yanvar

“Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik”

Aydin Karaca: “Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir”

Fuad Hüseyinzadə

Almaniyada fəaliyyət göstərən AZE Nakhchivan-Köln SK klubunun prezidenti Aydin Karacanın müsahibəsini təqdim edirik:

- Aydın bəy mümkünsə oxucularımıza özünüz barənizdə məlumat verərdiniz.

İlk öncə mənə oxucular tanımaq üçün azərbaycanlı qardaşlarımızla bizim aramızda körpü yaratdığımız üçün sizə təşəkkür edirəm. 1967-ci il iyunun 16-da Türkiyənin Akhisar qəsəbəsində dünyaya gəlmişəm. 1979-cu illərdə Almaniyaya ailəlikcə köç etdik. Burada orta məktəbi bitirdik və həyatımıza davam etdik. Futbola marağım isə kiçik yaşlarımdan olub. Çox kiçik yaşlarımdan futbol həyatına atıldım. 7 yaşında olanda Türkiyədə futbol oynamağa başladım, 11 yaşında olanda isə Almaniyanın “PSV-Köln” komandasında oynamağa başladım. 1995-ci ildə “Fatihspor” futbol komandasını qurduq.

Daha sonra bu komandanın adı dəyişdik. 1996-cı ildə komandamız “JSV Köln-96” adlandı. 1996-cı ildən bugünə qədər bu futbol komandasına rəhbərliyə davam edirəm. Bundan başqa “Atletiko Köln-96” futzal komandamız da fəaliyyət göstərir.

- Necə oldu ki, bu Azərbaycan adına futbol komandası qurmağa qərar verdiniz? Niyə məhz Naxçıvan? Naxçıvanla sizi bağlayan bir səbəb var idimi?

Bizim Avropada Türkiyə türkləri olaraq sayımız, demək olar ki, 10 milyona yaxındır. Yalnız Almaniyada yüzlərlə Türkiyə adı ilə bağlı futbol komandalarımız fəaliyyət göstərir. Digər Avropa ölkələrini də bura qatsaq belə klublarımızın sayı minə çatır. Apardığım araşdırmalara görə Avropada Azərbaycan adına professional anlamda fəaliyyət göstərən klub yoxdur. Biz AZE Nakhchivan-Köln SK klubunu təsis etdiyimiz zamanlarda Avropada yalnız Avstriyanın paytaxtı Vyanada “Qarabağ” klubu vardı. Aldığımız son məlumatlara görə o klub da satılıb. Bu hal, əlbəttə təəssüfedicidir. Arzu edərdik ki, Avropada Azərbaycan adına futbol klublarının sayı çoxalsın. Bu cür olması Azərbaycan futbolunun inkişafına ciddi töhfə verə bilər. Hazırda Avropada fəaliyyət göstərən peşəkar Azərbaycan klubu yoxdur. Biz də qərar verdik ki, Azərbaycanla bağlı olan futbol klubu təsis edək. Bununla bağlı bir araşdırma etdik. Sevindirici haldır ki, “Qarabağ” futbol klubu artıq Avropada tanınır, Bakının güclü “Neftçi” və digər klubları var. Naxçıvan kimi qədim tarixi və zənginlikləri olan bir bölgənin beynəlxalq arenada tanınan futbol klubu yoxdur, eyni zamanda blokadada olan muxtar vilayətin tanınmasına ehtiyac olduğunu düşünürük. Naxçıvanın tanınması demək, Azərbaycanın tanınması deməkdir. Həm də Azərbaycan tarixinə baxdığımız zaman bu bölgə həm tarixin həm də tarixi şəxsiyyətlərin vətəni olub. İnanıram ki, komandamızla Avropada Azərbaycanın səsi daha güclü eşidiləcək.

- Perspektivdə hansı planlar var, məqsəd və hədəflər nədən ibarətdir?

Futbolda səbr çox önəmlidir. Əgər gələcəyə yönəlik uğur əldə etmək istəyirsinizsə mütləq səbir edəcəksəniz. İlk növbədə uşaq futbolunun inkişafı barədə düşünmək lazımdır. Bir çox komandaların uğursuzluqlarının əsas səbəbi uşaq futbolunu inkişaf etdirib əsas heyətə gənc oyunçu verməməsidir. Bunun nəticəsində maddi potensial transferlərə sərf edilir. Bu da gələcək dövərdə maliyyə sıxıntılarının yaranmasına səbəb olur. Biz əsas diqqəti gənc oyunçuların yetişməsinə, futbolçu bazasının formalaşdırılmasına yönəltməyə qərarlıyıq.

Komandanı qurmaqda digər məqsədlərimizdən biri də Azərbaycanın futbol klubları üçün təlim məşq mərkəzi formalaşdırmaqdır. Gələcəkdə Azərbaycan futbol komandaları Kölnə gələrək təlim məşq toplanışlarını məhz bizim mərkəzimizdə həyata keçirə bilərlər. Bir sözlə, Azərbaycanla Avropa arasında körpü olmağı hədəfləyirik. Bu, Azərbaycan klubları üçün də əlverişli imkan deməkdir.

- Bu yaxınlarda mətbuatda gedən məlumatlardan məlum olur ki, klubun akademiyasını qurmağa qərar vermişiniz. Avropada, xüsusən Almaniyada uşaq futbolunu inkişaf edib. Bu təcrübədən yararlanacaqsınız mı?

Haqlısınız. Avropa uşaq futbolunda çox böyük yol qət edib. Bu anlamda Avropanın təcrübəsindən yararlanmaq mümkünsüzdür. Hollandiyanın, xüsusən “Ayaks”ın təcrübəsindən yararlanmağı qərara almışıq. Avropanın digər komandaları ilə əməkdaşlıq edərək onların da təcrübələrindən yararlanmağı planlaşdırırıq.

- Azərbaycan qurumları, xüsusən AFFA ilə əməkdaşlıq etməyi planlaşdırırsınız mı?

- Bütün qurumlarla qapımızın açıq olduğunu, bəyan etmək istəyirəm. AFFA ilə əməkdaşlığa maraqlıyıq və bu məqsədlə AFFA rəhbərliyinə də müraciət etmişik. Ümid edirik ki AFFA rəhbərliyi müraciətimizi müsbət dəyərləndirəcək və bizimlə yaxından əməkdaşlıq edəcək. Eyni zamanda media vasitəsilə Azərbaycan futbol klublarına da müraciət edərək onlarla əməkdaşlığa hazır olduğumuzu bəyan etmək istərdim.

Bu arada, qeyd edirəm ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası rəhbərliyinə razılığımızı bildirmək istərdim. İlk gündən komandamıza göstərilən diqqətdən və mənəvi dəstəyindən dolayı Naxçıvan MR Gənclər və İdman Naziri Azad Cabbarova təşəkkür edirəm.

- Bu yaxınlarda AZE Nakhchivan Köln SK-nın rəsmi açılış tədbiri olacaq. Hazırlıqlar nə yerdədir?

- Açılışımız 15 fevral 2020-ci il tarixində Almaniyanın Köln şəhərində keçiriləcək. Açılışa bir çox yerli alman futbol mütəxəssisləri, başqa ölkələrin də futbol ekspertləri dəvət olunub. Klubumuzun strategiyası, məqsəd və vəzifələrini qonaqlarımıza və mediaya açıqlayacağıq. Komandamızın açılışında iştirak etmək arzu edənlər, "Facebook"da fəaliyyət göstərən səhifəmiz vasitəsi ilə bizi tapa və buradan müraciət edə bilər.

Palitra. - 2020. - 14 yanvar. - № 3. - S. 7.

Prezident Kitabxanasında diasporla bağlı elektron kitabxana layihəsinin təqdimatı olub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasında kitabxananın və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşlarının iştirakı ilə “**Azərbaycan diasporu**” elektron kitabxana layihəsi istifadəyə verilmişdir. Təqdimat mərasimində həmçinin Azərbaycan diasporu ilə bağlı tədqiqat aparan alimlər iştirak etmişlər.

Kitabxananın direktoru Mayıl Əhmədov yeni layihə haqqında bildirmişdir ki, azərbaycanlılar zaman-zaman müxtəlif səbəblərdən dünyanın bir sıra ölkələrinə səpələnmişlər. Yalnız Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra xaricdə yaşayan soydaşlarımızla əlaqələr genişlənmiş və Azərbaycan diasporunun təşkilatlanmasının yeni mərhələsi başlanmışdır. Bu gün dövlətimiz onun ərazisindən kənarında yaşayan azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsinə təminat verir və onlara hamilik edir. M. Əhmədov qeyd etmişdir ki, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününün bayram kimi qeyd edilməsi, dünya azərbaycanlılarının qurultaylarının və forumlarının keçirilməsi, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Xartiyasının qəbul edilməsi, diaspor sahəsində qanunvericilik aktlarının təkmilləşdirilməsi, dövlətimizin başçısının diaspor təşkilatlarının nümayəndələri ilə müntəzəm olaraq görüşlərinin keçirilməsi Prezident Kitabxanasının mövcud elektron resursunun yenidən sistemləşdirilərək və materiallarla zənginləşdirilərək elektron kitabxana kimi oxuculara təqdim edilməsini zəruri etmişdir.

İstifadəçilərə təqdim edilən “Azərbaycan diasporu” elektron kitabxanası 7 fəsildən və 19 bölmədən ibarətdir. “**Tarix**” adlanan və beş bölmədən ibarət birinci fəslin “Mühacirət tarixi” adlanan bölməsində Azərbaycan diasporunun təşəkkül və formalaşmasına səbəb olan amillər təhlil edilir, müəyyən ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və digər səbəblər nəticəsində tarixi-etnik ərazilərindən kənara zorla, yaxud könüllü mühacirət edərək, xaricdə kompakt icma halında yaşayan, milli-mədəni mənsubiyyətini qoruyub saxlayan və inkişaf etdirən, tarixi vətəni ilə mütəmadi əlaqələr quran həmvətənlər haqqında məlumat verilir. Hazırda Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, dünyanın 70-dək ölkəsində təqribən 50 milyona yaxın azərbaycanlının yaşadığı qeyd edilir. Bu fəslin “Sovet dövrü” adlanan bölməsində 1920-ci ilin aprelində Azərbaycanda bolşeviklər hakimiyyətə gəldikdən sonra Xalq Cümhuriyyətinin qurucularına və dövlət

orqanlarında çalışanlara qarşı kütləvi həbslər həyata keçirilməsi nəticəsində Sovet Azərbaycanından ilk mühacirət dalğasının başlaması, təqiblərdən canını qurtaranlar və onların ailə üzvləri müxtəlif yollarla xarici ölkələrə, əsasən də Türkiyəyə qaçmaları haqqında məlumat verilir. Bu bölmədə həmçinin mühacir təşkilatlarının yaranması, mühacir mətbuatı, XX əsrin 80-ci illərində fəaliyyət göstərən Xaricdə Yaşayan Həmvətənlərlə Azərbaycan Mədəni Əlaqədar Cəmiyyəti haqqında ətraflı məlumat verilir. “Müstəqillik dövrü” adlanan bölmədə Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı görülən işlər, Dünya Azərbaycanlılarının qurultayları barəsində istifadəçilər ətraflı məlumatlandırılır. Bu fəslin “Heydər Əliyev və Azərbaycan diasporu” adlanan bölməsində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəlik və Birlik günü haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı, Ümummilli liderin Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşlərdə çıxışları və nitqləri, xaricdə yaşayan soydaşlarımıza ünvanlandığı müraciətləri, diaspor təşkilatlarına və soydaşlarımıza məktubları, dünya azərbaycanlılarının Heydər Əliyevə təbrikləri və müraciətləri öz əksini tapır. “Prezident İlham Əliyev və Azərbaycan diasporu” adlanan beşinci bölmədə dövlət başçısının Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə müxtəlif görüşlərdə çıxışları və nitqləri, o cümlədən ötən ilin dekabrında Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımızın rəhbərləri ilə görüşündə çıxışı, diaspor nümayəndələrinin qəbulları haqqında materiallar, xaricdə yaşayan soydaşlarımıza müraciətləri, diaspor təşkilatlarına və soydaşlarımıza məktubları toplanılmışdır.

Elektron kitabxananın **“Azərbaycançılıq”** adlanan ikinci fəslində azərbaycançılıq ideologiyasının mahiyyəti haqqında məlumat verilir, bu ideyanın əsrlər boyu formalaşan çoxmillətli Azərbaycan xalqını birləşdirən, müstəqilliyin qorunmasına, demokratik inkişafa və hüquqi, sosial dövlətin qurulmasına xidmət edən bir dəyərlər sistemi olduğu vurğulanır.

“Qurultaylar və Forumlar” adlanan üçüncü fəslin birinci bölməsində dünya azərbaycanlılarının I, II, III, IV qurultaylarının sənədləri və materialları ayrıca bölmələr şəklində öz əksini tapır. İkinci bölmədə isə “Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları rəhbərlərinin I Forumu” haqqında materiallar da ayrıca bölmə şəklində istifadəçilərə təqdim edilir.

Elektron kitabxananın **“Qanunvericilik”** fəslində dörd bölmədən ibarətdir. “Qanunlar” adlanan birinci bölmədə xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunlarının, “Fərmanlar” bölməsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması və fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərin tam mətnləri öz əksini tapır. “Sərəncamlar” bölməsində Azərbaycan diasporunun inkişafındakı xidmətlərinə görə diaspor fəallarına təltif edilmələri ilə bağlı və diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin gücləndirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamlarının mətnləri yerləşdirilib. “Qərarlar” bölməsində isə parlamentin dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü münasibətilə qəbul etdiyi qərarların və Nazirlər Kabinetinin Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi haqqında qərarlarının mətnləri əks etdirilir.

“Diaspor təşkilatları” fəslində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin materialları əsasında 48 ölkədə fəaliyyət göstərən 556 diaspor təşkilatı, onların rəhbərləri, ünvanları və əlaqə vasitələri haqqında yığcam məlumatlar istifadəçilərə təqdim edilir.

“Elektron resurslar” adlanan fəslində Azərbaycan diasporu haqqında 1500-dən artıq kitab və seçmə məqalənin elektron versiyaları yerləşdirilib.

Elektron kitabxananın **“Bibliografiya”** fəslində üç bölmədən ibarətdir. “Kitablar” bölməsində bu mövzuda Azərbaycan, rus və ingilis dillərində 130-dan artıq kitabın, “Avtoreferatlar” bölməsində 18 avtoreferatın, “Dövrü mətbuat” bölməsində isə 3000-ə yaxın məqalənin bibliografik təsviri verilir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov təqdimat mərasimində çıxış edərək xaricdə yaşayan soydaşlarımızın təşkilatlanması və diaspor quruculuğu istiqamətində görülən işlər, qarşıda duran vəzifələr haqqında ətraflı söhbət açmışdır.

Müzakirələrdə Kanada Azərbaycan Əməkdaşlıq Assosiasiyasının sədri, VATERLOO Universitetinin professoru İlham Axundov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru Elçin Əhmədov, AMEA Tarix İnstitutunun Azərbaycan diasporu şöbəsinin müdiri, tarix üzrə elmlər doktoru Məryəm Seyidbəyli, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Yəhya Babanlı çıxış edərək təqdim edilən layihə barəsində fikirlərini söyləmiş və təkliflərini bildirmişlər.

“Azərbaycan diasporu” elektron kitabxanası <http://diaspora.preslib.az/> subdomenində yerləşdirilib və müntəzəm olaraq yenilənir.

Respublika.- 2020.- 11 yanvar.- № 4.- S. 5.

Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi sarsılmaz mənəvi birliyimizdir

Tahir Aydınoglu

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə duyğu-düşüncələrini və səmimi təbrikini ifadə edən V çağırış Milli Məclisin deputatı, fəlsəfə doktoru Cavanşir Feyziyev qəzetimiz üçün verdiyi müsahibədə bildirdi:

– Dünya azərbaycanlılarının müasir milli həmrəylik duyğularının kökündə hələ qədim Dədə Qorqud eposunda iz qoymuş yurd birliyi hissləri dayanır. “Çal qılıncını, Qazan xan, gəldim!” – deyərək gündə bir-birinin harayına yetişən ulu babalarımızın yurd birliyi hissləri böyüyüb milli həmrəyliyə çevrilməyəydi, XX əsrin son onilliyində dünyanın ən mürəkkəb geosiyasi məkanlarından birində– Cənubi Qafqaz – Xəzəryanı bölgədə Azərbaycan dövlətini yaratmaq, qorumaq və beynəlxalq birliyin suveren subyektinə çevirmək mümkün olmazdı.

Zaman-zaman genetik yaddaşımızdan ayılıb bu günümüzdə qovuşan birlik hissləri xalqımızı mübarizəyə qaldırmış və həmrəylik ideallarının yenilməzliyini bir daha sübut etmişdir. Ən yaxın keçmişimizdə – Sovet İttifaqının çökdüyü, milli münaqişələrin kəskinləşdiyi, ermənilərin tarixi torpaqlarımıza haqsız iddia qaldırdığı, millətimizin saxta ittifaqda təkləndiyi sarsıntılı günlərdə –1989-cu il dekabrın sonunda Azərbaycan xalqı tarixi ərazisinin bölünməsinə “yox!” deyərək SSRİ-nin və İranın Naxçıvandan keçən sərhədi boyunca böyük yürüşə başladı. Birlik idealının hakim kəsildiyi xalq Araz çayının hər iki sahilində tikanlı dəmir məftilləri qırıb tökdü, Azərbaycanın Şimalı və Cənubu arasındakı sərhəd dirəklərini yerindən oynatdı.

İki yüz il davam edən əsarət xofuna sinə gərən azərbaycanlılar həftələrlə sərhəd zolağında toplaşaraq, birlik şüarları səsləndirdilər. Arazı keçərək əl-ələ tutdular, milli həmrəyliyin görkünü yaratdılar.

Müsahibimiz Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün ümumxalq bayramı kimi qeyd edilməsi tarixindən söz açaraq dedi:

– Bu möhtəşəm milli birlik aktını tarixiləşdirmək missiyasını isə böyük siyasətçi Heydər Əliyev həyata keçirdi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev 1991-ci ilin 16 dekabrında xalqımızın milli həmrəylik coşğusunun sərhədləri dağıdıb dünyaya qanad açdığı 31 dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etdi. Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyev “Kitabi-Dədə Qorqud”dan başlayaraq, klassik fikir abidələrimizdə xalqımızın ali mənəvi keyfiyyəti kimi bəslənilib yetişdirilən milli bütövlüyün bu yenilməz təməli üzərində həmin birliyin çağdaş ideologiyasını – azərbaycançılıq ideologiyasını irəli sürdü və milli həmrəylik salnaməmizin XXI əsr səhifəsini yazdı.

Ötən 28 ildə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü hər dəfə planetimizin ən müxtəlif məkanlarında yaşayan həmvətənlərimizi böyük milli idealımız – Azərbaycan və azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşdirən nəhəng bir virtual məkan–mənəvi cəhətdən bütövləşən Azərbaycan yaradır. Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin 28 ili həm də məhz həmin dövrdən etibarən dünya azərbaycanlılarının getdikcə daha yüksək səviyyədə təşkilatlanması tarixi olmuşdur. Əvvəlki 12 ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin, son 16 ildə isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması– dövlətimizin yürütdüyü milli siyasətin mühüm tərkib hissəsi olmuşdur. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu ulu öndərin dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi gücləndirmək, milli-mənəvi birliyinə nail olmaq arzusunun gerçəkləşməsi yolunda səmərəli fəaliyyətini ildən-ilə genişləndirir.

– Görülmüş məqsədyönlü işlərin nəticəsində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü 70-dən çox ölkədə 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının və beynəlxalq aləmdəki dostlarımızın-tərəfdarlarımızın bayram etməsi artıq bir ənənə halını almışdır. Azərbaycan dövlətinin milli siyasətinin bu istiqamətdəki əsas strategiyası ölkədə və xaricdə yaşayan azərbaycanlıların dünya miqyaslı həmrəyliyinə nail olmaq, bu həmrəyliyi dövlətimizin daha da gücləndirməsinə, onun milli maraqlarının beynəlxalq səviyyədə qorunmasına, həmvətənlərimizin mədəni-siyasi hüquqlarının müdafiəsinə, soydaşlarımızın dünyanın hər yerində öz milli xüsusiyyətlərini nəinki saxlamasına, həm də inkişaf etdirməsinə səfərbər etməkdən ibarətdir.

Biz fəxr edə bilərik ki, Azərbaycandan kənar – başqa ölkələrdə yaşayan və çalışan azərbaycanlıların mütləq əksəriyyəti öz ata yurduna bağlıdır. Azərbaycan Respublikasının suverenlik əldə etməsi, son iyirmi ildə böyük inkişaf yolu keçməsi, müstəqil siyasət yeritməsi, qlobal siyasi, iqtisadi və mədəni inteqrasiyanın mərkəz dövlətlərindən birinə çevrilməsi və bütün bunların nəticəsi olaraq, dünyanın hər bir yerində yaşayan yurddaşlarımızla Vətən arasında sıx münasibətlərin qurulması, onlar üçün burada hər cür əlaqələri inkişaf etdirməyə şəraitin yaradılması, Vətən naminə beynəlxalq miqyasda çalışmalarına dövlətimiz tərəfindən güclü stimül verilməsi, əlbəttə ki, respublikamızda və ya başqa bir ölkədə məskunlaşmasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlıda böyük ruh yüksəkliyi və milli qürur hissi yaradır.

Azərbaycan naminə həmvətənlərimizin birləşib güclənmə zərurəti, həm də müstəqil dövlətimizin qarşılaşdığı ən böyük problemdən – ermənilərin torpaqlarımızın bir hissəsini işğal etməsi və bununla da beynəlxalq hüququn müvafiq normalarını cinayətkarına pozması faktından qaynaqlanır. Məhz bu məsələdə dünya azərbaycanlılarının maraqları mütləq şəkildə birləşir və burada heç bir fikir ayrılığı yoxdur. Həmin maraqların təmin olunmasına yönəlmiş təşəbbüslərin vahid bir məqsəd ətrafında səfərbər edilməsi bu gün dünya azərbaycanlılarının fəaliyyətinin məğzini təşkil edir. Heç şübhəsiz ki, bu təşəbbüslərin əlaqələndirilməsi daha yetkin və kəsərli formada aparılmalıdır.

Dərindən duyduğumuz bu zərurət səbəbindən son illərdə Azərbaycan diasporu özünün strateji məqsədlərində xeyli irəli getmiş, dünyanın ən təhlükəli diasporlarından biri olan, yalnız dar millətçilik

maraqlarından çıxış edən erməni diasporuna layiqli cavab verə biləcək qədər güc toplamışdır. Bu, həm də strateji planda ona görə gərəkli olmuşdur ki, Azərbaycan öz torpaqlarını, nəyin bahasına olursa-olsun, işğaldan azad etdiyi təqdirdə beynəlxalq siyasət, hüquq və diplomatiya müstəvisində erməni arsenalını neytrallaşdırmaq və dağıtmaq mümkün olsun. Bu gün isə diasporumuzun əsas məramı – Azərbaycan həqiqətlərini özünün gerçək dəyərində dünyaya təqdim etməkdən və Qarabağ məsələsinə görə qaçılmaz olan daha ciddi sınaq və mübarizələri proqramlaşdırmaqdan ibarətdir.

Həmvətənlərimiz beynəlxalq siyasətin ön cinahında yer alan Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərindən fərlənlənərək, onun tərəqqisi naminə daha sıx birləşmək, güclənmək, fəaliyyətlərini ən zəruri və məqsədayönlü istiqamətlərdə qurmaq və irəlilətmək üçün bu gün real tarixi şans əldə etmişlər. Bu imkanlardan yararlanmaqla, onlar qarşıdakı illərdə doğma Vətən torpağına ayaq basanda, daha qüdrətli Azərbaycanla nəfəs-nəfəsə dayanacaq, qürur duyacaq, “Bu inkişafda, çiçəklənmədə mənim də payım var!” – deyə biləcəklər.

Başa çatan və təzələnən təqvim illərinin qovuşduğu məqamı, eyni zamanda, milli həmrəylik günü kimi müqəddəs amal çevrəsində qeyd edən 50 milyonluq soydaşlarımızı hər iki əziz bayram münasibətilə səmimi təbrik edirəm. Arzu edirəm ki, Yeni ildə xalqımızın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öndə olmaqla, ağırlı problemlərinə birdəfəlik son qoyulsun, hər bir soydaşımız Ana Vətənə xidmətdə yeni uğurlar qazansın! Qoy üçrəngli bayrağımız dünyanın hər yerində qazanacağımız qələbələrin başı üstündə dalğalansın!

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.8.

Mübarək gün

Əkbər Qoşalı,

Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri

Həmrəylik münasibətlər sistemində hansı yeri tutur? İnsanlar nə üçün həmrəy olmalıdır? Əks-təqdirdə nə baş verər? Həmrəylik bizim xalq üçün hansı kateqoriya hadisədir və nə dərəcədə önəm daşıyır? Və nəhayət, XX yüzilliyin 90-cı illərindəki həmrəylik çağırışları ilə XXI yüzilliyin 20-ci ili ərəfəsindəki çağırışlar arasında nə kimi fərqlər var?

Bəli, suallar çoxdur. Bir çox sual bayram ərəfəsi verilməyə də bilər. Əlbəttə ki, həmrəylik institutu barədə yalnız təqvimin son günündə düşünməməliyik; lakin bayram günü özlüyündə, həm də hesabat günü deyilmi? Nə etmişik? Nə edirik? Nə edəcəyik?-- deyə öz -özümüzə sual verməyin ümumi işimizə yalnız xeyri dəyər.

Ötən yüzilliyin sonlarında, xalqımızın tarixi iradəsinin ifadəsi olaraq, o taylı – bu taylı Azərbaycan arasında insani, milli-mədəni, iqtisadi və təbii, qohumluq bağlarını bərpa etmək məqsədi ilə (rəsmi olaraq, “SSRİ--İran sərhədi” adlanan) köksüz maneələrin, sərhəd çəpərlərinin sökülməsi, mühəndis-texniki qurğuların götürülməsi prosesini başlanan Vətən övladları, bugünüümüzü yalnız xəyal edərdi (yəqin ki)... O illər xəyal, romantika, həvəs, sevdə, eşq... illəri idi. Və bu da təbii sayılmalıdır. Bununla belə, o xəyalları gerçəklilyə çevirmək, o sevdalı, eşqli və qanadlı duyğuları ictimai-siyasi müstəvi üzərində maddiləşdirmək, məsələyə peşəkar münasibət göstərmək barədə düşüncələr də vardı.

Uzun onilliklər boyu bir-birinə həsrət qalan millətimizin Arazın hər iki sahilində sərhəd yürüşü, sərhəd dirəklərinin yıxılışı, millətin çay qırağında həftələrlə gecə-gündüz dirənişi, çağırışlar... dünya ekran-efirini Azərbaycana, Naxçıvana cəlb etdi.

Həmrəylik günü birləşmək istəyinin simvolik nişanəsidir.

Sov. İKP MK, Azərbaycan KP MK, Komunist Partiyasının yerli orqanları, özəlliklə, SSRİ Sərhəd Qoşunları Komandanlığının yaratdığı bütün maneələrə, özünüqoruma hərəkətlərinə baxmayaraq, genişlənən xalq hərəkəti, xalqın arzu və istəklərinin gur ifadəsi “Sərhəd hərəkəti” aksiyaları, o illərdə Ümumittifaq miqyasında genişlənən demokratik hərəkətin sonucunda, “SSRİ--İran sərhədi” boyunca çəkilən sərhəd çəpərləri elliklə söküldü... Bu sətirləri bu gün – müstəqilliyinin bərpasından 28 il keçəndən sonra, özüm 47 yaş içindəyəkən yazmaq o qədər də həyəcanverici olmaya bilər. Yazdıqlarım da həyəcan yaratmaz bəlkə, ancaq o illərdə, o şərtlər içində sərhəd sökən insanların həyəcanını təsəvvür etməyə, “Sərhəd sökən əllər var olsun!”-- deməyə gücümüz çatır...

Beləliklə, uzun ayrılıqdan sonra ilk dəfə Arazın hər iki tayında olan qohumların, soydaşların bağlantı qurmaq, ünsiyyət yaratmaq imkanları yarandı, sadələşdirilmiş keçid məntəqələri təşkil edildi... Bu, bir hadisə idi!

Nəhayət, 1991-ci ilin 16 dekabrında bu planda ikinci böyük hadisə yaşandı! Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının birliyini yaratmağın önəmini nəzərə alaraq, dekabrın 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etdi! Bu barədə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi 6 bənddən ibarət mühüm (tarixi) qərar qəbul etdi.

Tarixi qərar bu şəkildə idi:

--31 Dekabr Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü elan olunsun və hər il bayram edilsin.

--Həmin gün Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində iş günü hesab edilməsin.

--31 dekabrın Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü kimi bütün Azərbaycan Respublikasında rəsmi qeyd edilməsi üçün qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında Azərbaycan Respublikasının Ali Sovetinə təklif verilsin.

--Naxçıvan Muxtar Respublikasının şəhər və rayon məclislərinə tapşırılsın ki, bayram günləri demokratik təşkilatların iştirakı ilə təntənəli mərasimlər hazırlayıb həyata keçirsinlər.

--Akademik Yusif Məmmədəliyev adına Naxçıvan Dövlət Universitetinə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan şöbəsinə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Naxçıvan vilayət şöbəsinə, Xalq Təhsili Nazirliyinə tapşırılsın ki, 31 dekabr Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik gününə həsr olunmuş elmi konfrans keçirsinlər.

--Sərhəd çəpərlərinin bərpası qanunsuz hesab edilsin və istehkam qurğularının ləğv olunmasını təmin etmək üçün deputat komissiyası yaradılsın”.

Bəli, Kürəkçay, Türkmənçay, Gülistan kimi gözəl adlı, qara bəxtli “müqavilələr”dən keçmiş milli tariximiz Naxçıvanda yenidən doğulur, dirçəlir, boy verib görsənir, çiçəkləyirdi...

Azərbaycan xalqı minilliklər boyu öz doğma torpaqlarında yaşayaraq, dünya sivilizasiyasına böyük töhfələr verib. Savaşlar, köçlər, devrimlər, çevrilmələr, çatışmalar, habelə, ümumən dünyada gedən müxtəlif ictimai-siyasi proseslər nəticəsində, Vətənimiz parçalanmış, həmvətənlərimizin bir qismi öz yurd-yuvalarından didərgin salınmış, qaçqın və məcburi köçkünlüyə vadar edilmiş, bir-birindən ayrı düşmüşdür. Bununla bərabər, iş tapmaq, yüksək təhsil almaq və s. məqsədlə doğma Vətəni tərk edərək başqa ölkələrdə qərar tutan həmvətənlərimiz də vardır. Beləliklə, azərbaycanlılar dünyanın dörd yanına yayılıb. Uzaq diyarlarda da böyük “Azərbaycan icmaları”, “Azərbaycan evləri” yaranıb.

31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü dünyanın dörd yanında soydaşlarımız tərəfindən bayram kimi qeyd olunur. Həmrəylik günü diasporumuz üçün önəmli hadisəyə, əziz bayrama çevrilib.

Təsadüflər təsadüfi deyil: Həmrəylik günümüz təqvim ilinin son gününə düşür. Biz burada sözgəlişi “düşür” ifadəsini işlətsək də, əslində, öz yaxşı işlərimiz, milli davamız, dövlətçilik şüurumuz və xalqı

duygularımızla – bütün bunların toplamında hərəkətlərimiz, işimizlə 31 dekabrı ilin zirvəsinə qaldırmalıyıq, günlər gününə yüksəltməliyik. Bu yolda əmək sərf edən, iş görən, mübarizə aparan bütün həmvətənlərimizə salam-sayğılar olsun!

31 dekabra tuş gələn həmrəylik günümüz, təqvim ilinə yekun vuran fikirlər, çalışmaları, əməllərlə özünəxas dərinlik və üfün qazanır, -- fikrimə inanıram. İnanıram ki, yazının başlanğıcındakı suallar hər birimizin özümüzə verdiyimiz suallar olmaqla öz cavabını tapır. Nə qədər insan var, o qədər sual var. Eləcə də, nə qədər insan var, o qədər cavab var. İndi bizim sual daşlarını ətəyimizdən töküüb, cavab daşlarını yığmaq vaxtıdır. Ona görə ki:

--respublikamızın ərazi bütövlüyü hələ bərpa olunmayıb;

--dünya azərbaycanlıları öz vətənləri ilə bağlarını daha da möhkəmləndirməlidirlər;

--azərbaycanlılar dünyanın dörd yanında heç də eyni adla tanınmış, eyni adla çağrılmır (azərbaycanlı, qaşqay, qarapapaq, avşar, Qərbi azərbaycanlı, Şərqi azərbaycanlı, İraq türkməni, Suriya türkməni, qızılbaş, ələvi və s.);

--öz dədə-baba torpağında yaşayan soydaşlarımız, “dədə-babalıq”, sonradan köçmüş həmvətənlərimiz də vətəndaşlıq hüququndan gərəyincə istifadə edib, vətəndaşı olduğu ölkənin ictimai-siyasi həyatında arzuolunan səviyyədə iştirak etmir (bir çox halda);

--illər öncənin romantikası sanki öz varlığını qərribə şəkildə sürdürür və gah batıb, gah üzə çıxmaqla təzahür edir, əslində, bizə romantikanın tam öləzimedən öz varlığını pragmatizm aləminin içində sürdürməsi lazımdır;

--dünya azərbaycanlılarının yeganə müstəqil dövlətinin çıxarları heç də bütün dünya azərbaycanlıları tərəfindən eyni gücdə, eyni məhəbbətdə qorunmur və s.

Əziz oxucu, bu qeydlərlə kimsə razılaşar, kimsə razılaşmaya bilər. Qarşılıq olaraq, uğurları sadalaya bilərik, mən də bir xeyli uğurlardan söz açə biləərəm. Əlbəttə, uzaq ellərdə isti Vətən guşəsi yaradan həmvətənlərimiz var, yaxşı diaspor təşkilatlarımız var, yerli şəraitə inteqrasiya olunmuş, uğur qazanmış şəxsiyyətlərimiz var, yaxşı səfirlərimiz, diplomatlarımız var... Ancaq bu əziz gün ərəfəsində mən uğurlardan arxayınlaşmaq “üslub”unda deyil, problemləri etiraf edib, o problemlərin üstünə getmək xəttində düşünməyi üstün tutardım. Məncə, biz, “problemlərimiz var, biz onları bilirək, etiraf edirik və həll etməyin yolunun, vaxtının da fərqi deyik”,-- deyə bilməliyik.

Heç şübhəsiz, dünya azərbaycanlıları ilə işin, diaspor təşkilatlarımıza qayğının şəxsən Prezidentimizin, Birinci vitse-prezidentimizin yüksək diqqətində olduğunu bilir və bundan qürur duyuruq. Yeniləşən komanda və irəli hədəfli çalışmaları ilə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəmizin təqdirəlayiq işini izləyir, bacardığımız qədər təbliğ edirik.

Heydər Əliyev Fondunun -vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərlik etdiyi beynəlxalq “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində düzənlənən tədbirlərə həmvətənlərimizin verdiyi dəstək, ümumən Azərbaycan həqiqətlərinin yayılması baxımından bir çox həmvətənimizin gördüyü işlər unudulmazdır.

31 dekabrda sonra 1 yanvar gəlir. Deməli, öz aramızdakı problemlərimizdən, hansısa umuküsülərdən silkinib, onları Yeni ilə daşımamalıyıq. Necə ki, qədim Novruz bayramında “ağrılığımız odda qalsın”, deyilir, yuxular suya danışılır, qulaqlar qonşu qapılarda xeyir xəbər dinşəyir... və bununla yanaşı, küsülülər barışır, xəstələrə “yastığımız yüngül olsun!”,- deyir, onlara tez sağalmalarını diləyirik... Bax, “cavan bayramımız” olan həmrəylik günümüə uyğun ayinlər icra etməliyik, – deyə düşünürəm.

Dövlətimizin Bayrağı uca, müstəqilliyimiz əbədi olsun!

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.9.

**Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı təbrik edib**

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 31 Dekabr– Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə rəsmi “Instagram” səhifəsində xalqımızı təbrik edib. Təbrikdə qeyd edilir:

“Əziz həmvətənlər!

Sizi 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və qarşıdan gələn Yeni il münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm. Qoy, Tanrı öz mərhəmətini xalqımızdan əsirgəməsin! Qoy, Yer üzündəki bütün azərbaycanlılar sağlam və xoşbəxt olsun! Bu bayram günündə sizə möhkəm cansağlığı, xoş ovqat, ailələrinizə sevinc və rifah arzulayıram”.

Xalq qəzeti.-2020.-8 yanvar.-№1.-S.1.

“Diaspor fəaliyyətində qadınların az olması mentalitetimizlə bağlıdır”

Mövlud Ahıskalı

Azərbaycan Ukrayna ilə strateji müttəfiq olmaqla yanaşı, bu ölkədə çoxsaylı soydaşlarımız yaşayır. Ölkəmizin xarici münasibətlərində Ukrayna özünəməxsus yer tutur. Azərbaycanla Ukrayna arasında nə dəniz, nə də quru sərhədlərin olmamasına baxmayaraq, iki ölkə arasındakı strateji müttəfiqlik münasibətləri durmadan möhkəmlənir və genişlənir. Ukrayna ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlər 31 yanvar 1992-ci ildə qurulub. Hər iki dövlət bir-birinin müstəqilliyini qısa müddətdə tanısa da, diplomatik nümayəndəliklərin açılması bir qədər sonra- ya təsadüf edir. Ukraynanın Azərbaycandakı səfirliyi 1996-cı il mayın 5-də fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyi isə 1997-ci il martın 17-də açılıb. Ölkələr arasındakı münasibətlər sürətlə, inkişaf edir. Bu günlərdə Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenskinin Bakı səfərindən sonra münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoydu.

Uzun illərdir Ukraynada yaşayan Azərbaycan cəmiyyətinin sədri Kifayət Cəfərova hazırda bu ölkədə soydaşlarımızın mədəni, ictimai durumu haqqında danışır:

-Bizim Azərbaycan məktəblərini yaratmaqda məqsədimiz təkə öz övladlarımızı yox, buradakı bütün uşaqları milli ruhda, vətənə bağlı böyütməkdir. Mənim iki övladım var: qızım həkimdir, oğlum Milli Polis idarəsinin Ağır Cinayətlər bölməsində çalışır. Hər iki övladım kiçik yaşlarından Ukraynada yaşamasına baxmayaraq, Azərbaycan dilində çox səlissə danışır, Azərbaycan həqiqətləri, mədəniyyətimiz, tariximiz, dəyərlərimiz haqqında məlumatlıdırlar. Gələcəkdə nəvələrimin də bu ruhda böyüməsinə çalışacağam ki, milli kimliklərini unutmasınlar, tarixi Vətənə, millətində bağlı olsunlar. Bu yöndə son zamanlar dünyanın müxtəlif ölkələrində Azərbaycan dili məktəblərinin fəaliyyətinə diqqətin gücləndirilməsi xüsusi təqdirəlayiqdir. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Diasporla İş üzrə Dövlər Komitəsinin açılışını etdiyi “Qarabağ” məktəblərini ayrıca bizim də motivasiyamızı artırır.

-Hazırda Xarkovda nə qədər azərbaycanlı var?

-Deyim ki, rəsmi olaraq 50 min azərbaycanlı yaşayır, amma əlbəttə ki, qeyri-rəsmi daha çoxdur. Bizim təşkilatda təmsil olunanlar da kifayət qədərdir. Bütün tədbirlərimizdə üzvlərimiz bir arada olur.

-Siz, ömrünüzün böyük bir hissəsini Ukraynada yaşamısınız, necə oldu ki bu ölkəyə köçəsi oldunuz?

-Azərbaycan Pedaqoji Universitetini bitirdikdən sonra bir müddət təyinatla İsmayılının Baskal kəndində müəllimə işlədim. 1985-ci ildə isə ailə qurub Ukraynanın Xarkov şəhərinə getdim və elə o vaxtdan burada məskunlaşmışıq. Burada bir müddət uşaq bağçasında işlədikdən sonra Xarkovda fəaliyyət göstərən “Xətai” Azərbaycan Cəmiyyətinə müraciət etdim. Bu təşkilatı çox vətənpərvər soydaşlarımızdan olan Mövsüm Həsənov yaratmışdı və onun fəaliyyəti, inkişafı üçün böyük əmək sərf edirdi. Təşkilata üzv

olduqdan sonra cəmiyyətin nəzdində həftəsonu Azərbaycan dili məktəbini yaratdıq, Bahar Nəsimova, Almaz Şıxəliyeva ilə birgə burada təmənnəsiz çalışmağa başladıq. Demək olar bir çox azərbaycanlı ailələrin övladlarını məktəbə cəlb etdik. Çox böyük həvəslə Azərbaycan dilini, ədəbiyyatın tarixini tədris edir, maraqlı təbirlər təşkil edirdik. Bu məktəb uzun illər bu məktəb fəaliyyətini davam etdirdi.

-Bəs, “Aynur Xatun” qadınlar cəmiyyətini yaratmaq ideyası necə yarandı?

-“Xətai” cəmiyyətinin qadın üzvlərinin sayının artması ilə təşkilatın tərkibində qadınlar şurası yaratdıq, 40 nəfərdən çox üzvümüz vardı. Biz artıq məktəbdə dərs deməklə kifayətlənməyib, buradakı qadınların, ailələrin problemləri ilə maraqlanırdıq, onları aradan qaldırmaqda soydaşlarımıza kömək edirdik. Təəssüf ki, bizim bəzi kişilər qadınlara həmişə problem yaradır, onların irəli getməsinə mane olmağa çalışırlar. Görürdüm ki, cəmiyyətdə qadınlara hər hansı qayğı yoxdur, qadınların probleminin həlli onlar üçün maraqlı deyildi, onlara münasibət çox səthidir. Bütün bu səbəblər yeni bir qadın təşkilatının ortaya çıxmasına zəmin yaratdı. Və beləliklə, qadınların problemlərinin həllində daha yaxından iştirak etmək üçün müstəqil təşkilat - “Aynur Xatun” qadınlar cəmiyyətini qurduq. Mövsüm Həsənov təşkilatın adını şahmatçı Aynur Sofiyevanın adı ilə əlaqələndirmişdi və deyirdi ki, istəyirəm burada şahmat klubu da yaradaq, uşaqlarımız daha ağıllı böyüsünlər.

...Xarkovun 11 rayonunda Azərbaycan dili məktəbi və şahmat kursları yaratdıq, heç bir maliyyə dəstəyimiz olmadan, üzvlük haqqı yığmadan çox böyük çətinliklə bütün bunların öhdəsindən gələ bildik. Təəssüf ki, bu gün maliyyə problemləri ilə əlaqədar cəmi 4 məktəbimiz fəaliyyətini davam etdirir.

-Ümumiyyətlə, Ukraynada azərbaycanlı qadınların hansı problemləri var?

-Qadınların problemi əvvəl də çox idi, indi də var. Onların hər probleminə dəstək göstərməyə çalışırıq. Adi bir misal çəkim, şagirdlərimizdən birinin atası qəfil rəhmətə getdi və ana 4 uşaqla tək, köməksiz qaldı. Cəmiyyətin sədri Mövsüm Həsənov uşaqlardan birini övladlığa götürdü, qalan uşaqları isə çox böyük çətinliklə internata düzəldə bildik. Qadının özünü isə işlə təmin etdik, daha sonra o xəstələndi, bu dəfə onun müalicəsinə yardım göstərdik. Yəni qadınların sosial, səhiyyə, ailə və digər problemləri həddindən artıq çoxdur.

-Sizcə diaspor rəhbərləri və fəalları arasında qadınlar niyə azdır?

-Bu bizim mentalitetimizlə bağlıdır, Ukraynada yaşasalar azərbaycanlı kişilərin düşüncəsi bir qədər fərqlidir: həyat yoldaşlarını ancaq evdar xanım kimi görmək istəyirlər. Təkcə Ukrayna yox, MDB üzrə ilk qadın cəmiyyətinin yaradıcısı mən olmuşam. Bu iş vətənpərvərlik, vaxt, əmək, zəhmət, ailənin dəstəyini tələb edir ki, heç də hər kəsdə bu imkanlar olmur.

-Təşkilatınız daha hansı istiqamətdə fəaliyyət göstərir?

-Bizim təşkilat istər Ukraynada, istərsə də Azərbaycandakı siyasi proseslərdən uzaqdır. Biz yalnız mədəniyyətimizi təbliğ edir, uşaqları milli ruhda böyütməyə çalışır, milli-mənəvi dəyərlərimizi, kimliyimizi qoruyub saxlamağa çalışırıq. Əsasən ciddi problemləri olan qadınlara, qocalara, köməksiz insanlara hüquqi yardım edirik. Bir misal çəkmək istəyirəm: 32 yaşlı Qəndab adlı soydaşımız Ukraynada qeyri-leqal yaşayır, xəstə olduğu üçün həyat yoldaşı uşaqlarını ondan alıb ayrılmaq istəyir. Həddindən artıq

köməksiz, çarəsiz vəziyyətdə və məndən kömək istəyirdi. Ailəcə onun problemi ilə məşğul olduq və 1 aya, cəmi 100 qriyv rüsum ödəməklə həll etdik. Bu mənim uzun illər hüquq-mühafizə orqanlarında çalışmış yoldaşımın və oğlumun nüfuzu hesabına mümkün oldu.... Belə problemlər, orada hər 5 nəfərdən birində var. Demək düşzgün deyil, bir dəfə zəng gəldi ki, iki nəfər azərbaycanlı oğlan ac-susuz vağzalda qalıblar, telefon budkasında yatırlar. Onlara Bakıya qayıtması üçün kömək etdik...

-Xarkovdakı digər cəmiyyətlərlə əlaqələriniz necədir?

-Milli bayramlarımıza həsr olunmuş tədbirlərdə, şəhər rəhbərliyinin təşkil etdiyi mərasimlərdə mütəmadi görüşlərimiz olur. Biz çalışırıq şəhər rəhbərliyi tərəfindən keçirilən bütün tədbirlərə qatılmaq ki, burada çoxluq təşkil edən ermənilərdən geri qalmayaq. Xarkovda ermənilər fəal olsalar da, onların öz aralarında çox böyük konflikt var və hətta təhqir səviyyəsinə qədər gəlib çatıb. Bununla belə, təxribatçı əməlləridən də qalmırlar: festivalların birində “Uzun dərə” rəqsini erməni xalq rəqsini kimi təqdim etdilər. Etirazımı bildirim, böyük qalmaqal oldu və sonralar bir daha belə bir hal təkrarlanmadı. Qeyd edirəm ki, şəhər rəhbərliyi ilə çox yaxşı münasibətlərimiz var və bizimlə əməkdaşlığa da çox üstünlük verirlər.

Türküstan. – 2020. – 7-13 yanvar. - № 1. – S. 10.